DAN BROWN

skaitmeninė tvirtovė

DAN BROWN

skaitmeninė tvirtovė

Vertė Jonas Čeponis

Jotema

UDK 820(73)-3
Br291

Dan Brown
DIGITAL FORTRESS
New York, St. Martin's Press, 2004

ISBN 9955-13-037-7

Skiriu savo gimdytojams...

mano mentoriams ir herojams

Dėkingumo skola: mano redaktoriams „St. Martin's Press“ leidykloje, Tomui Dunui (Thomas Dunne) ir ypač — talentingajai Melisai Džakobs (Melissa Jacobs). Mano agentams Niujorke — Džordžui Vyzeriui (Georges Wieser), Olgai Vyzer (Olga Wieser) ir Džeikui Elvelui (Jake Elwell). Visiems skaičiusiems ir prisidėjusiems vis tobulinant rankraštį. Ir ypač dėkoju savo žmonai Blaitai — už jos entuziazmą ir kantrybę.

Taip pat tyli padėka jums — dviem beveidžiams buvusiesiems NSA* kriptografininkams, neįkainojamai prisidėjusiems savo anoniminiais atsakymais elektroniniu paštu. Be jų ši knyga nebūtų buvusi parašyta.

* *National Security Agency* — Nacionalinio saugumo agentūra (*angl.*).

Prologas

PLAZA DE ESPAÑA*
SEVILIJA, ISPANIJA
11.00

Sakoma, kad mirties akivaizdoje viskas paaiškėja: Ensejis Tankadas dabar žinojo, jog tai tiesa. Iš skausmo susigriebęs už krūtinės ir parkrisdamas ant žemės jis suvokė, kokia siaubinga buvusi jo klaida.

Pasirodė žmonės, pasilenkę viršum jo stengėsi padėti. Bet Tankadas nenorėjo pagalbos — jau buvo per vėlu.

Drebėdamas jis pakėlė kairiąją plaštaką ir išskėtė pirštus. *Pažvelkite į mano plaštaką!* Veidai aplinkui sužiuro, bet jis matė, kad jie nesupranta.

Ant jo piršto spindėjo graviruotas aukso žiedas. Mirksnį Andalūzijos saulėje sumirguliavo jame įrėžti ženklai. Ensejis Tankadas žinojo, kad tai paskutinė šviesa, kurią jis dar kada nors pamatys.

* Ispanijos aikštė (*isp.*).

1

Juodu poilsiavo Mėlynuosiuose kalnuose, savo pamėgtajame nakvynės su pusryčiais motelyje. Deividas šypsojosi jai iš viršaus.

— Ką tu pasakysi, juk nuostabu? Tekėsi už manęs?

Pakėlusi galvą nuo jųdviejų lovos su baldakimu, ji žinojo, kad jis kaip tik tas. Amžinai. Stebeilijo į tamsiai žalias jo akis, o kažkur toli kurtinamai sutilindžiavo varpas. Šis tempė jį tolyn. Ji ištiesė rankas, tačiau apkabino tik tuštumą.

Tai telefono garsas visiškai išbudino Suzaną Flečer iš miego. Ji aiktelėjo, atsisėdo lovoje ir pagrabinėjo ragelio.

— Alio?

— Suzana, čia Deividas. Ar tave pažadinau?

Ji nusišypsojo ir apsivertė lovoje.

— Kaip tik tave sapnavau. Atvažiuok, pažaisime.

Jis nusijuokė:

— Lauke dar tamsu.

— Mmm, — ji jausmingai suvaitojo. — Tuomet *tikrai* atvažiuok pažaisti. Prieš patraukdami šiaurėn, galėsime dar pamiegoti.

Deividas sielvartingai atsiduso.

— Kaip tik todėl skambinu. Dėl mudviejų kelionės. Teko atidėti.

Suzana staiga visiškai išsibudino.

— Ką?!

— Atleisk. Turiu palikti miestą. Iki rytojaus grįšiu. Galėsime pajudėti iš pat ryto. Vis dar turėsime dvi dienas.

— Betgi aš užsakiau vietas, — pasakė Suzana įskaudinta. — „Akmeniniame dvare“ gavau mūsų senąjį kambarį.

— Suprantu, bet...

— Ši naktis turėjo būti *ypatinga* — atšvęstume šešis mėnesius. Juk *prisimeni*, kad mudu susižadėję, tiesa?

— Suzana, — jis atsiduso. — Iš tiesų negaliu daugiau leistis į smulkmenas, manęs laukia automobilis. Paskambinsiu tau iš lėktuvo ir viską paaiškinsiu.

— *Iš lėktuvo?* — pakartojo ji. — Kas atsitiko? Kodėl universitetui prireikė?..

— Ne universitetui. Vėliau paskambinsiu ir paaiškinsiu. Tikrai jau turiu eiti, mane šaukia. Susisieksiu su tavimi. Pažadu.

— Deividai! — sušuko ji. — Kas...

Bet buvo jau per vėlu. Deividas padėjo ragelį.

Suzana Flečer valandų valandas gulėjo nesumerkdama akių ir vis laukė jo skambučio. Telefonas tylėjo.

Vėliau tądien nusiminusi Suzana sėdėjo vonioje. Pasinėrė į muiliną vandenį ir pamėgino užmiršti „Akmeninį dvarą“ bei Mėlynuosius kalnus. *Kurgi jis galėtų būti?* — mąstė ji. — *Kodėl nepaskambino?*

Pamažėle vanduo aplinkui ją iš karšto pasidarė drungnas ir galiausiai visai atvėso. Jau rengėsi lipti iš vonios, kai belaidis jos telefonas atgijęs suzvimbė. Suzana pašoko, ištaškydama ant grindų vandenį, ir sugriebė aparatą, kurį buvo pasidėjusi ant kriauklės.

— Deividas?

— Čia Stratmoras, — atsakė balsas.

Suzana suglebo.

— Ak, — nepajėgė paslėpti nusivylimo. — Laba diena, komandore.

— Tikėjotės jaunesnio? — sukikeno balsas.

— Ne, sere, — sutriko Suzana. — Visai ne taip, kaip...

— Kaip tik taip, — nusijuokė jis. — Deividas Bekeris geras vyras. Tik nepraraskite jo.

— Dėkui jums, sere.

Komandoro balsas staiga sugriežtėjo.

— Suzana, skambinu, nes jūs man čia reikalinga. Tuojau pat.

Ji pamėgino susikaupti.

— Juk šeštadienis, sere. Paprastai mes ne...

— Žinau, — ramiai atrėmė jis. — Ypatingas atvejis.

Suzana atsisėdo tiesiau. *Ypatingas atvejis?* Niekad nebuvo girdėjusi tokių žodžių iš komandoro Stratmoro lūpų. *Ypatingas atvejis? Kriptografijoje?* Tiesiog neįsivaizduojama.

— K-klausau, sere. — Ji kiek patylėjo. — Pasistengsiu prisistatyti kuo greičiau.

— Paskubėkite. — Stratmoras padėjo ragelį.

Suzana Flečer stovėjo susisupusi į rankšluostį ir varvino vandenį ant tvarkingai sulankstytų drabužių, kuriuos buvo pasirengusi išvakarėse — turistinių šortų, megztinio vėsiems kalnų vakarams ir naujų apatinių naktims. Prislėgta nuėjo pasiimti iš sieninės spintos švarią palaidinukę ir sijoną. *Ypatingas atvejis? Kriptografijoje?*

Lipdama žemyn laiptais, Suzana klausė savęs, nejau diena galėtų susiklostyti dar blogiau.

Netrukus ji sužinos.

2

Trisdešimt tūkstančių pėdų viršum lygaus kaip veidrodis vandenyno Deividas Bekeris nelaimingas dėbsojo pro ovalų „Learjet 60's" langutį. Jam pasakė, kad lėktuve naudotis telefonu draudžiama, taigi visai neturėjo galimybės paskambinti Suzanai.

— Ką gi aš čia veikiu? — niurnėjo jis sau. Bet atsakymas buvo paprastas — esama žmonių, kuriems tiesiog negali pasakyti „ne".

— Pone Bekeri, — sutreškėjo per garsiakalbį. — Po pusės valandos tūpsime.

Bekeris niūriai linktelėjo nematomam balsui. *Nuostabu.* Jis užtraukė užuolaidą ir pabandė nusnūsti. Bet mintyse vis buvo tik ji.

3

Suzanos sedanas „Volvo" pamažu sustojo prie dešimties pėdų aukščio spygliuotos „Ciklono" tvoros. Jaunas apsaugininkas padėjo delną ant automobilio stogo.

— Jūsų asmens pažymėjimas?

Suzana pakluso ir nusiteikė kaip įprastai pusę minutės palaukti. Pareigūnas perbraukė jos kortelę per kompiuterinį skaitytuvą ir pagaliau pakėlė akis:

— Dėkui, panele Flečer. — Jis nežymiai davė ženklą, ir vartai atsivėrė.

Už pusės mylios Suzana pakartojo visą tą pačią procedūrą prie lygiai tokios pat impozantiškos elektrifikuotos tvoros. *Baikite, vyručiai... juk milijoną kartų pro čia važiavau.*

Jai prisiartinus prie paskutinio kontrolės posto, kresnas sargybinis su dviem tarnybiniais šunimis ir automatu žvilgtelėjo į automobilio registracijos numerį ir pamojo važiuoti. Dar 250 jardų nuriedėjusi Šunų keliu, ji sustojo darbuotojų automobiliams skirtoje C aikštelėje. *Neįtikima,* — pagalvojo. — *Dvidešimt šeši tūkstančiai darbuotojų ir dvylikos milijardų dolerių biudžetas; pamanytum, kad savaitgalį jie galėtų išsiversti ir be manęs.* Suzana įvarė automobilį į jai rezervuotą vietą ir užgesino variklį.

Perkirtusi landšaftiškai suformuotą terasą ir įžengusi į pagrindinį korpusą, ji įveikė dar du kontrolės postus ir galiausiai atsidūrė belangiame tunelyje, vedančiame į naująjį fligelį. Įėjimą jai užtvėrė balso patikros kabina.

NACIONALINIO SAUGUMO AGENTŪRA (NSA)
KRIPTOGRAFIJOS SEKTORIUS
TIK PERSONALUI SU LEIDIMAIS

Ginkluotas apsauginінkas pakėlė galvą:

— Laba diena, panele Flečer.

Suzana pavargusiai nusišypsojo:

— Sveikas, Džonai.

— Nesitikėjau šiandien čia jūsų.

— Aha, nė aš pati. — Ji prisilenkė prie parabolinio mikrofono: — Suzana Flečer, — aiškiai ištarė. Kompiuteris akimirksniu patvirtino jos balso dažnių sodrumą, ir varteliai trekštelėję atsivėrė. Ji žengė pro juos.

Apsaugininkas grožėjosi Suzana, kol ši leidosi cementiniu klojiniu. Jis pastebėjo, kad ryžtingos, šviesiai rudos jos akys šiandien kažkokios apsiblaususios, bet skruostai buvo šviežiai nuraudę, o krintantys iki pečių kaštoniniai plaukai atrodė ką tik išdžiovinti fenu. Įkandin jos driekėsi silpnas „Džonsono pudros kūdikiams“ kvapelis. Jo akys nuslydo liekna jos figūra — balta palaidinuke, pro kurią vos prasišvietė liemenėlė, kelius siekiančiu chaki spalvos sijonu ir galop pasiekė kojas... Suzanos Flečer kojas.

Sunku įsivaizduoti, kad jos nešioja 170 intelekto koeficientą, mąstė jis sau.

Dar ilgai spoksojo jai pavymui. Kai mergina pagaliau dingo tolyje, jis palingavo galvą.

Suzana pasiekė tunelio galą, ir kelią jai pastojo apvalios, lyg kokios saugyklos, durys. Didžiulėmis raidėmis buvo užrašyta: KRIPTOGRAFIJA.

Atsidususi ji įkišo plaštaką į šifro mechanizmo nišą ir surinko penkių skaitmenų savo PIN kodą. Po kelių sekundžių dvylikos tonų svorio plieno plokštė ėmė suktis. Suzana bandė susikaupti, bet mintys vėl nuklydo.

Deividas Bekeris. Vienintelis vyriškis, kurį ji kada nors mylėjo. Jauniausias habilituotas profesorius Džordžtauno universitete ir puikus užsienio kalbų specialistas, faktiškai jis buvo akademinio pasaulio įžymybė. Įgimta eidetinė atmintis ir pomėgis kalboms padėjo jam tobulai išmokti šešis azijietiškus dialektus, taip pat ispanų, prancūzų ir italų kalbas. Per Deivido etimologijos ir lingvistikos paskaitas universitete auditorija lūžte lūždavo, ir jis nuolatos po jų ilgai pasilikdavo atsakinėti į laviną klausimų. Kalbėdavo autoritetingai ir karštai, akivaizdžiai nekreipdamas dėmesio į susižavėjusius pakerėtų studenčių žvilgsnius.

Bekeris buvo tamsaus gymio — kampuotas, jaunatviškas trisdešimt penkiametis skvarbiomis žaliomis akimis ir prie jų derančiu protu. Stiprus jo žandikaulis ir taisyklingi bruožai Suzanai atrodė it iškalti iš marmuro. Aukštesnis nei šešių pėdų, Bekeris po skvošo aikštelę judėdavo greičiau, nei kuris nors iš jo kolegų pajėgdavo suvokti. Smarkiai supliekęs priešininką, jis atsivėsindavo panardindamas galvą po geriamojo vandens fontanėliu ir suvilgydamas tankių juodų plaukų kupetą. Paskui, dar tebevarvantis vandeniu, pavaišindavo savo priešininką vaisiniu kokteiliu ir bandele.

Kaip ir visų jaunų profesorių, Deivido universitetinė alga buvo kukli. Kartkartėmis, kai jam prisireikdavo atnaujinti narystę skvošo klube ar pertempti savo senos „Dunlop" raketės ketguto stygas, užsidirbdavo papildomai pinigų versdamas vyriausybinėms agentūroms Vašingtone ir aplinkui sostinę. Kaip tik per vieną iš tokių darbų jis susipažino su Suzana.

Vieną gaivų rytą per rudens atostogas grįžęs po rytmetinio pabėgiojimo į savo trijų kambarių fakulteto butą, aptiko mirksint telefono atsakiklį. Klausydamasis įrašo, jis vienu mauku išgėrė stiklinę apelsinų sulčių. Žinutė buvo kaip ir daugelis, kurias gaudavo — viena vyriausybinė agentūra prašė jo, vertėjo, paslaugų po kelių valandų tą pat rytą. Stebino viena — Bekeris niekad nebuvo girdėjęs apie tą organizaciją.

— Kas ta Nacionalinio saugumo agentūra? — paklausė Bekeris, paskambinęs keliems savo kolegoms, norėdamas sužinoti apie ją daugiau.

Atsakymą išgirsdavo vis tokį pat:

— Turi omenyje Nacionalinio saugumo *tarybą*?

Bekeris pasitikrino žinutę.

— Ne. *Agentūra*. NSA.

— Niekad negirdėjau apie tokią.

Bekeris pasitikrino valstybinių įstaigų žinyne. Šio sąraše ji irgi nebuvo įvardyta. Suglumęs paskambino vienam iš savo senųjų skvošo bičiulių, buvusiam politikos apžvalgininkui, tapusiam Kongreso bibliotekos moksliniu sekretoriumi. Deividą pribloškė draugo paaiškinimas.

Matyt, NSA ne tik išties egzistavo, bet ir buvo laikoma viena iš įtakingiausių vyriausybinių organizacijų pasaulyje. Daugiau nei pusę šimtmečio ji rinko globalius elektroninės žvalgybos duomenis ir saugojo įslaptintą Jungtinių Valstijų informaciją. Tik 3 procentai amerikiečių žinojo, kad ji išvis egzistuoja.

— NSA, — pajuokavo jo bičiulis, — reiškia: „Nėra Skelbiamosios Agentūros“.

Pramaišiui su baime ir smalsumu Bekeris priėmė paslaptingosios agentūros pasiūlymą. Nuvažiavo trisdešimt septynias mylias į jos aštuoniasdešimt šešių akrų būstinę, apdairiai paslėptą tarp miškingų Fort Mido Merilende kalvų. Praėjęs begalę saugos kontrolės postų ir gavęs šešias valandas galiojantį holografinį svečio leidimą, jis buvo palydėtas į ištaigingą mokslo tiriamąjį skyrių, kur jam buvo pasakyta, kad dieną turėsiąs praleisti teikdamas „paramą aklomis“ kriptografijos padaliniui — elitinei grupei matematinio proto maniakų, žinomų kaip dešifruotojai.

Pirmą valandą kriptografininkai Bekerio tartum išvis nematė. Sukinėjosi apie milžinišką stalą ir kalbėjosi Bekeriui niekad negirdėta kalba. Minėjo srautinius šifrus, savaime susinaikinančius generatorius, atsarginius variantus, nulinių žinių protokolus, vienaties taškus. Sutrikęs Bekeris pastebėjo, kad jie ant milimetrinio popieriaus keverzojo simbolius, mąstė palinkę prie kompiuterių išvesties spaudinių ir be paliovos kreipėsi į tekstinį jaukalą, per projektorių demonstruojamą ekrane.

JHDJA3JKHDHMADO/ERTWTJLW+JGJ328
5JHALSFNHKHHHFAFOHHDFGAF/FJ37WE
OHI93450S9DJFD2H/HHRTYFHLF89303
95JSPJF2J0890IHJ98YHFI080EWRT03
JOJR845H0ROQ+JT0EU4TQEFQE//OUJW

08UYOIHO934JTPWFIAJER09QU4JR9GU
IVJP$DUW4H95PE8RTUGVJW3P4E/IKKC
MFFUERHFGV0Q394IKJRMG+UNHVS9OER
IRK/0956Y7U0POIKIOJP9F8760QWERQI

Galiausiai vienas iš jų paaiškino, ką Bekeris jau ir pats buvo nuspėjęs. Prikeverzotas tekstas buvo kodas — „šifrograma“ — skaičių ir raidžių grupės, reiškiančios užslaptintus žodžius. Kriptografininko darbas — nagrinėti kodą ir išgauti iš jo pirminę prasmę, arba „atvirąjį tekstą“. NSA pakvietė Bekerį, nes įtarė, kad pirminė prasmė parašyta kinų mandarinų kalba; jis turėjo versti simbolius, kai dešifruotojai šiuos išsiaiškindavo.

Dvi valandas Bekeris vertė begalinį mandariniškų simbolių srautą. Bet kassyk, kai jis pateikdavo vertimą, dešifruotojai nusivylę purtė galvas. Matyt, kodas neturėjo jokios prasmės. Trokšdamas pagelbėti, Bekeris nurodė, kad visi jam parodyti hieroglifai turi bendrą bruožą — jie taip pat priklauso ir kandži kalbai. Kaipmat bruzdesys kambaryje nuščiuvo. Viskam vadovaujantis, be paliovos rūkantis ilgšis, pavarde Morantė, nepatikliai pasigręžė į Bekerį:

— Norite pasakyti, kad tie ženklai daugiaprasmiai?

Bekeris linktelėjo. Paaiškino, kad kandži — tai japonų rašmeninė sistema, pagrįsta modifikuotais kinų hieroglifais. Jis jiems vertęs iš mandarinų kalbos, nes kaip tik to prašę.

— Dievuliau, — Morantė atsikrenkštė. — Pabandykime kandži.

Lyg burtininko lazdele pamojus, viskas stojo vieton.

Kriptografininkams tai padarė deramą įspūdį, tačiau vis tiek jie privertė Bekerį dirbti prie ženklų nenuoseklia tvarka.

— Tai dėl jūsų paties saugumo, — paaiškino Morantė. — Šitaip nesužinosite, ką verčiate.

Bekeris nusijuokė ir pastebėjo, kad niekas kitas nesijuokia.

Kai galop kodas buvo iššifruotas, Bekeris visai nenutuokė, kokias tamsias paslaptis padėjo atskleisti, bet viena buvo tikra — NSA į dešifravimą žiūrėjo rimtai: čekis Deivido kišenėje pranoko viso mėnesio algą universitete.

Pakeliui atgalios pro virtinę kontrolinių saugos postų, pagrindiniame koridoriuje, Bekeriui išėjimą užblokavo pakibęs prie telefono apsaugininkas.

— Pone Bekeri, prašom palūkėti čia minutėlę.

— Kas per problema? — Bekeris nesitikėjo, kad susitikimas užtruks taip ilgai, ir jau vėlavo į sutartą šeštadienį popiet skvošo partiją.

Apsaugininkas gūžtelėjo pečiais.

— Kriptografijos vadovė nori šnektelti su jumis žodelytį. Ji jau eina čionai.

— *Ji?* — nusijuokė Bekeris. Dar nebuvo pastebėjęs NSA viduje jokios moteriškės.

— Argi tai jums svarbu? — paklausė iš už nugaros moteriškas balsas.

Bekeris apsisuko ir tučtuojau pasijuto beraustąs. Jis užmetė akį į asmens tapatybės kortelę ant moters palaidinės. NSA kriptografijos sektoriaus vadovė buvo ne tik moteris, bet dargi ir patraukli moteris.

— Ne, — pramikčiojo Bekeris. — Aš tik...

— Suzana Flečer. — Moteris nusišypsojo ištiesdama laibą ranką.

Bekeris paspaudė ją.

— Deividas Bekeris.

— Sveikinu, pone Bekeri. Girdėjau, šiandien puikiai padirbėjote. Galėčiau su jumis apie tai pasikalbėti?

Bekeris dvejojo.

— Tiesą sakant, šiuo metu aš mažumėlę skubu. — Vylėsi, kad paniekindamas galingiausią pasaulyje žvalgybos agentūrą nesielgia kvailai, bet po keturiasdešimties minučių — skvošo partija, o jis privalo palaikyti savo reputaciją: Deividas Bekeris į skvošo partiją niekad nevėluodavo... į paskaitas — galbūt, bet į skvošo partiją — *niekad.*

— Pasistengsiu neužlaikyti, — nusišypsojo Suzana Flečer. — Prašom tiesiai čionai.

Po dešimties minučių Bekeris sėdėjo NSA bufete, kartu su dailia vyriausiąja kriptografininke Suzana Flečer mėgavosi pūstais pyragaičiais ir spanguolių sultimis. Deividui netrukus paaiškėjo, kad trisdešimt aštuonerių metų amžiaus užimama aukšta padėtis NSA — joks atsitiktinumas: ji buvo viena iš protingiausių jo kada nors sutiktų moterų. Kol juodu kalbėjosi apie kodus ir šių dešifravimą, Bekeris susizgribo besistengiąs išsilaikyti viename lygmenyje su ja — nauja ir jaudinama jam patirtis.

Po valandos, kai Bekeris neabejotinai turėjo praleisti savąją skvošo partiją, o Suzana akivaizdžiai nuleido negirdomis tris pranešimus vidaus telefonu, abu gavo nusijuokti. Šit jie, du didžiai analitiški protai, tariamai atsparūs iracionaliems susižavėjimams, kol sėdėjo ten, aptarinėdami lingvistinę morfologiją ir pseudoatsitiktinių skaičių generatorius, jautėsi nelyginant porelė paauglių — viskas kibirkščiavo.

Suzana taip ir nepriėjo prie tikrosios priežasties, kodėl norėjo pasikalbėti su Deividu Bekeriu — pasiūlyti jam bandomąjį postą kriptografijos Azijos padalinyje. Iš užsidegimo, su kuriuo jaunasis profesorius kalbėjo apie dėstymą, buvo aišku, kad jis niekad nemes universiteto. Suzana nusprendė

nežlugdyti nuotaikos, prašnekdama apie reikalus. Vėl jautėsi visiškai kaip mokinukė; niekas neturi to sugadinti. Ir niekas nesugadino.

Juodu meilinosi vienas kitam pamažu ir romantiškai — nuvogti atotrūkiai nuo darbo, kai tik išgalėdavo pagal savo grafikus, ilgi pasivaikščiojimai po Džordžtauno studentų miestelį, vėlyvi vakarai prie puodelio kapučino kavos pas „Merlutti", retkarčiais paskaitos ir koncertai. Suzana pagavo save besijuokiančią daugiau, nei kada nors manė galėsianti. Atrodė, kad nebuvo nieko, ko Deividas nesugebėtų paversti juokais. Sveikintina atvanga nuo jos pareigų NSA įtampos.

Vieną gaivią rudens popietę jiedu sėdėjo tribūnose, stebėdami, kaip „Rutgers" doroja Džordžtauno futbolininkus.

— Kokiu, sakei, sportu užsiimi? — paerzino Suzana. — Zukiniu*?

Bekeris atsiduso.

— Tai vadinama skvošu.

Ji nenuovokiai išpūtė akis.

— *Panašu* į zukinį, — paaiškino jis, — bet aikštelė mažesnė.

Suzana niūktelėjo jį.

Džordžtauno kairysis puolėjas pasiuntė kampinį į užribį, ir žiūrovai nepatenkinti sušvilpė. Gynėjai nuskubėjo aikšte atgalios.

— O tu? — paklausė Bekeris. — Ar sportuoji?

— Turiu juodąjį diržą „StairMaster" dziudo klube.

Bekeris susigūžė:

— Man labiau patinka sportai, kur gali laimėti.

— Visur mes maksimalistai, ar ne? — nusišypsojo Suzana.

Džordžtauno geriausias gynėjas blokavo perdavimą ir per tribūnas ūžtelėjo džiugūs šauksmai. Suzana prisilenkė ir pašnabždėjo Deividui į ausį:

— Daktaras.

Jis atsisuko ir sutrikęs nužvelgė ją.

— Daktaras, — pakartojo Suzana. — Pasakyk pirmą dalyką, kuris šaus į galvą.

Bekeris lyg abejojo.

— Žodinės asociacijos?

— Standartinė NSA procedūra. Man reikia žinoti, su kuo turiu reikalą. — Ji griežtai nuvėrė jį akimis. — Daktaras.

* Angl. *zucchini* arba *zucchini squash* — tokia moliūgo rūšis, bet skvošas (*squash*) taip pat reiškia ir žaidimą su kamuoliuku ir rakete, šiek tiek panašų į badmintoną ar tenisą.

Bekeris gūžtelėjo pečiais.
— Zjusas*.
Suzana susiraukė.
— Gerai, pabandykim tokį... „virtuvė“.
Jis nedvejojo:
— Miegamasis.
Koketiškai kilstelėjusi antakius, Suzana tęsė žaidimą:
— Gerai, o ką pasakysi į tai... „katė“?
— Žarna, — iškart šovė Bekeris.
— Žarna?
— Aha. Katės žarna — ketgutas. Čempionų skvošo raketės stygos.
— Gražu, — ji atsiduso.
— Tavo diagnozė? — paklausė Bekeris.
Suzana kiek pagalvojo.
— Tu vaikiškas, seksualiai nuviltas skvošo aistruolis.
Bekeris gūžtelėjo pečiais:
— Skamba beveik teisingai.

Taip tęsėsi savaičių savaites. Kiaurą naktį veikiančiose užkandinėse Bekeris be galo, be krašto ją kamantinėdavo.
Kur išmokusi matematikos?
Kaip galų gale atsidūrusi NSA?
Kokiu būdu tapusi tokia žavinga?
Suzana nuraudo ir prisipažino pražydusi vėlai. Paauglystei baigiantis buvusi išstypėlė ir nešiojusi dantų kabes. Pasakė, kad teta Klara sykį Suzanai tarusi, kad Dievas, atsiprašydamas už neišvaizdumą, apdovanojo ją protu. Per anksti atsiprašyta, pagalvojo Bekeris.
Suzana paaiškino, kad kriptografija pradėjusi domėtis žemesniųjų klasių vidurinėje mokykloje. Kompiuterininkų klubo pirmininkas, dičkis aštuntokas Frenkas Gutmanas, išspausdino jai meilės eilėraštį ir užšifravo šį pagal pakaitinių skaičių schemą. Suzana meldė, kad pasakytų, kas ten parašyta. Frenkas flirtuodamas išsisukinėjo. Suzana parsinešė kodą namo ir visą naktį nemiegojo, kol su žibintuvėliu po antklodėmis įminė mįslę — kiekvienas skaičius reiškė raidę. Ji kruopščiai iššifravo kodą ir su nuo-

* Daktaras Zjusas (*Dr. Seuss*, 1904–1991) — rašytojo ir daugybės knygų vaikams iliustruotojo Teodoro Zjuso Gaizelo (*Geisel, Theodor Seuss*) slapyvardis. Juokingi jo apsakymai ir komiksai, eilėraštukai bei piešinėliai labai mėgstami vaikų („Katė skrybėlėje“, „Hortonas girdi kažką“, „Kaip Grinčas pavogė Kalėdas“ ir kt.).

staba sekė, kaip tartum atsitiktiniai skaitmenys magiškai virsta gražia poezija. Tą pat akimirką ji suprato įsimylėjusi — kodai ir kriptografija tapsią jos gyvenimu.

Bemaž po dvidešimties metų, Džono Hopkinso universitete gavusi matematikos magistro laipsnį ir po skaičių teorijos studijų MIT* dieninėje aspirantūroje, ji parengė daktaro disertaciją *Kriptografiniai metodai, protokolai ir algoritmai rankinėms panaudoms.* Matyt, jos profesorius buvo ne vienintelis, perskaitęs disertaciją: netrukus po gynimo Suzana sulaukė telefono skambučio iš NSA ir lėktuvo bilieto.

Visiems, dirbantiems kriptografijos srityje, NSA buvo žinoma; ten rado prieglobstį geriausi planetos kriptografijos specialistai. Kiekvieną pavasarį, kai privataus sektoriaus firmos užpuldavo šviesiausius naujosios darbo jėgos protus, siūlydamos nepadoriai didžiules algas bei lengvatas įsigyti akcijų, NSA atidžiai stebėdavo, pasirinkdavo taikinius, o paskui paprasčiausiai įsikišdavo ir padvigubindavo geriausią galiojantį pasiūlymą. Ką norėdavo, tą NSA ir nusipirkdavo. Virpinama lūkesčių Suzana nuskrido į Vašingtono tarptautinį Daleso oro uostą, kur ją pasitiko NSA vairuotojas ir kaipmat nulakino į Fort Midą.

Tenai buvo dar keturiasdešimt vienas kitų, tais metais sulaukusių tokio pat telefono skambučio. Dvidešimt aštuonerių Suzana buvo jauniausia. Taip pat ir vienintelė moteris. Pasirodė, kad apsilankymas buvo veikiau auksinė proga išbandyti viešųjų ryšių metodus ir kryžminę žvalgybinio pobūdžio klausimų ugnį nei informatyvus susitikimas. Praėjus po to kelioms savaitėms, Suzana ir dar šeši asmenys vėl buvo pakviesti. Nors ir dvejodama, Suzana sugrįžo. Grupelę tučtuojau išskirstė. Kiekvienam teko iškęsti patikrinimą melo detektoriumi, biografijos faktų tyrinėjimą, rašysenos analizę ir begalines valandas pokalbių, įskaitant ir į magnetofono juostelę įrašomą apklausą dėl seksualinės orientacijos bei įpročių. Kai pokalbio vedėjas paklausė Suzaną, ar kada nors praktikavusi seksą su gyvuliais, bemaž buvo beišeinanti, bet kažkaip viso to slėpiningumas padėjo jai pasilikti — sutūrėjo perspektyva dirbti pačiame kodų teorijos smaigalyje, įžengti į „Mįslių rūmus“ ir tapti paties slapčiausio pasaulyje klubo, NSA, nare.

Bekeris sėdėjo pagautas jos pasakojimų.

— Tikrai tavęs paklausė, ar lytiškai nesantykiavai su gyvuliais?

Suzana trūktelėjo pečiais.

— Įprasta biografijos faktų tikrinimo tvarka.

* *Massachusetts Institute of Technology* — Masačusetso technologijos institutas (*angl.*).

— Na... — Bekeris užgniaužė vypsnį. — Tai ką gi jiems atsakei?

Ji įspyrė jam po stalu.

— Pasakiau — ne! — Paskui pridūrė: — Ir iki praeitos nakties tai buvo tiesa.

Suzanos akimis Deividas buvo tiek arti tobulybės, kiek ji pajėgė įsivaizduoti. Turėjo tik vieną nevykusią savybę: kassyk, kai juodu kur nors išeidavo vakaroti, jis užsispirdavo apmokėti sąskaitą. Suzanai buvo nesmagu matyti jį paklojant visos dienos uždarbį už pietus dviem, bet Bekeris laikėsi tvirtai. Suzana išmoko nesipriešinti, bet vis tiek tai kėlė jai rūpestį. *Uždirbu daugiau pinigų, nei žinau ką su jais veikti,* — galvojo ji. — *Privalėčiau mokėti aš.*

Vis dėlto, nusprendė Suzana, neskaitant senamadiško Deivido riteriškumo sampratos, jis idealus. Atjaučiantis, šmaikštus, linksmas ir užvis geriausia — nuoširdžiai besidomintis jos darbu. Ar per ekskursijas į Smitsono institutą, ar važinėjantis dviračiais, ar čirškinant spagečius Suzanos virtuvėje, Deividas nuolat būdavo smalsus. Suzana atsakydavo į kokius galėdavo klausimus ir padėjo Deividui susidaryti bendrą, neįslaptintą vaizdą, kas yra toji Nacionalinio saugumo agentūra. Tai, ką Deividas išgirdo, jį sužavėjo.

1952 m. lapkričio 4 dieną, 12.01 prezidento Trumeno įsteigta, NSA veik penkiasdešimt metų buvo slapčiausia pasaulyje žvalgybos agentūra. Septynių puslapių apimties NSA sukūrimo doktrina nubrėžė labai tikslią darbotvarkę: saugoti Jungtinių Valstijų vyriausybines komunikacijas ir perimėti didžiųjų užsienio valstybių komunikacijas.

Pagrindinio NSA operatyvinio korpuso stogas buvo nusmaigstytas daugiau nei penkiais šimtais antenų, įskaitant ir du didžiulius radiolokacinių įrenginių apvalkalus, kurie atrodė it milžiniški golfo kamuoliai. Ir pats pastatas buvo gigantiškas — daugiau nei dviejų milijonų kvadratinių pėdų ploto, dvigubai didesnis už centrinę CŽV būstinę. Viduje driekėsi aštuoni milijonai pėdų telefono laidų, o šviesą leido vidun aštuoniasdešimt tūkstančių kvadratinių pėdų niekados neatidarinėjamų langų.

Suzana papasakojo Deividui apie COMINT* — agentūros globalios žvalgybos padalinį, protu nesuvokiamą rinkinį pasiklausymo postų, Žemės palydovų, šnipų ir slaptų telefono pokalbių įrašinėjimų įtaisų visame pasaulyje. Kasdien perimama tūkstančiai pranešimų bei pokalbių, ir jie visi persiunčiami NSA analitikams dešifruoti. FTB, CŽV ir Jungtinių Valstijų

* *Communications Intelligence* — Ryšių žvalgyba (*angl.*).

užsienio politikos patarėjai — visi priklausė nuo NSA žvalgybos, kad galėtų priiminėti sprendimus.

Bekeris liko pakerėtas.

— O kodų perlaužimas? Koks čia tavo vaidmuo?

Suzana paaiškino, kad perimti pranešimai dažnai ateina iš pavojingų vyriausybių, priešiškų grupuočių, kurių daugelis veikia Jungtinių Valstijų viduje. Slaptumo dėlei jų informacija paprastai užkoduota, tam atvejui, jeigu galų gale patektų į netinkamas rankas — o COMINT dėka dažniausiai taip ir atsitinka. Suzana papasakojo Deividui, kad jos darbas — tyrinėti kodus, rankiniu būdu perlaužti juos ir aprūpinti NSA dešifruotomis žiniomis. Tai buvo ne visai tiesa.

Suzaną smilktelėjo kaltės jausmas dėl to, kad meluoja savo naujajai meilei, bet kitokio pasirinkimo neturėjo. Prieš kelerius metus tai būtų buvusi teisybė, bet reikalai NSA pasikeitė. Visas kriptografijos pasaulis pasikeitė. Naujosios Suzanos pareigos buvo įslaptintos — netgi daugeliui aukščiausiuose valdžios ešelonuose.

— Kodai, — tarė Bekeris sužavėtas. — Kaip tu žinai, nuo ko pradėti? Turiu omenyje, kaip tu juos perkremti?

Suzana nusišypsojo:

— Kam, kam, jei ne tau žinoti. Tai tartum studijuoti užsienio kalbą. Iš pradžių tekstas atrodo it nerišli vapalionė, bet išmokdamas taisykles, apibūdinančias jos struktūrą, pamažu gali pagauti prasmę.

Bekeris linktelėjo. Šitai jam padarė įspūdį. Troško sužinoti daugiau.

Pasitelkusi „Merlutti“ servetėles ir koncertų programas, Suzana ėmėsi dėstyti savo naujam žaviajam pedagogui kriptografijos mini kursą. Pradėjo nuo „visiškai paprastos“ Julijaus Cezario šifrų gardelės.

Cezaris, paaiškino ji, pirmasis istorijoje ėmė rašyti užkoduotai. Kai priešai pasalomis pradėjo gaudyti jo žygūnus ir perimինėti slaptus pranešimus, karvedys išrado elementarų būdą, kaip įslaptinti savo direktyvas. Jis pertvarkydavo pranešimų tekstą taip, jog šie atrodydavo beprasmiai. Žinoma, tokie jie nebūdavo. Kiekvienas pranešimas visados susidėdavo iš paprastojo skaičiaus raidžių kvadrato, — šešiolikos, dvidešimt penkių, šimto, — nelygu, kiek Cezariui reikėdavo pasakyti. Jis slapta informuodavo savo karininkus, kad, atėjus bet kokiam pranešimui, šie perrašytų tekstą į kvadratinį tinklelį. Jeigu taip padarysią ir skaitysią iš viršaus į apačią, magiškai išryškėsiąs slaptasis pranešimas.

Laikui bėgant, Cezario sumanymą pertvarkyti tekstą perėmė kiti ir modifikavo taip, kad būtų dar sunkiau perprasti. Nekompiuterinio šifra-

vimo viršūnė pasiekta Antrojo pasaulinio karo metu. Naciai sukūrė stulbinamą šifravimo mašiną, kurią pavadino „Enigma". Prietaisas panėšėjo į senamadišką rašomąją mašinėlę su sukabintais tarp savęs variniais rotoriais, kurie sudėtingai sukdamiesi permaišydavo aiškų tekstą į trikdančius tariamai beprasmiškus raidžių grupių rinkinius. Tiktai turėdamas kitą „Enigmos" mašiną, kalibruotą lygiai taip pat, pranešimo gavėjas galėdavo įveikti kodą.

Bekeris klausėsi praradęs amą. Dėstytojas tapo studentu.

Vieną vakarą per universiteto spektaklį *Spragtukas* Suzana davė Deividui įveikti pirmą elementarų kodą. Per visą pertrauką jis sėdėjo su rašikliu rankoje, stengdamasis įminti vienuolikos raidžių žinutę:

HL FKZC VD LDS

Galiausiai, vos tik užgeso šviesos prieš antrąjį veiksmą, jis pagavo prasmę. Užšifruodama Suzana paprasčiausiai pakeitė kiekvieną savo žinutės raidę kita, einančia alfabete pirma jos. Kad iššifruotų kodą, Bekeriui tereikėjo paslinkti kiekvieną raidę per vieną vietą alfabete. „A" tapo „B", „B" — „C" ir taip toliau. Jis greitai perstatė likusias raides. Nė neįsivaizdavo, kad keturi trumpi skiemenys galėtų padaryti jį tokį laimingą:

IM GLAD WE MET*

Jis paskubom pakeverzojo savo atsakymą ir padavė jai:

LD SNN**

Perskaičiusi Suzana nušvito.

Bekeris gavo nusijuokti; jam trisdešimt penkeri, o širdis vartaliojasi kūlvirsčiais. Dar niekad per savo gyvenimą nebuvo taip traukiamas moters. Švelnūs europietiški jos bruožai ir rudos akys jam priminė „Estée Lauder" kosmetikos reklamą. Suzanos kūnas paauglystėje buvo ištįsęs ir nerangus, o dabar tikrai toks neatrodė. Kažkuriuo metu ji gebėjo įgyti liauno grakštumo — liekna ir aukšta, pilnomis standžiomis krūtimis ir visiškai plokščiu pilvu. Dažnai Deividas juokaudavo, kad ji — pirmoji jo kada nors pažinota

* Džiaugiuosi, kad susipažinome (*angl.*).
** T. y. „Me too" — „Aš irgi" (*angl.*).

maudymosi kostiumėlius reklamuojanti manekenė, turinti taikomosios matematikos ir skaičių teorijos daktaro laipsnį. Mėnesiams slenkant, abu jie pradėjo įtarti suradę kažką tokio, kas galėtų tęstis visą gyvenimą.

Juodu buvo kartu jau dvejus metus, kai tarsi perkūnas trenkė iš giedro dangaus — Deividas jai pasipiršo. Tai įvyko per savaitgalio išvyką į Mėlynuosius kalnus. Jiedu gulėjo didžiulėje „Akmeninio dvaro“ lovoje su baldakimu. Jis neturėjo žiedo — tiesiog išpyškino tai ir tiek. Kaip tik tuo ir patiko jai — buvo toks spontaniškas. Bučiavo jį ilgai ir stipriai, o jis suėmė ją į glėbį ir nutraukė naktinukus.

— Šitai suprantu kaip „taip“, — tarė jis, ir visą naktį juodu mylėjosi židinio skleidžiamoje šilumoje.

Tas stebuklingas vakaras buvo prieš šešis mėnesius — prieš Deividą netikėtai paaukštinant Šiuolaikinių kalbų katedros vedėju. Nuo tada jųdviejų santykiai ėmė nuokalne riedėti žemyn.

4

Kriptografijos durys sykį pyptelėjo, pažadindamos Suzaną iš slegiančių svajų. Jau visiškai atsidariusios, po penkių sekundžių jos vėl užsivers, apsisukdamos apie savo ašį visus 360 laipsnių. Suzana sutelkė mintis ir žengė pro angą. Kompiuteris užfiksavo ją įėjus.

Nors praktiškai gyveno čia nuo pat tada, kai prieš trejus metus sektorius buvo užbaigtas statyti, jo vaizdas vis dar kėlė jai nuostabą. Pagrindinė salė — didžiulė apskrita patalpa, siekianti viršun penkis aukštus. Permatomos skliautinės lubos centre sudarė 120 pėdų aukščio viršūnę. Į pleksiglazinį kupolą buvo įterptas polikarbonatinis tinklas — apsauginis sluoksnis, gebantis atlaikyti dviejų megatonų galios sprogimą. Šis sietas filtravo saulės šviesą ant sienų dailiu nėrinių raštu. Mažutėlaitės dulkių dalelytės plačiomis spiralėmis nieko neįtardamos plaukė aukštyn — pagautos galingos dejonizuojančiosios kupolo sistemos srauto.

Nuožulnūs salės kraštai viršuje sudarė platų išlinkį, o artėdami prie akių lygmens, leidosi bemaž statmenai, paskui, tapdami vos permatomi ir palaipsniui pasiekę grindis, įgydavo neskaidraus tamsio — mirguliuojanti platybė nugludintų juodų plytelių, kurios tviskėjo paslaptingu blizgesiu, keldamos čia esančiajam trikdantį įspūdį, kad grindys perregimos. Juodo ledo.

Per patį grindų vidurį nelyginant milžiniškos torpedos smaigalys kyšojo mašina, dėl kurios ir buvo pastatytas kupolas. Aptakus juodas jos siluetas darė ore dvidešimt trijų pėdų aukščio lanką ir vėl nėrė atgal į grindis po savimi. Išlenkta ir glotni, ji atrodė it didžiulis banginis žudikas, pusiau išniręs iš bangų ir sustingęs užšalusioje jūroje.

Tai buvo TRANSLTR, vienintelis pats brangiausias pasaulyje kompiuterinis įrenginys — mašina, kurios, NSA prisiekinėjo, apskritai nesama.

Mašina it ledkalnis 90 procentų savo masės ir galios slėpė giliai po paviršiumi. Jos paslaptis buvo uždaryta keraminėje šachtoje, einančioje šešis aukštus statmenai gilyn — raketą primenantis korpusas, apraizgytas gausybės įvijų trapų, kabelių ir šnypščiančių freono aušinamosios sistemos išmetamųjų vamzdžių. Srovės generatoriai dugne gaũdė nuolatiniu žemo dažnio dūzgesiu, kuris kriptografijos akustiką darė negyvą ir vaiduoklišką.

TRANSLTR, kaip ir visi didieji technologijos pasiekimai, atsirado iš būtinumo. Devintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje NSA tapo liudininke telekomunikacijų revoliucijos, kuriai buvo lemta visiems laikams pakeisti žvalgybinės informacijos paieškas — viešos prieigos prie interneto. O dar konkrečiau — kai atsirado elektroninis paštas.

Nusikaltėliams, teroristams ir šnipams pabodo, kad jų telefonai pasiklausomi, ir kaipmat pasičiupo šią globalios komunikacijos naujovę. Elektroninis paštas turėjo įprastinio pašto saugumą ir telefono greitį. Kadangi pranešimai keliavo požeminiais šviesolaidiniais kabeliais ir niekad nebuvo perduodami radijo bangomis, jie buvo visiškai saugūs — bent taip manyta.

Perimti elektroninį paštą, zvimbaujantį internetu, NSA technologiniams guru iš tikrųjų tebuvo vaikų žaidimas. Internetas nebuvo naujas asmeninio kompiuterio atradimas, kaip daugelis tuo tikėjo. Gynybos departamentas jį sukūrė dar prieš tris dešimtmečius — milžinišką kompiuterių tinklą, skirtą užtikrinti saugias vyriausybines komunikacijas branduolinio karo atveju. NSA akys ir ausys buvo senieji interneto profiai. Žmonės, varantys nelegalius reikalus elektroniniu paštu, netrukus patyrė, kad jų paslaptys nėra tokios privačios, kaip manę. FTB, Kovos su narkotikais valdyba, Finansų inspekcija ir kitos Jungtinių Valstijų teisėsaugos institucijos — talkinamos gudrių NSA hakerių personalo — džiaugėsi vis didėjančia areštų ir nuosprendžių banga.

Aišku, kai pasaulio kompiuterių vartotojai sužinojo, jog Jungtinių Valstijų valdžia turi atvirą prieigą prie jų elektroninio pašto, ūžtelėjo didžiulis pasipiktinimas. Netgi susirašinėjimo bičiuliams, besinaudojantiems

elektroniniu paštu vien tik dėl pramogos, privatumo stoka ėmė kelti nerimą. Visame pasaulyje sumanūs programuotojai pradėjo ieškoti būdų, kaip padaryti elektroninį paštą saugesnį. Greitai jie surado vieną tokį, ir šitaip atsirado viešasis šifravimo raktas.

Viešasis šifravimo raktas buvo paprastas ir drauge išmoningas. Jį sudarė lengva naudoti buitinio kompiuterio programinė įranga, kuri taip sujaukdavo asmeninio elektroninio pašto žinutes, kad šios tapdavo visiškai neperskaitomos. Vartotojas galėdavo parašyti laišką ir perleisti šį per programinę šifravimo įrangą, tad nusiųstas tekstas adresatui ateidavo kaip nerišli nesąmonė, — visiškai neišskaitoma, — kodas. Bet kas, perėmęs pranešimą, aptikdavo ekrane tik nesuprantamą jaukalą.

Vienintelis būdas išnarplioti pranešimą — tai įvesti siuntėjo „prieigos raktą“ — slaptą virtinę ženklų, kurie veikė daugmaž panašiai kaip PIN kodas bankomate. Prieigos raktai apskritai būdavo gana ilgi ir sudėtingi; jie turėjo visą informaciją, būtiną tiksliai nurodyti šifro algoritmui, kokių reikia prisilaikyti matematinių operacijų, kad būtų galima atkurti pirminį pranešimą.

Vartotojas dabar galėjo siųsti elektroniniu paštu laiškus nesibijodamas. Net jeigu pranešimas ir būdavo perimamas, tiktai tie, kuriems būdavo duotas raktas, galėdavo jį iššifruoti.

NSA tučtuojau pajuto padėties kritiškumą. Kodai, su kuriais susidurdavo, jau nebebūdavo paprasti pakaitiniai skaičiai, įveikiami pieštuku ir milimetriniu popieriumi — tai būdavo kompiuterio generuotos maišos funkcijos, pagrįstos chaoso teorija ir simbolių alfabetu pranešimams sujaukti į tariamai beviltišką netvarką.

Iš pradžių prieigos raktai naudoti ganėtinai trumpi, kad NSA kompiuteriai pajėgtų „atspėti“. Jeigu pageidaujamasis prieigos raktas susidėdavo iš dešimties skaitmenų, kompiuterį užprogramuodavo išbandyti kiekvieną galimybę tarp 0000000000 ir 9999999999. Anksčiau ar vėliau kompiuteris pataikydavo į teisingą seką. Šis bandymų ir klaidų spėlionės metodas buvo žinomas kaip „jėgos ataka“. Tam prireikdavo daug laiko, bet jis matematiškai garantuodavo sėkmę.

Kai pasaulis susivokė, kaip šiurkščia jėga gebama įveikti kodą, prieigos raktai ėmė darytis vis ilgesni ir ilgesni. Kompiuterinis laikas, būtinas teisingam raktui „atspėti“, pailgėjo nuo savaičių iki mėnesių ir galiausiai iki kelerių metų.

Į dešimto dešimtmečio pabaigą prieigos raktus sudarė per penkiasdešimt ženklų, panaudojant visą 256 ženklų ASCII* alfabetą iš raidžių, skaičių

ir simbolių. Įvairių galimybių kiekis siekė netoli 10^{120} — vienetą su 120 nulių po jo. Teisingai atspėti prieigos raktą matematiškai buvo taip neįtikima, kaip atsirinkti reikiamą smėlio kruopelytę trijų mylių ilgio paplūdimyje. Buvo apskaičiuota, kad sėkmingai jėgos atakai standartiniu šešiasdešimt keturių bitų raktu sparčiausias NSA kompiuteris — ypač įslaptintas „Cray/Josephson II“ — užtruktų devyniolika metų, kol įveiktų kodą. Per tą laiką, kol kompiuteris atspėtų raktą ir įveiktų kodą, žinutės turinys taptų nebeaktualus.

Patekusi į virtualios žvalgybos sąstingį, NSA išleido itin slaptą direktyvą, kurią patvirtino Jungtinių Valstijų prezidentas. Paremta federalinėmis lėšomis ir gavusi visišką laisvę daryti viską, kas būtina šiai problemai išspręsti, NSA ėmėsi kurti neįmanoma: pirmąją pasaulyje universalią dešifravimo mašiną.

Nepaisant daugelio inžinierių nuomonės, kad pasiūlyto naujo dešifravimo kompiuterio neįmanoma sukurti, NSA gyveno pagal savo devizą: Viskas įmanoma. Neįmanoma tik trunka ilgiau.

Po penkerių metų, pusės milijono žmogaus darbo valandų ir 1,9 milijardo dolerių sąnaudų NSA darsyk tai įrodė. Paskutinieji iš trijų milijonų pašto ženklo dydžio procesorių buvo rankiniu būdu įlituoti vieton, galutinis vidaus programavimas baigtas ir keraminis kiautas užvirintas. Taip gimė TRANSLTR.

Nors slaptas vidinis TRANSLTR veikimo mechanizmas — tai daugybės protų gaminys ir iki galo neperprantamas bet kuriam pavieniam asmeniui, pagrindinis jo principas buvo paprastas: kai daug rankų, darbas lengvesnis.

Trys milijonai jo procesorių dirbs visi pagrečiui — stebinančia sparta skaičiuodami vis didėjančia seka, pakeliui išbandydami kiekvieną naują kombinaciją. Viltasi, kad netgi kodai su neįsivaizduojamai milžiniškais prieigos raktais nebūsią saugūs nuo TRANSLTR atkaklumo. Šis daugybę milijardų dolerių atsiėjęs šedevras naudosiąs tiek pagretinio apdorojimo galingumą, tiek kai kuriuos itin įslaptintus pasiekimus vertinant atvirąjį tekstą, kad būtų galima atspėti prieigos raktus ir įveikti kodus. Jo pajėgumą užtikrinsią ne tik pribloškiantis kiekis procesorių, bet ir naujausioji kvantinio skaičiavimo srities pažanga — besirandanti technologija, suteikianti

* *American Standard Code for Information Interchange* — Amerikietiškasis standartinis informacijos mainų kodas (*angl.*), naudojamas sparčiam keitimuisi informacija tarp kompiuterio ir kitos informaciją apdorojančios technikos.

galimybę kaupti informaciją kaip kvantines-mechanines būsenas, o ne vien tik kaip dvejetainius duomenis.

Lemiamas momentas atėjo vieną audringą spalio ketvirtadienio rytą. Pirmasis tiesioginis išbandymas. Nepaisant abejonių mašinos sparta, dėl vieno dalyko inžinieriai sutarė: jeigu visi procesoriai veiks pagrečiui, TRANSLTR būsianti galinga. Tiktai klausimas, *kiek* galinga.

Atsakymas gautas po dvylikos minučių. Tarp saujelės dalyvaujančiųjų stojo mirtina tyla, kai spausdintuvas atgijo ir išmetė atvirąjį įveikto kodo tekstą. Ką tik, trumpiau nei per dešimt minučių, TRANSLTR surado šešiasdešimt keturių ženklų raktą — bemaž milijoną kartų sparčiau, nei prieš du dešimtmečius būtų prireikę antrajam pagal spartą NSA kompiuteriui.

Vadovaujamas direktoriaus pavaduotojo operacijų reikalams, komandoro Trevoro Dž. Stratmoro, NSA Gamybos biuras pasiekė pergalę. TRANSLTR tapo sėkme. Tam, kad išsaugotų savo sėkmę paslaptyje, komandoras Stratmoras tučtuojau nutekino informaciją, kad projektas visiškai sužlugęs. Visa Kriptografijos skyriaus veikla — tariamai pastangos išgelbėti savo dvimilijardinį fiasko. Tik NSA elitas žinojo tiesą — TRANSLTR kasdien įveikdavo šimtus kodų.

Viešai pasklidus gandui, kad kompiuteriu užšifruoti kodai visiškai neįveikiami, — netgi visagalei NSA, — plūstelėjo paslaptys. Narkotikų baronai, teroristai, taip pat ir pinigų išeikvotojai, pavargę, kad jų pranešimai mobiliuoju telefonu perimami, gręžėsi į šifruotąjį elektroninį paštą kaip naują jaudinančią momentinės globalios komunikacijos priemonę. Niekad jiems nebereikėsią stoti priešais didžiąją žiuri ir klausytis įrašyto į magnetofono juostelę savo pačių balso — įrodymo kokio nors seniai pamiršto pokalbio mobiliuoju telefonu, išgriebto iš oro vieno ar kito NSA Žemės palydovo.

Rinkti žvalgybos duomenis dar niekad nebuvę taip lengva. NSA perimtieji kodai patekdavo į TRANSLTR kaip visiškai neišskaitomi šifrai ir po dešimties minučių būdavo išmetami atviri ir suprantami tekstai. Daugiau jokių paslapčių.

Stengdamasi iki galo užbaigti savo nekompetentingumo šaradą, NSA išplėtojo įnirtingą lobistinę veiklą prieš visą naująją programinę kompiuterinio šifravimo įrangą, tvirtindama, kad ši paralyžiuoja jos darbą ir įstatymų sergėtojams užkerta kelią gaudyti bei persekioti nusikaltėlius. Kovotojų už pilietines teises grupuotės džiūgavo, teigdamos, kad NSA ir taip neturėtų skaityti jų pašto. Šifravimo programinė įranga tebesirito iš po presų. NSA pralaimėjo mūšį — visai kaip ir planavo. Visa elektroninė globali bendruomenė buvo apkvailinta... ar bent taip atrodė.

5

— Kur visi? — nusistebėjo Suzana, žengdama per tuščią Kriptografijos skyriaus salę. *Kažkoks ypatingas atvejis.*

Nors daugelis NSA padalinių septynias dienas per savaitę būdavo pilnut pilnutėliai personalo, šeštadieniais Kriptografijos salėje tvyrodavo tyla. Kriptografijos matematikai iš prigimties buvo labai įsitempę darboholikai, ir galiojo nerašyta taisyklė, kad šeštadienį jie turi laisvą, išskyrus ypatingus atvejus. Kriptografininkai buvo pernelyg vertinami, kad NSA rizikuotų juos prarasti dėl išsekimo.

Suzanai kertant salę, TRANSLTR dunksojo jai iš dešinės. Generatorių garsas per aštuonis aukštus žemyn šiandien skambėjo keistai ir grėsmingai. Suzana niekad nemėgo savo laisvalaikiu lindėti Kriptografijos salėje. Lyg būtum uždaryta viena į narvą su kažkokiu didžiuliu futuristišku žvėrimi. Ji nuskubėjo į komandoro kabinetą.

Automatizuotasis Stratmoro darbo postas stiklinėmis sienomis, pramintas „akvariumu" dėl to, kaip atrodė atitrauktomis užuolaidomis, kabėjo aukštai viršum virtinės trapinių laiptų prie užpakalinės Kriptografijos salės sienos. Kopdama grotiniais laiptukais, Suzana spitrijo aukštyn į storas ąžuolines Stratmoro duris. Ant šių puikavosi NSA ženklas — plikagalvis erelis, nirčiai įsitvėręs senovišką visraktį. Už tų durų sėdėjo vienas iš didžiausių jos kada nors pažinotų žmonių.

Komandoras Stratmoras, penkiasdešimt šešerių metų direktoriaus pavaduotojas operacijų reikalams, Suzanai buvo tartum tėvas. Tai jis ją nusamdė ir padėjo pasijausti NSA kaip namie. Kai Suzana pradėjo dirbti NSA, Stratmoras vadovavo Kriptografijos plėtros sektoriui, tai yra naujų kriptografininkų — naujojo *tipo* kriptografininkų — mokymo bazei. Nors Stratmoras niekad netoleruodavo, kad kas nors kam nors suktų galvą, jis ypač globojo savo vienintelę personalo narę moterį. Apkaltintas tuo, kad jai skiria per daug dėmesio, paprasčiausiai pasiteisindavo tiesa: Suzana Flečer — viena iš talentingiausių jo kada nors užverbuotų jaunųjų darbuotojų, ir neketinąs jos prarasti per seksualinį priekabiavimą. Vienas iš vyresniųjų kriptografininkų kvailai nusprendė patikrinti Stratmoro ryžtą.

Pirmaisiais savo darbo metais vieną rytą Suzana užsuko į naująjį kriptografininkų poilsio kambarį pasiimti kažkokių dokumentų. Išeidama pastebėjo prie skelbimų lentos prisegtą savo pačios nuotrauką. Iš nepatogumo

ji vos nenualpo. Nuotraukoje pusiau gulėjo atsilošusi ant lovos, mūvėdama vien tik kelnaitėmis.

Paaiškėjo, kad vienas iš kriptografininkų skaitmeniniu būdu nuskenavo fotografiją iš kažkurio pornografinio žurnalo ir įkomponavo Suzanos galvą prie kažkokios kitos moters kūno. Rezultatas išėjo visai įtikimas.

Tai padariusio kriptografininko nelaimei, komandoras Stratmoras toli gražu nepalaikė pokšto linksmu. Po dviejų valandų pasirodė įsimintinas aplinkraštis:

DARBUOTOJAS KARLAS OSTINAS ATLEIDŽIAMAS
DĖL NEDERAMO ELGESIO

Nuo tos dienos niekas su ja neprasidėjo; Suzana Flečer buvo auksinė komandoro Stratmoro mergaitė.

Bet jaunieji Stratmoro kriptografininkai buvo ne vieninteliai, kurie išmoko jį gerbti; karjeros pradžioje Stratmoras suteikė progą savo viršininkams apie jį sužinoti, pasiūlydamas keliolika nestandartinių ir itin sėkmingų žvalgybinių operacijų. Kildamas rangu, Trevoras Stratmoras išgarsėjo savo logiškomis, supaprastintomis itin sudėtingų situacijų analizėmis. Jis tartum turėjo antgamtinę galią įžvelgti toliau moralinių keblumų, susijusių su sunkiais NSA sprendimais ir veikti be sąžinės graužaties vardan bendro labo.

Niekas neabejojo, kad Stratmoras myli savo šalį. Tarp kolegų jis buvo žinomas kaip patriotas ir svajotojas... padorus žmogus melų pasaulyje.

Per tuos metus, kai Suzana pateko į NSA, Stratmoras staigiai iškilo nuo Kriptografijos plėtros sektoriaus vadovo iki antrojo žmogaus visoje NSA vadovybėje. Dabar čia rangu aukštesnis už komandorą Stratmorą buvo tik vienas žmogus — direktorius Lelandas Fonteinas, legendinis Mįslių rūmų viešpats — niekados nematomas, kartkartėmis girdimas ir nuolatos bijomas. Jis ir Stratmoras retai susitikdavo akis į akį, o kai susitikdavo, tai būdavo nelyginant titanų susidūrimas. Fonteinas buvo milžinų milžinas, bet Stratmorui tai tartum nerūpėjo. Su visu šalto boksininko santūrumu jis gynė prieš direktorių savo idėjas. Netgi Jungtinių Valstijų prezidentas nedrįsdavo taip ginčytis su Fonteinu, kaip tą darė Stratmoras. Tam reikia politinio atsparumo — arba, Stratmoro atveju, politinio abejingumo.

Suzana pasiekė laiptų viršų. Dar nespėjus jai pasibelsti, suzvimbė elektroninis Stratmoro durų užraktas. Durys prasivėrė, ir komandoras pamojo jai įeiti.

— Dėkui, kad atvykote, Suzana. Lieku jums skolingas.

— Anaiptol, — nusišypsojo ji ir atsisėdo priešais jį prie rašomojo stalo.

Stratmoro, stuomeningo, apkūnaus vyro, neryškūs bruožai kažkaip slėpė užsispyrėlišką jo veiklumą ir poreikį siekti tobulybės. Pilkos jo akys paprastai reikšdavo pasitikėjimą savimi ir apdairumą, atsiradusius iš patirties, bet šiandien jos atrodė paklaikusios ir sutrikdytos.

— Atrodote nusibaigęs, — pasakė Suzana.

— Buvo ir geresnių laikų, — atsiduso Stratmoras.

Sakyčiau, pamanė ji.

Taip prastai atrodančio Stratmoro Suzana dar nebuvo regėjusi: retėjantys žili jo plaukai susivėlę, ir netgi gaiviame kondicionuojamo oro kabinete kakta rasojo prakaito lašeliais. Lyg būtų savo apartamentuose miegojęs. Jis sėdėjo prie modernaus rašomojo stalo su dviem įleistomis klaviatūromis ir kompiuterio monitoriumi viename gale. Visas stalas buvo nuklotas kompiuteriniais spaudiniais ir kėpsantis užuolaidomis užtrauktos patalpos viduryje atrodė nelyginant kokia kosminių ateivių vadavietė.

— Sunki savaitė? — pasiteiravo Suzana.

Stratmoras gūžtelėjo pečiais.

— Įprasta. EFF vėl mane spaudžia dėl pilietinių asmens privatumo teisių.

Suzana tyliai susijuokė. EFF — *Electronic Frontier Foundation*, arba Elektroninės informatikos pažangos fondas — tai pasaulinė kompiuterių vartotojų sąjunga. Jie įsteigė galingą pilietinių laisvių susivienijimą, kurio tikslas — remti kalbos laisvę internete ir šviesti kitus apie gyvenimo elektronikos pasaulyje realybę bei pavojus. Organizacija nuolatos vystė lobistinę veiklą prieš, kaip jie vadino, „orveliškas valdžios agentūrų pasiklausymo galimybes“ — ypač turėdama omenyje NSA. EFF buvo lyg rakštis Stratmoro užpakalyje.

— Kaip paprastai, skamba lyg svarbus reikalas, — tarė ji. — Tad koks gi tas ypatingas atvejis, kad iškėlėte mane iš vonios?

Kurį laiką Stratmoras sėdėjo, išsiblaškęs čiupinėdamas staliniame kompiuteryje įmontuotą rodomąjį rutuliuką. Po ilgos tylos jis pagavo įdėmų Suzanos žvilgsnį ir nebepaleido šio iš akių.

— Kiek ilgiausiai jūs esate mačiusi TRANSLTR sugaištant laiko kodui įveikti?

Klausimas užklupo Suzaną visiškai nepasirengusią. Atrodė beprasmiškas. *Tai dėl to jis mane išsikvietė?*

— Na... — ji dvejojo. — Prieš kelis mėnesius mes gavome COMINT perimtą pranešimą, kuriam iššifruoti prireikė bemaž valandos, bet jis turėjo juokingai ilgą raktą — dešimties tūkstančių bitų ar kažkas panašiai.

Stratmoras krenkštelėjo.

— Valandos, a? O kaip kai kurie mūsų paleisti ribiniai bandymai?

— Na, jeigu įskaitysite ir diagnostiką, aišku, užtruks ilgiau, — gūžtelėjo pečiais Suzana.

— *Kiek* ilgiau?

Suzana neįsivaizdavo, kurlink Stratmoras kreipia.

— Ką gi, sere, praeitą kovą išbandžiau algoritmą su išdalytu milijonų bitų raktu. Nelegalios uždaro ciklo funkcijos, ląsteliniai automatai, viskas. TRANSLTR vis tiek įveikė.

— Per kiek laiko?

— Per tris valandas.

Stratmoras kilstelėjo antakius.

— Per tris valandas? Taip ilgai?

Šiek tiek įsižeidusi Suzana susiraukė. Pastaruosius trejus metus jos darbas buvo tiksliai sureguliuoti slapčiausią pasaulio kompiuterį; daugelį programų, dėl kurių TRANSLTR veikė taip sparčiai, sukūrė ji. Milijonų bitų raktas vargu ar realus scenarijus.

— Gerai, — tarė Stratmoras. — Vadinasi, kraštutinėmis aplinkybėmis ilgiausiai, kiek koks nors kodas yra atsilaikęs TRANSLTR viduje, — tai tris valandas?

Suzana linktelėjo:

— Taip. Daugmaž.

Stratmoras nutilo, lyg bijotų pasakyti ką nors, dėl ko paskui gautų gailėtis. Galop jis pakėlė akis:

— TRANSLTR užtaikė ant kažko... — jis nebaigė.

Suzana laukė.

— Tam prireikė daugiau nei trijų valandų? — galop paklausė.

Komandoras linktelėjo.

Suzana tartum nesusijaudino.

— Nauja diagnostika? Kas nors iš Sistemų saugos skyriaus?

Stratmoras papurtė galvą.

— Tai išorinis failas.

Suzana laukė paties svarbiausio, bet taip ir neišgirdo.

— Išorinis failas? Juk juokaujate, ką?

— Norėčiau, kad taip būtų. Surinkau jį praeitą naktį apie pusę dvylikos. Ir vis dar neįveiktas.

Suzana išsižiojo. Pasižiūrėjo į laikroduką, paskui vėl į Stratmorą.

— *Vis dar* sprendžia? Daugiau nei penkiolika valandų?

Pasilenkęs priekin, Stratmoras atsuko į Suzaną savo monitorių. Ekranas buvo tamsus, išskyrus geltono teksto langutį, mirksintį viduryje:

PRAĖJĘ LAIKO: 15:09:33

LAUKIAMAS RAKTAS: ________

Iš nuostabos Suzana išpūtė akis. Taigi TRANSLTR vieną kodą šifravo jau ilgiau nei penkiolika valandų. Ji žinojo, kad kompiuterio procesoriai patikrindavo trisdešimt milijonų raktų per sekundę — šimtą milijardų per valandą. Jeigu TRANSLTR tebeskaičiuoja, tai reiškė, kad raktas turi būti milžiniškas — daugiau nei iš dešimties milijardų skaitmenų. Visiška beprotybė.

— Negali būti! — pareiškė ji. — Ar patikrinote galimos klaidos požymius? Gal TRANSLTR gavo netikrą signalą ir...

— Pragina švari.

— Betgi prieigos raktas turi būti didžiulis!

Stratmoras papurtė galvą.

— Standartinis komercinis algoritmas. Spėju, raktas šešiasdešimt keturių bitų.

Suglumusi Suzana pažvelgė pro langą į TRANSLTR apačioje. Iš patirties žinojo, kad mašina gali nustatyti šešiasdešimt keturių bitų raktą greičiau nei per dešimt minučių.

— Juk turi būti koks nors paaiškinimas.

— Jis ir yra, — linktelėjo Stratmoras. — Jums tai nepatiks.

Suzana lyg sunerimo:

— Nejau TRANSLTR sugedo?

— Dėl TRANSLTR — tvarka.

— Gal įsibrovė koks virusas?

Stratmoras vėl papurtė galvą.

— Jokio viruso. Tik išklausykite mane.

TRANSLTR dar niekad nebuvo užtaikęs ant kodo, kurio neįveiktų greičiau kaip per valandą. Paprastai atvirasis tekstas būdavo įteikiamas Stratmorui išvesties spaudinio pavidalu per kelias minutes. Suzana buvo priblokšta. Pažvelgė į itin spartų spausdintuvą už viršininko rašomojo stalo. Popieriaus lapas buvo tuščias.

— Suzana, — ramiai pasakė Stratmoras. — Sunku bus su tuo sutikti, bet vis dėlto paklausykite minutėlę. — Jis kramtėsi lūpą. — Šis kodas, prie

kurio dirba TRANSLTR — unikalus. Nieko panašaus anksčiau nesame matę. — Stratmoras sekundėlę nutilo, lyg jam būtų buvę sunku tarti žodžius. — Šis kodas neįveikiamas.

Suzana išpūtė į jį akis ir mažne nusijuokė. *Neįveikiamas?Ką tai turėtų reikšti?* Nesama tokio dalyko kaip neįveikiamas kodas — vieniems prireikia daugiau laiko nei kitiems, bet kiekvienas kodas yra įveikiamas. Matematiškai garantuota, kad anksčiau ar vėliau TRANSLTR atspės teisingą raktą.

— *Atleiskite*, nesupratau?

— Kodas neįveikiamas, — pakartojo jis trumpai drūtai.

Neįveikiamas? Suzana negalėjo patikėti, kad šį žodį ištarė žmogus, už kurio pečių — dvidešimt septynerių metų kodų analizės patirtis.

— Neįveikiamas, sere? — neramiai pakartojo ji. — O kaip Bergofskio principas?

Suzana sužinojo apie Bergofskio principą pačioje savo karjeros pradžioje. Tai buvo kertinis jėgos atakos technologijos akmuo. Taip pat ir įkvėpimas Stratmorui sukurti TRANSLTR. Šis principas aiškiai teigė, kad jeigu kompiuteris bandys pakankamai raktų, matematiškai garantuota, kad galiausiai suras teisingą. Kodo saugumą užtikrindavo ne tai, kad neįmanoma parinkti jam rakto, bet kad daugelis žmonių neturėdavo laiko ar įrangos mėginti tą daryti.

Stratmoras papurtė galvą.

— Šis kodas kitoks.

— Kitoks? — Suzana paskersavo į jį. *Neįveikiamas kodas matematiškai neįmanomas! Juk jis tai žino!*

Komandoras persibraukė delnu suprakaitavusį viršugalvį.

— Šis kodas — visiškai naujo šifravimo algoritmo rezultatas — toks, kokio mes dar neregėję.

Dabar Suzana dar labiau suabejojo. Šifravimo algoritmai — tiesiog matematinės formulės, receptai tekstui sujaukti į kodą. Matematikai ir programuotojai kuria naujus algoritmus kasdien. Rinkoje jų šimtai — PGP, „Diffie-Helman", ZIP, IDEA, „El Gamal". Kiekvieną dieną TRANSLTR nesunkiai įveikdavo visų jų kodus. TRANSLTR mašinai visi kodai atrodė identiški, nesvarbu, kokiu algoritmu šie būdavo parašyti.

— Aš nesuprantu, — užginčijo ji. — Juk nekalbame apie atvirkštinį konstravimą kokios nors sudėtingos funkcijos, o tik apie jėgos atakos metodą. PGP, „Lucifer", DSA — nesvarbu kokį. Algoritmas generuoja raktą, kurį laiko saugiu, o TRANSLTR spėlioja, kol jį suranda.

Stratmoro atsakyme nuskambėjo valdomas kantrumas, būdingas geram mokytojui:

— Taip, Suzana, TRANSLTR *visados* suras raktą — net jeigu šis ir didžiulis. — Jis ilgam nutilo. — Nebent...

Bepraverianti burną kalbėti, Suzana suprato, kad Stratmoras tuoj pat numes savąją bombą. *Nebent kas?*

— Nebent kompiuteris nežino, kad jau esąs įveikęs kodą.

Suzana kone nuvirto nuo krėslo.

— Ką?!

— Nebent kompiuteris atspėja teisingą raktą, bet paprasčiausiai toliau spėlioja, nes nesupranta aptikęs reikiamą raktą. — Stratmoras atrodė niūrus. — Manau, šis algoritmas naudoja cikliškos kaitos atvirąjį tekstą.

Suzana išpūtė akis.

Cikliškos kaitos atvirojo teksto funkcijos idėją pirmą sykį iškėlė vienas vengrų matematikas, Jozefas Harnas, mažai žinomame, 1987-aisiais paskelbtame straipsnyje. Kadangi veikiantys jėgos metodu kompiuteriai įveikdavo kodus, ieškodami atvirajame tekste atpažįstamų žodinių struktūrų, Harnas pasiūlė šifravimo algoritmą, kuris ne tik šifruodavo, bet ir paslinkdavo iššifruotąjį tekstą per kažkokį laiko variantą. Teoriškai nuolatinė kaita užtikrintų, kad puolantysis kompiuteris niekad nenustatys atpažįstamų žodinių struktūrų, ir todėl niekad nesužinos, kada aptiko tinkamą raktą. Ši koncepcija šiek tiek priminė sumanymą kolonizuoti Marsą, kas buvo intelektualiniame lygmenyje įsivaizduojama, bet kol kas gerokai pranoko žmogaus galimybes.

— Iš kur tai ištraukėte? — griežtai paklausė ji.

Komandoras nesiskubino atsakyti.

— Apie tai parašė vienas valstybinio sektoriaus programuotojas.

— Ką? — Suzana vėl susmuko krėsle. — Pas mus ten apačioje pluša geriausi pasaulyje programuotojai! Visi drauge dirbdami niekad nė *nepriartėjome* prie minties parašyti cikliškos kaitos atvirojo teksto funkciją. Jūs bandote man pasakyti, kad kažkoks pankas su asmeniniu kompiuteriu sugalvojo, kaip šitai daryti?

Stratmoras pritildė balsą, akivaizdžiai stengdamasis ją nuraminti.

— Aš nevadinčiau to vyrioko panku.

Suzana nesiklausė. Buvo įsitikinusi, kad turi būti koks kitoks paaiškinimas. Koks nors gedimas. Virusas. Bet kas labiau tikėtina nei neįveikiamas kodas.

Stratmoras griežtai nužvelgė ją:

— Šį algoritmą parašė vienas iš talentingiausių visų laikų kriptografijos protų.

Šįsyk Suzana dar labiau suabejojo; visų laikų talentingiausi kriptografininkai dirba jos skyriuje, ir tikrai būtų girdėjusi apie tokį algoritmą.

— Kas toks? — reikliai paklausė ji.

— Neabejoju, jūs atspėsite, — tarė Stratmoras. — Jis ne itin mėgsta NSA.

— Ką gi, ratas susiaurėja! — kandžiai metė ji.

— Jis dirbo prie TRANSLTR projekto, bet sulaužė taisykles. Mažne sukėlė žvalgybai košmarą. Aš jį deportavau iš šalies.

Tik mirksnį Suzanos veidas liko nenuovokus, o paskui išbalo.

— O, Dieve mano...

Stratmoras linktelėjo.

— Jis visus metus gyrėsi, kad dirba prie jėgos atakos metodui atsparaus algoritmo.

— B-bet... — sumikčiojo Suzana. — Aš maniau, kad jis blefuoja. *Iš tikrųjų* tai padarė?

— Taip. Sukūrė visiškai neįveikiamą kodavimo programą.

Ilgą sekundėlę Suzana tylėjo.

— Bet... tai reiškia...

Komandoras pažvelgė jai tiesiai į akis.

— Taip. Ensejis Tankadas ką tik pavertė TRANSLTR pasenusia.

6

Nors Antrojo pasaulinio karo metu Ensejis Tankadas dar negyveno, jis kruopščiai viską apie karą studijavo — ypač apie kulminacinį įvykį, sprogimą, per kurį 100 000 jo tėvynainių atominė bomba pavertė pelenais.

Hirosima, 1945 m. rugpjūčio 6 diena, 8.15 ryto — šlykšti naikinamoji veika. Beprasmiškas galios demonstravimas šalies, jau laimėjusios karą. Tankadas buvo su visu tuo susitaikęs. Bet niekad nesusitaikė su faktu, kad bomba apiplėšė jį, neleido pažinti savo motinos. Ji mirė jį gimdydama — nuo kažkokių komplikacijų, kurias sukėlė prieš tiek daug metų patirtas radiacinis apnuodijimas.

1945-aisiais, dar prieš Ensejui gimstant, jo motina, kaip ir daugelis jos draugių, nukeliavo į Hirosimą dirbti savanore nudegimų centruose. Būtent ten ji tapo viena iš hibakušų — apšvitintųjų žmonių. Po devyniolikos metų,

trisdešimt šešerių amžiaus, gulėdama gimdykloje, prasidėjus vidiniam kraujavimui, ji žinojo, kad galų gale numirs. Bet ji nenumanė, kad mirtis ją patausos nuo paskutinio siaubo — vienintelis jos kūdikis būsiąs apsigimęs.

Ensejo tėvas taip netgi ir nepamatė savo sūnaus. Sutrikdytas žmonos netekties ir jausdamas gėdą, kad gimė, medicinos seserų teigimu, nevisavertis kūdikis, kuris veikiausiai neišgyvensiąs nakties, jis dingo iš ligoninės ir daugiau nebesugrįžo. Ensejis Tankadas buvo atiduotas į globos namus.

Kasnakt jaunasis Tankadas žvelgė į savo iškleiptus pirštus, laikančius daruma troškimų lėlę*, ir prisiekinėjo atkeršysiąs — atkeršysiąs šaliai, pavogusiai iš jo motiną ir užtraukusiąs gėdą jį pametusiam tėvui. Bet jis nežinojo, kad netrukus į tai įsikiš lemtis.

Kai Ensejui ėjo dvylikti metai, vasario mėnesį vienas Tokijo kompiuterių gamintojas paskambino telefonu jį globojančiai šeimai ir paklausė, ar jų luošas vaikas negalėtų dalyvauti bandomojoje grupėje kuriamai naujai klaviatūrai, skirtai vaikams invalidams. Jo šeima sutiko.

Nors Ensejis Tankadas niekad nebuvo regėjęs kompiuterio, jis tartum instinktyviai žinojo, kaip šiuo naudotis. Kompiuteris atvėrė pasaulius, kurių jis nė neįsivaizdavo egzistuojant. Po kažkurio laiko tai tapo visu jo gyvenimu. Paūgėjęs jis duodavo pamokas, užsidirbdavo pinigų ir galiausiai pelnė stipendiją studijoms Došišos universitete. Netrukus po visą Tokiją Ensejis Tankadas išgarsėjo kaip *fugusha kisai* — luošas genijus.

Galiausiai Tankadas perskaitė apie Perl Harborą ir japonų karo nusikaltimus. Neapykanta Amerikai pamažėle išblėso. Jis tapo karštu budistu. Užmiršo savo vaikystės įžadus keršyti; atlaidumas — vienintelis kelias į nušvitimą.

Sukakus dvidešimt, Ensejis Tankadas tapo tarp programuotojų nelyginant kokia kultinė pogrindžio figūra. IBM pasiūlė jam darbo vizą ir postą Teksase. Tankadas nusitvėrė šansą. Po trejų metų jis paliko IBM, gyveno Niujorke ir kūrė savo paties programinę įrangą. Jis plaukė su naująja viešojo šifravimo rakto banga. Rašė algoritmus ir praturtėjo.

Kaip ir apie daugelį šifravimo algoritmų kūrėjų, apie jį ėmė rėžti sparną NSA. Ensejis negalėjo nepastebėti ironijos — galimybės dirbti pačioje valdžios šerdyje tos šalies, kurios kadaise pasižadėjo neapkęsti. Nusprendė nuvykti pokalbio. Kad ir kokios jį graužė dvejonės, šios pranyko, kai susitiko su komandoru Stratmoru. Juodu atvirai pasišnekėjo apie Tankado

* Japoniška budistiškos tradicijos lėlė be rankų ir kojų, dažniausiai raudonos, geltonos ar baltos spalvos, su ūsais ir barzda, ant kurios galima užrašyti savo troškimą.

biografijos faktus, galimą priešiškumą, kurį, ko gero, jaučia Jungtinėms Valstijoms, ateities planus. Tankadas buvo patikrintas melo detektoriumi ir praėjo griežtą penkių savaičių psichologinį išbandymą. Jis viską atlaikė. Neapykantą buvo pakeitęs ištikimybe Budai. Po keturių mėnesių Ensejis Tankadas stojo dirbti Nacionalinio saugumo agentūros Kriptografijos sektoriun.

Nepaisant didžiulės algos, Tankadas vykdavo į darbą senu mopedu ir vienas prie rašomojo stalo valgydavo maišelyje atsineštus priešpiečius, užuot su kitais bendradarbiais įstaigos valgykloje gardžiavęsis puikia šonine ir prancūziška bulviene su porais bei svogūnais. Kiti kriptografininkai jį gerbė. Buvo talentingas — tokio kūrybiško programuotojo nė vienas iš jų dar nebuvo regėjęs. Maloniam ir sąžiningam, tyliam ir nepriekaištingai etiškam, jam užvis svarbiausia buvo moralinis padorumas. Kaip tik todėl jo atleidimas iš NSA ir paskui sekusi deportacija iš šalies taip visus sukrėtė.

Tankadas — kaip ir visi kiti Kriptografijos darbuotojai — dirbo prie TRANSLTR projekto patikintas, kad jeigu šis pasirodys sėkmingas, bus naudojamas elektroniniam paštui dešifruoti tik tokiais atvejais, kuriems iš anksto pritars Teisingumo departamentas. TRANSLTR besinaudojanti NSA galės veikti maždaug taip pat, kaip ir FTB, kuriam reikėdavo gauti federalinio teismo orderį, kad galėtų įrengti kur nors pasiklausymo aparatūrą. Į TRANSLTR turėjo būti įdiegta programinė įranga, kuriai, jei būdavo norima iššifruoti kokį nors failą, buvo būtini prieigos raktai, saugomi Federaliniame rezerve ir Teisingumo departamente. Tai neleistų NSA nebaudžiamai klausytis asmeninių įstatymus gerbiančių piliečių pokalbių visame pasaulyje.

Tačiau, kai atėjo metas įdiegti tą programą, TRANSLTR darbuotojams buvo pasakyta, kad planai pasikeitė. Dėl laiko stygiaus, dažnai susijusio su antiteroristine NSA veikla, TRANSLTR turėsiąs būti nuo nieko nepriklausomas dešifravimo įrenginys, kurio kasdienę eksploatacija reguliuos vien NSA.

Ensejis Tankadas pasipiktino. Tai reiškė, kad NSA iš tikrųjų galėsianti atidarinėti ir vėl uždarinėti visų paštą be niekieno žinios. Lyg turėtų kiekviename pasaulio telefone įrengtą „blakutę". Stratmoras pamėgino leisti Tankadui suprasti TRANSLTR kaip teisėsaugos priemonę, tačiau viskas buvo veltui; Tankadas atkakliai tvirtino, jog tai šiurkštus žmogaus teisių pažeidimas. Jis iškart metė darbą ir per kelias valandas nusikalto NSA slaptumo kodeksui, bandė susisiekti su Elektroninės informatikos pažangos

fondu. Tankadas rengėsi priblokšti pasaulį, papasakodamas apie slaptąją mašiną, gebančią išstatyti kompiuterių vartotojus visoje planetoje neįsivaizduojamai valdžios klastai. NSA neliko nieko kita, kaip tik jį sustabdyti.

Tankado sulaikymas ir deportacija, plačiai išreklamuota interneto naujienų grupuočių, buvo apgailėtinas viešas pažeminimas. Nepaisydami Stratmoro prieštaravimų, NSA kovos su žalingomis pasekmėmis specialistai — išsigandę, kad Tankadas pamėgins žmones įtikinti TRANSLTR egzistuojant, — paskleidė gandus, kurie sužlugdė jo patikimumą. Pasaulinė kompiuterininkų bendruomenė vengė Ensejo Tankado — niekas nepasitikėjo šnipinėjimu apkaltintu luošiu, ypač kai šis bandė nusipirkti laisvę absurdiškais teiginiais apie Jungtinių Valstijų dešifravimo mašiną.

Keisčiausia, kad Tankadas tartum suprato, kad visa tai — dalis žvalgybos žaidimo. Rodės, jis neturėjo užslėpęs jokio pykčio, tik ryžtą. Kai saugumiečiai jį išlydėjo, Tankadas šiurpinamai ramiai tarė Stratmorui paskutinius žodžius:

— Visi turime teisę saugoti savo paslaptis. Kurią nors dieną aš pasistengsiu, kad mes galėtume.

7

Suzanos mintys skriete skriejo — *Ensejis Tankadas parašė programą, kuriančią neįveikiamus kodus!* Šitai vos protu suvokiama.

— „Skaitmeninė tvirtovė“, — pasakė Stratmoras. — Taip jis ją vadina. Tai tobuliausias kontržvalgybos ginklas. Jeigu ši programa pateks į rinką, kiekvienas trečiaklasis su modemu galės siųsti kodus, kurių NSA nepajėgs įveikti. Mūsų žvalgybai bus galas.

Bet Suzanos mintys buvo toli nuo politinių „Skaitmeninės tvirtovės“ pasekmių. Ji vis dar stengėsi suvokti šią egzistuojant. Visą gyvenimą praleido krimsdama kodus, tvirtai neigdama, kad gali egzistuoti tobulas. *Visi kodai įveikiami — Bergofskio principas!* Ji jautėsi nelyginant ateistė, atsidūrusi akistatoje su Dievu.

— Jeigu šis kodas pasklis viešai, — sukuždėjo ji, — kriptografijos mokslui — mirtis.

Stratmoras linktelėjo.

— Tai mažiausia iš mūsų problemų.

— Ar negalėtume papirkti Tankadą? Žinau, jis nekenčia mūsų, bet kodėl jam nepasiūlius kelių milijonų dolerių? Galėtume įtikinti, kad neplatintų tos savo programos?

— Kelis milijonus? — Stratmoras nusijuokė. — Ar suvokiate, kiek tas dalykas vertas? Visos pasaulio vyriausybės viena per kitą siūlys kuo daugiau dolerių. Nejau galite įsivaizduoti mus pasakant prezidentui, kad per šviesolaidžius kabelius tebešnipinėjame irakiečius, bet nebegalime perskaityti perimtų pranešimų? Tai jau liečia ne tik NSA, bet ir visą žvalgybos bendruomenę. Ši įranga padeda visiems — FTB, CŽV, KNV; o dabar kiekvienas gaus veikti aklai. Narkotikų kartelių siuntos taps nebesusekamos, stambiosios korporacijos galės pervedinėti pinigus nepalikdamos jokio dokumentinio pėdsako ir palikti mokesčių inspekciją ant ledo, teroristai galės šnekučiuotis visiškai slaptai — žodžiu, įsiviešpataus chaosas.

— EFF triumfuos, — blykšdama pralemeno Suzana.

— EFF visiškai nenutuokia, ką mes čia veikiame, — su pasidygėjimu nusiviepė Stratmoras. — Jeigu žinotų, kokiam skaičiui teroristinių antpuolių užbėgome už akių gebėdami iššifruoti kodus, pakeistų savo melodiją.

Suzana sutiko, tačiau ji suvokė ir realybę: EFF niekad nesužinos, koks svarbus yra TRANSLTR. Mašina padėjo sužlugdyti dešimtis atakų, bet informacija buvo labai įslaptinta ir niekad nebus paviešinta. Slaptumas buvo grindžiamas paprastai: valdžia negali leisti, kad atskleidus tiesą kiltų masinė isterija; niekas nežinojo, kaip visuomenė sureaguotų į žinią, kad pastaraisiais metais tik per plauką pavyko išvengti dviejų branduolinių diversijų, fundamentalistų grupuočių rengtų Jungtinių Valstijų teritorijoje.

Tačiau branduolinė ataka — ne vienintelė grėsmė. Dar praeitą mėnesį TRANSLTR sužlugdė vieną iš gudriausiai sumanytų teroristinių antpuolių, kokius tik kada nors NSA buvo regėjusi. Viena antivyriausybinė organizacija sukūrė planą kodiniu pavadinimu „Šervudo giria". Buvo nusitaikyta į Niujorko vertybinių popierių biržą, siekiant „perskirstyti turtą". Per šešias dienas grupuotės nariai pastatuose, supančiuose Biržą, padėjo dvidešimt septynis nesprogius, elektromagnetinį srautą generuojančius įtaisus. Detonuoti šie sukuria galingą magnetizmo pliūpsnį. Sinchroninė šių slapčia išdėstytų įtaisų iškrova sudarytų tokį stiprų magnetinį lauką, jog Biržoje būtų ištrintos visos magnetinės terpės — kompiuterių standieji kaupikliai, masyviosios atminties sistemos, juostiniai dublikatai ir netgi lankstieji diskeliai. Visi duomenys apie tai, kas ką turėjo, išnyktų visiems laikams.

Kadangi sutartinei įtaisų detonacijai buvo būtina itin tiksliai apskaičiuoti laiką, elektromagnetinio srauto generatoriai buvo sujungti interneto telefono linijomis. Per dvi atgalinės atskaitos dienas vidiniai įtaisų laikrodžiai

keitėsi begaliniu srautu užšifruotų sinchronizacijos duomenų. NSA perėmė duomenų impulsus kaip tinklo anomaliją, bet, palaikę iš pažiūros nekenksminga tauškalyne, nekreipė į tai dėmesio. Bet po to, kai TRANSLTR iššifravo duomenų srautus, analitikai tuojau pat atpažino signalų seką kaip per tinklą sinchronizuojamą atgalinę atskaitą. Įtaisai surasti ir pašalinti prieš ištisas tris valandas, iki šiems buvo numatytas laikas suveikti.

Suzana žinojo, kad be TRANSLTR NSA buvo bejėgė kovoti su aukšto lygio elektroniniu terorizmu. Ji užmetė akį į praginos monitorių. Šis vis dar rodė kiek daugiau nei penkiolika valandų. Jeigu kaip tik šiuo metu Tankado failas bus įveiktas, NSA vis tiek bus nuskandinta. Kriptografijos sektorius tegebės perskaityti mažiau nei du kodus per parą. Netgi esant dabartiniam 150-ies per dieną tempui, tebebuvo susikaupę failų, laukiančių, iki juos iššifruos.

— Praeitą mėnesį Tankadas man paskambino, — pertraukė jos mintis Stratmoras.

Suzana pakėlė akis.

— Tankadas paskambino *jums*?

Komandoras linktelėjo.

— Kad mane perspėtų.

— Kad jus *perspėtų*? Juk jis nekenčia jūsų.

— Jis paskambino pasakyti, kad tobulina algoritmą, rašantį neįveikiamus kodus. Aš juo nepatikėjau.

— Betgi kodėl jam reikėjo jums apie tai pranešti? — nusistebėjo Suzana. — Ar norėjo, kad nupirktumėte algoritmą?

— Ne. Tai buvo šantažas.

Staiga Suzanai viskas ėmė stotis vieton.

— Aišku, — tarė ji suglumusi. — Jis norėjo, kad nuplautumėte nuo jo pavardės dėmę.

— Ne, — susiraukė Stratmoras. — Tankadas norėjo TRANSLTR.

— TRANSLTR?

— Taip. Įsakė man viešai paskelbti pasauliui, kad mes turime TRANSLTR. Pasakė, kad jeigu mes prisipažinsime, jog galime skaityti visuomenės elektroninį paštą, jis sunaikinsiąs „Skaitmeninę tvirtovę".

Regis, Suzanai tai sukėlė abejonių.

Stratmoras gūžtelėjo pečiais.

— Šiaip ar taip, dabar jau per vėlu. Jis įdėjo papildomą „Skaitmeninės tvirtovės" kopiją į savo internetinį puslapį. Kiekvienas pasaulyje gali šią parsisiųsdinti.

Suzana išblyško.

— *Ką jis padarė?*

— Tai reklaminis triukas. Nėra ko rūpintis. Jo įdėtoji kopija užšifruota. Žmonės gali ją parsisiųsdinti, bet niekas nepajėgs atidaryti. Jis iš tiesų gudrus. Pirminis „Skaitmeninės tvirtovės" kodas užšifruotas, patikimai užrakintas.

Suzana atrodė sutrikusi.

— Aišku! Vadinasi, kiekvienas gali *turėti* kopiją, bet niekas neįstengs jos atsidaryti.

— Kaip tik. Tankadas mojuoja morka.

— Ar matėte tą algoritmą?

Komandoras tartum suglumo.

— Ne, juk sakiau, kad šis užšifruotas.

Suzana atrodė lygiai taip pat suglumusi.

— Betgi turime TRANSLTR, kodėl paprasčiausiai to neiššifravus? — Bet, išvydusi Stratmoro veidą, Suzana suprato, kad žaidimo taisyklės pasikeitusios. — O, Dieve mano, — aiktelėjo ji, staiga sumojusi. — „Skaitmeninė tvirtovė" užšifravo save pačią.

— Pataikėte, — linktelėjo Stratmoras.

Suzana nustebo. „Skaitmeninės tvirtovės" formulė užšifruota pasinaudojant „Skaitmenine tvirtove". Tankadas paskelbė neįkainojamą matematinį receptą, bet recepto tekstas permaišytas. Ir jį permaišydamas algoritmas panaudojo *save patį*.

— Tai „Biglmeno seifas", — baimingai sumikčiojo Suzana.

Stratmoras linktelėjo. „Biglmeno seifas" — hipotetinis kriptografinis scenarijus, pagal kurį seifo gamintojas sukuria neįsilaužiamo seifo schemas. Norėdamas išsaugoti schemas paslaptyje, pagaminęs seifą užrakina schemas viduje. Tankadas padarė tą pat su „Skaitmenine tvirtove". Jis apsaugojo savo schemas, užšifruodamas jas pagal formulę, nubrėžtą schemose.

— O tas failas TRANSLTR mašinoje? — paklausė Suzana.

— Kaip ir bet kuris kitas. Aš jį įsikėliau iš internetinio Tankado puslapio. Dabar NSA — išdidi „Skaitmeninės tvirtovės" algoritmo turėtoja; tik mes nesugebame jo atidaryti.

Suzana stebėjosi Ensejo Tankado išradingumu. Neatskleisdamas savojo algoritmo, jis įrodė NSA, kad šis neįveikiamas.

Stratmoras padavė Suzanai laikraščio iškarpą. Tai buvo išversta trumpa anotacija iš *Nikkei Shimbun*, — japoniško *Wall Street Journal* atitikmens, — kur pažymima, kad japonų programuotojas Ensejis Tankadas užbaigė

kurti matematinę formulę, kuri, jo tvirtinimu, galinti rašyti neįveikiamus kodus. Formulė pavadinta „Skaitmenine tvirtove" ir prieinama pasižiūrėti internete. Programuotojas pristatys ją aukcionui ir parduos pasiūliusiajam didžiausią kainą. Straipsnyje toliau buvo rašoma, kad nors Japonijoje tuo labai susidomėta, kelios Jungtinių Valstijų programinės įrangos kompanijos, sužinojusios apie „Skaitmeninę tvirtovę", laikė pretenzijas pasibaisėtinomis, tolygiomis pastangoms šviną paversti auksu. Formulė, anot jų, tėra apgaulė ir neverta į ją rimtai žiūrėti.

Suzana pakėlė akis nuo teksto:

— Aukcionas?

Jos viršininkas linktelėjo:

— Kaip tik šiuo metu visos programinės įrangos kompanijos įsikėlė užšifruotą „Skaitmeninės tvirtovės" kopiją ir mėgina ją atsidaryti. Kas sekundę, kai joms tai nepavyksta, siūloma kaina pašoka.

— Nesąmonė, — atšovė Suzana. — Visi nauji užšifruoti failai neiššifruojami, jeigu neturi TRANSLTR. „Skaitmeninė tvirtovė" negalėtų būti niekas daugiau, kaip tik bendrinis, viešojo naudojimo algoritmas, ir nė viena iš tų kompanijų nepajėgė jo perkrimsti.

— Tačiau tai puiki rinkodaros gudrybė. Tik pagalvokite — visų markių kulkų nepramušamas stiklas atremia kulkas, bet jeigu kokia nors kompanija paskatina jus suvaryti kulką į *jų* pagamintąjį, staiga visi pradeda bandyti tą daryti.

— Ir japonai iš tiesų *tiki*, kad „Skaitmeninė tvirtovė" kitokia? Geresnė už bet kurį kitą algoritmą rinkoje?

— Galbūt Tankado ir vengiama, bet visi žino, kad jis genijus. Faktiškai tarp hakerių jis kultinis simbolis. Jeigu Tankadas tvirtina, kad algoritmas neįveikiamas, toks jis ir yra.

— Betgi viešai žinoma, kad jie *visi* neįveikiami!

— Taip... — Stratmoras susimąstė. — Bent kol kas.

— Ką *tai* turėtų reikšti?

Komandoras atsiduso.

— Prieš dvidešimt metų niekas nė įsivaizduot neįsivaizdavo, kad mes pajėgsime įveikti dvylikos bitų srautinius šifrus. Bet technologija progresavo. Ji nuolatos progresuoja. Programinės įrangos gamintojai mano, kad kada nors atsiras tokių kompiuterių kaip TRANSLTR. Technologija progresuoja eksponentiškai, ir galop viešojo rakto algoritmai praras savo saugumą. Kad vis žengtum priekyje rytdienos kompiuterių, prireiks geresnių algoritmų.

— Ir „Skaitmeninė tvirtovė“ toks?

— Būtent. Algoritmas, kuris atsilaiko prieš jėgos ataką, niekad nepasens, nesvarbu, kokie galingi taps dešifravimo kompiuteriai. Per vieną naktį jis galėtų pasidaryti pasauliniu standartu.

Suzana giliai atsiduso.

— Tepadeda mums Dievas, — sukuždėjo ji. — Ar negalime ir mes pasiūlyti jam kainą?

Stratmoras papurtė galvą.

— Tankadas jau suteikė mums šansą. Tą davė aiškiai suprasti. Be to, tai būtų pernelyg rizikinga; jeigu būtume nutverti, iš esmės sutiktume, kad bijomės jo algoritmo. Ir dar viešai prisipažintume, kad ne tik turime TRANSLTR, bet ir kad „Skaitmeninė tvirtovė“ neįveikiama.

— Koks paskutinis terminas?

Komandoras susiraukė.

— Tankadas ketino paskelbti didžiausios kainos siūlytoją rytoj vidudienį.

Suzanai sutraukė skrandį.

— O tuomet kas?

— Sąlygos buvo tokios, kad jis duosiąs laimėtojui prieigos raktą.

— *Prieigos raktą?*

— Tai gudrybės dalis. Visi jau turi algoritmą, tad Tankadas rengia aukcioną dėl prieigos rakto, kuris šį atrakins.

— Žinoma, — suaimanavo Suzana. Planas tobulas. Aiškus ir paprastas. Tankadas užšifravo „Skaitmeninę tvirtovę“, ir tik jis vienas turi prieigos raktą šiai atrakinti. Sunku įsivaizduoti, kad kažkur toli esama — veikiausiai pakrevezoto ant popieriaus skiautės Tankado kišenėje — šešiasdešimt keturių ženklų prieigos rakto, kuris visiems laikams galėtų sužlugdyti Jungtinių Valstijų žvalgybinės informacijos kaupimą.

Įsivaizdavus scenarijų, Suzanai pasidarė bloga. Tankadas atiduosiąs prieigos raktą pasiūliusiajam didžiausią kainą, ir toji kompanija atrakins „Skaitmeninę tvirtovę“. Tuomet ji įterps algoritmą į saugų nuo manipuliacijų lustą, ir po penkerių metų visi kompiuteriai iš anksto bus aprūpinti „Skaitmeninės tvirtovės“ lustu. Joks komercinis gamintojas nė nesvajodavo sukurti šifravimo lustą, nes įprasti šifravimo algoritmai galų gale pasendavo. Bet „Skaitmeninė tvirtovė“ niekad nepasens; esant cikliškai besikaitaliojančio atvirojo teksto funkcijai, jokia jėgos ataka niekad neįstengs surasti tinkamo rakto. Naujas skaitmeninio šifravimo standartas. Nuo šiol ir amžinai. Visi kodai neįveikiami. Bankininkų, brokerių, teroristų, šnipų. Vienas pasaulis — vienas algoritmas.

Anarchija.

— Ką galime rinktis? — atsargiai paklausė Suzana. Ji puikiai suvokė, kad žūtbūtiniai atvejai reikalauja žūtbūtinių priemonių, netgi kalbant ir apie NSA.

— Mes negalime jo pašalinti, jeigu tai turite omenyje.

Kaip tik to Suzana ir klausė. Per savo darbo NSA metus buvo girdėjusi gandus apie neaiškias įstaigos sąsajas su labiausiai prityrusiais pasaulio žudikais — samdiniais, žvalgybos bendruomenės pasitelktais nešvariems darbams atlikti.

Stratmoras papurtė galvą.

— Tankadas pernelyg gudrus, kad paliktų mums tokį pasirinkimą.

Keista, bet Suzanai palengvėjo.

— Jis apsaugotas?

— Ne visiškai taip.

— Slapstosi?

Jos viršininkas gūžtelėjo pečiais.

— Tankadas paliko Japoniją. Jis ketino tikrinti siūlymus telefonu. Bet mes žinome, kur jis.

— Ir nesirengiate ko nors imtis?

— Ne. Jis apsidraudė. Tankadas atidavė savo prieigos rakto kopiją anonimiškam trečiajam asmeniui... tam atvejui, jeigu kas nors nutiktų.

Žinoma, susižavėjusi pagalvojo Suzana. *Angelas sargas.*

— Ir, manau, jeigu kas nors nutiks Tankadui, tas paslaptingasis žmogus parduos raktą?

— Dar blogiau. Jeigu kas nors smogs Tankadui, jo partneris paviešins.

Suzana atrodė sutrikusi.

— Jo partneris *paviešins* raktą?

Stratmoras linktelėjo:

— Įdės jį į internetą, paskelbs laikraščiuose, skelbimų afišose. Po teisybei, *atiduos.*

Suzana išpūtė akis:

— Nemokamos įkeltys?

— Būtent. Tankadas pagalvojo, kad negyvam jam nereikės pinigų — tad kodėl neparuošti pasauliui atsisveikinimo dovanėlės?

Stojo ilga tyla. Suzana giliai įkvėpė oro, lyg stengtųsi įsisąmoninti baisią tiesą. *Ensejis Tankadas sukūrė neįveikiamą algoritmą. Laiko mus įkaitais.*

Ji staiga atsistojo.

— Privalome susisiekti su Tankadu! — ryžtingai pareiškė. — Turime

rasti būdą, kaip jį įtikinti, kad nepaskleistų to algoritmo. Galime pasiūlyti trigubai didesnę kainą! Galime sugrąžinti jam gerą vardą! Bet ką!

— Per vėlu, — pasakė Stratmoras ir giliai atsiduso. — Ensejis Tankadas šįryt rastas negyvas Sevilijoje, Ispanijoje.

Dvimotoris „Learjet 60“ nusileido ant įkaitusio kilimo-tūpimo tako. Už lango nykus Ispanijos žemutinės Ekstramadūros kraštovaizdis susiliejo, o paskui ėmė pamažu slinkti pro šalį.

— Pone Bekeri? — sutreškėjo balsas. — Mes atvykome.

Bekeris atsistojo ir pasirąžė. Atidarė viršum sėdynės lentynos sekciją ir tik tada prisiminė neturįs bagažo. Nebuvo laiko susikrauti daiktų. Nesvarbu — jam pažadėta, kad išvyka būsianti trumpa, tik ten ir atgal.

Varikliai pamažu tilo, ir lėktuvas nuriedėjo iš saulės atokaitos į apleistą angarą priešais pagrindinį terminalą. Po minutėlės pasirodė pilotas ir atšovė liuką. Bekeris vienu gurkšniu išbaigė spanguolių sultis, pastatė stiklinę ant drėgno baro ir pasičiupo švarką.

Pilotas išsitraukė iš uniforminio kostiumo storą manilinį voką.

— Man nurodyta įteikti jums šitai. — Jis padavė voką Bekeriui.

Ant viršaus mėlynu rašalu buvo pakrevezoti žodžiai:

GRĄŽĄ PASILIKITE

Bekeris pasklaidė storą šūsnį rausvų banknotų.

— Kas per?...

— Vietos valiuta, — trumpai atsakė pilotas.

— Žinau, kas tai, — pramikčiojo Bekeris. — Bet jų... jų per daug. — Man tereikia susimokėti už taksi. — Bekeris mintyse konvertavo pinigus. — Tiek, kiek čia yra, prilygsta *tūkstančiams* dolerių!

— Man taip įsakyta, sere. — Pilotas apsisuko ir vėl įsirangė į kabiną. Durelės slystelėjusios užsitrenkė.

Bekeris stebeilijo aukštyn į lėktuvą, o paskui žemyn į pinigus savo delne. Kiek pastovėjęs tuščiame angare, jis įsidėjo voką į vidinę kišenę, užsimetė ant pečių švarką ir patraukė skersai kilimo-tūpimo tako. Keista pra-

džia. Bekeris nuvijo tą mintį. Šiek tiek sėkmės, ir jis grįš laiku, kad suspėtų išgelbėti savo kelionę su Suzana į „Akmeninį dvarą“.

Ten ir atgal, — tarė sau. — *Ten ir atgal.*

Jis niekaip negalėjo žinoti.

9

Sistemų saugos technikas Filas Čartrukianas ketino užsibūti Kriptografijoje tik minutėlę — tiek, kad pasiimtų šiokius tokius dokumentus, kuriuos vakar buvo pamiršęs. Bet išėjo kitaip.

Perkirtęs Kriptografijos salę ir įžengdamas į Sistemų saugos laboratoriją, jis tučtuojau suprato, kad kažkas ne taip. Prie kompiuterio terminalo, kuris nuolatos sekė, kaip veikia TRANSLTR vidaus mechanizmas, nebuvo jokio darbuotojo, ir monitorius buvo išjungtas.

Čartrukianas šūktelėjo:

— Ei?

Niekas neatsiliepė. Laboratorija atrodė nepriekaištingai tvarkinga — lyg valandų valandas čia niekieno nebūta.

Nors tik dvidešimt trejų ir palyginti naujokas Sistemų saugos grupėje, Čartrukianas buvo gerai apmokytas ir žinojo tvarką: *Visados* Kriptografijos skyriuje kas nors budi... ypač šeštadieniais, kai aplinkui nėra nė vieno kriptografininko.

Jis kaipmat įjungė monitorių ir pasigręžė į tarnybinių grafikų lentą ant sienos.

— Kas šiandien budi? — garsiai paklausė, permesdamas akimis pavardžių sąrašą. Pasak grafiko, nuo praeito vidurnakčio dvigubą budėjimo pamainą turėjo būti pradėjęs jaunas naujokėlis, pavarde Seidenbergas. Čartrukianas apsidairė aplinkui po tuščią laboratoriją ir susiraukė: — Tai kurgi, po velnių, jis?

Stebėdamas beįsižiebiantį monitorių, Čartrukianas pagalvojo, ar Stratmoras žino, kad Sistemų saugos laboratorija likusi be priežiūros. Pakeliui buvo pastebėjęs, kad Stratmoro komandinio posto užuolaidos užtrauktos, o tai reiškė, kad bosas viduje — anaiptol ne retenybė šeštadieniais; Stratmoras, tegul ir reikalaudavo, kad jo kriptografininkai šeštadieniais pasiimtų išeiginę, pats tartum dirbdavo 365 dienas per metus.

Dėl vieno Čartrukianas tikrai neabejojo — jeigu Stratmoras sužinotų, kad Sistemų saugos laboratorija palikta be priežiūros, šitai kainuotų nesančiam naujokėliui darbą. Čartrukianas užmetė akį į telefoną, klausdamas save, ar nevertėtų paskambinti jaunajam technikui ir užkurti jam pirtį; tarp sistemų saugos darbuotojų galiojo nerašyta taisyklė, kad jie slapčia stebėdavo vienas kitą. Kriptografijoje sistemų saugos darbuotojai buvo antrarūšiai piliečiai, nesutariantys su dvaro viešpačiais. Jokia paslaptis, kad šis milijardų dolerių vertės lizdas priklausė kriptografininkams; sistemų saugos žmonės buvo toleruojami tik todėl, kad užtikrindavo sklandų žaislų darbą.

Čartrukianas apsisprendė. Sugriebė telefoną, bet ragelis taip ir nepasiekė jo ausies. Sustojo it įbestas, nepajėgdamas atplėšti akių nuo monitoriaus, kurio ekranas dabar ėmė ryškėti. Tartum sulėtintu judesiu atsisėdo prie telefono ir, išsižiojęs iš nuostabos, spoksojo plačiomis akimis.

Per aštuonis mėnesius Sistemų saugos skyriuje Filas Čartrukianas nėsyk neregėjo TRANSLTR praginos monitorių siunčiant ką nors kita nei dvigubą nulį *valandų* langelyje. Šiandien tai pirmas kartas.

PRAĖJĘ LAIKO: 15:17:21

— Penkiolika valandų ir septyniolika minučių? — Jam užėmė kvapą. — Negali būti!

Jis pakartotinai įkrovė ekraną, tikėdamasis, kad šis nebuvo deramai įsijungęs. Bet vėl atgijęs monitorius rodė tą patį.

Čartrukianą nukrėtė šiurpas. Kriptografijos sistemų sauga turėjo vienintelę priedermę: palaikyti TRANSLTR „švarų“ — t. y. be virusų.

Čartrukianas žinojo, kad penkiolikos valandų pragina galėjo reikšti tik viena — infekciją. Į TRANSLTR pateko negrynas failas ir gadino programą. Tuojau pat įsijungė per apmokymą įgyti įgūdžiai; nebesvarbu, kad Sistemų saugos laboratorija buvo palikta be priežiūros ar kad monitoriai išjungti. Jis susitelkė į čia pat esančią problemą — TRANSLTR. Tučtuojau išsikvietė registracijos žurnalą visų failų, kurie įvesti į TRANSLTR per pastarąsias keturiasdešimt aštuonias valandas, ir pradėjo tikrinti sąrašą.

Nejau praėjo užkrėstas failas? — svarstė jis. — *Ar galėjo saugos filtrai ko nors nepastebėti?*

Vardan atsargumo, kiekvienas į TRANSLTR patenkantis failas turėdavo praeiti pro tai, kas buvo žinoma kaip Špicrutė — virtinę galingų tinklų sąsajos procesorių grandyno lygmenyje, duomenų paketų filtrus ir

nukreiptas prieš infekciją programas, skenuojančias patenkančius failus dėl kompiuterinių virusų ir potencialiai pavojingų paprogramių. Failai su „nežinomomis" Špicrutei programomis būdavo kaipmat atmetami. Šiuos tekdavo tikrinti rankiniu būdu. Kartkartėmis Špicrutė atmesdavo visiškai nekenksmingus failus, kai šie būdavo sudaryti pagal programas, kurių filtrai anksčiau niekad nebuvo matę. Tokiu atveju sistemų saugos darbuotojai atlikdavo skrupulingą rankinę patikrą ir tik tuomet, kai būdavo patvirtinama, kad failas švarus, jie aplenkdavo Špicrutės filtrus ir nusiųsdavo failą į TRANSLTR.

Kompiuteriniai virusai įvairūs kaip ir bakteriniai. Kompiuterinių virusų, panašiai kaip jų fiziologinių analogų, tikslas vienas — prisitvirtinti prie šeimininko sistemos ir daugintis. Šiuo atveju šeimininkas buvo TRANSLTR.

Čartrukianas stebėjosi, kad NSA neturėjusi problemų su virusais anksčiau. Špicrutė — galingas sargybinis, bet vis dėlto NSA buvo dugninis grobuonis, siurbiantis į save milžiniškus kiekius skaitmeninės informacijos iš viso pasaulio. Duomenų šnipinėjimas labai panėši į neišrankų seksą — saugokis nesisaugojęs, anksčiau ar vėliau vis tiek ką nors pasigauni.

Čartrukianas baigė peržiūrinėti failų sąrašą, kurį turėjo priešais save. Ir dar labiau suglumo nei anksčiau. Kiekvienas failas buvo patikrintas. Špicrutė neaptikusi nieko ypatinga, o tai reiškė, kad failas TRANSLTR mašinoje visiškai švarus.

— Tad kas per velnias, kodėl taip ilgai trunka? — griežtai paklausė jis tuščios salės. Pasijuto prakaituojąs. Kažin, gal reikėtų nueiti ir patrukdyti šia žinia Stratmorą?

— Patikrinti dėl viruso, — tvirtai pasakė Čartrukianas, stengdamasis nusiraminti. — Reikėtų paleisti viruso paiešką.

Šiaip ar taip, Čartrukianas žinojo, kad kaip tik to pirmiausia Stratmoras pareikalautų. Žvelgdamas per tuščią Kriptografijos salę, Čartrukianas apsisprendė. Jis įkėlė virusų paieškos programą ir paleido ją. Pragina užtruks apie penkiolika minučių.

— Sugrįžk švari, — sukuždėjo jis. — Švarut švarutėlė. Pasakyk tėtukui, jog tai niekai.

Bet Čartrukianas jautė, kad tai *nėra* „niekai". Instinktas kuždėjo, kad didžiojo dešifravimo žvėries viduje dedasi kažkas labai nepaprasta.

10

— Ensejis Tankadas negyvas? — Suzaną ėmė pykinti. — Jūs nužudėte jį? Man regis, sakėte...

— Mes jo nelietėme, — nuramino ją Stratmoras. — Jis pasimirė nuo širdies priepuolio. Anksti šįryt paskambino COMINT. Jų kompiuteris išgriebė Tankado pavardę iš Sevilijos policijos registracijos žurnalo per Interpolą.

— Nuo širdies priepuolio? — negalėjo patikėti Suzana. — Juk jam buvo tik trisdešimt.

— Trisdešimt dveji, — pataisė Stratmoras. — Jis turėjo įgimtą širdies ydą.

— Niekad apie tai negirdėjau.

— Paaiškėjo per NSA medicininę apžiūrą. Ne toks dalykas, kad jis tuo girtųsi.

Suzanai buvo sunku susitaikyti su taip tinkamai parinktu laiku.

— Jį galėjo nužudyti širdies yda — tiesiog taip paprastai? — Šitai atrodė pernelyg patogu.

Stratmoras gūžtelėjo pečiais.

— Silpna širdis... o dar Ispanijos karštis. Taip pat pridėkit stresą šantažuojant NSA...

Sekundėlę Suzana tylėjo. Netgi atsižvelgiant į aplinkybes, smilktelėjo netekties jausmas, kad mirė toks talentingas kolega, kriptografijos asas. Jos mintis pertraukė rimtas Stratmoro balsas.

— Gerai tik tiek visame šiame fiasko, kad Tankadas keliavo vienas. Nemaža tikimybė, kad Ensejo partneris dar nežino, kad jis negyvas. Ispanų valdžios pareigūnai pažadėjo kaip įmanoma ilgiau sutūrėti informaciją. Mums tik todėl paskambinta, kad įsikišo COMINT. — Stratmoras atidžiai nužvelgė Suzaną. — Privalau surasti partnerį pirmiau, nei šis sužinos, kad Tankadas negyvas. Štai kodėl jums paskambinau. Man reikia jūsų pagalbos.

Suzana sutriko. Jai atrodė, kad taip laiku numirdamas Ensejis išsprendė jų problemą.

— Komandore, — užginčijo ji, — jeigu valdžios pareigūnai sako, kad jis mirė nuo širdies priepuolio, tuomet mes išsisukę iš bėdos; jo partneris supras, kad NSA niekuo dėta.

— Niekuo dėta? — negalėdamas patikėti, Stratmoras išpūtė akis. — Kažkas šantažuoja NSA ir po kelių dienų krinta negyvas — ir mes *niekuo dėti*? Kertu lažybų iš stambios sumos, kad paslaptingasis Tankado draugas šitaip nepamanys. Kad ir kas atsitiko, mes atrodome velniškai kalti. Visai lengvai tai galėjo būti nuodai, sufalsifikuota autopsija, daugybė dalykų. — Stratmoras trumpam nutilo. — Kaip jūs pirmiausia sureagavote, kai pasakiau, kad Tankadas negyvas?

Ji susiraukė.

— Pamaniau, kad jį nužudė NSA.

— Būtent. Jeigu NSA gali iškelti virš Viduriniųjų Rytų į geostacionarią orbitą penkis žemės palydovus „Riolitas", manau, saugu spėti, kad mes turime ir išteklių keliems ispanų policininkams papirkti, — komandoras pasakė, ką turėjo mintyse.

Suzana atsiduso. *Ensejis Tankadas negyvas. Dėl to bus apkaltinta NSA.*

— Ar negalime laiku surasti jo partnerio?

— Manau, galime. Turime už ko užsikabinti. Tankadas daug sykių viešai skelbė dirbąs su partneriu. Matyt, vylėsi, kad programinės įrangos firmoms tai atims norą kaip nors jam pakenkti ar bandyti pavogti raktą. Jis grasino, kad prasidėjus bet kokiam nešvariam žaidimui, jo partneris paskelbsiąs raktą, ir visos firmos staiga pasijus konkuruojančios su nemokama programine įranga.

— Sumanu, — linktelėjo Suzana.

Stratmoras dėstė toliau:

— Keletą sykių Tankadas viešai užsiminė apie savo partnerio vardą. Pavadino jį Šiaurės Dakota.

— Šiaurės Dakota? Veikiausiai tai koks nors slapyvardis.

— Taip, bet atsargos dėlei aš pasižiūrėjau internete, įvedęs į paieškos eilutę Šiaurės Dakotą. Nesitikėjau ką nors aptikti, bet pasirodė, kad tai elektroninio pašto dėžutė. — Stratmoras vėl trumpam nutilo. — Žinoma, spėjau, kad tai ne ta Šiaurės Dakota, kurio mes ieškome, bet dėl visa ko peržiūrėjau abonentinę dėžutę, norėdamas įsitikinti. Įsivaizduojate, kaip apstulbau sužinojęs, jog dėžute pilna elektroninio pašto pranešimų nuo Ensejo Tankado. — Stratmoras kilstelėjo antakius. — Ir žinutėse buvo apstu užuominų apie „Skaitmeninę tvirtovę" bei Tankado planus šantažuoti NSA.

Suzana metė į Stratmorą skeptišką žvilgsnį. Ją stebino, kad komandoras taip lengvai leidžiasi vedžiojamas už nosies.

— Komandore, — paprieštaravo ji, — Tankadas puikiai žinojo, kad NSA gali šniukštinėti elektroninį paštą; jis *niekad* nesinaudotų elektroniniu paštu slaptai informacijai siųsti. Tai spąstai. Ensejis Tankadas *pakišo* jums

Šiaurės Dakotą. Žinojo, jog jūs paleisite paiešką. Kad ir kokią siuntė informaciją, jis *norėjo*, jog jūs ją surastumėte — tai klaidingas pėdsakas.

— Gera nuojauta, — atšovė Stratmoras, — išskyrus dėl poros dalykų. Man nieko nepavyko aptikti po Šiaurės Dakotos pavadinimu. Tad šiek tiek pakeičiau paieškos eilutę. Mano rastos abonentinės elektroninio pašto dėžutės variantinis pavadinimas — NDAKOTA*.

Suzana papurtė galvą.

— Perstatinių pragina — įprasta procedūra. Tankadas žinojo, kad jūs bandysite variantus, kol užsidursite ant ko nors. NDAKOTA pernelyg lengvas keitinys.

— Galbūt, — sutiko Stratmoras, paskui užrašė ant popieriaus kažkokius žodžius ir padavė Suzanai. — Bet pažiūrėkite į tai.

Suzana perskaitė, kas buvo užrašyta skiautelėje. Staiga ji suprato, kaip komandoras mąsto. Ant popierėlio išvydo Šiaurės Dakotos elektroninio pašto adresą:

NDAKOTA@ARA.ANON.ORG

Kaip tik raidės ARA adrese patraukė Suzanos dėmesį. ARA reiškė *American Remailers Anonymous*, — Amerikos anoniminiai pašto persiuntėjai, — gerai žinomą anoniminį serverį.

Anoniminiai serveriai buvo populiarūs tarp interneto vartotojų, norinčių išsaugoti paslaptyje savo asmens tapatybes. Už mokestį šios kompanijos saugojo elektroninio pašto siuntėjo privatumą, veikdamos kaip elektroninio pašto tarpininkės. Tai buvo panašu kaip turėti numerinę pašto dėžutę — vartotojas galėjo siųsti ir gauti paštą visai neatskleisdamas tikrojo savo adreso ar vardo. Kompanijos priimdavo elektroninį paštą, adresuotą slapyvardžiu, o paskui persiųsdavo tikrajam abonentui. Persiuntimo kompanijos susaistytos įsipareigojimo niekados neatskleisti tikrosios vartotojo tapatybės ar adreso.

— Tai joks įrodymas, — pasakė Stratmoras. — Bet gana įtartina.

Staiga labiau įtikinta, Suzana linktelėjo.

— Taigi jūs sakote, kad Tankadas neėmė į galvą, jeigu kas nors ieškotų Šiaurės Dakotos, nes jo asmens tapatybė ir gyvenamoji vieta saugomos ARA?

— Būtent.

Suzana trumpam susimąstė.

* Santrumpa — *North Dakota* — Šiaurės Dakota (*angl.*).

— ARA daugiausia aptarnauja abonentus Jungtinių Valstijų ribose. Manote, Šiaurės Dakota galėtų būti kur nors čionai?

Stratmoras gūžtelėjo pečiais.

— Ko gero. Turėdamas partnerį Amerikoje, Tankadas galėjo saugoti du geografiškai atskirtus prieigos raktus. Tai būtų sumanus ėjimas.

Kažin ar Tankadas būtų dalijęsis savuoju prieigos raktu su kuo nors kitu, išskyrus kokį labai artimą draugą, pamanė ji. Ir prisiminė, kad Ensejis Tankadas Jungtinėse Valstijose neturėjo daug draugų.

— Šiaurės Dakota, — jau balsu ėmė svarstyti ji, savo kriptografininkės protu gvildendama galimas slapyvardžio reikšmes. — O kaip skamba jo elektroninis paštas Tankadui?

— Nenumanau. COMINT pagavo tik Tankado siunčiamą paštą. Tuo tarpu visa, ką žinome apie Šiaurės Dakotą — tai jo anoniminį adresą.

Suzana minutėlę pagalvojo.

— O gal tai masalas?

Stratmoras kilstelėjo antakius:

— Kodėl?

— Tankadas galėjo siųsti fiktyvius laiškus neegzistuojančio abonento adresu, vildamasis, kad mes jį sušniukštinėsime. Pamanysime jį esant saugų, ir tuomet jam niekad nereiks rizikuoti dalijantis savuoju prieigos raktu. Jis galbūt veikė vienas.

Šitai padarė Stratmorui įspūdį, jis susijuokė.

— Gudri mintis, išskyrus vieną dalyką. Jis nesinaudoja jokia įprastine savo namų ar verslo interneto abonentine dėžute. Apsilankydavo Došišos universitete ir prisiregistruodavo prie tenykščio pagrindinio kompiuterio. Matyt, tenai turėjo abonentinę dėžutę, kurią gebėjo išsaugoti paslaptyje. Labai gerai užmaskuotą dėžutę — aš ją aptikau tik atsitiktinai. — Stratmoras padarė trumpą pauzę. — Taigi... jeigu Tankadas norėjo, kad mes sušniukštinėtume jo paštą, tai kodėl jam reikėjo naudotis slapta abonentine dėžute?

Suzana apmąstė šį klausimą.

— Galimas daiktas, jis naudojosi slapta abonentine dėžute, kad jūs neįtartumėte gudrybės. Gal Tankadas paslėpė dėžutę tik tiek giliai, kad ją aptiktumėte ir pamanytumėte, jog jums pasisekė. Tai suteikia jo elektroniniam paštui įtikimumo.

Stratmoras vėl susijuokė.

— Iš jūsų išeitų puiki agentė. Idėja gera. Deja, kiekvienas Tankado siųstas laiškas susilaukia atsakymo. Tankadas rašo, jo partneris atsako.

Suzana susiraukė.

— Gana teisinga. Taigi jūs sakote, kad Šiaurės Dakota — realus asmuo?

— Bijau, kad taip. Ir mes privalome jį surasti. *Tyliai.* Jeigu jis suuos, kad mes jo ieškome, viskas bus baigta.

Dabar Suzana aiškiai suprato, kodėl Stratmoras ją išsikvietė.

— Leiskite spėti, — tarė ji. — Jūs norite, kad aš pašniukštinėčiau po įslaptintą ARA duomenų bazę ir išsiaiškinčiau tikrąją Šiaurės Dakotos tapatybę?

Stratmoras nežymiai šyptelėjo:

— Panele Flečer, jūs skaitote mano mintis.

Kai iškildavo atsargių paieškų po internetą reikmė, Suzana Flečer buvo kaip tik ta moteris. Prieš metus vienas aukštas Baltųjų rūmų pareigūnas gaudavo laiškus nuo kažko, prisidengusio anonimiminiu elektroninio pašto adresu. NSA prašyta nustatyti tą tipą. Nors NSA turėjo teisę pareikalauti iš paštą peradresuojančios kompanijos atskleisti vartotojo tapatybę, agentūra pasirinko subtilesnį metodą — „pėdsekio" programą.

Mat Suzana sukūrė nukreipiamąjį švyturį, užmaskuotą kaip elektroninio pašto siuntą. Ji galėdavo nusiųsti šią fiktyviu vartotojo adresu, ir paštą peradresuojanti kompanija, vykdydama sutartimi apibrėžtą įsipareigojimą, persiųsdavo toliau, tikruoju vartotojo adresu. Sykį tenai patekusi, programa užregistruodavo savo vietą internete ir vėl persiųsdavo žinią atgal į NSA. Po to programa suirdavo, nepalikdama jokio ženklo. Nuo tada, kiek šitai lietė NSA, anonimimiai susirašinėtojai buvo ne kas daugiau kaip tik mažutis nepatogumas.

— Ar galite jį surasti? — paklausė Stratmoras.

— Žinoma. Kodėl taip ilgai man nepaskambinote?

— Tiesą sakant, — jis susiraukė, — nė neketinau jums skambinti. Nenorėjau nieko kito kišti į kilpą. Pats pabandžiau pasiųsti jūsiškio pėdsekio kopiją, bet parašėte šią prakeiktą velniavą viena iš tų naujųjų hibridinių kalbų; nesugebėjau pasiekti, kad ji suveiktų. Vis sugrįždavo kažkokia beprasmybė. Galiausiai gavau sukąsti dantis ir išsikviesti jus.

Suzana sukikeno. Stratmoras buvo puikus kriptografijos programuotojas, bet jo repertuaras daugiausia apsiribojo algoritminiu darbu; svarbiausios ne tokio aukšto, „pasaulietiško", programavimo smulkmenos dažnai jam praslysdavo neperprastos. Be to, Suzana buvo parašiusi savąjį pėdsekį nauja, kryžminta programavimo kalba, vadinamąja LIMBO; nieko nuostabaus, kad Stratmorui kilo keblumų.

— Aš tuo pasirūpinsiu, — nusišypsojo ji ir apsigręžė išeiti. — Būsiu prie savojo terminalo.

— Negalite pasakyti apytikrio laiko?

Suzana stabtelėjo.

— Na... priklausys, kaip efektyviai ARA persiuntinėja toliau gaunamą paštą. Jeigu Šiaurės Dakota čionai, Jungtinėse Valstijose, ir naudojasi, pavyzdžiui, AOL ar „Compuserve"*, aš sušniukštinėsiu jo kreditinę kortelę ir per valandą gausiu sąskaitos adresą. Jeigu jis yra kokiame nors universitete ar korporacijoje, tai truks šiek tiek ilgiau. — Ji neramiai nusišypsojo. — Po to visa kita — jūsų reikalas.

Suzana žinojo, kad „visa kita" bus smogiamoji NSA grupė, nutraukianti elektros tiekimą į vyrioko namus ir su paralyžiuojančiais ginklais įgriūvanti vidun pro langus. Grupė veikiausiai palaikysianti tai reidu prieš narkotikus. Neabejotinai Stratmoras pats asmeniškai įžengs per šukes ir suras šešiasdešimt keturių ženklų prieigos raktą. Po to šį sunaikins. „Skaitmeninė tvirtovė" amžinai pasiliks internete, užrakinta visiems laikams.

— Pėdsekį siųskite atsargiai, — perspėjo Stratmoras. — Jeigu Šiaurės Dakota pajus, kad jo ieškome, supanikuos ir dings su raktu, mums nė nesuspėjus pasiųsti ten grupės.

— Programa veikia „smok ir bėk" principu, — patikino ji. — Kai tik aptiks jo sąskaitą, suirs. Žmogus nė nesužinos, kad mūsų ten apsilankyta.

Komandoras pavargusiai linktelėjo:

— Dėkui.

Suzana švelniai jam nusišypsojo. Ją visados stebindavo, kaip netgi nelaimės akivaizdoje Stratmoras geba išlikti itin ramus. Buvo įsitikinusi, kad kaip tik ši savybė lėmė jo karjerą, iškeldama į aukščiausius valdžios sluoksnius.

Pasukusi į duris, Suzana ilgai nužvelgė TRANSLTR. Tai, kad egzistuoja neįveikiamas algoritmas, jai vis dar buvo sunkiai suvokiama. Meldėsi, kad tik jie suspėtų laiku surasti Šiaurės Dakotą.

— Pasistenkite kuo greičiau, — šūktelėjo pavymui Stratmoras, — ir iki nakties pasieksite Mėlynuosius kalnus.

Suzana sustojo kaip įbesta. Žinojo niekad neužsiminusi Stratmorui apie savo išvyką. Ji staigiai apsisuko. *Nejau NSA pasiklauso mano telefono?*

Stratmoras kaltai nusišypsojo:

— Deividas šįryt man pasakė apie jūsų išvyką. Spėjo, kad gerokai dėl to susierzinsite.

Suzana sutriko:

* „America Online" (Amerika operatyviuoju režimu) ir „Compuserve" — stambiausi JAV interneto paslaugų teikėjai.

— Jūs *šįryt* kalbėjotės su Deividu?

— Žinoma. — Stratmoras atrodė suglumintas Suzanos reakcijos. — Privalėjau trumpai jį instruktuoti.

— Instruktuoti? — griežtai paklausė ji. — Dėl *ko*?

— Dėl jo kelionės. *Aš išsiunčiau Deividą į Ispaniją.*

11

Ispanija. *Aš išsiunčiau Deividą į Ispaniją.* Komandoro žodžiai nutvilkė.

— Deividas Ispanijoje? — nepatikėjo Suzana. — Jūs išsiuntėte jį į Ispaniją? — Jos tonas tapo piktas. — Kodėl?

Stratmoras atrodė priblokštas. Matyt, nebuvo pratęs, kad kas nors ant jo šauktų, netgi ir vyriausioji kriptografininkė. Jis sutrikęs pažvelgė į Suzaną. Ji buvo išsirietusi tarsi tigrė, ginanti savo mažylį.

— Suzana, — tarė jis, — jūs kalbėjotės su juo, tiesa? *Nejau* Deividas nepaaiškino?

Ji buvo pernelyg sukrėsta, kad pajėgtų kalbėti. *Ispanija? Tai todėl Deividas atidėjo mūsų išvyką į „Akmeninį dvarą"?*

— Šįryt aš nusiunčiau jam automobilį. Pasakė, kad prieš išvykdamas jums paskambins. Man labai nemalonu. Maniau...

— Kodėl jums prireikė išsiųsti Deividą į Ispaniją?

Stratmoras kiek palūkėjo ir žvilgtelėjo į ją — atseit savaime suprantama.

— Kad paimtų kitą prieigos raktą.

— Kokį kitą prieigos raktą?

— Tankado kopiją.

Suzana nesusigaudė.

— Apie ką jūs čia kalbate?

Komandoras atsiduso.

— Tankadas mirdamas tikrai turėjo turėti prie savęs prieigos raktą. Po šimts, išties nenoriu, kad tas mėtytųsi po Sevilijos morgą.

— Todėl pasiuntėte Deividą Bekerį? — Suzana buvo daugiau nei sukrėsta. Tai netilpo į jokius rėmus. — Juk Deividas netgi nedirba jums!

Stratmoras atrodė išsigandęs. Dar niekas šitaip nėra kalbėjęs su NSA direktoriaus pavaduotoju.

— Suzana, — tarė jis tvardydamasis, — čia ir esmė. Man reikėjo...

Tigrė puolė.

— Turite savo žinioje dvidešimt tūkstančių darbuotojų! Kas suteikė jums teisę išsiųsti mano sužadėtinį?

— Man reikėjo civilio kurjerio, ko nors visiškai nesusijusio su valdžia. Jeigu veikčiau įprastais kanalais ir kas nors suuostų...

— Ir Deividas Bekeris vienintelis civilis, kurį jūs pažįstate?

— Ne! Deividas Bekeris ne vienintelis civilis, kurį aš pažįstu! Bet šįryt šeštą dalykai rutuliojosi sparčiai! Deividas moka kalbą, yra sumanus, aš juo pasitikiu ir pamaniau, kad darau jam malonę!

— Malonę? — Suzana kone užspringo. — Išsiųsti jį Ispaniją — malonė?

— Taip! Moku jam dešimt tūkstančių už vienos dienos darbą. Jis paims Tankadui priklausiusius daiktus ir parskris namo. Štai kokia malonė!

Suzana nutilo supratusi. Visa esmė pinigai.

Mintimis ji sugrįžo penkis mėnesius atgal prie to vakaro, kai Džordžtauno universiteto rektorius pasiūlė Deividui kalbų katedros vedėjo vietą. Rektorius jį perspėjo, kad dėstymo valandos jam sutrumpės, bet padaugės darbo su popieriais, o kartu gerokai padidės alga. Suzana norėjo sušukti: *Deividai, nesutik! Tu jausies nelaimingas. Turime užtektinai pinigų — argi svarbu, katras iš mudviejų juos uždirba?* Tačiau tai ne jos vieta. Galop ji palaikė jo sprendimą priimti pasiūlymą. Kai tąnakt juodu atsigulė miegoti, Suzana stengėsi džiaugtis už jį, bet kažkas viduje jai kuždėjo, kad šitai bus katastrofa. Ji pasirodė teisi — bet niekados nesitikėjo būti *tokia* teisi.

— Jūs sumokėjote jam dešimt tūkstančių dolerių? — griežtai paklausė ji. — Tai kiaulystė!

Dabar jau supyko Stratmoras.

— Kiaulystė? Velniai rautų, tai jokia kiaulystė! Aš jam netgi nepasakiau apie pinigus. Paprašiau tik asmeninės paslaugos. Jis sutiko vykti.

— Žinoma, kad sutiko! Juk esate mano bosas! NSA direktoriaus pavaduotojas! Jis negalėjo atsisakyti!

— Jūs teisi, — atkirto Stratmoras. — Štai kodėl jam paskambinau. Neturėjau prabangos...

— Ar direktorius žino, kad išsiuntėte civilį?

— Suzana, — Stratmoro kantrybė aiškiai ėmė sekti. — Direktorius į tai neįtrauktas. Jis nieko nežino.

Negalėdama patikėti, Suzana išpūtė į Stratmorą akis. Tartum nebepažinotų žmogaus, su kuriuo dabar kalbėjosi. Jis išsiuntė jos sužadėtinį —

dėstytoją — vykdyti NSA užduoties ir netgi neinformavo direktoriaus apie didžiausią krizę šios įstaigos istorijoje.

— Lelandas Fonteinas *nebuvo* informuotas?

Jau ganėtinai tvardęsis, Stratmoras pratrūko:

— Suzana, nagi paklausykite! Išsikviečiau jus, nes man reikia sąjungininkės, o ne kvotėjos! Ir taip jau velnioniškas rytas. Praeitą naktį įsikėliau Tankado failą ir valandų valandas sėdėjau čia prie duomenų išvesties spausdintuvo, melsdamasis, kad TRANSLTR pajėgtų įveikti kodą. Brėkštant nurijęs savigarbą, susisiekiau su direktoriumi — ir nepasakysiu jums, kad *išties* laukiau *to* pokalbio. „Labą rytą, sere. Atleiskite, kad jus žadinu. Kodėl skambinu? Ką tik sužinojau, kad TRANSLTR pasenęs. Dėl vieno algoritmo, prie kurio visa geriausiai apmokama mano dešifruotojų komanda nė iš tolo nepriartėjo, kad pajėgtų perskaityti!“ — Stratmoras trenkė kumščiu į stalą.

Suzana sustingo vietoje. Nepratarė nė žodžio. Per dešimtį metų regėjo Stratmorą prarandant savitvardą tik keletą kartų, ir nėsyk su ja.

Dešimt sekundžių nė vienas nepratarė nė žodžio. Galiausiai Stratmoras vėl atsisėdo, ir Suzana girdėjo jo alsavimą sulėtėjant iki normalaus. Kai pagaliau prašneko, jo balsas buvo bauginamai romus ir tramdomas.

— Deja, — tyliai pasakė Stratmoras, — pasirodo, direktorius vieši Pietų Amerikoje, susitinka su Kolumbijos prezidentu. Kadangi iš ten jis absoliučiai nieko negali padaryti, turėjau rinktis vieną iš dviejų galimybių — pareikalauti, kad jis nutrauktų savo susitikimą ir sugrįžtų, arba dorotis su tuo pats. — Stojo ilga tyla. Galiausiai Stratmoras pakėlė galvą ir pavargusios jo akys susidūrė su Suzanos akimis. Jo veidas kaipmat sušvelnėjo. — Suzana, atleiskite. Esu išsimušęs iš jėgų. Šis košmaras tapo tikrove. Suprantu, jūs susinervinote dėl Deivido. Nenorėjau, kad šitaip sužinotumėte. Maniau, jūs žinojote.

Suzana užplūdo kaltės jausmas.

— Aš pasikarščiavau. Atleiskite. Deividas — geras pasirinkimas.

Stratmoras išsiblaškęs linktelėjo.

— Šiąnakt jis sugrįš.

Suzana pagalvojo apie viską, ką komandorui tenka išgyventi — įtampą, prižiūrint TRANSLTR, begalines darbo ir posėdžių valandas. Sklido kalbos, kad žmona po trisdešimties kartu praleistų metų paliekanti jį. Ir negana to, dar „Skaitmeninė tvirtovė“ — didžiausia žvalgybinė grėsmė per visą NSA istoriją, ir vargšas žmogus gauna pilotuoti vienas pats. Nenuostabu, kad atrodo tuoj tuoj palūšiantis.

— Atsižvelgiant į aplinkybes, — tarė Suzana, — manau, tikriausiai turėtumėte paskambinti direktoriui.

Stratmoras papurtė galvą, prakaito lašai kapnojo ant jo rašomojo stalo.

— Nesirengiu statyti direktoriaus į pavojų ar rizikuoti informacijos nutekėjimu, susisiekdamas su juo dėl didžiulės krizės, kai vis tiek nieko negalima padaryti.

Suzana žinojo, kad jis teisus. Netgi tokiomis akimirkomis Stratmoras nepamesdavo galvos.

— Ar svarstėte galimybę paskambinti prezidentui?

Stratmoras linktelėjo.

— Taip. Ir atmečiau ją.

Tiek Suzana suprato. Aukštesnieji NSA pareigūnai turėjo teisę veikti net išties nepaprastais žvalgybos atvejais be vadovo žinios. NSA — vienintelė Jungtinių Valstijų žvalgybos įstaiga, kuri buvo laisva nuo bet kokios federalinės atskaitomybės. Stratmoras dažnai naudodavosi šia teise; labiau mėgdavo veikti savo magija vienas pats.

— Komandore, — paprieštaravo ji, — tai pernelyg stambus reikalas, kad imtumėtės jo vienas. Turite įtraukti dar ką nors.

— Suzana, „Skaitmeninės tvirtovės" egzistavimas reiškia svarbias pasekmes šios įstaigos ateičiai. Visai neketinu informuoti prezidentą už direktoriaus nugaros. Mus ištiko krizė, ir aš su ja stengsiuosi susidoroti. — Jis mąsliai nužvelgė ją. — Juk esu direktoriaus pavaduotojas operacijų reikalams. — Pavargusi šypsena šmėstelėjo jo veidu. — O be to, aš ne vienas. Turiu savo komandoje Suzaną Flečer.

Tą pat akimirką Suzana sumojo, dėl ko taip gerbia Trevorą Stratmorą. Dešimtį metų, džiaugsme ar bėdoje, jis visados jai rodė kelią. Tvirtas. Nesvyruojantis. Ypač stebino jo pasiaukojimas — nepajudinama ištikimybė savo principams, savo šaliai ir savo idealams. Kad ir kas atsitiktų, komandoras Trevoras Stratmoras — kelrodis švyturys neįmanomų sprendimų pasaulyje.

— Juk *esate* mano komandoje, tiesa? — paklausė jis.

Suzana nusišypsojo.

— Taip, sere, tikrai. Visu šimtu procentų.

— Gerai. Ką gi, grįžtame prie darbo?

12

Anksčiau Deividas Bekeris buvo dalyvavęs laidotuvėse ir regėjęs negyvėlių, bet šios veikė kažkaip ypač šiurpinamai. Čia ne nepriekaištingai pašarvotas lavonas, gulintis šilku išmuštame karste. Šis kūnas nuogai išrengtas ir be ceremonijų užverstas ant aliumininio stalo. Akys dar neįgijusios tuščios, negyvos išraiškos, bet, užvirtusios aukštyn į lubas, spitrijo klaikiu sustabdyto kadro žvilgsniu, atspindinčiu siaubą ir gailestį.

— *¿Dónde están sus efectors?* — paklausė Bekeris sklandžia kastiliška ispanų kalba. — Kur jam priklausantys daiktai?

— *Allí,* — atsakė geltondantis leitenantas. Ten. Jis parodė į spintukės viršų drabužiams ir kitiems asmeniniams daiktams.

— *¿Es todo?* — Tai viskas?

— *Sí.* — Taip.

Bekeris paprašė kartoninės dėžės. Leitenantas išskubėjo paieškoti.

Buvo šeštadienio vakaras, ir Sevilijos morgas formaliai nedirbo. Jaunasis leitenantas įsileido Bekerį tiesiogiai įsakytas Sevilijos *Guardia** viršininko — atrodo, apsilankęs amerikietis turėjo galingų draugų.

Bekeris apžvelgė drabužių krūvą. Prie jų buvo pasas, piniginė ir akiniai, įkišti į vieną iš batų. Taip pat nedidelis kelionkrepšis, kurį policininkai paėmė iš to žmogaus viešbučio. Bekerio direktyvos buvo aiškios: nieko neliesti. Nieko neskaityti. Tik pargabenti. Viską. Nieko nepražiūrėti.

Stebėdamas krūvą, Bekeris raukėsi. *Kam gi NSA reikalingas šis šlamštas?*

Leitenantas sugrįžo nešinas nedidele dėže, ir Bekeris pradėjo krauti vidun daiktus.

Pareigūnas bakstelėjo į lavono koją:

— *¿Quien es?* — Kas jis?

— Nė nenumanau.

— Atrodo, kinas.

Japonas, pagalvojo Bekeris.

— Vargšas žmogelis. Širdies smūgis, a?

Bekeris išsiblaškęs linktelėjo.

— Taip man pasakyta.

* Policija (*isp.*).

Leitenantas atsiduso ir užjaučiamai palingavo galvą.

— Sevilijos saulė gali būti žiauri. Rytoj ten lauke saugokitės.

— Dėkui. Bet aš išvykstu atgal.

Leitenantas atrodė priblokštas:

— Betgi ką tik atvykote!

— Žinau, bet vyriokas, sumokėjęs man už skrydį, laukia tų daiktų.

Leitenantas atrodė įsižeidęs, kaip tik ispanas geba įsižeisti.

— Norite pasakyti, kad neketinate *susipažinti* su Sevilija?

— Prieš kažkiek metų lankiausi čia. Gražus miestas. Mielai pasilikčiau.

— Vadinasi, esate matęs La Chiraldą?

Bekeris linktelėjo. Iš tiesų jis niekad nebuvo įkopęs į senovinį maurų bokštą, bet buvo matęs šį iš tolo.

— O Alkasarą?

Bekeris vėl linktelėjo, prisimindamas tą naktį, kai girdėjo Paką de Lusiją* skambinant gitara kieme — flamenkas po žvaigždėmis penkioliktojo amžiaus tvirtovėje. Gaila, kad tuomet nepažinojo Suzanos.

— Ir, žinoma, dar yra Kristupas Kolumbas, — nušvito pareigūnas. — Jis palaidotas mūsiškėje katedroje.

Bekeris pakėlė akis.

— Iš tikrųjų? Maniau, Kolumbas palaidotas Dominikos respublikoje.

— Po šimts, ne! Kas paleido tokius gandus? Kolumbo kūnas čia, Ispanijoje! Man regis, sakėte, jog lankėte koledžą.

Bekeris gūžtelėjo pečiais.

— Matyt, tą dieną praleidau paskaitas.

— Ispanų bažnyčia labai didžiuojasi, kad turi jo relikvijas.

Ispanų bažnyčia. Bekeris žinojo, kad Ispanijoje esama tik vienos Bažnyčios — Romos katalikų. Katalikybė čionai karštesnė nei pačiame Vatikane.

— Žinoma, mes neturime viso jo kūno, — pridūrė leitenantas. — *Solo el escroto.*

Bekeris liovėsi krauti daiktus ir išpūtė akis į leitenantą. *Solo el escroto?* Jis pasistengė nenusišiepti. — Tik jo kapšelį?

Pareigūnas išdidžiai linktelėjo.

— Taip. Kai bažnyčia įgyja didžio žmogaus palaikus, jie paskelbia jį šventuoju ir išplatina relikvijas po įvairias katedras, kad kiekvienas galėtų pasidžiaugti jų puikybe.

* *Paco de Lucia (g. 1947)* — flamenko gitaristas ir kompozitorius.

— Ir jūs turite... — Bekeris nuslopino juoką.

— *Oye!* Tai labai svarbi dalis! — gynėsi pareigūnas. — Ne tas pat, jeigu turėtume kokį šonkaulį ar krumplį, kaip tos bažnyčios Galisijoje! Jums tikrai reikėtų pasilikti ir tai pamatyti.

Bekeris mandagiai linktelėjo.

— Galbūt užsuksiu pakeliui iš miesto.

— *Mala suerte*, — atsiduso pareigūnas. — Kokia nesėkmė. Katedra uždaryta iki saulėtekio mišių.

— Tuomet kitą kartą, — nusišypsojo Bekeris, keldamas dėžę. — Turbūt jau eisiu. Manęs laukia lėktuvas. — Jis paskutinįsyk apsidairė po patalpą.

— Norite, kad pavėžėčiau iki oro uosto? — paklausė pareigūnas. — Prie durų turiu „Guzzi" motociklą.

— Ne, dėkui. Pasigausiu taksi. — Bekeris kadaise koledže važiavo motociklu ir vos neužsimušė. Visiškai nenorėjo darsyk mėginti, nesvarbu, kas vairuoja.

— Jūsų valia, — tarė pareigūnas, pasukdamas durų link. — Aš užgesinsiu šviesas.

Bekeris pasikišo dėžę po pažastimi. *Ar viską paėmiau?* Jis užmetė paskutinį žvilgsnį į kūną ant stalo — visiškai nuogą, veidu į viršų po fluorescencinėmis šviesomis, akivaizdžiai nieko neslepiančiomis. Bekerio akis vėl patraukė keistai deformuotos rankos. Jis minutėlę stebeilijo įdėmiau susitelkdamas.

Pareigūnas išjungė šviesas, ir salė užtemo.

— Palaukite, — paprašė Bekeris. — Uždekite dar.

Sumirksėję šviestuvai vėl užsižiebė.

Pastatęs ant grindų dėžę, Bekeris priėjo prie lavono. Pasilenkė ir prisimerkęs pasižiūrėjo į kairę žmogaus plaštaką.

Pareigūnas sekė Bekerio žvilgsnį.

— Bjauroka, ar ne?

Bet ne deformacija patraukė Bekerio dėmesį. Jis pastebėjo kai ką kita. Pasigręžė į pareigūną:

— Jūs tikras, kad šioje dėžėje viskas?

Pareigūnas linktelėjo:

— Taip, viskas.

Bekeris minutėlę pastovėjo, įsisprendęs delnais į klubus. Paskui pakėlė dėžę, nunešė atgal prie spintutės ir viską išvertė ant jos viršaus. Kruopščiai, daiktą po daikto jis iškratė drabužius. Paskui išėmė batus ir suplojo jais vienas į kitą, lyg bandydamas išpurtyti akmenėlį. Peržiūrėjęs viską antrąsyk, jis atsitraukė nuo spintukės ir susiraukė.

— Kas nors negerai? — paklausė leitenantas.
— Taip. Mums kai ko trūksta.

13

Tokugenas Numataka stovėjo savo prabangiame stogo antstato kabinete ir žvelgė į pastatų apybrėžas Tokijo dangaus fone. Savo darbuotojų ir konkurentų buvo žinomas kaip *akuta same* — mirtinas ryklys. Tris dešimtmečius jis iš anksto gudrumu pranokdavo, permušdavo kainą ir reklama pralenkdavo visus varžovus Japonijoje; dabar jis buvo betampąs ir pasaulinės rinkos milžinu.

Netrukus jis užbaigsiąs didžiausią savo gyvenime sandorį — sandorį, kuris padarysiąs jo „Numatech" korporaciją ateities „Microsoft". Kraujas jam kunkuliavo nuo neskubrių adrenalino bangų. Verslas — tai karas, o karas kelia jaudulį.

Nors Tokugenas Numataka sureagavo įtariai, kai prieš tris dienas jam paskambino, bet dabar jau žinojo tiesą. Jam nusišypsojo *myouri* — didžiulė sėkmė. Dievai pasirinko jį.

— Aš turiu „Skaitmeninės tvirtovės" prieigos rakto kopiją, — pasakęs balsas su amerikietišku akcentu. — Gal norėtumėte jį pirkti?

Numataka mažne garsiai nusijuokė. Žinojo, kad tai gudrybė. „Numatech" korporacija dosniai siūlė už naująjį Ensejo Tankado algoritmą, o dabar kažkuris iš „Numatech" konkurentų ima žaisti mėgindamas sužinoti siūlytąją kainą.

— Jūs turite prieigos raktą? — Numataka dėjosi susidomėjęs.

— Taip. Vadinuosi Šiaurės Dakota.

Numataka užgniaužė juoką. Visi žinojo apie Šiaurės Dakotą. Tankadas buvo papasakojęs žiniasklaidai apie savo slaptąjį partnerį. Tankadas apdairus, kad turi partnerį; netgi Japonijoje verslo papročiai tapę negarbingi. Ensejis Tankadas nebuvo saugus. Bet vienas klaidingas kokios nors pernelyg uolios firmos žingsnis, ir prieigos raktas būsiąs paskelbtas viešai; nukentės visos programinės įrangos firmos rinkoje.

Numataka užsitraukė „Umami" cigarą ir pasistengė prisiderinti prie patetiškos skambintojo šarados.

— Taigi jūs parduodate prieigos raktą? Įdomu. O ką apie tai mano Ensejis Tankadas?

— Aš niekuo neįsipareigojęs ponui Tankadui. Pasitikėdamas manimi, ponas Tankadas pasielgė kvailai. Prieigos raktas vertas šimtus kartų daugiau, nei jis man moka už pagalbą.

— Man labai gaila, — tarė Numataka. — Vien jūsiškis prieigos raktas man nieko vertas. Kai Tankadas sužinos, ką jūs padarėte, paprasčiausiai paviešins savąją kopiją, ir ja užtvindys rinką.

— Jūs gausite abu raktus, — pasakė balsas. — Pono Tankado ir manąjį.

Numataka pridengė delnu telefono ragelį ir garsiai nusijuokė. Nesusiturėjo nepaklausęs:

— Kiekgi už abu prašote?

— Dvidešimt milijonų JAV dolerių.

Dvidešimt milijonų buvo bemaž tiksliai tiek, kiek Numatakai ir siūlė.

— Dvidešimt milijonų? — jis aiktelėjo dėdamasis pasibaisėjęs. — Siaubinga!

— Aš mačiau algoritmą. Užtikrinu jus, kad jis tiek vertas.

Nė velnio, — pagalvojo Numataka. — *Jis vertas dešimt kartų daugiau.*

— Deja, — pasakė jis, jau pavargdamas nuo žaidimo, — mes abu žinome, kad ponas Tankadas to nepakęs. Pagalvokite apie teisines atatrankas.

Skambintojas grėsmingai nutilo.

— O kas, jei ponas Tankadas taptų neveiksnus?

Numataka norėjo nusijuokti, bet išgirdo pašnekovo balse keistą ryžtą.

— Jeigu Tankadas taptų neveiksnus? — Numataka apsvarstė tai. — Tuomet mudu galėtume susitarti.

— Aš dar susisieksiu, — pasakė balsas. Linija išsijungė.

14

Bekeris stebeilijo žemyn į lavoną. Netgi daug valandų po mirties azijiečio veidas švytėjo neseno saulės įdegio rausvumu. Likusi kita jo dalis buvo blyškiai geltona — viskas, išskyrus violetinę mėlynę tiesiai viršum širdies.

Veikiausiai nuo gaivinimo procedūros, — pamanė Bekeris. — *Labai gaila, kad nieko nepadėjo.*

Jis vėl ėmėsi tyrinėti lavono plaštakas. Nieko panašaus Bekeris anks-

čiau nebuvo matęs. Abi plaštakos turėjo tik po tris pirštus, ir šie buvo susukti bei kreivi. Bet Bekeris žvelgė ne į fizinį defektą.

— Ką gi, sutinku, — suniurnėjo leitenantas iš kitos salės pusės. — Jis japonas, ne kinas.

Bekeris pakėlė galvą. Pareigūnas sklaidė mirusiojo pasą.

— Norėčiau, kad jūs nežiūrinėtumėte, — pareikalavo Bekeris. *Nieko neliesti. Nieko neskaityti.*

— Ensejis Tankadas...gimęs sausio...

— Prašom, — mandagiai tarė Bekeris. — Padėkit atgal.

Pareigūnas dar kiek paspoksojo į pasą ir paskui numetė jį atgal ant drabužių krūvos.

— Tas vyriokas turėjo trečios klasės vizą. Galėjo likti čia metų metus.

Bekeris bakstelėjo rašikliu į aukos plaštaką.

— Galbūt jis čia gyveno.

— Nee. Atvykimo į šalį data — praeitos savaitės.

— Galbūt jis čia *persikėlinėjo*, — trumpai spėjo Bekeris.

— Taip, galbūt. Sumauta pirma savaitė. Saulės smūgis ir širdies priepuolis. Vargšas žmogelis.

Bekeris nuleido pareigūno žodžius negirdomis ir toliau tyrinėjo plaštaką.

— Jūs tikrai tvirtinate, kad prieš mirtį jis neturėjo ant savęs jokių brangenybių?

Pareigūnas išsigandęs pakėlė akis.

— Brangenybių?

— Taip. Pažvelkite čia.

Pareigūnas perkirto salę.

Kairės Tankado plaštakos oda buvo su saulės įdegio pėdsakais — visa, išskyrus siaurą ruoželį apie mažylį pirštą.

Bekeris parodė į blyškaus kūno juostelę.

— Matote, čionai neįdegę? Panašu, kad jis mūvėjo žiedą.

Pareigūnas atrodė nustebęs.

— *Žiedą?* — staiga jo balsas nuskambėjo netvirtai. Jis apžiūrėjo lavono pirštą, paskui susigėdęs nuraudo. — Dieve mano, — jis susijuokė. — Taigi ta istorija buvo *tiesa*?

Bekerį ūmai apėmė silpnumas.

— Atsiprašau, ką pasakėt?

Vis dar netikėdamas, pareigūnas palingavo galvą.

— Privalėjau anksčiau jums užsiminti... bet pamaniau, kad tas tipas trenktas.

Bekeris nesišypsojo.

— Koks tipas?

— Tipas, dėl kurio apsilankiau ligoninės priimamajame. Kažkoks kanadietis turistas. Vis kalbėjo apie žiedą. Vapaliojo ispaniškai, po šimts, taip prastai, kaip aš dar nebuvau girdėjęs.

— Jis sakė, kad ponas Tankadas mūvėjo *žiedą*?

Pareigūnas linktelėjo. Jis išsitraukė cigaretę „Ducado", užmetė akį į užrašą NO FUMAR* ir vis tiek užsirūkė.

— Turbūt derėjo man ką nors pasakyti, bet iš balso tas tipas atrodė visai pasimaišęs.

Bekeris susiraukė. Ausyse jam skambėjo Stratmoro žodžiai: *Man reikia visko, ką Ensejis Tankadas turėjo prie savęs. Visko. Nieko nepalikite. Netgi nė mažiausios popieriaus skiautelės.*

— Kur žiedas dabar? — paklausė Bekeris.

Pareigūnas užsitraukė dūmą.

— Ilga istorija.

Kažkas Bekeriui kuždėjo, kad tai *nėra* gera žinia.

— Vis tiek papasakokite.

15

Suzana Flečer sėdėjo prie savojo terminalo Trečiojo mazgo viduje. Trečiasis mazgas buvo nuošali, nepralaidi garsui kriptografininkų patalpa visai šalia pagrindinio aukšto. Dviejų colių storio gaubtinis, poliaroidinis stiklas teikė kriptografininkams panoraminį vaizdą į Kriptografijos skyriaus salę ir tuo pat metu neleido niekam kitam matyti, kas dedasi viduje.

Erdvaus Trečiojo mazgo gilumoje tobulu apskritimu buvo sustatyti dvylika kompiuterių terminalų. Tokia žiedine išdėstymo tvarka siekta skatinti tarp kriptografininkų intelektualinius mainus, priminti jiems, kad esantys didesnio kolektyvo dalis — kažkas panašaus į kriptografininkų Apvaliojo stalo riterius. Ironiška, bet paslaptys Trečiajame mazge nebuvo palankiai vertinamos.

Pramintas Žaidimų dėže, Trečiasis mazgas visiškai neturėjo tos sterilios atmosferos kaip visa kita Kriptografijos skyriuje. Čia galėjai jaustis kaip

* Nerūkyti (*isp.*).

namie — prabangūs kilimai, labai moderni garso sistema, pilnut pilnutėlis maisto šaldytuvas, virtuvėlė, „Nerf" krepšinio lankas. NSA laikėsi Kriptografijos atžvilgiu tokios koncepcijos: Nekišk poros milijardų baksų į dešifravimo kompiuterį, neprisiviliojęs geriausių iš geriausiųjų, kurie aplinkui sukinėtųsi ir jį eksploatuotų.

Suzana nusispyrė „Salvatore Fergamo" žemakulnius ir panardino kojinėmis apautus pirštus į storą, minkštą kilimą. Gerai uždirbantys valstybės tarnautojai buvo skatinami pernelyg nedemonstruoti savo turtingumo. Suzanai paprastai tai nesukeldavo keblumų — ji buvo visiškai patenkinta savuoju kukliu dviaukščiu butuku, „Volvo" sedanu ir konservatyviu garderobu. Bet bateliai — kitas dalykas. Netgi mokydamasi koledže, ji skirdavo savo lėšas geriausiai avalynei.

Neiššoksi iki žvaigždžių, jeigu tau skaudės kojas, — kažkada pasakiusi jai teta. — *Ir kai eini, kur esi išsirengusi, po šimts, pasistenk atrodyti puikiai!*

Suzana leido sau saldžiai pasirąžyti, o paskiau ėmėsi reikalo. Ji išsitraukė pėdsekį ir pasirengė šį konfigūruoti. Žvilgtelėjo į Stratmoro jai duotą elektroninio pašto adresą.

NDAKOTA@ARA.ANON.ORG

Žmogus, vadinantis save Šiaurės Dakota, turėjo anoniminę abonentinę dėžutę, bet Suzana žinojo, kad nebeilgai ši liks anoniminė. Pėdsekys praeis pro ARA, bus persiųstas Šiaurės Dakotai, o paskui parsiųs informaciją apie tikrąjį to žmogaus internetinį adresą.

Jeigu viskas sklandžiai klostysis, pėdsekys netrukus nustatys Šiaurės Dakotos buvimo vietą, ir Stratmoras galės konfiskuoti prieigos raktą. Tuomet liks tik Deividas. Kai jis suras Tankado kopiją, bus galima sunaikinti abu prieigos raktus; Tankado uždelsto veikimo bombikė bus nukenksminta — mirtinas sprogmuo be detonatoriaus.

Suzana darsyk patikrino adresą skiautelėje priešais save ir įvedė informaciją į atitinkamą duomenų lauką. Sukikeno, kad Stratmoras susidūrė su sunkumais, kai pats norėjo pasiųsti pėdsekį. Matyt, pasiuntė šį dusyk, ir abu kartus sugrįžo Tankado, o ne Šiaurės Dakotos adresas. Paprasta klaida, pagalvojo Suzana; Stratmoras veikiausiai sukeitė duomenų laukus, ir pėdsekys ieškojo ne to abonento.

Suzana baigė savąjį pėdsekį konfigūruoti ir pastatė į eilę išsiųsti. Paskui nuspaudė grįžties ženklą. Kompiuteris sykį pyptelėjo.

PĖDSEKYS IŠSIŲSTAS

Dabar liko tik laukti.

Suzana atsiduso. Jautė kaltę, kad taip griežtai užsipuolė komandorą. Jeigu kas ir kompetentingas savarankiškai kovoti su šia grėsme, tai tik Trevoras Stratmoras. Jis turėjo nesuvokiamą savybę pasirodyti gudresniu už tuos, kurie mesdavo iššūkį.

Prieš šešis mėnesius, kai EFF paskleidė girdą, kad NSA povandeninis laivas šniukštinėja okeaninius telefono kabelius, Stratmoras ramiai nutekino priešingą gandą — kad povandeninis laivas iš tikrųjų neteisėtai laidoja toksines atliekas. EFF ir okeano aplinkosaugininkai tiek ilgai ginčijosi, katra versija teisinga, jog žiniasklaidai galop atsibodo ir ji perėjo prie kitų dalykų.

Kiekvienas Stratmoro ėjimas būdavo kruopščiai suplanuotas. Kurdamas ir perkurdamas planus, jis labai priklausė nuo savojo kompiuterio. Kaip ir daugelis NSA darbuotojų, Stratmoras naudojosi pačios NSA parengta programine įranga, pavadinta „Proto šturmas"* — nė kiek nerizikinga priemone kompiuteriu saugiai įgyvendinti abejotinus scenarijus.

„Proto šturmas" buvo dirbtinio intelekto eksperimentas, savo kūrėjų apibūdinamas „Priežasčių ir pasekmių imituoklio" pavadinimu. Pirmiausia jis buvo sumanytas naudoti politinėse kampanijose, kaip priemonė duotosios „politinės aplinkos" realiojo laiko modeliams kurti. Maitinama milžiniško duomenų kiekio, programa kūrė sąryšinį tinklą — hipotetinį modelį sąveikos tarp politinių kintamųjų, įskaitant dabartinius įžymius asmenis, jų štabus, asmeninius ryšius vieno su kitu, karštas aktualijas, individų motyvacijas, nusveriamas tokių kintamųjų kaip seksas, etniškumas, pinigai ir įtakingumas. Tuomet vartotojas galėdavo įvesti bet kokį hipotetinį įvykį, ir „Proto šturmas" numatydavo įvykio poveikį „aplinkai".

Stratmoras darbavosi su „Proto šturmu" labai uoliai — ne dėl politinių tikslų, bet kaip TFM** priemone; ši programinė įranga buvo galingas įrankis sudėtingoms strategijoms nubrėžti ir silpnoms vietoms numatyti. Suzana spėjo, kad Stratmoro kompiuteryje paslėptos schemos kada nors pakeis pasaulį.

Taip, — pagalvojo Suzana. — *Per griežtai jį užsipuoliau.*

* Angl. „BrainStorm", perkeltine prasme — „Geniali idėja".
** Time-Line, Flowchart & Mapping — Laiko skalės, struktūrinės schemos ir pateiktis (*angl.*).

Jos mintis pertraukė Trečiojo mazgo durų šnypštesys.

Vidun įsiveržė Stratmoras.

— Suzana, — bloškė jis. — Ką tik paskambino Deividas. Kai kas užkliuvo.

16

— Žiedas? — Suzana tartum abejojo. — Trūksta Tankado žiedo?

— Taip. Laimė, kad Deividas tai pastebėjo. Išties šauniai suveikta.

— Betgi jums reikia prieigos rakto, ne brangenybių.

— Žinau, — sutiko Stratmoras, — bet, manau, tai gali būti tas pat.

Suzana atrodė suglumusi.

— Tai ilga istorija.

Ji mostelėjo į pėdsekį monitoriaus ekrane:

— Aš niekur nenueinu.

Stratmoras sunkiai atsiduso ir leidosi žingsniuoti.

— Matyt, būta Tankado mirties liudininkų. Pasak pareigūno morge, šįryt policijai paskambino kažkoks panikon puolęs kanadietis turistas — pasakė, kad parke vieną japoną ištikęs širdies priepuolis. Nuvykęs pareigūnas rado Tankadą negyvą, o prie jo tą kanadietį, tad per radiją jis pranešė paramedikams. Kol paramedikai kėlė į mašiną Tankado kūną, ketindami nugabenti šį į morgą, pareigūnas pamėgino išgauti iš kanadiečio, kas atsitiko. Seniokas vien vapaliojo apie kažkokį žiedą, kurį prieš pat numirdamas atidavė jam Tankadas.

Suzana skeptiškai nužvelgė viršininką.

— Tankadas atidavė žiedą?

— Aha. Matyt, tiesiog kišo seniokui į veidą — tartum meldė, jog tas jį paimtų. Panašu, kad seniokas gerai jį įsižiūrėjo. — Stratmoras liovėsi žingsniavęs ir apsigręžė. — Pasakė, kad žiedas buvo graviruotas — su kažkokiomis raidėmis.

— Raidėmis?

— Taip, ir, anot jo, jos nebuvo angliškos. — Stratmoras lūkestingai kilstelėjo antakius.

— Japoniškai?

Stratmoras papurtė galvą.

— Ir aš pirmiausia taip pagalvojau. Bet žinokit — kanadietis skundėsi, kad raidės nieko nereiškė. Japoniškų rašmenų niekaip nesumaišysi su mūsiškėmis lotyniškomis raidėmis. Jis pasakė, kad graviruotė atrodė taip, lyg rašomąja mašinėle sau būtų davusi valią katė.

Suzana nusijuokė:

— Komandore, juk jūs tikrai nemanote...

Stratmoras ją pertraukė:

— Suzana, tai aišku kaip dieną. Tankadas savo žiede išgraviravo „Skaitmeninės tvirtovės" prieigos raktą. Auksas patvarus. Ar miegotų, praustųsi po dušu, valgytų — prieigos raktas visados bus su juo, parengtas bet kuriuo momentu būti paviešintas.

— Jam ant piršto? — regis, Suzana tebeabejojo. — Šitaip atvirai?

— O kodėl ne? Nepasakyčiau, kad Ispanija — pasaulio šifravimo sostinė. Niekas nebūtų nutuokęs, ką raidės reiškia. Be to, jeigu raktas standartiškai iš šešiasdešimt keturių bitų — netgi dienos akyje niekas tikriausiai nesugebėtų perskaityti ir įsiminti visų šešiasdešimt keturių ženklų.

Suzana atrodė sutrikusi.

— Ir Tankadas atidavė tą žiedą kažkokiam nepažįstamajam kelias akimirkas prieš numirdamas? Kodėl?

Stratmoras prisimerkė.

— O kaip jūs manote?

Suzanai prireikė tik mirksnio, kol jai toptelėjo į galvą. Išplėtė akis.

Stratmoras linktelėjo.

— Tankadas mėgino jo atsikratyti. Manė, kad mes jį nužudėme. Pasijuto mirštąs ir logiškai spėjo, kad dėl to kalti mes. Pernelyg sutapo laikas. Žmogus pamanė, kad prie jo prisikasėme, nuodais ar dar kuo nors, lėto veikimo širdies ritmo stabdikliu. Žinojo, kad mes tik tada išdrįsime jį nužudyti, jeigu būsime suradę Šiaurės Dakotą.

Suzaną nukrėtė šaltis.

— Suprantama, — sukuždėjo ji. — Tankadas pamanė, kad mes neutralizavome jo draudimo polisą, kad galėtume pašalinti ir *jį*.

Viskas Suzanai ėmė aiškėti. Širdies priepuolio laikas išpuolė dėl NSA taip laimingai, kad Tankadas padarė išvadą, jog dėl to kalta NSA. Paskutinis jo instinktas buvo keršyti. Ensejis atidavė žiedą kaip žūtbūtinę pastangą paviešinti prieigos raktą. O dabar, tiesiog neįtikima, kažkoks nieko neįtariantis kanadietis turistas turi raktą nuo galingiausio istorijoje šifravimo algoritmo.

Suzana giliai įkvėpė oro ir metė neišvengiamą klausimą:

— Taigi kur dabar tas kanadietis?

Stratmoras susiraukė.

— Čia ir problema.

— Pareigūnas nežino, kur jis?

— Ne. Istorija su kanadiečiu buvo tokia absurdiška, kad pareigūnas pamanė, jog tasai ištiktas šoko arba senatviškai nukvėšęs. Tad pasisodino senioką už savęs ant motociklo, kad parvežtų jį į viešbutį. Bet kanadietis nė nesugebėjo išsilaikyti; nuvirto nuo motociklo jiems dar nenuvažiavus netgi trijų pėdų — prasiskėlė galvą ir susilaužė riešą.

— Ką?! — Suzana mažne paspringo.

— Pareigūnas norėjo nuvežti jį į ligoninę, bet kanadietis įsiuto — pasakė, kad verčiau pareisiąs į Kanadą pėsčias, nei darsyk sėsiąs ant motociklo. Tad pareigūnas galėjo tik palydėti jį į nedidelę valdišką kliniką netoli parko ir jį ten paliko apžiūrėti.

Suzana susiraukė.

— Manau, nė neverta klausti, kurlink patraukė Deividas.

17

Deividas Bekeris žengė laukan ant karštai įkaitusio *Plaza de España* plytelių klojinio. Priešais jį iš tarp medžių ant trijų akrų mėlynų ir baltų plytelių *azulejo** klojinio kyšojo *El Ayuntamiento* — senovinis municipaliteto pastatas. Arabiškos jo smailės ir kaldintas fasadas kėlė įspūdį, kad tai turėjo būti veikiau rūmai, o ne viešoji įstaiga. Nepaisant istorijos, kupinos perversmų, gaisrų ir viešųjų korimų, dauguma turistų lankė šią vietą, nes čionykštės brošiūros reklamavo ją kaip anglų karinio štabo būstinę filme *Arabijos Lourensas*. „Columbia Pictures" kompanijai buvo kur kas pigiau filmuoti Ispanijoje nei Egipte, o mauriškos įtakos Sevilijos architektūrai pakako, kad kino teatrų lankytojai liktų įtikinti, jog mato Kairą.

Bekeris perstatė savąjį „Seiko" sulig vietos laiku: 21.10 — pagal čionykščius standartus vis dar popietė; tikras ispanas niekad nepietauja anksčiau saulėlydžio, o tingi Andalūzijos saulė retai užleisdavo dangų nakčiai prieš dešimtą.

* Mozaika (*isp.*).

Netgi ankstyvo vakaro karštyje Bekeris pasijuto žingsniuojąs per parką žvalia sparta. Šįsyk Stratmoro tonas skambėjo kur kas primygtiniau nei tuomet rytą. Nauji jo įsakymai nepaliko erdvės klaidingai interpretacijai: *Suraskite kanadietį, gaukite žiedą. Darykit, kas būtina, tik gaukite tą žiedą.*

Bekeris stebėjosi, kuo galėtų būti toks svarbus žiedas, visas išraižytas raidėmis. Stratmoras nesiteikė pasakyti, o Bekeris nepaklausė. — *NSA*, pagalvojo jis. — *Negali Sakyti Apibrėžtai.*

Kitapus Avenida Isabela Catolíca* buvo aiškiai matyti klinika — ant stogo nudažytas universalus raudono kryžiaus baltame apskritame fone simbolis. Policijos pareigūnas paliko ten kanadietį prieš daug valandų. Lūžęs riešas, sutrenkta galva — be abejo, pacientas pagydytas ir šiuo metu jau išrašytas. Bekeris tik vylėsi, kad klinika, išrašydama ligonį, registratūroje pasilikdavo informaciją — apie vietos viešbutį ar telefono numerį, kuriuo su žmogumi būtų galima susisiekti. Jei bent kiek lydės sėkmė, Bekeris tikėjosi surasiąs kanadietį, gausiąs žiedą ir paskui daugiau be jokių didesnių komplikacijų išskrisiąs namo.

Stratmoras pasakęs Bekeriui:

— Jeigu reiks, pasinaudokite dešimčia tūkstančių grynaisiais žiedui išpirkti. Aš jums kompensuosiu.

— To neprireiks, — atsakė Bekeris. Jis vis tiek ketino sugrąžinti pinigus. Vyko Ispanijon ne dėl pinigų, o dėl Suzanos. Komandoras Trevoras Stratmoras — Suzanos mentorius ir globėjas. Suzana daug jam skolinga; vienos dienos užduotis — mažiausia, kuo Bekeris galėjo atsidėkoti.

Deja, šįryt dalykai susiklostė ne visiškai taip, kaip Bekeris buvo planavęs. Tikėjosi paskambinti Suzanai iš lėktuvo ir viską paaiškinti. Svarstė galimybę, kad pilotas pasiųstų Stratmorui radiogramą, šitaip ir pats kartu pridurtų žinutę, bet dvejojo, ar dera direktoriaus pavaduotoją velti į romantines savo problemas.

Tris sykius Bekeris pats mėgino paskambinti Suzanai — pirma nustojusiu veikti mobiliuoju iš reaktyvinio lėktuvo salono, paskui iš taksofono oro uoste ir galiausiai iš morgo. Suzana neatsiliepė. Bekeris stebėjosi, kur ji galėtų būti. Susisiekė su jos telefono atsakikliu, bet žinutės nepaliko; tai, ką norėjo pasakyti — ne žinutė atsakikliui.

Artindamasis prie gatvės, netoli įėjimo į parką jis pastebėjo taksofono būdelę. Nurisnojo prie jos, sugriebė ragelį ir pasinaudojo savąja telefono

* Izabelės Katalikės bulvaras (*isp.*).

kortele numeriui surinkti. Sekė ilga pauzė, kol linija jungėsi. Galiausiai sugaudė šaukiamieji signalai.

Nagi. Būk namie.

Po penkių signalų numeris susijungė.

— Sveiki. Čia Suzana Flečer. Atleiskite, šiuo metu manęs nėra namie, bet jeigu pasakysite savo pavardę...

Bekeris klausėsi atsakiklio. *Kur ji?* Šiuo metu Suzana jau turėtų būti puolusi į paniką. Kažin, gal ji pati viena, be jo išvažiavo į „Akmeninį dvarą"? Pasigirdo pyptelėjimas.

— Sveika. Čia Deividas... — jis nutilo, nežinodamas, ką pasakyti. Vienas iš dalykų, kodėl jis nemėgo telefono atsakiklių — tai, kad jeigu tik trumpam stabtelėdavai pagalvoti, šie išsijungdavo. — Atleisk, kad nepaskambinau, — pačiu laiku suspėjo jis išpyškinti. Paklausė savęs, gal reikėtų jai pasakyti, kas dedasi, bet persigalvojo. — Paskambink komandorui Stratmorui. Jis viską paaiškins. — Bekerio širdis daužėsi. *Absurdas*, pagalvojo jis. — Myliu tave, — skubiai pridūrė ir pakabino ragelį.

Bekeris palaukė, kol *Avenida Borbolla* pravažiuos kelios mašinos. Jis pagalvojo, kad Suzana neabejotinai pamanys blogiausia; nepanašu, kad jis pažadėjęs nepaskambintų.

Bekeris žengė į keturių eismo juostų bulvarą. *Ten ir atgal*, — kuždėjo sau. — *Ten ir atgal.* Buvo pernelyg susirūpinęs, kad pamatytų žmogų su vielinių rėmelių akiniais, stebintį jį iš kitos gatvės pusės.

18

Stovėdamas priešais didžiulį veidrodinio stiklo langą savajame Tokijo dangoraižyje, Numataka giliai užsitraukė cigarą ir nusišypsojo pats sau. Vos galėjo patikėti savo sėkme. Vėl kalbėjęsis su amerikiečiu, ir jeigu viskas einasi pagal grafiką, šiuo metu Ensejis Tankadas jau pašalintas, o jo prieigos rakto kopija nusavinta.

Ironiška, mąstė Numataka, kad jis pats galiausiai turės Ensejo Tankado prieigos raktą. Tokugenas Numataka kažkada, prieš daugelį metų, buvo sutikęs Tankadą. Jaunasis programuotojas tuoj po koledžo buvo atėjęs į „Numatech" korporaciją, ieškodamas darbo. Numataka jam atsakęs. Be jokios abejonės, Tankadas buvo talentingas, tačiau tuo metu aplinkybės

buvo kitos. Nors Japonija keitėsi, Numataka buvo gavęs senosios mokyklos išsilavinimą; jis gyveno pagal *menboko* — garbės ir geros reputacijos — kodeksą. Netobulumas buvo netoleruotinas. Jeigu jis nusamdytų luošį, užtrauktų gėdą savo kompanijai. Tad atmetė Tankado anketinius duomenis nė nepažvelgęs.

Numataka vėl pasižiūrėjo į laikrodį. Tas amerikietis, Šiaurės Dakota, šiuo metu jau turėjo būti paskambinęs. Numataką apėmė šioks toks nerimas. Vylėsi, kad neįvyko nieko bloga.

Jeigu prieigos raktai tokie geri, kaip žadėta, jie atrakinsią geidžiamiausią kompiuterių amžiaus gaminį — visiškai nepažeidžiamą skaitmeninį šifravimo algoritmą. Numataka galėtų įterpti algoritmą į saugius nuo manipuliacijų, purškiamu laku užantspauduotus VSLI* lustus ir masiškai juos pardavinėti pasaulio kompiuterių gamintojams, vyriausybėms, pramonėms ir galbūt netgi tamsesnėms rinkoms... juodajai pasaulio teroristų rinkai.

Numataka nusišypsojo. Pasirodė, kad, kaip paprastai, jis sulaukė *šičigosan* — septynių sėkmės deivių — palankumo. „Numatech" korporacija kontroliuos vienintelę kada nors egzistavusią „Skaitmeninės tvirtovės" kopiją. Dvidešimt milijonų dolerių — dideli pinigai, bet, atsižvelgiant į rezultatą, tai šimtmečio vagystė.

19

— O jeigu dar kas nors ieško žiedo? — paklausė Suzana, staiga susijaudindama. — Ar Deividui negrėstų pavojus?

Stratmoras papurtė galvą.

— Niekas kitas nežino, kad žiedas egzistuoja. Štai kodėl pasiunčiau Deividą. Norėjau šitai atlikti tokiu būdu. Smalsūs šnipai paprastai nesekioja ispanų kalbos dėstytojų.

— Komandore, — toliau rutuliojo ji savo mintį, — jeigu šįryt jūs instruktavote Deividą automobilio telefonu, kas nors galėjo perimti...

— Tikimybė viena iš milijono, — raminamu tonu pertraukė ją Stratmoras. — Bet koks pasiklausytojas turėtų būti visai arti ir tiksliai žinoti, ko klausytis. — Jis padėjo ranką jai ant peties. — Niekad nebūčiau išsiuntęs

* Very large scale integration — itin didelė integralinė schema (*angl.*).

Deivido, jeigu būčiau manęs, jog tai pavojinga. — Nusišypsojęs pridūrė: — Patikėkit manimi. Iškils bent mažiausias keblumas — ir aš nusiųsiu profesionalus.

Stratmoro žodžius ūmai pertraukė bildesys — kažkas trankė į Trečiojo mazgo durų stiklą. Suzana ir Stratmoras atsigręžė.

Filas Čartrukianas iš sistemų saugos, prispaudęs veidą prie stiklinės plokštės, įnirtingai barbeno ir stengėsi pažvelgti vidun. Ką jis sujaudintai žiopčiojo pro garsui nepralaidų stiklą, nebuvo girdėti. Atrodė kaip ką tik išvydęs vaiduoklį.

— Kokį velnią Čartrukianas čia veikia? — suniurnėjo Stratmoras. — Juk šiandien jis nebudi.

— Panašu į nesklandumus, — spėjo Suzana. — Veikiausiai jis pamatė praginos monitorių.

— Velniai rautų! — sušnypštė komandoras. — Juk aš specialiai paskambinau paskirtajam budėti sistemų saugos technikui ir pasakiau, kad neateitų!

Suzana nenustebo. Atšaukti sistemų saugos budėtoją buvo neįprasta, bet Stratmoras neabejotinai troško kupole būti vienas. Mažiausia, ko jam reikėjo — tai to, kad koks nors paranojiškas sistemų saugos technikėlis nutrauktų nuo „Skaitmeninės tvirtovės" paslapties skraistę.

— Verčiau sustabdykime TRANSLTR, — pasiūlė Suzana. — Galime iš naujo paleisti praginos monitorių ir pasakyti Filui, kad jam pasivaideno.

Stratmoras tartum tai svarstė, paskui papurtė galvą.

— Dar ne. TRANSLTR šioje atakoje jau penkiolika valandų. Noriu, kad jis dirbtų visas dvidešimt keturias valandas — tiesiog tam, kad įsitikinčiau. Suzanai tai pasirodė logiška. „Skaitmeninė tvirtovė" buvo pirmoji kada nors panaudota cikliškos kaitos atvirojo teksto funkcija. Galbūt Tankadas ką nors pražiūrėjo; galbūt TRANSLTR per dvidešimt keturias valandas įveiks šifrą. Suzana tuo abejojo.

— Tegul TRANSLTR toliau veikia, — nusprendė Stratmoras. — Noriu įsitikinti, ar tikrai šis algoritmas neprieinamas.

Čartrukianas tebebeldė į stiklą.

— Nieko nepadarysi, — suniurnėjo Stratmoras. — Paremkite mane.

Giliai atsidusęs, komandoras nuėjo prie slankiojamųjų stiklinių durų. Slėgio plokštė grindyse suveikė, ir sušnypštusios durys atsidarė.

Čartrukianas mažne įpuolė į kambarį.

— Komandore, sere... atleiskite, kad jus trukdau, bet praginos monitorius... aš paleidau patikrą dėl virusų ir...

— Filai, Filai, Filai, — maloniai liejo nuoširdumą komandoras, raminamai padėdamas ranką Čartrukianui ant peties. — Lėčiau. Kokia, sakote, iškilusi problema?

Iš nerūpestingo Stratmoro tono niekas nebūtų atspėjęs, kad pasaulis aplinkui jį griūva. Žingtelėjęs į šoną, jis įsivedė Čartrukianą tarp šventųjų Trečiojo mazgo sienų. Saugos sistemų technikas nedrąsiai, it gerai išmokytas šuo, žinantis kaip dera elgtis, peržengė slenkstį.

Iš suglumusio Čartrukiano veido buvo matyti, kad jam niekad neteko būti viduje. Kad ir kas buvo sukėlęs jam paniką, kaipmat liko pamiršta. Jis stebėjo prabangų interjerą, išrikiuotus asmeninius terminalus, sofas, knygų lentynas, švelnų apšvietimą. Užkliuvęs žvilgsniu už viešpataujančiosios Kriptografijos karalienės, Suzanos Flečer, jis greitai nusuko akis į šalį. Suzana jam varė velnišką baimę, nes jos protas dirbo kitoje plotmėje. Ji buvo trikdančiai graži, ir kai atsidurdavo šalia, jam visados tartum pradėdavo pintis liežuvis. Nepretenzinga Suzanos laikysena tik dar labiau pablogindavo padėtį.

— Kokia, sakote, iškilusi problema, Filai? — pakartojo Stratmoras, atidarydamas šaldytuvą. — Išgersite?

— Ne, ak... ne, dėkui, sere, — vapėjo it surištu liežuviu; vaikinas nežinojo, ar išties čia pageidaujamas. — Sere, man regis, TRANSLTR kažkas negerai.

Stratmoras uždarė šaldytuvą ir abejingai pažvelgė į Čartrukianą:

— Turite omenyje praginos monitorių?

Čartrukianas atrodė sukrėstas.

— Vadinasi, jūs *matėte* jį?

— Žinoma. Jis dirba jau apie šešiolika valandų, jeigu neapsirinku.

Čartrukianas atrodė suglumęs.

— Taip, sere, šešiolika valandų. Tačiau tai dar ne viskas, sere. Aš paleidau patikrą dėl virusų, ir ši užtiko kažką keisto.

— Tikrai? — Stratmoro tai tartum nesujaudino. — Kas tokio keisto?

Suzana sužavėta stebėjo komandoro vaidybą.

Užsikirsdamas Čartrukianas varė toliau:

— TRANSLTR susidūrė su kažkuo labai pažangiu. Filtrai niekad nebuvo sutikę ko nors panašaus. Bijau, į TRANSLTR gali būti patekęs koks nors virusas.

— Virusas? — Stratmoras susijuokė su šokia tokia atlaidumo gaidele. — Filai, vertinu jūsų rūpestį, iš tiesų vertinu. Bet panelė Flečer ir aš

esame paleidę naują diagnostiką, vieną labai pažangią programą. Būčiau jus perspėjęs apie tai, bet nežinojau, kad šiandien budite.

Sistemų saugos technikas pasistengė kaip įmanoma taktiškiau pridengti kolegą.

— Aš pasikeičiau su naujuoju vaikinu. Perėmiau jo savaitgalio pamainą.

Stratmoro akys susiaurėjo.

— Keista. Praeitą vakarą kalbėjausi su juo. Pasakiau, kad gali neateiti. Jis neužsiminė ketinąs susikeisti pamainomis.

Čartrukianas pajuto į gerklę kylant kamuolį. Stojo įtempta tyla.

— Ką gi... — Stratmoras pagaliau atsiduso. — Panašu į nevykusį nesusipratimą. — Jis uždėjo technikui ant peties ranką ir palydėjo šį iki durų. — Gera žinia ta, kad jums nereikės pasilikti. Panelė Flečer ir aš būsime čia visą dieną. Laikysime postą savo rankose. Paprasčiausiai galite pasidžiaugti savaitgaliu.

Čartrukianas dvejojo.

— Komandore, aš išties manau, kad turėtume patikrinti...

— Filai, — pakartojo Stratmoras, jau šiek tiek griežčiau. — TRANSLTR veikia puikiai. Jeigu jūsų patikra aptiko kažką keista, tai tik todėl, kad *mes* tai įvedėme. Dabar, jeigu jūs ne prieš... — Stratmoras nutraukė žodžius.

— Diagnostika, pabučiuok man į subinę! — sumurmėjo Čartrukianas, piktas sugrįždamas į Sistemų saugos laboratoriją. — Kokia gi ciklinė funkcija verčia tris milijonus procesorių dirbti šešiolika valandų?

Čartrukrianas svarstė, ar nereikėtų paskambinti Sistemų saugos skyriaus viršininkui. *Prakeikti kriptografininkai*, — mąstė jis. — *Paprasčiausiai jie neišmano saugos!*

Jam galvoje ėmė bėgti priesaikos, kurią davė stodamas dirbti sistemų saugoje, žodžiai. Jis buvo prisiekęs panaudoti visą savo patirtį, įgytus įgūdžius ir nuojautą tam, kad apsaugotų milijardų dolerių vertės NSA investiciją.

— Nuojautą,— piktai tarė jis. *Nereikia proto suprasti, jog čia jokia, po šimts, diagnostika!*

Įpykęs Čartrukianas nuėjo prie terminalo ir pakrovė visą komplektą programinės įrangos įvertinti TRANSLTR sistemoms.

— Jūsų kūdikėlį ištikusi bėda, komandore, — suniurnėjo jis. — Jūs nepasitikite nuojauta? Aš tuojau jums įrodysiu!

20

„La Clínica de Salud *Pública*"* iš tikrųjų buvo perstatyta pradinė mokykla ir visai nepanėšėjo į kliniką. Ilgas vienaaukštis plytinis pastatas su didžiuliais langais ir surūdijusiomis sūpuoklėmis kieme už namo. Bekeris užlipo trupančiais laiptukais.

Viduje buvo tamsu ir triukšminga. Laukiamasis — eilė sulankstomųjų metalinių kėdžių, sustatytų per visą ilgą siaurą koridorių. Kartotinė lentelė ant ožio malkoms pjauti su užrašu OFICINA** ir strėle rodė tolyn į koridoriaus galą.

Bekeris patraukė blausiai apšviestu koridoriumi. Tai panėšėjo į kažkokią šiurpią scenografiją, sumanytą kokiam nors holivudiškam siaubo filmui. Ore tvyrojo šlapimo kvapas. Šviesos tolimajame koridoriaus gale buvo užgesintos, ir paskutinius keturiasdešimt ar penkiasdešimt pėdų matėsi tik neaiškūs siluetai. Kraujuojanti moteris... verkianti jaunuolių porelė... besimeldžianti mergytė... Bekeris pasiekė užtamsinto koridoriaus galą. Durys kairėje buvo šiek tiek praviros, ir jis stumtelėjo jas plačiau. Viduje buvo visiškai tuščia, išskyrus vieną sudžiūvusią senę, nuogą ant lovos stenančią į antukę.

Miela. Bekeris atsiduso ir uždarė duris. *Kurgi, po velnių, registratūra?*

Pasukęs už nedidelio koridoriaus išlinkio, Bekeris išgirdo balsus. Jis leidosi garsų link ir atsidūrė prie persišviečiančių stiklinių durų, už kurių tartum vyko barnis. Nenorom stumtelėjęs, Bekeris atidarė duris. Registratūra. *Beprotnamis.* Kaip jo ir baimintasi.

Eilę sudarė koks dešimt žmonių, kiekvienas stumdėsi ir šaukė. Ispanija negarsėjo dalykiškumu, ir Bekeris suprato, kad galėtų čia pralaukti ištisą naktį, kol kas nors suteiktų jam informaciją apie kanadietį. Už barjero tebuvo viena registratorė, kovojanti su nepatenkintais pacientais. Bekeris šiek tiek pastovėjo tarpduryje, svarstydamas, ką daryti. Juk turi būti koks nors geresnis variantas.

— *Con permiso!**** — šūktelėjo kažkoks sanitaras. Pro šalį pradardėjo greitai stumiami ratukai su neštuvais.

Bekeris atšoko iš kelio ir šūktelėjo sanitarui pavymui:

* Valstybinė sveikatos klinika (*isp.*).
** Registratūra (*isp.*).
*** Praleiskite (*isp.*).

— *¿Dónde está el teléfono?**

Nesulėtindamas žingsnių, žmogus parodė į dviveres duris ir dingo už kampo. Bekeris nuėjo prie durų ir įsmuko vidun.

Priešais jį atsivėrė didžiulė patalpa — seniau buvusi sporto salė. Grindys blyškiai žalios ir, dūzgiant fluorescenciniams šviestuvams, tai išryškėdavo, tai vėl išskysdavo. Ant sienos, nuo krepšinio lentos, geibiai karojo lankas. Po grindis ant žemų lovelių buvo išbarstyta kelios dešimtys ligonių. Tolimajame kampe, tuoj po perdegusia rezultatų švieslente, kėpsojo senas taksofonas. Bekeris vylėsi, kad šis veikia.

Kirsdamas salę, jis pasirausė kišenėje monetų. Surado 75 pesetas po penkinę, taksi grąžą — kaip tik užtektinai dviem vietiniams skambučiams. Jis mandagiai nusišypsojo išeinančiai seselei ir nusigavo iki telefono. Pasičiupęs ragelį, Bekeris paskambino miesto informacijai. Po trisdešimties sekundžių jis turėjo klinikos pagrindinės registratūros numerį.

Nesvarbu, kokia šalis, jeigu kalbama apie raštines, galioja viena universali tiesa: niekas negali pakęsti neatsiliepiamo telefono garso. Nesvarbu, kiek lauktų interesantų, registratorė meta visus darbus ir puola pakelti telefono ragelio.

Bekeris surinko šešiaženklį numerį. Po akimirkos susijungsiąs su klinikos registratūra. Be abejo, šiandien tebūsiąs priimtas vienas kanadietis lūžusiu riešu ir galvos trauma; jo kortelę būsią nesunku surasti. Bekeris žinojo, kad registratūra dvejos pasakyti visiškai nepažįstamam asmeniui žmogaus pavardę ir adresą, kuriuo buvo išrašytas, bet jis turėjo sugalvojęs planą.

Telefono ragelyje sugaudė šaukiamieji signalai. Bekeris spėjo, kad pakaksią viso labo penkių skambučių. Prireikė devyniolikos.

— „Clínica de Salud Pública", — paklaikusiai viauktelėjo registratorė.

Bekeris prašneko ispaniškai su ryškiu prancūzišku-amerikietišku akcentu:

— Čia Deividas Bekeris iš Kanados ambasados. Vienas iš mūsų piliečių šiandien buvo pas jus gydytas. Norėčiau informacijos apie jį, kad ambasada galėtų padengti gydymo išlaidas.

— Gerai, — atsakė moteris. — Pirmadienį atsiųsiu jums į ambasadą.

— Tiesą sakant, — mygo Bekeris, — būtina ją gauti nedelsiant.

— Neįmanoma, — atkirto moteris, — mes labai apsivertę darbu.

Bekeris nutaisė kuo oficialesnį toną:

— Tai svarbus reikalas. Žmogui lūžęs riešas ir sužeista galva. Kažkuriuo metu šįryt jis pas jus gydytas. Jo duomenys turi būti gauti tuoj pat.

* Kur telefonas? (*isp.*)

Bekeris, kalbėdamas ispaniškai, sutirštino užsienietišką akcentą tiek, kad būtų suprastas, ko jam reikia, ir ganėtinai neaiškų, kad išvestų iš kantrybės. Prarandantys kantrybę žmonės linkę laužyti taisykles.

Tačiau, užuot sulaužiusi taisykles, moteris iškeikė susireikšminančius šiaurės amerikiečius ir piktai nutrenkė ragelį.

Bekeris susiraukė ir taip pat padėjo ragelį. Šūvis pro šalį. Mintis valandų valandas laukti eilėje jo nežavėjo; laikrodis tiksi — seniokas kanadietis jau gali būti kažkur. Galbūt nusprendė grįžti į Kanadą. Galbūt jis parduos žiedą. Bekeris negalėjo tiek valandų laukti eilėje. Su nauju ryžtu jis nukabino ragelį ir vėl surinko numerį. Atsirėmęs į sieną, spaudė ragelį sau prie ausies. Telefonas vėl ėmė skambėti. Bekeris žvelgė į salę. Vienas signalas... du.... trys...

Ūmai visu kūnu jam plūstelėjo adrenalinas.

Bekeris apsigręžė ir numetė ragelį ant svirtelės. Paskui vėl atsisuko ir be žado įsistebeilijo į salę. Ten, ant lovos tiesiai priešais jį, paramstytas krūva senų pagalvių, gulėjo senyvas vyriškis su švariu baltu gipso įtvaru ant dešiniojo riešo.

21

Asmenine Tokugeno Numatakos telefono linija kalbančio amerikiečio balse skambėjo nerimas.

— Pone Numataka, aš turiu tik sekundėlę.

— Puiku. Tikiu, kad turite abu prieigos raktus.

— Teks truputėlį palaukti, — atsakė amerikietis.

— Nepriimtina, — sušnypštė Numataka. — Juk sakėte, kad turėsiu juos iki šios dienos vakaro!

— Liko dar kai kas neužbaigta.

— Tankadas negyvas?

— Taip, — patvirtino balsas. — Mano žmogus pašalinoTankadą, bet nesugebėjo gauti prieigos rakto. Prieš numirdamas Tankadas jį atidavė. Vienam turistui.

— Pasibaisėtina! — sustūgo Numataka. — Tai kaipgi jūs galite man žadėti išskirtines...

— Nusiraminkite, — guodė amerikietis. — Jūs turėsite išskirtines tei-

ses. Aš garantuoju. Kai tik bus surastas dingęs prieigos raktas, „Skaitmeninė tvirtovė“ priklausys jums.

— Betgi prieigos raktas galėtų būti nukopijuotas!

— Bet kuris, matęs raktą, bus pašalintas.

Stojo ilga tyla. Galiausiai Numataka prašneko:

— Kur dabar raktas?

— Visa, ką jums reikia žinoti — tai, kad raktas *bus* surastas.

— Kaip galite būti toks tikras?

— Nes aš ne vienintelis jo ieškau. Amerikiečių žvalgyba suuodė apie dingusį raktą. Dėl savaime suprantamų priežasčių jie norėtų sutrukdyti „Skaitmeninės tvirtovės“ platinimui. Pasiuntė žmogų nustatyti, kur raktas. Jo pavardė Deividas Bekeris.

— Iš kur jūs žinote?

— Tai nesvarbu.

Numataka padarė pauzę.

— O jeigu ponas Bekeris ras raktą?

— Mano žmogus atims šį iš jo.

— O po to?

— Jums nereikia dėl to rūpintis, — šaltai atrėmė amerikietis. — Kai ponas Bekeris suras raktą, jam bus deramai atlyginta.

22

Deividas Bekeris nuėjo ir suglumęs įsistebeilijo žemyn į miegantį lovoje senioką. Žmogaus dešinysis riešas buvo sugipsuotas. Jam tarp šešiasdešimties ir septyniasdešimties metų. Kaip sniegas balti plaukai tvarkingai sklastymu perskirti į šalis, o nuo kaktos vidurio dešinės akies link ėjo tamsiai violetinis rumbas.

Nedidelis gumbas? — pagalvojo jis, prisimindamas leitenanto žodžius. Bekeris apžiūrėjo žmogaus pirštus. Niekur jokio auksinio žiedo. Pasilenkęs palietė žmogaus alkūnę.

— Sere? — Jis nestipriai jį papurtė. — Atleiskite... sere?

Žmogus nesujudėjo.

Bekeris vėl pabandė, šiek tiek garsiau:

— Sere?

Žmogus krustelėjo.

— *Quest-ce... quelle heure est...* — Jis pamažu atsimerkė ir įbedė akis į Bekerį. Piktai susiraukė, kad buvo pažadintas iš miego. — *Qu'est-ce-que vous voulez?**

Taip, pamanė Bekeris, *Kanados prancūzas!* Bekeris nusišypsojo jam:

— Ar galite man skirti minutėlę?

Nors Bekeris puikiai kalbėjo prancūziškai, užkalbino angliškai — tikėjosi, kad ši kalba bus žmogaus silpnesnioji. Įtikinti atiduoti auksinį žiedą visiškai nepažįstamam galėtų būti gana sudėtinga; Bekeris pamanė, kad praverstų tegul ir menkiausias pranašumas, kurį tik galėtų įgyti.

Stojo ilga tyla, kol žmogus susivokė, kas kaip. Apsižvalgė aplinkui ir kilstelėjo smilių pasilyginti nusvirusius baltus ūsus. Galop jis prašneko.

— Ko jūs norite? — kalbėjo angliškai šiek tiek pro nosį.

— Sere, — tarė Bekeris, pernelyg pabrėždamas žodžius, lyg kalbėtų neprigirdinčiam. — Noriu jums pateikti keletą klausimų.

Keistai išsiviepęs žmogus piktai pažvelgė į jį.

— Jums kokia nors problema?

Bekeris susiraukė; žmogus angliškai kalbėjo nepriekaištingai. Jis tuojau pat atsisakė globėjiško tono:

— Atleiskite, kad jus trukdau, sere, bet ar kartais šiandien nebuvote *Plaza de España*?

Žmogaus akys susiaurėjo.

— Ar jūs iš municipaliteto?

— Ne, tiesą sakant, aš...

— Iš Turizmo biuro?

— Ne, aš esu...

— Klausykite, aš žinau, kodėl jūs čia! — Seniokas pabandė atsisėsti. — Manęs neįbauginsite! Jeigu pasakiau sykį, tai tas pat, kaip būtų pasakyta tūkstantį sykių — Pjeras Klušaras aprašo pasaulį tokį, kokiame *gyvena*. Kai kurie iš jūsiškių firminių kelionės žinynų galėtų tai nutylėti už nemokamą vakarą po miestą, bet *Montreal Times* niekaip *nenupirksi*! Aš atsisakau!

— Atleiskite, sere, man regis, jūs nesupran...

— *Merde alors!*** Aš puikiai suprantu! — Kaulėtu pirštu seniokas pagrasino Bekeriui, ir jo balsas nuaidėjo per sporto salę. — Jūs ne pirmasis! Tas pat bandyta su manimi ir tokiose vietose kaip „Moulin Rouge“, „Brown's Palace“ ir „Golfigno“ Lagose. Betgi *kas* pateko į spaudą? Tiesa! Prasčiau-

* Kas yra... kuri valanda... Ko jūs norite? (*Pranc.*)

** Kurgi ne, velniai rautų! (*Pranc.*)

sias Velingtono kepsnys, kokį tik kada nors esu valgęs! Bjauriausia vonia, kokią tik kada nors esu regėjęs! Ir akmenuočiausias paplūdimys, kokiu tik kada nors esu vaikščiojęs! Mano skaitytojai nieko kito ir nesitiki!

Ligoniai gretimose lovose suskato sėstis, norėdami pažiūrėti, kas vyksta. Bekeris nervingai apsidairė, ar nėra kur nors arti seselės. Mažiausiai jam dabar reikėjo būti išmestam lauk.

Klušaras tūžo.

— Niekingas pasiteisinimas *jūsų* miestui dėl policijos pareigūno darbų! Tai jis privertė mane sėstis ant savojo motociklo! Tik pažvelkite į mane! — Jis pamėgino pakelti riešą. — *Taigi*, kas dabar parašys mano skiltį?

— Sere, aš...

— Per keturiasdešimt trejus kelionių metus dar niekad nepatyriau tokių nepatogumų! Tik pažvelkite, kokia ši vieta! Žinokite, mano skiltis yra perspausdinama visame...

— Sere! — Bekeris iškėlė aukštyn abi rankas, primygtinai duodamas suprasti, jog trokšta taikos. — Manęs nedomina jūsų skiltis; esu iš Kanados konsulato. Atvykau įsitikinti, kad jums viskas gerai!

Staiga sporto salėje stojo mirtina tyla. Seniokas nuo lovos įtariai nužvelgė trukdytoją.

Bemaž pašnabždom Bekeris varė toliau:

— Atvykau pažiūrėti, gal kuo galėčiau padėti. — T*arkim, atnešti jums porą valiumo tablečių.*

Po ilgos pauzės kanadietis prašneko:

— Iš konsulato? — jo tonas gerokai sušvelnėjo.

Bekeris linktelėjo.

— Vadinasi, jūs čia ne dėl manosios skilties?

— Ne, sere.

Pjerui Klušarui lyg būtų susprogęs didžiulis burbulas. Jis pamažu vėl nusileido ant savojo kalno pagalvių. Atrodė labai nuviltas.

— Maniau, jūs iš miesto... bandote mane... — jis nutilo, paskui pakėlė akis. — Jeigu jūs ne dėl manosios skilties, tai *kodėl* jūs čia?

Geras klausimas, pagalvojo Bekeris, įsivaizduodamas Mėlynuosius kalnus.

— Vien iš neformalaus diplomatinio mandagumo, — pamelavo jis.

Žmogus atrodė nustebęs.

— Diplomatinio mandagumo?

— Taip, sere. Kaip, neabejoju, jūsų padėties žmogui gerai žinoma, Ka-

nados vyriausybė labai stengiasi apsaugoti savo šalies piliečius nuo pažeminimų, patiriamų šiose, eee... tarkime... ne tokiose *mandagiose* šalyse.

Plonos Klušaro lūpos prasiskyrė supratinga šypsena.

— Betgi, žinoma... kaip malonu.

— Jūs *tikrai* Kanados pilietis, tiesa?

— Taip, žinoma. Kaip kvaila. Atleiskite man. Prie tokio kaip aš dažnai lendama su... na....pats suprantate.

— Taip, pone Klušarai, be abejo, suprantu. Tokia šlovės kaina.

— Iš tikrųjų, — Klušaras tragiškai atsiduso. Jis — priverstinis kankinys, gaunantis taikytis su masėmis. — Ar galite patikėti, kokia šlykšti ši vieta? — Jis apvedė akimis keistą aplinką. — Tai pasityčiojimas. Ir nuspręsta mane sutur̃ėti pernakt.

Bekeris apsidairė aplinkui.

— Suprantu. Tiesiog baisu. Atleiskite, kad man prireikė tiek daug laiko, iki čia patekau.

Klušaras atrodė sutrikęs.

— Aš netgi nežinojau, kad jūs atvykstate.

Bekeris pakeitė temą.

— Regis, jums ant galvos bjaurus gumbas. Neskauda?

— Ne, iš tiesų tai ne. Šįryt susitrenkiau — kaina, kurią gauni mokėti už tai, kad esi gailestingas samarietis. Skauda tik riešą. Kvaila *Guardia*. Tikrai tą sakau! Sodinti mano amžiaus žmogų ant motociklo. Nedovanotina.

— Gal ką nors galėčiau jums parūpinti?

Klušaras mirksnį pagalvojo mėgaudamasis dėmesingumu.

— Na, tiesą sakant... — Jis pamankštino kaklą, pakraipydamas galvą kairėn ir dešinėn. — Dar viena pagalvė *būtų* visai neblogai, jeigu jums nesudarys per daug vargo.

— Visai ne. — Bekeris sugriebė nuo lovos šalia pagalvę ir padėjo Klušarui įsitaisyti patogiai.

Seniokas patenkintas atsiduso.

— Kur kas geriau... dėkui jums.

— *Pas du tout**, — atsakė Bekeris.

— A! — žmogus šiltai nusišypsojo. — Vadinasi, jūs *vis dėlto* kalbate civilizuotojo pasaulio kalba.

— Beveik tai ir viskas, — droviai atsakė Bekeris.

— Ne bėda, — išdidžiai pareiškė Klušaras. — Mano skiltis perspausdinama Jungtinėse Valstijose; ir aš rašau puikiausia anglų kalba.

* Nėr už ką (*pranc.*).

— Taip, esu girdėjęs, — nusišypsojo Bekeris. Jis prisėdo ant Klušaro lovos krašto. — Nagi, jeigu neįsižeisite, pone Klušarai, tai paklausiu, kodėl jūsų padėties žmogus pateko į tokią vietą kaip *ši*? Juk Sevilijoje esama ir geresnių ligoninių.

Klušaras tartum supyko.

— Tas policijos pareigūnas... jis nuvertė mane nuo savo motociklo, o paskui paliko kraujuojantį it perdurtą kiaulę gatvėje. Turėjau ateiti čia.

— Jis nepasisiūlė nuvežti jus į geresnę įstaigą?

— Ant to prakeikto motociklo? Ne, dėkui!

— O kas būtent nutiko šį rytą?

— Aš viską papasakojau leitenantui.

— Kalbėjausi su leitenantu, ir...

— Tikiuosi, kad išsakėte jam priekaištą! — pertraukė Klušaras.

Bekeris linktelėjo:

— Pačiais griežčiausiais žodžiais. Mano įstaiga prižiūrės.

— Tikėsiuos.

— *Monsieur** Klušarai, — nusišypsojo Bekeris, išsitraukdamas iš švarko kišenės rašiklį. — Norėčiau įteikti miestui oficialų skundą. Jūs padėtumėte? Jūsų reputacijos žmogus būtų vertingas liudytojas.

Klušaras atrodė pakylėtas perspektyvos būti cituojamas. Jis atsisėdo tiesiau.

— Ką gi, taip... žinoma. Man būtų malonu.

Išsitraukęs bloknotėlį, Bekeris pakėlė akis:

— Gerai, pradėkime nuo šio ryto. Papasakokite man apie tą nelaimingą įvykį.

Seniokas atsiduso.

— Išties liūdna. Vargšas azijietis tiesiog susmuko vietoje. Bandžiau jam padėti, tačiau bergždžiai.

— Mėginote jį gaivinti?

Klušaras tartum susigėdo.

— Deja, aš nemoku. Iškviečiau greitąją.

Bekeris prisiminė mėlynas nuobrozdas ant Tankado krūtinės.

— Ar paramedikai jį gaivino?

— Dievaži, ne! — nusijuokė Klušaras. — Kokia prasmė varyti botagu negyvą arklį — vyriokas seniai buvo numiręs, iki atvyko greitoji. Jie patikrino jo pulsą ir išsivežė, palikdami mane su tuo pasibaisėtinu policininku.

* Pone (*pranc.*).

Keista, pagalvojo Bekeris, stebėdamasis, iš kur atsiradusi mėlynė. Nuvijęs šią naktį vėl sugrįžo prie esminio reikalo.

— O kaip žiedas? — paklausė jis kuo nerūpestingiau.

— Leitenantas papasakojo jums apie žiedą? — Klušaras atrodė nustebęs.

— Taip, papasakojo.

— Iš tikrųjų? — regis, Klušaras suglumo. — Nemaniau, kad jis patikėjo mano pasakojimu. Elgėsi taip šiurkščiai — lyg manytų, jog meluoju. Bet mano pasakojimas buvo tikslus. Didžiuojuosi savo tikslumu.

— Kur žiedas? — mygo Bekeris.

Klušaras tartum neišgirdo. Sustiklėjusios jo akys dėbsojo tuštumon.

— Iš tiesų keistas daikčiukas, visos tos raidės nepanėšėjo į jokį kada nors mano regėtos kalbos raštą.

— Gal japoniškas? — pasiūlė Bekeris.

— Tikrai ne.

— Vadinasi, jūs gerai įsižiūrėjote?

— Dievaži, taip! Kai atsiklaupiau pagelbėti, žmogus vis kišo pirštus man į veidą. Jis norėjo atiduoti man žiedą. Išties buvo keista, tiesiog baisu — jo plaštakos atrodė siaubingai.

— Ir tuomet jūs paėmėte žiedą?

Klušaras plačiai išpūtė akis.

— Štai ką jums pasakė pareigūnas! Kad *aš* paėmiau žiedą?

Bekeris neramiai pasimuistė.

Klušaras pratrūko:

— Taip ir žinojau, kad jis nesiklauso! Štai kaip paleidžiami gandai! Pasakiau jam, kad japoniokas atidavė žiedą — bet ne *man*! Nė už ką nepaimčiau nieko iš mirštančiojo! Dievaži! Nė nekiltų tokia mintis!

Bekeris nujautė bėdą.

— Taigi jūs neturite žiedo?

— Dievaži, ne!

Po duobute Bekerį nuvėrė maudulys.

— Tai kas gi jį turi?

Pasipiktinęs Klušaras sužioravo akimis į Bekerį.

— Vokietis! Vokietis jį turi!

Bekeris pajuto, lyg jam iš po kojų slystų grindys.

— Vokietis? Koks vokietis?

— Vokietis, kuris buvo parke! Papasakojau pareigūnui apie jį! Aš atsisakiau žiedo, bet fašistų kiaulė jį paėmė!

Bekeris atidėjo į šalį bloknotą ir rašiklį. Šarada baigta. Čia bėda.

— Vadinasi, kažkoks *vokietis* turi žiedą?

— Iš tikrųjų.

— Kur jis nuėjo?

— Visai nenumanau. Aš nubėgau paskambinti policijai. Kai sugrįžau, jis buvo dingęs.

— Ar žinote, kas jis toks?

— Koks nors turistas.

— Jūs įsitikinęs?

— Juk gyvenu iš turistų, — atkirto Klušaras. — Tokį susitikęs, atpažįstu. Jis ir jo draugužė vaikštinėjo po parką.

Bekeris vis labiau triko.

— Draugužė? *Su* vokiečiu buvo dar kas nors?

Klušaras linktelėjo.

— Palydovė. Žavi raudonplaukė. *Mon Dieu!** Graži.

— Palydovė? — Bekeris buvo priblokštas. — Kaip... kokia prostitutė?

Klušaras susuko veidą.

— Taip, jeigu jums būtina pavartoti tokį vulgarų žodį.

— Betgi... pareigūnas nieko nepasakė apie...

— Žinoma, ne! Aš jam nė neužsiminiau apie palydovę, — Klušaras pertraukė Bekerį, globėjiškai numodamas sveikąja ranka. — Juk jos ne nusikaltėlės — absurdiška, kad būtų persekiojamos kaip paprastos vagišės.

Bekeris tebebuvo ištiktas šiokio tokio šoko.

— Ar dar kas nors tenai buvo?

— Ne, tik mes trise. Buvo karšta.

— Ir jūs tikrai tvirtinate, kad moteris buvo prostitutė?

— Visiškai tikrai. Jokia tokia graži moteris negalėtų būti su panašiu vyriškiu, jeigu jai nebūtų gerai užmokėta! *Mon Dieu!* Jis buvo storas, storas, *storas*! Rėksmingas, nutukęs, bjaurus vokietis! — Klušaras kiek susiraukė pakeisdamas kūno padėtį, bet nepaisydamas skausmo varė toliau. — Tas vyras buvo siaubūnas — mažų mažiausia trijų šimtų svarų. Įsikibęs tos vargšelės, lyg ji ketintų pabėgti — ne tai, kad aš ją smerkčiau. Tikrai jums tą sakau! Apsikabinęs letenomis ją visą. Gyrėsi turįs ją visam savaitgaliui už tris šimtus dolerių! Tai *jam* derėjo kristi negyvam, o ne tam vargšui azijiečiui. — Klušaras stabtelėjo įkvėpti oro, ir Bekeris pasinaudojo proga:

— Gal žinote jo pavardę?

* Dieve mano (*pranc.*).

Klušaras sekundėlę pagalvojo, paskui papurtė galvą.

— Nenutuokiu. — Jis vėl susiraukė iš skausmo ir pamažu nugrimzdo į pagalves.

Bekeris atsiduso. Žiedas ką tik dingo jam iš akių. Komandoras Stratmoras neapsidžiaugs.

Senioko entuziazmo proveržis savo atsiėmė. Klušaras palietė sau kaktą ir akimirksniu tapo ligonis.

— Pone Klušarai, — Bekeris pabandė prieiti iš kitos pusės, — norėčiau gauti to vokiečio, taip pat ir jo palydovės parodymus. Nenumanote, kur juodu apsistoję?

Klušaras užsimerkė, jo jėgos silpo, alsavimas darėsi paviršutiniškas.

— Visiškai nieko? — mygo Bekeris. — Gal palydovės vardą?

Stojo ilga tyla.

Klušaras pasitrynė dešinįjį smilkinį. Staiga jis išblyško.

— Na... ak... ne. Nemanau... — balsas jam drebėjo.

Bekeris prisilenkė prie jo.

— Ar gerai jaučiatės?

Klušaras geibiai linktelėjo.

— Taip, puikiai... tik truputėlį... galbūt pernelyg susijaudinau... — jis nebaigė.

— Pagalvokite, pone Klušarai, — tyliai ragino Bekeris. — Tai svarbu.

Klušaras susiraukė.

— Nežinau... moteris... vyriškis vis vadino ją... — jis užsimerkė ir sudejavo.

— Koks jos vardas?

— Kad tikrai neprisimenu... — Klušaras sparčiai silpo.

— Pagalvokite, — mygo Bekeris. — Svarbu, kad byla konsulate būtų kuo išsamesnė. Man reikės paremti jūsų pasakojimą kitų liudytojų parodymais. Bet kokia informacija, kurią man suteiksite, galėtų padėti surasti juos...

Bet Klušaras nebesiklausė. Vis šluostėsi antklode kaktą.

— Atleiskite... galbūt rytoj... — regis, jį supykino.

— Pone Klušarai, būtina, kad jūs prisimintumėte tai *dabar*, — Bekeris staiga susizgribo kalbąs per garsiai. Žmonės ant gretimų lovų sėdėjo ir stebėjo, kas dedasi. Tolimajame salės gale pro dvivėres duris įėjo seselė ir žvaliai pasuko jų link.

— Nors ką nors, — nesiliovė mygęs Bekeris.

— Vokietis vadino moterį...

Bekeris lengvai papurtė Klušarą, stengdamasis sugrąžinti jam sąmonę.

Klušaro akys trumpam sumirksėjo.

— Jos vardas...

Pasilik su manimi, drauguži...

— Ra... — Klušaro akys vėl užsimerkė. Seselė artinosi. Ji atrodė įpykusi.

— Ra? — Bekeris papurtė Klušarą už alkūnės.

Seniokas sudejavo.

— Jis vadino ją... — Klušaras dabar murmėjo — vos girdimai.

Mažiau kaip už dešimties pėdų pikta seselė ispaniškai šaukė ant Bekerio. Šis nieko negirdėjo. Buvo įsmeigęs akis į senioko lūpas. Paskutinį sykį papurtė Klušarą, ir seselė jau atsidūrė visai čia pat.

Ji sugriebė Deividą Bekerį už peties. Privertė jį atsistoti, ir tuo pat metu Klušaro lūpos prasiskyrė. Vienintelis žodis, išėjęs seniokui iš burnos, faktiškai nebuvo ištartas, tik tyliai iškvėptas — nelyginant tolimas jausmingas prisiminimas:

— Raselė...

Deginantis gniaužtas trūktelėjo Bekerį šalin.

Raselė? — Nusistebėjo Bekeris. — *Kas, po velniais, per vardas — Raselė?* Jis nusisuko nuo seselės ir paskutinįsyk atsigręžė į Klušarą:

— Raselė? *Tikrai?*

Bet Pjeras Klušaras jau kietai miegojo.

23

Apgobusi delnais puodelį citrinos kvapo kinrožių arbatos, Suzana viena sėdėjo prabangioje Trečiojo mazgo aplinkoje ir laukė sugrįžtant savo pasiųsto pėdsekio.

Kaip vyriausioji kriptografininkė, Suzana turėjo terminalą vietoje, iš kurios buvo geriausiai viskas matyti — kompiuterių rato užpakalinėje pusėje, priešais Kriptografijos salę. Iš čia Suzana galėjo prižiūrėti visą Trečiąjį mazgą, taip pat matyti kitapus poliaroidinio stiklo TRANSLTR, stūksantį pačiame Kriptografijos salės viduryje.

Suzana pasitikrino sieniniame laikrodyje. Laukė jau bemaž valandą. Amerikos anoniminiai pašto persiuntėjai, matyt, nesiskubina persiųsti Šiaurės Dakotos pašto. Ji sunkiai atsiduso. Nepaisant pastangų pamiršti savo rytinį pokalbį su Deividu, žodžiai vis sukosi ir sukosi jai galvoje. Su-

prato buvusi pernelyg griežta jam. Meldėsi, kad Ispanijoje jam nieko neatsitiktų.

Jos mintis pertraukė garsiai sušnypštusios stiklinės durys. Suzana pažvelgė jų pusėn ir sudejavo. Tarpduryje stovėjo Gregas Heilas, kriptografininkas.

Gregas Heilas, aukštas ir raumeningas, tankiais šviesiais plaukais ir skeltasmakris, buvo rėksmingas, stambus ir amžinai pernelyg išsipustęs. Kolegos kriptografininkai praminė jį „Heilitu" — pagal mineralą*. Heilas visados manė, kad turimas galvoje koks nors retas brangakmenis, tolygus neprilygstamam jo intelektui ir uolos tvirtumo sudėjimui. Jeigu savimeilė būtų leidusi jam pasižiūrėti enciklopedijoje, būtų sužinojęs, jog tai ne kas daugiau kaip tik druskingos nuosėdos, likusios išdžiūvus okeanui.

Kaip ir visi NSA kriptografininkai, Heilas solidžiai uždirbdavo. Tačiau jam buvo sunku būti kukliam. Važinėjo baltu sportiniu „Lotus" markės automobiliu užtamsintu stikliniu liuku ir kurtinama garso kolonėlių įranga salone. Jis buvo visokių technikos žaisliukų fanatikas, ir jo automobilis kėlė pasigėrėjimą; turėjo įsirengęs kompiuterinę globalią padėties nustatymo sistemą, balsu aktyvuojamus durų užraktus, tobuliausią radaro trikdiklį ir mobilųjį faksą/telefoną — kad galėtų nuolat palaikyti ryšį su jam žinutes persiunčiančia tarnyba. Prestižinis, specialiu užsakymu pagamintas jo automobilio valstybinės registracijos numeris puikavosi užrašu MEGABAITAS ir buvo įrėmintas violetiniu neoniniu apvadu.

Nuo smulkių nusikaltimų vaikystės Gregą Heilą išgelbėjo Jungtinių Valstijų jūrų pėstininkai. Kaip tik ten jis sužinojo apie kompiuterius. Buvo vienas iš geriausių programuotojų, kokius tik kada nors regėjo jūrų pėstininkų pajėgose, pakeliui į šlovingą karinę karjerą. Bet trys dienos iki pasibaigiant trečiam tarnybos terminui, jo ateitis staiga pasikeitė. Per pasigėrusiųjų kivirčą Heilas atsitiktinai užmušė kitą jūrų pėstininką. Korėjiečių savigynos menas, tekvondo, pasirodė esąs veikiau mirtinas nei padedantis tik apsiginti. Gregas kaipmat buvo atleistas iš tarnybos.

Atsėdėjęs trumpą terminą kalėjime, Heilitas pradėjo dairytis programuotojo darbo privačiame sektoriuje. Jis niekados neslėpdavo incidento pas jūrų pėstininkus ir prieidavo prie potencialių darbdavių pasisiūlydamas mėnesį dirbti be atlygio, kad galėtų įrodyti, ko yra vertas. Samdytojų nestigo, ir kai tik šie sužinodavo, ką geba kompiuteriu, nebenorėdavo jo paleisti.

* Angliškai mineralas halitas tariamas „heilit".

Augant savo kompiuterinei kompetencijai, Heilas pradėjo megzti ryšius per internetą po visą pasaulį. Jis buvo vienas iš naujosios padermės kibernetikos fanatikų, turinčių elektroninio pašto draugų visose šalyse, įkeliančių ir iškeliančių abejotino turinio elektronines skelbimų lentas bei europietiškas pokalbių svetaines. Dviejų skirtingų darbdavių jis buvo išvytas už tai, kad naudojosi jų verslo sąskaitomis pornografinėms fotografijoms parsiųsdinti kai kuriems savo draugams.

— Ką gi *jūs* čia veikiate? — griežtai paklausė Heilas, sustodamas tarpduryje ir įsistebeilydamas į Suzaną. Jis aiškiai tikėjosi šiandien Trečiajame mazge būti vienas pats.

Suzana prisivertė išlikti šalta.

— Juk šeštadienis, Gregai. Galėčiau paklausti to paties jūsų. — Bet Suzana žinojo, ką Heilas čia veikia. Jis buvo prisiekęs kompiuterių fanatikas. Nepaisant šeštadienio taisyklės, savaitgaliais jis dažnai įsmukdavo į Kriptografijos skyrių, kad galėtų naudotis neprilygstama NSA kompiuterių galia peržiūrėti naujoms programoms, prie kurių dirbo.

— Tik norėjau perstyguoti kelias linijas ir pasitikrinti savo elektroninį paštą, — paaiškino Heilas ir smalsiai nužvelgė ją. — Ką, sakėte, *jūs* čia veikiate?

— Aš nieko nesakiau, — atrėmė Suzana.

Heilas nustebęs kilstelėjo antakius.

— Nėra ko išsisukinėti. Juk mes čia, Trečiajame mazge, neturime paslapčių, prisimenate? Visi už vieną ir vienas už visus.

Suzana gurkšnojo arbatą, nekreipdama į jį dėmesio. Heilas gūžtelėjo pečiais ir nužirgliojo Trečiojo mazgo bufeto link. Čia jis visados pirmiausia užsukdavo. Kirsdamas kambarį, jis sunkiai atsiduso ir demonstratyviai nužvelgė Suzanos ištiestas po savojo terminalo stalu kojas. Nepakeldama akių, Suzana patraukė kojas ir dirbo toliau. Heilas patenkintas nusiviepė.

Suzana jau buvo pripratusi, kad Heilas į ją taikosi. Mėgstama jo taktika — kas nors tokio apie sąsajas jų aparatinės įrangos suderinamumui patikrinti. Šitai vertė Suzaną vemti. Buvo pernelyg išdidi, kad pasiskųstų Heilu Stratmorui; kur kas lengviau tiesiog jo nematyti.

Heilas prisiartino prie bufeto ir it bulius atstūmė pinučių dureles. Išsitraukė iš šaldytuvo „Tupperware" konteinerį su tofu* ir įsimetė į burną kelis baltus želatininius gabalėlius. Paskui prisilenkė prie viryklės ir pasilygino laisvas „Belvienne" kelnes bei gerai iškrakmolytus marškinius.

* Sojos varškė, supresuota blokeliais ir primenanti sūrį.

— Ilgai čia būsite?

— Visą naktį, — trumpai atsakė Suzana.

— Hmm... — pilna burna sumykė Heilitas. — Jaukus šeštadienis Žaidimų dėžėje, tik mes dviese.

— Tik mes *trise*, — nukirto Suzana. — Viršuje komandoras Stratmoras. Gal panorėtumėte išnykti, kol jis dar jūsų nepamatė.

Heilas gūžtelėjo pečiais.

— Regis, jis ne prieš, kad *jūs* čia. Matyt, iš tiesų patenkintas jūsų kompanija.

Suzana prisivertė nutylėti.

Suprunkštęs pats sau, Heilas atidėjo į šalį tofu. Paskui sugriebė kvortą gryno alyvų aliejaus ir išlenkė kelis gurkšnius. Buvo pamišęs dėl sveikatos ir tvirtino, kad alyvų aliejus pravalo apatinį žarnyną. Kai nekaišiodavo visam personalui morkų sulčių, jis pamokslaudavo apie aukštosios kolonologijos* pranašumus.

Padėjęs atgal į vietą alyvų aliejų, Heilais nuėjo prie savojo kompiuterio, kuris buvo tiesiai priešais Suzaną. Netgi per platų terminalų ratą Suzana užuodė jo odekoloną ir suraukė nosį.

— Geras odekolonas, Gregai. Sunaudojote visą butelį?

Heilas įjungė savo kompiuterį.

— Tik dėl jūsų, mieloji.

Kol jis ten sėdėjo, laukdamas, kad įšiltų kompiuteris, Suzaną staiga nuvėrė nerami mintis. Kas, jeigu Heilas buvo priėjęs prie TRANSLTR praginos monitoriaus? Nebuvo logiškos priežasties jam tai daryti, bet, šiaip ar taip, Suzana žinojo, kad jis niekad nepatikėtų ne itin vykusia istorija apie diagnostinę procedūrą, kuri įstrigdė TRANSLTR šešiolikai valandų. Heilas pareikalaus tiesos. O kaip tik tiesos Suzana nė neketino jam sakyti. Nepasitikėjo Gregu Heilu. Jis ne NSA žmogus. Suzana iš pradžių priešinosi, kad jis būtų nusamdytas, bet kito pasirinkimo NSA neturėjo. Heilas buvęs žalos valdymo pasekmė.

„Šoklio“ fiasko pasekmė.

Prieš ketverius metus, stengdamasis sukurti vieningą viešosios prieigos šifravimo rakto standartą, Kongresas pavedė geriausiems šalies matematikams, kaip tik dirbantiems NSA, parašyti naują superalgoritmą. Kongresas planavo išleisti įstatymą, kuris padarytų naująjį algoritmą šalies standartu ir šitaip sušvelnintų nesuderinamumus, dėl kurių kentėjo korporacijos, naudojančios skirtingus algoritmus.

* Mokslas apie storąsias žarnas.

Žinia, prašymas NSA prisidėti tobulinti viešosios prieigos šifravimo raktą buvo panašus į prašymą pasmerktąjį myriop susikalti sau pačiam karstą. TRANSLTR dar nebuvo sukurtas, ir šifravimo standartas būtų tik padėjęs plisti kodavimui bei dar labiau apsunkintų ir taip jau nelengvą NSA darbą.

EFF suprato šį interesų konfliktą ir išvystė energingą lobistinę veiklą, teigdama, kad NSA galėtų sukurti prastos kokybės algoritmą — tokį, kurį pajėgtų perkrimsti. Norėdamas nuraminti šiuos būgštavimus, Kongresas paskelbė, jog NSA algoritmo formulė bus paviešinta, kad geriausi pasaulio matematikai galėtų ištirti jo kokybę.

Nenoromis NSA Kriptografijos grupė, vadovaujama komandoro Stratmoro, sukūrė algoritmą, kurį pavadino „Šokliu". Algoritmas buvo pristatytas Kongresui jį aprobuoti. Viso pasaulio matematikai išbandė „Šoklį", ir jis visiems be išimties padarė įspūdį. Jie pranešė, kad tai stiprus, be trūkumų algoritmas, būsiantis puikus šifravimo standartas. Bet likus trim dienoms prieš Kongresui galutinai aprobuojant „Šoklį", vienas jaunas programuotojas iš „Bell Laboratories", Gregas Heilas, sukrėtė pasaulį, paskelbdamas suradęs algoritme užmaskuotą slaptą landą.

Tą slaptą landą sudarė kelios Stratmoro į algoritmą įterptos gudraus programavimo eilutės. Tai buvo padaryta taip sumaniai, jog niekas, išskyrus Gregą Heilą, to nepastebėjo. Užmaskuotasis Stratmoro priedas iš tikrųjų reiškė, kad bet kuris kodas, parašytas remiantis „Šokliu", galėtų būti iššifruotas, pasinaudojant slaptu prieigos raktu, žinomu tiktai NSA. Stratmorui trūko tik kelių colių paversti šaliai siūlomą šifravimo standartą stambiausia žvalgybos operacija, kokią tik kada nors NSA buvo regėjusi; NSA savo rankose būtų turėjusi visraktį bet kuriam Amerikoje parašytam kodui.

Nutuokianti apie kompiuterius visuomenė pasipiktino. EFF atstovai užpuolė skandalą it pesliai, suplėšydami Kongresą į skutus už naivumą ir paskelbdami NSA didžiausia grėsme laisvajam pasauliui nuo Hitlerio laikų. Šifravimo standartas sužlugo.

Būta šiokios tokios nuostabos, kai po dviejų dienų NSA nusamdė Gregą Heilą. Stratmorui atrodė, kad geriau jau jis dirbtų NSA, nei prieš ją.

Stratmoras iškentė „Šoklio" skandalą pakelta galva. Karštai gynė savo veiksmus Kongrese. Įrodinėjo, kad visuomenės noras turėti privatumą atsigręš prieš ją pačią. Tvirtino, kad visuomenei reikia, kad kas nors ją saugotų; visuomenei reikia NSA, kuri iššifruotų kodus ir taip užtikrintų ramybę. Tokioms grupuotėms kaip EFF atrodė kitaip. Ir nuo tada jos pradėjo kovoti su Stratmoru.

24

Deividas Bekeris stovėjo telefono būdelėje kitapus gatvės priešais „La Clínica de Salud Pública"; jis ką tik buvo išmestas iš ten, kad nedavė ramybės 104-am ligoniui, *monsieur* Klušarui.

Dalykai staiga susikomplikavo labiau, nei jis tikėjosi. Paslaugėlė Stratmorui — paimti kažkieno asmeninius daiktus — tapo maitvanagiška kažkokio keisto žiedo medžiokle.

Jis ką tik paskambino Stratmorui ir papasakojo apie vokietį turistą. Žinia nebuvo gerai priimta. Pareikalavęs konkrečių detalių, Stratmoras ilgam nutilo.

— Deividai, — galiausiai labai rimtai pasakė, — surasti tą žiedą — nacionalinio saugumo reikalas. Palieku tai jūsų rankose. Nenuvilkite manęs. — Linija išsijungė.

Deividas stovėjo telefono būdelėje ir dūsavo. Paėmė apdriskusią *Gufa Telefónica** ir ėmė sklaidyti geltonuosius puslapius.

— Nieko neišeis, — sumurmėjo pats sau.

Telefonų knygoje buvo tik trys palydovių paslaugų numeriai, ir jis nelabai turėjo kuo pasiremti. Težinojo, kad vokiečio pasimatymo partnerė buvo raudonplaukė, o Ispanijoje, laimė, tai reta. Klejojantis Klušaras prisiminė palydovės vardą Raselė. Bekeris susitraukė — Raselė? Labiau panašu į karvės nei gražios merginos vardą. Anaiptol ne deramas katalikiškas vardas; matyt, Klušaras apsiriko.

Bekeris surinko pirmąjį numerį.

— „Servicio Social de Sevilla"**, — atsiliepė malonus moteriškas balsas.

Bekeris apsimetė kalbantis ispaniškai su ryškiu vokišku akcentu:

— *Hola, ¿hablas Aleman?****

— Ne, bet kalbu angliškai, — atskriejo atsakymas.

Bekeris tęsė laužyta anglų kalba:

— Dėkui. Ar negalėtumėte man padėti?

— Kuo galėtume patarnauti? — moteris kalbėjo pamažu, stengdamasi pagelbėti savo potencialiam klientui. — Gal pageidautumėte palydovės?

* Telefonų knyga (*isp.*).
** „Sevilijos bendravimo paslaugos" (*isp.*).
*** Sveiki, kalbate vokiškai? (*Isp.*)

— Taip, prašom. Šiandien mano brolis, Klausas, turi merginą, labai gražią. Raudoni plaukai. Noriu tokios pačios. Prašom, rytojui.

— Jūsų brolis čionai lankosi? — balsas staiga tapo džiugus, tartum juodu būtų seni draugai.

— Taip. Jis labai storas. Jūs prisimenate jį, ką?

— Sakote, šiandien jis čia buvo?

Bekeris girdėjo ją pasitikrinant knygose. Nebus užregistruoto jokio Klauso, bet Bekeris spėjo, kad klientai retai pasisako tikruosius vardus.

— Hmm, apgailestauju, — atsiprašė ji. — Nerandu jo čia. Koks merginos vardas, su kuria buvo jūsų brolis?

— Jos plaukai raudoni. — Bekeris vengė atsakyti į klausimą.

— Raudoni? — pakartojo ji. Stojo pauzė. — Mes — „Servicio Social de Sevilla". Tikrai žinote, kad jūsų brolis čia lankosi?

— Taip, tikrai.

— *Señor*, pas mus nėra raudonplaukių. Vien tik grynos Andalūzijos gražuolės.

— Raudoni plaukai, — pakartojo Bekeris, jausdamasis kvailai.

— Deja, neturime raudonplaukių, bet jeigu jūs...

— Vardas Raselė, — išpoškino Bekeris, jausdamasis dar kvailiau.

Juokingas vardas, matyt, moteriai nieko nesakė. Ji atsiprašė, spėjo, kad Bekeris maišąs agentūras, ir mandagiai padėjo ragelį.

Pirmas bandymas.

Bekeris susiraukė ir surinko kitą numerį. Atsiliepė išsyk.

— *Buenas noches*, „Mujeres España"*. Kuo galime padėti?

Bekeris leidosi į tokį pat *spiel*** — vokiečių turistas, mielai sumokėsiąs gerą kainą už raudonplaukę merginą, kuri šiandien buvo su jo broliu.

Šįsyk atsakyta mandagiai vokiškai, bet vėl — jokių raudonplaukių:

— *Keine Rotköpfe*, atleiskite. — Moteris padėjo ragelį.

Antras bandymas.

Bekeris pažvelgė į telefonų knygą. Likęs tik vienas numeris. Taigi jau virvės galas.

Jis surinko skaičius.

— „Escortes Belén"*** — labai sklandžiu tonu atsiliepė kažkoks vyriškis.

* Labas vakaras, „Ispanijos moterys" (*isp.*).
** Žaidimas (*vok.*).
*** „Betliejaus palydovės" (*isp.*).

Vėl Bekeris išdėstė savo istoriją.

— *Sí, sí, señor.* Aš — *señor Roldán.* Man bus malonu padėti. Turime dvi raudonplaukes. Dailios merginos.

Bekeriui permušė širdį.

— Labai gražios? — pakartojo jis vokišku akcentu. — Raudoni plaukai?

— Taip, koks jūsų brolio vardas? Pasakysiu, katra buvo šiandien jo palydovė. Ir galėsime jums ryt ją atsiųsti.

— Klausas Šmitas, — Bekeris išpoškino vardą, prisimintą iš seno vadovėlio.

Ilga pauzė.

— Ką gi, pone... mūsų registracijos knygoje nematau Klauso Šmito, bet galbūt jūsų brolis nusprendė būti atsargus — galbūt namie palikęs žmoną? — jis netinkamai nusijuokė.

— Taip, Klausas vedęs. Bet jis labai storas. Žmona su juo neguli. — Bekeris užvertė aukštyn akis prieš savo atspindį būdelės stikle. *Jeigu tik mane girdėtų Suzana,* — pamanė jis. — Aš storas ir toks pat vienišas. Noriu su ja perguléti. Mokėti daug pinigų.

Bekeris vaidino įspūdingai, bet jau nuėjo per toli. Prostitucija Ispanijoje nelegali, o senjoras Roldanas buvo žmogus atsargus. Jau buvo anksčiau sudegęs su *Guardia* pareigūnais, apsimetusiais trokštančiais turistais. *Noriu su ja perguléti.* Roldanas suprato, jog tai žabangai. Jeigu pasakytų „taip", sumokėtų didžiulę baudą ir, kaip visada, gautų visam savaitgaliui parūpinti nemokamai vieną iš talentingiausių savo palydovių policijos komisarui.

Kai Roldanas vėl prašneko, jo balsas nebebuvo toks draugiškas.

— Pone, čia „Escortes de Belén". Ar galiu paklausti, kas skambina?

— Aa... Zigmundas Šmitas, — neįtikinamai sugalvojo Bekeris.

— Iš kur gavote mūsų numerį?

— *La Gufa Telefónica* — geltonuosiuose puslapiuose.

— Taip, sere, todėl, kad mes — palydovių tarnyba.

— Taip. Aš noriu palydovės. — Bekeris jautė, kad kažkas negerai.

— Pone, „Escortes Belén" tarnyba parūpina palydoves verslininkams į dalykinius priešpiečius ir pietus. Štai kodėl esame įvardyti telefonų knygoje. Tai, kuo mes verčiamės, legalu. O jūs ieškote *prostitutės.* — Šis žodis nuslydo jam nuo liežuvio it bjaurios ligos pavadinimas.

— Bet mano brolis...

— Pone, jeigu jūsų brolis praleido dieną bučiuodamasis su mergina parke, tai ji ne mūsiškė. Mūsų griežtos taisyklės dėl klientų kontaktų su palydovėmis.

— Bet...

— Jūs tikriausiai supainiojote mus su kažkuo kitu. Turime tik dvi raudonplaukes, Inmakuladą ir Rosiją*, ir nė viena nemiegos su vyru už pinigus. Tai vadinama prostitucija ir Ispanijoje nelegalu. Labos nakties, pone.

— Bet...

TREKŠT.

Bekeris patyliukais nusikeikė ir numetė ragelį atgal ant svirtelės. Trečias badymas. Jis buvo tikras Klušarą pasakius, kad vokietis buvo nusamdęs merginą visam savaitgaliui.

Bekeris išžengė iš telefono būdelės prie *Calle Salado* ir *Avenida Asunción*** kampo. Nepaisant transporto eismo, visur aplinkui tvyrojo Sevilijos apelsinų aromatas. Leidosi sutemos — romantiškiausias metas. Jis pagalvojo apie Suzaną. Į mintis įsiveržė Stratmoro žodžiai: *Suraskite žiedą*. Bekeris nusiminęs klestelėjo ant suolo ir ėmė svarstyti kitą ėjimą.

Kokį ėjimą?

25

„Clínica de Salud Pública" ligonių lankymo valandos baigėsi. Sporto salės šviesos buvo užgesintos. Pjeras Klušaras kietai miegojo. Jis nematė pasilenkusio ties juo silueto. Patamsiuos blykstelėjo pavogto švirkšto adata. Paskui ji dingo intraveninės lašelinės injekcijos vamzdelyje tuoj virš Klušaro riešo. Švirkšte buvo 30 ml valiklio, pavogto iš sanitaro vežimėlio. Su didžiule jėga stiprus nykštys nuspaudė stūmoklį žemyn ir sušvirkštė melsvą skystį į senioko gyslas.

Klušaras pabudo vos kelioms sekundėms. Jis gal būtų riktelėjęs iš skausmo, jeigu stipri plaštaka nebūtų užėmusi jam burnos. Gulėjo savo lovoje it spąstuose, prispaustas tartum nepajudinamo svorio. Juto savo ranka aukštyn plintant ugnies kamuolį. Neištveriamas skausmas keliavo jo alkūne, krūtine, o toliau, lyg daugybė ištiškusių stiklo skeveldrėlių smogė į smegenis. Klušaras išvydo ryškų šviesos žybsnį... ir paskui nieko.

Lankytojas atleido savo gniaužtą ir prietemoje pasitikrino pavardę medicininėje kortelėje. Tada patyliukais išsmuko pro duris.

* Isp. Inmaculada — Skaistuolė, Rocío — Rasa.

** Sūrioji gatvė ir Dangun Ėmimo bulvaras (*isp.*).

Gatvėje vyriškis su vielinių rėmelių akiniais siekė mažučio įtaiso, pritvirtinto jam prie diržo. Stačiakampis paketėlis buvo didumo maždaug sulig kreditine kortele — prototipas naujojo kompiuterio „Monoklis". Sukurtas Jungtinių Valstijų laivyne, siekiant pagelbėti technikams ankštoje povandeninio laivo erdvėje registruoti baterijų įtampas, miniatiūrinis kompiuteris turėjo įterptą korinio ryšio modemą su įdiegtais naujausiais mikrotechnologijos laimėjimais. Vizualinis jo monitorius buvo skaidraus skystojo kristalo ekranas, įmontuotas kairiajame akinių lęšyje. „Monoklis" atspindėjo visiškai naują asmeninės kompiuterizacijos amžių; vartotojas dabar galėjo *peržiūrinėti* savo duomenis ir tuo pat metu sąveikauti su aplinkiniu pasauliu.

Vis dėlto didžiausias „Monoklio" pranašumas buvo ne miniatiūrinis jo ekranas, bet veikiau duomenų įvesties sistema. Vartotojas įvesdavo informaciją per mažutėlius kontaktus, pritvirtintus prie jo pirštų galiukų; suglaudinėjant vieną po kito kontaktus, buvo mėgdžiojama stenografija, panaši į tą, kokia naudojama teismuose. Po to kompiuteris išversdavo stenogramą į anglų kalbą.

Žudikas nuspaudė mažutėlį jungiklį, ir jo akiniai subliksėję atgijo. Lyg niekur nieko laikydamas prie šonų rankas, jis pradėjo greita seka suglaudinėti atskirų pirštų galiukus. Jam prieš akis pasirodė žinutė:

SUBJEKTAS: P. KLUŠARAS — BAIGTAS

Jis nusišypsojo. Persiuntinėti pranešimus apie nužudymus įėjo į jo užduotį. Bet įtraukti ir aukų pavardes... šitai žmogui su vielinių rėmelių akiniais buvo elegantiška. Jo pirštai vėl ėmė lakstyti, ir įsijungė korinio ryšio modemas.

PRANEŠIMAS IŠSIŲSTAS

26

Sėdėdamas ant suolo priešais valstybinę kliniką, Bekeris suko galvą, ką daryti toliau. Skambučiai į palydovių agentūras baigėsi visiška nesėkme.

Komandoras, nerimaudamas dėl ryšio per nesaugius viešuosius telefonus, paprašė Deividą daugiau nebeskambinti, kol neturės žiedo. Bekeris svarstė, ar nereikėtų kreiptis pagalbos į vietos policiją, — galbūt šie turį duomenų apie raudonplaukę kekšelę, — bet ir šiuo atžvilgiu Stratmoras buvo davęs griežtus nurodymus. *Jūs esate nematomas. Niekas neturi žinoti, kad tas žiedas egzistuoja.*

Galbūt pasibastyti po narkomanų mėgstamą Trianos rajoną, mąstė Bekeris, ir ten paieškoti tos mįslingosios moters. O gal nutukėlio vokiečio paieškoti restoranuose. Viskas atrodė bergždžias laiko eikvojimas.

Į mintis vis sugrįždavo Stratmoro žodžiai: *Tai nacionalinio saugumo reikalas... privalote surasti tą žiedą.*

Pasąmonės balsas Bekeriui kuždėjo, kad kažką praleidęs, — kažką labai svarbaus, — bet, nors galvą tektų guldyti, jis nepajėgė prisiminti, kas tai galėtų būti. *Juk aš dėstytojas, o ne koks nors prakeiktas slaptasis agentas!* Jis pradėjo stebėtis, kodėl Stratmoras nepasiuntė profesionalo.

Bekeris atsistojo ir be tikslo patraukė *Calle Delicias**, rinkdamasis galimybes. Akmenimis grįstas šaligatvis darėsi sunkiai įžvelgiamas. Sparčiai leidosi naktis.

Raselė.

Kažkas, susiję su tuo absurdišku vardu, kirbėjo jam pasąmonėje. *Raselė.* Sklandus senjoro Roldano iš „Escortes Belén" balsas vis sukosi ir sukosi jam galvoje. *„Turime tik dvi raudonplaukes... Inmakulada ir Rosija... Rosija... Rosija..."*

Bekeris sustojo kaip įbestas. Staiga sumojo. *Ir aš vadinu save kalbų specialistu?* Negalėjo patikėti, kad šitaip apsižioplino.

Rosija — vienas iš populiariausių Ispanijoje vardų. Savo potekste reiškė visas deramas jaunai katalikei savybes — tyrumą, nekaltybę, įgimtą grožį. Papildomi tyrumo reikšmės atspalviai paėjo iš pažodinės vardo reikšmės — *Raselė*!

Ausyse Bekeriui skambėjo senojo kanadiečio balsas. *Raselė.* Taip atsitiko, kad Rosijos vardas buvo išverstas į vienintelę bendrą jai ir klientui kalbą — anglų. Susijaudinęs Bekeris nuskubėjo paieškoti telefono.

Kitapus gatvės iš paskos sekė žmogus su vielinių rėmelių akiniais — atsilikęs tik tiek, kad nebūtų pastebėtas.

* Malonumų gatvė (*isp.*).

27

Kriptografijos salėje ilgėjo ir silpo šešėliai. Viršuje, kompensuodamos tamsą, pamažu stiprėjo automatinės šviesos. Suzana tebesėdėjo prie savojo terminalo, laukdama žinių iš pasiųstojo pėdsekio. Truko ilgiau nei tikėjosi.

Mintys klaidžiojo — ilgėjosi Deivido ir troško, kad Gregas Heilas išeitų namo. Tačiau Heilas nesijudino iš vietos, laimė, kad nors tylėjo, įsigilinęs į tai, ką veikė prie savojo terminalo. Suzanai nė kiek nerūpėjo, ką Heilas veikia, kad tik jis neliįstų prie praginos monitoriaus. Matyt, ir nebuvo prilindęs — šešiolika valandų būtų sukėlusios garsų nusistebėjimo viauksnį.

Suzana gurkšnojo jau trečią puodelį arbatos, kai pagaliau tai įvyko — jos galinis kompiuteris sykį pyptelėjo. Jai sparčiau ėmė tvinksėti pulsas. Monitoriuje, pranešdamas atėjus elektroninį paštą, pasirodė blyksintis voko paveikslėlis. Suzana žvilgtelėjo Heilo pusėn. Šis buvo pasinėręs į darbą. Užgniaužusi kvapą, ji dukart nuspaudė pelės rodyklėlę ties voku.

— Šiaurės Dakota, — sušnabždėjo pati sau. — Pažiūrėsime, kas tu esi.

Kai žinutė atsidarė, tebuvo parašyta vienut viena eilutė. Suzana perskaitė. Paskui darsyk.

PIETŪS PAS ALFREDĄ? 20 VAL.?

Iš kitos pusės kambario Heilas nuslopino krizenimą. Suzana pasitikrino žinutės antraštę:

NUO: GHALE@CRYPTO.NSA.GOV

Suzaną užplūdo pyktis, tačiau ji susitvardė. Ištrynė žinutę.

— Labai subrendėliška, Gregai.

— Ten gamina nuostabų *carpaccio**, — nusišypsojo Heilas. — Ką pasakysite? Po to galėtume...

— Išmeskit iš galvos.

— Snobė, — Heilas atsiduso ir sugrįžo vėl prie savojo kompiuterio. Tai aštuoniasdešimt devintas bandymas su Suzana Flečer. Talentingoji kriptografininkė nuolatos varė jį į neviltį. Heilas dažnai fantazuodavo apie seksą su ja — prispaustų prie gaubto TRANSLTR korpuso ir paimtų čia pat ant šiltų

* Labai plonai supjaustyta žalia jautiena ar tunas su užpilu (*it.*).

juodų plytelių. Bet Suzana nenorėjo turėti su juo jokių reikalų. Ir, Heilui dingojosi, dar blogiau tai, kad ji įsimylėjusi kažkokį universiteto dėstytojėlį, valandų valandas vergaujantį už skatikus. Būtų gaila, jeigu Suzana atmieštų savo puikųjį genų fondą, leisdama į pasaulį palikuonis su kažkokiu nevykėliu — ypač kai galėtų turėti Gregą. *Mudu susilauktume puikių vaikučių*, — pagalvojo jis.

— Prie ko dirbate? — paklausė Heilas, mėgindamas prieiti iš kitos pusės.

Suzana nieko neatsakė.

— Tai bent komandinis žaidėjas iš *jūsų*. Tikrai negaliu žvilgtelti? — Heilas atsistojo ir pajudėjo aplinkui terminalų ratą jos link.

Heilo smalsumas, jautė Suzana, šiandien gali sukelti rimtų problemų. Ji staigiai apsisprendė:

— Tai diagnostika, — metė, pamėgindama vėl sugrįžti prie komandoro melo.

Beeidamas artyn, Heilas kaipmat sustingo vietoje.

— Diagnostika? — jo balse suskambo abejonė. — Gadinate šeštadienį, leisdama diagnostiką, užuot žaisdama su profu?

— Jo vardas Deividas.

— Kad ir koks būtų.

Suzana piktai sužioravo į jį akimis.

— Ar neturite ką geriau veikti?

— Bandote manęs nusikratyti? — susiraukė Heilas.

— Iš tikrųjų — taip.

— Oho, Sju, aš įsižeidžiau.

Suzanos Flečer akys susiaurėjo. Jai nepatiko būti vadinamai Sju. Neturėjo nieko prieš pravardę, bet Heilas buvo vienintelis, kada nors taip pavadinęs.

— Kodėl man jums nepadėjus? — pasisiūlė Heilas ir staiga vėl žengė ratu jos link. — Puikiai išmanau diagnostiką. Be to, mirštu, kaip trokštu pažiūrėti, kokia diagnostika galėjo priversti galingąją Suzaną Flečer ateiti ir dirbti šeštadienį.

Visomis Suzanos gyslomis plūstelėjo adrenalinas. Žvilgtelėjo į pėdsekį savajame ekrane. Žinojo negalinti leisti Heilui šį pamatyti — jam kiltų pernelyg daug klausimų.

— Negaliu to atskleisti, Gregai, — pasakė ji.

Bet Heilas vis tiek artinosi. Kol suko ratą jos terminalo link, Suzana sumojo privalanti veikti greitai. Heilas jau buvo vos už kelių žingsnių, kai ji

pajudėjo. Atsistojo pasitikti didžiulio it bokštas dilbos, pastodama kelią. Jo odekolonas tiesiog vertė iš kojų.

Pažvelgė jam tiesiai į akis:

— Pasakiau — ne.

Heilas pakreipė galvą, akivaizdžiai suintriguotas keisto jos pademonstruoto slaptumo. Jis žaismingai žingtelėjo arčiau. Gregas Heilas nebuvo pasirengęs tam, kas nutiko toliau.

Nepalenkiamai šaltai Suzana bedė smiliumi Gregui į tvirtą kaip uola krūtinę, jį sustabdydama.

Apstulbęs Heilas sustojo ir atsitraukė atgal. Matyt, Suzana Flečer nejuokauja; anksčiau *niekad* nebuvo jo prilietusi, nė sykio. Ne visai tą Heilas turėjo mintyse kaip jųdviejų pirmąjį kontaktą, bet, šiaip ar taip, pradžia padaryta. Metė į ją ilgą, suglumusį žvilgsnį ir pamažu sugrįžo prie savojo terminalo. Kai vėl sėdosi į vietą, viena jam tapo visiškai aišku: dailioji Suzana Flečer dirba prie kažko svarbaus ir, po šimts, tikrai ne prie kokios nors diagnostikos.

28

Senjoras Roldanas sėdėjo prie savo rašomojo stalo „Escortes Belén" agentūroje, sveikindamas save taip mikliai išsisukus nuo naujausio apgailėtino *Guardia* mėginimo paspęsti jam spąstus. Liepę kažkokiam pareigūnui mėgdžiojant vokišką akcentą pareikalauti merginos nakčiai — tai buvo masalas; ką dar jie sugalvos?

Garsiai suskambo ant stalo telefonas. Senjoras Roldanas su užtikrinta nuojauta sugriebė ragelį:

— *Buenas noches*, „Escortes Belén".

— *Buenas noches*, — žaibo greitumu ispaniškai atsakė vyriškas balsas. Kalbėjo pro nosį, lyg šiek tiek sloguotų. — Čia viešbutis?

— Ne, pone. Kokiu numeriu skambinate? — Šį vakarą senjoras Roldanas daugiau nebesirengė užkibti ant bet kokių gudrysčių.

— 34-62-10, — atsakė balsas.

Roldanas susiraukė. Balsas skambėjo kažkaip pažįstamai. Jis pabandė nustatyti akcentą — gal iš Burgo?

— Surinkote teisingą numerį, — atsargiai patvirtino Roldanas, — bet čia palydovių paslaugos.

Linijoje stojo tyla.

— Ak... suprantu. Atleiskite, kažkas man užrašė šį numerį. Maniau, tai viešbutis. Aš čia atvykėlis, iš Burgo. Atsiprašau, kad sutrukdžiau jus. Labos nakties...

— *Espére!* Palaukite! — senjoras Roldanas nesusiturėjo; širdyje buvo prekiautojas. Gal tai rekomendacija? Naujas klientas iš šiaurės? Neleisiąs menkai paranojai sužlugdyti galimą sandėrį.

— Drauge mano, — liejo į telefoną jausmus Roldanas, — taip ir pamaniau, kad atpažinau jūsų balse šiokį tokį burgietišką akcentą. Aš pats tai iš Valensijos. Kas atvedė jus į Seviliją?

— Aš prekiauju papuošalais. Maljorkos perlais.

— Maljorkos, iš tiiikrųjų! Jūs turbūt nemažai keliavęs.

Balsas liguistai kostelėjo.

— Na, taip, tikrai.

— Sevilijoje su reikalais? — mygo Roldanas. Šis vyriokas niekaip negali būti iš policijos; tai klientas iš didžiosios K raidės. — Leiskit man spėti — koks nors draugas davė jums mūsų numerį? Pasakė, kad paskambintumėte mums. Teisingai spėjau?

Balsas buvo aiškiai sutrikęs:

— Na, ne, nieko panašaus.

— Nesidrovėkite, senjore. Mes teikiame palydovių paslaugas, čia nieko gėdinga. Dailios merginos, pasimatymai pietums, tik tiek. Kas jums davė mūsų numerį? Galbūt jis mūsų nuolatinis klientas. Galiu padaryti jums ypatingą nuolaidą.

Balsas ėmė kalbėti padrikai:

— Ak... iš tiesų, niekas man nedavė šio numerio. Aptikau jį prie paso. Bandau surasti jo savininką.

Roldanui nusmuko širdis. Vis dėlto tas vyriškis ne klientas.

— Sakote, jūs *aptikote* numerį?

— Šiandien parke radau vieno žmogaus pasą. Jūsų numeris buvo užrašytas ant skiautelės popieriaus viduje. Pamaniau, gal tai žmogaus viešbutis; tikėjausi jam sugrąžinti pasą. Suklydau. Tiesiog užnešiu jį į policijos nuovadą pakeliui iš...

— *Perdón**, — nervingai pertraukė Roldanas. — Gal galėčiau pasiūlyti geresnę mintį? — Roldanas didžiavosi savo taktiškumu, o apsilankymas

* Atsiprašau (*isp.*).

Guardia nuovadoje gebėdavo padaryti iš jo klientų buvusiuosius. — Pasvarstykime štai ką, — pasiūlė jis. — Kadangi paso savininkas turėjo mūsų numerį, tikriausiai buvo mūsų klientas. Galėčiau jums padėti išvengti kelionės į policiją.

Balsas dvejojo.

— Kad nežinau. Tikriausiai turėčiau paprasčiausiai...

— Pernelyg neskubėkite, drauge mano. Gėda prisipažinti, bet čionykštė Sevilijos policija nėra tokia stropi kaip šiaurėje. Ko gero, praeitų *dienų dienos*, iki pasas būtų sugrąžintas tam žmogui. Jeigu pasakytumėte man jo pavardę, galėčiau pasirūpinti, kad jis atgautų pasą *tuojau pat.*

— Taip, na... manau, nėra nieko bloga... — Sušiugždėjo kažkoks popierius, ir balsas vėl prašneko: — Pavardė vokiška. Negaliu gerai jos ištarti... Gusta... Gustafsonas?

Roldanui pavardė nieko nesakė, bet jis turėjo klientų iš viso pasaulio. Jie niekad nepalikdavo savo tikrųjų pavardžių. — Kaip jis atrodo — iš savo fotografijos?

— Na... — atsakė balsas, — jo veidas labai labai riebus.

Roldanas kaipmat sumojo. Gerai prisiminė nutukusį veidą. Tai žmogus, kuris buvo su Rosija. Keista, pagalvojo jis, per vieną vakarą susilaukti dviejų skambučių dėl to vokiečio.

— Ponas Gustafsonas? — Roldanas prisivertė prunkštelti. — Aišku! Gerai jį pažįstu. Jeigu atnešite pasą, pasirūpinsiu, kad žmogus jį atgautų...

— Aš čia centre be automobilio, — pertraukė balsas. — Gal jūs galėtumėte pas mane atvažiuoti?

— Tiesą sakant, — išsisukinėjo Roldanas, — aš negaliu atsitraukti nuo telefono. Bet iš tikrųjų čia netoli, jeigu jūs...

— Gaila, bet per vėlu klajoti po miestą. Netoli *Guardia* nuovada. Aš paliksiu jį ten, ir kai jūs pamatysite poną Gustafsoną, pasakysite, kur galės atsiimti.

— Ne, palaukite! — sušuko Roldanas. — Iš tiesų nebūtina velti į tai policiją. Sakėte, jūs miesto centre, taip? Ar žinote viešbutį „Alfonsas XIII"? Tai vienas iš geriausių mieste.

— Taip, — patvirtino balsas. — Žinau „Alfonsą XIII". Tai netoli.

— Puiku! Ponas Gustafsonas šiąnakt ten apsistojęs. Veikiausiai dabar jį rasite.

Balsas dvejojo:

— Suprantu. Ką gi, tuomet... Manau, tai bus visai nesunku.

— Nuostabu! Jis šį vakarą viešbučio restorane pietauja su viena iš mūsiškių palydovių. — Roldanas žinojo, kad juodu šiuo metu veikiausiai jau

lovoje, tačiau turėjo būti atsargus, kad neįžeistų rafinuotesnių skambintojo jausmų. — Tiesiog palikite pasą pas durininką, jo vardas Manuelis. Pasakykite, kad aš atsiunčiau jus. Pasakykite, kad perduotų Rosijai. Jinai — pono Gustafsono draugė šiam vakarui. Ji pasirūpins, kad pasas būtų sugrąžintas. Galėtumėte vidun įdėti skiautelę su savo pavarde ir adresu — galbūt ponas Gustafsonas panorės jums atsiųsti nedidukę padėką.

— Puiki mintis. „Alfonsas XIII". Labai gerai, tuojau pat jį nešu. Dėkui už pagalbą.

Deividas Bekeris pakabino telefono ragelį. „Alfonsas XIII". Jis prunkštelėjo. Tik žinok, kaip paklausti.

Po kelių sekundžių tylus siluetas nusekė paskui Bekerį *Calle Delicias* tolyn į švelniai beapgaubiančią Andalūzijos naktį.

29

Vis dar susinervinusi dėl susidūrimo su Heilu, Suzana žvelgė pro poliaroidinį Trečiojo mazgo stiklą. Kriptografijos salė buvo tuščia. Heilas vėl tylėjo įsigilinęs į savo darbą. Suzana troško, kad jis išeitų.

Svarstė, ar nepašaukus Stratmoro; komandoras galėtų Heilą paprasčiausiai išmesti — galų gale *juk* šeštadienis. Tačiau Suzana žinojo, kad išmestas Heilas tuojau pat ką nors įtartų. Išvytas veikiausiai imtų skambinėti kitiems dešifruotojams ir klausinėti, kas, jų nuomone, dedasi. Suzana nusprendė, kad geriau bus paprasčiausiai su juo neprasidėti. Netrukus ir pats išeis.

Neįveikiamas algoritmas. Ji atsiduso, mintimis sugrįždama prie „Skaitmeninės tvirtovės". Stebėtina, kad toks algoritmas išvis galėjo būti sukurtas — antra vertus, to įrodymas buvo čia pat priešais ją; TRANSLTR per jį pasirodė bevertis.

Suzana pagalvojo apie Stratmorą, garbingai nešantį ant savo pečių šį sunkų išbandymą, darantį viską, kas būtina, išliekantį šaltą katastrofos akivaizdoje.

Kartkartėmis Suzana Stratmoro asmenyje regėdavo Deividą. Juodu turėjo daug tokių pačių savybių — ištvermę, pasiaukojimą, sumanumą. Kai kada Suzana pamanydavo, kad be jos Stratmoras pražūtų; tai, kas buvo

nuoširdi jos meilė kriptografijai, Stratmorui emociškai buvo tartum vienintelis išsigelbėjimo lynas, iškeliantis jį virš audringos politikos jūros ir primenantis pirmuosius jo, dešifruotojo, žingsnius.

Be to, Suzana kliovėsi Stratmoru; jis buvo jai užuovėja valdžios trokštančių vyrų pasaulyje, skatindamas karjerą, globodamas ir, kaip pats dažnai juokaudavo, padėdamas išsipildyti visoms jos svajonėms. Iš dalies tai tiesa, mąstė ji. Tegul ir atsitiktinai, bet kaip tik komandoras tą lemtingąją popietę paskambino telefonu Deividui Bekeriui ir pasikvietė jį į NSA. Mintys vėl nuklydo prie Deivido, ir ji netyčia akimis užkliuvo už slankiojamojo stalčiuko šalia klaviatūros. Ten buvo priklijuotas mažutis faksas.

Faksas čia kybojo jau septynis mėnesius. Vienintelis kodas, kurio Suzana Flečer dar neįveikusi. Atsiųstas Deivido. Perskaitė jį penktą šimtąjį kartą:

PRAŠAU PRIIMTI NUOLANKŲ ŠĮ FAKSĄ
MANO MEILĖ TAU TIKRAI BE VAŠKO

Jis atsiuntė jai tą faksą po menko kivirčo. Paskui ji mėnesius prašė Deividą pasakyti, ką tai reiškia, bet jis atsisakinėjo. *Tikrai be vaško.* Tai buvo Deivido revanšas. Suzana buvo daug išmokiusi Deividą apie dešifravimą ir norėdama, kad jis nepamirštų jos pamokų, visas savo žinutes jam ėmė siuntinėti užšifruotas kokiu nors paprastu kodu. Sąrašai, ką nupirkti krautuvėje, meilės laiškučiai — viskas ėjo užšifruota. Tai buvo žaidimas, ir Deividas tapo gana neblogu kriptografininku. Paskui jis nusprendė atsilyginti tuo pačiu. Pradėjo pasirašinėti visus savo laiškus „tikrai be vaško, Deividas“. Suzana turėjo per dvi dešimtis laiškučių nuo Deivido. Visi buvo pasirašyti taip pat: *Tikrai be vaško.*

Suzana meldė Deividą pasakyti paslėptą prasmę, bet jis buvo nekalbus. Kai tik ji paklausdavo, jis paprasčiausiai nusišypsodavo ir atsakydavo: „Juk *tai tu* kremti kodus“.

Vyriausioji NSA kriptografininkė išbandė viską — pakaitalus, šifrų gardeles, net ir anagramas. Netgi praginė raides „tikrai be vaško“ per savo kompiuterį ir užklausė raidžių perstatinių naujais posakiais. Ir gaudavo: TAKSI EIKŠ BRAVO. Atrodo, Ensejis Tankadas buvo ne vienintelis, gebantis rašyti neįveikiamus kodus.

Jos mintis pertraukė atsidarančių pneumatinių durų šnypštesys. Vidun įžengė Stratmoras.

— Suzana, dar nieko nėra? — Stratmoras pastebėjo Gregą Heilą ir staiga sustojo kaip įbestas. — Ką gi, labas vakaras, pone Heilai. Jis susiraukė

primerkdamas akis. — Tai bent, šeštadienį. Kam gi mes turime būti dėkingi už tokią garbę?

Heilas nekaltai nusišypsojo:

— Tik stengiuosi palaikyti įgūdžius.

— Aišku. — Stratmoras krenkštelėjo, matyt, svarstydamas, kaip toliau elgtis. Po sekundėlės, regis, ir jis nusprendė pernelyg neįsiūbuoti Heilo valties. Šaltai pasigręžė į Suzaną: — Panele Flečer, ar galėčiau su jumis sekundėlę šnektelti? *Už durų?*

Suzana delsė.

— Ak... taip, sere. — Ji neramiai metė žvilgsnį į savo monitorių, paskui per kambarį į Gregą Heilą. — Minutėlę.

Kelissyk greitai nuspaudusi klavišus, ji atidarė „Ekrano užrakto“ programą. Tai buvo privatumą užtikrinanti naudmena. Visi Trečiojo mazgo terminalai turėjo tokią. Kadangi terminalai likdavo įjungti visą parą, „Ekrano užraktas“ suteikdavo galimybę kriptografininkams palikti savo vietas žinant, kad niekas neprikiš nagų prie jų failų. Suzana įvedė penkiaženklį savąjį slaptumo kodą, ir ekranas užtemo. Liks toks, iki ji sugrįš ir surinks atitinkamą ženklų seką.

Paskui įsispyrė į batelius ir nusekė paskui komandorą pro duris.

— Kokį velnią *jis* čia veikia? — griežtai paklausė Stratmoras, kai tik su Suzana paliko Trečiąjį mazgą.

— Kaip paprastai, — atsakė Suzana. — Nieko.

Stratmoras atrodė susirūpinęs.

— Ar jis ką nors pasakė dėl TRANSLTR?

— Ne. Bet jeigu prieis prie praginos monitoriaus ir išvys šį registruojant septyniolika valandų, tuomet tikrai turės ką pasakyti.

Stratmoras pagalvojo.

— Jam nėra reikalo prieiti.

Suzana pažvelgė į komandorą:

— Norite išsiųsti jį namo?

— Ne. Tegul pasilieka. — Stratmoras žvilgtelėjo Sistemų saugos laboratorijos pusėn. — Čartrukianas dar neišėjo?

— Nežinau. Aš jo nemačiau.

— Dievuliau, — atsiduso Stratmoras. — Tiesiog čia cirkas. — Jis persibraukė delnu barzdos šerius, per pastarąsias trisdešimt šešias valandas tamsiai sužėlusius ant veido. — Iš pėdsekio dar jokios žinios? Aš ten viršuje sėdžiu lyg ant žarijų.

— Kol kas ne. Jokios žinios nuo Deivido?

Stratmoras papurtė galvą:

— Paprašiau jį, kad neskambintų man, kol neturės žiedo.

Suzana atrodė nustebusi:

— Kodėl? O jeigu jam prireiks pagalbos?

Stratmoras gūžtelėjo pečiais:

— Iš čia negaliu jam padėti — turi veikti savarankiškai. Be to, nenorėčiau kalbėti nesaugiomis linijomis, nes galėtų kas nors pasiklausyti.

— Ką *tai* turėtų reikšti? — Suzana išgąstingai išpūtė akis.

Stratmoras tučtuojau nutaisė atsiprašomą miną.

— Deividui viskas gerai, — nusišypsojo jis. — Aš tik esu atsargus.

Trisdešimt pėdų atstumu nuo jųdviejų pokalbio, slepiamas poliaroidinio Trečiojo mazgo stiklo, Gregas Heilas sustojo prie Suzanos terminalo. Ekranas buvo tamsus. Heilas pažvelgė į komandorą ir Suzaną už durų, paskui siekė savo piniginės. Išsitraukė kartotekinę kortelę ir perskaitė ją.

Vis pasitikrindamas, ar Stratmoras ir Suzana tebesišneka, Heilas atsargiai nuspaudė penkis klavišus Suzanos klaviatūroje. Po sekundėlės jos ekranas atgijo.

— Puiku, — sukrizeno jis.

Pavogti Trečiojo mazgo slaptumo kodus buvo paprasta. Čia kiekvienas terminalas turėjo vienodą atjungiamą klaviatūrą. Sykį Heilas paprasčiausiai parsinešė nakčiai klaviatūrą namo ir instaliavo į ją lustą, registruojantį visus klavišų nuspaudimus. Paskui atėjo anksti rytą, sukeitė savo modifikuotąją klaviatūrą su kažkieno kito ir laukė. Darbo dienai pasibaigus, jis vėl atkeitė klaviatūras ir peržiūrėjo lusto užregistruotus duomenis. Nors teko peržiūrėti galybę klavišų nuspaudimų, surasti iškvietos kodą buvo nesudėtinga; kiekvieną rytą atėjęs į darbą kriptografininkas pirmiausia surinkdavo slaptumo kodą, kuriuo atrakindavo savo terminalą. Todėl Heilo užduotis buvo nesunki — slaptumo kodas visados pasirodydavo sąraše pirmaisiais penkiais ženklais.

Ironiška, mąstė Heilas, spoksodamas į Suzanos monitorių. Juk pavogė slaptumo kodus tik šiaip. Dabar džiaugėsi tai padaręs; programa Suzanos ekrane atrodė svarbi.

Sekundėlę Heilas susimąstė, kas tai galėtų būti. Parašyta LIMBO kalba, kuri nėra viena iš jo stipriųjų pusių. Tačiau, vien tik žiūrėdamas į programą, viena Heilas galėjo tikrai pasakyti — tai *ne* diagnostika. Įstengė suprasti tik du žodžius:

PĖDSEKYS IEŠKO...

— Pėdsekys? Garsiai ištarė jis. — Ieško *ko*? — Staiga Heilas sunerimo. Sekundėlę sėdėjo tyrinėdamas Suzanos ekraną. Paskui apsisprendė.

Heilas ganėtinai išmanė apie LIMBO programavimo kalbą, tad žinojo, kad ši daug pasiskolinusi iš kitų dviejų kalbų, — C ir Paskalio, — o šias abi jis mokėjo puikiai. Paskersavęs pasitikrinti, ar Stratmoras ir Suzana už durų tebesikalba, Heilas ėmė improvizuoti. Jis įvedė keletą modifikuotų komandų Paskalio kalba ir nuspaudė GRĮŽTIS. Pėdsekio būsenos langas sureagavo tiksliai taip, kaip jis ir tikėjosi.

PĖDSEKĮ NUTRAUKTI?

Jis greitai išspausdino: TAIP

TIKRAI TO NORITE?

Gregas vėl išspausdino: TAIP

Po akimirkos kompiuteris pyptelėjo.

PĖDSEKYS NUTRAUKTAS

Heilas nusišypsojo. Terminalas ką tik išsiuntė žinutę, liepiančią Suzanos pėdsekiui susinaikinti pirma laiko. Kad ir ko ji ieškojo, gaus palaukti.

Atmindamas, kad nevalia palikti jokių įkalčių, Heilas įgudusiai susirado kelią į jos sistemos veiklos žurnalą ir ištrynė visas savo ką tik išspausdintas komandas. Paskui vėl įvedė Suzanos slaptumo kodą.

Monitorius užtemo.

Kai Suzana Flečer sugrįžo į Trečiąjį mazgą, Gregas Heilas ramiai sėdėjo prie savojo terminalo.

30

„Alfonsas XIII" buvo mažas keturių žvaigždučių viešbutis, esantis toliau nuo *Puerta de Jerez** ir supamas storos kaldintos geležies pinučių

* Chereso vartai (*isp.*).

tvoros bei alyvų. Deividas užkopė marmuriniais laiptas. Kai pasiekė duris, tos it burtų lazdele pamojus atsivėrė ir pasiuntinukas įvedė jį vidun.

— Bagažas, senjore? Galiu jums padėti?

— Ne, dėkui, man reikia pamatyti durininką.

Pasiuntinukas atrodė įsižeidęs, lyg kažkas per dviejų sekundžių jų susitikimą buvę nepatenkinama.

— *Por aqui, señor.* Prašom čionai, senjore. — Jis įvedė Bekerį į vestibiulį, parodė durininką ir išskubėjo.

Vestibiulis buvo prašmatnus, nedidelis ir elegantiškai įrengtas. Ispanijos Aukso amžius jau seniai praėjęs, tačiau kurį laiką, septynioliktojo šimtmečio viduryje, ši maža tauta valdė pasaulį. Patalpa buvo išdidus tų laikų prieminas — šarvai, kariški raižiniai ir stiklinė vitrina su aukso liejiniais iš Naujojo pasaulio.

Už stalo, pažymėto CONSERJE, stovėjo tvarkingas, gerai apsirengęs vyriškis ir taip uoliai šypsojosi, tartum visą gyvenimą laukęs, kad galėtų kuo nors padėti.

— *En qué puedo servire, señor?* Kuo galiu jums padėti, senjore? — jis kalbėjo pabrėžtinai švepluodamas ir perbėgo akimis Bekerį nuo galvos ligi kojų.

Bekeris atsakė ispaniškai:

— Man reikia pasikalbėti su Manueliu.

Gerokai įdegęs žmogaus veidas dar plačiau išsišiepė:

— *Sí, sí, señor.* Aš Manuelis. Ko pageidaujate?

— Senjoras Roldanas iš „Escortes Belén" man pasakė, kad jūs...

Durininkas rankos mostu nutildė Bekerį ir baugščiai apsidairė po vestibiulį.

— Gal malonėtumėte užeiti čionai? — Jis įsivedė Bekerį patalpėlės gilumon. — Taigi, — tęsė mažne pašnibždom, — kuo galiu jums padėti?

Pritildydamas balsą, Bekeris pradėjo iš naujo:

— Man reikia pasikalbėti su viena iš jo palydovių, kuri, man regis, čia pietauja. Jos vardas Rosija.

Lyg būtų priblokštas, durininkas iškvėpė orą.

— Aaa, Rosija — gražutė būtybė.

— Man reikia nedelsiant ją pamatyti.

— Betgi, senjore, ji su klientu.

Bekeris atsiprašydamas linktelėjo.

— Tai svarbu. — *Nacionalinio saugumo reikalas.*

Durininkas papurtė galvą:

— Neįmanoma. Galbūt, jeigu paliktumėte...

— Sutrukdysiu tik sekundėlę. Ji restorane?

Durininkas papurtė galvą:

— Mūsų restoranas prieš pusvalandį buvo uždarytas. Bijau, Rosija ir mūsų svečias pasišalino vakarui. Jeigu teiktumėtės palikti man raštelį, perduočiau jį iš ryto. — Jis parodė į bloką numeruotų žinučių dėželių už savęs.

— Jeigu tik galėčiau paskambinti jai į numerį ir...

— Man labai gaila, — pertraukė durininkas, kuriam kantrybė buvo beišgaruojanti, — „Alfonsas XIII" laikosi griežtų privatumo nuostatų.

Bekeris visai neketino laukti dešimt valandų, iki storulis ir prostitutė atklys pusryčiauti.

— Suprantu, — pasakė. — Atleiskite, kad jus sutrukdžiau. — Apsisukęs jis sugrįžo į vestibiulį. Nuėjo tiesiai prie vyšninio stalo atverčiamu viršumi, kuris, kai įžengė į viešbutį, patraukė jo dėmesį. Ten buvo didelis pasirinkimas „Alfonso XIII" atvirukų ir firminio laiškinio popieriaus, taip pat rašiklių ir vokų. Bekeris užklijavo voke tuščią popieriaus lapą ir ant viršaus užrašė tik vieną žodį:

ROSIJAI.

Paskui jis sugrįžo atgal pas durininką.

— Atleiskite, kad vėl jus trukdau, — prisiartinęs nedrąsiai tarė Bekeris. — Suprantu, elgiausi kvailokai. Vyliausi asmeniškai pasakyti Rosijai, kaip man patiko anądien mudviejų drauge praleistas laikas. Bet šiąnakt aš išvykstu iš miesto. Galbūt vis dėlto paliksiu jai raštelį. — Bekeris padėjo ant stalviršio voką.

Durininkas pažvelgė į voką ir liūdnai pats sau spragtelėjo liežuviu. *Dar vienas išsiilgęs meilės heteroseksualas*, — pagalvojo jis. — *Kaip šitai perniek.* Jis pakėlė akis ir nusišypsojo:

— Betgi žinoma, pone?..

— Bisanas, — pasakė Bekeris. — Migelis Bisanas.

— Aišku. Pasirūpinsiu, kad Rosija gautų jį rytą.

— Dėkui, — nusišypsojo Bekeris ir apsisuko eiti.

Durininkas, atsargiai metęs žvilgsnį į Bekerio nugarą, paėmė nuo stalo voką ir pasuko prie bloko numeruotų dėžučių ant sienos už savęs. Kaip tik tuo metu, kai kišo voką į vieną iš plyšių, Bekeris staiga apsisuko paskutiniam klausimui:

— Kur aš galėčiau pasigauti taksi?

Atsisukęs nuo sienos su dėžutėmis, durininkas pasakė. Bet Bekeris nesiklausė jo atsakymo. Laikas buvo ištaikytas puikiai. Durininko ranka kaip tik traukėsi nuo dėžutės, pažymėtos 301 numeriu.

Bekeris padėkojo durininkui ir pamažu pasišalino dairydamasis lifto.

Ten ir atgal, kartojo jis sau.

31

Suzana sugrįžo į Trečiąjį mazgą. Pokalbis su Stratmoru sukėlė jai dar didesnį nerimą dėl Deivido saugumo. Vaizduotė visiškai įsisiautėjo.

— Taigi, — metė Heilas nuo savojo terminalo, — ko Stratmoras norėjo? Romantiško vakaro vienumoje su savo vyriausiąja kriptografininke?

Suzana nuleido komentarą negirdom ir įsitaisė prie terminalo. Surinko savąjį slaptumo kodą, ir ekranas atgijo. Pasirodė pėdsekio programa; vis dar nebuvo sugrįžusi jokia informacija apie Šiaurės Dakotą.

Velnias, — pagalvojo Suzana. — *Kodėl taip ilgai?*

— Atrodote įsitempusi, — nekaltai metė Heilas. — Sunkumai su diagnostika?

— Nieko rimta, — atsakė ji. Bet Suzana nebuvo tokia tikra. Pėdsekys gerokai vėlavo. Ji svarstė, gal padariusi klaidą, rašydama jį. Ėmėsi peržiūrinėti ekrane ilgas LIMBO programavimo eilutes, ieškodama ko nors, kas galėtų trukdyti išsiaiškinti šį reikalą.

Lyg niekur nieko Heilas stebėjo ją.

— Ei, norėjau jus paklausti, — pagaliau ryžosi jis. — Ką manote apie tą neįveikiamą algoritmą, kurį Ensejis Tankadas sakėsi rašąs?

Suzanai smilktelėjo paširdžiuos. Ji pakėlė galvą:

— Neįveikiamas algoritmas? — Ji suėmė save į rankas. — A, taip... Regis, kažką esu skaičiusi apie tai.

— Gana neįtikimas pareiškimas.

— Taip, — atsakė Suzana, stebėdamasi, kodėl Heilas staiga apie tai prašneko. — Tačiau aš tuo netikiu. Visi žino, kad neįveikiami algoritmai matematiškai neįmanomi.

Heilas nusišypsojo:

— O taip... Bergofskio principas.

— Ir sveikas protas, — nukirto ji.

— Kas žino... — Heilas dramatiškai atsiduso. — „Ir danguje, ir žemėj daugiau dalykų paslėpta yra, negu sapnavo jūsų išmintis“*.

— Atleiskite, nesupratau?

— Šekspyras, — paslaugiai pasakė Heilas. — *Hamletas.*

— Daug skaitėte, kol sėdėjote cypėje?

Heilas sukikeno.

— Rimtai, Suzana, ar bent kada pagalvojote, kad galbūt šitai *įmanoma*, kad galbūt Tankadas *iš tiesų* parašė neįveikiamą algoritmą?

Šis pokalbis privertė Suzaną pasijausti nesmagiai.

— Ką gi, mes to neįstengėme padaryti.

— Rasi Tankadas geresnis už mus.

— Gal, — Suzana gūžtelėjo pečiais, apsimesdama, kad jai neįdomu.

— Kurį laiką mudu susirašinėjome, — lyg tarp kitko tarstelėjo Heilas. — Tankadas ir aš. Jūs tai žinojote?

Suzana pakėlė akis, stengdamasi paslėpti nuostabą.

— Tikrai?

— Aha. Po to, kai aš atskleidžiau „Šoklio“ algoritmą, jis man parašė — sakė, kad mudu broliai globalioje kovoje už skaitmeninį privatumą.

Suzana vos sugebėjo neišsiduoti, jog vargiai galinti patikėti. *Heilas asmeniškai pažįsta Tankadą!* Iš paskutiniųjų stengėsi atrodyti nesusidomėjusi.

Heilas porino toliau:

— Jis pasveikino mane, kai įrodžiau „Šoklį“ turint slaptą landą — pavadino tai nepaprasta viso pasaulio piliečių teisių į privatumą sėkme. Turite pripažinti, Suzana: slapta „Šoklio“ landa buvo suktas žaidimas. Skaityti pasaulio elektroninį paštą? Jeigu norite mano nuomonės, tai Stratmoras *nusipelnė*, kad būtų pagautas.

— Gregai, — atkirto Suzana, tramdydama pyktį, — toji landa padėjo NSA dešifruoti elektroninį paštą, grasinantį nacionaliniam saugumui.

— Ak, iš tikrųjų? — Heilas nekaltai atsiduso. — O šnipinėti paprastą pilietį — tiesiog laimingai gautas šalutinis produktas?

— Mes nešnipinėjame paprastų piliečių, ir jūs tai žinote. FTB gali pasiklausyti telefoninių pokalbių, tačiau tai nereiškia, kad klausosi *visų* skambučių.

— Jeigu turėtų užtektinai darbuotojų, klausytųsi.

Suzana apsimetė šios replikos neišgirdusi.

— Vyriausybės turėtų naudotis teise rinkti informaciją apie grėsmę bendrai gerovei.

* A. Churgino vertimas, „Vaga“, V., 1986.

— Dieve mano, — atsiduso Heilas, — kalbate, lyg Stratmoras būtų praplovęs jums smegenis. Po šimts, juk puikiai žinote, kad FTB negali klausytis ką tik panorėjęs — jis privalo gauti orderį. Prikaišiotas slaptų gudrysčių šifravimo standartas reikštų, kad NSA galėtų klausytis *bet kurio, bet kuriuo metu, bet kur.*

— Jūs teisus — tą mes ir turėtume galėti! — staiga Suzanos balsas pašiurkštėjo. — Jeigu jūs nebūtumėte atradęs tos slaptos „Šoklio" landos, mes būtume turėję prieigą prie kiekvieno kodo, kurį rastume reikalą perlaužti, o ne tik tų, kuriuos geba įveikti TRANSLTR.

— Jeigu ne aš, tai kas nors kitas būtų suradęs tą slaptą landą, — paprieštaravo Heilas. — Tai padarydamas išgelbėjau jūsų subines. Ar galite įsivaizduoti pasekmes, jeigu viskas išaiškėtų, kai „Šoklys" jau būtų pradėtas naudoti?

— Šiaip ar taip, — atšovė Suzana, — dabar mes turime paranojišką EFF, manantį, kad į *visus* savuosius algoritmus įterpiame slaptas landas.

Patenkintas savimi Heilas paklausė:

— Na, o argi to nedarome?

Suzana šaltai nužvelgė jį.

— Ei, šiaip ar taip, dabar tai nebeaktualu, — atsitraukė jis. — Jūs sukūrėte TRANSLTR. Turite žaibišką informacijos šaltinį. Galite skaityti, *ką* norite, *kada* norite — ir niekas nekelia jokių klausimų. Jūs laimėjote.

— Ar neturėjote omenyje *mes* laimėjome? Kai paskutinį sykį girdėjau, jūs dirbote NSA.

— Jau nebeilgai dirbsiu, — čirptelėjo Heilas.

— Neatsižadėkite.

— Aš rimtai. Kada nors išeisiu iš čia.

— Būsiu sugniuždyta.

Šią akimirką Suzana susizgribo, kad trokšta išplūsti Heilą už viską, kas dedasi negerai. Troško išplūsti jį už „Skaitmeninę tvirtovę", už savo rūpesčius dėl Deivido, už tą faktą, kad dabar nesanti Mėlynuosiuose kalnuose — bet visa tai ne jo kaltė. Vienintelė Heilo kaltė ta, kad jis koktus. Suzana privalo būti aukščiau viso to. Juk jos, vyriausiosios kriptografininkės, pareiga palaikyti rimtį, auklėti. Heilas jaunas ir naivus.

Suzana pažvelgė į jį. Kaip įkyru, pagalvojo, kad Heilas, nors savo talentu yra Kriptografijos sektoriaus vertybė, bet vis tiek neperpratęs NSA darbo svarbos.

— Gregai, — ramiai, tvardydama balsą, tarė Suzana, — šiandien mane slegia didelė įtampa. Paprasčiausiai susinervinau, kai jūs kalbėjote apie NSA, lyg mes būtume kokie nors spoksantys pro rakto skylutę modernių

technologijų smalsuoliai. Ši organizacija įsteigta vienam tikslui — šios šalies saugumui užtikrinti. Todėl kartkartėm gali tekti papurtyti kelis medžius ir paieškoti supuvusių obuolių. Manau, daugelis piliečių mielai sutiks paaukoti šiokį tokį privatumą, kad galėtų žinoti, jog blogiukai neveiks nekontroliuojami.

Heilas nieko neatsakė.

— Anksčiau ar vėliau, — įrodinėjo Suzana, — šios tautos žmonėms prireiks kuo nors pasitikėti. Pasaulyje esama daug gera — bet taip pat ir daug bloga. Kas nors privalo turėti prieigą prie viso to ir atskirti gėrį nuo blogio. Toks mūsų darbas. Tokia mūsų pareiga. Patinka mums ar nepatinka, bet tik silpni vartai skiria demokratiją nuo anarchijos. NSA sergsti tuos vartus.

Heilas mąsliai linktelėjo:

— *Quis custodiet ipsos custodes?*

Suzana atrodė suglumusi.

— Tai lotyniškai, — paaiškino Heilas. — Iš Juvenalio Satyrų: „Kas gi sargus išsaugos?"*

— Nesuprantu, — tarė Suzana. — „Kas gi sargus išsaugos?"

— Taip. Jeigu mes esame visuomenės sargai, tuomet kas *mus* prižiūrės ir užtikrins, kad *nebūtume* pavojingi?

Suzana linktelėjo nežinodama ką atsakyti.

Heilas nusišypsojo.

— Taip Tankadas pasirašinėdavo visus savo laiškus man. Tai buvo jo mėgstamas posakis.

32

Deividas Bekeris stovėjo koridoriuje prie 301 numerio durų. Žinojo, kad kažkur už puošniai raižyto jų medžio yra žiedas. *Nacionalinio saugumo reikalas.*

Kambario viduje Bekeris girdėjo šnaresį. Negarsią šneką. Jis pasibeldė. Atsiliepė ryškiu vokišku akcentu:

— *Ja?*

* Versta A. Bendoriūtės, „Vaga", 1983.

Bekeris tylėjo.

— *Ja?*

Durys plyšelį prasivėrė, ir apvalus vokiškas veidas įsispitrijo į jį.

Bekeris mandagiai nusišypsojo. Nežinojo žmogaus pavardės.

— *Deutcher, ja?* — paklausė jis. — Vokietis, taip?

Žmogus abejodamas linktelėjo.

Puikia vokiečių kalba Bekeris varė toliau:

— Galiu minutėlę su jumis pasikalbėti?

Vyriškis tartum sunerimo:

— *Was wollen Sie?* Ko norite?

Bekeris sumojo, kad prieš įžūliai belsdamasis į nepažįstamo žmogaus duris privalėjo šitai parepetuoti. Jis ieškojo tinkamų žodžių.

— Jūs turite kai ką, ko man reikia.

Matyt, tai nebuvo tinkami žodžiai. Vokiečio akys susiaurėjo.

— *Ein ring,* — pasakė Bekeris. — *Du hast einen Ring.* Tu turi žiedą.

— Eik sau, — suniurzgėjo vokietis ir buvo beuždarąs duris.

Negalvodamas Bekeris įstūmė į tarpą pėdą ir staigiai trūktelėjo duris. Tuoj pat pasigailėjo šio savo poelgio.

Vokiečio akys išsiplėtė.

— *Was tust du?* — griežtai paklausė jis. — Ką darai?

Bekeris suprato įklimpęs iki ausų. Nervingai pažvelgė į abi koridoriaus puses. Jau buvo išmestas iš klinikos; visai nenorėjo, kad tai pasikartotų.

— *Nimm deinen Fuss weg!* — sustūgo vokietis. — Patrauk koją!

Bekeris apžvelgė putnius vyriškio pirštus, ar nepamatys žiedo. Nepamatė. *Esu taip arti,* pamanė jis.

— *Ein Ring!* — pakartojo Bekeris, durims užsitrenkiant.

Deividas Bekeris gerą minutėlę stovėjo gražiai įrengtame koridoriuje. Netoli kabėjo Salvadoro Dali kopija.

— Tinkama, — sunkiai atsiduso Bekeris. *Siurrealizmas. Įstrigau absurdiškame sapne.* Šįryt pabudęs savo lovoje, bet kažkokiu būdu galop atsidūręs Ispanijoje, besibraunantis į nepažįstamo žmogaus viešbučio numerį ir beieškantis kažkokio magiško žiedo.

Griežtas Stratmoro balsas sugrąžino jį į tikrovę: *Privalote surasti tą žiedą.*

Bekeris giliai įkvėpė oro ir užblokavo mintyse tuos žodžius. Norėjo namo. Vėl pažvelgė į duris, paženklintas 301-uoju numeriu. Bilietas namo — žiedas — buvo kaip tik anapus jų. Tereikėjo jį gauti.

Apsisprendęs jis atsiduso, paskui sugrįžo prie 301-ojo numerio ir trankiai pasibeldė į duris. Metas veikti ryžtingai.

Vokietis atlapojo duris ir buvo besižiojantis protestuoti, bet Bekeris jį nutraukė. Staigiai atkišęs savąjį Merilendo skvošo klubo nario pažymėjimą, viauktelėjo:

— *Polizei!* — įsiveržė į kambarį ir uždegė šviesas.

Vokietis apsisuko apstulbęs.

— *Was machst**...

— Tylėt! — Bekeris persimetė į anglų kalbą. — Ar turite šiame kambaryje prostitutę? — Jis apsidairė aplinkui. Tokio prabangaus viešbučio numerio dar nebuvo regėjęs. Rožės, šampanas, didžiulė lova su baldakimu. Rosijos niekur nesimatė. Vonios kambario durys buvo uždarytos.

— Prostituiert? — Vokietis neramiai paskersakiavo į uždaras vonios kambario duris. Buvo stambesnis, nei Bekerio įsivaizduota. Plaukuota jo krūtinė prasidėjo tuoj po trigubu smakru ir nuožulniai leidosi didžiulio atsikišusio pilvo link. Balto frotinio „Alfonso XIII" viešbučio chalato surišamoji virvelė vos apėmė jam juosmenį.

Bekeris nuvėrė milžiną pačiu grėsmingiausiu, kokį tik gebėjo nutaisyti, žvilgsniu.

— Jūsų pavardė?

Masyviu vokiečio veidu nuvilnijo panika.

— *Was willst du?* Ko nori?

— Dirbu čia, Sevilijoje, Ispanijos *Guardia* turistinių santykių skyriuje. Ar turite šiame kambaryje prostitutę?

Vokietis nervingai žvilgtelėjo į vonios kambario duris. Jis delsė.

— *Ja,* — galiausiai pripažino.

— Ar žinote, kad Ispanijoje tai nelegalu?

— *Nein,* — pamelavo vokietis. — Nežinojau. Aš tuojau pat išsiųsiu ją namo.

— Bijau, kad tam jau per vėlu, — autoritetingu balsu pareiškė Bekeris ir atsainiai žengtelėjo giliau į kambarį. — Turiu jums pasiūlymą.

— *Ein Vorschlag?* — išsižiojo vokietis. — Pasiūlymą?

— Taip, galiu tuoj pat pasiimti jus į nuovadą... — Bekeris dramatiškai nutilo ir sutreškino krumpliais.

— Arba ką? — paklausė vokietis plačiomis iš baimės akimis.

* Kas per... (*Vok.*)

— Arba sudarome sandėrį.

— Kokį sandėrį? — Vokietis buvo girdėjęs pasakojimų apie Ispanijos *Guardia Civil* korumpuotumą.

— Jūs turite kai ką, ko man reikia, — pasakė Bekeris.

— Taip, žinoma! — mielai sutiko vokietis, prisiversdamas nusišypsoti. Jis iškart pasuko prie savo piniginės tualetinio staliuko stalčiuje. — Kiek?

Apsimestinai pasipiktinęs, Bekeris atviepė smakrą.

— Mėginate papirkt teisėtvarkos pareigūną? — užriko jis.

— Ne! Aišku, ne! Aš tik pamaniau... — Storulis skubiai padėjo piniginę atgal. — Aš... aš... — Visiškai sutrikęs, jis susmuko ant lovos ir suskato gręžioti rankas. Lova sugirgždėjo nuo jo svorio. — Atleiskite.

Iš vazos kambario viduryje Bekeris ištraukė rožę ir abejingai pauostęs leido jai nukristi ant grindų, paskui staigiai apsisuko.

— Ką galite man papasakoti apie žmogžudystę?

Vokietis išblyško.

— *Mord?* Žmogžudystę?

— Taip. Šįryt, azijiečio? Parke? Tai buvo nužudymas — *Ermordung.* — Bekeriui patiko tas vokiškas žodis, reiškiantis nužudymą. *Ermordung.* Skambėjo taip kraują stingdančiai.

— *Ermordung?* Jis... jis buvo?..

— Taip.

— Betgi... betgi tai neįmanoma, — vokietis duso. — Aš buvau ten. Jį ištiko širdies priepuolis. Aš mačiau. Jokio kraujo. Jokių kulkų.

Bekeris atlaidžiai palingavo galvą.

— Ne viskas yra taip, kaip atrodo.

Vokietis dar labiau išblyško.

Bekeris mintyse nusišypsojo. Melas pasiekė tikslą. Vargšas vokietis gausiai prakaitavo.

— Ko-ko-ko jūs norite? — pramikčiojo jis. — Aš nieko nežinau.

Bekeris suskato žingsniuoti po kambarį.

— Nužudytasis turėjo žiedą. Man jo reikia.

— Aš-aš jo neturiu.

Bekeris globėjiškai atsiduso ir mostelėjo vonios kambario link.

— O Rosija? Raselė?

Iš balto žmogus tapo purpurinis.

— Jūs pažįstate Raselę? — Jis nusišluostė nuo mėsingos kaktos prakaitą, permerkdamas frotinio chalato rankovę. Jau žiojosi kažką pasakyti, ir tuo metu atsilapojo vonios kambario durys.

Abu vyriškiai sužiuro.

Tarpduryje stovėjo Rosija Eva Granada. Vizija. Ilgi banguojantys raudoni plaukai, puiki iberiška oda, tamsiai rudos akys, aukšta, lygi kakta. Vilkėjo baltu frotiniu chalatu, tokiu pat kaip ir vokietis. Raištis buvo tvirtai suveržtas apie plačius klubus, laisvai atkritusi apykaklė leido matyti įdegusį tarpą tarp krūtų. Ji įžengė į miegamąjį — tikras pasitikėjimo savimi įsikūnijimas.

— Ar galiu jums kuo nors padėti? — paklausė kimia anglų kalba.

Nemirksėdamas Bekeris spoksojo į nuostabią moterį priešais save.

— Man reikia žiedo, — šaltai pasakė jis.

— Kas jūs? — paklausė ji.

Bekeris perėjo prie ispanų kalbos su neabejotinu andalūzišku akcentu:

— *Guardia Civil.*

Ji nusijuokė.

— Negali būti, — atsakė ispaniškai.

Bekeris pajuto gerklėje kylant kamuolį. Rosija aiškiai tvirtesnė už savo klientą.

— Negali būti? — pakartojo jis, išsaugodamas šaltakraujiškumą. — Ar nusivesti jus apačion ir tai įrodyti?

Rosija nusišiepė.

— Netrikdysiu jūsų priimdama pasiūlymą. Nagi, kas jūs toks?

Bekeris laikėsi savo:

— Dirbu Sevilijos *Guardia.*

Rosija grėsmingai žingtelėjo jo link.

— Pažįstu kiekvieną policijos pareigūną. Jie — mano geriausi klientai.

Bekeris juto kiaurai veriantį jos žvilgsnį. Jis pergrupavo pajėgas:

— Dirbu ypatingajame turizmo padalinyje. Atiduokite žiedą, antraip turėsiu nusivesti jus į nuovadą ir...

— Ir ką? — griežtai paklausė ji, su apsimestinu lūkesčiu išlenkdama antakius.

Bekeris nutilo. Įklimpęs viršum galvos. Planas neišdegė. *Kodėl ji tuo netiki?*

Rosija žingtelėjo dar arčiau.

— Nežinau, kas jūs toks ar ko norite, bet jeigu tuoj pat neišsinešdinsite iš šio numerio, aš iškviesiu viešbučio apsaugą, ir *tikroji Guardia* jus areštuos už tai, kad apsimetate policijos pareigūnu.

Bekeris žinojo, kad Stratmoras per penkias minutes ištrauktų jį iš belangės, bet jam leista labai aiškiai suprasti, kad šį reikalą privalu sutvarkyti neatkreipiant dėmesio. Būti areštuotam į planą neįėjo.

Rosija sustojo per kelis žingsnius priešais Bekerį ir piktai žioravo į jį akimis.

— Gerai, — atsiduso Bekeris, savo balsu užakcentuodamas pralaimėjimą. Leido savajam ispaniškam akcentui klysti. — Aš nepriklausau Sevilijos policijai. Viena vyriausybinė Jungtinių Valstijų organizacija atsiuntė mane surasti žiedą. Tik tiek galiu atskleisti. Esu įgaliotas sumokėti už jį.

Ilgam stojo tyla.

Rosija leido jo pareiškimui mirksnį pakibti ore, paskui gudria šypsenėle praskyrė lūpas.

— Taigi nebuvo taip sunku, ką? — Ji atsisėdo ant kėdės ir sukryžiavo kojas. — Kiek galite sumokėti?

Bekeris nuslopino palengvėjimo atodūsį. Nedelsdamas priėjo prie reikalo:

— Galiu sumokėti 750 000 pesetų. Penkis tūkstančius Amerikos dolerių. — Tai buvo pusė sumos, kurią jis dabar turėjo, bet veikiausiai dešimt kartų mažiau, nei žiedas iš tikrųjų buvo vertas.

Rosija kilstelėjo antakius.

— Tai nemaži pinigai.

— Taip, tikrai. Tai sutariame?

Rosija papurtė galvą.

— Norėčiau sutikti.

— Milijonas pesetų, — išpoškino Bekeris. — Tai viskas, kiek turiu.

— Ai, ai, — ji nusišypsojo. — Jūs, amerikiečiai, nemokate derėtis. Nė dienos neprasilaikytumėte mūsų rinkose.

— Grynaisiais, tuojau pat, — mygo Bekeris, siekdamas voko švarko kišenėje. *Aš tik noriu namo.*

Rosija papurtė galvą.

— Negaliu.

Bekeris piktai pasišiaušė.

— Kodėl ne?

— Kad nebeturiu žiedo, — atsiprašydama pasakė ji. — Jau pardaviau jį.

33

Tokugenas Numataka spoksodamas pro langą žingsniavo it žvėris narve. Dar nebuvo sulaukęs žinių iš užmezgusiojo su juo ryšį Šiaurės Dakotos. *Prakeikti amerikiečiai! Jokio punktualumo!*

Pats būtų paskambinęs Šiaurės Dakotai, bet neturėjo jo telefono numerio. Numataka nemėgo šitaip tvarkyti reikalų — kai viskas priklauso nuo kažko kito.

Iš pat pradžių Numatakai buvo toptelėjusi mintis, kad Šiaurės Dakotos skambučiai galėtų būti apgaulė — koks nors konkurentas Japonijoje, norintis padaryti iš jo kvailį. Dabar senos abejonės buvo besugrįžtančios. Numataka nusprendė, kad reikia daugiau informacijos.

Jis iššoko iš savo kabineto ir leidosi kairėn pagrindiniu „Numatech" koridoriumi. Kai it audra nešėsi pro šalį, tarnautojai pagarbiai lenkėsi. Numataka nebuvo toks kvailas, kad manytų, jog šie iš tiesų jį myli — lankstydamiesi japonų tarnautojai išreikšdavo mandagumą netgi nuožmiausiems bosams.

Numataka nudrožė tiesiai į pagrindinį kompanijos komutatorių. Visus skambučius priimdavo ir toliau nukreipdavo vienintelė operatorė prie „Corenco 2000", dvylikos linijų komutatoriaus terminalo. Nors ir labai įtemptai dirbanti, Numatakai įėjus, moteris atsistojo ir nusilenkė.

— Sėskitės, — metė jis.

Ji pakluso.

— Šiandien keturios keturiasdešimt penkios savo asmenine linija sulaukiau skambučio. Ar galite man pasakyti, iš kur šis atėjo? — Numataka keikė save, kad nepadarė to anksčiau.

Operatorė nervingai nurijo seiles.

— Ši aparatūra neturi skambučių nustatymo programos, pone. Bet aš galiu susisiekti su telefonų kompanija. Manau, jie galėtų padėti.

Numataka neabejojo, kad telefonų kompanija galėtų padėti. Šiame skaitmeniniame amžiuje privatumas buvo likęs praeities dalyku, viskas dabar registruojama. Telefono kompanijos galėjo tiksliai pasakyti, kas skambino ir kiek laiko kalbėjote.

— Padarykite tai, — įsakė jis. — Paskui pranešite man, ką sužinojote.

34

Suzana viena sėdėjo Trečiajame mazge ir laukė sugrįžtant savojo pėdsekio. Heilas nusprendė išeiti laukan ir kvėptelti gryno oro — dėl to ji džiaugėsi. Tačiau, keista, Trečiojo mazgo tuštuma teikė mažai paguodos. Suzana pagavo save besikamuojančią dėl ką tik sužinos informacijos apie Tankado ir Heilo ryšius.

— Kas gi sargus išsaugos? — tarė sau. *Quis custodiet ipsos custodes.* Tie žodžiai vis sukosi jai galvoje. Suzana nuvijo juos.

Jos mintys vėl nukrypo prie Deivido, vylėsi, kad jam viskas gerai. Vis dar sunku patikėti, kad jis Ispanijoje. Kuo greičiau jie suras prieigos raktus ir visa tai užbaigs, tuo bus geriau.

Suzana prarado nuovoką, kiek laiko ji čia sėdi ir laukia savojo pėdsekio. Dvi valandas? Tris? Stebeilijo į tuščią Kriptografijos salę ir troško, kad jos kompiuteris pagaliau pypteltų. Tačiau vis tyla. Besibaigiančios vasaros saulė jau nusileido. Viršuje įsijungė automatiniai fluorescenciniai šviestuvai. Suzana suvokė laiką vis labiau senkant.

Pažvelgė į pėdsekį ir susiraukė. „Nagi, — suniurnėjo. — Juk turėjai ganėtinai laiko. — Apgobė delnu pelę ir, šią spustelėjusi, susirado pėdsekio būsenos lango iškvietą. — Vis dėlto, kiekgi laiko tu jau ieškai?"

Suzana atidarė pėdsekio būsenos langą — skaitmeninis laikrodis daugmaž toks pat kaip ir TRANSLTR: rodė valandas ir minutes, kiek josios pėdsekys jau keliauja. Suzana spitrijo į monitorių, vildamasi išvysti valandų ir minučių skaičius. Bet išvydo visiškai ką kita, ir tai sustingdė jai gyslose kraują:

PĖDSEKYS NUTRAUKTAS

— Pėdsekys nutrauktas! — ji mažne paspringo. — Kodėl?

Ūmai pagauta panikos, Suzana kaip pašėlusi peržiūrinėjo duomenis, ieškodama programos bet kokioms komandoms, kurios būtų galėjusios paliepti pėdsekiui nutraukti paiešką. Tačiau nieko neaptiko. Tartum pėdsekys būtų sustojęs pats savaime. Suzana žinojo, kad tai galėjo reikšti tik viena — į pėdsekį įsismelkė kažkoks vabalėlis.

Suzana laikė „vabalėlius" itin siutinančiu kompiuterinio programavimo reiškiniu. Kadangi kompiuteriai skrupulingai vykdė tikslią operacijų tvarką, pačios mažiausios programavimo klaidos dažnai sukeldavo paralyžiuojančias pasekmes. Paprastos sintaksės klaidos — tokios kaip programuotojo klaidingai įterptas vietoj taško kablelis — galėdavo parklupdyti ištisas sistemas. Suzana visad laikė, kad terminas „vabalėlis" turėjo juokingą kilmę.

Jis paėjo iš pirmojo pasaulyje kompiuterio — „Mark 1" — kambario didumo elektromechaninių grandynų raizginio, sukurto 1944-aisiais Harvardo universiteto laboratorijoje. Vieną dieną kompiuteris sugedo, ir niekas neįstengė nustatyti priežasties. Po ilgų valandų paieškų vienas laboratorijos padėjėjas galiausiai aptiko kebelį. Pasirodė, kad ant vieno iš kompiuterio

kontūrų nutūpė kandis ir sukėlė trumpąją jungtį. Nuo to laiko kompiuterių riktai pradėti vadinti vabalėliais.

— Neturiu tam laiko, — pyktelėjo Suzana.

Surasti programos riktą — procedūra, kuri galėtų pareikalauti ne vienos dienos. Kad surastum mažutėlaitę klaidą, reikėtų peržiūrėti gausybę programavimo eilučių — tartum visoje enciklopedijoje ieškotum vienos vienintelės korektūros klaidelės.

Suzana žinojo, kad turi tik vieną pasirinkimą — pasiųsti pėdsekį iš naujo. Taip pat žinojo, kad pėdsekys beveik garantuotai užklius už to paties rikto ir vėl išsijungs. Pašalinti riktą užims laiko, o ji ir komandoras jo neturi.

Bet žvelgdama į pėdsekį ir svarstydama, kokią klaidą galėjusi padaryti, Suzana sumojo, kad kažkas čia negerai. Juk lygiai tokį pat pėdsekį buvo paleidusi prieš mėnesį, ir tuomet neiškilo jokių problemų. Kodėl staiga, taip nei iš šio, nei iš to, atsirado netikras signalas?

Kol taip suko galvą, aidu mintyse suskambėjo ankstesnysis Stratmoro komentaras. *Suzana, aš pats bandžiau pasiųsti pėdsekį, bet sugrįžo kažkokia beprasmybė.*

Suzana vėl išgirdo tuos žodžius. *Sugrįžo kažkokia beprasmybė.*

Ji pakreipė galvą. Ar tikrai? Duomenys sugrįžo?

Jeigu Stratmorui sugrįžo iš pėdsekio duomenys, vadinasi, šis neabejotinai veikia. Duomenys sugrįžo beprasmiški, padarė išvadą Suzana, nes komandoras įvedė klaidingus paieškos registrus — bet, šiaip ar taip, pėdsekys veikia.

Suzana tuojau pat suprato, kad gali būti ir kitas paaiškinimas, kodėl pėdsekys išsijungė. Vidinės priežastys — programavimo defektai — ne vienintelės, kodėl programos strigdavo; kartais būdavo ir *išorinių* veiksnių — elektros srovės viršįtampiai, dulkelės ant kontūrų, neteisingai prijungti kabeliai. Kadangi Trečiajame mazge aparatinė įranga buvo taip gerai suderinta, ji niekad netgi nebuvo svarsčiusi tokios galimybės.

Atsistojusi Suzana nuskubėjo per kambarį prie didelės knygų spintos su techniniais žinynais. Sugriebė spirale susegtą aplanką, pažymėtą SIST. EKSPL. ir pasklaidė puslapius. Surado, ko ieškojo, nusinešė žinyną prie savojo terminalo ir klaviatūra surinko kelias komandas. Paskui laukė, kol kompiuteris bėgo per sąrašą komandų, įvykdytų per paskutines tris valandas. Tikėjosi, kad paieška aptiks kokią nors išorinę įtaką — nutraukties komandą, generuotą kažkokio maitinimo sutrikimo ar sugedusio lusto.

Po kelių sekundžių Suzanos terminalas pyptelėjo. Jai pagreitėjo pulsas. Sulaikiusi kvapą, tyrinėjo ekraną.

KLAIDOS KODAS 22

Suzaną užplūdo viltis. Gera žinia. Faktas, kad užklausa aptiko klaidos kodą, reiškė, jog jos pėdsekys veikia gerai. Pėdsakas, matyt, pamestas dėl kokios nors išorinės anomalijos, kuri veikiausiai nepasikartos.

KLAIDOS KODAS 22. Suzana laužė galvą, stengdamasi prisiminti, ką 22 kodas reiškia. Aparatinės įrangos sutrikimai Trečiajame mazge buvo tokie reti, kad ji nepajėgė atgaminti atmintyje numeruotųjų kodų reikšmių.

Tad ėmė sklaidyti žinyną, peržiūrinėdama klaidų kodų sąrašą:

19: SUGEDĘS STANDUSIS SKAIDINYS
20: PASTOVIOSIOS SROVĖS SMAILĖ
21: LAIKMENOS TRIKTIS

Pasiekusi numerį 22, ji sustojo ir nustebusi išpūtė akis. Suglumusi dar pasitikrino monitoriuje.

KLAIDOS KODAS 22

Suzana susiraukė ir sugrįžo prie SIST. EKSPL. žinyno. Tai, ką išvydo, buvo visiška nesąmonė. Paaiškinime paprasčiausiai buvo parašyta:

22: RANKINĖ NUTRAUKTIS

35

Bekeris priblokštas išpūtė į Rosiją akis:

— Jūs *pardavėte* žiedą?

Moteris linktelėjo, ir šilkiniai raudoni jos plaukai pasklido ant pečių.

Bekeris troško, kad tai būtų netiesa.

— Pero... betgi...

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Vienai merginai netoli parko, — pasakė ispaniškai.

Bekeris pajuto linkstant kelius. *To negali būti!*

Rosija koketiškai nusišypsojo ir pamojo vokiečio pusėn:

— *Él quería que lo guardará.* Jis norėjo, kad pasilikčiau žiedą, bet aš nesutikau. Mano gyslomis teka gitanų — čigonų — kraujas; mes, gitanai, ne tik raudonplaukiai, bet ir labai prietaringi. Mirštančio dovanotas žiedas nėra geras ženklas.

— Ar tai jūsų pažįstama? — kamantinėjo Bekeris.

Rosija išlenkė antakius.

— *Vaya!** Jūs tikrai norite to žiedo, taip?

Bekeris griežtai linktelėjo

— Kam jūs jį pardavėte?

Stambusis vokietis sėdėjo suglumęs ant lovos. Romantiškas jo vakaras sužlugdytas, ir jis veikiausiai nenutuokė kodėl.

— *Was passiert?* — nervingai paklausė jis. — Kas vyksta?

Bekeris nekreipė į jį dėmesio.

— Tiesą sakant, aš jo nepardaviau, — tarė Rosija. — Bandžiau parduoti, bet ji buvo tik vaikutis ir neturėjo pinigų. Galiausiai atidaviau jai. Jei būčiau žinojusi apie dosnų jūsų pasiūlymą, būčiau išsaugojusi jį jums.

— Kodėl jūs palikote parką? — griežtai paklausė Bekeris. — Juk kažkas mirė. Kodėl nepalaukėte policijos? Ir neatidavėte žiedo *jiems*?

— Aš trokštu daugelio dalykų, pone Bekeri, bet tik ne *nemalonumų*. Be to, tas seniokas tartum valdė padėtį.

— Kanadietis?

— Taip, jis paskambino greitajai. Mudu nusprendėme pasišalinti. Nemačiau priežasties, kodėl turėčiau savo kompanioną ar save painioti į policijos reikalus.

Bekeris išsiblaškęs linktelėjo. Jis vis dar stengėsi susitaikyti su šiuo žiauriu likimo posūkiu. *Ji atidavė tą prakeiktą blizgutį!*

— Bandžiau padėti tam mirštančiajam, — paaiškino Rosija. — Bet jis tartum to nenorėjo. Pradėjo nuo žiedo — vis kišo šį mums po nosimis. Trys jo pirštai buvo luoši. Vis kišo mums savo plaštaką — lyg turėtume paimti žiedą. Aš nenorėjau, bet štai mano draugas galiausiai paėmė. Tada vyriokas numirė.

— Ir jūs bandėte gaivinti? — spėjo Bekeris.

— Ne. Mes prie jo neprisilietėme. Mano draugas išsigando. Jis didžiulis, bet ištižėlis. — Ji gundomai nusišypsojo Bekeriui. — Nesirūpinkite — jis nesupranta nė žodžio ispaniškai.

* Žiū! (*Isp.*)

Bekeris susiraukė. Vėl ėmė svarstyti, iš kur tos mėlynės Tankadui ant krūtinės.

— Ar paramedikai gaivino?

— Visiškai nenutuokiu. Jau sakiau, kad mudu pasišalinome prieš jiems atvykstant.

— Tai yra, kai jūs *pavogėte* žiedą, — rūsčiai metė Bekeris.

Rosija piktai sužioravo į jį akimis.

— Mes nepavogėme žiedo. Žmogus merdėjo. Buvo aišku, ko jis nori. Mes išpildėme paskutinę jo valią.

Bekeris atlyžo. Rosija teisi; po šimts, ir jis veikiausiai būtų taip pat pasielgęs.

— Bet paskui atidavėte žiedą kažkokiai merginai?

— Jau sakiau jums. Žiedas privertė mane nervintis. Mergina buvo apsikarsčiusi papuošalais. Pamaniau, žiedas jai patiks.

— O ar jai nepasirodė keista? Kad paprasčiausiai *atidavėte* žiedą?

— Ne. Pasakiau jai, kad radau jį parke. Pamaniau, gal ji pasisiūlys sumokėti už jį, bet nepasisiūlė. Nesvarbu. Aš tik norėjau atsikratyti žiedo.

— Kada jūs atidavėte jai žiedą?

Rosija gūžtelėjo pečiais.

— Šiandien popiet. Maždaug po valandos, kai jį gavau.

Bekeris pasižiūrėjo į laikrodį: 23.48. Pėdsakas aštuonių valandų senumo. *Kokį velnią aš čia veikiu? Juk turėčiau būti Mėlynuosiuose kalnuose.* Jis atsiduso ir pateikė vienintelį klausimą, kuris atėjo į galvą:

— Kaip ta mergina atrodė?

— *Era un punqui,* — atsakė Rosija.

Bekeris suglumęs pažvelgė į ją:

— *Un punqui?*

— *Sí. Punqui.*

— Pankė?

— Taip, pankė, — patvirtino ji šiurkščia anglų kalba ir tuojau pat vėl prašneko ispaniškai: — *Mucha joyería.* Daug papuošalų. Vienoje ausyje keistas auskaras. Regis, kaukolė.

— Sevilijoje esama pankrokerių?

Rosija nusišypsojo:

— *Todo bajo el sol.* Visko esama po saule. — Tai buvo Sevilijos turizmo biuro devizas.

— Ar ji pasisakė vardą?

— Ne.

— Ar ji pasakė jums, kur eina?

— Ne. Prastai kalbėjo ispaniškai.

— Tai ji nebuvo ispanė? — nustebo Bekeris.

— Ne. Manau, ji buvo anglė. Su nežmoniškais plaukais — raudonais, baltais ir mėlynais.

Bekeris susiraukė nuo tokio savotiško portreto.

— Gal ji buvo amerikietė? — spėjo jis.

— Nemanau, — atsakė Rosija. — Vilkėjo Britanijos vėliavos spalvų marškinėliais.

Bekeris tylomis linktelėjo.

— Gerai. Raudoni, balti ir mėlyni plaukai, Britanijos vėliavos spalvų marškinėliai ir ausyje karanti kaukolė. Kas dar?

— Nieko. Tiesiog paprasčiausia pankė.

Paprasčiausia pankė? Bekeris buvo iš akademinio šiltų nertinių ir konservatyvių šukuosenų pasaulio — jis net nepajėgė įsivaizduoti, apie ką moteris kalba. — Gal dar ką nors prisimintumėte? — mygo jis.

Rosija kiek pagalvojo.

— Ne. Daugiau nieko.

Kaip tik tuo metu garsiai sugirgždėjo lova. Rosijos klientas nepatogiai perkėlė savo kūno svorį. Bekeris pasigręžė į jį ir prašneko kuo sklandžiausiai vokiškai:

— *Noch etwas?* Kas nors dar? Gal prisimenate ką nors, kas padėtų man surasti tą pankrokerę su žiedu?

Ilga tyla. Tartum milžinas norėtų kažką pasakyti, tik nelabai žinotų kaip. Apatinė jo lūpa mirksnį virptelėjo, paskui sekė pauzė, ir galiausiai storulis prašneko: trys žodžiai, kuriuos ištarė, tikrai buvo angliški, bet vos suprantami dėl stipraus vokiško akcento:

— Atsikriošk und išnyk.

Bekeris apstulbintas išsižiojo.

— Atleiskite, ką pasakėte?

— Atsikriošk und išnyk, — pakartojo storulis, kairiuoju delnu tekšteldamas sau per mėsingą dilbį — apytiksliai pamėgdžiodamas nešvankų itališką gestą „atsikrušk“.

Bekeris buvo pernelyg pavargęs, kad įsižeistų. *Atsikrušk ir išnyk? Kas gi nutiko tam ištižėliui?* Jis vėl ispaniškai kreipėsi į Rosiją:

— Regis, per ilgai užsibuvau.

— Neimkite dėl jo į galvą, — nusijuokė ji. — Jis tik šiek tiek nusivylęs. Tačiau gaus, kas jam priklauso. — Rosija krestelėjo plaukus ir pamerkė akį.

— Ar nieko daugiau neprisimenate? — paklausė Bekeris. — Bent ką, kas galėtų man padėti?

Rosija papurtė galvą.

— Tai viskas. Bet jūs niekaip jos nesurasite. Sevilija — didelis ir kartais labai klaidus miestas.

— Pasistengsiu, kiek pajėgsiu. — *Tai nacionalinio saugumo reikalas.*

— Jeigu nepavyks, — pasakė Rosija, nužvelgdama išsipūtusią Bekerio kišenę su voku, — prašom vėl čia užsukti. Mano draugas, be abejo, jau miegos. Tyliai pasibelskite. Aš surasiu mums laisvą kambarį. Išvysite tokią Ispaniją, kokios niekados nepamiršite. — Ji viliojamai papūtė lupytes.

Bekeris prisivertė mandagiai nusišypsoti.

— Jau turiu eiti. — Jis mandagiai atsiprašė vokiečio už pertrauktą vakarą.

Milžinas nedrąsiai nusišypsojo:

— *Keine Ursache.**

Bekeris pasuko durų link. Jokios problemos? *Kur pasidėjo „Atsikrušk ir išnyk"?*

36

— Rankinė nutrauktis? — nieko nesuprasdama Suzana įsistebeilijo į ekraną.

Žinojo nesurinkusi jokios rankinės nutraukties komandos — bent jau ne sąmoningai. Ėmė svarstyti, gal apsirikusi klaidinga tvarka nuspaudė klavišus.

— Negali būti, — sumurmėjo ji. Pasak antraštinių įrašų, nutraukties komanda išsiųsta mažiau nei prieš dvidešimt minučių. Suzana prisiminė, kad vienintelis dalykas, kurį per paskutiniąsias dvidešimt minučių ji surinkusi — tai savąjį slaptumo kodą, išeidama pasikalbėti su komandoru. Absurdiška manyti, kad slaptumo kodas galėjo būti klaidingai palaikytas nutraukties komanda.

Suprasdama, kad tai tik laiko gaišatis, Suzana vis tiek atvėrė „Ekrano užraktą" ir dusyk pasitikrino, ar slaptumo kodas buvo įvestas teisingai. Tikrai taip, jokios klaidos.

* Nėr už ką (*vok.*).

— Tad *iš kur*, — piktai ji klausė save, — iš kur rankinė nutrauktis?

Suzana susiraukusi uždarė „Ekrano užrakto" langą. Tačiau netikėtai, per sekundės dalelytę, vaizdui ekrane išnykstant, kai kas pagavo jos dėmesį. Ji vėl atidarė langą ir ištyrinėjo duomenis. Nesuprantama. Ekrano užrakto kodą ji įvedė palikdama Trečiąjį mazgą, bet „atrakinimo" įvesties laikas atrodė keistas. Abi įvestis skyrė mažiau nei minutė. Suzana tikrai žinojo prabuvusi už durų su komandoru ilgiau nei vieną minutę.

Ji paslinko puslapį žemiau. Tai, ką išvydo, pribloškė. Užregistruota trimis minutėmis vėliau, pasirodė antra pora „užrakinimo-atrakinimo" įvesčių. Sprendžiant iš registracijos žurnalo, kažkas jai nesant buvo atrakinęs terminalą.

— Neįmanoma! — jai užėmė kvapą. Vienintelis galimas asmuo — Gregas Heilas, o Suzana tikrai žinojo niekad neatskleidusi Heilui savojo slaptumo kodo. Laikydamasi deramos kriptografininkų darbo tvarkos, Suzana buvo pasirinkusi savąjį kodą atsitiktinai ir niekad niekur jo neužrašiusi. Nė negali kilti klausimo, kad Heilas atspėjo penkiaženklę kombinaciją — tai trisdešimt šeši penktame laipsnyje, per šešiasdešimt milijonų galimybių.

Bet „Ekrano užrakto" įvestys aiškios kaip diena. Nustebusi Suzana spoksojo į jas. Kol buvo pasišalinusi, Heilas kažkokiu būdu buvo prilindęs prie jos terminalo. Jis pasiuntė jos pėdsekiui rankinės nutraukties komandą.

Klausimui *kaip* tuoj pat užleido vietą klausimams *kodėl*? Įsilaužti į jos terminalą Heilas neturėjo jokio motyvo. Jis netgi nežinojo, kad Suzana paleidusi pėdsekį. O jeigu net ir būtų žinojęs, kodėl būtų turėjęs prieštarauti, kad ji stengiasi susekti kažkokį tipą, pasivadinusį Šiaurės Dakota?

Neatsakyti klausimai tartum dauginosi jai galvoje.

— Pirmiausia tai, kas būtina padaryti pirmiausia, — ištarė ji garsiai. Heilo imsis kiek vėliau. Susitelkusi į reikalą, Suzana iš naujo įkėlė savąjį pėdsekį ir nuspaudė klavišą ĮVESTIS. Terminalas sykį pyptelėjo.

PĖDSEKYS IŠSIŲSTAS

Suzana žinojo, kad prireiks valandų, iki pėdsekys sugrįš. Keikė Heilą, stebėdamasi, iš kurgi jis gavęs josios slaptumo kodą ir kodėl jį sudomino pėdsekys.

Atsistojusi Suzana greitai nuėjo prie Heilo terminalo. Ekranas buvo tamsus, bet ji matė, kad šis neužrakintas — pakraščiuose monitorius silpnai

švytėjo. Kriptografininkai retai užrakindavo savuosius terminalus, išskyrus tuomet, kai palikdavo Trečiąjį mazgą nakčiai. Jie tik paprasčiausiai pritamsindavo monitorius — visuotinai priimta garbės kodekso nuoroda, kad niekas kitas terminalo neliestų.

Suzana pasilenkė prie Heilo terminalo.

— Suk jį devynios, tą garbės kodeksą, — tarė. — Kokį velnią tu sumanei?

Greitai žvilgtelėjusi į tuščią Kriptografijos salę, Suzana įjungė Heilo monitoriaus šviesumo reguliuoklius. Monitorius nušvito, bet ekranas liko visiškai tuščias. Suzana susiraukė, nieko jame neišvydusi. Netikra, kaip elgtis toliau, ji išsikvietė paieškos varytuvę ir surinko:

IEŠKOTI: PĖDSEKIO

Abejotina, ar kas nors išeis, bet jeigu Heilo kompiuteryje esama kokių nuorodų į Suzanos pėdsekį, ši paieška suras jas. Tuomet galbūt šiek tiek paaiškėtų, kodėl Heilas rankiniu būdu nutraukė jos programą. Po kelių sekundėlių ekranas atgijo:

ATITIKČIŲ NERASTA

Suzana minutėlę sėdėjo, netgi tikrai nežinodama, ko ieškanti. Ji vėl pabandė.

IEŠKOTI: EKRANO UŽRAKTO

Monitorius vėl atgijo ir suteikė keletą nereikšmingų nuorodų — jokios užuominos, kad Heilas turėjo savo kompiuteryje bent kokių Suzanos slaptumo kodo kopijų.

Suzana garsiai atsiduso. *Tad kokiomis gi programomis jis šiandien dirbo?* Ji perėjo prie Heilo „nesenos vartosenos“ meniu, norėdama sužinoti, kokia programa jis dirbo paskiausiai. Pasirodo, buvo įlindęs į savo elektroninio pašto serverį. Suzana peržiūrėjo jo standųjį kaupiklį ir galiausiai surado jo elektroninio pašto aplanką, apdairiai paslėptą tarp kai kurių kitų katalogų. Ji atidarė aplanką ir atsirado papildomi aplankai; atrodo, Heilas turėjo daugybę elektroninio pašto tapatybių ir sąskaitų. Šiek tiek nustebusi Suzana pastebėjo, kad viena iš jų — anoniminė pašto dėžutė. Ji atidarė aplanką, spragtelėjo vieną iš senų gautųjų pranešimų ir perskaitė.

Jai kaipmat užėmė kvapą. Pranešime buvo parašyta:

KAM: NDAKOTA@ARA.ANON.ORG
NUO: ET@DOSHISHA.EDU
DIDŽIULĖ SĖKMĖ! SKAITMENINĖ TVIRTOVĖ BEMAŽ BAIGTA.
JI SUGRĄŽINS NSA DEŠIMTMEČIUS ATGAL!

Tarsi sapne Suzana darsyk ir darsyk skaitė pranešimą. Paskui drebėdama atidarė kitą.

KAM: NDAKOTA@ARA.ANON.ORG
NUO: ET@DOSHISHA.EDU
CIKLIŠKOS KAITOS ATVIRASIS TEKSTAS VEIKIA! VISA GUDRYBĖ — MUTACINĖS SEKOS!

Neįtikėtina, ir vis dėlto tai prieš akis. Elektroninis paštas nuo Ensejo Tankado. Jis susirašinėjo su Gregu Heilu. Juodu kartu dirbo. Regėdama iš terminalo tvieskiančią į ją neįmanomą tiesą, Suzana nustėro.

Gregas Heilas — Šiaurės Dakota?

Suzana nepajėgė atplėšti akių nuo ekrano. Mintimis ieškojo kokio nors kito paaiškinimo, bet nerado. Tai įrodymas — netikėtas, ir nuo jo nepabėgsi: Tankadas naudojo mutacines sekas cikliškos kaitos atvirojo teksto funkcijai sukurti, ir Heilas su juo susimokė, kad galėtų NSA paguldyti ant menčių.

— Šitai... sumikčiojo Suzana, — šitai neįmanoma.

Tartum su tuo nesutikdamas, iš anksčiau atsiliepė Heilo balso aidas: *Tankadas man kelissyk rašė... Mane priimdamas dirbti Stratmoras rizikavo... Kada nors aš iš čia išeisiu.*

Vis dėlto Suzana nepajėgė susitaikyti su tuo, ką regėjo. Teisybė, Gregas Heilas koktus ir arogantiškas — betgi jis ne išdavikas. Juk žino, ką „Skaitmeninė tvirtovė“ padarytų NSA; niekaip negali būti įsivėlęs į sąmokslą paviešinti ją!

Tačiau Suzana suvokė, kad niekas negali jo sustabdyti — niekas, išskyrus savigarbą ir padorumą. Ji prisiminė „Šoklio“ algoritmą. Gregas jau sykį anksčiau sužlugdė NSA planus. Kas jam sutrukdys vėl tą pabandyti?

— Betgi Tankadas... — Suzana nepajėgė suprasti. — *Kodėl kas nors toks paranojiškas kaip Tankadas turėtų pasikliauti tokiu nepatikimu žmogumi kaip Heilas?*

Ji žinojo, kad visa tai dabar nebesvarbu. Svarbu tik nueiti pas Stratmo-

rą. Kažkokia likimo ironija — Tankado partneris čia pat, jiems po nosim. Įdomu, ar Heilas jau žino, kad Ensejis Tankadas negyvas?

Ji suskato greitai uždarinėti Heilo elektroninį paštą — būtina terminalą palikti lygiai tokį pat, kokį ir surado. Heilas neturi nieko įtarti — kol kas dar ne. „Skaitmeninės tvirtovės" prieigos raktas, sumojo ji apstulbusi, veikiausiai paslėptas kažkur šiame kompiuteryje.

Bet Suzanai uždarinėjant paskutinįjį failą, už Trečiojo mazgo lango šmėstelėjo šešėlis. Staigiai pakėlusi akis, ji išvydo besiartinantį Gregą Heilą. Visu kūnu jai plūstelėjo adrenalinas. Gregas jau buvo beveik prie durų.

— Velnias! — sukeikė ji, nužvelgdama atstumą iki savo vietos. Suprato niekaip nesuspėsianti. Heilas jau beveik čia.

Ji desperatiškai apsisuko, ieškodama kokio nors kito pasirinkimo. Durys už jos trekštelėjo ir ėmė slinktis. Suzana veikė instinktyviai. Panardindama batelius į kilimą, ji ilgais sieksniniais žingsniais puolė bufeto link. Kol durys šnypšdamos atsidarė, Suzana čiūžtelėjusi jau sustojo prie šaldytuvo, vienu trūktelėjimu atlapodama dureles. Stiklinis ąsotis ant jo viršaus pavojingai pasviro ir vėl atgavo pusiausvyrą.

— Išalkote? — paklausė Heilas, įžengdamas vidun ir pasukdamas prie jos. Jo balsas buvo ramus ir flirtiškas. — Norite, pasidalysiu tofu?

Suzana iškvėpė orą ir apsisuko veidu į jį.

— Ne, dėkui, — tarė. — Pamaniau, aš tik... — Bet žodžiai įstrigo gerklėje. Ji išblyško.

Heilas keistai nužvelgė ją.

— Kas negera?

Suzana prisikando lūpą ir įrėmė į jį akis.

— Nieko, — vos pajėgė pralementi. Tačiau tai buvo melas. Kitapus kambario skaisčiai švytėjo Heilo terminalas. Ji pamiršo šį pritemdyti.

37

Nulipęs „Alfonso XIII" apačion, Bekeris pavargęs užklydo į barą. Panašus į nykštuką barmenas patiesė priešais jį servetėlę.

— *Qué bebe usted?* Ko gersite?

— Nieko, dėkui, — atsakė Bekeris. — Sakykite, ar mieste yra kokių nors pankrokerių klubų?

Barmenas keistai jį nužvelgė.

— Klubų? Pankų?

— Taip. Ar esama mieste kokios nors vietos, kur jie visi šlaistosi?

— *No lo sé, señor.* Nežinau. Bet tikrai ne čia! — Jis nusišypsojo. — Na tai kaip, išgersite?

Bekeris norėjo vyrioko atsikratyti. Viskas vyksta ne taip, kaip jo planuota.

— *¿Quiere Vd. algo?* — pakartojo barmenas. — *¿Fino? ¿Jerez?**

Kažkur viršuje girdėjosi silpni klasikinės muzikos garsai. *Brandenburgo koncertai,* dingtelėjo Bekeriui. *Numeris keturi.* Praeitais metais universitete jiedu su Suzana klausėsi, kaip „Šv. Martyno katedros laukų akademija"** grojo Brandenburgus. Staiga jis panoro, kad ji būtų čia su juo. Vėjelis iš kondicionieriaus orlaidės viršuje Bekeriui priminė, kaip dabar turi būti lauke. Įsivaizdavo save einantį prakaitu dvokiančiomis, narkotikais persmelktomis Trianos gatvėmis ir besidairantį kažkokios pankės su Britanijos vėliavos piešinio marškinėliais. Vėl pagalvojo apie Suzaną.

— *Zumo de arándano,* — išgirdo save tariant. — Spanguolių sulčių.

Barmenas tartum sutriko.

— *¿Solo?* — Spanguolių sultys Ispanijoje populiarus gėrimas, bet kad gertum jas vienas — negirdėtas dalykas.

— *Sí,* — atsakė Bekeris. — Solo.

— *¿Echo un poco de Smirnoff?* — mygo barmenas. — Šlakelį vodkos?

— No, gracias.

— *¿Gratis?* — įkalbinėjo jis. — Įstaigos sąskaita?

Tvinksinčia galva Bekeris įsivaizdavo purvinas Trianos gatveles, troškų karštį ir ilgą naktį prieš akis. Bala nematė. Jis linktelėjo.

— *Sí, échame un poco de vodka****.

Barmenui tartum gerokai palengvėjo, ir jis nuskubėjo sutaisyti gėrimo.

Bekeris apsidairė po puošnų barą ir paklausė savęs, ar nesapnuojąs. Viskas būtų buvę logiškiau nei tiesa. *Aš, universiteto dėstytojas,* — pagalvojo jis, — *slaptoje misijoje.*

Barmenas sugrįžo ir plačiu gestu pastatė priešais Bekerį gėrimą.

— *A su gusto, señor*****. Spanguolės su šlakeliu degtinės.

Bekeris padėkojo. Nugėrė gurkšnelį ir paspringo. *Ir tai vadinasi šlakelis?*

* Sauso vyno? Chereso? (*Isp.*)

** Angl. Academy of St. Martin in the Fields — vienas iš garsiausių Anglijos bažnytinių kamerinių orkestrų.

*** Šliukštelėkite šlakelį degtinės.

**** Pagal jūsų skonį, senjore (*isp.*).

38

Heilas sustojo pusiaukelėje iki Trečiojo mazgo bufeto ir išpūtė į Suzaną akis.

— Kas negerai, Sju? Atrodai baisiai.

Suzana kovojo su kylančia baime. Už dešimties pėdų skaisčiai švytėjo Heilo monitorius.

— Aš... man viskas gerai, — besidaužančia širdimi sugebėjo ištarti ji.

Heilas suglumusiu veidu nužvelgė ją.

— Gal atnešti vandens?

Suzana nepajėgė atsakyti. Keikė save. *Kaip galėjau pamiršti pritemdyti prakeiktą jo monitorių?* Suvokė, kad tą pat akimirką, kai Heilas įtars ją naršius po jo terminalą, taip pat įtars žinant ir tikrąją jo tapatybę, Šiaurės Dakotą. Būgštavo, kad Heilas bet ką padarys, kad tik ta informacija liktų Trečiajame mazge.

Suzana svarstė, ar jai pulti prie durų. Bet taip ir nesuspėjo. Staiga pasigirdo bildesys į stiklinę sieną. Abu, ir Heilas, ir Suzana, krūptelėjo. Čartrukianas! Anas vėl sutrinksėjo prakaituotais kumščiais į stiklą. Atrodė, lyg išvydęs Paskutiniojo teismo dieną.

Heilas metė rūstų žvilgsnį į paklaikusį sistemų saugos techniką už lango, paskui vėl pasigręžė į Suzaną.

— Aš tuoj grįšiu. Pasiimkit ko nors išgerti. Atrodote išblyškusi. — Heilas apsisuko ir išėjo pro duris.

Suzana suėmė save į rankas ir skubiai prišoko prie Heilo terminalo. Pasilenkusi pareguliavo šviesą. Monitorius užtemo.

Galvoje jai dunksėjo. Apsisukusi ėmė stebėti dabar vykstantį Kriptografijos salėje pokalbį. Matyt, Čartrukianas vis dėlto neišėjo namo. Jaunasis sistemų saugos technikas, apimtas panikos, klojo Gregui Heilui savo nerimą. Suzana suvokė, kad tai nebesvarbu — Heilas žinojo viską, kas buvo žinotina.

Turiu nusigauti pas Stratmorą, — pagalvojo ji. — *Ir nedelsiant.*

39

301 numeris. Vonios kambaryje Rosija Eva Granada stovėjo nuoga priešais veidrodį. Visą dieną ji baiminosi šios akimirkos. Vokietis ant lovos laukia jos. Jis — stambiausias vyras, su kokiu kada nors yra buvusi.

Nenorom ji išsiėmė iš kibirėlio ledo kubelį ir pasitrynė juo spenelius. Šie greitai sustandėjo. Tai jos talentas — priversti vyrus manyti, jog esą geidžiami. Štai dėl ko jie vis grįždavo. Ji persibraukė rankomis lankstų, tamsiai įdegusį kūną, vildamasi, kad šis išliks toks pat dar ketverius ar penkerius metus, kol turėsianti pakankamai pinigų, kad galėtų pasitraukti. Senjoras Roldanas pasiimdavo didesniąją dalį jos atlygio, bet be jo, žinojo, būtų kaip ir kitos kekšelės, kabinančios girtuoklius Trianoje. O šie vyrai nors pinigingi. Niekad jos nemušė, ir juos lengva patenkinti. Ji užsivilko apatinius, giliai atsiduso ir atidarė vonios kambario duris.

Kai Rosija įžengė į kambarį, vokiečiui akys išvirto ant kaktos. Ji vilkėjo juodu negližė. Kaštoninė jos oda švelnioje šviesoje spinduliavo, o po nėriniais speneliai stovėjo išsitempę it kareiviai.

— *Komm doch hierher**, — godžiai paliepė vokietis, nusimesdamas chalatą ir nuvirsdamas aukštielninkas.

Prisiverstinai nusišypsojusi, Rosija prisiartino prie lovos, spitrydama žemyn į didžiulį vokietį, ir su palengvėjimu prunkštelėjo. Organas jam tarp kojų buvo mažučiukas. Riebūs vokiečio pirštai įniko grabinėti kiekvieną jos kūno colį. Užvirtusi ant jo, ji vaitojo ir rangėsi, vaidindama ekstazę. Kai jis nurito ją nuo savęs ir užsiropštė ant viršaus, ji pamanė būsianti sutraiškyta. Prie tešlinio jo kaklo gaudė orą ir duso. Meldėsi, kad kuo greičiau jis baigtų.

— *Sí! Sí!* — aikčiojo tarp stūmių. Padrąsindama suleido nagus jam į nugarą.

Po galvą jai blaškėsi padrikos mintys — veidai daugybės vyrų, kuriuos buvo patenkinusi, lubos, į kurias valandų valandas spoksodavo tamsoje, svajonės turėti vaikų...

Staiga, be perspėjimo, vokiečio kūnas išlinko, sustingo ir bemaž tučtuojau susmuko viršum jos. *Viskas?* Pagalvojo ji nustebusi ir pasijausdama lengviau.

Pamėgino išsimuistyti iš po jo.

— Branguti, — kimiai sukuždėjo. — Dabar leisk man ant viršaus.

Bet vyriškis nejudėjo.

Ji rankomis pabandė nustumti masyvius jo pečius.

— Branguti, aš... aš negaliu kvėpuoti! — Jai ėmė darytis silpna. Juto traškant savo šonkaulius. — *¿Despiértate!* — Instinktyviai savo pirštais ėmė tąsyti susivėlusius jo plaukus. — *Pabusk!*

* Nagi, prieik arčiau (*vok.*).

Ir kaip tik tuomet ji pajuto šiltą lipnų skystį. Šis per įmirkusius jo plaukus varvėjo jai ant skruostų, į burną. Buvo sūrus. Ji it padūkusi rangėsi iš po jo. Viršum jos keistas šviesos pluoštas išryškino perkreiptą vokiečio veidą. Iš žiojinčios kulkos skylės smilkinyje ant jos pliaupė kraujas. Ji pabandė suklykti, bet plaučiuose nebebuvo likę oro. Kūnas gniuždė ją. Paklaikusi ji apgraibom puolė krintančio pro duris šviesos pluošto link. Išvydo ranką. Pistoletą su duslintuvu. Blykstelėjusią šviesą. Ir paskui — nieko.

40

Už stiklinės Trečiojo mazgo sienos Čartrukianas atrodė baisiai išsigandęs. Jis bandė įtikinti Heilą, kad TRANSLTR ištikusi bėda. Su vienintele mintimi galvoje — surasti Stratmorą — Suzana pralėkė pro juodu.

Supanikavęs sistemų saugos technikas sugriebė ją už alkūnės

— Panele Flečer! Turime virusą! Tikrai! Jums reikia...

Suzana išsivadavo iš jo gniaužto ir piktai sužaibavo akimis:

— Regis, komandoras paliepė jums eiti namo!

— Betgi praginos monitorius! Jis registruoja aštuoniolika...

— Komandoras Stratmoras paliepė jums eiti namo!

— STRATMORAS TEUŽSIKRUŠA! — suriko Čartrukianas, ir jo žodžiai nuaidėjo po visą kupolą.

Iš viršaus sududeno žemas balsas:

— Pone Čartrukianai?

Trejetas Kriptografijos darbuotojų sustingo.

Aukštai viršum jų, prie turėklų priešais savo kabinetą, stovėjo Stratmoras.

Mirksnį vienintelį garsą kupolo viduje tesudarė iš žemiau atsklindantis nelygus generatorių dūzgesys. Suzana iš paskutiniųjų stengėsi pagauti Stratmoro žvilgsnį. *Komandore! Šiaurės Dakota — Heilas!*

Bet Stratmoras buvo sutelkęs dėmesį į jaunąjį techniką. Jis nulipo laiptais nė nesumirksėdamas, visą kelią neatitraukdamas akių nuo Čartrukiano. Perkirto Kriptografijos salę ir sustojo šešis colius priešais drebantį technikėlį.

— *Ką* jūs pasakėte?

— Sere, — duso Čartrukianas, — TRANSLTR ištikusi bėda.

— Komandore? — įsiterpė Suzana. — Ar galėčiau...

Vis neatplėšdamas akių nuo sistemų saugos techniko, Stratmoras numojo ją šalin.

— Mes turime infekuotą failą, sere. Neabejoju tuo, — išpyškino Filas.

Stratmoro veidas tamsiai paraudo.

— Pone Čartrukianai, mes jau apie tai kalbėjome. TRANSLTR nėra *jokio* infekuoto failo!

— Taip, yra! — sušuko vaikinas. — Ir jis keliauja į pagrindinį duomenų banką...

— Kur, po velnių, tas infekuotasis failas? — užriko Stratmoras. — Parodykite man!

Čartrukianas delsė.

— Aš negaliu.

— Žinoma, negalite! Nes jo nėra!

Suzana vėl išsižiojo:

— Komandore, aš privalau...

Ir vėl komandoras ją nutildė piktu mostu.

Suzana nervingai užmetė akį į Heilą. Šis atrodė patenkintas savimi ir abejingas. *Visiškai suprantama,* — pagalvojo ji. — *Ko Heilui jaudintis dėl viruso; jis žino, kas iš tikrųjų dedasi TRANSLTR viduje.*

Čartrukianas spyrėsi:

— Infekuotasis failas yra, sere. Bet Špicrutė jo nepagavo.

— Jeigu Špicrutė jo nepagavo, — tūžo Stratmoras, — tai iš kur, po velnių, žinote, kad jo esama?

Staiga Čartrukiano balsas tapo labiau pasitikintis savimi.

— Mutacinės sekos, sere. Aš perleidau visą analizę, ir tyrimas atskleidė mutacines sekas!

Dabar Suzana suprato, kodėl sistemų saugos technikas atrodė toksai susirūpinęs. *Mutacinės sekos*, mąstė ji. Ji žinojo, kad mutacinės sekos — tai programavimo sekvencijos, kurios itin sudėtingai sugadindavo duomenis. Jos labai dažnos kompiuterių virusuose, ypač virusuose, kurie pakeisdavo didžiulius duomenų blokus. Aišku, Suzana iš Tankado elektroninio pašto taip pat žinojo, kad Čartrukiano pastebėtosios mutacinės sekos nekenksmingos — paprasčiausiai tėra „Skaitmeninės tvirtovės" dalis.

Technikas varė toliau:

— Kai aš pirmą sykį išvydau sekas, sere, pamaniau, kad sutrikę Špicrutės filtrai. Bet paskui praginiau kai kuriuos testus ir aptikau... — Jis trumpam nutilo, staiga tartum sunerimęs. — Aptikau, kad kažkas rankiniu būdu *apėjo* Špicrutę.

Šį pareiškimą pasitiko netikėta tyla. Paraudęs Stratmoro veidas įgijo dar tamsesnį atspalvį. Nebuvo jokios abejonės, ką Čartrukianas kaltina: Stratmoro terminalas — Kriptografijoje vienintelis, turintis galimybę apeiti Špicrutės filtrus.

Galop Stratmoras prašneko, ir jo balsas nuskambėjo tartum ledinis:

— Pone Čartrukianai, nors tai ir nebūtų jūsų rūpestis, bet Špicrutę apėjau *aš*. — Jis kalbėjo toliau, ir jo pyktis bemaž pasiekė virimo tašką. — Kaip jau anksčiau jums pasakiau, aš leidžiu labai pažangią diagnostiką. Mutacinės sekos, kurias matote TRANSLTR viduje, dalis diagnostikos; jos ten todėl, nes *aš* jas įvedžiau. Špicrutė neleido man įkelti failo, tad aš apėjau jos filtrus. — Stratmoro akys susmigo į Čartrukianą. — Taigi, ar bus dar kas nors, iki jūs išeisite?

Akimirksniu Suzanai viskas paaiškėjo. Kai Stratmoras parsisiųsdino iš interneto užšifruotąjį „Skaitmeninės tvirtovės“ algoritmą ir pabandė šį praginti per TRANSLTR, bet mutacinės sekos sutrikdė Špicrutės filtrus. Norėdamas žūtbūt sužinoti, ar „Skaitmeninė tvirtovė“ įveikiama, Stratmoras nusprendė apeiti filtrus.

Normaliomis sąlygomis apeiti Špicrutę buvo neįsivaizduojama. Tačiau šiomis aplinkybėmis nebuvo pavojaus pasiųsti „Skaitmeninę tvirtovę“ tiesiai į TRANSLTR; komandoras aiškiai žinojo, koks tai failas ir iš kur atėjęs.

— Su visa derama pagarba, sere, — neatlyžo Čartrukianas, — bet aš niekad nesu girdėjęs apie diagnostiką, kuri naudotųsi mutacinėmis...

— Komandore, — vėl įsiterpė Suzana, nebetverdama daugiau laukti nė sekundėlės. — Iš tikrųjų man reikia...

Šįsyk jos žodžius pertraukė šaižūs Stratmoro mobiliojo telefono signalai. Sugriebęs komandoras prisidėjo prie ausies aparačiuką.

— Koks reikalas?! — viauktelėjo jis. Paskui nutilo ir ėmė klausytis skambinančiojo.

Suzana mirksnį pamiršo Heilą. Meldėsi, kad skambintojas būtų Deividas. *Pasakykit, kad jam viskas gerai,* — galvojo ji. — *Pasakykit, kad jis surado žiedą!* Bet Stratmoras pagavo jos akis ir susiraukė. Tai ne Deividas.

Suzanai ėmė stigti oro. Ji tetroško sužinoti, kad jos mylimasis saugus. Stratmoras, žinojo Suzana, nekantrauja dėl kitų priežasčių; jeigu Deividas užtruks ilgiau, komandorui teks pasiųsti paramą — operatyvinius NSA agentus. Tai buvo rizika, kurios jis vylėsi išvengti.

— Komandore? — mygo Čartrukianas. — Aš iš tikrųjų manau, kad mes turėtume patikrinti...

— Palūkėkite, — atsiprašomai tarė skambinančiajam Stratmoras. Pridengęs delnu mikrofoną, įbedė į jaunąjį techniką ugningą žvilgsnį. — Pone

Čartrukianai, — suniurnėjo jis, — ši diskusija baigta. Prašom palikti Kriptografijos skyrių. *Dabar pat.* Tai įsakymas.

Čartrukianas stovėjo apstulbęs.

— Betgi, sere, mutacinės se...

— DABAR PAT! — užriko Stratmoras.

Mirksnį Čartrukianas spogino be žado akis. Paskui piktas išlėkė į Sistemų saugos laboratoriją.

Stratmoras pasisuko ir suglumęs nužvelgė Heilą. Suzana suprato, kas komandorui sukėlė galvosūkį. Heilas laikėsi ramiai — pernelyg ramiai. Jis puikiai žinojo, kad nėra tokio dalyko kaip diagnostika, naudojanti mutacines sekas, o juolab tokia, kuri geba priversti TRANSLTR dirbti aštuoniolika valandų. Tačiau Heilas nepratarė nė žodžio. Atrodė abejingas visam bruzdesiui. Stratmoras, matyt, klausė savęs *kodėl.* Suzana turėjo atsakymą.

— Komandore, — primygtinai tarė ji, — jeigu tik galėčiau šnektelti...

— Po minutėlės, — pertraukė jis, vis dar nenuleisdamas nuo Heilo nustebusio žvilgsnio. — Man reikia pasikalbėti telefonu. — Sulig šiais žodžiais Stratmoras staigiai apsisuko ir patraukė į savo kabinetą.

Suzana pravėrė burną, bet žodžiai įstrigo ant liežuvio galo. *Šiaurės Dakota — Heilas!* Ji stovėjo sustingusi, nepajėgianti alsuoti. Pajuto Heilą spoksant į ją. Suzana apsisuko. Heilas žingtelėjo į šalį ir maloniai pamojo ranka į Trečiojo mazgo duris.

— Po jūsų, Sju.

41

„Alfonso XIII" trečio aukšto skalbinių kamarėlėje ant grindų be sąmonės gulėjo kambarinė. Žmogus su vielinių rėmelių akiniais įdėjo atgal jai į kišenę viešbučio visraktį. Nejuto jos riktelint, kai smogė, bet niekaip negalėjo tikrai to žinoti — nuo dvylikos metų jis buvo kurčias.

Su šiokia tokia pagarba siekė baterijų pakelio prie diržo; vieno kliento dovana: ši mašinytė suteikė jam naują gyvenimą. Dabar galįs priiminėti užsakymus bet kur pasaulyje. Visi pranešimai ateidavo akimirksniu ir nesusekamai.

Paliesdamas jungiklį jis nekantravo. Akiniai sublikséję atgijo. Vėl jo pirštai susmigo į tuščią orą ir ėmė stuksenti vienas į kitą. Kaip visados, užregistravo savo aukų vardus — visai paprastas dalykas, lyg paskui raus-

tumeis po piniginę ar rankinę. Kontaktai ant jo pirštų susijungė, ir akinių lęšiuose it šmėklos ore pasirodė raidės.

SUBJEKTAS: ROSIJA EVA GRANADA — BAIGTAS
SUBJEKTAS: HANSAS HUBERIS — BAIGTAS

Trimis aukštais žemiau Deividas Bekeris susimokėjo ir patraukė per fojė su perpus nugerta stikline rankoje. Pasuko į atvirą viešbučio terasą kvėptelti gryno oro. *Ten ir atgal*, mąstė jis. Dalykai susiklostė ne visai taip, kaip jis tikėjosi. Dabar reikia apsispręsti. Ar paprasčiausiai viską mesti ir grįžti į oro uostą? *Nacionalinio saugumo reikalas.* Jis patylom nusikeikė. Tad kurių velnių jie pasiuntė kažkokį mokytojėlį?

Bekeris pasislinko barmenui iš akių ir išpylė likusį gėrimą į jazmino vazoną. Nuo vodkos svaigo galva. *Pigiausias, koks tik kada nors buvęs, girtuoklis* — taip Suzana dažnai jį vadindavo. Vėl prisipildęs sunkią krištolinę stiklinę iš vandens fontanėlio, Bekeris gerokai gurkštelėjo.

Kelis sykius pasirąžė, bandydamas nuvyti apėmusį lengvą ūkelį. Paskui pastatė ant turėklo stiklinę ir nudrožė per fojė.

Kai ėjo pro liftą, šio durys slinkdamos prasivėrė. Kabinos viduje stovėjo kažkoks žmogus. Bekeris tesuspėjo pamatyti storus vielinių rėmelių akinius. Žmogus pakėlė prie veido nosinę išsišnypšti nosies. Bekeris mandagiai nusišypsojo ir nuėjo toliau... laukan į tvankią Sevilijos naktį.

42

Trečiojo mazgo viduje Suzana susizgribo karštligiškai bevaikštinėjanti po erdvią patalpą ten ir atgal. Nekantravo demaskuoti Heilą, kai tik gausianti progą.

Heilas sėdėjo prie savo terminalo.

— Stresas žudo, Sju. Kas nors guli ant širdies?

Suzana prisivertė atsisėsti. Manė, kad Stratmoras jau bus pasišnekėjęs telefonu ir sugrįš pasikalbėti su ja, bet jis nesirodė. Suzana stengėsi išlikti rami. Stebeilijo į savojo kompiuterio ekraną. Pėdsekys vis tebekeliavo — antrąsyk. Dabar šitai nebesvarbu. Ji žinojo, kieno adresą šisai sugrąžins: GHALE@crypto.nsa.gov

Suzana pažvelgė viršun į Stratmoro darbo postą ir suprato daugiau nebepajėgsianti laukti. Laikas pertraukti komandoro pokalbį telefonu. Atsistojusi ji pasuko į duris.

Heilas, regis, staiga sunerimo, matyt, pastebėjęs keistą Suzanos elgesį. Plačiais žingsniais greitai perkirtęs kambarį, pasivijo ją prie durų ir sukryžiuotomis ant krūtinės rankomis užtvėrė kelią.

— Sakykit, kas čia vyksta, — reikliai paklausė jis. — Juk šiandien kažkas čia dedasi. Kas gi?

— Leiskite man išeiti, — kaip įmanydama ramiau pasakė Suzana, staiga pajausdama pavojų.

— Nagi, — mygo Heilas. — Stratmoras faktiškai išvijo Čartrukianą už tai, kad atlieka savo darbą. Kas dedasi TRANSLTR viduje? Mes neturime jokių diagnostikų, kurios eitų aštuoniolika valandų. Tai paistalai, ir jūs tai žinote. Pasakykite, kas dedasi?

Suzana primerkė akis. *Po šimts, puikiai žinai, kas dedasi!*

— Pasitraukite, Gregai, — pareikalavo ji. — Man reikia į tualetą.

Heilas patenkintai nusiviepė. Ilgą sekundėlę luktelėjęs, galop žingtelėjo į šalį.

— Atleiskit, Sju. Aš tik flirtavau.

Suzana prasispraudė pro jį ir paliko Trečiąjį mazgą. Eidama pro stiklinę sieną, juto iš anapus susmigusias jai į nugarą Heilo akis.

Nenorom ji apsuko ratą tualetų link. Prieš apsilankydama pas komandorą, gausianti padaryti lankstą. Gregas Heilas nieko neturi įtarti.

43

Šaunių keturiasdešimt penkerių Čedas Brinkerhofas buvo gerai apsirengęs, prisižiūrintis ir gerai informuotas žmogus. Vasarinis jo kostiumas, kaip ir įdegusi oda, — be mažiausios raukšlelės ar bent kokių senumo požymių. Plaukai tankūs, smėlio šviesumo ir — svarbiausia — visiškai natūralūs. Akys spindinčiai mėlynos — vos pastebimai paryškintos nuspalvintų kontaktinių lęšių stebuklo.

Žvalgydamasis aplinkui save po medžiu apmuštą kabinetą, suvokė esąs iškilęs tiek aukštai, kiek NSA jam buvo įmanoma iškilti. Sėdėjo devin-

tame, tai yra Raudonmedžio aukšte, kabinete 9A197. Direktoriaus apartamentuose.

Šeštadienio vakaras, ir Raudonmedžio aukštas buvo beveik tuščias, vadovaujantieji darbuotojai jau seniai išėję — mėgavosi tokiais malonumais, kokiais įtakingi žmonės mėgaujasi savo laisvalaikiu. Nors Brinkerhofas visada svajojo apie „tikrą“ postą agentūroje, jis kažkokiu būdu baigė kaip „asmeninis padėjėjas“ — oficialiame politikos žiurkių lenktynių akligatvyje. Tas faktas, kad dirbo greta galingiausio Amerikos žvalgybos žmogaus, menkai guodė. Brinkerhofas buvo baigęs su pagyrimu Andoverio ir Viljamso koledžus, ir vis dėlto štai jis čia, pusamžis, neturintis jokios realios valdžios — jokių tikrų tikslų, kurių galėtų siekti. Leido savo dienas reguliuodamas kažkieno kito darbotvarkę.

Esama ir neabejotinų pranašumų būti asmeniniu direktoriaus padėjėju — Brinkerhofas turėjo ištaigingą kabinetą direktoriaus apartamentuose, pilnutinę prieigą į visus NSA padalinius ir tam tikrą išskirtinumo lygį, paeinantį iš draugijos, kurioje sukinėjosi. Jis atlikdavo aukščiausių valdžios ešelonų pavedimus. Širdies gilumoje Brinkerhofas suvokė esąs gimęs būti asmeniniu padėjėju — pakankamai sumanus, kad gebėtų vesti užrašus, pakankamai dailus, kad tiktų rengti spaudos konferencijas, ir pakankamai tingus, kad tuo tenkintųsi.

Šleikščiai saldus laikrodžio ant židinio atbrailos skambesys užakcentavo dar vienos jo apgailėtinos egzistencijos dienos pabaigą. *Mėšlas,* — pagalvojo jis. — *Šeštadienis, penkta valanda vakaro. Kokį velnią aš čia veikiu?*

— Čedai? — pašaukė nuo jo kabineto durų kažkokia moteris.

Brinkerhofas pakėlė galvą. Midžė Milken, Fonteno vidaus saugumo analitikė. Šešiasdešimties metų, apkūnoka ir, Brinkerhofo nuostabai, gana patraukli. Tobula flirtuotoja ir triskart išsiskyrusi, Midžė šmižinėjo po šešių kambarių direktoriaus apartamentus valdingai koketiška. Buvo įžvalgi, intuityvi, dirbo nežmoniškai ilgai ir, kalbama, nutuokė apie vidinį NSA funkcionavimą daugiau nei pats Dievas.

Po šimts, pagalvojo Brinkerhofas, nužvelgdamas ją, vilkinčią pilka kašmyro suknele. *Arba aš senstu, arba ji atrodo jaunesnė.*

— Savaitinės ataskaitos, — nusišypsojo ji, pamojuodama vėduokle praskleistais popieriais. — Jums reikia patikrinti duomenis.

Brinkerhofas nužvelgė ją visą nuo galvos ligi kojų.

— Duomenys iš čia neblogai atrodo.

— Iš tikrųjų, Čedai, — nusijuokė ji. — Galėčiau būti jums motina.

Neprimink man, — pamanė jis.

Midžė įėjo vidun ir atsistojo šalia jo stalo.

— Aš jau išeinu, bet direktorius nori, kad šitai būtų apibendrinta, iki jis sugrįš iš Pietų Amerikos. Tai bus pirmadienį iš pat ryto. — Ji numetė priešais jį kompiuterio spaudinius.

— Kas aš — buhalteris?

— Ne, brangusis, jūs kruizo vadovas. Maniau, tai žinot.

— Tad ką aš čia veikiu, krimsdamas skaičius?

Ji sušiaušė jam plaukus.

— Pageidavote daugiau atsakomybės. Štai ji čia.

Jis liūdnai pakėlė į ją akis:

— Midže... Aš neturiu gyvenimo.

Ji pabaksnojo pirštu į popierius.

— *Čia* jūsų gyvenimas, Čedai Brinkerhofai. — Pažvelgė žemyn į jį ir suminkštėjo. — Gal jums ko nors atnešti prieš išeinant?

Jis maldaujamai pažvelgė į ją ir atlošė įskaudusį sprandą.

— Mano pečiai sustingę.

Midžė neužkibo.

— Išgerkite aspirino.

Jis papūtė lūpas.

— Nepamasažuosite nugaros?

Ji papurtė galvą:

— *Cosmopolitan* rašo, kad du trečdaliai nugaros masažų baigiasi seksu.

Brinkerhofas tartum pasipiktino.

— *Mūsieji* niekados!

— Būtent. — Ji pamerkė akį. — Čia ir problema.

— Midže...

— Labos nakties, Čedai, — ji pasuko į duris.

— Išeinate?

— Juk žinote, kad aš pasilikčiau, — pasakė Midžė, stabteldama tarpduryje, — bet vis dėlto turiu *šiokią tokią* savigarbą. Tiesiog negaliu matyti savęs grojančios antruoju smuiku — ypač kai turi reikalą su paauglyste.

— Mano žmona *ne* paauglė, — gynėsi Brinkerhofas. — Ji tik taip elgiasi.

Midžė metė į jį nustebusį žvilgsnį.

— Aš kalbėjau ne apie jūsų žmoną, — ji nekaltai nuleido akis. — Kalbėjau apie *Karmen*. — Ji ištarė vardą su ryškiu puertorikietišku akcentu.

— Ką tokią? — Brinkerhofo balsas kiek pakito.

— Karmen. Iš maisto tarnybos.

Brinkerhofas pasijuto raustąs. Karmen Uerta — dvidešimt septynerių metų konditerijos skyriaus šefė, dirbanti NSA valgykloje. Po darbo valandų Brinkerhofas ne kartą priešokiais buvo mėgavęsis su ja maisto atsargų sandėlyje.

Midžė jam šelmiškai mirktelėjo.

— Įsidėmėkite, Čedai... „Didysis brolis“ viską žino.

„Didysis brolis“? Negalėdamas patikėti, Brinkerhofas gurktelėjo seilę. „Didysis brolis“ stebi ir MAISTO ATSARGŲ SANDĖLIUKUS?

„Didysis brolis“ arba „Brolis“, kaip Midžė jį vadino, — tai „Centrex 333“, vidaus stebėjimo įranga, stovinti mažoje, į drabužinę panašioje kamarėlėje šalia pagrindinio apartamentų kabineto. „Brolis“ sudarė visą Midžės pasaulį. Aparatūra gaudavo duomenis iš 148 uždaros grandinės vaizdo kamerų, 399 elektroninių durų, 377 telefoninio pasiklausymo įtaisų ir 212 laisvai išdėstytų NSA komplekse „blakučių“.

Iš savo sunkios patirties NSA direktoriai žinojo, kad 26 000 tarnautojų — ne tik didelis pranašumas, bet ir galima grėsmė. Kiekvienas stambesnis saugumo pažeidimas NSA istorijoje buvo kilęs viduje. Tad Midžės, kaip vidaus saugumo analitikės, darbas buvo stebėti viską, kas dėjosi tarp NSA sienų... įskaitant, matyt, ir valgyklos maisto atsargų sandėliuką.

Brinkerhofas atsistojo teisintis, bet Midžė jau žengė laukan.

— Rankas *ant* stalo, — šūktelėjo ji per petį. — Jokių kvailų fokusų, kai išeisiu. Sienos turi akis.

Atsisėdęs Brinkerhofas klausėsi nutolstančio koridoriumi jos kulniukų kaukšėjimo. Jis nors žinojo, kad Midžė niekam nepasakos. Ji irgi ne be silpnybių. Leisdavo sau keletą nekuklumų — dažniausiai kartkartėmis pamasažuoti Brinkerhofui nugarą.

Mintimis jis vėl sugrįžo prie Karmen. Įsivaizdavo lankstų jos kūną, tas tamsias šlaunis, tą AM radiją, kurį leisdavo visu garsumu — karštas San Chuano salsas. Jis nusišypsojo. *Galbūt, baigęs darbą, užšoksiu krimstelti.*

Jis išskleidė pirmąjį spaudinį.

KRIPTOGRAFIJA — NAŠUMAS/IŠLAIDOS

Nuotaika jam iškart pasitaisė. Midžė jam davusi dovanėlę: Kriptografijos sektoriaus ataskaita visados būdavo saldainiukas. Formaliai jo pareiga buvo viską apibendrinti, bet vienintelis skaičius, kurio kada nors direktorius reikalaudavo — tai VDK, vidutinė dešifravimo kaina. VDK reiškė apytikrę sumą, kurią kainuodavo TRANSLTR vienam kodui įveikti. Kol skaičius bū-

davo mažesnis nei 1000 dolerių kodui, Fonteinas nesiraukydavo. *Gabalas už šūvį.* Brinkerhofas prunkštelėjo. *Štai kur eina mūsų mokesčių doleriai.*

Pradėjo peržiūrinėti dokumentus bei tikrinti dienos VDK, ir jam galvoje ėmė suktis prieš akis išsitepančios medumi ir konditeriniu cukrumi Karmen Uertos paveikslas. Po trisdešimties sekundžių jis jau beveik baigė. Kriptografijos duomenys puikūs — kaip visada.

Bet prieš pat pereinant prie kito dokumento, kažkas krito jam į akis. Lapo apačioje paskutinis VDK neturėjo pabaigos. Skaičius buvo toks didžiulis, jog tęsėsi į kitą stulpelį ir jaukė puslapį. Apstulbęs Brinkerhofas spogino į skaičių.

999 999 999? Jis gaudė orą. *Milijardas dolerių?* Karmen paveikslas išnyko. *Milijardo* dolerių kodas?

Minutėlę Brinkerhofas sėdėjo neįstengdamas pajudėti. Paskui, apniktas panikos, išlėkė į koridorių.

— Midže! Grįžkit!

44

Nesitverdamas pykčiu, Filas Čartrukianas stovėjo Sistemų saugos laboratorijoje. Stratmoro žodžiai tebeaidėjo jam galvoje: *Palikti dabar pat! Tai įsakymas!* Jis paspyrė tuščią šiukšliadėžę ir vienas pats laboratorijoje nusikeikė.

— Diagnostika, pabučiuok man į subinę! Nuo kada gi direktoriaus pavaduotojas apeidinėja Špicrutės filtrus?!

Sistemų saugos technikams buvo gerai mokama, kad apsaugotų NSA kompiuterių sistemas, ir Čartrukianas jau buvo patyręs, kad keliami tik du darbo reikalavimai: būti nepaprastai talentingam ir sekinamai paranojiškam.

Velniai rautų, — keikėsi jis, — *juk tai ne paranoja! Tasai sumautas praginos monitorius jau skaito aštuoniolika valandų!*

Tai virusas. Čartrukianas jautė. Jam liko mažai abejonių, kas vyksta: Stratmoras padarė klaidą, apeidamas Špicrutės filtrus, ir dabar stengiasi tai pridengti kažkokia kvaila pasakėle apie diagnostiką.

Čartrukianas nebūtų toks suirzęs, jeigu TRANSLTR būtų buvęs vienintelis rūpestis. Tačiau, deja. Nepaisant savo išvaizdos, didžiulis dešifravimo žvėris jokiu būdu nėra izoliuota sala. Nors kriptografininkai manė Špic-

rutę esant sukurtą vieninteliam tikslui — apsaugoti jų dešifravimo šedevrą, sistemų saugos technikai buvo perpratę tiesą. Špicrutės filtrai tarnavo kur kas aukštesniam dievui. Pagrindiniam NSA duomenų bankui.

Istorija, slypinti už duomenų banko sukūrimo, Čartrukianą visados žavėjo. Nepaisant Gynybos departamento pastangų praeito amžiaus aštuntąjį dešimtmetį išsaugoti internetą sau, tai buvo pernelyg naudinga priemonė, kad nepatrauktų viešojo sektoriaus dėmesio. Galiausiai įsismelkė universitetai. Netrukus po to atsirado komerciniai serveriai. Šliuzai atsivėrė, ir vidun plūstelėjo visuomenė. Paskutinio dešimtmečio pradžioje kadaise saugus vyriausybinis „Internetas" tapo išsipūtusiu viešojo elektroninio pašto ir kiberpornografijos sąvartynu.

Po daugybės neskelbtų, tačiau itin kenksmingų įsiskverbimų į Laivyno žvalgybos valdybos kompiuterius vis labiau aiškėjo, kad vyriausybinės paslaptys nebesaugios kompiuteriuose, sujungtuose su besiplečiančiu internetu. Prezidentas drauge su Gynybos departamentu išleido slaptą dekretą finansuoti naujam, visiškai saugiam vyriausybiniam tinklui, kuris pakeistų užterštą internetą ir funkcionuotų kaip sąsaja tarp Jungtinių Valstijų žvalgybos agentūrų. Siekiant apsisaugoti nuo tolesnių kompiuterinių vyriausybinių paslapčių vagysčių, visi įslaptinti duomenys buvo perkelti į vieną itin saugią vietą — ką tik sukurtąjį NSA duomenų banką — Jungtinių Valstijų žvalgybos duomenų Fort Noksą*.

Tiesiogine prasme milijonai šalies slapčiausių fotografijų, garso įrašų, dokumentų ir vaizdajuosčių buvo pervesti į skaitmeninę formą ir perkelti į didžiulį atminties įrenginį, o dokumentinės kopijos paskui sunaikintos. Duomenų bankas buvo saugomas trijų sluoksnių maitinimo relių ir pakopomis išdėstytos skaitmeninės pagalbinės sistemos. Taip pat jis buvo paslėptas 214 pėdų po žeme — kad būtų apsisaugota nuo magnetinių laukų ir galimų sprogimų. Veikla valdymo salės viduje buvo apibrėžta kaip *Visiškai slapta — Umbra*... šalies aukščiausias slaptumo laipsnis.

Šalies paslaptys niekad nebuvusios saugesnės. Šis nepralaužiamas duomenų bankas dabar glaudė pažangios ginkluotės brėžinius, saugomų liudytojų sąrašus, operatyvinių agentų slapyvardžius, slaptų operacijų detalias analizes ir pasiūlymus. Sąrašas buvo begalinis. Daugiau nebeliksią vietos pasalūniškai veiklai, kenkiančiai Jungtinių Valstijų žvalgybai.

Aišku, NSA vyresnybė suvokė, kad saugomieji duomenys vertingi tik tuomet, kai jie prieinami. Tikroji duomenų banko paskirtis buvo ne paša-

* Angl. Fort Knox (Kentukio valstijoje) — JAV iždo aukso atsargų saugykla.

linti įslaptintus duomenis nuo viešumos akių, o padaryti juos prieinamus tik tam tikriems žmonėms. Visa sukaupta informacija turėjo saugumo kategoriją ir, nelygu jos slaptumo laipsnis, buvo prieinama valdžios pareigūnams, atsižvelgiant į jų darbo pobūdį. Koks nors povandeninio laivo kapitonas galėjo surinkti numerį ir pasižiūrėti naujausias NSA iš Žemės palydovų padarytas Rusijos uostų fotografijas, bet jis negautų prieigos prie nukreiptos prieš narkotikus misijos Pietų Amerikoje planų. CŽV analitikai galėjo prieiti prie žinomų samdytųjų žmogžudžių biografijų, bet ne prie raketų paleidimo kodų, priklausančių prezidentui.

Sistemų saugos technikai, žinoma, neturėjo leidimo į duomenų banką informacijai gauti, bet jie buvo atsakingi už jo saugumą. Kaip ir visų stambių duomenų bankų, — pradedant draudimo kompanijomis ir baigiant universitetais, — NSA įrangą nuolat puldinėjo kompiuterių hakeriai, mėgindami vogčia žvilgtelėti į viduje jų laukiančias paslaptis. Bet NSA saugos programuotojai buvo geriausi pasaulyje. Niekas niekad netgi nepriartėjo tiek, kad įsiskverbtų į NSA duomenų banką — ir NSA neturėjo pagrindo manyti, kad kada nors kam nors tai pavyks.

Sistemų saugos laboratorijoje Čartrukianą išpylė prakaitas, kol bandė apsispręsti, ar turėtų pasišalinti. Sutrikimas TRANSLTR viduje reiškė ir sutrikimą duomenų banke. Stratmoro nerūpestingumas glumino.

Visiems buvo žinoma, kad TRANSLTR ir NSA pagrindinis duomenų bankas neatskiriamai susiję. Kiekvienas sykį perlaužtas kodas iš Kriptografijos žaibiškai buvo siunčiamas 450 jardų šviesolaidiniu kabeliu į NSA duomenų banką ir ten saugiai laikomas. Šventasis atminties įrenginys turėjo ribotus įeities taškus — ir TRANSLTR buvo vienas iš jų. Špicrutė buvo numatyta kaip neįveikiamas sargybinis prie slenksčio. O Stratmoras šį apėjo.

Čartrukianas girdėjo daužantis savo širdį. *TRANSLTR įstrigęs aštuoniolika valandų!* Mintis, kad į TRANSLTR įsismelkęs virusas siautėja NSA požemyje, pasirodė nepakenčiama.

— Privalau pranešti apie tai, — garsiai išbūgnijo jis.

Panašiomis aplinkybėmis, Čartrukianas žinojo, kad esama tik vieno asmens, kuriam galima paskambinti — tai vyresnysis sistemų saugos specialistas, karštakošis, 400 svarų sveriantis, Špicrutę įrengęs kompiuterių guru, pravarde Džeba*. NSA jis buvo pusiau dievas — besibastantis koridoriais, įplieskiantis tikrus gaisrus ir keikiantis negabiųjų bei nemokšų

* Angl. Jabba — juodasis personažas iš filmo „Žvaigždžių karai“, atstumiančios išvaizdos galaktikos nusikaltėlių pasaulio valdovas.

silpnaprotystę. Čartrukianas žinojo, kad kai tik Džeba išgirs, jog Stratmoras apėjo Špicrutės filtrus, ištrūks laisvėn visi velniai. *Nieko nepadarysi*, pagalvojo jis. *Juk privalau atlikti savo darbą.* Pagriebęs telefoną, surinko kiaurą parą veikiančio Džebos mobiliojo numerį.

45

Deividas Bekeris be tikslo žingsniavo *Avenida del Cid** ir bandė sutelkti mintis. Jam po kojomis ant grindinio šokčiojo blausūs šešėliai. Degtinė dar tebeveikė. Šiuo metu niekas jo gyvenime neatrodė aišku. Mintimis vėl nuklydo prie Suzanos, klausdamas savęs, ar ji jau gavo jo telefoninę žinutę.

Toliau priekyje prie stotelės žviegdamas stabdžiais sustojo tranzitinis Sevilijos autobusas. Bekeris pažvelgė jo link. Autobuso durys atsidarė, tačiau niekas neišlipo. Dyzelinis variklis vėl suriaumojo, bet jau autobusui bepajudant iš vietos trys paaugliai, išpuolę iš baro, ėmė jį vytis, šaukdami ir mostaguodami rankomis. Variklis darsyk pritilo, ir vaikiščiai nukūrė, stengdamiesi suspėti įšokti vidun.

Negalėdamas patikėti savo akimis, Bekeris spoksojo iš trisdešimties jardų atstumo. Rega staiga paryškėjo, bet jis žinojo, kad tai, ką mato, neįmanoma. Tikimybė viena iš milijono.

Aš kliedžiu.

Bet autobuso durims atsidarius ir vaikiščiams susispietus įlipti vidun, Bekeris vėl išvydo. Šįsyk jau nebeabejojo. Aiškiai apšviestą žibinto prie gatvės kampo, jis matė ją.

Keleiviai sulipo, ir autobuso variklis vėl sugriaudėjo. Bekeris staiga pasijuto lekiąs kiek įkabina kojos, o mintyse tebesilaikė užsifiksavęs vaizdas — juodai dažytos lūpos, klaikūs akių šešėliai ir tie plaukai... sukelti tiesiai aukštyn trimis išsiskiriančiomis smailėmis. Raudona, balta ir mėlyna.

Autobusui pradėjus važiuoti, Bekeris metėsi iš paskos gatve per anglies viendeginio šleifą.

— *Espera!** — šaukė jis, skuosdamas įkandin autobuso.

* Karžygio bulvaras (*isp.*).

** Palaukite! (*Isp.*)

Minkštos odos Bekerio mokasinai skriete skriejo grindiniu. Tačiau jam stigo įprasto per skvošą įgyto guvumo, nesisekė laikyti pusiausvyros, smegenys sunkiai valdė kojas. Jis keikė barmeną ir šio reaktyvinį gėralą.

Autobusas buvo iš senesniųjų Sevilijos dyzelių ir, Bekerio laimei, vargais negalais stūmėsi įkalnėn pirmąja pavara. Bekeris matė atstumą mažėjant. Žinojo privaląs pasivyti autobusą, iki tas perjungs pavarą.

Du išmetamieji vamzdžiai springdami išspjovė debesį tirštų dūmų — autobuso vairuotojas rengėsi įmesti antrąją pavarą. Bekeris iš paskutinių jėgų padidino greitį ir, susilyginęs su užpakaliniu buferiu, suktelėjo dešinėn. Lekuodamas greta autobuso pamatė užpakalines duris — kaip ir visuose Sevilijos autobusuose tos buvo plačiai atdaros: pigus oro kondicionavimas.

Bekeris, sutelkęs žvilgsnį į žiojinčią angą, nepaisė deginančio pojūčio kojose. Padangos, sulig pečių aukščiu, sukosi čia pat šalia, kiekvieną sekundę ūždamos vis garsiau ir garsiau. Jis metėsi prie durų, nepataikė nusitverti rankenėlės ir mažne prarado pusiausvyrą. Vėl puolė dar veržliau. Po autobusu sudžeržgė sankaba — vairuotojas buvo beperjungiąs pavarą.

Jis didina greitį! Man nepasiseks!

Bet variklio krumpliai atsiskyrė prisiderinti prie didesnių pavarų, ir autobusas truputėlį sulėtėjo. Bekeris liuoktelėjo priekin ir sugniaužė pirštais durų rankeną tuo pat metu, kai variklio krumpliai vėl sukibo. Autobusas trūktelėjo pirmyn, ir Bekeriui vos neišniro petys. It iš katapultos išmestas, jis nudribo ant laiptų aikštelės.

Bekeris gulėjo susmukęs viduje ant grindų prie pat durų. Gatvės grindinys skriejo pro šalį vos už kelių colių nuo jo. Galva išblaivėjo. Kojas ir petį gėlė. Svirduliuodamas jis atsistojo ir, stengdamasis nepargriūti, įlipo į užtamsintą saloną. Tarp daugybės siluetų, vos keliom vietom toliau, stiebėsi trys ryškios plaukų smailės.

Raudona, balta ir mėlyna! Man pavyko!

Vėl Bekerio mintis užplūdo žiedo, laukiančio „Learjet 60“ ir galų gale Suzanos vaizdiniai.

Susilyginęs su vieta, kur sėdėjo mergina, Bekeris svarstė, kaip ją užkalbinti, ir tuo metu autobusas pravažiavo po gatvės žibintu, kuris mirksniui apšvietė pankės veidą.

Apimtas siaubo, Bekeris išsprogino akis. Makiažas po jos veidą buvo išterliotas ant tankių šerių. Tai visai ne mergina, o vyrukas. Į viršutinę lūpą turėjo įvertą sidabrinį auskarą, vilkėjo juodu švarkeliu be marškinių.

— Atsiknisk, ko *tu* nori? — paklausė kimus balsas. Akcentas niujorkietiškas.

Pykinamas dėl prarastos orientacijos, lyg krisdamas uždelstu šuoliu sulėtintame kadre, Bekeris spoksojo į pilną autobusą keleivių, kurie irgi stebeilijo smalsiai į jį. Bent pusė jų — raudonais, baltais ir mėlynais plaukais.

— *Siéntate!* — šūktelėjo vairuotojas.

Bekeris buvo pernelyg apstulbęs, kad išgirstų.

— *Siéntate!* — užriko vairuotojas. — Sėskitės!

Ne itin skubėdamas, Bekeris kiek pasigręžė į piktą veidą užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Bet jo delsta per ilgai.

Susierzinęs vairuotojas staigiai nuspaudė stabdžius. Bekeris pajuto kintant savo svorio centrą. Stvėrėsi sėdynės už savęs, bet nepataikė. Mirksnį Deividas Bekeris atsidūrė ore, paskui smarkiai šlioptelėjo ant grublėtų grindų.

Iš *Avenida de Cid* šešėlių žingtelėjo kažkokia figūra. Pasitaisė ant nosies vielinių rėmelių akinius ir įsispitrijo į nutolstantį autobusą. Deividas Bekeris išsigelbėjo, bet neilgam. Ir pataikyk taip — iš visų Sevilijos autobusų ponas Bekeris ką tik įlipo į nelaimingąjį 27-ąjį.

27-ojo numerio autobusas važiuoja tik į vienintelį paskirties punktą.

46

Filas Čartrukianas trenkė telefono ragelį. Džebos linija buvo užimta; Džeba niekino skambučių laukimo paslaugą, kaip įkyrią AT&T* sugalvotą gudrybę, kuria ši siekė pasididinti pelnus, sujungdama kiekvieną telefono skambutį; paprasta frazė: „Aš kalbuosi kita linija, paskambinsiu jums vėliau“ kasmet uždirbdavo telefono kompanijoms milijonus. Atsisakydamas skambučių laukimo paslaugos, Džeba reiškė savos rūšies tylų protestą prieš NSA reikalavimą nuolatos nešiotis mobilųjį ypatingiems atvejams.

Čartrukianas apsisuko ir pažvelgė į tuščią Kriptografijos salę. Kiekvieną minutę generatorių ūžesys iš apačios vis stiprėjo. Jis žinojo turįs pasišalinti, bet per grumėjimą po Kriptografijos grindimis jo galvoje pradėjo suktis sistemų saugos mantra: *Pirma veik, pasiaiškinsi vėliau.*

Kompiuterių saugos pasaulyje, kur lošiama itin stambiai, minutės dažnai reikšdavo, kad arba išgelbėsi sistemą, arba ją prarasi. Retai likdavo laiko

* „American Telephone and Telegraph“ — stambiausia JAV ir visame pasaulyje telefoninio ryšio ir kompiuterių tinklų korporacija.

apsaugos veiksmams pateisinti, prieš jų imantis. Sistemų saugos specialistams buvo mokama už jų technologinį profesionalumą... ir nuojautą.

Pirma veik, pasiaiškinsi vėliau. Čartrukianas žinojo, ką turįs daryti. Jis taip pat žinojo, kad dulkėms nusėdus, jis būsiąs arba NSA didvyris, arba papildysiąs bedarbių gretas.

Didysis dešifravimo kompiuteris pasigavęs virusą — dėl to jaunasis technikas nė kiek neabejojo. Tėra vienintelis patikimas veikimo būdas — sustabdyti mašiną.

Čartrukianas žinojo, kad sustabdyti TRANSLTR įmanoma dviem būdais. Apie vieną — iš asmeninio komandoro terminalo, kuris užrakintas jo kabinete — negali būti nė kalbos. Kitas — pasinaudoti rankiniu išjungikliu, kuris yra viename iš požeminių aukštų po Kriptografijos grindimis.

Čartrukianas įsitempęs nurijo seiles. Jis nemėgo požeminių aukštų. Buvo ten tik sykį, per mokymus. Tai nelyginant kitų planetų pasaulis su besitęsiančiais labirintais trapų, freono vamzdynų ir svaiginama 136 pėdų pragarme, kurios apačioje dudeno energiją teikiantys įrenginiai...

Ten užvis mažiausiai norėjosi jam eiti ir užvis mažiausiai — nepaklausyti Stratmoro, bet pareiga lieka pareiga. *Rytoj jie man padėkos,* — pagalvojo jis, klausdamas save, ar esąs teisus.

Giliai įkvėpęs oro, Čartrukianas atidarė metalinę vyresniojo sistemų saugos specialisto spintelę. Ant lentynos su išardytų kompiuterių dalimis, paslėptas už laikmenų telktuvo ir vietinio tinklo testerio, stovėjo Stanfordo absolventų bokalas. Neprisiliesdamas jo kraštų, Filas siekė vidun ir ištraukė vieną vienintelį tenai buvusį seifinį „Medeco“ raktą.

— Keista, — suniurnėjo jis, — ko tik nežino sistemų saugos viršininkai apie saugą.

47

— Milijardo dolerių vertės kodas? — prunkštelėjo Midžė, lydėdama Brinkerhofą koridoriumi atgalios. — Tai bent.

— Kaip Dievą myliu, — spyrėsi jis.

Ji paskersakiavo į jį:

— Žiūrėkit, kad tai nebūtų kokia nors klasta išvilkti mane iš šios suknelės.

— Midže, aš niekados... — gynėsi jis veidmainiškai.

— Žinau, Čedai. Nepriminkite man.

Po trisdešimties sekundžių Midžė sėdėjo Brinkerhofo krėsle ir studijavo Kriptografijos sektoriaus ataskaitą.

— Matote? — tarė jis, prisilenkdamas per ją ir parodydamas skaičių. Tą VDK? Milijardas dolerių!

Midžė sukrizeno.

— *Iš tikrųjų*, atrodo brangoka, ką?

— Taip, — atsiduso jis. — Šiek tiek.

— Atrodo, lyg dalyta iš nulio. — Ji perbėgo akimis kitus duomenis. — VDK skaičiuojama kaip trupmena — bendros išlaidos dalijamos iš dešifravimų skaičiaus.

— Žinoma. — Brinkerhofas ryžtingai linktelėjo ir pasistengė nespoksoti žemyn po jos suknelės priekiu.

— Kai vardiklis nulis, — paaiškino Midžė, — dalmuo nueina į begalybę. Kompiuteriai nemėgsta begalybės, tad jie spausdina vien devynetus. — Matote čia?

— Taip. — Brinkerhofas vėl susitelkė į dokumentą.

— Tai šios dienos apytikriai našumo duomenys. Žvilgtelėkite į dešifravimų skaičių.

Brinkerhofas klusniai pasekė jos pirštu stulpelio apačion.

DEŠIFRAVIMŲ SKAIČIUS = 0

Midžė pabaksnojo į skaičių:

— Kaip aš ir spėjau. Dalyta iš nulio.

Brinkerhofas kilstelėjo antakius.

— Vadinasi, viskas gerai?

Ji gūžtelėjo pečiais:

— Paprasčiausiai tai reiškia, kad šiandien mes neperlaužėme jokių kodų. TRANSLTR turbūt pasiėmė pertraukėlę.

— Pertraukėlę? — Brinkerhofas tartum abejojo. Jis dirbo su direktoriumi jau ganėtinai ilgai ir žinojo, kad „pertraukėlės“ — ne jo mėgstamas *modus operandi**, ypač kai kalbama apie TRANSLTR. Fonteinas paklojo 2 milijardus dolerių už tą dešifravimo monstrą ir norėjo atgauti tai, ką buvo įdėjęs. Kiekviena TRANSLTR be darbo praleista sekundė — tai pinigai, nuleisti tualetu.

* Veikimo būdas (*lot.*).

— Ei... Midže? — vėl prašneko jis. — TRANSLTR nedaro pertraukėlių. Dirba dieną naktį. Pati tai žinote.

Ji patraukė pečiais.

— Galbūt Stratmorui praeitą vakarą nepatiko užsisėdėti, rengiant praginą savaitgaliui. Veikiausiai žinojo Fonteiną išvykus ir anksti išmovė pameškerioti.

— Baikit, Midže. — Brinkerhofas metė į ją pasipiktinusį žvilgsnį. — Atstokite nuo žmogaus.

Niekam nebuvo paslaptis, kad Midžė Milken nemėgo Trevoro Stratmoro. Šis pabandė suktą manevrą, perrašydamas „Šoklį", bet buvo pagautas. Nepaisant Stratmoro drąsių ketinimų, NSA brangiai sumokėjo. EFF sustiprėjo, Fonteinas prarado pasitikėjimą Kongrese, o užvis blogiausia — NSA neteko didžiumos savo anonimiškumo. Staiga namų šeimininkės Minesotoje ėmė skųstis per „America on Line" ir „Prodigy" tinklalapį, kad NSA galbūt skaitanti jų elektroninį paštą — lyg NSA labai rūpėtų paslaptys receptų, kaip gaminti cukrintus jamsus.

Stratmoro klaida brangiai atsiėjo NSA, ir Midžė jautė dėl to taip pat savo kaltę — žinoma, ji negalėjo numatyti komandoro triuko, bet svarbiausia, kad neleistinai suveikta direktoriui Fonteinui už nugaros, o Midžei buvo mokama už tos nugaros apsaugą. Fonteino nesikišimo pozicija padarė jį pažeidžiamą, ir tai kėlė Midžei nerimą. Bet direktorius jau seniai buvo išmokęs pasitraukti į šalį ir netrukdyti gudriems žmonėms dirbti savo darbą; kaip tik taip jis elgėsi ir su Trevoru Stratmoru.

— Midže, jūs, po šimts, puikiai žinote, kad Stratmoras netinginiauja, — įrodinėjo Brinkerhofas. — Jis kaip pašėlęs varo TRANSLTR.

Midžė linktelėjo. Širdies gilumoje ji žinojo, kad kaltinti Stratmorą vengiant darbo — absurdiška. Komandoras buvo stebėtinai atsidavęs darbui — netgi per daug atsidavęs. Nešė ant pečių pasaulio blogybes kaip savo paties kryžių. NSA „Šoklio" planas buvo Stratmoro proto kūdikis — drąsi pastanga pakeisti pasaulį. Deja, kaip ir tiek daug nuostabių užmojų, kryžiaus žygis baigėsi nukryžiavimu.

— Gerai, — sutiko ji, — esu šiek tiek per griežta.

— Šiek tiek? — Brinkerhofo akys susiaurėjo. — Stratmoras turi mylios ilgumo užsigulėjusių failų sąrašą. Jis nė nesirengia leisti TRANSLTR prastovėti visą savaitgalį.

— Gerai jau gerai, — atsiduso Midžė. — Suklydau. — Suraukusi antakius ji susimąstė, kodėl TRANSLTR per visą dieną neiššifravo nė vieno kodo. — Leiskite dar kai ką pasitikrinti, — tarė ir pradėjo sklaidyti ataskaitą. Surado, ko ieškojo, ir permetė akimis skaičius. Po sekundėlės linktelėjo: — Jūs

teisus, Čedai. TRANSLTR dirbo visu pajėgumu. Apytikriai sąnaudos netgi šiek tiek didesnės; nuo praeito vidurnakčio mūsų viršyta pusė milijono kilovatvalandžių.

— Tad ką gi visa tai reiškia?

Midžė suglumo.

— N-esu visai tikra. Keista.

— Norite pertikrinti duomenis?

Ji metė jam smerkiamą žvilgsnį. Dėl dviejų dalykų Midže Milken niekad nebuvo abejojama. Vienas iš jų — jos duomenys. Brinkerhofas laukė, kol Midžė tyrinėjo skaičius.

— Hm, — galop krenkštelėjo ji. — Vakardienos statistika atrodo puikiai; 237 įveikti kodai. VDK — 874 doleriai. Vidutinė trukmė kodui — kiek daugiau nei šešios minutės. Apytikrės sąnaudos vidutinės. Paskutinė kodo įvestis į TRANSLTR... — ji nutilo.

— Kas yra?

— Keista, — tarė ji. — Paskutinis kodas iš eilės vakardienos žurnale paleistas 23.37.

— Taigi?

— Taigi TRANSLTR perlaužia kodus kas šešias minutes ar panašiai. Paskutinis dienos failas paprastai praginamas netoli vidurnakčio. Tikrai nepanašu, kad... — Midžė staiga nutilo ir aiktelėjo.

Brinkerhofas krūptelėjo.

— Kas?

Netikėdama savo akimis, Midžė įsistebeilijo į ataskaitos duomenis.

— Tas failas? Kuris įėjo į TRANSLTR praeitą naktį?

— Na?

— Jis dar neįveiktas. Įvesties laikas — 23.37.08, bet nenurodytas *joks* dešifravimo laikas. — Midžė pasirausė po lapus. — Vakar *ar* šiandien!

Brinkerhofas gūžtelėjo pečiais.

— Gal tie vyriokai leidžia sudėtingą diagnostiką.

Midžė papurtė galvą:

— *Aštuoniolikos valandų sudėtingumo?* — ji trumpam nutilo. — Mažai tikėtina. Be to, iš duomenų eilės matyti, kad tai išorinis failas. — Turėtume paskambinti Stratmorui.

— Į namus? — Brinkerhofas gurktelėjo seiles. — Šeštadienio vakarą?

— Ne, — užginčijo Midžė. — Jeigu aš gerai pažįstu Stratmorą, tai jis ant to sėdi. Kertu lažybų iš nemenkos sumos, kad jis čia. Tiesiog tokia mano nuojauta. — Midžės nuojautos — tai antras dalykas, kuriuo niekad niekas neabejojo. — Nagi, — tarė ji atsistodama, — pažiūrėkime, ar aš teisi.

Brinkerhofas nusekė paskui Midžę į jos kabinetą, kur atsisėdusi moteris ėmė darbuotis „Didžiojo brolio“ pagalbinėmis klaviatūromis nelyginant vargonininkas virtuozas.

Jis stebeilijo į daugybę uždarojo naudojimo vaizdo monitorių ant sienos, visų ekranai su sustabdomais kadrais, pažymėti NSA ženklu.

— Ketinate šniukštinėti Kriptografijos skyrių? — nervingai paklausė.

— Ne, — atsakė Midžė. — Būtų gerai, kad galėčiau, bet tai draudžiama. Ten nėra vaizdo kamerų. Nei mikrofonų. Nieko. Stratmoro įsakymai. Visa, ką galiu — tai prieiti prie statistinių duomenų ir pagrindinės TRANSLTR medžiagos. Džiaugiamės, kad mums leidžiama netgi *tiek*. Stratmoras norėjo visiškos izoliacijos, bet Fonteinas užsispyrė dėl esminių dalykų.

Brinkerhofas atrodė suglumęs.

— Kriptografijoje nėra vaizdo kamerų?

— O kam? — paklausė ji, neatsisukdama nuo monitoriaus. — Judu su Karmen tikitės šiek tiek daugiau privatumo?

Brinkerhofas kažką nesuprantamai suniurnėjo.

Midžė nuspaudė dar kelis klavišus.

— Aš atsidarau Stratmoro lifto registracijos žurnalą, — paaiškino ji. — Mirksnį ji tyrinėjo monitorių, paskui pabarškino krumpliais į stalą. — Jis čia, — tarė dalykiškai. — Šiuo metu Kriptografijoje. Pažvelkite čia. Kalbate apie ilgas valandas — komandoras atėjo vakar iš pat ryto, ir nuo to laiko jo liftas nepajudėjo. Nematyti, kad prie pagrindinių durų būtų pasinaudojęs magnetine kortele, vadinasi, jis tikrai viduje.

Brinkerhofas šiek tiek lengviau atsiduso.

— Taigi, jeigu Stratmoras čionai, nėra ko rūpintis, tiesa?

Midžė sekundėlę pagalvojo.

— Galbūt, — galiausiai nusprendė ji.

— Galbūt?

— Reikia paskambinti jam ir darsyk pasitikrinti.

Brinkerhofas sudejavo.

— Midže, juk jis direktoriaus pavaduotojas. Neabejoju, kad viską kontroliuoja. Neimkime iš anksto spėlioti...

— Ak, liaukitės, Čedai, nebūkite toks vaikas. Mes tik atliekame savo darbą. Aptikome statistikoje kliuvinį ir toliau tiriame. Be to, — pridūrė ji, — norėčiau Stratmorui priminti, kad „Didysis brolis“ stebi. Tegul dusyk pagalvoja, prieš vėl planuodamas kokius nors kvailus fokusus pasauliui išgelbėti. — Midžė nukėlė telefono ragelį ir ėmė rinkti numerį.

Brinkerhofas atrodė sunerimęs.

— Jūs iš tiesų manote, kad vertėtų jį trukdyti?

— Aš jo netrukdau, — atsakė Midžė, numesdama jam ragelį. — Tai darote *jūs.*

48

— Ką? — Midžė kone paspringo, negalėdama patikėti. — Stratmoras tvirtina, kad mūsų duomenys klaidingi?

Brinkerhofas linktelėjo ir padėjo telefono ragelį.

— Stratmoras *paneigė*, kad TRANSLTR įstrigęs prie vieno failo aštuoniolika valandų?

— Jis dėl viso to reikalo buvo labai malonus, — Brinkerhofas švytėjo, patenkintas savimi, kad ištvėrė telefono skambutį. — Jis mane patikino, kad TRANSLTR veikia puikiai. Pasakė, kad netgi mums kalbant kas šešias minutes iššifruoja kodus. Padėkojo man, jog norėdamas pasitikrinti paskambinau jam.

— Jis meluoja, — nukirto Midžė. — Aš dvejus metus peržiūrinėdavau tas Kriptografijos statistikas. Duomenys niekad nebūna klaidingi.

— Viskam būna pirmas kartas, — nerūpestingai pasakė jis. Ji metė jam smerkiamą žvilgsnį.

— Aš *dusyk* praginiau visus duomenis.

— Na... juk žinote, kas kalbama apie kompiuterius. Kai jie susimauna, tai nors nuosekliai laikosi savo.

Midžė staigiai apsisuko ir pažvelgė jam į akis.

— Tai nejuokinga, Čedai! Direktoriaus pavaduotojas pasakė direktoratui akivaizdų melą. Aš noriu žinoti kodėl!

Brinkerhofas pasigailėjo, kad pasikvietė ją atgal. Telefono skambutis Stratmorui paleido ją nuo grandinės. Nuo pat „Šoklio“ laikų, kai tik pajusdavo ką nors įtartina, Midžė nesuvokiamai iš koketės virsdavo velniu. Niekas jos nebesustabdydavo, kol visko neišsiaiškindavo.

— Midže, *gali* būti, kad mūsų duomenys niekam tikę, — tvirtai pasakė Brinkerhofas. — Suprantate, pagalvokite apie tai — failas, kuris sulaiko TRANSLTR aštuoniolikai valandų? Negirdėtas dalykas! Eikite namo. Jau vėlu.

Ji iš aukšto nužvelgė jį ir numetė ataskaitą ant darbo stalo.

— Aš pasitikiu duomenimis. Nuojauta man sako, kad jie teisingi.

Brinkerhofas susiraukė. Netgi direktorius nebeabejojo Midžės Milken nuojauta — moteris turėjo nesuvokiamą įprotį visados būti teisi.

— Kažkas čia ne taip, — pareiškė ji. — Ir aš ketinu tai išsiaiškinti.

49

Kabindamasis rankomis, Bekeris prisitraukė nuo autobuso grindų ir susmuko ant tuščios sėdynės.

— Gražiai suveikta, šikniau, — nusišiepė vaikėzas su trimis plaukų smailėmis.

Menkai apšviestame salone Bekeris pažvairavo į jį. Tas pats vaikis, kurį vijosi paskui autobusą. Bekeris niūriai apžvelgė raudonų, baltų ir mėlynų šukuosenų jūrą.

— Kodėl tokie plaukai? — vargais negalais išspaudė Bekeris, pamodamas į kitus. — Jie visi...

— Raudoni, balti ir mėlyni? — padėjo vaikėzas.

Bekeris linktelėjo, stengdamasis nespoksoti į pervertą viršutinę vaikėzo lūpą.

— Judas Tabu, — dalykiškai paaiškino vaikėzas.

Bekeris atrodė suglumęs.

Pankas nusispjovė į praėjimą, akivaizdžiai pasidygėjęs Bekerio nenuovokumu.

— Na, Judas Tabu. Įžymiausias pankas po Sido Nirčiojo. Lygiai prieš metus jis čia ištaškė sau smegenis. Taigi jo mirties metinės.

Bekeris nežymiai linktelėjo, aiškiai nesuvokdamas ryšio.

— Tabu šitaip nusidažė plaukus tądien, kai išsiregistravo. — Vaikėzas vėl nusispjovė. — Visi gerbėjai, nors kiek verti jo myžalo, šiandien nusidažė plaukus raudonai, baltai ir mėlynai.

Bekeris ilgai tylėjo. Pamažėle, lyg jam būtų buvę įšvirkšta raminamųjų, pasisuko veidu į priekį ir apžvelgė autobuso keleivius. Visi iki vieno buvo pankai. Daugelis spoksojo į jį.

Visi gerbėjai šiandien raudonais, baltais ir mėlynais plaukais.

Pasikėlęs Bekeris siekė truktelti einantį palei sieną laidą vairuotojui

perspėti. Metas lipti laukan. Jis vėl patraukė laidą. Nieko neįvyko. Patraukė trečią kartą, dar stipriau. Nieko.

— 27-ajame juos atjungia. — Vaikėzas vėl nusispjovė. — Tad mes su jais nė nesikrušinėjame.

Bekeris atsisuko.

— Nori pasakyti, kad aš negaliu išlipti?

Vaikėzas nusijuokė.

— Kol neatvažiuosime iki maršruto galo.

Po penkių minučių autobusas jau dardėjo neapšviestu Ispanijos užmiesčio keliu. Bekeris pasigręžė į vaikėzą už savęs:

— Ar tas kledaras kada nors sustos?

Vaikis linktelėjo:

— Dar kelios mylios.

— Kur mes važiuojame?

Staiga pankas plačiai išsišiepė:

— Vadinasi, nežinai?

Bekeris gūžtelėjo pečiais.

Vaikėzas pratrūko isteriškai kvatotis.

— O, šūdas! Tau patiks.

50

Vos keli jardai nuo TRANSLTR korpuso Filas Čartrukianas sustojo ant plotelio su baltomis raidėmis, užrašytomis ant Kriptografijos salės grindų:

POŽEMINIAI KRIPTOGRAFIJOS AUKŠTAI
TIK DARBUOTOJAMS SU LEIDIMAIS

Jis žinojo tikrai esąs darbuotojas *be* leidimo. Greitomis žvilgtelėjo Stratmoro kabineto pusėn. Užuolaidos tebebuvo užtrauktos. Čartrukianas matė Suzaną Flečer nueinant į tualetus, tad žinojo, kad ji — ne problema. Kitas dalykas — Heilas. Jis paskersakiavo į Trečiąjį mazgą svarstydamas, ar kriptografininkas nestebi.

— Trauk jį velniai, — suniurnėjo jis.

Jam po kojomis vos ryškėjo į grindis įleisto liuko apybrėžos. Čartrukianas pačiupinėjo raktą, kurį ką tik buvo paėmęs iš Sistemų saugos laboratorijos.

Atsiklaupęs įstatė raktą į grindis ir pasuko. Spyna apačioje trekštelėjo. Tuomet jis atsuko didžiulę išorinę peteliškės pavidalo sklendę ir palaisvino liuką. Darsyk pasitikrinęs per petį, jis atsitūpė ir trūktelėjo. Dangtis buvo nedidelis, tik trijų ir trijų pėdų, bet sunkus. Kai galop šį pavyko pakelti, sistemų saugos technikas loštelėjo atgal.

Į veidą jam trenkė karšto oro gūsis kartu su aitriu freono dujų kvapu. Pro angą išsivertė garų kamuoliai, nuspalvinti iš apačios raudono įrenginio apšvietimo. Tolimas generatorių gaudesys tapo grumenimu. Čartrukianas atsistojo ir įsispitrijo į angą. Ši labiau panėšėjo į pragaro vartus nei į kompiuterio aptarnavimo įėjimą. Siauros kopėtėlės leidosi į platformą po grindimis. Už jų buvo laiptai, bet jis tepajėgė įžvelgti vien sūkuriuojantį raudoną ūką.

Gregas Heilas stovėjo už poliaroidinio Trečiojo mazgo stiklo. Stebėjo Filą Čartrukianą leidžiantis kopėtėlėmis į požeminius aukštus. Iš tos vietos, kur stovėjo Heilas, techniko galva atrodė tartum atskirta nuo kūno ir palikta ant Kriptografijos salės grindų. Paskui ji pamažu nugrimzdo į sūkuriuojantį ūką.

— Narsus poelgis, — sumurmėjo Heilas. Jis žinojo, kur Čartrukianas eina. Ypatingais atvejais rankinis TRANSLTR sustabdymas — logiškas veiksmas, jeigu jis manė, kad kompiuteris užkrėstas virusu. Deja, tokiu atveju garantuotai maždaug per dešimt minučių Kriptografijos skyrius taps sistemų saugos technikų knibždėlynu. Avariniai veiksmai sukeldavo pagrindiniame skirstomajame skyde pavojaus signalus. Heilas negalėjo sau leisti, kad sistemų sauga imtų tyrinėti Kriptografiją. Tad jis paliko Trečiąjį mazgą ir patraukė liuko link. Čartrukianą būtina sustabdyti.

51

Džeba panėšėjo į milžinišką buožgalvį. Kaip ir kinematografinis padaras, pagal kurį buvo pramintas, žmogus buvo beplaukis sferoidas. Nuo-

latinis visų NSA kompiuterių sistemų angelas sargas Džeba žygiavo iš sektoriaus į sektorių, čia prisukdamas, ten sulituodamas ir vis patvirtindamas savąjį devizą, kad geriausias vaistas — profilaktika. Džebos viešpatavimo metu nė vienas NSA kompiuteris niekad nebuvo užkrėstas; jis norėjo, kad taip liktų ir toliau.

Džebos pagrindinė būstinė buvo aukštai iškelta, automatizuota darbo vieta, iš kurios galėjo matyti NSA požemį, itin slaptą duomenų banką. Kaip tik ten virusas padarytų daugiausia žalos ir kaip tik ten jis leisdavo didžiąją dalį savo laiko. Tačiau šiuo metu Džeba per pertraukėlę mėgavosi aštriais itališkais kumpiu ir sūriu įdarytais pyragėliais kiaurą naktį veikiančioje NSA valgykloje. Jau buvo bekimbąs į trečią, kai suskambo jo mobilusis telefonas.

— Kalbėkit, — pasakė jis kostelėdamas, kai nurijo kąsnį.

— Džeba, — suburkavo moteriškas balsas. — Čia Midžė.

— Duomenų Karalienė! — apsidžiaugė stambuolis. Midžei Milken jis visados jautė silpnybę. Ji buvo guvaus proto ir vienintelė kada nors Džebos pažinota moteris, kuri su juo flirtavo. — Kaip, po šimts, laikotės?

— Nesiskundžiu.

Džeba nusišluostė lūpas.

— Jūs vietoje?

— Aha.

— Gal norėtumėt drauge su manimi pasimėgauti itališkais pyragėliais?

— Būtų malonu Džeba, bet žiūriu savo šlaunų.

— Tikrai? — sukrizeno jis. — Gal jums padėti?

— Koks negeras.

— Jūs nežinote, kaip...

— Džiaugiuosi, kad jus pagavau, — pertraukė ji. — Man reikia patarimo.

Jis nugėrė gerą gurkšnį „Dr. Pepper“*.

— Klokit.

— Galbūt tai ir nieko, — tarė Midžė, — bet manieji statistikos duomenys iš Kriptografijos rodo kažką keista. Tikėjausi, kad jūs galėtumėte man padėti suprasti, kas ten vyksta.

— Kas ten pas jus? — Jis vėl nugėrė gurkšnį.

— Turiu ataskaitą, kurioje rašoma, kad TRANSLTR varo tą patį failą aštuoniolika valandų ir vis dar jo neįveikė.

Džeba išpurškė „Dr. Pepper“ ant visų savo pyragėlių.

* Firminis gaivusis gėrimas.

— *Ką* turite?

— Jums nekyla kokių nors minčių?

Jis pasausino pyragėlius servetėle.

— Kas tai per ataskaita?

— Gamybinė ataskaita. Daugiausia kaštų analizė. — Midžė greitomis paaiškino, ką juodu su Brinkerhofu aptikę.

— Paskambinote Stratmorui?

— Taip. Jis pasakė, kad Kriptografijoje viskas gerai. Atseit TRANSLTR veikia visu greičiu. Pasak jo, mūsų duomenys neteisingi.

Džeba suraukė išsipūtusią kaktą.

— Tad kas per problema? Į jūsiškę ataskaitą įsibrovė klaidelė. — Midžė tylėjo. Džeba pagavo, kur ji lenkia, ir susiraukė. — Nemanote, kad ataskaitoje klaidelė?

— Būtent.

— Taigi manote, kad Stratmoras meluoja?

— Ne visai taip, — diplomatiškai išsisuko Midžė, suprasdama, kad stovi ant netvirto pagrindo. — Tiesiog manieji statistikos duomenys anksčiau niekados nebūdavo klaidingi. Maniau, pasiteirausiu kitos nuomonės.

— Ką gi, — tarė Džeba, — nemalonu man jums tai sakyti, bet jūsų duomenys pašvinkę.

— Jūs taip manote?

— Kertu lažybų iš savo darbo. — Džeba atsikando didelį kąsnį permirkusio pyragėlio ir prašneko pilna burna: — Ilgiausiai, kiek failas kada nors išsilaikė TRANSLTR viduje — tai trys valandos. Į tai įeina diagnostika, ribiniai bandymai, visa kita. Vienintelis dalykas, kuris galėtų užblokuoti jį aštuoniolika valandų — tai tik virusinės prigimties. Niekas kitas nepajėgtų to padaryti.

— Virusinės?

— Taip, koks nors perteklinis ciklas. Kas nors tokio, kas pateko į procesorius, sudarė uždarąją grandinę ir faktiškai įstrigdė mechanizmą.

— Ką gi, — pabandė ji spėti, — Stratmoras jau sėdi Kriptografijoje ištisas trisdešimt šešias valandas. Ar tik jis nekovoja su virusu?

Džeba nusijuokė.

— Stratmoras jau sėdi ten trisdešimt šešias valandas? Vargšelis. Veikiausiai žmona jam uždraudė pareiti namo. Girdėjau, ji engia jo subinę.

Midžė kiek pagalvojo. Ir ji buvo tai girdėjusi. Paklausė savęs, ar tik netapusi paranojiška.

— Midže, — sušvokštė Džeba ir nugėrė dar vieną gurkšnį. — Jeigu Stratmoro žaislas turėtų virusą, jis būtų man paskambinęs. Stratmoras gud-

rus, bet nė velnio nenutuokia apie virusus. Jam svarbiausia TRANSLTR. Jei tik būtų atsiradęs koks nors sutrikimas, jis iškart būtų nuspaudęs panikos mygtuką — o čia tai reiškia *mane*. — Džeba šliurptelėjo ilgą tįsalą mocarelos*. — Be to, po šimts, TRANSLTR niekaip negali būti pažeistas viruso. Špicrutė — geriausias vidinių filtrų komplektas, kokį tik kada nors esu sukūręs. Niekas pro jį nepraeina.

Po ilgos tylos Midžė atsiduso.

— Jokių kitų minčių?

— Aha. Jūsų duomenys pašvinkę.

— Jau tą sakėte.

— Būtent.

Ji susiraukė.

— Nieko nenujaučiate? Visiškai nieko?

Džeba šaižiai nusijuokė.

— Midže... paklausykite. „Šoklys" susikirto. Stratmoras paleido jį į orą. Bet judam toliau — tai baigta. — Linijoje stojo ilga tyla, ir Džeba sumojo nuėjęs per toli. — Atleiskite, Midže. Suprantu, jūs karštai išgyvenote dėl viso to jovalo. Stratmoras suklydo. Žinau, ką jūs jam jaučiate.

— Tai su „Šokliu" neturi nieko bendra, — tvirtai pasakė ji.

Aha, tikrai, pamanė Džeba.

— Paklausykite, Midže, aš nejaučiu Stratmorui nei vienokių, nei kitokių jausmų. Noriu pasakyti, tas vyriokas — kriptografininkas. O jie visi iš esmės — egocentriški subingalviai. Jiems reikia savo duomenų, nors tu ką. Kiekvienas sumautas failas jiems atrodo galintis išgelbėti pasaulį.

— Taigi, ką jūs sakote?

Džeba atsiduso.

— Sakau, kad Stratmoras psichas kaip ir jie visi. Bet taip pat sakau, kad jis myli TRANSLTR labiau nei savo prakeiktą žmoną. Jeigu būtų iškilusi problema, jis būtų paskambinęs man.

Midžė ilgai tylėjo. Galiausiai nenorom atsiduso.

— Tad sakote, mano duomenys pašvinkę?

Džeba sukrizeno.

— Tenai pas jus aidi?

Ji nusijuokė.

— Klausykite, Midže. Pametėkite man darbo užsakymą. Pirmadienį ateisiu patikrinti jūsų mašinos. O tuo tarpu aš nešdinuos iš čia velniop. Juk

* It. *mozzarella* — baltas itališkas tąsus sūris, dažnai valgomas ištirpdytas, pavyzdžiui, picoje.

šeštadienio vakaras. Eikite, susiraskite ką nors, kad su jumis pergulėtų ar šiaip.

Ji atsiduso.

— Aš stengiuosi, Džeba. Patikėkite, aš stengiuosi.

52

Klubas „Embrujo" — angliškai „Magas" — buvo įsikūręs priemiestyje, 27-ojo autobuso maršruto gale. Labiau primenantis fortą, nei šokių klubą, jis iš visų pusių buvo supamas aukštų tinkuotų sienų, į kurias buvo įmūrytos sudaužytų alaus butelių šukės — primityvi saugos sistema, turinti sukliudyti bet kam neteisėtai įeiti, nepaliekant už savęs gero gabalo mėsos.

Kelionės metu Bekeris susitaikė su faktu, kad jam nepavyko. Metas paskambinti Stratmorui ir pranešti blogą žinią — paieška tapusi beviltiška. Jis padaręs, ką galėjęs; laikas grįžti namo.

Tačiau dabar, spoksodamas į minią nuolatinių lankytojų, besigrūdančių vidun į klubą pro paradinį įėjimą, Bekeris nebebuvo toks tikras, kad sąžinė jam leis atsisakyti paieškos. Jis žvelgė į didžiausią sambūrį pankų, kokį tik kada nors buvo regėjęs; visur raudonos, baltos ir mėlynos šukuosenos.

Bekeris atsiduso, pasverdamas savo pasirinkimo galimybes. Apmetęs akimis minią, trūktelėjo pečiais. *Kurgi kitur šeštadienio naktį ji būtų?* Keikdamas savo atsitiktinę sėkmę, Bekeris išlipo iš autobuso.

Į klubą „Embrujo" vedė siauras akmeninis koridorius. Įėjęs Bekeris kaipmat pasijuto pagautas vidun plūstančių nekantraujančių lankytojų bangos.

— Iš kelio, pederaste! — Žmogiško pavidalo pagalvėlė smeigtukams prasiyrė pro šalį, stukteldama alkūne Bekeriui į šoną.

— Dailus kaklaraištis. — Kažkas stipriai trūktelėjo Bekerio kaklaraištį.

— Nori pasidulkinti? — šovė akimis į jį viena paauglė, tartum būtų viena iš *Negyvėlių aušros**.

Koridoriaus tamsa išsiliejo į milžinišką cementinę patalpą, dvokiančią alkoholiu ir prakaitu. Vieta atrodė siurrealistiškai — gili kalnų grota, kurio-

* Siaubo trileris apie zombius (1978 m. — rež. G.Romero, pakartotinai pastatytas 2004 m. — rež. Z. Snyder).

je kaip vienas judėjo šimtai kūnų. Jie bangavo aukštyn ir žemyn, tvirtai prispaustomis prie šonų rankomis, linksinčiomis galvomis it negyvos elektros lemputės ant nelanksčių nugarkaulių. Beprotiškos būtybės įsibėgėjusios nerdavo nuo scenos ir nusileisdavo į žmogiškų galūnių jūrą. Kūnai buvo pasuojami ten ir atgal nelyginant žmogaus pavidalo pliažiniai kamuoliai. Virš galvų pulsuojantys šviesos blyksniai teikė tam visam šurmuliui seno nebyliojo filmo atmosferą.

Ant tolimosios sienos pritvirtinti garsiakalbiai didumo sulig minivenais trenkė taip stipriai, jog net smarkiausi šokėjai neįstengdavo atsidurti arčiau nei per trisdešimt pėdų nuo dunksinčių reproduktorių.

Bekeris užsikimšo ausis ir ėmė dairytis po minią. Kur tik pažvelgdavo, visur — vien raudonos, baltos ir mėlynos galvos. Kūnai taip glaudžiai susispaudę, jog jis negalėjo matyti, kuo jie vilki. Niekur nepastebėjo ko nors tokio, primenančio Britanijos vėliavą. Buvo aišku, kad jam niekaip nepavyks įsimaišyti į minią, jeigu nenori būti sutryptas. Kažkas šalia ėmė vemti.

Miela, atsiduso Bekeris. Jis pasuko šalin į purkštuvu išdažytą koridorių.

Praėjimas tapo siauru veidrodiniu tuneliu, atsiveriančiu į uždarą lauko kiemelį, pristatytą stalų ir kėdžių. Kiemelis buvo sausakimšas pankrokerių, bet Bekeriui tai atrodė nelyginant vartai į Šangri La* — viršum jo plytėjo vasaros dangus ir muzika dunksėjo kažkur toli.

Nekreipdamas dėmesio į smalsius žvilgsnius, Bekeris išėjo laukan ir prisidėjo prie čia susirinkusios draugijos. Jis atsipalaidavo kaklaraištį ir susmuko ant kėdės prie artimiausio laisvo staliuko. Atrodė, lyg amžinybė būtų praėjusi nuo Stratmoro telefono skambučio anksti rytą.

Nustūmęs nuo stalo tuščius alaus butelius, Bekeris pasidėjo galvą tarp rankų. *Tik kelias minutes,* — pagalvojo jis.

Už penkių mylių žmogus su vielinių rėmelių akiniais sėdėjo taksi fiate, skriejančiame užmiesčio keliu.

— „Embrujo“, — suniurnėjo jis, primindamas vairuotojui, kur reikia važiuoti.

Šis linktelėjo, užpakalinio vaizdo veidrodėlyje nužvelgdamas naująjį savo keleivį.

— „Embrujo“, — subambėjo pats sau. — Kasnakt vis keistesnė publika.

* Singapūro sala, prašmatni kurortavietė.

53

Tokugenas Numataka nuogas gulėjo ant masažo stalo savajame stogo antstato biure. Asmeninė jo masažuotoja darbavosi stengdamasi atpalaiduoti sustingusį sprandą. Gremžė delnais mėsingas įdubas, supančias jo mentes, pamažu slinkdama žemyn užpakalį dengiančio rankšluosčio link. Jos rankos nuslydo dar žemiau... po rankšluosčiu. Numataka veik to nepastebėjo. Jo mintys klaidžiojo kitur. Vis laukė suskambant savo asmeninį telefoną. Bet šis neskambėjo.

Į duris kažkas pasibeldė.

— Įeikite, — suniurnėjo Numataka.

Masažuotoja skubiai ištraukė delnus iš po rankšluosčio.

Vidun įėjo komutatoriaus operatorė ir nusilenkė.

— Garbusis pirmininke?

— Kalbėkite.

Operatorė nusilenkė antrąsyk.

— Aš kalbėjausi su telefonų centrine. Skambinta iš šalies, kurios kodas 1 — iš Jungtinių Valstijų.

Numataka linktelėjo. Gera žinia. *Skambinta iš Jungtinių Valstijų.* Jis nusišypsojo. *Tai tikra.*

— Iš kurios Jungtinių Valstijų vietos? — pareikalavo jis.

— Ten dabar aiškinamasi.

— Puiku. Praneškite man, kai sužinosite daugiau.

Operatorė vėl nusilenkė ir pasišalino.

Numataka pajuto savo raumenis atsileidžiant. Šalies kodas 1. Išties gera žinia.

54

Suzana Flečer nekantriai žingsniavo po Kriptografijos skyriaus tualetą ir pamažu skaičiavo iki penkiasdešimties. Galva jai tvinkčiojo. *Dar truputėlį,* — įkalbinėjo save. — *Heilas — Šiaurės Dakota!*

Įdomu, kokie Heilo planai, mąstė Suzana. Ar jis paviešins prieigos rak-

tą? Ar bus godus ir bandys parduoti algoritmą? Suzana nebepajėgė ilgiau tverti. Turinti patekti pas Stratmorą.

Atsargiai ji pravėrė duris ir pažvelgė per plyšelį kitapus Kriptografijos salės į atspindinčią sieną. Niekaip nesužinosi, ar Heilas tebestebi. Turėsianti sparčiai judėti Stratmoro kabineto link. Žinoma, ne pernelyg sparčiai — negalima leisti, kad Heilas įtartų ją nusitaikius į jį. Ji buvo betiesianti ranką prie durų ir šias beatstumianti plačiau, kai kažką išgirdo. Balsus. Vyriškus balsus.

Balsai smelkėsi iš orlaidės kiek aukščiau grindų. Ji paliko duris ir pasislinko arčiau angos. Žodžius slopino monotoniškas generatorių apačioje ūžesys. Atrodė, lyg pokalbis sklistų nuo esančių po grindimis trapų. Vienas balsas — šaižus, piktas. Lyg būtų Filo Čartrukiano.

— Jūs netikite manimi?

Aukštyn atskriejo beįsiplieskiančio ginčo garsai.

— Mes turime virusą!

Paskui šiurkštus šūksnis.

— Reikia paskambinti Džebai!

Ir tuomet grumtynių triukšmas.

— Paleiskit mane!

Po to sekęs garsas vargiai buvo žmogaus. Pratisas, gailus siaubo žvygsmas, lyg kankinamo gyvulio, kuris tuoj tuoj nugaiš. Suzana sustingo šalia orlaidės. Garsas nutrūko taip pat staiga, kaip ir prasidėjo. Paskui stojo tyla.

Po mirksnio, tartum surežisuota kokiam nors pigiam dieniniam siaubo spektakliui, šviesos tualete pamažu pritemo, paskui sumirksėjo ir suvis užgeso. Suzana atsidūrė visiškoje tamsoje.

55

— Užėmei mano vietą, šikniau.

Bekeris pakėlė galvą nuo rankų. *Nejau niekas šioje prakeiktoje šalyje nekalba ispaniškai?*

Iš viršaus į jį piktai žioravo akimis spuoguoto veido skustagalvis paauglys. Pusė jo skalpo buvo raudona, pusė — purpurinė. Jis atrodė it velykinis margutis.

— Sakiau tau, užėmei mano vietą, šikniau.

— Pirmąsyk tave išgirdau, — atsakė Bekeris atsistodamas. Nebuvo nusiteikęs muštis. Metas eiti.

— Kur padėjai mano butelius? — suurzgė vaikis. Į nosį turėjo įvertą žiogelį.

Bekeris parodė į butelius, kuriuos buvo nustūmęs ant žemės.

— Jie buvo tušti.

— Kas kad tušti, bet jie *mano*!

— Atsiprašau, — tarė Bekeris, ir apsisuko eiti.

Pankas pastojo jam kelią.

— Pakelk juos.

Bekeris sumirksėjo, jam nė kiek nebuvo linksma.

— Juokauji, ką? — Jis visa pėda buvo aukštesnis ir apie penkiasdešimt svarų sunkesnis už vaikėzą.

— Nė velnio, ar *panašu*, kad aš juokaučiau?

Deividas nieko neatsakė.

— Pakelk juos! — vaikėzo balsas užlūžo.

Bekeris pabandė jį apeiti, bet paauglys vėl pastojo jam kelią.

— Pasakiau, pakelk juos, po galais!

Apduję pankai prie gretimų staliukų suskato gręžtis, norėdami pamatyti sujudimą.

— Tau nereikėtų to daryti, vaikine, — ramiai pasakė Bekeris.

— Aš tave perspėju! — užvirė vaikėzas. — Stalas mano! Kiekvieną naktį čia ateinu. Nagi, *pakelk juos*!

Bekerio kantrybė baigėsi. Argi jis neturėjo būti su Suzana Mėlynuosiuose kalnuose? Ką veikiąs Ispanijoje, ginčydamasis su psichopatišku paaugliu?

Netikėtai Bekeris sugriebė vaikį už pažastų ir užpakaliu trenkė ant stalo.

— Klausyk, snarglėtas nuodvasa, arba dingsti tuojau pat, arba aš išplėšiu tau iš nosies tą žiogelį ir užsegsiu juo srėbtuvę.

Vaikiščio veidas išbalo.

Sekundėlę Bekeris jį taip palaikė, paskui atleido gniaužtus. Neatitraukdamas akių nuo išsigandusio vaikio, Bekeris pasilenkė, pakėlė butelius ir vėl pastatė šiuos ant stalo.

— Ką tu sakai?

Vaikis sėdėjo be žado.

— Labai prašom, — metė Bekeris. *Šis vaikis — vaikščiojanti gimdymų reguliavimo reklama.*

— Prasmek po velniais! — sukliko berniūkštis, jau pajutęs, kad bendraamžiai iš jo juokiasi. — Subinšluostis!

Bekeris nepajudėjo. Kai kas, ką pasakė vaikis, staiga užsifiksavo jam smegenyse. *Kiekvieną naktį čia ateinu.* Pagalvojo, rasi vaikiščias galėtų padėti.

— Atleisk, — tarė Bekeris, — nenugirdau tavo vardo.

— Dvispalvis, — sušnypštė jis, lyg skelbdamas mirties nuosprendį.

— Dvispalvis? — Bekeris pagalvojo. — Leisk man spėti... dėl tavo plaukų spalvos?

— Pašik, Šerloke.

— Įsimenantis vardas. Pats sugalvojai?

— Kokio velnio, aišku, — atsakė jis išdidžiai. — *Užpatentuosiu jį.*

Bekeris susiraukė.

— Nori pasakyti, oficialiai *užregistruosi kaip prekės ženklą*?

Vaikėzas atrodė suglumęs.

— Vardas užregistruojamas, — paaiškino Bekeris. — Ne užpatentuojamas.

— Kad ir kaip ten būtų! — susierzinęs suspigo pankas.

Margą rinkinį girtų ir kvaišalais apsisvaiginusių vaikėzų prie gretimų staliukų dabar ištiko isteriško juoko priepuolis. Dvispalvis atsistojo ir nusiviepė Bekeriui.

— Kokio galo nori iš manęs?

Noriu, kad išsiplautum plaukus, išmoktum normaliai kalbėti ir gautum darbą, — pagalvojo Bekeris. Tačiau per pirmą pažintį, matyt, to per daug reikalauti.

— Man reikia kai ką sužinoti, — pasakė jis.

— Atsiknisk.

— Aš kai ko ieškau.

— Nesąs jo matęs.

— Nesu jo matęs, — pataisė Bekeris ir pamojo praeinančiai padavėjai. Užsakė du butelius *águila* — stipraus alaus — ir vieną padavė Dvispalviui. Bernėkas atrodė priblokštas. Siurbtelėjo gurkšnį ir įtariai nužvelgė Bekerį:

— Stataisi prie manęs, ponuli?

Bekeris nusišypsojo.

— Ieškau vienos merginos.

Dvispalvis šaižiai nusikvatojo.

— Tu tikrai nė velnio nesuveiksi su ja šitaip apsirengęs!

Bekeris susiraukė.

— Aš ieškau ne tam, kad suveikčiau. Man tik reikia su ja pasikalbėti. Galbūt tu galėtum man padėti?

Dvispalvis pastatė ant stalo butelį.

— Tu — faras?

Bekeris papurtė galvą.

Vaikėzas prisimerkė.

— Atrodai, lyg būtum faras.

— Vaikine, aš iš Merilendo. Jeigu būčiau faras, šitai siektų šiek tiek už mano jurisdikcijos ribų, tu nemanai?

Klausimas jį tartum sutrikdė.

— Aš — Deividas Bekeris, — jis nusišypsojo ir ištiesė per stalą ranką.

Pankas pasidygėjęs atšlijo.

— Atstok, pedžiau.

Bekeris patraukė ranką.

Vaikiščias nusiviepė:

— Padėsiu tau, bet šitai kainuos.

— Kiek? — Bekeris žaidė pagal jo sąlygas.

— Šimtą baksų.

Bekeris susiraukė.

— Turiu tik pesetas.

— Koks skirtumas! Tebūnie šimtas *pesetų*.

Užsienietiškos valiutos konvertavimas akivaizdžiai nebuvo stiprioji Dvispalvio pusė; šimtas pesetų tesudarė apie aštuoniasdešimt septynis centus.

— Sutarta, — Bekeris stuktelėjo buteliu į stalą.

Vaikėzas pirmąsyk nusišypsojo.

— Sutarta.

— Gerai, — tęsė Bekeris tyliau. — Manau, kad ta mergina, kurios ieškau, galėtų šlaistytis čia. Ji raudonais, baltais ir mėlynais plaukais.

Dvispalvis prunkštelėjo.

— Juk tai Judo Tabu metinės. Visi su...

— Ji taip pat vilki marškinėliais su Britanijos vėliava ir įsivėrusi į vieną ausį kaukolės pavidalo karulį.

Dvispalvio veidu šmėstelėjo šiokia tokia atpažinimo išraiška. Bekeris tai pastebėjo, ir viltis atgimė. Bet po mirksnio Dvispalvio veidas sugriežtėjo. Jis trenkė buteliu į stalą ir sugriebė Bekerį už marškinių.

— Ji Eduardo, subingalvi! Tavimi dėtas pasisaugočiau. Tik bandyk ją paliesti, ir jis tave nudės!

56

Midžė Milken pikta nuslinko į konferencijų salę kitapus savo kabineto. Neskaitant trisdešimt dviejų pėdų ilgio raudonmedžio stalo, inkrustuotu NSA herbu iš juodosios vyšnios ir riešutmedžio, konferencijų salė taip pat buvo padabinta trimis Marionos Paik* akvarelėmis, bostonišku paparčiu bei turėjo marmurinį gėrimų barą ir, žinoma, „Sparkletts" šalto vandens termosą. Midžė įsipylė į stiklinę vandens, vildamasi, kad tai padės nuraminti nervus.

Gurkšnodama ji žvelgė pro langą. Mėnesiena smelkėsi pro atviras žaliuzes ir mirgėjo ant grūdėto stalo paviršiaus. Ji visados manė, kad tai būtų buvęs geresnis direktoriaus kabinetas nei dabar Fonteino turimas pastato priekyje. Vietoj vaizdo į NSA automobilių aikštelę, iš konferencijų salės buvo matyti įspūdingas NSA korpusų kompleksas — įskaitant ir Kriptografijos kupolą, aukštos technologijos salą, kylančią viršun trijuose medžiais apaugusiuose akruose, atskirai nuo pagrindinio korpuso. Tikslingai pastatytą už natūralios klevų giraitės priedangos, pro daugelį NSA komplekso langų Kriptografijos skyrių buvo sunku matyti, bet vaizdas iš direktorato apartamentų buvo pasigėrėtinas. Midžė konferencijų salę laikė puikia apžvalgos vieta karaliui stebėti savąsias valdas. Sykį ji pasiūlė Fonteinui perkelti savo kabinetą, bet direktorius atsakė paprastai: „Tik ne į užnugarį". Fonteinas — ne toks žmogus, kad būtų randamas kieno nors užnugaryje.

Midžė praskyrė žaliuzes ir nukreipė žvilgsnį į kalvas. Liūdnai atsidususi, leido akims nuklysti tos vietos link, kur turėjo būti Kriptografijos skyrius. Midžę visados raminamai veikė Kriptografijos kupolo vaizdas — švytintis bakenas, nepaisant paros meto. Bet šiąnakt, pažvelgusi tolyn, ramumo nepatyrė, mat stebeilijo tuštumon. Prisispaudusią veidu prie lango stiklo, ją apėmė klaiki mergaitiška panika. Žemiau jos nebuvo matyti nieko, tik juoduma. Kriptografija buvo dingusi!

* *Marion Hewlet Pike (1913–1998)* — JAV dailininkė.

57

Kriptografijos tualetuose nebuvo langų, ir Suzaną Flečer gaubė visiška tamsa. Mirksnį ji stovėjo sustingusi it akmuo, bandydama susigaudyti aplinkoje, skaudžiai suvokdama visą kūną apimančią paniką. Siaubingas riksmas iš ventiliacijos kanalo tartum kybojo ore visur aplinkui. Nepaisant pastangų įveikti užplūstantį baimės jausmą — baimė pašiurpino ir užvaldė ją visą.

Nejučia subruzdusi iš vietos, Suzana pasijuto grabinėjanti kaip paklaikusi kabinų dureles ir kriaukles. Praradusi orientaciją, ji sukinėjosi patamsyje ištiestomis prieš save rankomis ir mėgino įsivaizduoti patalpą. Atsimušė į skardinę šiukšlių dėžę ir pasijuto esanti prie plytelėmis klotos sienos. Prisilaikydama delnu sienos, ji nužabaliojo prie išėjimo ir pagrabinėjo durų rankenos. Atstūmė jas ir išvirto į Kriptografijos salę.

Čia ji sustingo antrąsyk.

Kriptografijos salė atrodė visai ne tokia, kokia buvo vos prieš kelias minutėles. Pilkas TRANSLTR siluetas dunksojo neryškioje prieblandoje, krintančioje iš viršaus pro kupolą. Visos viršutinės šviesos buvo užgesusios. Nešvytėjo netgi elektroninių mygtukų skydeliai ant durų.

Pamažėle Suzanos akys priprato prie tamsos, ir ji pamatė, kad vienintelė šviesa į Kriptografijos salę sklido pro atdarą liuko angą grindyse — blausi raudona žara iš įrenginio apšvietimo apačioje. Ji pasuko į ten. Ore tvyrojo silpnas ozono kvapas.

Pasiekusi liuko angą, ji atsargiai pažvelgė žemyn. Freono pralaidos teberaugėjo pro raudonį sūkuriuojantį ūką, ir iš aukštesnio tono generatorių dūzgesio Suzana suprato, kad šie dirba iš atsarginio srovės šaltinio. Pro ūką ji vargais negalais įžvelgė stovintį žemiau ant platformos Stratmorą. Persilenkęs per turėklus, jis žvelgė į grumančias TRANSLTR šachtos gelmes.

— Komandore!

Jokio atsako.

Suzana įsirangė ant kopėtėlių. Karštis iš apačios plūstelėjo jai po sijonu. Nuo susikondensavusių garų laipteliai buvo slidūs. Ji leidosi lipti žemyn ir taip pat atsidūrė ant grotinės platformos.

— Komandore?

Stratmoras neatsigręžė. Jis toliau priblokštas stebeilijo žemyn bereikšmiu veidu, it ištiktas transo. Persilenkusi per turėklus, Suzana pasekė jo žvilgsniu. Mirksnį nepamatė nieko, tik besiranganačius garus. Paskui staiga ji

išvydo. Kažkokią figūrą — šešiais aukštais žemiau trumpam išryškėjusią tarp garo kamuolių. Ir antai vėl. Susipynusi krūva išskleiptų galūnių. Devyniasdešimt pėdų žemiau jų, ant aštrių pagrindinio generatoriaus briaunų, dryksojo Filas Čartrukianas. Kūnas pajuodęs ir apdegęs. Jo krytis sukėlė trumpąjį jungimą Kriptografijos skyriaus pagrindinio maitinimo grandinėje.

Bet užvis labiausiai kraują stingdė ne Čartrukiano vaizdas, bet kai kas kitas — dar vienas kūnas ilgoje laiptinėje perpus žemiau, užsiglaudęs, besislepiantis šešėliuose. Dėl raumeningo sudėjimo negalėjai apsirikti. Ten gūžėsi Gregas Heilas.

58

Pankas suriko Bekeriui:

— Megana priklauso mano draugui Eduardui! Nelįsk prie jos!

— Kur ji? — Bekeris nepajėgė sutramdyti paspartėjusio širdies ritmo.

— Atsiknisk!

— Tai nepaprastai svarbu! — metė Bekeris ir sugriebė vaikį už rankovės. — Ji turi žiedą, kuris priklauso man. Aš už jį sumokėsiu! Daug!

Dvispalvis sustingo ir isteriškai nusikvatojo:

— Nori pasakyti, kad tas bjaurus auksinis šūdniekis tavo?

Bekeris išpūtė akis:

— Tu jį matei?

Pankas išsisukinėjamai linktelėjo.

— Kur jis? — toliau kamantinėjo Bekeris.

— Galas žino. — Dvispalvis susijuokė. — Megana buvo čia ir bandė jį iškišti.

— Bandė jį *parduoti*?

— Nesirūpink, žmogau, jai nepasisekė. Tavo sušiktas skonis papuošalams.

— Tu tikrai žinai, kad jo niekas nenupirko?

— Šūdą mali? Už keturis šimtus baksų? Pasakiau, kad galėčiau duoti penkiasdešimt, bet ji norėjo daugiau. Mat stengėsi nusipirkti lėktuvo bilietą — paskutinės minutės reisui.

Bekeris pajuto savo veidą blykštant.

— Į kur?

— Į sumautą Konektikutą, — trumpai drūtai atsakė Dvispalvis. — Edis valkatauja.

— Į Konektikutą?

— Šūdas, taip. Grįžta į mamytės ir tėtuko rūmą priemiesčiuose. Nepatiko ispanų šeima, į kurių namus buvo atvykusi padirbėti. Trys broliai spanėkai vis taikėsi į ją. Nė pašvinkusio karšto vandens.

Į gerklę Bekeriui ėmė kilti kamuolys.

— Kada ji išvyksta?

— Kada? — Dvispalvis pažvelgė į jį ir nusijuokė. — Ji jau seniai išvykusi. Prieš kelias valandas išvažiavo į oro uostą. Geriausia vieta žiedui iškišti — turtingi turistai ir visas kitas mėšlas. Vos tik gaus pinigus, sės į lėktuvą.

Bekeriui vidurius sumaudė bukas šleikštulys. *Juk tai kažkoks žiaurus pokštas?* Jis sekundėlę pastovėjo tylomis.

— Kokia jos pavardė?

Dvispalvis kiek pagalvojo ir gūžtelėjo pečiais.

— Kokiu reisu ji skris?

— Kažką minėjo apie „Čizo klasę".

— „Čizo klasę"?

— Aha. Savaitgalio naktinis reisas — Sevilija, Madridas, La Gvardija*. Šitaip vadinamas studentų. Koledžų jaunimėlis keliauja juo, nes pigu. Manau, sėdi gale ir rūko žolytės čizus.

Nuostabu, atsiduso Bekeris, persibraukdamas delnu plaukus.

— Kuriuo laiku jis išskrido?

— Lygiai antrą, kiekvieną šeštadienio naktį. Ji jau kažkur virš Atlanto.

Bekeris pasižiūrėjo į laikrodį. 1.45. Sutrikęs jis pasigręžė į Dvispalvį:

— Sakei, antros valandos naktinis reisas?

Pankas juokdamasis linktelėjo.

— Regis, esi išdurtas, seni.

— Betgi dabar dar ketvirtis iki antros! — Bekeris piktai parodė jam savo laikrodį.

Akivaizdžiai suglumęs Dvispalvis įsispoksojo į laikrodį.

— Na, trauk mane velniai, — nusijuokė jis. — Paprastai be keturių paryčiui nebūnu toks apsinešęs!

— Kaip greičiausiai nukakti į oro uostą? — metė Bekeris.

— Prie paradinių durų stovi taksi.

* La Guardia — Tarptautinis Niujorko oro uostas.

Sugriebęs sau iš kišenės 1000 pesetų banknotą, Bekeris įgrūdo jį Dvispalviui į delną.

— Ei, žmogau, dėkui! — sušuko pankas jam pavymui. — Jeigu pamatysi Meganą, pasveikink ją nuo manęs!

Bet Bekeris jau buvo dingęs.

Atsidusęs Dvispalvis nusvirduliavo atgal į šokių salę. Buvo pernelyg girtas, kad pastebėtų įkandin jo sekantį žmogų su vielinių rėmelių akiniais.

Lauke Bekeris apžvelgė automobilių aikštelę, dairydamasis taksi. Nebuvo nė vieno. Jis pribėgo prie stambuolio klubo išgrūdiko.

— Taksi!

Išgrūdikas papurtė galvą:

— *Demasiado temprano.* Per anksti.

Per anksti? Bekeris nusikeikė. *Juk antra valanda paryčiui!*

— *Pídame uno!* Iškvieskite man!

Žmogus išsitraukė dvipusio ryšio siųstuvėlį. Tarstelėjo kelis žodžius ir atsiduso:

— *Veinte minutos,* — pažadėjo jis.

— Dvidešimt minučių?! — griežtai perklausė Bekeris. — *Y el autobus?**

Išgrūdikas gūžtelėjo pečiais:

— Po keturiasdešimt penkių minučių.

Bekeris iškėlė viršun rankas. *Gražu!*

Nedidelio variklio burzgesys privertė Bekerį pasukti galvą. Garsas lyg grandininio pjūklo. Ant seno „Vespa 250“ motociklo aikštelėn įsuko stambus bernas su grandinėmis apsikarsčiusia savo dama. Merginos sijonas važiuojant buvo užkilęs aukštai šlaunimis. Regis, ji neėmė to į galvą. Bekeris nuskuodė prie jų. *Negaliu patikėti, kad šitaip elgiuosi,* — pagalvojo jis. — *Juk nekenčiu motociklų.* Sušuko motociklininkui:

— Moku tau dešimt tūkstančių pesetų, kad nuvežtum mane į oro uostą!

Nekreipdamas į jį dėmesio, bernas užgesino variklį.

— Dvidešimt tūkstančių! — išpoškino Bekeris. — Man reikia pasiekti oro uostą!

Bernas pakėlė galvą:

— *Scusi?***

* Ar yra autobusas? (*Isp.*)
** Atleiskite? (*It.*)

— *Aeropórto! Per favore. Sulla Vespa! Venti mille pesete!**

Italas nužvelgė menką, mažučiuką savo motorolerį ir nusijuokė.

— *Venti mille pesete? La Vespa?*

— *Cinquanta mille!* Penkiasdešimt tūkstančių! — pasiūlė Bekeris. Tai sudarė apie keturis šimtus dolerių.

Italas dvejodamas susijuokė.

— *Dov'é la plata?* Kur pinigai?

Bekeris išsitraukė iš kišenės penkis 10 000 pesetų banknotus ir ištiesė juos motociklininkui. Italas pažvelgė į pinigus, paskui į savo merginą. Ši pagriebė pinigus ir susikišo juos sau po palaidinuke.

— *Grazie!*** — nušvitęs italas metė Bekeriui „Vespos" rakčiukus, paskui sugriebė savo draugužę už rankos, ir juodu juokdamiesi nubėgo į pastatą.

— *Aspetta!* — šūktelėjo Bekeris. — Palaukite! Aš norėjau, kad *nuvežtumėte*!

59

Suzana įsikibo komandorui Stratmorui į ranką, kai šis padėjo jai užkopti kopėtėlėmis į Kriptografijos salę. Filo Čartrukiano, gulinčio suknežinto ant generatorių, vaizdas įsirėžė jai į smegenis. Mintis, kad Heilas slepiasi Kriptografijos gelmėse, kėlė galvos svaigulį. Nuo tiesos nepabėgsi — Heilas nustūmė Čartrukianą apačion.

Pro TRANSLTR siluetą Suzana apgraibomis nusigavo iki pagrindinio Kriptografijos išėjimo — prie durų, pro kurias buvo įžengusi prieš kažkiek valandų. Suskato spaudinėti neapšviesto skydelio mygtukus, bet didžiulis portalas nė nepajudėjo iš vietos. Ji pakliuvusi į spąstus; Kriptografijos skyrius tapo kalėjimu. Didingas pastatas stūksojo it koks satelitas 109 jardų atstumu nuo pagrindinio NSA korpuso, pasiekiamas tiktai per pagrindinį portalą. Kadangi Kriptografijos skyrius pats gamino energiją, centriniame valdymo pulte veikiausiai netgi nežinoma, kad čia ištikusi bėda.

— Pagrindinis maitinimas nutrūkęs, — pasakė Stratmoras, sustodamas už jos. — Mes gauname srovę iš atsarginio šaltinio.

* Į oro uostą! Malonėkite. Su jūsų „Vespa"! Dvidešimt tūkstančių pesetų! (*It.*).
** Dėkui! (*It.*)

Atsarginis srovės tiekimas buvo suprojektuotas taip, kad TRANSLTR ir jo aušinamosios sistemos turėjo pirmenybę prieš visas kitas sistemas, įskaitant šviesas ir išėjimus. Taigi ne laiku nutrūkus elektros srovei, svarbios praginos metu TRANSLTR galėtų ir toliau veikti. Tai taip pat reiškė, kad niekad TRANSLTR netektų dirbti be freoninės savo aušinamosios sistemos; neaušinamoje uždarumoje kaitra, generuojama trijų milijonų procesorių, pašoktų iki pavojingų temperatūrų — galbūt netgi perkaitintų silicio lustus ir priverstų šiuos nuo karščio išsilydyti. Tokio scenarijaus niekas nedrįso svarstyti.

Suzana stengėsi susigaudyti, kas vyksta. Mintyse tebebuvo vienintelis vaizdas — ant generatorių išdrikęs sistemų saugos technikas. Ji vėl pabaksnojo mygtukų skydelį. Vis jokios reakcijos.

— Nutraukite praginą! — pareikalavo ji. Paliepus TRANSLTR sustabdyti „Skaitmeninės tvirtovės" prieigos rakto paiešką, užsidarytų jo grandinės ir išsilaisvintų pakankamai atsarginės elektros energijos, kuri padėtų vėl išjudinti duris.

— Nesikarščiuokite, Suzana, — pasakė Stratmoras, tvirtai padėdamas ranką jai ant peties.

Raminamas komandoro prisilietimas ištraukė Suzaną iš svaigulio. Staiga ji prisiminė, kodėl ėjusi pas jį, ir apsisuko ant kulnų.

— Komandore! Šiaurės Dakota — Heilas!

Patamsiuos stojo tartum begalinė tyla. Galiausiai Stratmoras atsakė. Iš balso atrodė veikiau sutrikęs nei priblokštas:

— Ką jūs čia kalbate?

— Heilas... — sušnabždėjo Suzana. — Jis — Šiaurės Dakota.

Vėl tyla — Stratmoras svarstė Suzanos žodžius.

— Pėdsekys? — Jam tartum sunku buvo suvokti. — Tai jis nurodė į Heilą?

— Pėdsekys dar nesugrįžo. Heilas nutraukė jį!

Suzana ėmė aiškinti, kaip Heilas sustabdęs pėdsekį ir kaip ji Heilo abonentinėje dėžutėje aptikusi žinutę nuo Tankado. Vėl sekė ilgas tylos tarpsnis. Negalėdamas patikėti, Stratmoras pakraipė galvą.

— *Gregas Heilas* niekaip negalėjo padėti Tankadui apsidrausti! Nesąmonė! Tankadas niekados nepasitikėtų Heilu.

— Komandore, — paprieštaravo ji, — Heilas jau sykį mus nuskandino — su „Šokliu". Tankadas juo pasitikėjo.

Stratmoras tartum nerado žodžių.

— Nutraukite TRANSLTR praginą, — meldė Suzana. — Juk turime Šiaurės Dakotą. Iškvieskite pastato apsaugą. Išsigaukime iš čia.

Prašydamas duoti laiko šiek tiek pagalvoti, Stratmoras kilstelėjo ranką.

Suzana nervingai pažvelgė liuko pusėn. Angą kiek užstojo TRANSLTR, bet raudona žara sklido po juodas plyteles it ugnis po ledą. *Nagi, iškvieskite apsaugą, komandore! Nutraukite TRANSLTR praginą! Nešdinamės iš čia!*

Staiga Stratmoras suskato veikti.

— Eikit paskui mane, — metė jis ir nužingsniavo liuko link.

— Komandore! Heilas pavojingas! Jis...

Bet Stratmoras pradingo tamsoje. Suzana nuskubėjo paskui jo siluetą. Apsukęs TRANSLTR korpusą, komandoras atsidūrė prie angos grindyse ir pažvelgė į sūkuriuojančią garais kiaurymę. Tylomis jis apsidairė po užtemusią Kriptografijos salę. Paskui pasilenkęs atkėlė nuo grindų sunkų liuką ir šis pasviro įkypu žemu kampu. Pagaliau paleido, ir dangtis dusliai dunkstelėjęs užsitrenkė. Kriptografija vėl tapo tyliu juodu urvu. Regis, Šiaurės Dakota pateko į spąstus.

Stratmoras atsiklaupęs užsuko sunkią peteliškės pavidalo sklendę, ir ši įsistatė į vietą. Požeminiai aukštai tvirtai uždaryti.

Nei jis, nei Suzana neišgirdo Trečiojo mazgo pusėje tylių žingsnių.

60

Dvispalvis patraukė veidrodžiais nukabinėtu koridoriumi, vedančiu iš lauko patijaus į šokių salę. Pasisukęs pasitikrinti savo atspindyje žiogelio, pastebėjo už nugaros šmėksant kažkokią figūrą. Jis staigiai apsisuko, bet buvo jau per vėlu. Dvi tvirtos it uola rankos prispaudė jį veidu prie stiklo.

Pankas pamėgino išsirangyti iš gniaužtų.

— Eduardas? Ei, žmogau, tai tu? — Dvispalvis pajuto kažkieno ranką perbraukiant jo pinigine, o paskui ta figūra stipriai įsirėmė jam į nugarą. — Edi! — sušuko pankas. — Baik kvailioti! Kažkoks tipas ieško Meganos.

Figūra laikė tvirtai jį prispaudusi.

— Ei, Edi, užteks! — Bet pasižiūrėjęs į veidrodį Dvispalvis išvydo, kad prirėmusi jį figūra — visai ne draugužis Edis.

Veidas buvo rauplėtas ir randuotas. Dvi negyvos akys žioravo it žarijos iš po akinių vieliniais rėmeliais. Žmogus pasilenkė priekin, priglausdamas lūpas Dvispalviui prie ausies. Keistas balsas sušvokštė:

— *Adónde fué?* Kur jis nuėjo? — Žodžiai nuskambėjo kažkaip iškreiptai.

Pankas sustingo, suparalyžiuotas baimės.

— *Adónde fué?* — pakartojo balsas. — *El Americano.*

— Į... į oro uostą. Aeropuerto, — pramikčiojo Dvispalvis.

— *Aeropuerto?* — pakartojo žmogus, tamsiomis akimis stebėdamas veidrodyje Dvispalvio lūpas.

Pankas linktelėjo.

— *Tenía el anillo?* Ar jis turėjo žiedą?

Išsigandęs Dvispalvis papurtė galvą:

— Ne.

— *Viste el anillo?* Ar matei žiedą?

Dvispalvis delsė. Kaipgi reikėtų atsakyti?

— *Viste el anillo?* — reikalavo atsakyti duslus balsas.

Vildamasis, kad sąžiningumas atsipirks, Dvispalvis patvirtinamai linktelėjo. Deja, neatsipirko. Po kelių sekundžių perlaužtu sprandu jis nuslydo ant grindų.

61

Džeba gulėjo aukštielninkas, perpus įsispraudęs išardyto didžiojo kompiuterio korpuso viduje. Burnoje jis turėjo pieštukinį žibintuvėlį, delne — lituoklį ir ant pilvo atremtą schemą. Ką tik buvo baigęs tvirtinti naują silpnintuvų komplektą prie sugedusios jungių plokštės, kai suskambo jo mobilusis.

— Mėšlas, — nusikeikė jis, sugriebdamas per laidų krūvą aparačiuką. — Džeba klauso.

— Džeba, čia Midžė.

Jis nušvito.

— Dusyk per vieną naktį? Žmonės ims kalbėti.

— Kriptografijoje problemos. — Jos balsas buvo įsitempęs.

Džeba susiraukė.

— Apie tai jau kalbėjome. Prisimenate?

— Tai *srovės* problema.

— Aš ne elektrikas. Paskambinkite Inžineriniam skyriui.

— Kupolas tamsus.

— Jums vaidenasi. Važiuokite namo. — Jis vėl pasisuko į savąsias schemas.

— Ten *juoduma kaip deguto*! — sušuko ji.

Atsiduseęs Džeba padėjo į šalį žibintuvėlį.

— Midže, visų pirmiausia mes ten turime atsarginį energijos tiekimą. Todėl niekad negalėtų būti juoduma *kaip deguto*. Antra, apie Kriptografiją Stratmoras šiek tiek geriau išmano nei šiuo metu aš. Kodėl nepaskambinate *jam*?

— Todėl, kad tai susiję su *juo*. Jis kažką slepia.

Džeba užvertė viršun akis.

— Midže, mieloji, aš čia iki pažastų įstrigęs į nuoseklųjį prievadą. Jeigu norite pasimatyti, aš išsinarpliosiu. Antraip skambinkite inžinieriams.

— Džeba, tai rimta. Aš *jaučiu*.

Ji jaučia? Tai oficialu, pagalvojo Džeba, Midžė ištikta vienos iš savųjų *nuotaikų*.

— Jeigu Stratmoras nesijaudina, tai *aš* irgi ne.

— Kriptografijoje juoduma kaip deguto, velniai parautų!

— Vadinasi, Stratmoras galbūt spokso į žvaigždes.

— Džeba, aš visai nejuokauju!

— Gerai, gerai, — suniurnėjo jis, pasiremdamas ant alkūnės. — Galbūt įvyko trumpasis jungimas generatoriuje. Kai tik aš čia baigsiu, užsuksiu į Kriptografiją ir...

— O kaip atsarginis srovės tiekimas? — neatlyžo Midžė. — Jeigu generatorius nusprogo, kodėl nėra srovės iš pagalbinio šaltinio?

— Nežinau. Galbūt Stratmoras vis leido TRANSLTR ir atsarginė srovė išsieikvojo.

— Tai kodėl jis nenutraukia darbo? O jei tai virusas? Anksčiau jūs kažką užsiminėte apie virusą.

— Po šimts, Midže! — Džebai trūko kantrybė. — Sakiau jums, Kriptografijoje nėra jokio viruso! Nebūkite tokia velniškai *paranojiška*!

Linijoje stojo ilga tyla.

— O, mėšlas, Midže, — atsiprašė Džeba. — Aš jums paaiškinsiu, — jo balsas įsitempė. — Pirmiausia mes turime Špicrutę — joks virusas negalėtų pro ją prasismelkti. Antra, jeigu įvyko srovės gedimas, tai jis susijęs su *techmine* problema — virusai neišjungia *srovės*, jie puola programinę įrangą ir duomenis. Kad ir kas Kriptografijoje dedasi, kaltas *ne* virusas.

Tyla.

— Midže, jūs klausotės?

Midžės atsakas nuskambėjo šaltai kaip ledas:

— Džeba, aš privalau dirbti savo darbą. Ir nenoriu, kad ant manęs šauktų, kai tą darau. Kai paskambinu paklausti, kodėl milijardų dolerių vertės įrenginys skendi tamsoje, tikiuosi profesionalaus atsakymo.

— Klausau, mem.

— Pakaks paprasto taip arba ne. Ar įmanoma, kad problema Kriptografijoje susijusi su virusu?

— Midže... juk sakiau jums...

— Taip ar ne? Ar galėtų TRANSLTR būti užsikrėtęs virusu?

Džeba atsiduso.

— Ne, Midže. Tai visiškai neįmanoma.

— Dėkui.

Jis prisivertė nusijuokti ir pabandė praskaidrinti nuotaiką.

— Nebent manytumėte, kad Stratmoras pats sukūrė tokį ir apėjo mano filtrus.

Stojo bežadė tyla. Galop Midžė prašneko, ir jos balse nuskambėjo kažkokia grėsminga gaidelė:

— Stratmoras gali *apeiti* Špicrutę?

Džeba atsiduso.

— Aš *pajuokavau*, Midže. — Bet jis suprato, kad buvo jau per vėlu.

62

Stovėdami prie uždaryto liuko, komandoras ir Suzana svarstė, ką daryti toliau.

— Ten apačioje negyvas Filas Čartrukianas, — įrodinėjo Stratmoras. — Jeigu iškviesime pagalbą, Kriptografijos skyrius pavirs cirku.

— Tad ką jūs siūlote? — nekantriai paklausė Suzana, vien tetrokšdama palikti šią vietą.

Stratmoras kiek pagalvojo.

— Neklauskite manęs, kaip tai atsitiko, — tarė jis, žvilgteldamas į užšautą liuką, bet panašu, kad mes netyčia aptikome ir neutralizavome Šiaurės Dakotą. — Negalėdamas patikėti, jis pakraipė galvą. — Sakyčiau,

velniškai pasisekė. — Vis dar atrodė priblokštas minties, kad Heilas įsivėlęs į Tankado planą. — Spėju, kad Heilas kažkur savo terminale turi paslėptą prieigos raktą — o gal kopiją laiko namie. Šiaip ar taip, jis įkliuvo.

— Tad kodėl neiškvietus korpuso apsaugos ir neleidus jį išgabenti?

— Dar ne, — pasakė Stratmoras. — Jeigu sistemų saugos technikai pamatys šios begalinės TRANSLTR praginos statistinius duomenis, mums iškils galybė naujų problemų. Noriu, kad prieš atidarant duris visi „Skaitmeninės tvirtovės" pėdsakai būtų panaikinti.

Suzana nenorom linktelėjo. Planas buvo geras. Kai apsauga galop ištrauks Heilą iš apačios ir apkaltins dėl Čartrukiano mirties, jis veikiausiai pagrasins visiems papasakosiąs apie „Skaitmeninę tvirtovę". Bet įrodymas bus ištrintas — Stratmoras galės suvaidinti kvailelį. *Kokia begalinė pragina? Koks neįveikiamas algoritmas? Betgi tai nesąmonė! Nejau Heilas negirdėjęs apie Bergofskio principą?*

— Štai ką reikia daryti. — Stratmoras šaltai apmetė savo planą. — Mes ištrinsime visą Heilo susirašinėjimą su Tankadu. Ištrinsime visus įrašus apie tai, kad aš apėjau Špicrutę, visas Čartrukiano sistemų saugos analizes, praginos monitoriaus duomenis, viską. „Skaitmeninė tvirtovė" išnyks. Niekad nebus čia buvusi. Palaidosime Heilo prieigos raktą ir melsime Dievą, kad Deividas surastų Tankado kopiją.

Deividas, pagalvojo Suzana. Nuvijo jį sau iš minčių. Reikia susitelkti į tai, kas dabar neatidėliotina.

— Aš pasirūpinsiu Sistemų saugos laboratorija, — pasakė Stratmoras. — Statistiniais praginos monitoriaus, aktyvumo kaitos duomenimis, visais tokiais dalykais. Jūs pasirūpinkite Trečiuoju mazgu. Ištrinkite visą Heilo elektroninį paštą. Visus įrašus apie korespondenciją su Tankadu, viską, kur minima „Skaitmeninė tvirtovė".

— Gerai, — atsakė Suzana susitelkdama. — Aš ištrinsiu visą Heilo kaupiklį. Viską performuosiu.

— Ne! — Stratmoras sureagavo griežtai. — Nedarykite to. Tikriausiai Heilas ten viduje turi prieigos rakto kopiją. Man jo reikia.

Suzana nustebusi išsižiojo.

— Jums reikia prieigos rakto? Maniau, kad visa esmė — prieigos raktus *sunaikinti*!

— Taip, tiesa. Bet man reikia kopijos. Noriu trūks plyš atidaryti tą prakeiktą failą ir pažvelgti į Tankado programą.

Kaip ir Stratmorui, Suzanai buvo smalsu, bet nuojauta jai kuždėjo, kad atrakinti „Skaitmeninės tvirtovės" algoritmą neatsargu, kad ir kaip būtų

įdomu. Šiuo metu baisioji programa saugiai uždaryta savojoje užšifruotoje kriptoje — visiškai nekenksminga. O kai tik jis ją iššifruos...

— Komandore, ar nebūtų geriausia tiesiog su...

— Man reikia rakto, — pertraukė jis.

Suzana gavo pripažinti, kad nuo pat tada, kai sužinojo apie „Skaitmeninę tvirtovę", jautusi tam tikrą akademinį smalsumą sužinoti, jog Tankadui pavyko šią sukurti. Vien pats jos egzistavimas prieštaravo patiems fundamentaliausiems kriptografijos dėsniams. Suzana pažvelgė į komandorą:

— Ar jūs sunaikinsite algoritmą, kai tik mes jį pamatysime?

— Be pėdsakų.

Suzana susiraukė. Žinojo, kad surasti Heilo raktą pavyks ne iš karto. Aptikti atsitiktinį prieigos raktą viename iš standžiųjų Trečiojo mazgo kaupiklių — tai tas pat, kaip surasti vienintelę kojinę miegamajame didumo sulig Teksasu. Kompiuterinės paieškos suveikdavo tik tuomet, kai žinodavai, ko ieškai; o šis prieigos raktas — iš atsitiktinumų srities. Tačiau, laimė, Kriptografijos skyrius turėdavo reikalų su tokiu dideliu kiekiu atsitiktinės medžiagos, jog Suzana ir kai kurie kiti specialistai susikūrė sudėtingą procedūrą, žinomą kaip neatitikčių paieška. Ta iš esmės paprašydavo kompiuterį tirti savo standžiajame kaupiklyje visas ženklų sekas, palyginti kiekvieną seką su pateiktomis didžiuliame žodyne ir pažymėti bet kurią iš sekų, kuri atrodydavo beprasmiška ar atsitiktinė. Sunkus darbas vis tikslinti parametrus, tačiau įmanomas.

Suzana suprato esanti logiškai pasirinkta prieigos raktui surasti. Ji atsiduso, vildamasi, kad jai neteks dėl to gailėtis.

— Jeigu viskas gerai eisis, man prireiks apie pusės valandos.

— Tad kimbam į darbą, — paragino Stratmoras ir, padėjęs ranką jai ant peties, nusivedė per tamsą į Trečiąjį Mazgą.

Viršum jų už kupolo plytėjo žvaigždėtas dangus. Suzana pagalvojo, ar tas pačias žvaigždes Deividas mato ir Sevilijoje.

Juodu prisiartino prie sunkių stiklinių Trečiojo mazgo durų, ir Stratmoras tyliai nusikeikė. Mygtukų skydelis nešvytėjo, ir durys neveikė.

— Prakeikimas, — susinervino Stratmoras. — Nėra srovės. Aš pamiršau.

Padėjęs delnus ant stiklo, jis ėmė tyrinėti slankiojamąsias duris. Paskui pasilenkė šonu, stengdamasis jas atstumti, tačiau delnai buvo suprakaitavę ir slidūs. Nusišluostė juos į kelnes ir pabandė vėl. Šįsyk durys pasislinko per plyšelį.

Suvokusi pažangą, Suzana atsistojo už Stratmoro, ir juodu stūmė

drauge. Durys pasislinko dar kokį colį. Mirksnį juodu jas laikė, bet pasipriešinimo būta per stipraus. Durys vėl užsitrenkė.

— Palaukite, — tarė Suzana, atsistodama priekyje Stratmoro. — Tvarka, dabar pabandykime.

Abu įsirėžė stumti. Vėl durys prasivėrė tik per kokį colį. Iš Trečiojo mazgo prasiveržė silpnas melsvos šviesos pluoštas; terminalai viduje tebeveikė; jie buvo laikomi itin svarbūs TRANSLTR darbui ir gavo atsarginį maitinimą.

Suzana įsispyrė batelio galu į grindis ir pastūmė stipriau. Durys ėmė slinktis. Stratmoras žingtelėjo atgal ir užsiėmė patogesnę padėtį. Įsirėmęs delnais į kairę slankiojamąją durų pusę, jis stūmė tiesiai atgal. Dešinę pusę Suzana stūmė priešinga kryptimi. Pamažėle durys vos ne vos pradėjo skirtis. Dabar jau buvo bemaž pėdos tarpas.

— Nepaleiskit, — sušvokštė Stratmoras, ir abu dar labiau ėmė stengtis. — Dar truputėlį.

Suzana pakeitė padėtį, įsisprausdama pečiu į plyšį. Vėl pastūmė, šįsyk turėdama geresnę atsparą. Durys priešinosi, mažne slinko atgal.

Nespėjus Stratmorui jos sustabdyti, Suzana savo liaunu kūnu įsispraudė į prasivėrusią angą. Stratmoras užprotestavo, bet ji buvo pasiryžusi. Norėjo išsigauti iš Kriptografijos ir pakankamai gerai pažinojo Stratmorą, kad suprastų šį niekur neisiant, kol prieigos raktas nebus surastas.

Atsidūrusi vidur angos, pastūmė iš visų jėgų. Durys tartum pasislinko atgal. Tačiau staiga Suzana prarado atramą ir durys atšoko į ją. Stratmoras iš paskutiniųjų stengėsi jas sulaikyti, bet šitai pranoko jo jėgas. Prieš pat durims užsitrenkiant, Suzana prasisprаudė vidun ir nukrito kitapus ant grindų.

Sutelkęs visas pastangas, Stratmoras vėl praskyrė duris vos per mažutėlaitį tarpelį ir prisispaudė veidu prie atsiradusio siauro plyšelio.

— Dievuliau, Suzana, jums nieko neatsitiko?

Suzana atsistojo ir nusibraukė rankomis drabužius.

— Viskas gerai. — Ji apsidairė aplinkui. Trečiasis mazgas buvo tuščias, apšviestas tiktai monitorių ekranų. Melsvi šešėliai teikė patalpai vaiduokliską atmosferą. Ji atsigręžė į Stratmorą prie plyšio duryse. Melsvoje šviesoje jo veidas atrodė blyškus ir nesveikas.

— Suzana, — tarė jis. — Duokite man dvidešimt minučių, iki ištrinsiu failus Sistemų saugos laboratorijoje. Kai nebeliks jokių pėdsakų, aš užlipsiu prie savojo terminalo ir nutrauksiu TRANSLTR praginą.

— *Verčiau* taip padarykite, — sutiko Suzana, nužvelgdama sunkias stiklines duris. Žinojo, kad kol TRANSLTR nesiliaus ryjęs atsarginę energiją, ji bus Trečiojo mazgo kalinė.

Stratmoras paleido duris, ir šios užsitrenkė. Suzana pro stiklą stebėjo komandorą pranykstant Kriptografijos salės tamsoje.

63

Bekerio ką tik įsigytasis motociklas „Vespa“ įburzgė prievaža į *Aeropuerto de Sevilla*. Visą kelią stipriai gniauždami rankenas jo krumpliai buvo pabalę. Laikrodis rodė šiek tiek po 2.00 vietos laiku.

Pasiekęs pagrindinį oro uosto terminalą, jis užvažiavo ant šaligatvio ir nušoko nuo motociklo, šiam dar tebejudant. „Vespa“ žvangėdama nuvirto ant šono ir springdama užgeso. Linkstančiomis kojomis Bekeris pro sukamąsias duris nėrė vidun. *Daugiau niekados*, — prisiekė sau.

Oro uosto terminalas buvo sterilus ir ryškiai apšviestas. Neskaitant blizginančio grindis tvarkytojo, salė buvo tuščia. Kitapus jos bilietų agentė uždarinėjo „Iberia Airlines“ langelį. Bekeris tai palaikė blogu ženklu.

— *El vuelo a los Estados Unidos?** — pribėgęs paklausė Bekeris.

Už langelio žavi andalūzė pakėlė akis ir atsiprašomai nusišypsojo:

— *Acaba de salir.* Jūs nesuspėjote, — mirksnį jos žodžiai pakibo ore.

Aš nesuspėjau. Bekeriui nusviro pečiai.

— Ar reise buvo paskutinės minutės vietų?

— Pilna, — nusišypsojo moteris. — Bemaž tuščias. Bet rytoj rytą, aštuntos reise taip pat yra...

— Aš noriu sužinoti, ar viena mano draugė sųspėjo į tą reisą. Ji skrido paskutinės minutės sąlygomis.

Moteris susiraukė.

— Atleiskite, pone. Šiąnakt buvo keletas paskutinės minutės keleivių, bet mūsiškėse sąlygose nurodyta...

— Tai labai svarbu, — mygo Bekeris. — Man tereikia sužinoti, ar ji suspėjo į tą reisą. Tik tiek.

Moteris užjaučiamai linktelėjo:

— Įsimylėjėlių kivirčas?

Bekeris kiek pagalvojo, paskui droviai šyptelėjo:

— Nejau *tai* matyti?

* Reisas į Jungtines Valstijas? (*Isp.*)

Ji pamerkė jam.

— Kuo ji vardu?

— Megana, — liūdnai atsakė jis.

Agentė nusišypsojo:

— Ar jūsų draugužė turi pavardę?

Bekeris pamažėle atsiduso. *Taip, bet aš jos nežinau!*

— Tiesą sakant, padėtis gan sudėtinga. Sakėte, kad lėktuvas buvo bemaž tuščias. Ar negalėtumėte...

— Be pavardės aš iš tiesų negaliu...

— Beje, — pertraukė Bekeris. Jam kilo nauja mintis. — Jūs dirbate čia visą naktį?

Moteris linktelėjo:

— Nuo septynių iki septynių.

— Tuomet galbūt jūs matėte ją. Jauna mergina. Kokių penkiolikos ar šešiolikos? Jos plaukai... — dar žodžiai nebuvo palikę jo burnos, kai suprato savo klaidą.

Agentės akys susiaurėjo.

— Jūsų mylimajai penkiolika metų?

— Ne! — Bekeriui pristigo oro. — Norėjau pasakyti... — Mėšlas. — Jeigu tik galėtumėte man padėti, tai labai svarbu.

— Man labai gaila, — šaltai atrėmė moteris.

— Nėra taip, kaip atrodo. Jeigu jūs tik...

— Labanakt, pone. — Moteris užtrenkė virš barjero metalines groteles ir pradingo tarnybinėse patalpose.

Bekeris sudejavo ir pažvelgė dangaus link. *Gražu*, Deividai. Labai gražu. Jis apžvelgė atvirą salę. Nieko. *Tikriausiai ji pardavė žiedą ir sėdo į lėktuvą.* Patraukė prie tvarkytojo.

— *Has visto a uña niña?* — sušuko jis per plytelių blizgintuvo gausmą. — Ar matėte merginą?

Seniokas pasilenkęs išjungė mašiną.

— *Eh?*

— *Una niña?* — pakartojo Bekeris. — *Pelo rojo, azul, y blanco.* Raudonais, baltais ir mėlynais plaukais.

Tvarkytojas nusijuokė:

— *Qué fea.* Skamba bjauriai, — jis papurtė galvą ir vėl ėmėsi darbo.

Deividas Bekeris stovėjo vidury tuščios oro uosto salės ir svarstė, ką daryti toliau. Vakaras buvo klaidų komedija. Galvoje jam dunksėjo Stratmoro žodžiai: „Neskambinkite, iki neturėsite žiedo“. Jį apėmė didžiulis nuo-

vargis. Jeigu Megana pardavė žiedą ir suspėjo į reisą, dabar nežinia, kas turi žiedą.

Bekeris užsimerkė ir pabandė susikaupti. *Koks kitas mano ėjimas?* Nusprendė apmąstyti tai kiek vėliau. Pirmiausia būtina atlikti jau seniai pavėluotą kelionę į tualetą.

64

Suzana vieniša stovėjo blausiai apšviesto Trečiojo mazgo tyloje. Artimiausias tikslas buvo paprastas: įeiti į Heilo terminalą, surasti raktą, o paskui ištrinti visus jo ir Tankado laiškus. Niekur negali likti nė mažiausios užuominos apie „Skaitmeninę tvirtovę".

Suzaną vėl ėmė kamuoti ankstesnė baimė išsaugoti raktą ir atrakinti „Skaitmeninę tvirtovę". Jai buvo neramu bandyti likimą; iki šiol jiems sekėsi. Stebuklingai Šiaurės Dakota pasirodė esąs tiesiog jiems po nosim ir pateko į spąstus. Vienintelis likęs klausimas — Deividas; jis turi surasti tą kitą prieigos raktą. Suzana vylėsi, kad jis stumiasi į priekį.

Žengdama giliau į Trečiąjį mazgą, ji pabandė praskaidrinti mintis. Keista, kad tokioje pažįstamoje vietoje jai taip nejauku. Patamsiuos viskas aplinkui atrodė svetima. Bet buvo ir kažkas kita. Mirksnį pagauta dvejonės, Suzana žvilgtelėjo atgal į neveikiančias duris. Pabėgti neįmanoma. *Dvidešimt minučių*, pamanė ji.

Pasukusi Heilo terminalo link, užuodė keistą muskusinį kvapą — toks Trečiajam mazgui tikrai nebuvo įprastas. Galbūt sutrikęs dejonizatorius, dingtelėjo jai. Kvapas buvo kažkoks neaiškiai pažįstamas, ir drauge nukrėtė nerimo šiurpulys. Ji įsivaizdavo Heilą, uždarytą apačioje, savo milžiniškoje garų kameroje. *Nejau jis ką nors padegė?* Ji pažvelgė viršun į orlaides ir vėl ėmė uostyti. Bet kvapas tartum sklido iš čia pat.

Suzana dirstelėjo į grotines virtuvėlės duris. Ir akies mirksniu ji atpažino kvapą. Tai *odekolonas... pramaišiui su prakaitu.*

Ji nejučia žingtelėjo atatupsta, nepasirengusi tam, ką išvydo. Pro virtuvėlės pinučių groteles stebeilijo dvi akys. Tereikėjo mirksnio, ir ją pribloškė siaubinga tiesa — Gregas Heilas ne uždarytas požemiuose, bet slepiasi čia, Trečiajame mazge! Jis išsmuko laiptais viršun prieš Stratmorui uždarant liuką ir buvo ganėtinai stiprus, kad pajėgtų pats vienas atstumti duris.

Kažkada Suzana buvo girdėjusi, kad tikras siaubas paralyžiuoja — dabar ji suprato, jog tai pramanas. Tą pačią akimirką, kai protu suvokė, kas dedasi, ji sujudo — tamsoje ėmė atbulom trauktis su vienintele mintimi galvoje: pabėgti!

Žaibiškai už jos nugriaudėjo trenksmas. Tyliai sėdėjęs ant viryklės Heilas stūmė it du taranus priekin kojas. Durys nušoko nuo vyrių. Heilas metėsi į kambarį ir sudundėjo galingais šuoliais įkandin jos.

Suzana nubloškė paskui save nuo stalo lempą, bandydama sutrikdyti besivejantį Heilą. Pajuto šį nesunkiai peršokant kliūtį. Heilas sparčiai artėjo.

Dešinė jo ranka apsivijo ją iš paskos, ir Suzana pasijuto taip, lyg būtų atsitrenkusi į plieninį strypą. Ji aiktelėjo iš skausmo ir pristigo kvapo. Jo raumenys spaudė jai krūtinės ląstą.

Priešindamasi Suzana suskato pašėlusiai rangytis ir kažkaip alkūne pataikė jam į nosies kremzlę. Heilas atleido gniaužtą ir susigriebė rankomis už nosies. Parpuolęs ant kelių, jis delnais apsigobė veidą.

— Kad tave kur!.. — sustūgo iš skausmo.

Suzana puolė prie slėginio durų jungiklio, veltui melsdama Dievą, kad šią pat akimirką Stratmoras būtų sugrąžinęs srovę ir durys atšoktų į šalis. Tačiau, deja — pasijuto tik trankanti kumščiais stiklą.

Kruvina nosimi Heilas dramblojo artyn. Akimoju rankomis vėl apsivijo ją — viena tvirtai suspaudęs kairę krūtį, kita sugriebęs per liemenį, atplėšė ją nuo durų.

Ji sukliko, ištiesta ranka bergždžiai priešindamasi jam.

Heilas trūktelėjo ją atgal, ir jo diržo sagtis susmigo Suzanai į nugarą. Tiesiog negalėjo patikėti jo stiprumu. Velkamai atbulom per kilimą, bateliai nusmuko jai nuo pėdų. Vienu sklandžiu judesiu pakėlęs, Heilas bloškė ją ant grindų prie savo terminalo.

Suzana staiga pasijuto gulinti aukštielninka, aukštai šlaunimis užsikėlusiu sijonu. Viršutinė palaidinukės saga atsisegė, ir melsvoje šviesoje kilsavo apnuoginta jos krūtis. Plačiomis iš siaubo akimis stebėjo Heilą ją apžergiant ir prispaudžiant prie grindų. Nepajėgė suprasti jo akių išraiškos. Lyg tai būtų buvusi baimė. Ar pyktis? Akimis jis gręžė jos kūną. Suzaną vėl užliejo panikos banga.

Heilas tvirtai sėdėjo jai ant pilvo, spoksodamas stingdančiu žvilgsniu. Visa, ką Suzana kada nors buvo girdėjusi apie savigyną, dabar staiga praskriejo galvoje. Pabandė kovoti, bet kūnas neklausė. Buvo visa nutirpusi. Ji užsimerkė.

O Dieve, prašau. Ne!

65

Brinkerhofas žingsniavo po Midžės kabinetą.

— *Niekas* negali apeiti Špicrutės. Tai neįmanoma!

— Netiesa, — atšovė ji. — Aš ką tik kalbėjausi su Džeba. Jis pasakė praeitais metais įrengęs apeigos jungtį.

Asmeninis direktoriaus padėjėjas tartum abejojo.

— Niekad nesu to girdėjęs.

— Ir niekas negirdėjo. Tai didžių didžiausia paslaptis.

— Midže, Džeba be galo atkaklus dėl saugumo! — užginčijo Brinkerhofas. — Jis nė už ką neįrengtų jungties, kurią būtų galima apeiti...

— Stratmoras privertė jį tai padaryti, — pertraukė ji.

Brinkerhofas bemaž girdėjo tiksint jos mintis.

— Prisimenate praeitus metus, — paklausė ji, — kai Stratmoras dirbo prie antisemitinio teroristų tinklo Kalifornijoje?

Brinkerhofas linktelėjo. Tai buvo viena iš sėkmingiausių Stratmoro operacijų praeitais metais. Pasitelkęs TRANSLTR perimtam kodui iššifruoti, jis atskleidė sąmokslą susprogdinti žydų mokyklą Los Andžele. Iššifravo teroristų pranešimą vos prieš dvylika minučių iki bombai susprogstant ir, pasidarbavęs sparčiuoju telefono tinklu, išgelbėjo tris šimtus mokinių.

— Žinokit, — Midžė be reikalo pritildė balsą, — Džeba sakė, kad Stratmoras perėmė tą teroristų kodą *šešias valandas* prieš sprogstant bombai.

Brinkerhofui atkaro smakras.

— Betgi... tai kodėl jis laukė...

— Todėl, kad jis niekaip nepajėgė priversti TRANSLTR iššifruoti kodą. Vis bandė, bet Špicrutė nuolat šį atmesdavo. Buvo užšifruota kažkokiu viešojo rakto algoritmu, su kuriuo filtrai dar nebuvo susidūrę. Džebai prireikė šešių valandų, kol juos pakoregavo.

Brinkerhofas atrodė apstulbęs.

— Stratmoras įsiuto. Privertė Džebą įrengti Špicrutėje apeigos jungtį tam atvejui, jeigu toks įvykis kada nors pasikartotų.

— Dievuliau, — Brinkerhofas švilptelėjo. — O aš nė nenutuokiau. — Jo akys susiaurėjo. — Tad ką gi turite omenyje?

— Manau, kad šiandien Stratmoras pasinaudojo jungtimi... norėdamas apdoroti tą failą, kurį atmetė Špicrutė.

— Na ir kas? Juk jungtis tam ir yra, tiesa?

Midžė papurtė galvą.

— Ne, jeigu minimas failas — virusas.

Brinkerhofas krūptelėjo.

— Virusas? Kas užsiminė apie virusą!

— Tai vienintelis paaiškinimas, — įrodinėjo ji. — Džeba sakė, kad tik virusas galėtų priversti TRANSLTR taip ilgai dirbti, tad...

— Minutėlę! — Brinkerhofas staiga iškėlė ranką norėdamas ją nutraukti. — Juk Stratmoras sakė, kad viskas gerai!

— Jis meluoja.

Direktoriaus padėjėjas suglumo.

— Jūs sakote, kad Stratmoras *tyčia* įsileido į TRANSLTR virusą?

— Ne, — atkirto ji. — Nemanau jį *žinojus*, kad tai virusas. Veikiausiai jis buvo apgautas.

Brinkerhofas neteko amo. Midžė Milken tikrai bepametanti galvą.

— Tai daug ką paaiškina, — spyrėsi ji. — Paaiškina, ką visą naktį jis ten veikė.

— Diegė į savo paties kompiuterį virusus?

— Ne, — susierzino ji. — Stengėsi užmaskuoti savo klaidą! O dabar negali nutraukti TRANSLTR darbo ir sugrąžinti atsarginės energijos, nes virusas užblokavo procesorius!

Brinkerhofas užvertė aukštyn akis. Ir anksčiau Midžė kuoktelėdavo, bet niekados dar nebuvo šitaip pametusi galvos. Jis pabandė ją nuraminti:

— Neatrodo, kad Džeba būtų labai susirūpinęs.

— Džeba — kvailys, — sušnypštė ji.

Direktoriaus padėjėjas atrodė nustebęs. Niekas kada nors anksčiau nebuvo pavadinęs Džebos kvailiu, paršu — galbūt, bet niekad kvailiu.

— Jūs labiau kliaujatės moteriška intuicija nei dideliais Džebos nuopelnais antiinvazinio programavimo srityje.

Ji griežtai nužvelgė jį.

Pasiduodamas Brinkerhofas iškėlė aukštyn rankas.

— Neimkit į galvą. Atsiimu savo žodžius. — Jam nereikėjo priminti nesuvokiamo Midžės gebėjimo nujausti nelaimę. — Midže, — paprašė jis. — Žinau, jūs nemėgstate Stratmoro, bet...

— Stratmoras čia niekuo dėtas! — įsiaudrino Midžė. — Pirmiausia, ką reikia padaryti — tai įsitikinti, kad Stratmoras apėjo Špicrutę. O paskui paskambinsime direktoriui.

— Puiku, — suvaitojo Brinkerhofas. — Skambinu Stratmorui ir paprašysiu, kad atsiųstų pasirašytus parodymus.

— Ne, — atsakė ji, nuleisdama negirdom jo sarkazmą. — Šiandien

Stratmoras jau sykį mums pamelavo. — Ji pakėlė akis, tyrinėdama jį. — Ar turite Fonteino kabineto raktus?

— Žinoma. Juk aš asmeninis jo padėjėjas.

— Man reikia jų.

Negalėdamas patikėti, Brinkerhofas išpūtė akis.

— Trauk mane devynios, Midže, aš nė už ką neįleisiu jūsų į Fonteino kabinetą.

— Privalėsite! — griežtai metė Midžė. Apsigręžusi suskato stuksenti „Didžiojo brolio“ klaviatūra. — Aš spausdinu reikalavimą pateikti TRANSLTR eilės sąrašą. Jeigu Stratmoras rankiniu būdu apėjo Špicrutę, šitai bus matyti spaudinyje.

— Ką tai turi bendra su Fonteino kabinetu?

Ji staigiai apsisuko ir piktai sužioravo į jį.

— Eilės sąrašas perduodamas tik į Fonteino spausdintuvą. Jūs tai žinote!

— Todėl, kad šitai *įslaptinta*, Midže!

— Čia ypatingas atvejis. Man reikia pamatyti tą sąrašą.

Brinkerhofas padėjo rankas jai ant pečių.

— Midže, nusiraminkite. Juk žinote, aš negaliu...

Garsiai supurkštusi, ji vėl nusisuko į klaviatūrą.

— Turiu atsispausdinti eilės sąrašą. Aš tik įeisiu, paimsiu jį ir vėl išeisiu. Nagi, duokit šen raktą.

— Midže...

Ji baigė spausdinti ir vėl pasisuko į jį.

— Čedai, ataskaita spausdinama trisdešimt sekundžių. Štai ką sutariame. Jūs duodate man raktą. Jeigu Stratmoras apėjo filtrus, mes paskambiname saugos tarnybai. Jeigu aš apsirinku, palieku darbą, ir jūs galėsite Karmen Uertą visą išteplioti marmeladu. — Ji piktai nužvelgė jį ir ištiesė ranką paimti raktų. — Aš laukiu.

Gailėdamasis, kad pasišaukė ją atgal pasižiūrėti Kriptografijos skyriaus ataskaitos, Brinkerhofas atsiduso. Pažvelgė į jos ištiestą ranką.

— Jūs kalbate apie įslaptintą informaciją direktoriaus asmeninėse patalpose. Ar bent kiek nutuokiate, kas atsitiks, jeigu mudu nutvers?

— Direktorius Pietų Amerikoje.

— Atleiskite, bet aš paprasčiausiai negaliu. — Brinkerhofas sukryžiavo ant krūtinės rankas ir išėjo.

Midžė palydėjo jį pykčiu degančiomis akimis.

— O taip, gali, — sukuždėjo ji ir, apsisukusi į „Didįjį brolį“, susirado vaizdo archyvus.

* * *

Midžei praeis, pasakė sau Brinkerhofas, įsitaisydamas prie savo rašomojo stalo, ir ėmė peržiūrinėti kitas ataskaitas. Juk negalima iš jo tikėtis, kad duotų direktoriaus raktus, kai tik Midžę ištinka paranoja. Ką tik buvo pradėjęs tikrinti COMSEC* analizes, kai jo mintis pertraukė balsai, sklindantys iš kito kambario. Atidėjęs į šalį savo darbą, jis nuėjo prie durų.

Pagrindiniai direktoriaus apartamentai buvo tamsūs — išskyrus blausų pilkšvos šviesos ruožą, krintantį pro pusiau praviras Midžės kabineto duris. Jis ėmė klausytis. Balsai nesiliovė. Skambėjo lyg sujaudinti.

— Midže?

Jokio atsako.

Patamsyje jis nuėjo prie jos tarnybinės vietos. Balsai atrodė kažkokie pažįstami. Stumtelėjęs jis atidarė duris. Kambarys buvo tuščias. Midžės krėslas — irgi tuščias. Garsai sklido iš viršaus. Brinkerhofas pakėlė aukštyn akis į vaizdo monitorius ir iškart jam pasidarė bloga. Tie patys kadrai ėjo visuose dvylikoje ekranų — nelyginant koks iškrypėliškai pastatytas baletas. Pasirėmęs į Midžės krėslo atkaltę, Brinkerhofas stebėjo ištiktas siaubo.

— Čedai? — nuskambėjo jam už nugaros balsas.

Jis apsisuko ir prisimerkė į tamsą. Midžė stovėjo kamputyje kitapus pagrindinių apartamentų priimamojo, priešais dvigubas direktoriaus kabineto duris. Laikė ištiesusi priekin delną.

— Raktą, Čedai.

Brinkerhofas išraudo ir vėl atsigręžė į monitorius. Bergždžiai stengėsi nuslopinti mintyse vaizdus sau viršum galvos. Jis buvo visur — dūsaujantis iš malonumo ir karštai glamonėjantis Karmen Uertos mažutes, medumi išteptas krūtis.

66

Bekeris perkirto keleivių salę tualeto durų link vien tam, kad aptiktų duris, pažymėtas CABALLEROS**, užtvertas oranžiniu stulpeliu ir valytojo

* *Communications Security* — Komunikacijų saugumas (*angl.*).
** Vyrams (*isp.*).

vežimėliu, prikrautu visokių valiklių ir šepečių. Jis metė akį į kitas duris. DAMAS*, priėjo prie jų ir garsiai pabeldė.

— *Hola?* — šūktelėjo, stumteldamas ir kokį colį praverdamas moterų tualeto duris. — *Con permiso?**

Tyla.

Jis įėjo vidun.

Tualetas buvo įprastas, kaip visose ispanų įstaigose — visiškai be jokių įmantrybių, išklotas baltomis plytelėmis, palubėje skaisti lempa. Kaip visuose juose, tebuvo viena kabina ir vienas pisuaras. Ar pisuarais kada nors naudojamasi moterų tualetuose neturėjo reikšmės — juos pastatydami, statytojai išvengdavo išlaidų papildomai kabinai įrengti.

Pasidygėdamas Bekeris spitrijo tualeto patalpos vidun. Ši buvo purvina. Kriauklė užsikimšusi, pilna drumzlino rudo vandens. Po visur išmėtyti popieriniai rankšluosčiai. Grindys įmirkusios. Senas elektrinis rankų sausintuvas ant sienos ištepliotas žalsvais pirštų atspaudais.

Atsistojęs prieš veidrodį, Bekeris atsiduso. Akys, kurios paprastai žvelgdavo energingai ir aiškiai, šiąnakt buvo kažkokios padėrusios. *Kiek laiko aš jau čia trinuosi?* — paklausė savęs. Nebepajėgė prisiminti, kiek valandų. Grynai iš profesinio įpročio pasitaisė prie apykaklės kaklaraiščio mazgą, paskui pasisuko į pisuarą už savęs.

Stovėdamas prie jo, pasijuto bemąstąs, ar Suzana vis dar namie. *Kurgi ji būtų galėjusi išvykti? Į „Akmeninį dvarą“ be manęs?*

— Ei! — šūktelėjo už jo piktas moteriškas balsas.

Bekeris krūptelėjo.

— Aš... aš... — pramikčiojo jis, pasiskubindamas užtraukti užtrauktuką. — Atleiskite... aš...

Bekeris apsigręžė ir atsidūrė akis į akį su ką tik įėjusia mergina — jauna stileiva, tiesiog kaip nužengusia iš *Seventeen* žurnalo puslapių. Apsirengusi konservatyviomis languotos medžiagos kelnėmis ir balta berankove palaidinuke. Rankoje — firminis „L. L. Bean“ kelionkrepšis. Šviesūs plaukai tobulai išdžiovinti fenu.

— Atleiskite. — Bekeris negrabiai užsisieginėjo diržą. — Vyrų tualetas buvo... šiaip ar taip... aš išeinu.

— Sukruštas iškrypėlis!

Bekeris atidžiau įsižiūrėjo. Išsiveržusios iš jos lūpų nešvankybės atrodė nepritinkamos — it srutos, plūstelėjusios iš nugludinto grafino. Bet il-

* Moterims (*isp.*).

** Ei? Galima? (*Isp.*)

giau tyrinėdamas merginą Bekeris pamatė, kad ji nėra tokia rafinuota, kaip iš pradžių jis pamanęs. Paakiai pabrinkę, akys pasruvusios krauju, kairysis dilbis patinęs. Po rausva dėme sudirginta oda buvo pamėlusi.

Dievuliau, nusistebėjo Bekeris. *Intraveniniai kvaišalai. Kas būtų pagalvojęs?*

— Nešdinkitės! — riktelėjo ji. — Tuoj pat nešdinkitės!

Akies mirksniu Bekeris visai pamiršo žiedą, NSA, visa kita. Širdį užplūdo užuojauta merginai. Tikriausiai tėvai ją atsiuntė čia pagal kokią nors parengiamosios mokyklos programą ir su VISA kreditine kortele — o ji baigia vienut vienutėlė kažkokiame tualete, vidur nakties besišvirkščianti kvaišalus.

— Jums viskas gerai? — paklausė jis, traukdamasis prie durų.

— Kuo puikiausia, — atrėžė ji išdidžiai. — O dabar galite dingti!

Bekeris apsigręžė eiti. Paskutinįsyk liūdnai žvilgtelėjo į jos dilbį. *Tu nieko negali padaryti, Deividai. Nesikišk.*

— Nagi! — šūktelėjo ji.

Bekeris linktelėjo ir išeidamas liūdnai jai nusišypsojo:

— Būkite atsargi.

67

— Suzana? — sušniokštė Heilas jai prie pat veido.

Sėdėjo ją apžergęs, visu savo svoriu slėgdamas pilvą. Jo stuburgalis per ploną sijono audinį rėmėsi jai į gaktikaulį. Jam iš nosies ant jos lašėjo kraujas. Kažkur galugerklyje ją supykino. Jo delnai atsidūrė jai ant krūtinės.

Ji nieko nejuto. *Nejau jis mane liečia?* Praėjo dar koks mirksnis, kol Suzana suprato, jog Heilas užsega jai viršutinę palaidinukės sagą ir paslepia nuogumą.

— Suzana, — uždusęs sušvokštė Heilas. — Turite padėti man iš čia ištrūkti.

Apdujusi Suzana ničnieko nesusigaudė.

— Suzana, turite padėti man! *Stratmoras užmušė Čartrukianą!* Aš mačiau!

Prireikė sekundėlės, iki žodžiai užsifiksavo jai sąmonėje. Stratmoras

užmušė Čartrukianą? Be abejo, Heilas nenutuokia, kad Suzana jį matė apačioje.

— Stratmoras žino, kad aš jį mačiau! — tėškė Heilas. — Jis užmuš ir mane!

Jeigu Suzanai iš baimės nebūtų stigę kvapo, ji būtų nusijuokusi jam į veidą. Atpažino buvusiojo jūrų pėstininko „skaldyk ir nugalėk" taktiką. Sugalvok melus — ir sukiršink savo priešus vienas prieš kitą.

— Tai tiesa! — riktelėjo jis. — Privalome šauktis pagalbos! Manau, mes abu pavojuje!

Ji netikėjo nė vienu jo žodžiu.

Raumeningas Heilo kojas sutraukė mėšlungis, ir jis kiek kilstelėjo šlaunis, šiek tiek perslinkdamas savo kūno svorį. Prasižiojo kažką sakyti, bet taip ir nebesuspėjo.

Heilui pasikėlus, Suzana pajuto, kaip į kojas vėl plūstelėjo kraujas. Dar pati nesuvokdama, kas vyksta, instinktyviu refleksu koja stipriai trinktelėjo Heilui į šakumą. Pajuto savo girnelę sutraiškant minkštųjų audinių maišelį jo tarpukojyje.

Heilas suinkštė iš skausmo ir kaipmat suglebo. Nuvirto ant šono, susigriebęs už pilvo apačios. Suzana išsirangė iš po jo svorio. Nusvirduliavo prie durų, suprasdama, kad niekaip nepajėgs pro jas išsigauti.

Per sekundės dalelytę apsisprendusi, Suzana atsistojo už ilgo klevinio posėdžių stalo ir įsispyrė kojomis į kilimą. Laimė, stalas buvo su ratukais. Stumdama prieš save stalą, ji visu smarkumu įsibėgėjo į išgaubtą stiklinę sieną. Ratukai buvo geri, ir stalas riedėjo puikiai. Įpusėjusi Trečiąjį mazgą, ji jau nešėsi visu greičiu.

Penkios pėdos iki stiklinės sienos Suzana iš visų jėgų dar pastūmė stalą ir paskui paleido. Atšokusi į šoną, užsidengė akis. Baisus trenksmas, ir siena susprogo stiklo liūtimi. Pirmą sykį nuo tada, kai buvo pastatyta, Kriptografijos salės garsai pliūptelėjo Trečiojo mazgo vidun.

Suzana pakėlė galvą. Pro dantytą angą ji dar pajėgė įžvelgti stalą. Šis teberiedėjo ir, apsukęs platų ratą Kriptografijos grindimis, galiausiai išnyko tamsoje.

Suzana vėl įsispyrė į deformuotus batelius, paskutinįsyk dirstelėjo į tebesiraitantį Gregą Heilą ir per stiklo duženų paklotę išpuolė į Kriptografijos salę.

— Nagi, juk visai nesunku? — nusišiepė Midžė, kai Brinkerhofas padavė jai Fonteino kabineto raktą.

Brinkerhofas atrodė sugniuždytas.

— Prieš įeidama, aš ištrinsiu, — pažadėjo Midžė. — Nebent abu su žmona norėtumėte pasilaikyti tai savo asmeninei kolekcijai.

— Tik pasiimkite tą prakeiktą spaudinį ir tuoj pat išeikite! — metė jis.

— *Sí, señor,* — ryškiu puertorikietišku akcentu sukvaksėjo Midžė ir, pamerkusi akį, patraukė per apartamentus prie dvigubų Fonteino kabineto durų.

Asmeninis Lelando Fonteino kabinetas niekuo nepanėšėjo į kitus direktoriaus apartamentus. Nei paveikslų, nei pernelyg minkštų fotelių, nei fikusų, nei antikvarinių laikrodžių. Darbo vieta buvo dalykiškai elegantiška. Stikliniu viršumi jo stalas ir juodos odos krėslas stovėjo tiesiai priešais didžiulį panoraminį langą. Vieną kampą užėmė trys dokumentų spintos ir stalelis su slėgine kavavire šalia. Aukštai pakilęs viršum Fort Mido kybojo mėnulis, ir besismelkianti pro langą švelni šviesa dar labiau pabrėžė paprastą direktoriaus kabineto apstatymą.

Ką, po velnių, aš darau? — stebėjosi Brinkerhofas.

Midžė skubiai nuėjo prie spausdintuvo ir pasigriebė eilės sąrašą. Prisimerkusi ji pamėgino perskaityti patamsyje.

— Neįžiūriu duomenų, — pasiskundė ji. — Įjunkite šviesą.

— Perskaitysite *už durų*. Dabar eime.

Bet Midžei, matyt, pernelyg buvo smagu. Žaidė su Brinkerhofu — nuėjo prie lango ir pakreipė spaudinį, kad geriau matytų.

— Midže...

Ji skaitė toliau.

Brinkerhofas neramiai mindžikavo tarpduryje.

— Midže... eime. Juk tai asmeninės direktoriaus patalpos.

— Kažkur turi būti čia, — sumurmėjo ji, tyrinėdama spaudinį. — Žinau, Stratmoras apėjo Špicrutę. — Midžė pasislinko arčiau lango.

Brinkerhofą išpylė prakaitas. Midžė tebeskaitė.

Po kelių sekundžių ji aiktelėjo:

— Taip ir žinojau! Stratmoras tai padarė! Iš tiesų padarė! Idiotas! — Ji iškėlė popieriaus lapą ir pamojavo. — Jis apėjo Špicrutę! Tik pažiūrėkite!

Brinkerhofas sekundėlę apstulbęs pūtė akis, o paskui nuskubėjo per

direktoriaus kabinetą ir prisispaudė greta Midžės prie lango. Ji parodė į spaudinio apačią.

Brinkerhofas perskaitė negalėdamas patikėti.

— Kas per?..

Atspaude buvo sąrašas paskutinių trisdešimt šešių failų, įėjusių į TRANSLTR. Po kiekvieno failo sekė keturių skaitmenų kodas, patvirtinantis, kad pereita per Špicrutę. Tačiau paskutinysis failas lape tokio kodo neturėjo — paprasčiausiai buvo parašyta: RANKINĖ APEITIS.

Dievuliau, pagalvojo Brinkerhofas, *Midžė kerta vėl.*

— Idiotas! — virdama pykčiu, suburbuliavo Midžė. — Pažvelkite čia! Špicrutė dusyk atmetė failą! Mutacinės sekos! Ir jis vis tiek apėjo! Ką, po velnių, galvojo?

Brinkerhofas pajuto, kad jam linksta keliai. Klausė savęs, kodėl Midžė visados galop pasirodydavo teisi. Nė vienas iš jųdviejų nepastebėjo šalia lango stikle išdygusio atspindžio. Atvirame Fonteino kabineto tarpduryje stūksojo masyvi figūra.

— Po perkūnėliais, — Brinkerhofas kone paspringo. — Manote, turime virusą?

Midžė atsiduso.

— Nieko kito negalėtų būti.

— Ir ne jūsų sumautas reikalas! — sugriaudėjo už jų žemas balsas.

Midžė atsitrenkė galva į langą. Brinkerhofas užgriuvo ant direktoriaus krėslo ir atsisuko balso link. Jis iškart atpažino siluetą.

— Direktorius! — išsižiojo Brinkerhofas. Jis nuskubėjo prie durų ir ištiesė ranką. — Sveiki parvykę, sere!

Stambus vyriškis nekreipė į jį dėmesio.

— Aš-aš maniau, — pramikčiojo Brinkerhofas, patraukdamas ranką, — maniau, kad jūs Pietų Amerikoje.

Akimis it grąžtai Lelandas Fonteinas sužioravo į savo padėjėją:

— Taip... o dabar grįžau.

69

— Ei, ponuli!

Bekeris jau ėjo per keleivių salę taksofonų eilės link. Jis sustojo ir

atsisuko. Iš paskos prie jo artinosi mergina, kurią ką tik buvo nustebinęs tualete. Ji mojo jam.

— Ponuli, palaukit!

Kas dar? — sudejavo Bekeris. *Nori apkaltinti mane pažeidus jos privatumą?*

Mergina tempėsi kelionkrepšį. Galop prisiartinusi nutaisė plačią šypseną.

— Atleiskite, kad tenai taip užrikau ant jūsų. Mat šiek tiek mane išgąsdinote.

— Nieko tokio, — patikino Bekeris, mažumėlę suglumęs. — Buvau nederamoje vietoje.

— Gal tai ir keistai nuskambės, — tarė ji, nuleisdama paraudusias akis, — bet ar negalėtumėte man paskolinti kiek pinigų, ką?

Negalėdamas patikėti, Bekeris išpūtė akis.

— Pinigų kam? — griežtai paklausė jis. *Neketinu pirkti tau narkotikų, jeigu to prašai.*

— Aš bandau grįžti namo, — pasakė blondinė. — Ar negalėtumėte padėti?

— Pavėlavote į reisą?

Ji linktelėjo.

— Pamečiau savo bilietą. Manęs nepraleido įsėsti. Avialinijos geba būti tokios šiknės. Aš neturiu grynųjų kitam bilietui nusipirkti.

— Kur jūsų tėvai? — paklausė Bekeris.

— Valstijose.

— Negalite su jais susisiekti?

— Ne. Jau bandžiau. Turbūt jie leidžia savaitgalį kieno nors jachtoje.

Bekeris apžvelgė brangius merginos drabužius.

— Neturite kreditinės kortelės?

— Taip, turiu, bet tėtis ją užblokavo. Mano, kad aš sėdžiu „ant adatos".

— O jūs *sėdite*? — nutaisęs abejingą veidą, paklausė Bekeris, žvilgtelėdamas į sutinusį jos dilbį.

Pasipiktinusi mergina sužaibavo akimis.

— Žinoma, ne! — nekaltai supurškė Bekeriui, ir jam staiga kilo jausmas, kad esąs mulkinamas. — Nagi, — vėl prašneko ji. — Jūs panašus į turtingą vyrioką. Ar negalėtumėte manęs sušelpti grynaisiais, kad galėčiau grįžti namo? Vėliau jums atsiųsčiau.

Bekeris pamanė, kad nors ir duotų jai bent kiek grynųjų, visi jie atsidurs kokio nors Trianos kvaišalų prekeivio rankose.

— Pirmiausia, — tarė jis, — nesu turtingas vyriokas — tik dėstytojas. Bet štai ką aš padarysiu... — *Nesiduosiu apgaunamas, štai ką padarysiu.* — Kodėl man *nesumokėjus* už jūsų bilietą?

Išties priblokšta blondinė išpūtė į jį akis.

— Jūs tai padarysite? — pralemeno ji viltingai išplėstomis akimis. — Nupirksite man bilietą namo? O Dieve, dėkui jums!

Bekeris liko be amo. Matyt, klaidingai įvertino padėtį.

Mergina apsikabino jį.

— Sušikta vasara, — duso ji, mažne pratrūkdama ašaromis. — O, dėkui jums! Turiu iš čia išsigauti!

Nenorom Bekeris irgi priglaudė ją prie savęs. Mergina atsitraukė, ir jis vėl nukreipė akis į jos dilbį.

Ji pastebėjo jį spoksant į mėlynę.

— Bjauru, a?

Bekeris linktelėjo.

— Regis, sakėte, kad nesėdite „ant adatos".

Mergina nusijuokė.

— Tai „Magiškasis žymeklis"! Vos nenusidyriau pusės odos, stengdamasi jį ištrinti. Rašalas tik išsitepliojo.

Bekeris pasižiūrėjo įdėmiau. Fluorescencinėje šviesoje per rausvą dilbio patinimą jam pavyko įžvelgti išskydusias rašto apybrėžas — žodžius, pakrevezotus ant odos.

— Betgi... betgi jūsų akys. — Bekeris pasijautė kvailai. — Jos paraudusios.

Ji nusijuokė.

— Aš verkiau. Juk sakiau jums, kad nepatekau į lėktuvą.

Bekeris vėl pažvelgė į žodžius jai ant dilbio.

Sutrikusi, mergina susiraukė:

— Ajai, vis dar galite įskaityti, a?

Bekeris prisilenkė arčiau. Dėl žodžių prasmės nekilo jokių abejonių. Skaitant tuos tris neryškius žodžius, pro akis jam praskriejo pastarosios dvylika valandų.

Jis vėl atsidūrė „Alfonso XIII" viešbučio numeryje. Nutukėlis vokietis lietė savo dilbį ir sakė laužyta anglų kalba: Atsikriošk und išnyk.

— Jūs gerai jaučiatės? — paklausė mergina, nužvelgdama apdujusį Bekerį.

Jis nepajėgė atplėšti akių nuo jos dilbio. Galva svaigo. Trijų žodžių, ištepliotų ant merginos odos, prasmė buvo labai paprasta: ATSIKRUŠK IR IŠNYK.

Blondinė sumišusi nuleido akis į užrašą:

— Tas manasis draugas tai užrašė... gan kvaila, ar ne?

Bekeris neįstengė ištarti nė žodžio. *Atsikriošk und išnyk.* Tiesiog negalėjo tuo patikėti. Vokietis ne įžeidinėjo jį, o mėgino padėti. Bekeris pakėlė akis į merginos veidą. Fluorescencinėje keleivių salės šviesoje jis išvydo blondinės plaukuose raudonos ir mėlynos spalvos dažų pėdsakus.

— J-jūs... — pramikčiojo Bekeris, stebeilydamas į nepradurtas jos ausis. — Ar jūs kartais nenešiojate auskarų, a?

Mergina keistai nužvelgė jį. Pasigraibiusi kišenėje, ištraukė kažkokį daikčiuką ir ištiesė delne. Bekeris išpūtė akis į mažutę kaukolės pavidalo auskabę, tabaluojančią jai nuo pirštų.

— Prisegama? — pralemeno jis.

— Taip, velniai rautų, — atsakė mergina. — Apsišiktinai bijau adatų.

70

Tuščioje keleivių salėje Deividas Bekeris stovėjo jusdamas savo kojas linkstant. Stebeilijo į merginą priešais save ir žinojo, kad jo paieškos baigėsi. Ji buvo išsiplovusi plaukus ir apsirengusi kitais drabužiais, — galbūt vildamasi, kad tokiai geriau seksis parduoti žiedą, — bet taip ir neišskrido į Niujorką.

Bekeris stengėsi išlikti šaltas. Pašėlusi jo kelionė jau eina į pabaigą. Jis peržvelgė jos pirštus — šie buvo be papuošalų. Tuomet nuleido akis į jos kelionkrepšį. *Žiedas ten,* — pagalvojo. *Turi ten būti!*

Jis nusišypsojo, vos tramdydamas savo jaudulį:

— Galbūt ir nuskambės tai keistai, — tarė, — bet, manau, jūs turite kai ką, ko man reikia.

— O? — staiga Megana tartum suabejojo.

Bekeris siekė kišenėn piniginės.

— Žinoma, su džiaugsmu jums sumokėsiu. — Nuleidęs akis, jis ėmė sklaidyti banknotus piniginės skyrelyje.

Matydama Deividą skaičiuojant pinigus, Megana išgąstingai aiktelėjo, veikiausiai klaidingai supratusi jo ketinimus. Ji metė baugštų žvilgsnį sukamųjų durų link... vertindama nuotolį. Iki šių buvo penkiasdešimt jardų.

— Duosiu jums tiek, kad užteks bilietui į namus, jeigu...

— Daugiau nieko nesakykit, — skubiai pertraukė Megana, prisiversdama nusišypsoti. — Manau, aš gerai žinau, ko jums reikia. — Pasilenkusi, ji suskato raustis po savo kelionkrepšį.

Bekerį užplūdo viltis. *Ji turi žiedą!* — apsidžiaugė jis. *Turi jį!* Deividas nenutuokė, iš kur, po šimts, ji žinojo, ko jam reikia, bet buvo pernelyg pavargęs, kad dėl to susimąstytų. Visi kūno raumenys jam atsileido. Įsivaizdavo įteikiąs žiedą švytinčiam NSA direktoriaus pavaduotojui. Paskui juodu su Suzana didelėje „Akmeninio dvaro“ lovoje su baldakimu atsigriebsią už prarastą laiką.

Pagaliau mergina surado, ko ieškojusi — savo „Pipirsargį“, ekologiškai saugų dujų aerozolio pakaitalą iš galingo raudonųjų ir čili pipirų mišinio. Vienu greitu judesiu ji iškėlė balionėlį ir papurškė čiurkšlę tiesiai Bekeriui į akis, paskui, pasigriebusi kelionkrepšį, nuskuodė prie durų. Iš ten atsigręžusi išvydo Deividą Bekerį ant grindų, susiėmusį rankomis veidą ir besiraičiojantį iš skausmo.

71

Vis žingsniuodamas po savo kabinetą, Tokugenas Numataka užsirūkė ketvirtą cigarą. Pagaliau sugriebė telefoną ir susijungė su centrine komutatorine.

— Dar nieko nesužinojote apie tą telefono numerį? — nespėjus operatorei pratarti nė žodžio, griežtai paklausė jis.

— Dar ne, pone. Trunka šiek tiek ilgiau, nei tikėjausi — skambinta iš mobiliojo.

Iš mobiliojo, — mąstė Numataka. *Suprantama.* Japonijos ekonomikos laimei, amerikiečių apetitas visokiems elektroniniams žaisliukams nepasotinamas.

— Pagrindinė siunčiamoji stotis yra 202 kodo zonoje, — pridūrė operatorė. — Bet mes kol kas neturime numerio.

— 202? Kur tai yra? — *Kur Amerikos platybėse slepiasi tas paslaptingasis Šiaurės Dakota?*

— Kažkur apie Vašingtoną, K. A., pone.

Numataka kilstelėjo antakius.

— Paskambinkite man, kai tik sužinosite numerį.

72

Per užtemusią Kriptografijos salę Suzana Flečer apgraibomis nuklupinėjo iki trapo, kylančio viršun pas Stratmorą. Komandoro kabinetas buvo tiek toli nuo Heilo, kiek Suzana galėjo tikėtis uždaro komplekso viduje.

Pasiekusi trapo laiptų viršų, Suzana rado komandoro duris laisvai kadaruojančias, mat, nutrūkus maitinimo srovei, elektroninis užraktas nebeveikė. Ji įsiveržė vidun.

— Komandore? — Vienintelę šviesą viduje skleidė švytintys Stratmoro monitoriai. — Komandore! — vėl pašaukė ji. — *Komandore!*

Ūmai Suzana prisiminė, kad komandoras Sistemų saugos laboratorijoje. Ji sukinėjosi po tuščią jo kabinetą, vis dar jausdama gyslose paniką po patirto sunkaus išmėginimo su Heilu. Privalanti išsigauti iš Kriptografijos skyriaus patalpų. Velniai nematė „Skaitmeninės tvirtovės", metas veikti — metas nutraukti TRANSLTR praginą ir pabėgti. Ji nužvelgė švytinčius Stratmoro monitorius, paskui puolė prie jo rašomojo stalo ir ėmė grabinėtis po kompiuterio klaviatūrą. *Sustabdyti TRANSLTR!* Uždavinys dabar paprastas, nes esanti prie sankcionuotojo terminalo. Suzana atidarė atitinkamos komandos langą ir surinko:

NUTRAUKTI PRAGINĄ

Jos pirštas trumpam pakibo ore viršum klavišo ĮVESTI.

— Suzana! — nugriaudėjo balsas nuo durų. Krūptelėjusi Suzana atsisuko, išsigandusi, kad tai Heilas. Bet ne, tai buvo Stratmoro balsas. Blyškus ir klaikus nuo elektroninės pašvaistės, jis stovėjo kilsuojančia krūtine.

— Kas, po šimts, vyksta?!

— Kom... komandore! — pražiopčiojo Suzana. — Heilas Trečiajame mazge! Jis ką tik mane užpuolė!

— Ką? Negali būti! Heilas uždarytas apačioje...

— Ne, visai ne! Jis laisvas! Tuoj pat reikia iškviesti apsaugą! Aš stabdau TRANSLTR! — Suzana siekė klavišo.

— NELIESKITE! — Stratmoras metėsi prie terminalo ir atitraukė Suzanos rankas.

Suzana atšlijo apstulbusi. Išpūtė akis į komandorą ir antrąsyk šiandien jo neatpažino. Staiga ji pasijautė vieniša.

* * *

Stratmoras pastebėjo kraują ant Suzanos palaidinukės ir tuojau pasigailėjo dėl savo proveržio.

— Dievuliau, Suzana. Jums viskas gerai?

Kaip gaila, kad taip be reikalo šoko prie jos. Bet nervai jam visai pairę. Pernelyg gudraująs. Kai kas galvoje vis neduoda ramybės — dalykai, apie kuriuos Suzana Flečer nežino — dalykai, kurių jis jai nepasakė ir meldžiasi, kad niekad netektų pasakyti.

— Atleiskite, — švelniai atsiprašė jis. — Papasakokite, kas atsitiko.

Ji nusisuko.

— Nesvarbu. Kraujas ne mano. Tik išleiskite mane iš čia.

— Jūs nesužeista? — Stratmoras padėjo ranką jai ant peties. Suzana atšlijo. Jis nuleido ranką ir nusuko akis į šalį. Kai vėl pažvelgė į Suzaną, ji tartum stebeilijo per jo petį į kažką ant sienos.

Ten, tamsoje, visu ryškumu švytėjo nedidelis mygtukų skydelis. Stratmoras pasekė jos žvilgsniu ir susiraukė. Tikėjosi, kad Suzana nepastebės švytinčio valdymo pultelio. Apšviestasis mygtukų skydelis valdė asmeninį jo liftą. Stratmoras ir labai įtakingi svečiai naudodavosi juo, atvykdami į Kriptografijos skyrių ir pasišalindami, kad šio fakto nesužinotų kiti darbuotojai. Asmeninis liftas leisdavosi penkiasdešimt pėdų žemyn po Kriptografijos pastatu ir paskui 109 jardus judėdavo sutvirtintu požeminiu tuneliu į pagrindinio NSA komplekso giluminius lygmenis. Liftas, jungiantis Kriptografijos pastatą su likusiąja NSA, gaudavo srovę iš pagrindinio komplekso; jis tebeveikė, nors vietinis srovės tiekimas ir buvo nutrūkęs.

Stratmoras visą laiką žinojo, kad liftas veikia, bet netgi kai Suzana trankė apačioje pagrindinio išėjimo duris, jis apie tai neužsiminė. Mat negalėjo išleisti Suzanos — kol kas dar ne. Svarstė, kiek turėsiąs jai pasakyti, kad panorėtų pasilikti.

Suzana prasibrovė pro Stratmorą ir nubėgo prie galinės sienos. Suskato įnirtingai spaudinėti apšviestus mygtukus.

— Nagi, — meldė ji. Bet durys neatsidarė.

— Suzana, — ramiai pasakė Stratmoras. — Liftui reikia slaptažodžio.

— Slaptažodžio? — piktai pakartojo ji ir įsispoksojo į valdymo pultelį. Po pagrindiniu skydeliu buvo antras — mažesnis, su smulkučiais mygtukais. Kiekvienas mygtukas buvo pažymėtas alfabeto raide. Suzana staigiai apsisuko į jį. — Koks slaptažodis?! — griežtai pareikalavo.

Sekundėlę Stratmoras pagalvojo ir sunkiai atsiduso.

— Suzana, atsisėskite.

Atrodė, Suzana negali patikėti savo ausimis.

— Atsisėskite, — tvirtai pakartojo jis.

— Išleiskite mane! — Suzana neramiai paskersakiavo į atdaras komandoro kabineto duris.

Stratmoras nužvelgė panikos apimtą Suzaną Flečer, paskui ramiai patraukė prie kabineto durų. Išėjo į laiptų aikštelę ir įsižiūrėjo tamson. Heilo niekur nebuvo matyti. Komandoras sugrįžo vidun ir uždarė duris. Tuomet, kad vėl neatsidarytų, užrėmė jas kėde, nuėjo prie rašomojo stalo ir kažką išsiėmė iš stalčiaus. Blyškiame monitorių švytėjime Suzana pamatė, ką jis laiko rankoje. Jos veidas išbalo. Tai buvo ginklas.

Stratmoras sustūmė į kambario vidurį dvi kėdes. Apgręžė jas taip, kad stovėtų priešais uždarytas kabineto duris ir atsisėdo. Pakėlęs blizgantį pusiau automatinį pistoletą „Beretta“, tvirtai nusitaikė į dar šiek tiek praviras duris. Po to vėl pasidėjo pistoletą ant kelių ir rimtai prašneko:

— Suzana, esame čia saugūs. Mums reikia pasikalbėti. Jeigu Gregas Heilas įžengs pro šias duris... — jis nebaigė.

Suzana nepajėgė ištarti nė žodžio.

Per blausią savo kabineto prieblandą Stratmoras žvelgė į ją.

— Suzana, sėskitės, — komandoras patapšnojo šalia savęs kėdę. — Turiu kai ką jums pasakyti. — Ji nepajudėjo. — Kai baigsiu, — kalbėjo jis toliau, — atskleisiu jums lifto slaptažodį. Galėsite tada nuspręsti, išeiti ar pasilikti.

Stojo ilga tyla. Apdujusi Suzana pajudėjo per kabinetą ir atsisėdo šalia Stratmoro.

— Suzana, — pradėjo jis, — nebuvau su jumis visiškai atviras.

73

Deividą Bekerį nuvėrė pojūtis, lyg jo veidas būtų buvęs apipiltas terpentinu ir padegtas. Jis raičiojosi po grindis ir vos bematydamas išskydusius vaizdus markstydamasis žvelgė į tolstančią merginą, perpus jau prie sukamųjų durų. Ji bėgo trumpais baugščiais žingsneliais, paskui save vilkdama plytelėmis kelionkrepšį. Vargais negalais Bekeris pamėgino atsistoti, bet nepajėgė. Buvo apakintas raudonai karštos ugnies. *Ji negali paspukti!*

Pabandė šūktelti, bet plaučiams stigo oro, buvo pripildyti vien šleikštaus skausmo.

— Ne! — jis užsikosėjo. Garsas vos išsiveržė jam pro lūpas.

Bekeris sumojo, kad tą pat mirksnį, kai ji išeis pro duris, dings amžinai. Pabandė vėl pašaukti, bet gerklė degte degė.

Mergina jau beveik pasiekė sukamąsias duris. Svirdinėdamas, burna gaudydamas orą, Bekeris šiaip taip pasikėlė ant kojų ir paknopstom metėsi įkandin jos. Mergina įnėrė į pirmą sukamųjų durų dalį, vilkdama paskui save kelionkrepšį. Dvidešimt jardų atsilikęs, Bekeris aklai svirduliavo durų link.

— Palaukit! — sušvokštė jis. — *Palaukit!*

Kaip paklaikusi mergina iš vidaus stūmė durų pertvarą. Šios ėmė suktis, bet užstrigo. Pasibaisėjusi ji atsisuko ir išvydo į tarpą įkliuvus kelionkrepšį. Atsiklaupusi suskato įnirtingai tampyti, stengdamasi šį išlaisvinti.

Sutelkęs žvilgsnį į kyšantį pro duris audinį, Bekeris nėrė priekin, tematydamas priešais save vien tą išsišovusį pro durų plyšį raudono nailono kampą. Ištiesęs rankas puolė prie jo.

Deividas Bekeris smigo durų link, savo plaštakomis vos kelis colius iki jų, ir tuo pat metu audinys, įsmukęs į tarpą, išnyko. Durys vėl pajudėjo, o jo pirštai graibstė tik orą. Mergina su kelionkrepšiu išvirto laukan į gatvę.

— Megana! — gailiai sustūgo Bekeris, atsitrenkdamas į grindis. Iki baltumo įkaitusios adatėlės susmigo jam akiduobės gilumoje. Rega visai išnyko, ją pakeitė nauja šleikštulio banga. Juodumoje aidėjo jo paties balsas. *Megana!*

Deividas Bekeris nežinojo, kiek ilgai jis ten gulėjo, kol suvokė, jog viršum galvos dūzgia fluorescenciniai šviestuvai. Visa kita aplinkui buvo ramu. Ir per tylą atskriejo balsas. Kažkas šaukė. Jis pabandė pakelti nuo grindų galvą. Pasaulis atrodė įkypas, pavandenijęs. *Vėl balsas.* Primerktomis akimis jis įsispitrijo į keleivių salę ir už dvidešimties jardų nuo savęs išvydo kažkokią figūrą.

— Ponuli?

Bekeris atpažino balsą. Ta mergina. Stovėjo prie kito keleivių salės įėjimo kiek toliau, glausdama prie krūtinės krepšį. Atrodė labiau išsigandusi nei anksčiau.

— Ponuli? — klausė drebančiu balsu. — Juk aš jums niekad nepasisakiau vardo. Iš kur žinote mano vardą?

74

Direktorius Lelandas Fonteinas buvo vyras it kalnas, šešiasdešimt trejų, trumpai kariškai apkirptais plaukais ir nelankstaus elgesio. Kai supykdavo, o tai būdavo bemaž nuolatos, juodos kaip anglis jo akys žioruodavo. Sunkaus darbo, gero planavimo ir užtarnautos savo pirmtakų pagarbos dėka jis iškilo iš paprastų NSA darbuotojų gretų. Buvo pirmasis Nacionalinio saugumo agentūros direktorius afroamerikietis, bet niekas niekados neužsimindavo apie šį skirtingumą: dirbdamas Fonteinas nepaisė rasių skirtumų, ir personalas išmintingai sekė jo pavyzdžiu.

Fonteinas privertė Midžę ir Brinkerhofą stovėti per visą tylų ritualą, kol taisėsi puodelį gvatemališkos kavos. Paskui atsisėdo prie savo rašomojo stalo, palikdamas juodu stovėti, ir ėmėsi klausinėti nelyginant mokinukus mokyklos direktoriaus kabinete.

Kalbėjo vien Midžė — paaiškindama nepaprastų įvykių virtinę, privertusią juos pažeisti Fonteino kabineto neliečiamumą.

— Virusas? — šaltai paklausė direktorius. — Jūs abu manote, kad pas mus įsiskverbė virusas?

Brinkerhofas susigūžė.

— Taip, sere, — trumpai atsakė Midžė.

— Todėl, kad Stratmoras apėjo Špicrutę? — Fonteinas tyrinėjo atspaudą priešais save.

— Taip, — patvirtino ji. — Ir ten yra failas, dar neįveiktas daugiau kaip per dvidešimt valandų!

Fonteinas susiraukė:

— Arba taip rodo jūsų duomenys.

Midžė buvo beužprotestuojanti, bet suturėjo liežuvį už dantų, nors vis tiek nepasidavė:

— Kriptografijoje dingo šviesa.

Akivaizdžiai nustebintas, Fonteinas pažvelgė į ją.

Midžė patvirtino, trumpai linktelėdama:

— Visai pražuvo srovė. Džeba pamanė, kad galbūt...

— Jūs paskambinote Džebai?

— Taip, sere, aš...

— Džebai? — įsiutęs Fonteinas atsistojo. — Kodėl, po velnių, nepaskambinote Stratmorui?

— Mes taip ir padarėme! — gynėsi Midžė. — Jis pasakė, kad viskas gerai.

Fonteinas stovėjo kilsuojančia krūtine.

— Tuomet nėra pagrindo juo abejoti, — savo balsu jis davė suprasti, kad kalba baigta. Pasiėmė puodelį ir šiek tiek nugėrė kavos. — Dabar gal man atleistumėt, — turiu darbo.

Midžei atkaro smakras.

— Atsiprašau, ką pasakėte?

Brinkerhofas jau pasuko durų link, bet Midžė stovėjo vietoje it pricementuota.

— Pasakiau labos nakties, ponia Milken, — pakartojo Fonteinas. — Galite eiti.

— Betgi... betgi, sere, — pramikčiojo ji. — Aš... aš privalau užprotestuoti. Manau...

— *Jūs* protestuojate? — griežtai paklausė direktorius. Jis padėjo ant stalo kavos puodelį. — Tai aš protestuoju! Protestuoju, kad esate mano kabinete. Protestuoju prieš jūsų insinuacijas, kad šios agentūros direktoriaus pavaduotojas meluoja. Protestuoju...

— Pas mus yra virusas, sere! Nuojauta man sako...

— Ką gi, jūsų nuojauta klysta, ponia Milken! Bent sykį ji klysta!

Midžė laikėsi tvirtai.

— Betgi, sere! Komandoras Stratmoras apėjo Špicrutę!

Vos tramdydamas pyktį, Fonteinas prižirgliojo prie jos.

— Tai *jo* prerogatyva! Aš moku jums už analitikų ir aptarnaujančiojo personalo priežiūrą, o ne direktoriaus pavaduotojo šnipinėjimą! Jeigu ne jis, mes vis dar šifruotume kodus pieštuku ir popieriumi! O dabar palikite mane! — Jis pasigręžė į Brinkerhofą, stovintį tarpduryje išblyškusį ir virpantį. — Abu jūs!

— Su visa derama pagarba jums, sere, — spyrėsi Midžė, — drįsčiau patarti, kad pasiųstume į Kriptografijos skyrių sistemų saugos grupę — paprasčiausiai siekiant užtikrinti...

— Nieko tokio nedarysime!

Po įtemptos sekundėlės Midžė linktelėjo:

— Puiku. Labos nakties. — Ji apsisuko ir apleido kabinetą. Kai ėjo pro šalį, Brinkerhofas iš jos akių matė, kad anaiptol neketinanti visko šitaip palikti — bent jau kol nenuramins savo intuicijos.

Brinkerhofas spoksojo per kambarį į savo bosą prie rašomojo stalo — masyvų ir nesitveriantį pykčiu. Šis direktorius visai kitoks, nei jis pažinojo. Direktorius, kurį jis pažinojo, tvirtai prisilaikydavo smulkmenų,

tvarkingai perrištų paketų, visados skatino savo personalą tirti ir aiškintis bet kokius dienos darbotvarkės nesklandumus, kad ir kokie šie būtų buvę smulkūs. O dabar štai jis reikalauja iš jųdviejų nepaisyti virtinės labai keistų atsitiktinumų.

Direktorius aiškiai kažką slepia, bet Brinkerhofui buvo mokama už tai, kad padėtų, o ne kad klausinėtų. Fonteinas jau ne sykį buvo įrodęs, kad širdy jam rūpi didžiausias visų labas; jeigu padėti dabar reiškė užsimerkti ir nieko nematyti, — tebūnie taip. Deja, Midžei buvo mokama, kad klausinėtų, ir Brinkerhofas baiminosi, kad ji einanti į Kriptografijos skyrių kaip tik to ir daryti.

Metas užbaigti suvestines, — pagalvojo Brinkerhofas, apsigręždamas pasišalinti pro duris.

— Čedai! — jam pavymui viauktelėjo Fonteinas, kuris pastebėjo išeinančios Midžės akių išraišką. — Neišleiskite jos iš šių patalpų.

Linktelėjęs Brinkerhofas nuskubėjo paskui Midžę.

Fonteinas atsiduso ir panardino galvą tarp delnų. Tamsios jo akys žvelgė rūškanai. Kelionė namo buvo ilga, netikėta. Praeitą mėnesį Lelandui Fonteinui ramybės nedavė didelis lūkestis. Kaip tik šiuo metu NSA dėjosi dalykai, kurie turėjo pakeisti istoriją, ir, kokia ironija, direktorius Fonteinas sužinojo apie juos vien per atsitiktinumą.

Prieš tris mėnesius Fonteiną pasiekė žinia, kad komandoro Stratmoro žmona paliekanti jį. Taip pat jis girdėjęs kalbant, kad Stratmoras dirba beprotiškas valandas ir kad bemaž jau palūžta nuo įtampos. Nepaisant nuomonių skirtumų su Stratmoru dėl daugelio klausimų, Fonteinas visados labai gerbė savo pavaduotoją; Stratmoras buvo talentingas žmogus, galbūt geriausias iš visų, kokius tik NSA turėjo. Ir nepaisant to, nuo pat „Šoklio“ fiasko Stratmoras gyveno slegiamas didžiulio streso. Šitai kėlė Fonteinui nerimą; komandoras daug ką NSA laikė savo rankose, o Fonteinas juk privalėjo saugoti savąją agentūrą.

Fonteinui reikėjo, kad kas nors stebėtų svyruojantį Stratmorą ir įsitikintų, kad šis visiškai patikimas — tačiau tai buvo ne taip paprasta. Stratmoras buvo išdidus ir stiprus žmogus; Fonteinui reikėjo surasti kokį nors būdą tikrinti komandorą, nepažeidžiant šio pasitikėjimo ar autoriteto.

Iš pagarbos Stratmorui Fonteinas nusprendė tuo užsiimti pats. Pasirūpino, kad Kriptografijos skyriuje komandoro Stratmoro interneto abonentinėje dėžutėje būtų įrengtas slaptas informacijos registravimas — jo elektroninio pašto, tarpžinybinės korespondencijos, netikėtai kilusių idėjų

įrašų, visko. Jeigu Stratmoras imtų palūžti, direktorius iš anksto pamatytų apie tai perspėjančius ženklus. Bet užuot pastebėjęs nervinio išsekimo ženklus, Fonteinas išsiaiškino, jog klojami pamatai vienam iš neįtikimiausių žvalgybos projektų, kokius tik kada nors buvo regėjęs. Nenuostabu, kad Stratmoras varo save nuo koto; jeigu jam pavyktų įgyventi šį planą, tai šimtą kartų kompensuotų patirtąją „Šoklio“ nesėkmę.

Fonteinas padarė išvadą, kad dėl Stratmoro nėra ko nerimauti, — jis dirba 110 procentų pajėgumu — toks pat kaip ir visados suktas, gudrus bei patriotiškas. Geriausia, ką galėtų direktorius padaryti — tai nesikišti ir stebėti komandorą, kaip paleis į darbą savo magiją. Stratmoras sugalvojęs planą... planą, kurio Fonteinas nė neketino nutraukti.

75

Stratmoras palietė pirštais beretą sau ant kelių. Nors gyslose virė kraujas, jis buvo užprogramuotas mąstyti aiškiai. Tas faktas, kad Gregas Heilas išdrįso paliesti Suzaną Flečer, kėlė pasibjaurėjimą, bet dar bjauriau tai, kad pats buvo kaltas, sumanęs pasiųsti Suzaną į Trečiąjį mazgą. Tačiau Stratmoras buvo pakankamai prityręs, kad gebėtų atsiriboti nuo savo jausmų — šitai niekaip neturi sutrukdyti jam įveikti „Skaitmeninę tvirtovę“. Juk esąs Nacionalinės saugumo agentūros direktoriaus pavaduotojas. Ir šiandien jo darbas kur kas svarbesnis nei kada nors anksčiau.

Stratmoras pasistengė alsuoti ramiau.

— Suzana, — tarė dalykišku ramiu balsu. — Ar ištrynėte Heilo elektroninį paštą?

— Ne, — atsakė ji sutrikusi.

— Turite prieigos raktą?

Ji papurtė galvą.

Stratmoras susiraukė prisikąsdamas lūpą. Mintys jam lėkė pašėlusiu greičiu. Iškilusi dilema. Galėtų lengvai įvesti į savo lifto pultelį slaptažodį, ir Suzana išeitų. Bet ji reikalinga jam čia. Turinti padėti surasti Heilo prieigos raktą. Stratmoras jai dar nepasakęs, bet surasti tą prieigos raktą — ne tik akademinis interesas, tai absoliuti būtinybė. Stratmoras spėjo, kad galėtų paleisti Suzanos neatitikčių paiešką ir surasti prieigos raktą pats, bet jau

buvo susidūręs su problemomis, pasiųsdamas josios pėdsekį. Nesirengiąs darsyk rizikuoti.

— Suzana, — jis ryžtingai atsiduso. — Norėčiau, kad padėtumėte man surasti Heilo prieigos raktą.

— Ką?! — Suzana pašoko, jos akyse atsispindėjo išgąstis.

Stratmoras nuslopino norą atsistoti drauge su ja. Mat daug išmanė apie derybas — stipresniojo padėtis visados sėdima. Vylėsi, kad jinai juo paseks. Tačiau taip neįvyko.

— Suzana, sėskitės.

Ji nepakluso.

— Sėskitės, — nuskambėjo kaip įsakymas.

Suzana liko stovėti.

— Komandore, jeigu vis dar degate troškimu išsiaiškinti Tankado algoritmą, galite padaryti tai vienas. O aš noriu išeiti.

Stratmoras nunarino galvą ir giliai atsiduso. Akivaizdu, teks jai paaiškinti. *Ji to nusipelno*, pagalvojo jis. Stratmoras apsisprendė — Suzana Flečer išgirs viską. Meldėsi, kad tik nepadarytų klaidos.

— Suzana, — pradėjo jis, — šitai neturėjo nueiti taip toli. — Jis persibraukė delnu plaukus. — Esama dalykų, kurių jums nepapasakojau. Kartais mano padėties žmogus... — komandoras užsikirto, lyg atlikdamas sunkią išpažintį. — Kartais mano padėties žmogus būna priverstas meluoti žmonėms, kuriuos jis myli. Šiandien viena iš tokių dienų. — Jis liūdnai pažvelgė į ją. — Tai, ką rengiuosi atskleisti, niekad nemaniau, kad man teks pasakyti... jums... ar kam nors kitam.

Suzaną perbėgo šiurpas. Komandoro veidas buvo baisiai rimtas. Jo darbotvarkėje aiškiai esama kažkokio aspekto, su kuriuo ji nesupažindinta. Suzana atsisėdo.

Stojo ilga pauzė, kol Stratmoras, telkdamas mintis, stebeilijo į lubas.

— Suzana, — pagaliau prašneko netvirtu balsu. — Aš neturiu šeimos. — Jis vėl įsmeigė akis į ją. — Neturiu santuokos, apie kurią būtų galima kalbėti. Mano gyvenimas — meilė šiai šaliai. Mano gyvenimas — darbas čia, NSA.

Suzana tylomis klausėsi.

— Kaip jūs galbūt spėjote, — kalbėjo jis toliau, — ketinau netrukus pasitraukti pensijon. Bet aš norėjau pasitraukti išdidžiai. Norėjau pasitraukti žinodamas, kad iš tiesų kai ką pakeičiau.

— Betgi jūs ir *pakeitėte*, — Suzana išgirdo save tariant. — Sukūrėte TRANSLTR.

Stratmoras tartum neišgirdo.

— Per pastaruosius kelerius metus mūsų darbas čia, NSA, nuolat sunkėjo ir sunkėjo. Susidūrėme su priešais, kurie niekad, mano manymu, neturėjo mesti mums iššūkį. Kalbu apie mūsų pačių piliečius. Teisininkai, pilietinių teisių fanatikai, EFF — jie visi suvaidino savo vaidmenį, bet ne tik. Taip pat ir *žmonės*. Jie nustojo tikėję. Tapo paranojikais. Jie staiga ėmė matyti *mus* kaip priešus. Žmonės, tokie kaip jūs ir aš, žmonės, kuriems išties širdyje užvis svarbiausia nacionaliniai interesai, staiga pasijuntame priversti kovoti dėl teisės tarnauti savo šaliai. Mus laiko nebe taikos sergėtojais, o slaptais pasiklausytojais, stebėtojais pro rakto skylutę, žmogaus teisių pažeidėjais. — Stratmoras sunkiai atsiduso. — Deja, pasaulyje esama naivių žmonių, nepajėgiančių įsivaizduoti baisybių, su kuriomis susidurtų, jeigu mes neįsikištume. Aš iš tiesų manau, kad tai mes privalome juos gelbėti nuo savo pačių nežinojimo.

Suzana laukė, kur jis kreipia.

Komandoras pavargęs įbedė akis į grindis, paskui pakėlė galvą.

— Suzana, išklausykite mane, — tarė švelniai nusišypsodamas jai. — Jūs panorėsite mane sustabdyti, bet vis dėlto išklausykite. Jau apie du mėnesius vis iššifruodavau Tankado elektroninį paštą. Kaip ir galite įsivaizduoti, buvau sukrėstas, kai pirmąsyk perskaičiau jo žinutes Šiaurės Dakotai apie neįveikiamą algoritmą, pavadintą „Skaitmenine tvirtove". Netikėjau, kad tai įmanoma. Bet kassyk, kai perimdavau naują žinutę, Tankado žodžiai skambėjo vis įtikimiau. Kai perskaičiau, kad jis naudojasi mutacinėmis sekomis cikliškos kaitos prieigos raktui sukurti, supratau, jog yra mus pralenkęs šviesmečiais; tokio sprendimo būdo pas mus niekas dar nebandęs.

— O kodėl būtume *turėję* bandyti? — paklausė Suzana. — Tai bemaž nesąmonė.

Stratmoras atsistojo ir suskato vaikštinėti, vis nenuleisdamas akių nuo durų.

— Prieš kelias savaites, kai sužinojau, kad „Skaitmeninė tvirtovė" bus parduota aukcione, galiausiai susitaikiau su faktu, kad Tankadas nejuokavo. Supratau, kad jeigu jis parduos savąjį algoritmą kokiai nors japonų programinės įrangos kompanijai, mes būsime sužlugdyti, tad pabandžiau sugalvoti kokį nors būdą jam sutrukdyti. Svarsčiau, gal reikėtų jį nužudyti, bet, turint omeny visą tą triukšmą dėl algoritmo ir jo nesenus pareiškimus dėl TRANSLTR, mes taptume pirmaisiais įtariamaisiais. Kaip tik tuomet man ir atėjo į galvą, — jis pasigręžė į Suzaną, — kad „Skaitmeninės tvirtovės" *nereikėtų* sustabdyti.

Suzana išpūtė į jį akis, aiškiai sutrikusi.

Stratmoras tęsė:

— Staiga aš išvydau „Skaitmeninę tvirtovę“ kaip viso gyvenimo progą. Man toptelėjo, kad šiek tiek pakeista „Skaitmeninė tvirtovė“ galėtų dirbti *mums*, o ne prieš mus.

Tokios nesąmonės Suzana dar niekad nebuvo girdėjusi. „Skaitmeninė tvirtovė“ — neįveikiamas algoritmas; šis juos pražudys.

— Jeigu tik, — toliau aiškino Stratmoras, — jeigu tik aš galėčiau nežymiai modifikuoti algoritmą... prieš jį paleidžiant į rinką... — jis suktai žybtelėjo į ją akimis.

Tai truko tik mirksnį.

Stratmoras išvydo Suzanos akyse tvenkiantis nuostabą. Sujaudintas jis paaiškino jai savo planą:

— Jeigu man pavyktų gauti prieigos raktą, galėčiau atrakinti mūsiškę „Skaitmeninės tvirtovės“ kopiją ir įterpti modifikaciją.

— Slaptą landą, — tarė Suzana, užmiršdama, kad komandoras kada nors jai melavo. Ją užplūdo džiugus lūkestis. — Visai kaip „Šoklio“ atveju.

Stratmoras linktelėjo.

— Tuomet galėtume pakeisti internete Tankado veltui atiduodamą failą mūsiške *pakeistąja* versija. Kadangi „Skaitmeninė tvirtovė“ — japoniškas algoritmas, niekas nė neįtars, kad NSA prikišusi prie jo nagus. Mums tereikia juos sumainyti.

Suzana suprato, kad planas daugiau negu genialus. Tai... tikras Stratmoras. Jis planavo padėti išleisti į rinką algoritmą, kurį NSA galėtų įveikti!

— Visiška prieiga, — pasakė Stratmoras. — „Skaitmeninė tvirtovė“ žaibiškai taps šifravimo standartu.

— Žaibiškai? — Suzana pakraipė galvą. — Kaip jūs *šitai* įsivaizduojate? Tegul „Skaitmeninė tvirtovė“ ir taps prieinama kiekvienam už dyką, daugelis kompiuterių vartotojų dėl patogumo liks prie senųjų savo algoritmų. Kodėl jiems reikėtų pereiti prie „Skaitmeninės tvirtovės“?

Stratmoras nusišypsojo.

— Paprasčiausiai. Mes turėsime informacijos nutekėjimą pro saugos sistemą. Visas pasaulis sužinos apie TRANSLTR.

Suzanai atkaro smakras.

— Visai paprastai, Suzana, mes leisime tiesai iškilti viešumon. Paskelbsime pasauliui, kad NSA turi kompiuterį, galintį įveikti bet kurį algoritmą, išskyrus „Skaitmeninę tvirtovę“.

Suzana buvo apstulbinta:

— Tad visi šoks užsisakinėti „Skaitmeninę tvirtovę“... nežinodami, kad mes galime ją įveikti!

Stratmoras linktelėjo.

— Būtent. — Stojo ilga tyla. — Atleiskite, kad melavau jums. Bandyti perrašyti „Skaitmeninę tvirtovę“ — gana stambus lošimas, nenorėjau jūsų velti į tai.

— Aš... suprantu, — atsakė ji pamažu, vis dar tebesvaigstančia galva nuo viso to puikaus sumanymo. — Jūs neblogas melagis.

Stratmoras susijuokė.

— Daug metų praktikos. Melas buvo vienintelis būdas apsaugoti jus nuo kilpos.

Suzana linktelėjo.

— Ir kokio didumo kilpa?

— Jūs į ją žvelgiate.

Pirmą sykį šią valandą Suzana nusišypsojo:

— Aš bijojau, kad jūs tai pasakysite.

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Kai tik „Skaitmeninė tvirtovė“ atsidurs vietoje, aš informuosiu direktorių.

Visas tas reikalas Suzanai padarė nemenką įspūdį. Stratmoro planas — tai globalus žvalgybos manevras, kurio mastas niekad anksčiau nebuvo įsivaizduotas. Ir jis mėgino atlikti tai vienas pats. Ir panašu, kad jam pavyks. Prieigos raktas apačioje. Tankadas negyvas. Tankado partneris nustatytas.

Suzana delsė.

Tankadas negyvas. Tai atrodė labai patogu. Prisiminė visus Stratmoro pasakytus jai melus ir staiga pajuto savo odą pašiurpstant. Neramiai pažvelgė į komandorą.

— Jūs nužudėte Ensejį Tankadą?

Regis, Stratmoras nustebo. Papurtė galvą:

— Žinoma, ne. Tankadą žudyti nebuvo reikalo. Tiesą sakant, verčiau jis būtų likęs gyvas. Jo mirtis galėtų mesti įtarimo šešėlį ant „Skaitmeninės tvirtovės“. Norėjau, kad tas sukeitimas praeitų kuo sklandžiau ir nepastebimiau. Pradinis planas buvo sukeisti variantus ir leisti Tankadui parduoti savąjį raktą.

Suzana gavo pripažinti, kad visa tai logiška. Tankadas neturėtų priežasties įtarti, kad algoritmas internete — ne originalus. Niekas negalėjo prie jo prieiti, išskyrus jį patį ir Šiaurės Dakotą. Nebent Tankadas sugrįžtų atgal ir ištyrinėtų sudarytąją programą po to, kai ši bus išleista rinkon, antraip jis niekad nesužinotų apie slaptąją landą. Prie „Skaitmeninės tvirtovės“ ganėtinai ilgai plūkėsi, kad panorėtų vėl peržiūrėti programą.

Suzana leido visa tai sau įsisąmoninti. Staiga ji suprato, kodėl komandoras taip troško Kriptografijos skyriuje likti vienas. Jo sumanytam planui reikėjo daug laiko ir jis buvo keblus — sukurti sudėtingame algoritme užmaskuotą slaptąją landą ir nepastebimai internete sukeisti variantus. Slaptumas buvo pirmaeilės svarbos dalykas. Vien tik užuomina, kad „Skaitmeninė tvirtovė" nešvari, galėtų sužlugdyti komandoro planą.

Tiktai dabar ji iki galo suvokė, kodėl jis nusprendė leisti TRANSLTR vis veikti. *Jeigu „Skaitmeninei tvirtovei" lemta tapti naujuoju NSA kūdikiu, Stratmoras norėjo būti tikras, kad ji neįveikiama!*

— Tebenorite išeiti?

Suzana pakėlė galvą. Sėdint čia patamsiuos su didžiuoju Trevoru Stratmoru, jos baimės kažkaip išgaravo. „Skaitmeninės tvirtovės" perrašymas teikia progą kurti istoriją, — progą atlikti neįtikėtinai gerą darbą, — ir Stratmorui praverstų jos pagalba. Suzana prisivertė vangiai šyptelti.

— Koks mūsų kitas ėjimas?

Stratmoras nušvito. Pasilenkęs padėjo ranką jai ant peties.

— Dėkui, — jis nusišypsojo ir perėjo prie reikalo. — Mes drauge nulipsime apačion. — Iškėlė savąją beretą. — Tuomet apieškosite Heilo terminalą. Aš jus pridengsiu.

Nuo minties, kad reiks nulipti apačion, Suzana pasišiaušė.

— Ar negalime palaukti, iki paskambins Deividas ir pasakys, kad turi Tankado kopiją?

Stratmoras papurtė galvą.

— Kuo anksčiau sukeisime variantus, tuo geriau. Neturime jokių garantijų, kad apskritai Deividas suras tą kitą kopiją. Jeigu per kokį nors atsitiktinumą žiedas ten papuls į blogas rankas, norėčiau, kad mes jau būtume sukeitę algoritmus. Šitaip, kad ir į kieno rankas galiausiai patektų raktas, jis parsisiųsdins *mūsiškę* algoritmo versiją. — Stratmoras pačiupinėjo pistoletą ir atsistojo. — Reikia eiti Heilo rakto.

Suzana nutilo. Komandoras teisus. Jiems reikia Heilo prieigos rakto. Ir reikia dabar pat.

Suzana atsistojo, tačiau kojos laikė netvirtai. Ji pasigailėjo nesmogusi Heilui stipriau. Nužvelgė Stratmoro ginklą ir staiga pasijautė nesmagiai.

— Jūs iš tiesų nušautumėte Gregą Heilą?

— Ne. — Žengdamas prie durų, Stratmoras susiraukė. — Bet tikėkimės, kad *jis* to nežino.

76

Prie Sevilijos oro uosto terminalo stovėjo taksi, jo variklis dirbo laisva eiga, skaitiklis sukosi. Keleivis su vielinių rėmelių akiniais pro gerai apšviesto terminalo veidrodinio stiklo langus spoksojo vidun. Suprato atvykęs laiku.

Regėjo blondinę, padedančią Deividui Bekeriui atsisėsti į krėslą. Bekerį, matyt, kamavo skausmas. *Jis dar nepažįsta skausmo*, — pamanė keleivis. Mergina išsitraukė iš kišenės kažkokį daikčiuką ir ištiesė ant delno Bekeriui. Tas ėmė šį tyrinėti iškėlęs prieš šviesą. Paskui užsimovė ant piršto. Iš kišenės jis išsitraukė šūsnį banknotų ir sumokėjo merginai. Juodu pasišnekėjo dar kelias minutes, ir tuomet mergina jį apsikabino. Pamojavo ranka, užsikorė ant peties kelionkrepšį ir patraukė tolyn per salę.

Pagaliau, — pagalvojo žmogus taksi viduje. — *Pagaliau.*

77

Su nutaikytu priekin pistoletu Stratmoras žengė iš kabineto į laiptų aikštelę. Suzana sekė tuoj pat jam įkandin, svarstydama, ar Heilas vis dar Trečiajame mazge.

Nuo sklindančios už Stratmoro nugaros monitoriaus šviesos per grotinę platformą driekėsi slaptingi jų kūnų šešėliai. Suzana dar arčiau prisislinko prie komandoro.

Tolstant nuo durų, šviesa tolydžio silpo, ir juodu galiausiai pasinėrė į tamsą. Vienintelį apšvietimą Kriptografijos salei teikė žvaigždės iš viršaus ir neaiškiai boluojantis ūkelis už išdaužto Trečiojo mazgo lango.

Stratmoras pasistūmėjo colį priekin, pėda ieškodamas siaurų laiptų pradžios. Permetęs ginklą į kairę ranką, dešiniąja grabinėjosi turėklų. Suvokė, kad su kairiąja veikiausiai būtų buvęs toks pat prastas šaulys, bet dešinioji buvo reikalinga prisilaikyti. Nukritęs nuo šių laiptų, galėtum visam gyvenimui susiluošinti, o į Stratmoro svajones invalido vežimėlis neįėjo.

Apakinta Kriptografijos pastato juodumos, Suzana lipo žemyn, padėjusi ranką Stratmorui ant peties. Netgi per dviejų pėdų atstumą ji nematė komandoro apybrėžų. Statydama koją ant kiekvieno metalinio laiptuko, slinko pėdos pirštus, ieškodama krašto.

Suzanai ėmė kilti abejonės dėl rizikos apsilankyti Trečiajame mazge, siekiant išgauti Heilo prieigos raktą. Komandoras tvirtino, kad Heilas neišdrįs jųdviejų liesti, bet Suzana nebuvo tokia tikra. Heilas pasiryžęs viskam. Jis turi tik dvi galimybes: ištrūkti iš Kriptografijos arba sėsti kalėjiman.

Kažkoks balsas kuždėjo Suzanai, kad jie turėtų palaukti Deivido telefono skambučio ir pasinaudoti jo sužinotu prieigos raktu, bet ji suvokė, kad nėra jokių garantijų, jog tas netgi bus surastas. Nusistebėjo, kas taip ilgai sulaiko Deividą. Sutramdžiusi savo būgštavimus, Suzana stūmėsi toliau.

Stratmoras leidosi žemyn tylomis. Nėra reikalo perspėti Heilą juodu ateinant. Artėdamas prie apačios, Stratmoras žengė dar lėčiau, ieškodamas pėda paskutinio laiptuko. Pagaliau surado, ir jo mokasino kulnas tarkštelėjo į tvirtą juodą plytelę. Suzana pajuto komandoro petį įsitempiant. Juodu įžengė į pavojingą zoną. Heilas gali būti bet kur.

Toliau, šiuo metu užstotas TRANSLTR korpuso, slypėjo jų žygio tikslas — Trečiasis mazgas. Suzana meldėsi, kad Heilas vis dar tebebūtų tenai, — gulėtų ant grindų ir inkštų it šuo, koks jis ir esąs.

Stratmoras paleido turėklą ir permetė ginklą vėl į dešinę ranką. Netaręs nė žodžio, jis pajudėjo į tamsą. Suzana tvirtai laikėsi jam už peties. Jeigu pamestų, pavyktų vėl jį surasti tik pašaukus. O tuomet Heilas galėtų juos išgirsti. Juodu pajudėjo tolyn nuo saugios laiptinės, ir Suzana prisiminė vaikystės gaudynių žaidimus vėliais vakarais — kai palikusi „namus", atsidurdavo gaudomajame lauke. Dabar buvo pažeidžiama.

TRANSLTR stūksojo kaip vienintelė sala juodumos jūros platybėje. Kas kelis žingsnius Stratmoras, atstatęs priekin ginklą, sustodavo ir imdavo klausytis. Vienintelis garsas — tai silpnas gausmas, atsklindantis iš apačios. Suzanai norėjosi patraukti komandorą atgalios — atgalios į saugią vietą, į „namus". Atrodė, kad tamsumoje visur aplinkui ją — veidai.

Nuslinkus pusę nuotolio iki TRANSLTR, Kriptografijos salės tyla staiga buvo sutrikdyta. Kažkur patamsiuos, tartum tiesiai viršum jų, naktį perskrodė šaižūs pypsiai. Stratmoras ūmai apsisuko, ir Suzana pametė jį. Pagauta baimės, Suzana ištiesė ranką priekin, grabaliodamasi komandoro. Bet šis buvo dingęs. Ten, kur anksčiau buvęs jo petys — vien tik oras. Suzana kniubtelėjo priekin, tuštumon.

Pypsėti nesiliovė. Garsai sklido iš visai arti. Tamsoje Suzana apsigręžė. Pasigirdo drabužių šiugždesys, ir staiga stojo visiška tyla. Suzana sustingo. Po mirksnio, tartum iš baisiausių jos vaikystės košmarų, išniro vizija. Tiesiai priešais ją materializavosi veidas — vaiduokliškas, žalias. Demono veidas. Deformuotais jo bruožais aukštyn driekėsi aštrūs šešėliai. Ji atšoko atgal ir apsisuko bėgti, bet pasijuto sugriebta už rankos.

— Nejudėt! — įsakė jai veidas.

Iš tų dviejų degančių akių sekundėlę ji pamanė išvydusi Heilą. Bet balsas buvo ne Heilo. Ir sugriebta ji per švelniai. Tai Stratmoras, apšviestas iš apačios kažkokio švytinčio daikčiuko, kurį ką tik buvo išsitraukęs iš kišenės. Palengvėjus jos kūnas suglebo. Pasijuto beatgaunanti kvapą. Daikčiukas Stratmoro delne buvo kažkoks elektroninis šviesos diodas, skleidžiantis žalsvą švytesį.

— Velniai rautų! — tylomis nusikeikė Stratmoras. — Naujasis mano pranešimų gaviklis. — Jis su pasidygėjimu pažvelgė į „SkyPager" savo delne. Buvo pamiršęs įjungti tylaus skambučio režimą. Likimo ironija — tą prietaisiuką jis nuėjęs nusipirko vietinėje elektronikos parduotuvėje. Sumokėjęs grynaisiais, kad liktų anonimiškas; mat niekas geriau už Stratmorą nežinojo, kaip atidžiai NSA seka saviškius — o skaitmeninės žinutės, siunčiamos ir gaunamos šiuo pranešimų gavikliu buvo tokios, kurias Stratmorui tikrai reikėjo išsaugoti paslaptyje.

Suzana neramiai apsidairė aplinkui. Jeigu Heilas dar nežinojo, kad juodu ateina, tai dabar jau žino.

Spustelėjęs kelis mygtukus, Stratmoras perskaitė atėjusią žinutę ir tyliai atsiduso. Daugiau blogų žinių iš Ispanijos — ne nuo Deivido Bekerio, bet iš tos *kitos* partijos, kurią Stratmoras buvo pasiuntęs į Seviliją.

Už trijų tūkstančių mylių tamsiomis Sevilijos gatvėmis skriejo mobiliojo sekimo furgonėlis. Jis buvo pasiųstas NSA pavedimu su šifru „visiškai slaptai" iš karinės bazės Rotoje. Du vyriškiai viduje sėdėjo įsitempę. Ne pirmą sykį jie gavę ypatingosios padėties įsakymus iš Fort Mido, bet paprastai įsakymai neateidavę iš taip aukštai.

Agentas prie vairo šūktelėjo atgal per petį:

— Jokio mūsų žmogaus ženklo?

Jo partneris vis neatitraukė akių nuo ekrano, gaunančio signalus iš plačios aprėpties vaizdo monitoriaus ant stogo.

— Ne. Važiuok toliau.

78

Po gausybės kabelių raizgalyne Džeba prakaitavo. Jis vis dar tebegulėjo aukštielninkas, sukandęs tarp dantų pieštukinį žibintuvėlį. Buvo pripratęs dirbti savaitgaliais iki vėlumos; ne tokios karštligiškos NSA valandos dažnai būdavo vienintelis metas, kai jis galėdavo užsiimti aparatūros priežiūra. Manevruodamas įkaitusiu iki raudonumo lituokliu po labirintą laidų viršum savęs, jis judėjo itin atsargiai; pradeginti kurią nors iš kadaruojančių izoliacijų būtų buvusi katastrofa.

Dar kelis colius, — pagalvojo jis. Darbas užtruko ilgiau, nei iš pradžių jo manyta.

Kaip tik tuomet, kai kišo lituoklio galą prie gryno lydmetalio paskutiniam sujungimui, staigiai suskambo jo mobilusis. Džeba krūptelėjo, ranka jam trūktelėjo, ir didelis lašas įkaitusio skysto metalo užkrito ant dilbio odos.

— *Šūdas!* — Jis išleido iš rankos lituoklį ir mažne prarijo žibintuvėlį. — Šūdas! Šūdas! Šūdas!

Suskato įnirtingai šluostytis vėstančio lydmetalio tiškalą. Šis nusirito, palikdamas įspūdingą rumbą. Lustas, kurį bandė prilituoti vieton, iškrito ir barkštelėjo jam į galvą.

— Kad tave kur velniai!

Telefonas vėl kvietė Džebą. Jis nekreipė dėmesio.

— Midžė, — patylom suniurnėjo. *Prasmek tu skradžiai! Kriptografijoje tvarka!* Telefonas nenustojo skambėjęs. Džeba vėl įniko dirbti bandydamas įstatyti naują lustą. Po minutėlės lustas jau buvo vietoje, bet telefonas tebeskambėjo. *Dieve mano, Midže! Liaukis!*

Telefonas skambėjo dar penkiolika sekundžių ir galop nutilo. Džeba lengviau atsiduso.

Po šešiasdešimties sekundžių palubėje sutreškėjo vidaus ryšio garsiakalbis:

— Gal sistemų saugos viršininkas malonėtų susisiekti su pagrindiniu valdymo pultu ir išklausyti pranešimą?

Negalėdamas patikėti, Džeba užvertė akis. *Ji tiesiog niekaip nepasiduoda, a?* Atsiųstąjį kvietimą jis nuleido negirdom.

79

Stratmoras įsidėjo pranešimų gaviklį atgal į kišenę ir įsispitrijo per tamsą Trečiojo mazgo link.

Jis siekė paimti Suzaną už rankos.

— Eime.

Bet jųdviejų pirštai taip ir nesusilietė.

Iš tamsos atskriejo pratisas gomurinis riksmas. Dundėdama išniro kažkokia figūra — grėsmingai artyn lekiantis sunkvežimis išjungtomis priekinėmis šviesomis. Po mirksnio įvyko susidūrimas, ir Stratmoras nusklendė grindimis.

Tai Heilas. Pranešimų gaviklis juos išdavė.

Suzana išgirdo nukrintant beretą. Mirksnį liko it įbesta vietoje, nesumodama, nei kur bėgti, nei ką daryti. Instinktai ragino sprukti, bet ji nežino lifto kodo. Širdis liepė padėti Stratmorui, tačiau kaip? Apimta nevilties apsisuko, tikėdamasi išgirsti ant grindų žūtbūtinių grumtynių garsus, bet nieko panašaus. Staiga visur įsiviešpatavo tyla — lyg Heilas būtų partrenkęs komandorą ir vėl išnykęs naktyje.

Suzana laukė, spogindama akis į tamsą, vildamasi, kad Stratmoras nenukentėjo. Rodės, tartum po amžinybės ji sukuždėjo:

— Komandore?

Vos tik tai ištarusi, suprato savo klaidą. Akimoju iš už nugaros į ją plūstelėjo Heilo kvapas. Suzana apsisuko per vėlai. Be jokio perspėjimo pasijuto besiranganti, gaudanti burna orą. Atsidūrė traiškoma jau pažįstamų gniaužtų, veidu Heilui prie krūtinės.

— Kiaušiai žudo mane, — sušniokštė Heilas jai į ausį.

Suzanai sulinko keliai. Viršum galvos kupole ėmė suktis žvaigždės.

Heilas suspaudė Suzanai kaklą ir šūktelėjo į tamsą:

— Komandore, turiu jūsų širdužę. Noriu laukan!

Jo reikalavimą pasitiko tyla.

Heilas sugniaužė tvirčiau.

— Aš perlaušiu jai sprandą!

Tiesiai už jų spragtelėjo atlaužiamas pistoleto gaidukas. Nuskambėjo ramus, lygus Stratmoro balsas:

— Paleisk ją.

Suzana susiraukė iš skausmo.

— Komandore!

Heilas apsuko Suzaną kūnu į garsą.

— Tik šaukit ir pataikysite į savo brangiąją Suzaną. Pasirengęs taip rizikuoti?

Stratmoro balsas suskambo dar arčiau.

— Paleisk ją.

— Nė už ką. Jūs mane nužudysite.

— Nieko neketinu žudyti.

— Ak taip? Papasakokite tai Čartrukianui!

Komandoras dar kiek prisislinko.

— Čartrukianas negyvas.

— Po šimts, kurgi ne.Tai jūs nužudėte jį. Aš mačiau!

— Liaukitės, Gregai, — ramiai tarė Stratmoras.

Heilas prisitraukė Suzaną ir pašnabždėjo jai į ausį:

— Stratmoras nustūmė Čartrukianą — prisiekiu!

— Ji neužkibs ant tavo „skaldyk ir nugalėk" kabliuko, — pasakė Stratmoras, dar labiau priartėdamas. — Paleisk ją.

Heilas sušnypštė tamson:

— Čartrukianas buvo dar tik *vaikas*, dievaži! Kodėl jūs tai padarėte? Kad apsaugotumėte savąją paslaptėlę?

— Ir kokia toji paslaptėlė? — Stratmoras išliko šaltas.

— Po galais, jūs puikiai žinote, kokia tai paslaptis! „Skaitmeninė tvirtovė"!

— Vaje, vaje, — globėjiškai sumurmėjo Stratmoras, tačiau jo balsas buvo šaltas kaip ledas. — Vadinasi, *iš tiesų* žinai apie „Skaitmeninę tvirtovę". O aš jau buvau bemanąs, kad paneigsi ir *tai*.

— Užsikruškit.

— Sąmojinga gynyba.

— Jūs — kvailys, — tėškė Heilas. — Jūsų žiniai, TRANSLTR jau ima perkaisti.

— Iš tikrųjų? — Stratmoras prunkštelėjo. — Leisk man spėti — turėčiau atidaryti duris ir iškviesti sistemų saugos technikus?

— Kaip tik, — atšovė Heilas. — Būtumėt idiotas, jei to nepadarytumėte.

Šįsyk Stratmoras garsiai nusikvatojo.

— Tai toks tavo didysis lošimas? TRANSLTR perkaista, tad atidarykite duris ir išleiskite mus laukan?

— Tai tiesa, velniai parautų! Buvau apačioje, požeminiuose aukštuose! Pagalbinė srovė nepaduoda užtektinai freono!

— Dėkui, kad priminei, — pasakė Stratmoras. — Bet TRANSLTR turi automatinį stabdymą; jeigu jis perkaistų, „Skaitmeninė tvirtovė" savaime pasišalintų.

Heilas nusišiepė.

— Jūs nesveiko proto. Kokio velnio man rūpi, jeigu TRANSLTR susprogs? Prakeiktoji mašina vis tiek turėtų būti paskelbta už įstatymo ribų.

Stratmoras atsiduso.

— Vaikiška psichologija paveikia tik vaikus, Gregai. Paleisk ją.

— Kad paskui nušautumėte mane?

— Aš nenušausiu tavęs. Man tik reikia prieigos rakto.

— Kokio prieigos rakto?

Stratmoras vėl atsiduso.

— To, kurį Tankadas tau atsiuntė.

— Nesuprantu, apie ką kalbat.

— Melagis! — sugebėjo išspausti iš savęs Suzana. — Aš mačiau Tankado paštą jūsiškėje internetinėje abonento dėžutėje!

Heilas pastiro. Apgręžė Suzaną į save.

— Skaitėte mano paštą?

— O *jūs* nutraukėte mano pasiųstąjį pėdsekį, — atkirto ji.

Heilas pajuto savo kraujospūdį šaunant aukštyn. Manė paslėpęs pėdsakus; visai nenutuokė Suzaną žinant, ką jis padaręs. Nenuostabu, kad ji netikėjo nė vienu jo žodžiu. Heilas jautė, kaip sienos pradeda glaustis apie jį. Suprato, kad jam niekaip nepavyks kalbomis išsigauti iš čia — bent jau ne laiku. Ištiktas nevilties, pakuždėjo jai:

— Suzana... Stratmoras nužudė Čartrukianą!

— Paleisk ją, — ramiai paliepė komandoras. — Ji tavimi netiki.

— O kodėl *turėtų* netikėti? — atšovė Heilas. — Jūs bjaurus melagis! Praplovėte jai smegenis! Sakote jai tik tai, kas tinka jums! Ar ji žino, ką jūs *iš tikrųjų* rengiatės daryti su „Skaitmenine tvirtove"?

— Na ir ką būtent? — pašaipiai paklausė Stratmoras.

Heilas žinojo, kad tai, ką tuojau pasakys, arba bus jo bilietas laisvėn, arba mirties nuosprendis. Giliai įkvėpęs oro, jis pastatė viską ant kortos:

— Jūs rengiatės „Skaitmeninėje tvirtovėje" sukurti slaptą landą.

Iš tamsos tuos žodžius pasitiko suglumusi tyla. Heilas suprato pataikęs tiksliai. Matyt, Stratmoro tvirtas šaltakraujiškumas susilaukė išbandymo.

— Kas tau tai pasakė? — griežtai paklausė jis su šiurkščia gaidele balse.

— Perskaičiau, — patenkintas savimi atsakė Heilas, stengdamasis įtvirtinti įgytą persvarą. — Viename iš jūsų „proto šturmo" telkinių.

— Šitai neįmanoma. Aš *niekad* nespausdinu savo „proto šturmo" apmatų.

— Žinau, perskaičiau tiesiai iš jūsiškės internetinės abonento dėžutės.

Stratmoras tartum abejojo.

— Patekai į mano kabinetą?

— Ne. Šniukštinėjau jus iš Trečiojo mazgo, — Heilas prisivertė nusijuokti, stengdamasis pasirodyti užtikrintas. Žinojo, kad, norint gyvam išsigauti iš Kriptografijos skyriaus, jam prireiks visų derybininko įgūdžių, kurių buvo išmokęs tarnaudamas jūrų pėstininku.

Stratmoras prisislinko dar arčiau, tamsoje vis nenuleisdamas nutaikytos beretos.

— Iš kur žinai apie mano slaptąją landą?

— Jau sakiau, pašniukštinėjau po jūsiškę internetinę abonento dėžutę.

— Tai neįmanoma.

Heilas prisivertė įžūliai prunkštelti.

— Kai nusamdai geriausius, komandore, viena iš problemų yra ta, kad kartais jie geresni už tave patį.

— Jaunuoli, — užvirė Stratmoras, — nenoriu žinoti, iš kur ėmei savo informaciją, bet esi įklimpęs gerokai viršum ausų. Tuojau pat paleidi panelę Flečer arba aš paskambinsiu saugos tarnybai ir būsi įmestas kalėjiman iki gyvos galvos.

— Jūs to nepadarysite, — dalykiškai atrėmė Heilas. — Paskambinęs saugos tarnybai, sužlugdysite savo planus. Aš jiems viską papasakosiu, — Heilas padarė pauzę. — Bet išleiskite mane, ir aš neprasitarsiu nė žodžio apie „Skaitmeninę tvirtovę".

— Nieko nebus, — atkirto Stratmoras. — Man reikia prieigos rakto.

— Neturiu jokio sumauto prieigos rakto!

— Gana meluoti! — užriko Stratmoras. — Kur jis?

Heilas stipriau suspaudė Suzanai kaklą.

— Išleiskite mane, arba ji mirs!

Gyvenime Stratmorui buvo tekę ganėtinai daug derėtis dėl svarbių dalykų, tad jis suprato, kad Heilas yra labai pavojingos psichinės būsenos.

Jaunasis kriptografininkas buvo įvaręs save į kampą, o toks priešininkas visados pavojingiausias — viskam pasiryžęs ir nenuspėjamas. Stratmoras suvokė, kad kitas jo ėjimas bus lemtingas. Nuo to priklausė Suzanos gyvybė — ir taip pat „Skaitmeninės tvirtovės" ateitis.

Žinojo, kad pirmiausia, ką turi padaryti — tai sumažinti padėties įtampą. Po ilgos pauzės jis nenorom atsiduso.

— Gerai, Gregai. Tu laimėjai. Ko iš manęs reikalauji, kad padaryčiau?

Tyla. Išgirdęs komandoro toną, iš kurio atrodė, kad šis linkęs bendradarbiauti, Heilas trumpam tartum sutriko, nežinodamas, kaip elgtis. Jis truputėlį palaisvino Suzanos kaklą.

— N-na... — staiga netvirtu balsu sumikčiojo jis. — Pirmiausia atiduokite man savo ginklą. Abu eisite su manimi.

— Įkaitais? — Stratmoras šaltai nusijuokė. — Gregai, geriau pagalvok. Nuo čia iki automobilių aikštelės koks tuzinas ginkluotų apsaugininkų.

— Nesu kvailas, — atkirto Heilas. — Aš nusileisiu jūsų liftu. Suzana eis su manimi! *Jūs* liekate!

— Nemalonu tau tai pasakyti, — atrėmė Stratmoras, — bet lifte nėra srovės.

— Sušikta nesąmonė! — atrėžė Heilas. — Liftas gauna srovę iš pagrindinio korpuso! Aš mačiau schemas!

— Mes jau mėginome, — pridususi pratarė Suzana, stengdamasi padėti. — Jis neveikia.

— Jūs abu malate tokį šūdą, jog tiesiog sunku patikėti. — Heilas vėl suspaudė stipriau. — Jeigu liftas neveikia, aš nutrauksiu TRANSLTR praginą ir vėl atsiras srovė.

— Liftui reikia slaptažodžio, — vargais negalais piktai gebėjo išspausti iš savęs Suzana.

— Didelio čia daikto, — nusijuokė Heilas. — Neabejoju, komandoras pasakys jį. Tiesa, komandore?

— Nė už ką, — sušnypštė Stratmoras.

Heilas užvirė.

— Nagi, paklausykite, seni, — štai ką sutariame: jūs išleidžiate Suzaną ir mane savo liftu, mes kelias valandas važiuojame automobiliu, o paskui aš ją paleidžiu!

Stratmoras suprato, jog lošimo kaina kyla. Juk jis įklampino Suzaną, tad dabar privalo ją ištraukti. Jo balsas liko tvirtas it uola:

— O kaip mano planai dėl „Skaitmeninės tvirtovės"?

Heilas nusijuokė.

— Galite įrašyti tą savo slaptąją landą — aš neprasitarsiu nė žodžiu, —

jo balsas tapo grėsmingas. — Tačiau tą pat dieną, kai man pasirodys, kad mane sekate, su visa ta istorija kreipsiuos į spaudą. Papasakosiu, kad „Skaitmeninė tvirtovė" užteršta, ir nuskandinsiu visą šią sukruštą įstaigą!

Stratmoras svarstė Heilo pasiūlymą. Buvo švarus ir paprastas. Suzana liks gyva, o „Skaitmeninė tvirtovė" turės slaptą landą. Kol Stratmoras nepersekios Heilo, ta slapta landa neišaiškės. Stratmoras suvokė, kad Heilas neįstengs ilgai laikyti liežuvio už dantų. Bet vis dėlto... tai, kad žino apie „Skaitmeninę tvirtovę", buvo vienintelis Heilo apsidraudimas — galbūt jis elgsis protingai. Nors ir kas atsitiktų, Stratmoras žinojo, jog vėliau Heilą bus galima pašalinti.

— Apsispręskite, seni! — provokavo Heilas. — Mes išeiname ar ne? — Heilo rankos susiveržė apie Suzaną nelyginant spaustuvai.

Stratmoras žinojo, kad jeigu dabar tuojau pat paimtų telefoną ir iškviestų saugos tarnybą, Suzana liktų gyva. Galėtų dėl to lažintis iš savo paties gyvybės. Aiškiai regėjo tikėtiną įvykių seką. Tas telefono skambutis užkluptų Heilą visai nelauktai. Jis pultų į paniką ir, galų gale susidūręs su mažute armija, nesugebėtų veikti. Po trumpos kovos Heilas pasiduotų. *Bet jeigu iškviesiu saugos tarnybą,* — svarstė Stratmoras, — *mano planas žlugs.*

Heilas vėl spustelėjo. Suzana suriko iš skausmo.

— Na tai kaip? — šūktelėjo Heilas. — Man ją nugalabyti?

Komandoras svarstė savo pasirinkimo galimybes. Jeigu leistų Heilui pasiimti Suzaną iš Kriptografijos skyriaus, garantijų nebuvo. Heilas kurį laiką galėtų važiuoti automobiliu, sustoti miške. Jis turėtų ginklą... Stratmorui sumaudė paširdžiuos. Ką gali žinoti, kas nutiks, iki Heilas paleis Suzaną... *jeigu* išvis ją paleis. *Privalau iškviesti saugos tarnybą,* — nusprendė Stratmoras. — *Ką kita galiu padaryti?* Jis įsivaizdavo Heilą teisme, beriantį iš savęs viską, ką žino, apie „Skaitmeninę tvirtovę". *Mano planas sužlugs. Juk turi būti kokia nors kita išeitis.*

— Apsispręskite! — šūktelėjo Heilas, vilkdamas Suzaną laiptų link.

Stratmoras nesiklausė. Jeigu Suzanai išgelbėti reikėjo paaukoti savo planus, tebūnie taip — niekas nebuvo verta jos netekties. Bet Suzana Flečer buvo kaina, kurios Stratmorui nesinorėjo mokėti.

Heilas buvo užlaužęs Suzanai ranką už nugaros ir perkreipęs į šoną sprandą.

— Tai jūsų paskutinis šansas, seni! Duokite šen ginklą!

Mintys Stratmorui pašėlusiai lėkė galvoje, ieškodamos kitos išeities. *Visada juk būna kitų išeičių!* Galiausiai jis prašneko — ramiai, bemaž liūdnai:

— Ne, Gregai, man labai gaila. Bet paprasčiausiai negaliu tavęs išleisti.

Akivaizdžiai priblokštas, Heilas mažne paspringo.

— Ką?!

— Kviečiu saugos tarnybą.

Suzana aiktelėjo:

— Komandore! Ne!

Heilas tvirčiau suspaudė savo gniaužtuvus.

— Tik iškvieskite saugą, ir ji mirs!

Išsitraukęs nuo diržo mobilųjį, Stratmoras spragtelėjo mygtuką, pasirengdamas kalbėti.

— Gregai, tu blefuoji!

— Jūs tikrai to nepadarysite! — sušuko Heilas. — Aš netylėsiu! Sužlugdysiu jūsų planą! Juk esate vos per kelias valandas nuo savo svajonės! Kontroliuoti viso pasaulio duomenis! Nebeliks TRANSLTR. Nebeliks jokių ribų — vien tik laisvai prieinama informacija. Tai viso gyvenimo proga! Juk neleisite išslysti jai iš rankų!

Stratmoro balsas liko plieninis:

— Žiūrėkit į mane.

— Betgi... betgi kaip Suzana? — sumikčiojo Heilas. — Tik paskambinkite, ir ji mirs!

Komandoras laikėsi tvirtai:

— Aš pasirengęs surizikuoti.

— Sušikta nesąmonė! Jums dėl jos labiau pasistoja nei dėl „Skaitmeninės tvirtovės“! Pažįstu jus! Neišdrįsite to daryti!

Suzana buvo bepradedanti piktai paneigti, bet Stratmoras ją pralenkė.

— Jaunuoli! Tu *nepažįsti* manęs! Rizikuoti — mano duona. Jeigu nori žaisti kietai, tebūnie taip! — Jis ėmė spaudinėti telefono mygtukus. — Klaidingai mane įvertinai, sūnau! Niekas negrasina mano darbuotojų gyvybėms, o paskui išeina kaip niekur nieko! — Pakėlęs prie ausies telefoną, jis riktelėjo į mikrofoną:

— Centrine! Sujunkite su saugos tarnyba!

Heilas pradėjo sukti Suzanai sprandą.

— Aš-aš nugalabysiu ją. Prisiekiu!

— Nieko tokio nepadarysi! — pareiškė Stratmoras. — Nužudęs Suzaną, tik viską sau pablo... — jis nebaigė ir staigiai prisidėjo telefoną prie burnos. — Sauga! Čia komandoras Trevoras Stratmoras. Kriptografijos skyriuje yra paimtų įkaitais! Atsiųskite žmonių! Taip, *dabar pat*, velniai rautų! Taip pat sugedo generatorius. Tegul nukreipia srovę aplinkiniu keliu iš visų įmanomų išorinių šaltinių. Man reikia, kad po penkių minučių visos sistemos veiktų! Gregas Heilas nužudė vieną iš mano jaunesniųjų sistemų

saugos technikų. Laiko įkaite mano vyresniąją kriptografininkę. Jeigu prisireiks, jums leidžiama panaudoti prieš mus visus ašarines dujas! Ponui Heilui nesutikus paklusti, tegul snaiperiai jį nušauna. Aš prisiimu visą atsakomybę. Veikite nedelsiant!

Heilas stovėjo nejudėdamas — aiškiai suglebęs, neįstengiantis patikėti. Suzaną spaudžiantys jo gniaužtai atlėgo.

Stratmoras užtrenkė telefoną ir įsikišo atgal prie diržo.

— Tavo ėjimas, Gregai.

81

Pasmėlusiomis akimis Bekeris stovėjo prie taksofono kabinos terminalo keleivių salėje. Tegul veidas ir degė, šiek tiek pykino, nuotaika buvo gerokai bepasitaisanti. Tai baigta. Tikrai baigta. Jis keliauja namo. Žiedas ant piršto — tai Gralis, kurio ieškojo. Iškėlęs ranką prieš šviesą, prisimerkė žiūrėdamas į auksinį lankelį. Nepajėgė dar kaip reikiant matyti, kad galėtų perskaityti, bet įrašas tartum buvo ne angliškas. Pirmasis ženklas gal Q ar O, arba nulis, — akys pernelyg peršėjo, kad pavyktų suprasti. Bekeris tyrinėjo kelis pirmuosius ženklus. Šie neturėjo jokios prasmės. *Tai nacionalinio saugumo reikalas?*

Bekeris įžengė į taksofono kabiną ir ėmė rinkti Stratmoro numerį. Dar nebaigus jam spaudinėti tarptautinio kodo priešdėlį, išgirdo automatinį įrašą: „*Todos los circuitos están ocupados*"*, — pasakė balsas. — „Prašom padėti ragelį ir pabandyti skambinti vėliau." Bekeris susiraukė ir pakabino ragelį. Buvo pamiršęs: susisiekti tarptautiniu ryšiu iš Ispanijos — tas pat, kaip žaisti ruletę: svarbu ištaikyti laiką ir sėkmę. Gausiąs vėl pabandyti po kelių minučių.

Bekeris stengėsi nekreipti dėmesio į kankinamą akių peršulį nuo pipirų. Megana jam pasakė, kad trindamasis akis tik dar labiau šias sudirginsiąs; jis neįsivaizdavo, kad galėtų būti dar blogiau. Nekantraudamas vėl pabandė prisiskambinti. Linijos tebebuvo užimtos. Daugiau laukti Bekeris negalėjo — akys degte degė; turįs jas praskalauti vandeniu. Stratmoras gaus minutėlę kitą palaukti. Pusiau aklomis Bekeris pasuko tualetų link.

* Visos linijos užimtos (*isp.*).

Priešais vyrų tualeto duris tebešmėkšojo išskydęs valytojo vežimėlio vaizdas, tad Bekeris vėl pasuko į duris, pažymėtas DAMAS. Jam pasirodė, lyg viduje girdėtų balsus. Jis pabeldė.

— *Hola?*

Tyla.

Veikiausiai Megana, — pamanė jis. Iki skrydžio jai likę prastumti dar penkias valandas, pasakiusi, kad pabandys švariai nusitrinti dilbį.

— Megana? — pašaukė jis ir vėl pabeldė. Jokio atsako. Bekeris atsargiai pravėrė duris. — Alio? — Jis žengtelėjo vidun. Tualetas, rodos, buvo tuščias. Gūžtelėjęs pečiais, Bekeris nuėjo prie kriauklės.

Ši tebebuvo purvina, bet vanduo bėgo šaltas. Kol skalavosi vandeniu akis, Bekeris juto visas kūno poras susitraukiant. Skausmas ėmė rimti, ir ūkas pamažėle sklaidėsi. Bekeris pasižiūrėjo į save veidrodyje. Atrodė, lyg dienų dienas būtų verkęs.

Nusisausino veidą į švarko rankovę, ir tuomet staiga jam toptelėjo. Per visą jaudulį buvo užmiršęs, kur esąs. Juk čia oro uostas! Kažkur ten lauke ant gudrono dangos, viename iš trijų privačių Sevilijos oro uosto angarų, stovi „Learjet 60“, laukiantis jį pargabenti namo. Juk pilotas labai aiškiai buvo pasakęs: *Man įsakyta laukti, iki jūs sugrįšite.*

Sunku patikėti, pagalvojo Bekeris, kad po visko to jis baigė kaip tik ten, kur ir pradėjo. *Ko gi aš laukiu?* — nusijuokė jis. — *Neabejoju, pilotas galės pasiųsti Stratmorui radiogramą!*

Kikendamas Bekeris dirstelėjo į veidrodį ir pasitaisė kaklaraištį. Jau buvo beapsisukąs eiti, kai jo žvilgsnį pagavo kažkoks atspindys už nugaros. Bekeris apsigręžė. Pasirodo, tai buvo vienas Meganos kelionkrepšio galas, kyšantis iš po šiek tiek pravirų kabinos durų.

— Megana? — pašaukė jis. Niekas neatsiliepė. — *Megana?*

Nuėjęs prie kabinos durų, Bekeris garsiai pabeldė į šios sieną. Jokio atsako. Jis atsargiai stumtelėjo duris. Tos atsidarė.

Bekeris nuslopino siaubo riksmą. Megana sėdėjo ant klozeto, jos akys buvo užvirtusios aukštyn. Per patį vidurį kaktos iš kulkos pramuštos skylės veidu sruveno kraujingas skystis.

— O Dieve! — sukrėstas šūktelėjo Bekeris.

— *Está muerta,* — vos žmogiškas balsas sukrankė už jo. — Ji negyva.

Nejaugi tai sapnas? Bekeris apsisuko.

— *Señor Becker?* — paklausė kraupus balsas.

Apdujęs Bekeris stebeilijo į žmogų, įžengiantį pro tualeto duris. Jis atrodė keistai pažįstamas.

— *Soy Hulohot,* — pasisakė žudikas. — Esu Hulohotas. — Keistai tariami žodžiai tartum ėjo jam iš pilvo gelmių. Hulohotas ištiesė ranką. — *El anillo.* Žiedą.

Bekeris spoksojo nieko nesuvokdamas.

Žmogus siekė kišenėn ir išsitraukė revolverį. Pakėlęs ginklą, nusitaikė Bekeriui į galvą.

— *El anillo.*

Aiškumo mirksnį Bekeris patyrė pojūtį, kokio dar niekad nebuvo pažinojęs. Tartum gavę kažkokį pasąmoninio išlikimo instinkto ženklą, visi jo kūno raumenys vienu metu įsitempė. Pykštelint šūviui, jis nuskriejo per orą ir drėbėsi ant Meganos. Kulka susiplojo į sieną už jo.

— *Mierda!** — įniršo Hulohotas. Kažkaip paskutinį įmanomą mirksnį Deivido Bekerio suspėta mestis į šoną. Žmogžudys artinosi.

Vargais negalais Bekeris atsikėlė nuo negyvos paauglės. Išgirdo besiartinančius žingsnius. Alsavimą. Atlaužiamą ginklo gaiduką.

— *Adiós,* — sušnabždėjo žmogus, puldamas priekin it pantera ir nukreipdamas kabinos vidun revolverį.

Trenkė šūvis. Švystelėjo raudonis. Bet ne kraujo. Kažko kito. Daiktas, materializavęsis tartum nežinia iš kur, išlėkė iš kabinos ir smogė žudikui į krūtinę, todėl revolveris iššovė sekundės dalelytę per anksti. Tai buvo Meganos kelionkrepšis.

Bekeris šokte iššoko iš kabinos. Panardinęs petį į žmogaus krūtinę, nustūmė šį atbulom į kriauklę. Sutreškėjo lūžtančio kaulo garsas. Šukėmis pažiro veidrodis. Revolveris iškrito žudikui iš rankos. Abu vyrai parpuolė ant grindų. Išsilaisvinęs Bekeris nėrė išėjimo link. Hulohotas grabinėjosi ginklo, surado, apsisuko ir šovė. Kulka įsmigo į užsitrenkiančias tualeto duris.

Tuščia oro uosto salė plytėjo priešais Bekerį it neįveikiama dykuma. Kojos po juo kilnojosi greičiau, nei kada nors jo žinota jas taip gebant.

Jis įčiuožė į sukamąsias duris, ir tuo pat metu už nugaros pokštelėjo šūvis. Durų stiklas priešais jį susprogo skeveldrų liūtimi. Bekeris petimi įsirėžė į rėmą, ir durys pasisuko priekin. Po mirksnio jis paknopstom išpuolė ant šaligatvio.

Stovėjo laukiantis taksi.

— *Déjame entrar!* — suriko Bekeris, trinksėdamas kumščiais į užrakintas dureles. — Atidarykite! — Taksistas atsisakė įsileisti; mat klientas su

* Šūdas! (*Isp.*)

vielinių rėmelių akiniais buvo paprašęs jį palaukti. Bekeris atsigręžė ir išvydo Hulohotą, su pistoletu rankoje dumiantį per keleivių salę. Žvilgtelėjo į mažytę savo „Vespą" ant šaligatvio. *Aš žuvęs.*

Hulohotas išvirto pro sukamąsias duris kaip tik laiku, kad suspėtų pamatyti Bekerį veltui bandant kojiniu starteriu užvesti savąją „Vespą". Hulohotas nusišypsojo ir pakėlė ginklą.

Užspringo! Bekeris čiupinėjosi su svirtimis po kuro baku. Vėl užgulė starterį. Šis kostelėjo ir užgeso.

— *El anillo.* Žiedą, — balsas nuskambėjo čia pat.

Bekeris pakėlė galvą. Išvydo revolverio vamzdį. Šovinio lizdas sukosi. Bekeris darsyk stipriai numynė pėda starterį.

Hulohoto šūvis praskriejo Bekeriui pro pat galvą kaip tik tuo metu, kai motocikliukas atgijo ir šoko priekin. Bekeris laikėsi įsikibęs iš visų jėgų, kol „Vespa" nutrinksėjo žole apaugusiu pylimu ir virtuliuodama pasuko už pastato kampo ant kilimo-tūpimo tako.

Įsiutęs Hulohotas nuskuodė prie jo laukiančio taksi. Po kelių sekundžių apstulbęs taksistas gulėjo ant šaligatvio krašto ir lydėjo akimis savo mašiną nutolstant dulkių debesyje.

82

Komandoro telefono skambučio saugos tarnybai pasekmės pradėjo vis giliau strigti priblokštam Gregui Heilui į sąmonę, ir jis pasijuto besilpstąs nuo užliejusios panikos. *Atvyksta sauga!* Suzana ėmė slysti jam iš rankų. Heilas atsipeikėjo, sugriebė ją per liemenį ir vėl prisitraukė prie savęs.

— Paleiskite! — sušuko ji, ir balsas aidu nuskardėjo per kupolą.

Heilo galvoje siautėjo audra. Komandoro skambutis užklupo jį visiškai netikėtai. *Stratmoras paskambino saugos tarnybai! Jis aukoja savo susietus su „Skaitmenine tvirtove" planus!*

Niekad Heilas nebūtų pamanęs, kad komandoras leis „Skaitmeninei tvirtovei" išslysti. Juk slapta landa — viso gyvenimo šansas.

Heilą vis labiau trikdė panika, ir protas tartum krėtė jam išdaigas. Visur, kur tik žvelgė, jis regėjo Stratmoro beretos vamzdį. Ėmė suktis, laikydamas Suzaną prie pat savęs, bandydamas neleisti komandorui iššauti. Baimės genamas Heilas aklai tempėsi Suzaną laiptų link. Po penkių minu-

čių užsižiebs šviesos, durys atsidarys ir vidun įsiverš Ypatingojo reagavimo grupė.

— Jūs mane skaudinate! — duso Suzana. Beviltiškų Heilo piruetų metu ji žiopčiojo gaudydama orą ir kliūdama už grindų.

Heilas pagalvojo, gal ją paleisti ir strimgalviais mestis prie Stratmoro lifto, tačiau tai būtų savižudybė. Juk jis nežino slaptažodžio. Be to, Heilas žinojo, kad ištrūkęs iš NSA be įkaito, gali laikyti save kaip ir negyvu. Netgi jo „Lotus“ nepajėgs aplenkti NSA sraigtasparnių eskadrilės. *Tik Suzana viena gali sutrukdyti Stratmorui subombarduoti mane kelyje!*

— Suzana, — sušvokštė Heilas, vilkdamas ją laiptų link. — Eikite su manimi! Prisiekiu, nieko jums nepadarysiu!

Suzana tebesipriešino, ir Heilas sumojo turįs naujų problemų. Net jeigu jam kaip nors ir pavyktų atidaryti Stratmoro liftą ir kartu pasiimti Suzaną, ji neabejotinai priešinsis visąlaik pakeliui iš pastato. Heilas puikiai žinojo, kad Stratmoro liftas stoja tik vienoje vietoje: „požeminiame greitkelyje“, riboto naudojimo požeminių tunelių labirinte, per kurį slapčia vidun patekdavo užkulisiniai NSA galingieji. Heilas visiškai netroško su besipriešinančia įkaite galų gale pasiklysti NSA rūsių koridoriuose. Tai mirtini spąstai. Net jeigu ir išsigautų laukan, sumojo jis, — juk neturi ginklo. Kaip privers Suzaną eiti per automobilių aikštelę? Kaip pajėgs vairuoti?

Atsakymą pakišo vieno iš jūrų pėstininkų dėstytojų, mokiusį Heilą karo strategijos, balsas:

Jei versi ką nors piktumu, — perspėjo balsas, — *tau priešinsis. Bet įtikink jo protą mąstyti, kaip tu nori, ir turėsi sąjungininką.*

— Suzana, — išgirdo Heilas save tariant, — Stratmoras žmogžudys! Jums čia gresia pavojus!

Suzana tartum negirdėjo. Šiaip ar taip, Heilas suvokė, kad tai absurdiška taktika: Stratmoras niekad nenuskriaustų Suzanos, ir ji tai žinojo.

Heilas spogino akis į tamsą, svarstydamas, kur komandoras slepiasi. Staiga Stratmoras nutilo, ir tai Heilui sukėlė dar didesnę paniką. Jautė, kad jo laikas baigiasi. Saugos tarnyba gali prisistatyti bet kuriuo momentu.

Vėl atgavęs jėgas, Heilas apsivijo rankomis Suzaną per liemenį ir pūkšdamas ėmė tempti ją laiptais aukštyn. Užsikabinusi kulniukais už pirmojo laiptuko, ji spyriojosi. Niekas nepadėjo, Heilas buvo stipresnis.

Atsargiai Heilas atbulom traukėsi laiptais, tempdamas paskui save Suzaną. Stumti ją prieky savęs rasi būtų buvę lengviau, bet laiptų aikštelė viršuje buvo apšviesta Stratmoro kompiuterių monitorių. Jeigu Suzana eitų pirma, Stratmorui niekas netrukdytų šauti Heilui į nugarą. Vilkdamas Suzaną paskui save, jis turėjo gyvą skydą tarp savęs ir Kriptografijos salės.

Užkopęs apie trečdalį laiptų, apačioje Heilas išgirdo kažkokį judėjimą. *Stratmoras daro savo ėjimą!*

— Nebandykite to, komandore, — sušnypštė jis. — Šitaip tik pasistengsite, kad ji taptų negyva.

Heilas laukė. Bet tenai vien tvyrojo tyla. Jis atidžiai klausėsi. Nieko. Laiptų apačioje buvo ramu. Nejau jam tik pasivaideno? Nesvarbu. Stratmoras tikrai nesurizikuos šauti, kai pataikyti trukdo Suzana.

Bet tuomet, kai Heilas ėmė toliau vilkti paskui save Suzaną laiptais aukštyn, nutiko kai kas netikėta. Laiptų aikštelėje už jo kažkas tyliai dunkstelėjo. Heilas sustojo, gyslomis jam plūstelėjo adrenalinas. Nejau Stratmoras prasmuko laiptais viršun? Nuojauta jam kuždėjo, kad Stratmoras laiptų *apačioje.* Bet paskui staiga vėl tai pasikartojo — šįsyk garsiau. Ant viršutinės aikštelės aiškiai žingtelta!

Pagautas siaubo, Heilas suprato savo klaidą. *Stratmoras laiptų aikštelėje už manęs! Gali netrukdamas pataikyti man į nugarą!* Apimtas nevilties, jis apsuko Suzaną sau iš viršutinės pusės ir pradėjo trauktis laiptais atgal apačion.

Pasiekęs apatinį laiptuką, jis išgąstingai pažvelgė aukštyn į aikštelę ir šūktelėjo:

— Traukitės, komandore! Traukitės, arba aš perlaušiu jai...

Laiptų papėdėje, perskrodusi orą, beretos rankena trenkė Heilui į pakaušį.

Suzana išsiplėšė iš susmunkančio Heilo ir sutrikusi apsisuko. Sugriebęs Stratmoras prisitraukė ją prie savęs, apglėbė visą drebančią.

— Ššš, — ramino jis. — Tai aš. Viskas gerai.

— Ko...mandore, — virpanti aiktelėjo ji, nepajėgdama susivokti. — Aš maniau... maniau, kad jūs viršuje.... aš girdėjau...

— Nagi, nusiraminkite, — sukuždėjo jis. — Jūs girdėjote mane užmetant ant aikštelės savo mokasinus.

Suzana pasijuto besijuokianti ir verkianti tuo pat metu. Komandoras ką tik išgelbėjo jai gyvybę. Stovinčią čia, tamsoje, Suzaną užplūdo nepaprastas palengvėjimas. Tačiau ne be kaltės jausmo; atvyksta saugos žmonės. Kvailai leidosi Heilo sugriebiama, ir šis ja pasinaudojo prieš Stratmorą. Suzana suvokė komandorą sumokėjus didžiulę kainą, kad ją išgelbėtų.

— Atleiskite, — tarė ji.

— Už ką gi?

— Jūsų planai dėl „Skaitmeninės tvirtovės"... jie sužlugo.

Stratmoras papurtė galvą:

— Visai ne.

— Bet... bet saugos tarnyba? Bet kurią minutę jie čia atsiras. Mes neturėsime laiko...

— Sauga neatvyksta, Suzana. Mudu turime laiko į valias.

Suzana suglumo. *Neatvyksta?*

— Betgi jūs paskambinote...

Stratmoras susijuokė:

— Seniausiai žinoma gudrybė. Aš tik suvaidinau skambinąs.

83

Be abejo, Bekerio „Vespa“ buvo mažiausia transporto priemonė, kada nors skriejusi Sevilijos oro uosto kilimo-tūpimo taku. Jos maksimalus greitis, zvimbaujantis 50 mylių per valandą, skambėjo veikiau kaip grandinio pjūklo nei motociklo ir, deja, turėjo gerokai mažiau galios, kad būtų galima pakilti į orą.

Šoniniame veidrodėlyje Bekeris pamatė kokius keturis šimtus jardų užpakalyje taksi įsukant į užtemdytą kilimo ir tūpimo taką. Automobilis kaipmat pradėjo artėti. Bekeris pažvelgė priekin. Tolumoje, maždaug už pusės mylios, nakties dangaus fone dunksojo lėktuvų angarų apybrėžos. Bekeris paklausė savęs, ar per tokį nuotolį taksi suspės jį prisivyti. Žinojo, kad Suzana gebėtų atlikti šią aritmetiką per porą sekundžių ir apskaičiuoti jo galimybes. Staiga Bekerį apėmė baimė, kokios iki šiol dar niekad nebuvo patyręs.

Jis palenkė galvą ir pasuko droselį iki pat galo. „Vespa“ tikrai nešėsi visomis savo išgalėmis. Bekeris spėjo taksi už jo lekiant bemaž devyniasdešimt mylių per valandą, — dvigubai greičiau nei jis. Bekeris nusitaikė į tris šmėksančius priekyje statinius. *Vidurinysis. „Learjet“ būtent jame.* Pokštelėjo šūvis.

Kulka įsirausė į tako gudroną per kelis jardus už jo. Bekeris pažvelgė per petį atgal. Išsilenkęs pro langą žudikas taikėsi. Bekeris staigiai pasuko į šalį, ir šoninis jo veidrodėlis susprogo skeveldrų lietumi. Pajuto kulkos smūgį persiduodant rankenomis iki pat jo. Visu kūnu jis prigludo prie motociklo. *Dieve, padėk, man nepavyks!*

Priekyje Bekerio „Vespos“ gudronas jau ėmė šviesėti. Taksi artėjo, priekiniai jo žibintai driekė kilimo-tūpimo taku vaiduokliškus šešėlius. Vėl pokštelėjo šūvis. Kulka rikošetu atsimušė nuo motociklo korpuso.

Bekeris iš visų jėgų stengėsi atsispirti pagundai staiga pasukti į šalį. *Privalau pasiekti angarą!* Kažin, ar „Learjet“ pilotas mato juos atlekiant. *Ar jis turi ginklą? Ar suspės laiku atidaryti kabinos dureles?* Bet, vis labiau artėdamas prie apšviestos atdarų angarų platybės, jis suprato, kad klausimas bergždžias. „Learjet“ niekur nebuvo matyti. Regėdamas išskydusius vaizdus jis spitrijo ir meldėsi, kad jam būtų pasivaidenę. Anaiptol. Angare ničnieko. *O, Dieve mano! Kurgi lėktuvas?*

Abi transporto priemonės it raketos įšovė į tuščią angarą. Bekeris beviltiškai dairėsi išsigelbėjimo. Nebuvo jokio. Pastato galinė siena iš didžiulio gofruoto metalo lakšto neturėjo nei durų, nei langų. Taksi suriaumojo šalia jo, ir, žvilgtelėjęs kairėn, Bekeris išvydo Hulohotą pakeliant revolverį.

Refleksas paėmė viršų. Bekeris nuspaudė stabdžius. Bet greitis veik nesulėtėjo. Angaro grindys buvo slidžios nuo alyvos. „Vespa“ ėmė pašėlusiai slysti šonu priekin.

Greta kurtinamai sužvigo užsiblokavę taksi stabdžiai, ir apyplikės padangos ėmė čiuožti slidžia danga. Išmetamųjų dujų ir degančių padangų dūmų debesyje automobilis apsisuko ratu vos per kelis colius į kairę nuo slystančios Bekerio „Vespos“.

Dabar viena šalia kitos abi transporto priemonės nesuvaldomai sklendė į galinę angaro sieną. Bekeris iš paskutiniųjų mynė stabdžius, bet sukibimo nebuvo — tartum važiuotum ledu. Priekyje grėsmingai artėjo metalinė siena, ji jau niūksojo visai čia pat. Bekeris įsirężė pasitikti smūgio, o tuo pat metu greta, sukdamasis beprotiškomis spiralėmis, slydo taksi.

Kurtinamai sutreškėjo plienas ir gofruotas metalas. Bet skausmo nebuvo. Staiga Bekeris atsidūrė atvirame ore, vis dar ant savosios „Vespos“ kratėsi žolės lauku. Galinė angaro siena priešais jį tartum išnyko. Taksi, virtuliuodamas per lauką, lėkė šalia. Milžiniškas angaro galinės sienos gofruoto metalo lakštas, atšokęs nuo automobilio variklio dangčio, praskriejo Bekeriui virš galvos.

Pašėlusiai tvinksinčia širdimi Bekeris dar paspaudė „Vespą“ ir nėrė naktin.

Baigęs lituoti paskutinį tašką, Džeba patenkintas atsiduso. Išjungė lituoklį, padėjo į šalį pieštukinį žibintuvėlį ir sekundėlę gulėjo pagrindinio

kompiuterio korpuso tamsoje. Jautėsi siaubingai pavargęs. Sprandą maudė. Darbas viduje visados nepatogus, ypač jo stambumo žmogui.

O juos gamina vis mažesnius, — mąstė jis.

Užmerkė akis tikrai užsitarnauto poilsio minučiukei, ir tuo pat metu kažkas ėmė tampyti jį už batų.

— Džeba! Nagi, išlįsk! — šaukė moteriškas balsas.

Midžė mane surado. Jis suvaitojo.

— Džeba! Nagi, išlįsk!

Nenoromis jis išsirangė laukan.

— Dėl Dievo meilės, Midže! Juk sakiau... — Bet tai buvo ne Midžė. — Soši?

Soši Kuta buvo gyvas devyniasdešimties svarų vielų ritinys. Dešinioji Džebos ranka, itin aštraus proto sistemų saugos technikė, baigusi MIT. Ji dažnai dirbdavo su Džeba iki vėlumos ir, rodos, vienintelė iš technikų nesiduodavo jo įbauginama. Piktai žioruodama akimis ji paklausė:

— Kodėl, po velnių, neatsiliepėte telefonu? Ar į mano žinutę, pasiųstą pranešimų gavikliu?

— *Jūsų* žinutę? — pakartojo Džeba. — Maniau, kad tai...

— Tiek to. Dedasi kažkas keista pagrindiniame duomenų banke.

Džeba pasižiūrėjo į laikrodį.

— Keista? — dabar jis sunerimo. — Galite kalbėti konkrečiau?

Po dviejų minučių Džeba nešėsi koridoriumi duomenų banko link.

85

Gregas Heilas gulėjo suriestas ant Trečiojo mazgo grindų. Stratmoras ir Suzana ką tik buvo atvilkę jį per Kriptografijos salę ir surišę rankas dvylikto kalibro laidu nuo Trečiojo mazgo lazerinių spausdintuvų.

Suzana vis dar nepajėgė atsipeikėti nuo vos tik prieš kelias minutes Stratmoro atlikto apsukraus manevro. *Jis suvaidino skambinąs!* Kažkokiu būdu Stratmoras paėmė Heilą nelaisvėn, išgelbėjo Suzaną ir išsikovojo sau laiko „Skaitmeninei tvirtovei“ perrašyti.

Suzana neramiai nužvelgė surištą kriptografininką. Heilas sunkiai alsavo. Stratmoras sėdėjo ant sofutės, nepatogiai atrėmęs sau ant kelių beretą. Suzana vėl sutelkė dėmesį į Heilo terminalą ir toliau tęsė atsitiktinės sekos paieškas.

Ketvirtoji sekos paieška perbėgo visą eigą ir sugrįžo be nieko.

— Vis nesiseka, — atsiduso ji. — Ko gero, teks palaukti, kol Deividas suras Tankado kopiją.

Stratmoras metė jai smerkiamą žvilgsnį.

— Jei Deividui nepavyks, o Tankado raktas paklius į blogas rankas...

Baigti Stratmorui nereikėjo. Suzana suprato. Kol „Skaitmeninės tvirtovės“ failas internete nebus pakeistas Stratmoro modifikuotąja versija, Tankado prieigos raktas kels pavojų.

— Kai mes sumainysime juos, — pridūrė Stratmoras, — man nerūpės, kiek prieigos raktų bus pasklidę; kuo daugiau, tuo linksmiau. — Jis pamojo jai tęsti paiešką. — Bet iki tol mes žaidžiame, stengdamiesi pralenkti laiką.

Suzana išsižiojo sutikti, bet jos žodžius nustelbė kurtinamas kauksmas. Kriptografijos salės tylą sutrikdė pavojaus sirena iš požeminių aukštų. Suzana ir Stratmoras apsimainė išgąstingais žvilgsniais.

— Kas *tai*? — sušuko Suzana, spėdama paklausti tarp besikartojančių sirenos protrūkių.

— TRANSLTR! — irgi šūktelėjo jai Stratmoras, iš veido susirūpinęs. — Jis perkaito! Gal Heilas buvo teisus, kad atsarginė srovė nepaduoda pakankamai freono.

— O kaip automatinis stabdymas?

Kiek pagalvojęs, Stratmoras sušuko:

— Kažkur turėjo įvykti trumpasis jungimas! — Geltonas signalinio švyturio spindulys, sukdamas ratą viršum Kriptografijos salės, pulsuojančiais blyksniais perbėgo komandoro veidu.

— Verčiau jūs sustabdykite! — riktelėjo Suzana.

Stratmoras linktelėjo. Ką gali žinoti, kas atsitiktų, jeigu trys milijonai silicio procesorių perkaistų ir sumanytų užsidegti. Stratmorui reikėjo užlipti laiptais prie savojo terminalo ir nutraukti „Skaitmeninės tvirtovės“ praginą — dargi anksčiau, nei kas nors už Kriptografijos sienų bus pastebėjęs bėdą ir nusprendęs pasiųsti greitąją techninę pagalbą.

Komandoras žvilgtelėjo į Heilą. Vis dar be sąmonės. Padėjo beretą ant stalo šalia Suzanos ir, perrėkdamas sirenas, šūktelėjo:

— Tuoj grįšiu! — Išnykdamas pro angą Trečiojo mazgo sienoje, atsigręžęs per petį dar pridūrė: — Ir suraskite man tą prieigos raktą!

Žvelgdama į bevaisės prieigos rakto paieškos rezultatus, Suzana vylėsi, kad Stratmoras paskubės ir nutrauks paiešką. Garsai ir šviesos Kriptografijos salėje kėlė įspūdį, lyg būtų paleidžiama raketa.

Heilas ant grindų krustelėjo. Sulig kiekvienu sirenos ūksmu jis raukėsi.

Suzana nutvėrė save bečiupinėjant beretą. Atmerkęs akis Heilas išvydo Suzaną Flečer, stovinčią čia pat greta ir nusitaikiusią pistoletu jam į šakumą.

— Kur prieigos raktas? — griežtai paklausė ji.

Heilui sunkiai sekėsi susivokti aplinkoje.

— K-kas atsitiko?

— Susprogdinote jį, štai kas atsitiko. Nagi, kur prieigos raktas?

Heilas pabandė pajudinti rankas, bet suprato esąs surištas. Veidą jam perkreipė panika.

— Paleiskite mane!

— Man reikia prieigos rakto, — pakartojo Suzana.

— Aš neturiu jo! Paleiskite mane! — Heilas pamėgino atsistoti, bet įstengė tik persiversti ant šono.

Tarp sirenos kauksmų Suzana suriko:

— Jūs — Šiaurės Dakota, ir Ensejis Tankadas davė jums savojo prieigos rakto kopiją. Man dabar jo reikia!

— Jūs išprotėjote! — sušvokštė Heilas. — Nesu Šiaurės Dakota! — Jis nesėkmingai stengėsi išsivaduoti iš pančių.

Suzana piktai užsipuolė:

— Nemeluokite. Kurių velnių visas Šiaurės Dakotos paštas *jūsiškėje* internetinėje abonento dėžutėje?

— Jau sakiau jums! — gynėsi Heilas, vis tebekaukiant sirenoms. — Aš šniukštinėjau Stratmorą! Tą elektroninį paštą nukopijavau iš *Stratmoro* dėžutės — elektroninį paštą, kurį COMINT išvogė iš Tankado!

— Paistalai! Jūs niekaip negalėjote šniukštinėti po komandoro abonentinę dėžutę!

— Jūs nesuprantate! — riktelėjo Heilas. — Stratmoro dėžutėje *jau buvo* informacijos nuotėkis! — savo žodžius jis išrėkė trumpais intervalais tarp sirenų kauksmo. — Kažkas kitas ten įstatė „blakutę". Manau, kad direktorius Fonteinas! Aš tik prisijungiau! Patikėkite manimi! Štai kaip sužinojau apie jo planą perrašyti „Skaitmeninę tvirtovę"! Aš skaičiau Stratmoro „proto šturmus"!

Proto šturmus? Suzana trumpam nutilo. Stratmoras neabejotinai apmetė savo planus dėl „Skaitmeninės tvirtovės", naudodamasis savąja „BrainStorm" programine įranga. Jeigu kas nors šniukštinėjo po komandoro abonentinę dėžutę, veikiausiai visa informacija buvusi prieinama...

— Perrašyti „Skaitmeninę tvirtovę" — *šlykštu*! — sušuko Heilas. — Jūs, po šimts, puikiai suprantate, ką tai reiškia — visišką NSA prieigą! — Sirenos vis kaukė, nustelbdamos jo balsą, bet Heilas buvo apsėstas savo minčių. — Jūs manote, mes pasirengę tokiai atsakomybei? Manote, kad *kas nors* pasirengęs? Tai sukruštai trumparegiška! Sakote, mūsų valdžia faktiškai

siekia to, kas būtų geriausia žmonių labui? Nuostabu! Bet kas atsitiks, kai kuri nors būsima valdžia nesieks to, kas būtų geriausia žmonių labui? Juk ši technologija — *visiems laikams*!

Suzana vos galėjo jį girdėti; triukšmas Kriptografijoje kurtino.

Heilas stengėsi išsilaisvinti. Žvelgdamas Suzanai į akis, jis vis šaukė:

— Kaip, velniai rautų, civiliai gyventojai apsigins nuo policinės valstybės, kai vaikinas viršuje turės prieigą prie visų jų komunikacijų linijų? Kaipgi jie rengs maištą?

Šį argumentą Suzana buvo girdėjusi daug sykių. Argumentas dėl būsimų vyriausybių buvo nuolatinis EFF nusiskundimas.

— Stratmoras privalėjo būti sustabdytas! — suriko Heilas, vis tebestūgaujant sirenoms. — Aš prisiekiau tai padaryti. Štai ką visą dieną čia veikiau — stebėjau jo dėžutę, laukiau, kad padarytų savo ėjimą, ir tuomet galėčiau užregistruoti atliekamą sukeitimą. Man reikėjo įrodymo — įkalčio, kad jis įrašė slaptą landą. Štai kodėl persikopijavau į savo abonentinę dėžutę visą jo elektroninį paštą. Tai buvo įkaltis, kad jis vis sekė „Skaitmeninę tvirtovę." Ketinau su šia informacija kreiptis į spaudą.

Suzanai permušė širdį. Ar ji teisingai išgirdo? Staiga visa ėmė skambėti taip būdingai Gregui Heilui. *Nejau tai įmanoma?* Jeigu Heilas žinojo apie Stratmoro planą paleisti rinkon užterštą „Skaitmeninės tvirtovės" versiją, jis galėjo išlaukti, iki visas pasaulis ims ja naudotis, o tuomet numesti savąją bombą — kartu su įrodymu!

Suzana įsivaizdavo antraštes: KRIPTOGRAFININKAS GREGAS HEILAS ATSKLEIDŽIA SLAPTĄ JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PLANĄ KONTROLIUOTI GLOBALIĄ INFORMACIJĄ!

Nejaugi vėl iš naujo „Šoklys"? Atskleidęs NSA slaptą landą, Gregas Heilas išgarsėtų kaip nė nebuvo tikėjęsis drąsiausiose svajonėse. Tai taip pat nugramzdintų NSA. Staiga jai toptelėjo, kad galbūt Heilas sako tiesą. *Ne!* Tuoj pat nusprendė ji. *Žinoma, ne!*

Heilas toliau gynėsi:

— Aš nutraukiau jūsų pėdsekį, nes pamaniau, kad ieškote *manęs*! Pamaniau, jog jūs įtariate, kad Stratmoras šnipinėjamas! Nenorėjau, kad surastumėte informacijos nuotėkį ir atsektumėte šį iki manęs!

Tai įtikima, bet nepanašu į tiesą.

— Tuomet kodėl nužudėte Čartrukianą? — kirto Suzana.

— Aš nenužudžiau! — per triukšmą suriko Heilas. — Tai Stratmoras jį nustūmė! Viską mačiau iš apačios! Čartrukianas rengėsi iškviesti sistemų saugos technikus ir taip sužlugdyti Stratmoro slaptosios landos planus!

Heilas gudrus, — pagalvojo Suzana. — *Turi atsakymą į bet kokį klausimą.*

— Paleiskite mane! — meldė Heilas. — Aš nieko nepadariau!

— *Nieko* nepadarėte? — šūktelėjo Suzana, stebėdamasi, ką Stratmoras ten taip ilgai veikia. — Jūs ir Tankadas laikėte NSA įkaite. Bent iki tol, kol jį išdavėte. Pasakykite, — mygo ji, — ar Tankadas iš tiesų mirė nuo širdies priepuolio, ar paprašėte vieną iš savo draugelių išsiųsti jį anapus?

— Kokia jūs akla! — sušuko Heilas. — Nejau nematote, kad aš niekuo dėtas? Atriškite mane! Kol dar neatvyko saugos tarnyba!

— Saugos tarnyba neatvyks, — tiesiai šviesiai metė ji.

Heilas išblyško.

— Ką?

— Stratmoras suvaidino skambinąs.

Akys Heilui išsiplėtė. Mirksnį jis atrodė paralyžiuotas, paskui suskato pašėlusiai rangytis.

— Stratmoras mane užmuš! Neabejoju, kad tai padarys! Aš per daug žinau!

— Ramiau, Gregai.

Per sirenų kauksmą Heilas suriko:

— Bet aš juk nekaltas!

— Meluojate! Ir aš turiu įrodymą! — Suzana apsuko aplinkui terminalų ratą. — Prisimenate tą pėdsekį, kurio kelionę nutraukėte? — paklausė ji, prieidama prie savo pačios terminalo. — Aš jį pasiunčiau vėl! Gal pažiūrėkime, ar jis dar nesugrįžo?

Ir tikrai, Suzanos ekrane mirksėjo piktograma, perspėjanti ją, kad pėdsekys sugrįžęs. Apglėbusi delnu pelę, ji atidarė pranešimą. *Atsakymas galutinai nuspręs Heilo likimą,* — dingtelėjo jai. — *Heilas — Šiaurės Dakota.* Duomenų langelis atsidarė. *Heilas...*

Suzana sustingo. Pėdsekys materializavosi, ir Suzana apstulbusi stovėjo be amo. Tikrai įvyko kažkokia klaida; pėdsekys nurodė kitką — visiškai neįtikimą asmenį.

Atsisėdusi prie terminalo, Suzana darsyk perskaitė prieš ją pasirodžiusius duomenis. Tai buvo toji pati informacija, kurią Stratmoras pasakė gavęs, kai *pats* paleido pėdsekį! Tada Suzana pamanė, kad Stratmoras padarė klaidą, tačiau ji žinojo savąjį pėdsekį suformavusi nepriekaištingai.

Ir vis dėlto informacija ekrane buvo neįtikima.

NDAKOTA = ET@DOSHISHA.EDU

— ET? — nustebo Suzana. Jai sukosi galva. — Šiaurės Dakota — Ensejis Tankadas?

Tiesiog protu nesuvokiama. Jeigu duomenys teisingi, Tankadas ir jo partneris — *tas pats* asmuo. Suzanos mintys staiga tapo nerišlios. Ji troško, kad greičiau liautųsi kaukusios sirenos. *Kodėl Stratmoras neišjungia tų prakeiktųjų?*

Heilas raičiojosi ant grindų, stengdamasis pamatyti Suzaną.

— Kas ten parašyta? Pasakykite man!

Suzana atsiribojo nuo Heilo ir sąmyšio aplinkui save. *Šiaurės Dakota — Ensejis Tankadas...*

Suzana perstumdė dėlionės fragmentėlius, stengdamasi viską sustatyti į vietą. Jeigu Tankadas — Šiaurės Dakota, tuomet jis siuntinėjo elektroninio pašto laiškus sau pačiam... o tai reiškė, kad Šiaurės Dakota neegzistuoja. Tankado partneris — apgaulė.

Šiaurės Dakota — šmėkla, — tarė sau. — *Dūmai ir veidrodžio atspindžiai.*

Talentinga gudrybė. Matyt, Stratmoras sekė tik vieną teniso partijos pusę. Kadangi kamuoliukas vis sugrįždavo, jis manė, kad kitoje tinklo pusėje kažkas aną atmušinėja. Bet Tankadas žaidė į sieną. Jis skelbė „Skaitmeninės tvirtovės" pranašumus elektroniniu paštu, kurį siuntinėjo sau pačiam. Parašydavo laiškus, siųsdavo anoniminiam persiuntėjui, ir po kelių valandų persiuntėjas sugrąžindavo juos tiesiai jam.

Taigi, sumojo Suzana, viskas buvo taip aišku. Tankadas *norėjo,* kad komandoras jį šnipinėtų... *norėjo,* kad šis skaitytų elektroninį paštą. Ensejis Tankadas sukūrė menamą draudimo polisą, netgi nebūdamas priverstas patikėti savąjį prieigos raktą kokiai nors kitai gyvai būtybei. Žinia, norėdamas, kad visas farsas atrodytų autentiškai, Tankadas pasinaudojo slapta interneto abonentine dėžute... tik tiek slapta, kad užtektų nuraminti bet kokius įtarimus, jog visas reikalas inscenizuotas. Tankadas buvo savo paties partneris. Šiaurės Dakota neegzistuoja. Ensejis Tankadas visą spektaklį vaidino vienas pats.

Vieno aktoriaus spektaklis.

Suzanai toptelėjo siaubinga mintis. *Tankadas galėjo panaudoti savo korespondencijos klastotę tam, kad įtikintų Stratmorą tiesiog bet kuo.*

Ji prisiminė pirmą savo reakciją, kai Stratmoras jai pasakė apie neįveikiamą algoritmą. Ji būtų galėjusi prisiekti, jog tai neįmanoma. Padėtis atrodė grėsminga, ir nuo nerimo Suzanai stipriai sumaudė paširdžiuos. Kokį gi įrodymą jie faktiškai turėjo, kad Tankadas iš tiesų sukūrė „Skaitmeninę tvirtovę"? Tik daugybę akių dūmimo jo elektroniniame pašte. Ir, žinoma... TRANSLTR. Kompiuteris jau veik dvidešimt valandų įstrigęs begaliniame cikle. Tačiau Suzana žinojo, kad esama ir kitų programų, kurios galėtų pri-

versti TRANSLTR taip ilgai dirbti, programų, kurias lengviau sukurti nei neįveikiamą algoritmą.

Virusai.

Kūnu jai perbėgo šiurpulys.

Bet kaipgi galėjo virusas patekti į TRANSLTR?

It balsas iš kapo atsakymą davė Filas Čartrukianas. *Stratmoras apėjo Špicrutę!*

Staiga Suzana sumojo tiesą — visa tapo šleikščiai aišku. Stratmoras parsisiųsdino Tankado „Skaitmeninę tvirtovę" ir bandė įvesti ją į TRANSLTR, kad tas iššifruotų. Bet Špicrutė atmetė failą, nes šis turėjo pavojingų mutacinių sekų. Normaliomis aplinkybėmis Stratmoras būtų susirūpinęs, bet jis buvo matęs Tankado elektroninį paštą — *Visa gudrybė — mutacinės sekos!* Jausdamasis tikras, kad „Skaitmeninę tvirtovę" saugu įkelti, Stratmoras apėjo Špicrutės filtrus ir pasiuntė failą į TRANSLTR.

Suzana mažne prarado žadą.

— *Nėra* jokios „Skaitmeninės tvirtovės", — duso ji, o sirenos vis kaukė. Silpdama ji pamažėle pasirėmė į terminalą. Tankadas leidosi meškerioti kvailių... ir NSA prarijo masalą.

Ir tuomet nuo laiptų viršaus atskriejo pratisas sielvartingas riksmas. Šaukė Stratmoras.

Kai Suzana uždususi atskubėjo prie komandoro kabineto durų, Trevoras Stratmoras nulinkusia galva, nuo prakaito spindinčia monitoriaus šviesoje kakta sėdėjo susikūprinęs prie savo rašomojo stalo. Sirenos požeminiuose aukštuose nesiliovė kaukusios.

Suzana pripuolė prie jo stalo.

— Komandore?

Stratmoras nesujudėjo.

— Komandore! Turime sustabdyti TRANSLTR! Pas mus...

— Jis mus paėmė, — pasakė Stratmoras, nepakeldamas akių. — Tankadas apkvailino mus visus...

Iš komandoro balso ji galėjo atspėti, kad jis suprato. Visas Tankado akių dūmimas apie neįveikiamą algoritmą... prieigos rakto aukcioną — visa

tai buvo vaidyba, akivaizdi apgaulė. Tankadas įviliojo NSA į spąstus — sugundė šnipinėti jo paštą, privertė patikėti, kad turėjęs partnerį, ir parsisiųsdinti labai pavojingą failą.

— Mutacinės sekos... — Stratmoras užsikirto.

— Žinau.

Komandoras pamažu pakėlė galvą:

— Failas, kurį parsisiųsdinau iš interneto... buvo...

Suzana stengėsi išlikti rami. Visi dėlionės fragmentai persislinko. Niekad nebuvo jokio neįveikiamo algoritmo — jokios „Skaitmeninės tvirtovės". Faile, kurį Tankadas paskelbė internete, buvo užšifruotas virusas, veikiausiai užplombuotas kokiu nors paprastu masinės rinkos šifravimo algoritmu, pakankamai tvirtu, kad niekas nesusigundytų — niekas, išskyrus NSA. TRANSLTR perlaužė plombą ir išlaisvino virusą.

— Mutacinės sekos, — sugargždėjo komandoras. — Tankadas sako, kad jos — tik algoritmo dalis. — Stratmoras vėl užsikniaubė ant stalo.

Suzana suprato komandoro kančią. Jis buvo visiškai apgautas. Tankadas nė neketino leisti kuriai nors kompiuterių kompanijai nusipirkti jo algoritmą. *Nebuvo* jokio algoritmo. Visas tas dalykas — muilo burbulas. „Skaitmeninė tvirtovė" — šmėkla, farsas, masalas, sukurtas NSA sugundyti. Kiekvieną Stratmoro ėjimą darė už kulisų stovintis ir virvutes tampantis Tankadas.

— Aš apėjau Špicrutę, — sudejavo komandoras.

— Jūs nežinojote.

Stratmoras trenkė kumščiu į stalą.

— *Privalėjau* žinoti! Dieve mano, jo priedangos vardas! NDAKOTA! Pažvelkit!

— Ką turite omenyje?

— Jis iš mūsų juokiasi! Juk tai prakeikta anagrama!

Mirksnį Suzana suglumo. *NDAKOTA — anagrama?* Ji įsivaizdavo raides ir ėmė mintyse jas perstumdinėti. *Ndakota... Kado-tan... Oktadan... Tandoka...* Jai sulinko keliai. Stratmoras teisus. Aišku kaip dieną. Kaipgi jie galėję to nepastebėti? Šiaurės Dakota anaiptol nebuvo užuomina į valstiją — tai Tankado druska ant žaizdos! Jis netgi atsiuntė NSA perspėjimą, rėkte rėkiančią nuorodą, kad NDAKOTA — tai jis pats. Raidės susidėsto į TANKADO. Bet geriausieji pasaulio dešifruotojai to nepastebėjo, visai kaip jis ir planavo.

— Tankadas tyčiojosi iš mūsų, — tarė Stratmoras.

— Turite nutraukti TRANSLTR darbą, — pareiškė Suzana.

Stratmoras nematančiu žvilgsniu stebeilijo į sieną.

— Komandore. Sustabdykite jį! Dievas težino, kas ten viduje dedasi!

— Aš bandžiau, — sukuždėjo Stratmoras taip tyliai, kaip ji dar niekad nebuvo girdėjusi.

— Ką norite tuo pasakyti, kad bandėte?

Stratmoras pasuko į ją ekraną. Monitorius buvo pritemęs iki keistai kaštoninio atspalvio. Apačioje dialogo langelis rodė daugybę pastangų sustabdyti TRANSLTR. Į jas visas buvo tas pats atsakas:

GAILA. NUTRAUKTI NEGALIMA.
GAILA. NUTRAUKTI NEGALIMA.
GAILA. NUTRAUKTI NEGALIMA.

Sujzena pašiurpo. *Nutraukti negalima? Betgi kodėl?* Ji bijojo jau žinanti atsakymą. *Taigi toks Tankado kerštas? Sunaikinti TRANSLTR!* Metų metus Ensejis Tankadas norėjo, kad pasaulis sužinotų apie TRANSLTR, bet niekas juo netikėjo. Tad jis nusprendė sunaikinti didžiąją pabaisą pats. Jis kovojo iki mirties dėl to, kuo tikėjo — asmens teise į privatumą.

Apačioje kaukė sirenos.

— Privalome išjungti visą srovę, — pareikalavo Suzana. — Tuojau pat!

Suzana žinojo, kad jeigu jie paskubės, galės išjungti didžiąją lygiagretaus apdorojimo mašiną. Kiekvienas kompiuteris pasaulyje — pradedant „Radio Shack“ korporacijos asmeniniais kompiuteriais ir baigiant NASA Žemės palydovų valdymo sistemomis — turėjo avariniams atvejams kaip šis įstatytą automatinį išjungiklį. Ne itin žavus sprendimas, bet jis visados suveikdavo. Tai buvo žinoma kaip „ištraukti kištuką“.

Išjungdami visą likusią Kriptografijoje srovę, jie galėtų priversti TRANSLTR sustoti. O vėliau galėtų pašalinti virusą. Būtų visai nesudėtinga performuoti TRANSLTR standžiuosius kaupiklius. Performuojant būtų visai ištrinta kompiuterio atmintis — duomenys, programos, virusas, viskas. Daugeliu atvejų po performavimo būdavo prarandama tūkstančiai failų, metų metai darbo. Bet TRANSLTR buvo kitoks — jį buvo galima performuoti iš esmės ničnieko neprarandant. Lygiagretaus apdorojimo mašinos buvo suprojektuotos mąstyti, ne atsiminti. Faktiškai TRANSLTR viduje nieko nebuvo sukaupta. Iššifravęs kodą, jis persiųsdavo rezultatus į pagrindinį NSA duomenų banką, kad šiame...

Suzana sustingo. Staiga viską iki galo suvokusi, ji prisidengė delnu burną ir nuslopino riksmą.

— Pagrindinis duomenų bankas!

Matyt, irgi jau tai suvokęs, Stratmoras stebeilijo tamson. Jo balsas nuskambėjo it atsietas nuo kūno:

— Taip, Suzana, pagrindinis duomenų bankas...

Suzana ryžtingai linktelėjo. *Tankadas pasinaudojo TRANSLTR, kad galėtų įterpti virusą į pagrindinį mūsų duomenų banką...*

Stratmoras geibiai pamojo į monitorių. Suzana vėl nukreipė žvilgsnį į ekraną priešais save ir perskaitė po dialogo langeliu parašytus žodžius:

PAPASAKOKITE PASAULIUI APIE TRANSLTR
DABAR JUS IŠGELBĖS TIKTAI TIESA...

Suzaną nuvėrė šaltis. NSA buvo sukaupta slapčiausioji nacijos informacija: karinių ryšių protokolai, patvirtinamieji SIGINT* kodai, užsienio šnipų tapatybės, pažangios ginkluotės brėžiniai, pervesti į skaitmeninę formą dokumentai, prekybos sutartys — sąrašas begalinis.

— Tankadas juk negalėjo išdrįsti! — pareiškė ji. — Sugadinti slaptuosius šalies dokumentus? — Suzana netgi neįstengė patikėti, kad Ensejis Tankadas būtų išdrįsęs užpulti NSA duomenų banką. Ji spogino akis į jo žinutę:

DABAR JUS IŠGELBĖS TIKTAI TIESA

— Tiesa? — paklausė ji. — Tiesa apie ką?

Stratmoras sunkiai gaudė orą.

— TRANSLTR, — sugargždėjo jis. — Tiesa apie TRANSLTR.

Suzana linktelėjo. Visai logiška. Tankadas vertė NSA papasakoti pasauliui apie TRANSLTR. Šiaip ar taip, tai šantažas. Jis davė NSA rinktis — arba papasakosite pasauliui apie TRANSLTR, arba prarasite savo duomenų banką. Ji baimingai spoksojo į tekstą priešais save. Ekrano apačioje grėsmingai mirksėjo vienintelė eilutė:

ĮVESKITE PRIEIGOS RAKTĄ

Stebeilydama į pulsuojančius žodžius, Suzana suprato: virusas, prieigos raktas, Tankado žiedas — tai sumanus šantažo planas. Prieigos raktas neturi nieko bendra su algoritmo atrakinimu; tai *priešnuodis*. Prieigos rak-

* *Signal Intelligence* — (pažodžiui — Signalų žvalgyba) — slaptos informacijos rinkimas perimant signalus ir pranešimus (*angl.*).

tas sustabdo virusą. Suzana buvo daug skaičiusi apie panašius virusus — mirtinai pavojingas programas, į kurias įterptas vaistas, slaptas raktas, kurį panaudojus būtų galima jas nukenksminti. *Tankadas niekad nė neplanavo sunaikinti NSA duomenų banko — jis tik norėjo, kad mes su TRANSLTR išeitume viešumon! Tuomet jis mums duotų prieigos raktą, kuriuo galėtume sustabdyti virusą!*

Dabar Suzanai paaiškėjo, kad Tankado planas pakrypo siaubingai kitaip. Jis nesirengė numirti. Ketino sėdėti kuriame nors Ispanijos bare ir klausytis CNN spaudos konferencijos apie Amerikos itin slaptą dešifravimo kompiuterį. Paskui planavo paskambinti Stratmorui, perskaityti nuo žiedo prieigos raktą ir akimirksniu išgelbėti duomenų banką. Po smagaus juoko jis, EFF didvyris, išnyktų užmarštin.

Suzana subeldė kumščiu į stalą.

— Mums reikia to žiedo! Tai *vienintelis* prieigos raktas! — Dabar ji suprato: *nėra* Šiaurės Dakotos, nei antrojo prieigos rakto. Net jeigu NSA ir paviešintų TRANSLTR, Tankado nebėra, kad galėtų išgelbėti padėtį.

Stratmoras tylėjo.

Aplinkybės buvo rimtesnės, negu kada nors Suzana būtų įsivaizdavusi. O baisiausia tai, kad Tankadas leido viskam nueiti taip toli. Jis aiškiai žinojo, kas nutiktų, jeigu NSA negautų žiedo — ir vis tiek paskutinėmis savo gyvenimo sekundėmis šį kažkam atidavė. Jis sąmoningai pasistengė, kad žiedas jiems nepatektų. Antra vertus, sumojo Suzana, ko gi kita ji ir galėtų *tikėtis* iš Tankado — kad išsaugotų jiems žiedą, kai buvo įsitikinęs, jog NSA jį nužudė?

Ir vis tiek Suzana nevaliojo patikėti, kad Tankadas būtų leidęs šitaip atsitikti. Juk jis buvo pacifistas. Neketino pradėti griovimo, tenorėjo suvesti sąskaitas. Turėta mintyje TRANSLTR. Turėta mintyje kiekvieno teisė saugoti paslaptį. Turėta mintyje leisti pasauliui sužinoti, kad NSA klausosi. Sunaikinti NSA duomenų banką — tai agresijos aktas, kokio Suzana neįsivaizdavo Ensejį Tankadą galint įvykdyti.

Sirenos ją vėl sugrąžino tikrovėn. Žvelgdama į bejėgį komandorą, Suzana suprato, ką šis mąsto. Ne tik sudegė jo planai dėl „Skaitmeninės tvirtovės“ slaptos landos, bet per savo neapdairumą jis pastatė NSA prie didžiausios saugumo katastrofos slenksčio per visą Jungtinių Valstijų istoriją.

— Komandore, tai *ne jūsų* kaltė! — įtikinėjo ji per sirenų kauksmą. — Jeigu Tankadas nebūtų numiręs, mes pajėgtume derėtis — ir turėtume pasirinkimą!

Bet komandoras Stratmoras nieko negirdėjo. Gyvenimas jam baigėsi. Trisdešimt metų praleido tarnaudamas savo šaliai. Tai turėjusi būti jo šlo-

vės valanda, jo *pièce de résistance** — slapta landa pasauliniame šifravimo standarte. O įvyko visai kas kita, jis pasiuntė virusą į pagrindinį Nacionalinės saugumo agentūros duomenų banką. Ir niekaip ano nebesustabdysi — nebent išjungtum srovę ir ištrintum visus iki vieno milijardus baitų nebeatgaunamų duomenų. Vien tik žiedas galėtų juos išgelbėti, o jeigu Deividas dar nesurado žiedo iki šiol...

— Privalau sustabdyti TRANSLTR! — Suzana viską perėmė į savo rankas. — Einu apačion į požeminius aukštus ir nuleisiu srovės pertraukiklį.

Stratmoras pamažu pasisuko į ją. Atrodė palaužtas žmogus.

— Aš tai padarysiu, — sugergždė jis ir atsistojo, užkliūdamas, kai pabandė pasitraukti nuo stalo.

Suzana vėl jį pasodino.

— Ne, — suriko ji. — Einu *aš*! — Savo tonu neleido ginčytis.

Komandoras Stratmoras paslėpė veidą tarp delnų.

— Gerai. Apatinis aukštas. Šalia freono siurblių.

Suzana apsisuko ir žengė durų link. Pusiaukelėje ji atsigręžė ir pasižiūrėjo atgal.

— Komandore, — sušuko ji. — Tai *ne* pabaiga. Mes dar nenugalėti. Jeigu Deividas laiku suras žiedą, mums pavyks išgelbėti duomenų banką!

Stratmoras nieko neatsakė.

— Paskambinkite į duomenų banką! — paliepė Suzana. — Perspėkite juos apie virusą! — Juk jūs — NSA direktoriaus pavaduotojas. Pratęs išlikti!

Pamažėle Stratmoras pakėlė galvą. Kaip žmogus, priimantis svarbiausią gyvenime sprendimą, jis liūdnai linktelėjo.

Suzana ryžtingai puolė tamson.

87

„Vespa“ įnėrė į lėtąją *Carretera de Huelva*** juostą. Jau beveik aušo, bet eismas buvo gyvas — jaunieji seviliečiai grįžinėjo iš kiauros nakties savųjų

* Svarbiausias darbas (*pranc.*).
** Uelvos kelias (*isp.*).

paplūdimio linksmybių. Padūkusiai signalizuodamas, pro šalį pralėkė furgonėlis su paaugliais. Greitkelyje Bekerio motociklas atrodė it žaisliukas.

Ketvirtį mylios atsilikęs, pažerdamas iš po ratų kibirkštis, į greitkelį staigiai įsuko aplamdytas taksi. Įsibėgėdamas jis šonu kliudė „Peugeot 504" ir pasiuntė šį virtuliuojantį ant skiriamosios žolės juostos.

Bekeris pralėkė kelio ženklą: SEVILLA CENTRO — 2 KM. Žinojo — jeigu tik suspėtų pasiekti miesto centro priedangą, galbūt jam pavyktų išsigelbėti. Spidometras rodė 60 km per valandą. *Dvi minutės iki nuovažos iš greitkelio.* Suvokė neturįs tiek laiko. Kažkur už jo taksi vis mažino atstumą. Bekeris spogino akis į artėjančius Sevilijos centro žiburius ir meldėsi, kad pasiektų juos gyvas.

Iki nuovažos dar buvo likę pusė nuotolio, kai čia pat už Bekerio sudžeržgė gremžiamas metalas. Jis užgulė motociklą, pasukdamas droselį iki pat galo. Dusliai trinktelėjo šūvis, ir kulka prašvilpė pro šalį. Bekeris trūktelėjo kairėn, vinguriuodamas eismo juostomis ten ir atgal, stengdamasis laimėti daugiau laiko. Veltui. Nuovažos rampa dar buvo per tris šimtus jardų priekyje, o taksi riaumojo vos keliais automobilio ilgiais už jo. Bekeris suprato, kad tik sekundžių klausimas, kol jį arba nušaus, arba suvažinės. Ieškodamas kokio nors išsigelbėjimo, apmetė akimis priešais save, bet greitkelį iš abiejų pusių ribojo statūs žvyruoti šlaitai. Vėl trinktelėjo šūvis. Bekeris apsisprendė.

Palydėtas gumos žvygesio ir kibirkščių, jis staigiai pasviro dešinėn ir išsuko iš kelio. Motociklo padangos atsimušė į sankasos griovio dugną. Bekeris iš paskutiniųjų stangėsi išlaikyti pusiausvyrą, kai „Vespa", pažėrusi debesį žvyro, ėmė krypuliuoti šlaitu aukštyn. Ratai pašėlusiai sukosi, kabindamiesi į palaidą gruntą. Varikliukas gailiai unkštė, stengdamasis įsitvirtinti. Bekeris varė jį priekin ir vylėsi, kad šis neužges. Nedrįso atsigręžti — bet kurią akimirką taksi galėjo čiuoždamas sustoti ir imti švilpti kulkos.

Bet kulkų vis nebuvo.

Motociklas persirito per kalvos keterą, ir Bekeris išvydo centrą. Miesto žiburiai driekėsi priekyje it žvaigždėmis nusėtas dangus. Jis paspaudė per šiokius tokius brūzgynus ir išnėrė ant šaligatvio krašto. „Vespa" staiga lyg pagreitėjo. *Avenida Luis Montoto* tartum skriete skriejo po ratais. Kairėje pro šalį prašvilpė futbolo stadionas. Laimė, pavyko pasprukti.

Ir kaip tik tuomet Bekeris išgirdo pažįstamą metalo džergždesį į betoną. Jis apsidairė. Už šimto jardų priekyje nuovažos rampa artėjo taksi. Slysdamas šonu, išlėkė į Luiso Montoto bulvarą ir metėsi tiesiai į jį.

Bekeris suvokė, kad dabar turėtų pajausti užplūstančią paniką, bet anaiptol. Mat tiksliai žinojo, kur lekia. Staigiai pasuko kairėn į *Menendez*

Pelayo gatvę ir iki galo atidarė kuro sklendę. Motociklas šoko priekin skersai parkelį į akmenimis grįstą Mateuso Gago koridorių — siaurą vienos krypties eismo skersgatvį, vedantį prie *Bario Santa Cruz** vartų.

Dar trupučiuką, mąstė jis.

Taksi sekė įkandin, dundėdamas vis arčiau. Nulėkė paskui Bekerį po siauros įvažos į Santa Krusą arka, nusiplėšdamas į jos sieną šoninį veidrodėlį. Bekeris suprato laimėjęs. Santa Krusas buvo seniausias Sevilijos kvartalas. Tarp išlikusių nuo romėnų laikų pastatų vinguriavo ne gatvės, o siaurų takučių raizgalynė, kuria galėjo prasisprausti tik pėstieji ir atsitiktinai užklydęs mopedas. Kadaise Bekeris valandų valandas klaidžiojo tais ankštais urvais.

Bekeris dar labiau paspaudė paskutine Mateuso Gago atkarpa, ir priešais jį it kalnas iškilo Sevilijos vienuoliktojo šimtmečio gotikinė katedra. Ryto brėkšmoje čia pat greta dangun 419 pėdas aukštyn šovė Chiraldos bokštas. Tai buvo Santa Krusas, glaudžiantis antrą pagal didumą pasaulyje katedrą ir taip pat seniausias, pačias pamaldžiausias, Sevilijos šeimas.

Bekeris nuburzgė per akmenimis klotą aikštę. Pokštelėjo vienas šūvis, bet jau buvo per vėlu. Bekeris ant savo motociklo dingo siauručiame skersgatvyje — *Callita de la Virgen***.

Priekinis „Vespos“ žibintas mėsčiojo ryškius šešėlius ant siaurų skersgatvėlių sienų. Įnirtingai perjunginėdamas pavaras, Bekeris lėkė tarp baltintų pastatų ir savo burzgesiu šį ankstyvą sekmadienio rytmetį Santa Kruso kvartalo gyventojams buvo nelyginant žadintuvas.

Nuo tada, kai Bekeris ištrūko iš oro uosto, praėjo mažiau nei trisdešimt minučių. Visą tą laiką jis spruko, mintyse stengdamasis rasti atsakymą į nesibaigiančius klausimus: *Kas bando mane nužudyti? Kuo tas žiedas toks ypatingas? Kur NSA reaktyvinis lėktuvėlis?* Prisiminė Meganos mirtį tualeto kabinoje, ir vėl sugrįžo šleikštulys.

Bekeris tikėjosi tiesiai perkirsti senamiestį ir išnerti kitoje pusėje, bet

* Šventojo Kryžiaus kvartalas (*isp.*).

** Švenčiausiosios Mergelės gatvikė (*isp.*).

Santa Krusas buvo painus skersgatvių labirintas, pagardintas apgaulingomis įeigomis ir aklagatviais. Netrukus Bekeris prarado orientaciją. Stengdamasis susivokti, kur esąs, vis dairėsi Chiraldos bokšto, bet aplinkui sienos buvo tokios aukštos, kad jis nematė nieko, išskyrus plonytį brėkštančios aušros plyšelį viršum savęs.

Kur dabar galėtų būti žmogus su vielinių rėmelių akiniais, svarstė Bekeris; nebuvo toks kvailas, kad manytų užpuoliką atsisakius savo ketinimų. Žudikas veikiausiai jį dabar persekioja pėsčiomis. Bekeris stengėsi išmanevruoti „Vespa" aplinkui ankštus kampus. Skersgatviais aidėjo koščiojančio variklio burzgesys. Bekeris suvokė esąs lengvas taikinys Santa Kruso kvartalo tykumoje. Kol kas savo naudai jis teturėjo greitį. *Privalau išsigauti kiton pusėn!*

Po ilgos virtinės posūkių ir tiesių, Bekeris slysdamas išlėkė į trijų gatvių sankryžą, pažymėtą *Esquina de los Reyes**. Suprato patekęs į bėdą — jo jau čia būta. Kol stovėjo apžergęs tuščia eiga burzgiantį motociklą, bandydamas nuspręsti, kurlink pasukti, variklis sučiaudėjo ir užgeso. Kuro rodyklė stovėjo ties VACIO**. Ir tartum pagal komandą iš skersgatvio kairėje išniro kažkoks šešėlis.

Žmogaus protas — sparčiausias iš visų, kokie tik egzistuoja, kompiuterių. Kitą sekundės dalelytę Bekerio protas užfiksavo žmogaus su akiniais apybrėžas, paieškojo atmintyje atitikmens, surado tokį, užregistravo pavojų ir pareikalavo sprendimo. Ir tokį gavo. Jis numetė nebenaudingą motociklą ir nuskuodė tolyn, kiek tik nešė kojos.

Bekerio nelaimei, Hulohotas dabar stovėjo ant tvirto pagrindo, o ne buvo blaškomas į šonus svyrinėjančiame taksi. Ramiai pakėlęs ginklą, jis iššovė.

Kulka pataikė Bekeriui į šoną tuo pat metu, kai jis paknopstom puolė už kampo, kur būtų nepasiekiamas šūvių. Nubėgo dar penkis ar šešis žingsnius, kol kažką pajuto. Iš pradžių atrodė, lyg trauktų raumenis, tuoj virš klubo. Paskui tai virto šiltu dilgčiojimu. Išvydęs kraują, Bekeris suprato. Skausmo nebuvo, ničniekur jokio skausmo, jis tik bėgo galvotrūkčiais raizgiu Santa Kruso labirintu.

Hulohotas lėkė paskui savo medžiojamąjį grobį. Vos atsispyrė pagundai taikytis Bekeriui į galvą, bet jis buvo profesionalas; privalėjo atsižvelgti į riziką. Bekeris — judantis taikinys, ir šauti į viduriniąją kūno dalį grėsė

* Karalių kampas (*isp.*).
** Tuščia (*isp.*).

didesne paklaidos galimybe tiek vertikaliai, tiek horizontaliai. Apdairumas atsipirko. Paskutinę akimirką Bekeris nukrypo į šalį, ir, užuot nepataikęs į galvą, Hulohotas kliudė kažkurią vietą jam šone. Nors jis žinojo, kad kulka vos įdrėskė Bekerį ir nepadarys didelės žalos, šūvis savo tikslą pasiekė. Kontaktas įvyko. Auka palytėta mirties. Dabar visai naujas žaidimas.

Bekeris aklai dūmė priekin. Suko. Vingiavo. Stengėsi vengti tiesių ruožų. Žingsniai iš paskos atrodė nepermaldaujami. Deivido protas buvo aptemęs. Aptemęs viskam, — kur esąs, kas jį vejasi, — tebuvo likęs instinktas, savisaugos instinktas, jokio skausmo, tik baimė ir pirmykštė energija.

Užpakalyje į azulejo plytelę pataikė šovinys. Jam ant sprando pažiro stiklo šukės. Klupdamas jis metėsi kairėn, į kitą skersgatvį. Išgirdo šaukiąsis pagalbos, bet išskyrus žingsnių trinksnius ir sunkų šnopavimą, rytmečio oras tebeliko mirtinai ramus.

Šonas dabar Bekeriui degė. Baiminosi paliekąs už savęs ant baltintų praėjimų tamsiai raudoną pėdsaką. Ieškojo visur akimis atdarų durų, atdarų vartų, bet kokio išsigelbėjimo iš dusinančių tarpeklių. Nieko. Praėjimas tik susiaurėjo.

— *Soccoro!* — Bekerio balsas buvo vos girdimas. — Padėkit!

Sienos iš abiejų pusių vis labiau glaudėsi. Praeiga vingiavo. Bekeris ieškojo sankryžos, šalutinės gatvikės, bet kokio kelio išsigelbėti. Praeiga dar labiau susiaurėjo. Užrakintos durys. Vis siauriau. Užrakinti vartai. Žingsniai artėjo. Jis atsidūrė tiesiame ruože, ir staiga skersgatvis ėmė nuožulniai kilti aukštyn. Vis stačiau. Bekeris juto kojas įsitempiant. Jo greitis lėtėjo.

Ir tuomet jis atsidūrė ten.

Nelyginant greitkelis, kuriam išseko finansavimas, skersgatvis paprasčiausiai baigėsi. Aukšta siena, medinis suolelis ir nieko daugiau. Nė pro kur išsigelbėti. Bekeris pažvelgė tris aukštus aukštyn į pastato viršų, o paskui apsisuko ir leidosi ilgu skersgatviu atgalios, bet, nubėgęs vos kelis žingsnius, staiga sustojo.

Nuožulnios tiesios gatvelės apačioje išdygo kažkokia figūra. Neskubiai ir ryžtingai žmogus pajudėjo Bekerio link. Ankstyvo rytmečio saulėje blizgėjo revolveris.

Traukdamasis atbulas aukštyn sienos link, ūmai Bekeris viską ėmė suvokti labai aiškiai. Staiga suskaudo šoną. Jis palietė skaudamą vietą ir pažvelgė žemyn. Pirštus ir auksinį Ensejo Tankado žiedą nudažė kraujas. Suglumęs jis stebeilijo į graviruotą lankelį. Buvo pamiršęs, kad nešiojasi jį ant rankos. Buvo pamiršęs, kodėl atvyko į Seviliją. Pažvelgė į besiartinančią

figūrą. Nuleido akis į žiedą. Ar kaip tik dėl jo žuvo Megana? Ar kaip tik dėl jo žūsiąs jis?

Šešėlis artėjo. Iš visų pusių Bekeris regėjo sienas — aklagatvį už savęs. Tarp jų keletas vartais užtvertų nišų, bet jau per vėlu šauktis pagalbos.

Bekeris nugara prisispaudė prie akligatvio sienos. Staiga jis ėmė justi kiekvieną akmenėlį sau po padais, kiekvieną tinkuotos sienos nelygumą sau už nugaros. Jo mintys sukosi atgalios į savo vaikystę, tėvus... Suzaną.

O Dieve, Suzana.

Pirmą sykį nuo tada, kai buvo dar vaikas, Bekeris meldėsi. Nesimeldė, kad būtų išgelbėtas nuo mirties — jis netikėjo stebuklais. Bet meldėsi, kad moteris, kurią paliko, surastų jėgų, kad ji tvirtai žinotų buvusi mylima. Jis užsimerkė. Prisiminimai užplūdo veržliu srautu. Jis prisiminė ne katedros posėdžius, universiteto reikalus ir dalykus, sudariusius 90 procentų jo gyvenimo; prisiminė ją. Paprasti prisiminimai: kaip mokė ją valgyti lazdelėmis, buriuoti Kodo kyšulyje. *Aš myliu tave*, mąstė jis. *Žinok tai... amžinai.*

Visa jo gyvenimo apsauga, visas fasadas, visas netikras susireikšminimas tartum buvo nuplėšti. Jis stovėjo nuogas — grynut grynutėlis prieš Dievą. *Aš esu vyras*, — pagalvojo jis. Ir ironijos mirksnį dar prisiminė: *Vyras be vaško.* Stovėjo užsimerkęs, o žmogus su vielinių rėmelių akiniais vis artinosi. Kažkur netoli suskalambijo varpas. Bekeris tamsoje laukė garso, užbaigsiančio jo gyvenimą.

89

Ryto saulė, vos tik prasimušusi virš Sevilijos stogų, siuntė žemyn šviesą į tarpeklius apačioje. Varpas Chiraldos viršūnėje kvietė į aušrines mišias. Visi gyventojai laukė šios akimirkos. Visur senoviniame kvartale atsidarė vartai, ir šeimos išsipylė į siauras gatveles. Nelyginant kraujas senojo Santa Kruso gyslose, jie plūdo savo *pueblo** širdies link, savo istorijos šerdies, savo Dievo, savo šventovės, savo katedros link.

Kažkur Bekerio galvoje skalambijo varpas. *Ar aš jau miręs?* Bemaž nenorom pravėrė akis ir prisimerkė į pirmuosius saulės spindulius. Tiksliai

* Miestas (*isp.*).

žinojo, kur esąs. Nuleidęs žvilgsnį, ieškojo skersgatvyje savo užpuoliko. Bet žmogaus su vielinių rėmelių akiniais nebebuvo. Užtat buvo kitų. Ispanų šeimos, pasipuošusios gražiausiais drabužiais, žengė iš savo uždarųjų tarpuvarčių į skersgatvius šnekučiuodamiesi, juokdamiesi.

Skersgatvio apačioje, paslėptas nuo Bekerio akių, Hulohotas apimtas nevilties keikėsi. Iš pradžių tik viena pora skyrė jį nuo grobio. Hulohotas neabejojo, kad šie tuoj pat pasišalins. Bet varpų skambesys vis aidėjo gatvelėmis, pritraukdamas kitus iš namų. Antra pora, su vaikais. Jie sveikinosi vienas su kitu. Kalbėjo, juokėsi, bučiavosi po tris kartus į skruostus. Pasirodė dar viena grupelė, ir Hulohotas nebematė savo aukos. Virdamas įsiūčiu, jis nėrė į sparčiai gausėjančią minią. Turįs prisikasti iki Deivido Bekerio!

Žudikas brovėsi prie skersgatvio galo. Mirksnį pasijuto pasiklydęs tarp gausybės kūnų — švarkai ir kaklaraiščiai, juodos suknios, nėriniuotos pakumpusių moterų pelerinos. Jie visi tartum nematė Hulohoto, žingsniavo nerūpestingi, visi juodai apsirengę, šiūruodami kojomis, judėdami visi kaip vienas, užtverdami jam kelią. Hulohotas alkūnėmis stūmėsi per minią pirmyn ir, pasiekęs akląjį skersgatvio galą, iškeltu ginklu metėsi priekin. Paskui išleido kimų, nežmogišką riksmą. Deividas Bekeris buvo dingęs.

Bekeris klupinėjo per minią, stengdamasis neužkliudyti žmonių. *Sek paskui minią,* — vis galvojo. — *Jie žino kelią iš čia.* Prie sankryžos jis pasuko dešinėn, ir gatvelė praplatėjo. Visur atsidarinėjo vartai, ir laukan pylėsi žmonės. Varpų dūžiai tapo garsesni.

Šoną Bekeriui tebediegė, bet jis juto, kad kraujavimas liovėsi. Jis bėgo priekin. Kažkur už jo, sparčiai artėdamas, buvo žmogus su revolveriu.

Bekeris nardė tarp bažnyčion traukiančių tikinčiųjų grupelių ir stengėsi lenkti galvą. Jau nebetoli. Jautė tai. Minia sutirštėjo. Gatvelė buvo praplatėjusi. Jie plaukia nebe kokiu nors mažučiu intaku, o pagrindine upe. Užsukdamas išlinkį, Bekeris staiga išvydo — priekyje aukštyn stiebėsi katedra ir Chiraldos bokštas.

Varpai kurtino, jų aidui neleido toliau plisti aukštos aikštę supančios sienos. Minios susiliejo, visi, vilkintys juodai, stūmėsi per aikštę prie žiojinčių Sevilijos katedros durų. Bekeris pabandė atsiskirti nuo žmonių ir pasiduoti Mateuso Gago link, bet buvo įkliuvęs į spąstus, petys prie peties, pėda už pėdos vidur plūstančių masių. Ispanai visados, skirtingai nei visas kitas pasaulis, suvokdavo artumą. Bekeris judėjo įstrigęs tarp dviejų apkū-

nių moterų, kurios abi užsimerkusios leidosi nešamos minios. Jos murmėjo pačios sau maldas ir maigė tarp pirštų rožinius.

Miniai priartėjus prie milžiniško akmeninio statinio, Bekeris vėl pamėgino atsiskirti kairėn, bet dabar srautas buvo stipresnis. Džiugus laukimas, stumdymasis ir grumdymasis, aklai murmamos maldos. Jis apsigręžė minioje, bandydamas pasipriešinti nekantraujantiems tuntams, tačiau buvo neįmanoma — kaip ir plaukti prieš srovę be galo gilioje upėje. Jis vėl apsisuko. Priešais juodavo katedros durys — nelyginant anga į kokį nors tamsų tunelį atrakcionų traukinuko, į kurį gailėjosi įsėdęs. Deividas Bekeris staiga sumojo einąs bažnyčion.

90

Kriptografijos sirenos kaukė. Stratmoras nenutuokė, kiek laiko Suzanos jau nėra. Sėdėjo vienas šešėliuose, o TRANSLTR gausmas jam vis šaukė. *Pratęs išlikti... pratęs išlikti...*

Taip, — pagalvojo jis, — *aš pratęs išlikti, bet išlikimas niekai be garbės. Verčiau numirsiu, nei gyvensiu nešlovės šešėlyje.*

O jo kaip tik ir laukė nešlovė. Nuslėpė informaciją nuo direktoriaus. Pasiuntė virusą į saugiausią valstybės kompiuterį. Be jokios abejonės, jis bus išstatytas visų pajuokai. Jo ketinimai buvo patriotiški, bet niekas neišėjo taip, kaip planavo. Būta mirties ir išdavystės. Laukia teismai, kaltinimai, visuomenės pasipiktinimas. Šitiek daug metų tarnavęs savo šaliai garbingai ir dorai, tad negalįs leisti, kad visa taip baigtųsi.

Esu pratęs išlikti, — pagalvojo jis.

Esi melagis, — mintyse sau pats atsakė.

Tikrai. Jis *išties* melagis. Būta žmonių, su kuriais jis nebuvo atviras. Suzana Flečer — viena iš jų. Tiek daug dalykų jai nepasakė — dalykų, dėl kurių dabar jam be galo gėda. Metų metus ji buvo jo iliuzija, gyva jo fantazija. Sapnuodavo ją naktimis; šaukdavosi jos per miegus. Nevaliojo savęs suvaldyti. Ji buvo talentinga ir graži, kokią tik galima įsivaizduoti moterį. Jo žmona buvo kantri, bet kai galop susipažino su Suzana, iškart prarado viltį. Bevė Stratmor niekad nekaltino savo vyro už jo jausmus. Stengėsi kaip įmanoma ilgiau iškęsti širdgėlą, bet galiausiai tai pranoko jos jėgas. Pasakė

jam, kad jųdviejų santuoka baigiasi: tai netinkama vieta visą likusį savo gyvenimą praleisti kitos moters šešėlyje.

Pamažėle sirenos prikėlė Stratmorą iš stingulio. Analitiška jo geba ieškojo bent kokios išeities. Protas nenoromis patvirtino, ką jau įtarė širdimi. Esama tik vieno tikro išsigelbėjimo, tik vieno sprendimo.

Stratmoras nuleido akis į klaviatūrą ir ėmė spausdinti. Nepasivargino pakreipti į save monitorių, kad galėtų šį matyti. Jo pirštai rinko žodžius pamažu ir ryžtingai.

Mieliausieji draugai, šiandien sau atimu gyvybę...

Šitaip niekad niekas nesistebės. Nebus klausimų. Nebus kaltinimų. Jis parašys pasauliui, kas atsitiko. Daugelis jau mirę... bet dar liko atimti vieną gyvybę.

91

Katedroje visados būna naktis. Dienos šiluma virsta drėgna vėsa. Storos granitinės sienos nuslopina transporto triukšmą. Joks skaičius sietynų nepajėgia apšviesti plytinčios tamsybės virš galvos. Visur krinta šešėliai. Tik aukštai viršuje vitražai košia išorinio pasaulio bjaurastį į blausaus rausvumo ir mėlynumo spindulius.

Sevilijos katedra, kaip ir visos didžiosios Europos katedros, suformuota kryžiaus pavidalu. Presbiterija ir altorius yra šiek tiek aukščiau vidurinės dalies ir atsiveria žemyn į pagrindinę šventovės erdvę. Mediniai klauptai užpildo vertikaliąją ašį, stulbinamus 113 jardų nuo altoriaus iki kryžiaus pagrindo. Į kairę ir į dešinę nuo altoriaus skersinė nava glaudžia klausyklas, šventųjų kapus ir papildomas vietas sėdėti.

Bekeris buvo įspraustas viduryje ilgo klaupto maždaug pusiaukelėje nuo altoriaus. Virš galvos, svaigioje tuštumoje ant išsitrynusių virvių, plačiais lankais siūbavo sidabrinė smilkyklė, didumo sulig šaldytuvu, palikdama paskui save smilkalų pėdsaką. Chiraldos varpai tebeskalambijo, siųsdami pro akmenį žemo tono grumenančias smūgines bangas. Bekeris nuleido žvilgsnį į paauksuotą sieną už altoriaus. Turėjo daug už ką būti dėkingas. Jis alsuoja. Tebėra gyvas. Tai stebuklas.

Kunigui rengiantis pradėti įvadinę maldą, Bekeris pasitikrino šoną. Ant marškinių raudona dėmė, bet kraujavimas liovęsis. Žaizda nedidelė,

veikiau plėštinė nei skverbtinė. Bekeris vėl susikimšo marškinius į kelnes ir ištempė kaklą. Durys už jo buvo beužsiveriančios. Žinojo, kad jeigu buvo sekamas, dabar yra patekęs į spąstus. Sevilijos katedra turėjo vienintelį veikiantį įėjimą — toks projektas išpopuliarėjo tais laikais, kai bažnyčios naudotos kaip tvirtovės, saugus prieglobstis maurų užpuolimo atveju. Kai įėjimas vienintelis, tereikia užbarikaduoti vienerias duris. O nūnai vienintelis įėjimas turėjo ir kitą paskirtį — užtikrino, kad visi atvykstantys į katedrą turistai nusipirktų bilietą.

Dvidešimt dviejų pėdų aukščio paauksuotos durys užsidarė ryžtingai trinkteldamos. Bekeris buvo aklinai įkliuvęs Dievo namuose. Jis užsimerkė ir klaupte nuslydo žemyn. Buvo pastate vienintelis, vilkįs ne juodai. Kažkur užgiedojo balsai.

Bažnyčios gale šonine nava pamažu slinko, stengdamasi likti šešėliuose, kažkokia figūra. Žmogus suspėjo įsmukti vidun prieš pat durims užsidarant. Jis nusišypsojo pats sau. Medžioklė tampa įdomi. *Bekeris čia... Aš jaučiu.* Jis metodiškai, eilė po eilės, slinko priekin. Virš galvos lėtai, ilgais tingiais išlinkiais siūbavo smilkyklė. *Puiki vieta numirti,* — pagalvojo Hulohotas. — *Tikiuosi, ir man taip išpuls.*

Bekeris atsiklaupė ant šaltų katedros grindų ir nulenkė galvą, kad nesimatytų. Vyriškis greta jo piktai sužioravo žemyn — šitaip elgtis Dievo namuose ypač nenormalu.

— *Enfermo,* — atsiprašė Bekeris. — Man bloga.

Bekeris žinojo turįs likti žemai. Buvo pastebėjęs slenkantį šonine nava pažįstamą siluetą. *Tai jis! Atsekė čionai!*

Nors ir slėpėsi didžiulės tikinčiųjų minios vidury, Bekeris baiminosi esąs lengvas taikinys — juodoje minioje chaki spalvos jo sportinis švarkelis buvo nelyginant signalinis pakelės žiburys. Svarstė, gal reikėtų jį nusivilkti, bet balti oksfordiški marškiniai po apačia ne ką geriau. Tad jis tik dar žemiau susigūžė.

Žmogus šalia susiraukė.

— *Turista,* — suniurnėjo jis, paskui sarkastiškai sukuždėjo: — *Llamo un médico?* Gal iškviesti daktarą?

Bekeris pažvelgė į apgamuotą senio veidą.

— *No, gracias. Estoy bien.**

Žmogus piktai nužvelgė jį.

* Ne, dėkui. Jaučiuosi geriau (*isp.*).

— *Pues siéntate!* Tuomet sėskitės! Aplinkui pasigirdo pavieniai „ššš!“, ir senis, prikandęs liežuvį, nusisuko priekin.

Bekeris užsimerkė ir susigūžė dar žemiau, klausdamas savęs, kiek ilgai dar truks pamaldos. Išauklėtam protestantu, jam visados atrodydavo, kad katalikai pernelyg linkę viską užtęsti. Jis meldėsi, kad tai būtų tiesa — kai tik baigsis pamaldos, jam teks atsistoti ir išleisti kitus. Su chaki spalva jis kaip ir negyvas.

Aišku, šiuo metu neturi kito pasirinkimo. Tad paprasčiausiai klūpėjo čia ant šaltų akmeninių didžiulės katedros grindų. Galiausiai senis liovėsi juo domėjęsis. Tikintieji dabar stovėjo giedodami. Bekeris liko žemai pasilenkęs. Kojas pradėjo traukti mėšlungis. Nebuvo vietos jas ištiesti. *Kantrybės,* — pagalvojo jis. — *Kantrybės.* Užsimerkė ir giliai įkvėpė oro.

Tartum buvo praėjusios vos kelios minutės, kai Bekeris pajuto jį raginančius spyrius. Jis pakėlė galvą. Apgamuoto veido vyriškis stovėjo jam iš dešinės, nekantraudamas palikti klauptą.

Bekeris supanikavo. *Jis jau nori išeiti? Man teks atsistoti!* Bekeris pamojo žmogui, kad peržengtų jį. Tas vos tramdė pyktį. Susiėmęs juodo švarko skvernus, irzliai trūktelėjo šiuos žemyn ir atsilošė atgal, atidengdamas visą eilę laukiančių išeiti žmonių. Bekeris žvilgtelėjo kairėn ir išvydo, kad moters, sėdėjusios šalia, nebėra. Visas klauptas jam po kairei buvo tuščias iki pat viduriniosios navos.

Pamaldos dar negalėjo pasibaigti! Šitai neįmanoma, juk mes ką tik čia įėjome!

Bet eilės gale pamatęs klapčiuką ir dviem voromis vienas už kito altoriaus link centrine nava judančius žmones, Deividas suprato, kas vyksta.

Komunija. — Jis suvaitojo. — *Prakeikti ispanai pirmiausiai eina jos!*

92

Suzana lipo kopėtėlėmis žemyn į požeminius aukštus. Aplinkui TRANSLTR korpusą dabar vertėsi tiršti garai. Trapai buvo sudrėkę nuo susikondensavusių lašų. Ji mažne parkrito, plokščiapadžiai bateliai labai menkai kibo su paviršiumi. Ji mąstė, ar dar ilgai TRANSLTR išsilaikys. Sirenos vis siuntė su pertrūkiais pavojaus signalus. Avariniai švyturėliai sukdamiesi blykčiojo dviejų sekundžių intervalais. Trimis aukštais žemiau

atsarginiai generatoriai drebėjo, unkšdami nuo apkrovos. Suzana žinojo, kad kažkur ūkanotos prieblandos dugne yra srovės pertraukiklis. Ji jautė, kad laiko nebedaug.

Viršuje Stratmoras laikė rankoje beretą. Jis darsyk perskaitė raštelį ir padėjo ant kambario grindų ten, kur stovėjo. Tai, ką rengėsi padaryti — be abejo, bailus poelgis. *Esu pratęs išlikti,* — mąstė jis. Galvojo apie virusą NSA duomenų banke, apie Deividą Bekerį Ispanijoje, apie savo planus dėl slaptosios landos. Jis tiek daug melavo. Tiek daug dėl ko kaltas. Suvokė, tai vienintelis būdas išvengti atsakomybės... vienintelis būdas išvengti gėdos. Jis kruopščiai nutaikė pistoletą. Paskui užsimerkė ir nuspaudė gaiduką.

Suzana buvo nusileidusi žemyn tik šešis aukštus, kai išgirdo prislopintą šūvį. Jis pokštelėjo kažkur toli, per generatorių gausmą vos girdimas. Niekad nebuvo girdėjusi šūvių, išskyrus tų per televizorių, bet jai neliko abejonių, kas tai buvo.

Sustojo kaip įbesta, garsas tebeskambėjo jai ausyse. Pagauta siaubo, ji baiminosi blogiausio. Prieš akis jai iškilo komandoro svajonės — slapta landa „Skaitmeninėje tvirtovėje", koks tai būtų buvęs neįtikėtinai sumanus manevras. Įsivaizdavo virusą duomenų banke, jo išyrančią santuoką, tą kraupų jo galvos linktelėjimą ją palydint. Kojos pradėjo jos nebelaikyti. Laiptų aikštelėje staigiai apsisuko, grabinėdamasi turėklų. *Komandoras! Ne!*

Trumpam Suzana sustingo, galvoje liko tuščia. Šūvio aidas tartum nustelbė chaosą aplinkui. Protas ragino žengti toliau žemyn, bet kojos neklausė. *Komandoras!* Kitą akimirką ji pasijuto klupinėjanti atgalios laiptais aukštyn, visiškai pamiršusi pavojų aplinkui save.

Ropštėsi aklomis, slysčiodama slidžiu metalu. Drėgmė iš viršaus krito nelyginant lietus. Pasiekusi kopėtėles ir suskatusi keberiotis aukštyn, pasijuto pakelta iš apačios didžiulės garo bangos, kuri meste išmetė ją laukan pro liuko angą. Nusirito ant Kriptografijos salės grindų ir pajuto virš savęs plūstelint vėsų orą. Kiaurai permirkusi balta jos palaidinukė lipo prie kūno.

Aplinkui tvyrojo tamsa. Suzana palūkėjo, bandydama susiorientuoti. Šūvio garsas nepaliaujamai sukosi ir sukosi ratu jai galvoje. Karštas garas vertėsi pro liuko angą tarsi dujos iš tuojau susprogsiančio ugnikalnio.

Suzana keikė save, kad paliko Stratmorui beretą. Ji *palikusi* pistoletą pas jį, tiesa? *O gal Trečiajame mazge?* Kai akys apsiprato su tamsa, žvilgtelėjo Trečiojo mazgo sienoje žiojinčios išdaužos pusėn. Monitoriai silpnai

švietė, bet tolumoje jai pavyko įžvelgti nejudantį Heilą — gulėjo ant grindų ten pat, kur ir buvo palikusi. Stratmoro — nė ženklo. Apimta siaubo dėl to, ką aptiksianti, ji pasuko eiti komandoro kabineto link.

Bet kai vos tik pajudėjo, kažkas jai pasirodė keista. Sugrįžo kelis žingsnius atgal ir atsargiai vėl pažvelgė Trečiojo mazgo vidun. Švelnioje šviesoje jai pavyko įžvelgti Heilo ranką. Jis nebegulėjo suvystytas it mumija. Tysojo išdrikęs aukštielninkas ant grindų užmesta virš galvos ranka. Nejau jis išsilaisvino? Jokių judesių. Heilas gulėjo mirtinai ramus.

Suzana nukreipė akis į Stratmoro postą, kybantį aukštai prie sienos.

— Komandore?

Tyla.

Nedrąsiai pajudėjo Trečiojo mazgo link. Heilo rankoje buvo kažkoks daiktas, žybsintis monitorių šviesoje. Suzana prisislinko arčiau... dar arčiau. Staiga ji pamatė, ką turi rankoje Heilas — beretą.

Suzana aiktelėjo. Sekdamos Heilo rankos išlinkiu, jos akys sustojo ties jo veidu. Tai, ką išvydo, buvo absurdiška. Pusė Grego Heilo galvos skendėjo kraujyje. Tamsi dėmė jau išplito kilimu.

O, Dieve mano! Suzana susvirduliavo atgal. Tai ne komandoro šūvį ji girdėjo, o *Heilo*!

Tarsi ištikta transo, Suzana vėl pajudėjo prie kūno. Matyt, Heilui pavyko išsilaisvinti. Spausdintuvo laidai gulėjo krūvoje ant grindų šalia jo. *Turbūt buvau palikusi pistoletą ant sofutės*, — pamanė ji. Melsvoje šviesoje kraujas, besisunkiantis pro skylę jo kiauše, atrodė juodas.

Ant grindų greta Heilo gulėjo popieriaus lapelis. Netvirtai priėjusi, Suzana pakėlė jį. Tai buvo laiškas.

> *Mieliausieji draugai, šiandien atimu sau gyvybę, atgailaudamas už šias nuodėmes...*

Visiškai nepajėgdama patikėti, Suzana stebeilijo į savižudžio laiškelį savo rankoje. Pamažu ėmė skaityti. Siurrealistiška — taip nebūdinga Heilui — ilgas nusikaltimų sąrašas. Jis prisipažino dėl visko — kad supratęs, jog NDAKOTA apgaulė, kad nusamdęs žudiką nugalabyti Ensejį Tankadą ir paimti žiedą, kad nustūmęs nuo laiptų Filą Čartrukianą, kad ketinęs parduoti „Skaitmeninę tvirtovę".

Suzana priėjo prie paskutinės eilutės. Nebuvo pasirengusi tam, ką perskaitė. Paskutiniai laiško žodžiai kirto pribloškiamą smūgį:

> *O svarbiausia, aš iš tiesų gailiuosi dėl Deivido Bekerio. Atleiskite man, buvau apakintas garbės siekio.*

* * *

Drebėdama Suzana tebestovėjo ties Heilo kūnu, kai už jos sutrinksėjo atbėgantys žingsniai. Ji pamažėle apsigręžė.

Pro išdaužtą stiklą pasirodė Stratmoras, išblyškęs ir uždusęs. Matyt, priblokštas, išpūtė akis žemyn į Heilo kūną.

— O, Dieve mano! — pratarė jis. — Kas atsitiko?

93

Komunija.

Hulohotas išsyk pamatė Bekerį. Chaki spalvos švarkelio buvo neįmanoma nepastebėti, ypač su nedidele kraujo dėme viename šone. Švarkelis slinko centrine nava juodumos jūroje. *Jis veikiausiai nežino, kad aš čia.* Hulohotas nusišypsojo. *Žmogus jau negyvėlis.*

Jis praskleidė vėduokle mažučius kontaktus sau ant pirštų galų, nekantraudamas pranešti savo amerikiečiui bendrui gerą žinią. *Greitai,* — pagalvojo jis. — *Labai greitai.*

Nelyginant plėšrus žvėris, judantis pavėjui, Hulohotas nuslinko į bažnyčios galą. Paskui pradėjo artintis — tiesiai centrine nava. Hulohotas visai nebuvo nusiteikęs sekti Bekerį tarp apleidžiančios bažnyčią minios. Jo grobis spąstuose — laiminga įvykių klotis. Tereikėjo tyliai jį pašalinti. Duslintuvas — geriausias, kokį tik buvo galima įsigyti už pinigus — teišleisdavo negarsų kostelėjimą. Tiks kuo puikiausiai.

Artindamasis prie chaki spalvos švarkelio, Hulohotas negirdėjo murmėjimo patylom tų, kuriuos lenkė. Tikintieji galėjo suprasti šio žmogaus jaudulį, siekiant gauti Dievo palaiminimą, bet vis dėlto esama griežtų elgesio taisyklių — dviem eilėmis, vorele vienas už kito.

Hulohotas tebesistūmė į priekį ir sparčiai artėjo prie tikslo, grabinėdamasis švarko kišenėje revolverio. Pagaliau atėjo toji akimirka; iki šiol Deividui Bekeriui nepaprastai sekėsi; nėra jokio reikalo daugiau tampyti likimą už ūsų.

Chaki spalvos švarkelis buvo vos už dešimties žmonių priekyje, veidu į altorių, nuleista galva. Hulohotas mintyse repetavo, kaip nužudys. Vaizdas buvo aiškus — prasibraus už Bekerio, ginklą laikys žemai, šaus dusyk į nu-

garą, Bekeris ims kniubti, Hulohotas pagaus jį ir it susirūpinęs draugas pasodins ant klaupto. Tuomet greitai pajudės į bažnyčios galą, lyg skubintųsi pagalbos. Per sumaištį dings, dar niekam nė nespėjus susigaudyti, kas įvykę.

Dar penki žmonės. Keturi. Trys.

Hulohotas čiupinėjo kišenėje ginklą, tebelaikydamas šį paslėpęs. Iššaus nuo klubo aukštyn Bekeriui į stuburą. Šitaip kulka pataikys arba į stuburą, arba į plaučius, o paskui susiras širdį. Net jeigu kulka ir nepataikytų į širdį, Bekeris žus. Peršautas plautis — mirtinas sužalojimas, galbūt medicininiu atžvilgiu pažangesnėse šalyse — nė, bet *Ispanijoje* šitai mirtina.

Du žmonės... vienas. Ir Hulohotas jau vietoje. Nelyginant šokėjas, atliekantis gerai surepetuotą judesį, jis pasisuko į dešinę. Padėjo ranką ant chaki švarkelio peties, nutaikė revolverį ir... iššovė. Du duslūs dunkstelėjimai.

Akimoju kūnas pastiro. Paskui ėmė kristi. Hulohotas pagavo savo auką už pažastų. Vienu vieninteliu judesiu nubloškė kūną į klauptą, dar nė nespėjus kraujui išplisti po nugarą. Šalia žmonės sužiuro. Hulohotas nekreipė dėmesio — po sekundėlės dingsiąs.

Pagrabinėjo negyvus žmogaus pirštus, ieškodamas žiedo. Ničnieko. Pagrabinėjo darsyk. Pirštai buvo pliki. Hulohotas piktai atgręžė žmogų į save. Ir kaipmat nuvėrė siaubas. Tas veidas visai ne Deivido Bekerio!

Rafaelis del Masa, bankininkas iš Sevilijos priemiesčių, pasimirė bemaž akimirksniu, tebegniauždamas delne 50 000 pesetų, kurias keistasis amerikietis jam sumokėjo už pigų juodą sportinio kirpimo švarką.

94

Midžė Milken stovėjo niršdama prie šalto vandens termoso konferencijų salėje. *Ką, po velniais, Fonteinas daro?* Ji sumaigė popierinį puodelį ir piktai nusviedė į šiukšliadėžę. *Kriptografijoje kažkas dedasi! Aš jaučiu!* Midžė žinojo esant tik vienintelį būdą savo teisumui įrodyti. Nueisianti pati patikrinti — jeigu prireiks, susirasianti Džebą. Ji staigiai apsisuko ir buvo bežengianti durų link.

Nežinia iš kur išdygęs Brinkerhofas pastojo jai kelią.

— Kur einate?

— Namo! — pamelavo Midžė.

Brinkerhofas vis tiek jos nepraleido.

Midžė sužioravo akimis:

— Fonteinas jums liepė manęs neišleisti, tiesa?

Direktoriaus padėjėjas nusuko akis į šalį.

— Čedai, sakau jums, kažkas dedasi Kriptografijoje — kažkas rimta. Nežinau, kodėl Fonteinas apsimeta kvailiu, bet TRANSLTR ištiko bėda. Kažkas šiąnakt ten negerai!

— Midže, — ramino jis, eidamas pro ją prie užuolaidomis užtrauktų konferencijų salės langų, — tegul direktorius pats tvarkosi.

Midžės žvilgsnis sugriežtėjo:

— Ar bent kiek nutuokiate, kas atsitiks TRANSLTR, jeigu sutriks aušinimo sistema?

Brinkerhofas gūžtelėjo pečiais ir prisiartino prie lango.

— Šiaip ar taip, srovė veikiausiai jau atkurta. — Jis praskleidė užuolaidas ir pažvelgė laukan.

— Vis dar tamsu? — paklausė Midžė.

Bet Brinkerhofas neatsakė. Sustingo it pakerėtas. Po Kriptografijos skliautais dėjosi neįsivaizduojami dalykai. Visas stiklinis kupolas švysčiojo, žybčiojo ir buvo užpildytas garo verpetų. Brinkerhofas stovėjo nustėręs, susvaigusia galva remdamasis į stiklą. Paskui, pagautas klaikios panikos, išskuodė iš salės.

— Direktoriau! *Direktoriau!*

95

Kristaus kraujas... išganymo taurė...

Žmonės susispietė apie sukniubusį klaupte kūną. Viršum galvų ramiai lankais siūbavo smilkyklė. Hulohotas centrinėje navoje staigiai apsisuko ir permetė akimis bažnyčią. *Jis turi būti čia!* Vėl atsigręžė į altorių.

Už trisdešimties eilių priekyje toliau be pertrūkių buvo dalijama šventoji komunija. *Padre** Gustafesas Erera, vyresnysis taurės nešėjas, smalsiai žvilgtelėjo į tylų sąmyšį viename iš viduriniųjų klauptų; jam tai nerūpėjo. Kai kada kuris nors iš senesniųjų žmogelių, priveiktas Šventosios Dvasios, nualpdavo. Šiek tiek daugiau oro paprastai padėdavo.

* Tėvas (*isp.*).

Tuo tarpu Hulohotas ieškojo it paklaikęs. Bekerio niekur nebuvo matyti. Koks šimtas žmonių klūpojo prie ilgo altoriaus laukdami priimti komuniją. Hulohotas svarstė, gal Bekeris vienas iš jų. Peržvelgė visas nugaras. Buvo pasirengęs šauti iš penkiasdešimties jardų nuotolio ir mestis prie grobio.

*El cuerpo de Jesus, el pan del cielo**.

Jaunas kunigas, teikdamas Bekeriui komuniją, smerkiamai nužvelgė jį. Jis galėjo suprasti nepažįstamojo nekantrumą priimti komuniją, tačiau tai joks pasiteisinimas taip įsibrauti į eilę.

Bekeris nulenkė galvą ir kaip įmanydamas stropiau kramsnojo ostiją. Juto, kad jam už nugaros kažkas dedasi, kažkoks bruzdesys. Pagalvojo apie žmogų, iš kurio nusipirko švarką, ir vylėsi, kad šis bus paklausęs jo patarimo ir nepasiėmęs mainais Bekerio švarkelio. Jis buvo beatsigręžiąs pažiūrėti, bet išsigando, kad užpakalyje gali spoksoti žmogus su vielinių rėmelių akiniais. Tad gūžėsi vildamasis, kad juodas švarkas pridengia jo chaki spalvos kelnes. Tačiau anaiptol.

Jam iš dešinės sparčiai artėjo taurė. Žmonės jau rijo savąjį vyno gurkšnį, žegnojosi ir stojosi trauktis į šalį. *Lėčiau!* Bekeriui visai nebuvo skubu pasitraukti nuo altoriaus. Bet komunijos laukė du tūkstančiai žmonių, o ją dalijo tik aštuoni kunigai, tad uždelsti prie gurkšnio vyno būtų buvę palaikyta prastu tonu.

Taurė jau buvo čia pat Bekeriui iš dešinės, kai Hulohotas pastebėjo nepriderintas chaki kelnes.

— *Estás ya muerto*, — tyliai sušnypštė jis. — Tu jau miręs. — Hulohotas pajudėjo centrine nava priekin. Subtilumų metas praėjęs. Du šūviai į nugarą, jis sugriebsiąs žiedą ir paspruksiąs. Didžiausia Sevilijoje taksi stovėjimo vieta buvo už pusės kvartalo Mateuso Gago gatvelėje. Jis siekė savojo ginklo.

Adiós, Señor Becker...

*La sangre de Cristo, la copa de la salvación***.

Padre Erera nuleido rankomis nugludintą sidabrinę taurę, ir stiprus raudonojo vyno aromatas plūstelėjo Bekeriui į šnerves. *Šiek tiek per anksti*

* Jėzaus kūnas, dangiškoji duona (*isp.*).

** Kristaus kraujas, išganymo taurė (*isp.*).

gerti, — pagalvojo Bekeris, pasilenkdamas priekin. Bet sidabrinei taurei nusileidus žemiau akių, šmėstelėjo kažkoks judesys. Greitai artėjanti figūra, jos pavidalas iškreiptas atspindžio tviskančiame sidabre.

Bekeris išvydo blykstelintį metalą, ištraukiamą ginklą. Akimoju, pasąmoningai, nelyginant bėgikas nuo starto blokelio, išgirdęs pokštelint pistoletą, Bekeris šoko priekin. Kunigas pasibaisėjęs atšlijo, o taurė nuskriejo ir raudonasis vynas išsiliejo ant balto marmuro. Bekeriui neriant per komunijos tvorelę, kunigai ir klapčiukai išsklido į šalis. Duslintuvas kostelėjo vieną šūvį. Bekeris smarkiai žnektelėjo ant grindų, ir kulka ištiško į marmurą šalia. Po akimirkos jis jau kūliavirsčiom ritosi tris granitinius laiptelius žemyn į *valle* — siaurą koridoriuką, per kurį patekdavo dvasininkai, pakildami į altorių tarsi iš Dievo malonės.

Laiptukų apačioje Bekeris kniubtelėjo ir smigo priekin. Pasijuto nevaldomai sklendžiąs slidžiu nugludintu akmeniu. Trinktelėjo ant šono, ir skausmas it durklu nuvėrė jam vidurius. Po akimirkos jis jau paknopstom lėkė užuolaidos pridengtu praėjimu ir toliau žemyn mediniu laiptatakiu.

Skausmas. Bekeris perbėgo tamsų persirengiamąjį. Nuo altoriaus pusės skriejo klyksmai. Garsūs iš paskos besivejantys žingsniai. Bekeris puolė pro dvigubas duris ir įgriuvo į tartum kažkokį kabinetą. Šis buvo tamsus, nukabinėtas brangiais rytietiškais kilimais ir apstatytas poliruoto raudonmedžio baldais. Ant tolimosios sienos — natūralaus dydžio krucifiksas. Bekeris svyrinėdamas sustojo. Aklagatvis. Jis atsidūręs katedros kryžmės viršugalyje. Girdėjo greitai artėjant Hulohotą. Bekeris spogino į krucifiksą ir keikė nelaimingą savo lemtį.

— *Velniai rautų!*

Staiga Bekeriui iš kairės sudzingsėjo dūžtantis stiklas. Jis apsisuko. Kažkoks žmogus raudona sutana aiktelėjo ir pasibaisėjęs įsispitrijo į Bekerį. It katinas, nutvertas paliejęs pieną, šventasis žmogus nusišluostė lūpas ir pabandė paslėpti sudužusį sau prie kojų butelį švęstojo komunijos vyno.

— *Salida!* — meldė Bekeris. — Salida! Išleiskite mane laukan!

Kardinolas Gera sureagavo instinktyviai. Velnias įsibrovė į šventąsias jo patalpas ir klykia būti išvaduojamas iš Dievo namų. Išpildysiąs tą jo norą — tučtuojau. Velnio įsibrauta pačiu netinkamiausiu momentu.

Išblyškęs kardinolas parodė į užuolaidą ant sienos sau iš kairės. Už tos užuolaidos buvo slaptos durys, jo įrengtos prieš trejus metus ir vedančios į kiemą. Kardinolui buvo pakyrėję kaip paprastam nuodėmingajam išeidinėti iš bažnyčios pro paradines duris.

96

Šlapia ir drebanti Suzana gūžėsi ant Trečiojo mazgo sofutės. Stratmoras užmetė jai ant pečių savo švarką. Heilo kūnas drybsojo už kelių jardų. Sirenos kaukė. It ledas, tirpstantis ant užšalusio tvenkinio, TRANSLTR korpusas šaižiai trekštelėjo.

— Einu apačion ir išjungsiu srovę, — pasakė Stratmoras, raminamai padėdamas delną jai ant peties. — Tuojau pat grįšiu.

Suzana, savo mintimis kitur, spitrijo įkandin komandoro, nuskubančio per Kriptografijos salę. Jis jau nebeatrodė katatonijos ištiktas žmogus, koks buvo prieš dešimt minučių. Čia vėl komandoras Trevoras Stratmoras — logiškas, susitvardantis, darantis visa, kas būtina, kad darbas būtų atliktas.

Paskutinieji Heilo savižudybės laiškučio žodžiai it nevaldomas traukinys perbėgo jai mintyse: *O svarbiausia, aš iš tiesų gailiuosi dėl Deivido Bekerio. Atleiskite man, buvau apakintas savo garbės siekio.*

Suzanos Flečer košmaras ką tik pasitvirtino. Deividas pavojuje... ar dar blogiau. Galbūt jau per vėlu. *Aš iš tiesų gailiuosi dėl Deivido Bekerio.*

Ji įsistebeilijo į laiškelį. Heilas jo netgi nepasirašė — tiesiog surinko apačioje: *Gregas* Heilas. Išliejęs, kas jam gulėję ant širdies, numygo SPAUSDINTI ir paskui nusišovė — paprasčiausiai. Heilas juk buvo prisiekęs, kad tikrai nebegrįš kalėjiman; jis tesėjo žodį — ir pasirinko mirtį.

— Deividai... — sukūkčiojo ji. — *Deividai!*

O tuo tarpu dešimt pėdų po Kriptografijos grindimis komandoras Stratmoras žengė nuo kopėlėlių ant pirmosios laiptų aikštelės. Šiandien vienos nesėkmės. Tai, kas prasidėjo kaip patriotinė misija, tapo visiškai nebevaldoma. Komandoras buvo priverstas priimti neįmanomus sprendimus, griebtis pasibaisėtinų poelgių — tokių, kuriems niekad nemanė turėsiąs valios.

Tai buvęs sprendimas! Vienintelis, po šimts, sprendimas!

Privalu pagalvoti apie šalį ir garbę. Stratmoras žinojo, kad dar yra laiko. Jis gali išjungti TRANSLTR. Gali pasinaudojęs žiedu išgelbėti vertingiausią šalies duomenų banką. *Taip,* — mąstė jis, — *dar yra laiko.*

Stratmoras apsidairė po katastrofą aplinkui save. Iš viršaus veikia automatiniai vandens gesintuvai. TRANSLTR stena. Sirenos kaukia. Besisukančios šviesos priminė per tirštą rūką besileidžiančius sraigtasparnius. Sulig kiekvienu žingsniu jis tematė Gregą Heilą, jaunąjį kriptografininką,

žvelgiantį aukštyn maldaujančiomis akimis, ir paskui — šūvis. Heilas žuvo vardan tėvynės... vardan garbės. NSA negali leisti, kad kiltų dar vienas skandalas. Stratmorui reikėjo atpirkimo ožio. Be to, Gregas Heilas buvo nelaimė, taip ir laukianti, kad galėtų įvykti.

Stratmoro mintis pertraukė mobiliojo telefono signalai. Per sirenų kauksmą ir šnypščiančius garus šie vos buvo girdimi. Vis tebežengdamas žemyn, jis sugriebė nuo diržo aparatėlį.

— Kalbėkite.

— Kur mano prieigos raktas? — paklausė kažkoks pažįstamas balsas.

— Kas skambina? — per triukšmą šūktelėjo Stratmoras.

— Numataka! — atsišaukė piktas balsas. — Juk man pažadėjote prieigos raktą!

Stratmoras nesulėtino žingsnių.

— Man reikia „Skaitmeninės tvirtovės"! — sušnypštė Numataka.

— *Nėra* jokios „Skaitmeninės tvirtovės"! — atšovė Stratmoras.

— Ką?!

— Nėra neįveikiamo algoritmo!

— Žinoma, yra! Mačiau jį internete! Mano žmonės dienų dienas mėgino jį atrakinti!

— Tai užšifruotas virusas, kvaily — ir jums velniškai pasisekė, kad neįstengėte jo atidaryti!

— Bet...

— Sandėris atšauktas! — riktelėjo Stratmoras. — Aš ne Šiaurės Dakota. *Nesama* jokio Šiaurės Dakotos! Pamirškite, kad kada nors jį minėjau! — Jis užtrenkė mobilųjį, išjungė skambutį ir įsikišo atgal prie diržo. Daugiau niekas nebetrukdys.

Už dvylikos tūkstančių mylių Tokugenas Numataka apstulbęs stovėjo prie panoraminio vaizdo lango savo kabinete. „Umami" cigaras geibiai nusviro jam lūpose. Ką tik jam prieš akis sugriuvo viso gyvenimo sandėris.

Stratmoras toliau lipo žemyn. *Sandėris atšauktas!* „Numatech" korporacija niekad nebeįsigys neįveikiamo algoritmo... o NSA niekad neturės savo slaptosios landos.

Stratmoras ilgai planavo savo svajonę — „Numatech" jo kruopščiai pasirinkta. „Numatech" buvo turtinga, tikėtina prieigos rakto aukciono laimėtoja. Niekas po to nesusimąstytų, jeigu raktas galų gale patektų į jos

rankas. Labai patogiai nebuvo jokios kitos kompanijos, mažiau galimos įtarti susimokymu su Jungtinių Valstijų valdžia. Tokugenas Numataka buvo senosios kartos japonas — verčiau numirs, nei užsitrauks nešlovę. Jis nekentė amerikiečių, nekentė jų maisto, jų papročių, o užvis labiausiai — kad jie užgrobė pasaulinę programinės įrangos rinką.

Stratmoro vizija buvo įžūli — pasaulinis šifravimo standartas su slapta landa, kuria naudosis NSA. Jis troško pasidalyti savo svajone su Suzana, įgyvendinti šią drauge su ja, bet žinojo, kad to negalės padaryti. Net jeigu Ensejo Tankado mirtis ir išgelbėtų tūkstančius gyvybių ateityje, Suzana niekad nebūtų sutikusi; ji buvo pacifistė. *Aš irgi pacifistas,* — pagalvojo Stratmoras, — *tik neturiu laisvės elgtis kaip toks.*

Mintyse komandorui niekad nekilo abejonių dėl to, kas nužudys Tankadą. Tankadas gyveno Ispanijoje — o Ispanija reiškė Hulohotą. Keturiasdešimt dvejų metų portugalas, samdomasis žudikas, buvo vienas iš mėgstamiausių komandoro profesionalų. Jis daugelį metų darbavosi Nacionalinei saugumo agentūrai. Gimęs ir užaugęs Lisabonoje, Hulohotas atlikinėdavo NSA užduotis visoje Europoje. Ir nėsyk jo žmogžudystės nebuvo atsektos iki Fort Mido. Vienintelis vargas tas, kad Hulohotas kurčias; telefoninis ryšys su juo neįmanomas. Neseniai Stratmoras pasirūpino, kad Hulohotas gautų naujausią NSA žaisliuką, kompiuterį „Monoklis". O Stratmoras nusipirko „SkyPager" pranešimų gaviklį ir užprogramavo šį tuo pačiu dažniu. Nuo tada jo ryšys su Hulohotu tapo ne tik momentinis, bet ir niekaip neatsekamas.

Pirma žinutė, kurią Stratmoras pasiuntė Hulohotui, nesukėlė daug abejonių. Juodu jau buvo tai aptarę. Nužudyti Ensejį Tankadą. Gauti prieigos raktą.

Stratmoras niekad neklausinėjo Hulohoto, kaip šis paleidžiąs į darbą savo magiją, bet kažkokiu būdu tai vėl buvo atlikta. Ensejis Tankadas pasimirė, ir valdžios organai buvo įsitikinę, kad kaltas širdies priepuolis. Vadovėlinis nužudymas — išskyrus vieną dalyką. Matyt, Tankado mirtis viešoje vietoje buvusi būtina iliuzijai sukurti. Bet netikėtai publika pasirodžiusi per anksti. Hulohotas gavo slėptis, nesuspėjęs apieškoti kūno ir rasti prieigos rakto. Dulkėms nusėdus, Tankado kūnas atsidūrė Sevilijos teismo tyrėjo rankose.

Stratmoras įsiuto. Pirmą sykį per visą tą laiką Hulohotas sužlugdė užduotį — ir tam pasirinko labai netinkamą laiką. Gauti Tankado prieigos raktą buvo lemiamos svarbos reikalas, bet Stratmoras suvokė, kad siųsti kurčią žudiką į Sevilijos morgą tolygu savižudybei. Jis apsvarstė kitas pasirinkimo galimybes. Ėmė materializuotis antras planas. Stratmoras staiga

išvydo galimybę laimėti dviem frontais — šansą įgyvendinti dvi svajones, ne tik vieną. Tą rytą pusę septynių jis paskambino Deividui Bekeriui.

97

Visu greičiu Fonteinas įpuolė į konferencijų salę. Brinkerhofas ir Midžė sekė čia pat jam iš paskos.

— Pažvelkite! — duso Midžė, siautulingai pamodama į langą.

Fonteinas pažvelgė pro langą į blyksnius Kriptografijos kupole. Akys jam išsiplėtė. Šitai tikrai neįėjo į jo planą.

Brinkerhofas springo:

— Tenai, velniai rautų, kaip reikiant diskoteka!

Fonteinas spoksojo laukan, bandydamas viską perprasti. Per kelerius metus, kai veikė TRANSLTR, šitaip niekad nebuvo atsitikę. *Kompiuteris perkaista*, — pagalvojo jis. Įdomu kodėl, po velnių, Stratmoras jo neišjungė. Apsispręsti Fonteinui truko tik sekundėlę.

Pagriebęs nuo konferencijų salės stalo vidaus telefoną, jis greitai surinko Kriptografijos numerį. Ragelyje pasigirdo pypsėjimas, lyg linija būtų sugedusi.

Fonteinas nutrenkė ragelį.

— Kad jį kur šimtas! — Direktorius tuoj pat vėl jį pačiupo ir surinko asmeninio Stratmoro mobiliojo numerį. Šįsyk linijoje sugaudė šaukiamieji signalai.

Praėjo šeši skambučiai. Brinkerhofas ir Midžė stebėjo Fonteiną žingsniuojant pirmyn ir atgal, kiek leido telefono laidas, it grandine pririštą tigrą. Po ištisos minutės direktorius iš įsiūčio tamsiai užraudo.

Jis vėl nutrenkė ragelį.

— Neįtikėtina! — subaubė. — Kriptografija tuoj tuoj susprogs, o Stratmoras neatsiliepia tuo savo sumautu telefonu!

98

Hulohotas išpuolė iš kardinolo Geros apartamentų į akinančią ryto saulę. Prisidengęs akis, jis nusikeikė. Stovėjo katedros kieme, nedideliame

patijuje, supamame aukštos akmeninės sienos, vakarinio Chiraldos bokšto šono ir dviejų kaldintos geležies tvorų. Vartai žiojėjo atviri. Už vartų plytėjo aikštė. Ši buvo tuščia. Tolumoje dunksojo Santa Kruso sienos. Bekeris niekaip negalėjo taip greitai toli pasprukti. Hulohotas apsigręžė ir permetė akimis patijų. *Jis čia. Turi būti čia!*

Patijus, *Jardin de Los Naranjos**, garsėjo Sevilijoje savo dvidešimčia žydinčių apelsinmedžių. Medžiai Sevilijoje buvo garsūs kaip angliško marmelado gimtinė. Aštuonioliktame amžiuje kažkoks anglas prekiautojas nusipirko iš Sevilijos bažnyčios tris tuzinus bušelių apelsinų ir parsigabeno juos į Angliją, tačiau ten aptiko, kad vaisiai nevalgomai apkartę. Jis pabandė pagaminti iš žievelių džemą ir galų gale gavo pridėti svarus cukraus, kad taptų priimtina gomuriui. Taip atsiradęs apelsinų marmeladas.

Hulohotas pakėlęs ginklą slinko priekin per sodą. Medžiai buvo seni, ir lapijos vainikas skleidėsi aukštai nuo žemės. Žemiausios šakos buvo nepasiekiamos, o ploni kamienai neteikė jokios priedangos. Hulohotas greitai įsitikino, kad patijus tuščias. Jis pažvelgė tiesiai aukštyn. Chiralda.

Įėjimas į įviją Chiraldos laiptinę buvo užtvertas virve ir nedidele medine iškaba. Virvė kadarojo nejudėdama. Hulohoto akys nuslydo 419 pėdų bokštu aukštyn, ir jis tuojau pat suprato, kad ši mintis juokinga. Bekeris tikrai nebūtų toks kvailas. Vienintelė laiptinė sukosi tiesiai viršun į ketvirtainę akmeninę patalpėlę. Sienoje žiojėjo siauri plyšiai apžvalgai, bet kito išėjimo nebuvo.

Deividas Bekeris užkopė paskutines stačių laiptų pakopas ir be kvapo įvirto į mažutėlaitę akmeninę kamarėlę. Iš visų pusių — aukštos sienos ir siauri plyšiai jų perimetre. Jokio išėjimo.

Šįryt likimas Bekeriui buvo visai nepalankus. Jam išpuolant iš katedros į atvirą kiemą, švarkas užsikabino už durų. Audinys, prieš suplyšdamas, pristabdė jį bebėgantį ir stipriai suktelėjo kairėn. Bemaž prarasdamas pusiausvyrą, Bekeris paknopstom išvirto į akinančią saulę. Pakėlęs galvą, išvydo tiesiai prieš save laiptinę. Jis peršoko virvę ir metėsi aukštyn. Kai sumojo, kur laiptai veda, jau buvo per vėlu.

Dabar jis, gaudydamas kvapą, glaudėsi ankštoje celėje. Šonas degė. Siauri rytmečio saulės dryžiai krito vidun pro siauras angas sienoje. Jis atsargiai dirstelėjo laukan. Žmogus su vielinių rėmelių akiniais stovėjo toli apačioje, nugara į Bekerį, spitrydamas į aikštę. Kad geriau įžiūrėtų, Bekeris visu kūnu pasislinko prie vieno iš plyšių. *Kirsk aikštę*, — mintyse ragino aną.

* Apelsinmedžių sodas (*isp.*).

* * *

It nukirsta milžiniška sekvoja Chiraldos šešėlis dryko per aikštę. Hulohotas dėbsojo į visą jo ilgį. Tolimajame gale trys šviesos ruožai, prasimušę pro bokšto apžvalgos angas, krito ryškiais stačiakampiais ant grindinio apačioje. Vieną iš tų stačiakampių ką tik buvo užtemdęs žmogaus siluetas. Nė nežvilgtelėjęs bokšto viršūnėn, Hulohotas apsisuko ir metėsi į Chiraldos laiptus.

99

Žingsniuodamas po konferencijų salę ir vis žvilgčiodamas į mirgančias Kriptografijos skyriuje šviesas, Fonteinas trankė kumščiu sau į delną.

— Nutraukite praginą! Velniai rautų! Nutraukite!

Tarpduryje, mosikuodama ką tik gautomis duomenų išvestimis, pasirodė Midžė.

— Direktoriau! Stratmoras *negali* nutraukti!

— Jis bandė, sere! — Midžė iškėlė pranešimą. — Jau keturis kartus! TRANSLTR įstrigęs kažkokiame begaliniame cikle.

Fonteinas staigiai apsisuko ir vėl pažvelgė pro langą.

— Dieve brangus!

Šaižiai sučirškė pasitarimų salės telefonas. Direktorius iškėlė aukštyn rankas.

— Veikiausiai Stratmoras! Po šimts, jau bemaž metas!

Brinkerhofas sugriebė telefoną.

— Direktoratas!

Fonteinas ištiesė ranką paimti ragelio.

Brinkerhofas, lyg sunerimęs, pasigręžė į Midžę:

— Tai Džeba. Nori *jūsų*.

Direktorius perkėlė žvilgsnį į Midžę, kuri jau skubėjo per salę. Ji įjungė telefono garsiakalbį.

— Kalbėk, Džeba.

Salėje sududeno metališkas Džebos balsas:

— Midže, aš pagrindiniame duomenų banke. Mes čia matome kai ką keista. Pamaniau, ar...

— Po šimts, Džeba! — įniršo Midžė. — Kaip tik tai aš ir stengiausi jums pasakyti!

— Gal tai ir nieko, — apsidraudė Džeba, — bet...

— Liaukitės! Tai *nėra* nieko! Kad ir kas ten pas jus dedasi, žiūrėkite į tai rimtai, *labai* rimtai. Mano duomenys nepašvinkę — niekad tokie nebuvo ir nebus. — Ji buvo bepadedanti ragelį, bet dar pridūrė: — Ak, Džeba? Vien tam, kad nebūtų kokių nors netikėtumų... Stratmoras apėjo Špicrutę.

100

Hulohotas dundėjo Chiraldos laiptais aukštyn, peršokdamas išsyk po tris laiptelius. Vienintelė šviesa į besisukančią laiptinę krito pro atvirus langučius kas 180 laipsnių. *Jis spąstuose! Deividas Bekeris mirs!* Su ištrauktu revolveriu Hulohotas suko ratus aukštyn. Laikėsi prie išorinės sienos, jeigu Bekeris kartais sumanytų pulti iš viršaus. Geležiniai smaigai žvakėms pritvirtinti kiekvienoje aikštelėje būtų geras ginklas, jei Bekeris nuspręstų vienu tokiu pasinaudoti. Bet išlikdamas ne per daug arti, Hulohotas suspės laiku jį pastebėti. Revolverio šūvis siekė kur kas toliau nei penkių pėdų ilgio žvakidės smaigas.

Hulohotas judėjo greitai, tačiau atsargiai. Laiptai buvo statūs; čia pasitaikė ir turistų mirčių. Tai ne Amerika — jokių perspėjamųjų ženklų, jokių turėklų, jokių draudiminių paneigimų. Čia Ispanija. Jeigu būtum ganėtinai kvailas nukristi, tai tavo paties, po šimts, kaltė, nesvarbu, kas pastatė laiptus.

Ties viena iš siekiančių pečių aukštį angų Hulohotas stabtelėjo ir žvilgtelėjo laukan. Jis stovėjo šiauriniame šone ir, rodos, buvo užkopęs maždaug pusę kelio.

Už kampo buvo matyti anga į apžvalgos aikštelę. Vedanti viršun laiptinė buvo tuščia. Deividas Bekeris neišdrįso mesti jam iššūkio. Hulohotas pagalvojo, kad Bekeris galbūt nematė jo įeinančio į bokštą. O tai reiškė, kad Hulohoto pusėje ir netikėtumo veiksnys — tegul jam tai ir nereikalinga. Visos kortos Hulohoto rankoje. Netgi ir bokšto išplanavimas veikė jo naudai; laiptinė susiėjo su apžvalgos aikštele pietvakariniame kampe — Hulohotas

turėsiąs atvirą ugnies liniją į kiekvieną celės tašką, ir jokios galimybės, kad Bekeris galėtų užlįsti už jo. O svarbiausia, Hulohotas judės iš patamsio švieson. *Žudymo kamera*, — mąstė jis.

Hulohotas apmetė nuotolį iki durų angos. Septyni laipteliai. Mintyse parepetavo, kaip nužudys. Jeigu artindamasis prie angos laikysis dešinės, galės matyti tolimiausią kairįjį aikštelės kampą — dar prieš tai, kol ją pasieks. Jeigu Bekeris ten, Hulohotas šaus. Jeigu ne, jis mesis vidinėn pusėn ir įžengs judėdamas rytų kryptimi, priešais dešinįjį kampą, vienintelę likusią vietą, kur Bekeris galėtų slėptis. Jis nusišypsojo.

SUBJEKTAS: DEIVIDAS BEKERIS — BAIGTAS

Jau metas. Jis pasitikrino ginklą.

Galingu šuoliu Hulohotas metėsi viršun. Prieš akis atsivėrė aikštelė. Kairysis kampas tuščias. Kaip ir repetavęs, Hulohotas pasidavė vidinėn pusėn ir įsiveržė pro angą priešais dešinįjį kampą. Paleido tenlink šūvį. Kulka, rikošetu atsimušusi nuo plikos sienos, mažne kliudė jį patį. Hulohotas padūkusiai apsisuko ir kimiai riktelėjo. Viduje — ničnieko. Deividas Bekeris buvo dingęs.

Trimis aukštais žemiau, ore viršum *Jardin de los Narinjos*, Deividas kybojo už Chiraldos sienos įsitvėręs langučio atbrailos, lyg žmogus, atliekantis prisitraukimus. Kol Hulohotas bildėjo laiptine aukštyn, Bekeris nulipo tris aukštus žemyn ir išsirangė laukan pro vieną iš angų. Suspėjo kaip tik laiku nusileisti ir pasislėpti iš akių. Žudikas praskuodė pro pat jį pernelyg skubėdamas, kad pastebėtų įsitvėrusius atbrailą pabalusius krumplius.

Kybodamas lauke už langučio, Bekeris dėkojo Dievui, kad į kasdienes jo skvošo pratybas įėjo ir dvidešimt minučių treniruokliu raumenis lavinti, kad sustiprintų padavimus sau virš galvos. Deja, nors rankas turėjo tvirtas, Bekeris dabar sumojo, kad prisitraukti atgal vidun keblu. Pečių lanką degė. Šonas, atrodė, tuoj tuoj praplyš. Už šiurkščiai tašytos akmeninės atbrailos sunku buvo laikytis, tartum stiklo duženos gremžtų pirštų galus.

Bekeris suvokė, kad vos po kelių sekundžių jo užpuolikas nubildės vėl žemyn. Iš aukščiau žudikas neabejotinai pastebės ant atbrailos Bekerio pirštus.

Užsimerkęs Bekeris ėmė trauktis aukštyn. Suvokė, kad išvengti mirties padėtų tik stebuklas. Pirštai buvo beprarandą sukibimą. Pro kadaruojančias kojas jis žvilgtelėjo žemyn. Iki apelsinų sodelio apačioje kristi tektų

iš aukščio sulig futbolo aikštės ilgiu. Išlikti gyvam neįmanoma. Skausmas šone stiprėjo. Žingsniai dabar bildėjo virš jo — trankūs, skubiai liuoksintys laiptais žemyn žingsniai. Bekeris vėl užsimerkė. Dabar arba niekad. Sukandęs dantis, jis įsirėžė.

Stipriai trūktelėjo aukštyn, ir akmuo įsirėžė jam į riešų odą. Žingsniai sparčiai artėjo. Bekeris grabinėjo sieną angos viduje, stengdamasis tvirčiau įsitverti. Spyrėsi pėdomis. Kūnas atrodė tartum švininis, lyg kas nors prie kojų būtų pririšęs virves ir temptų jį žemyn. Priešinosi iš visų jėgų. Pasiremdamas alkūnėmis, Deividas išniro. Dabar tapo aiškiai matomas, galva perpus viduje lango — kaip žmogaus giljotinoje. Riesdamas kojas, jis spyrėsi pro angą. Jau buvo perpus viduje, liemuo kybojo laiptinėje. Žingsniai dundėjo čia pat. Bekeris įsitvėrė angos šonų ir vienu vieninteliu judesiu visu kūnu staigiai metėsi priekin ir smarkiai žnektelėjo ant laiptų.

Tuoj po savimi Hulohotas pajuto Bekerio kūną trinktelint į grindis. Iškėlęs ginklą, jis puolė priekin. Prieš akis išniro langutis. *Šit kaip!* Hulohotas prisišliejo prie išorinės sienos ir nusitaikė žemyn į laiptinę. Tuoj už kampo šmėkštelėjo iš akių Bekerio kojos. Hulohotas šovė iš nevilties. Kulka rikošetu nuskriejo laiptine žemyn.

Skuosdamas laiptais paskui savo auką, Hulohotas laikėsi išorinės sienos, kad turėtų platesnį taikymosi kampą. Laiptai vinguriavo jam prieš akis, ir atrodė, kad Bekeris vis 180 laipsnių priekyje — kaip tik tiek, kad nebūtų matomas. Bekeris pasirinko vidinį pasienį, vis nukirsdamas taikymosi kampą ir peršokinėdamas po keturis ar penkis laiptelius išsyk. Hulohotas nuo jo neatsiliko. Prireiks tik vienintelio šūvio. Hulohotas vijosi. Žinojo, kad jeigu Bekeris net ir suspės pasiekti apačią, vis tiek niekur nepabėgs. Hulohotas galėsiąs šauti jam į nugarą, kai kirs atvirą patiją. Žūtbūtinės lenktynės sukosi spirale žemyn.

Trumpindamas kelią, Hulohotas irgi metėsi prie vidinio pasienio. Jautė beprisivejąs Bekerį. Kassyk, juodviem prabėgant pro stebėjimo angą, suspėdavo pamatyti jo šešėlį. Žemyn. Vis žemyn. Spirale. Atrodė, kad Bekeris nuolat atsidurdavo tuoj už kampo. Hulohotas vienos akies vis nenuleido nuo šešėlio, kitos — nuo laiptų.

Staiga Hulohotui pasirodė, kad Bekerio šešėlis kluptelėjo — trumpam bloškėsi kairėn, o paskui tartum apsisuko ore ir nusklendė atgalios prie laiptinės ašies. Hulohotas šoko pirmyn. *Turiu jį!*

Priekyje Hulohoto ant laiptų blykstelėjo metalas — išsikišo iš už kampo ir čiurnų aukštyje smigo į priekį it fechtuotojo rapyra. Hulohotas

pamėgino išsilenkti kairėn, bet nesuspėjo. Daiktas atsidūrė jam tarp čiurnų. Užpakalinė jo koja pasidavė priekin, stipriai užkliuvo, ir strypas trenkė į blauzdą. Hulohoto rankos metėsi priekin, grabaliodamos atramos, bet surado tik tuštumą. Staiga jis šonu pakilo į orą. Skrisdamas žemyn, Hulohotas pralėkė viršum Deivido Bekerio, ištiestomis rankomis ir pilvu, prigludusiu prie laiptų. Žvakidės smaigas iš jo rankų dabar buvo įstrigęs Hulohotui tarp kojų.

Nuskriejęs per orą, Hulohotas atsitrenkė į išorinę sieną, o tik paskui žnektelėjo ant laiptų. Galop atsidūręs ant kieto pagrindo, jis nusirito žemyn. Revolveris nužvangėjo ant grindų. Hulohoto kūnas bildėjo laiptais, vis vartydamasis kūlvirsčiais. Apsuko penkias pilnas 360 laipsnių spirales, iki nustojo riedėjęs. Dar dvylika laiptukų, ir jis būtų išvirtęs į patiją.

101

Deividas Bekeris niekad nebuvo laikęs rankose ginklo, bet dabar laikė. Perkreiptas ir išsiklaipęs Hulohoto kūnas dryksojo Chiraldos laiptinės tamsoje. Bekeris įrėmė revolverio vamzdį savo užpuolikui į smilkinį ir atsargiai priklaupė. Tegul nors kiek trūkteli, ir Bekeris šaus. Bet niekas nesutrūkčiojo. Hulohotas buvo negyvas.

Bekeris numetė revolverį ir susmuko ant laiptų. Pirmą sykį per metų amžinybę pajuto akyse tvenkiantis ašaras. Nuslopino jas. Žinojo, kad emocijoms bus laiko vėliau; dabar metas grįžti namo. Bekeris pabandė atsistoti, bet buvo toks pavargęs, kad neįstengė pajudėti. Ilgai sėdėjo išsekęs ant akmeninių laiptų.

Išsiblaškęs tyrinėjo perkreiptą kūną priešais save. Žudiko akys pradėjo stiklėti, stebeilydamos į nieką konkrečiai. Kažkokiu būdu jo akiniai išliko nenukentėję. Keisti akiniai, pamanė Bekeris, nuo ienelės išsikišusi viela leidosi į kažkokį paketėlį prie diržo. Bekeris jautėsi pernelyg išsekęs, kad pasidomėtų.

Sėdėdamas vienas ant laiptų ir telkdamas mintis, Bekeris nukreipė žvilgsnį į žiedą sau ant piršto. Akys jau šiek tiek praskaidrėjo, ir dabar galiausiai pajėgė perskaityti įrašą. Kaip ir įtarė, buvo ne angliškas. Ilgai stebeilijo į graviruotę ir paskui susiraukė. *Ir dėl to verta žudyti?*

* * *

Rytmečio saulė apakino, kai galop Bekeris iš Chiraldos žengė į patiją. Skausmas šone atlėgo, rega buvo betampanti vėl normali. Apkvaitęs jis sekundėlę pastovėjo, džiaugdamasis apelsinmedžio žiedų aromatu. Paskui pamažėle pajudėjo per patiją.

Bekeriui žingsniuojant tolyn nuo bokšto, netoli slysdamas sustojo furgonėlis. Du vyriškiai iššoko laukan. Buvo jauni ir vilkėjo kariškomis darbinėmis uniformomis. Jie prisiartino prie Bekerio su nelanksčiu, gerai sureguliuotų mašinų tikslumu.

— Deividas Bekeris? — griežtai paklausė vienas.

Bekeris sustojo kaip įbestas, nustebęs, kad jie žino jo pavardę.

— Kas... kas jūs?

— Prašom eiti su mumis. Tuojau pat.

Šis netikėtas susitikimas turėjo kažką tokio nerealaus — kažką, nuo ko Bekeriui vėl sudilgčiojo nervų galūnėles. Jis pasijuto besitraukiąs nuo jų.

Žemesnysis šaltai nužvelgė Bekerį.

— Čia, pone Bekeri. *Tuojau pat.*

Bekeris apsigręžė bėgti. Bet suskubo padaryti tik žingsnį. Vienas iš vyriškių išsitraukė ginklą. Trinktelėjo šūvis.

Deginantis skausmas pervėrė Bekeriui krūtinę ir nuskriejo galvon. Pirštai jam pastiro, ir Bekeris parkrito. Po mirksnio liko tik juóduma.

102

Stratmoras pasiekė TRANSLTR apačią ir nužengė nuo trapo į colio gilumo vandenį. Šalia jo drebėjo milžiniškas kompiuteris. Per sūkuriuojantį ūką it lietus krito dideli vandens lašai. Perkūniškai kaukė pavojaus sirenos.

Komandoras pažvelgė per šachtos šulinį į sugedusius pagrindinius generatorius. Filas Čartrukianas ten, apanglijęs jo palaikai išskleipti gulėjo skersai aušinamojo bloko briaunų. Viskas aplinkui atrodė nelyginant scena iš kokio nors iškrypėliško Helovyno spektaklio.

Nors Stratmoras ir apgailestavo dėl to vyrioko mirties, bet tai buvusi „pateisinama auka“. Filas Čartrukianas nepaliko Stratmorui jokio kito

pasirinkimo. Kai sistemų saugos technikas atlėkė iš gelmių, šaukdamas apie virusą, Stratmoras pasitiko jį laiptų aikštelėje ir pabandė atvesti į protą. Bet Čartrukianas nesileido įtikinamas. *Pas mus virusas! Aš skambinu Džebai!* Pabandė prasisprausti pro šalį, ir komandoras pastojo jam kelią. Ankštoje laiptų aikštelėje juodu susigrūmė. Turėklai buvo žemi. Ironiška, pagalvojo Stratmoras, kad Čartrukianas dėl viruso nuo pat pradžių buvo teisus.

Žmogaus krytis buvo šiurpus — trumpas siaubo riksmas, o paskui — tyla. Bet šitai nebuvo taip šiurpu, kaip tas kitas dalykas, kurį paskui komandoras Stratmoras pamatė. Be galo pasibaisėjusiu veidu Gregas Heilas spogino į jį akis iš prieblandos apačioje. Kaip tik tuomet Stratmoras suprato, kad Gregas Heilas turės mirti.

TRANSLTR sutreškėjo, ir Stratmoras vėl sutelkė dėmesį į čia pat po ranka laukiančią užduotį. Išjungti srovę. Pertraukiklis buvo kitapus freono siurblių, kairėje nuo kūno. Rankenėlė Stratmorui buvo aiškiai matyti. Jam tereikėjo nulenkti žemyn svirtį, ir visa likusi Kriptografiją maitinanti srovė dings. Paskui, po kelių sekundžių, jis galėsiąs vėl paleisti pagrindinius generatorius; visos jungtys ir funkcijos atsigaus; freonas vėl ims tekėti, ir TRANSLTR niekas nebegrės.

Bet klampodamas prie pertraukiklio Stratmoras sumojo, kad jam trukdo paskutinė kliūtis: Čartrukiano kūnas tebegulėjo ant pagrindinio generatoriaus aušinamųjų briaunų. Išjungęs ir vėl paleidęs dirbti pagrindinį generatorių, sukels tik dar vieną srovės triktį. Kūną būtina pašalinti.

Stratmoras nužvelgė groteskiškus palaikus ir ėmė gautis prie jų. Ištiesęs ranką, sugriebė už riešo. Konsistencija lyg polistirolo. Audiniai sukepę. Visas kūnas netekęs drėgmės. Komandoras užsimerkė, stipriau apgniaužė riešą ir trūktelėjo. Kūnas pasislinko kokius porą colių. Stratmoras trūktelėjo stipriau. Kūnas vėl pasislinko. Komandoras įsirėžė ir trūktelėjo iš visų jėgų. Staiga pasijuto bevirstąs aukštielninkas. Smarkiai šlioptelėjo užpakaliu ant izoliacinės dangos. Stengdamasis kylančiame vandenyje atsisėsti, Stratmoras pasibaisėjęs spoksojo į daiktą savo kumštyje. Čartrukiano dilbis — nutrūkęs nuo alkūnės.

Viršuje Suzana tebelaukė. Sėdėjo Trečiajame mazge ant sofutės ir jautėsi tartum suparalyžiuota. Heilas tysojo jai prie kojų. Nepajėgė įsivaizduoti, kas komandorą taip ilgai sulaiko. Slinko minutės. Ji bandė nuvyti iš minčių Deividą, bet veltui. Su kiekvienu sirenų kauksmu galvoje jai skambėjo Heilo žodžiai: *Aš iš tiesų gailiuosi dėl Deivido Bekerio*. Suzanai atrodė, kad išsikraustys iš proto.

Ji jau norėjo šokti ir pulti Kriptografijos salėn, kai pagaliau tai įvyko. Stratmoras nulenkė pertraukiklį ir išjungė visą srovę.

Akimirksniu Kriptografijoje stojo tyla. Sirenos užspringo vidur kauksmo, o Trečiojo mazgo monitorių ekranai sumirkčiojo ir pajuodo. Grego Heilo lavonas išnyko patamsyje, ir Suzana instinktyviai užsikėlė kojas ant sofutės, stipriau susisupstydama Stratmoro švarku.

Tamsa.

Tyla.

Ji niekad nebuvo patyrusi Kriptografijoje tokios rimties. Visados tyliai ūždavo generatoriai. O dabar — nieko, tik didžiojo žvėries stenėjimai ir dūsavimai, sulaukus atvangos. Spragsinčio, šnypščiančio, pamažu vėstančio.

Suzana užsimerkė ir suskato melstis už Deividą. Malda buvo visai paprasta — kad Dievas apsaugotų žmogų, kurį ji myli.

Būdama nereliginga, Suzana nė nesitikėjo išgirsti atsako į savo maldą. Bet kai staiga jai kažkas sudrebėjo, ji krūptelėjusi atsitiesė. Susigriebė sau už krūtinės. Ir tuojau pat suprato. Vibracija, kurią juto, anaiptol ne Dievo ranka — ji sklido iš vidinės komandoro švarko kišenės. Savajame „SkyPager" pranešimų gaviklyje jis buvo nustatęs tylaus skambučio režimą. Kažkas siunčia komandorui Stratmorui žinią.

Šešiais aukštais žemiau Stratmoras stovėjo prie srovės pertraukiklio. Kriptografijos požemiuose dabar buvo tamsu kaip gūdžiausią naktį. Kiek palaukė, mėgaudamasis juoduma. Iš viršaus pliaupė vanduo — nelyginant vidurnakčio audra. Stratmoras atlošė galvą ir leido šiltiems lašeliams nuplauti jo kaltę. *Aš pratęs išlikti.* Atsiklaupęs jis nusimazgojo nuo rankų paskutinius Čartrukiano kūno likučius.

Jo svajonės dėl „Skaitmeninės tvirtovės" nepasiteisino. Galįs su tuo susitaikyti. Dabar svarbiausia Suzana. Pirmą sykį per dešimtis metų jis iš tiesų suprato, kad esama daugiau dėl ko gyventi, ne tik dėl tėvynės ir garbės. *Paaukojau geriausius savo gyvenimo metus tėvynei ir garbei. O kaip meilė?* Jis pernelyg ilgai save varžė. *Ir vardan ko?* Kad stebėtų, kaip jaunas profesorius vagia jo svajones? Stratmoras puoselėjo Suzaną. Globojo ją. Jis *nusipelnė* jos. Ir štai dabar, pagaliau, ją turės. Suzana ieškos prieglobsčio jo glėbyje, kai nebeliks į ką kitą gręžtis. Ateis pas jį bejėgė, sužeista netekties, ir laikui bėgant jis parodys jai, kad meilė išgydo viską.

Garbė. Tėvynė. Meilė. Deividas Bekeris netrukus žus dėl visų tų trijų.

103

Komandoras išsikėlė pro liuką kaip Lozorius iš numirusiųjų. Nors ir permirkusiais drabužiais, jis žengė lengvai. Pasuko Trečiojo mazgo — Suzanos — link. Savo ateities link.

Kriptografijos salė vėl buvo užlieta šviesos. Freonas sruvo žemyn per smilkstantį TRANSLTR it deguonies prisotintas kraujas. Stratmoras žinojo, kad truks kelias minutes, iki aušalas pasieks korpuso apačią ir neleis žemiausiems procesoriams užsidegti, bet jis buvo tikras suveikęs laiku. Tad pergalingai atsiduso, visai neįtardamas tiesos — kad jau buvo per vėlu.

Aš pratęs išlikti, — pamanė jis. Nekreipdamas dėmesio į Trečiojo mazgo sienoje žiojinčią skylę, nudrožė prie elektroninių durų. Jos sušnypštusios atsidarė. Komandoras įžengė vidun.

Suzana stovėjo priešais, šlapia ir susivėlusi, gaubdamasi jo švarku. Atrodė it pirmo kurso studentė, užklupta lietaus. O jis jautėsi it bebaigiąs mokslus šaunuolis, paskolinęs jai savo universiteto rinktinės nertinį. Pirmą sykį per daugelį metų jautėsi jaunas. Jo svajonė buvo beįsikūnijanti.

Bet kai priėjo arčiau, jį apėmė jausmas, kad žvelgia į akis moters, kurios nebeatpažįsta. Jos žvilgsnis buvo ledinis. Švelnumas išnykęs. Suzana Flečer stovėjo sustingusi, it nepajudinama statula. Vienintelis pastebimas judrumas — tai besitvenkiančios akyse ašaros.

— Suzana?

Virpančiu jos skruostu nuriedėjo viena ašara.

— Kas yra? — meldė pasakyti komandoras.

Kraujo bala po Heilo kūnu buvo išplitusi po kilimą nelyginant palietos alyvos dėmė. Stratmoras neramiai žvilgtelėjo į lavoną, paskui vėl į Suzaną. *Nejau ji galėjo sužinoti?* Niekaip. Stratmoras neabejojo pridengęs visus pavojingus taškus.

— Suzana? — Jis žingtelėjo dar arčiau. — Kas yra?

Suzana nepajudėjo.

— Susirūpinusi dėl Deivido?

Viršutinė jos lūpa nežymiai virptelėjo.

Stratmoras žengė dar kelis žingsnius prie jos. Ištiesė ranką paliesti, bet sudvejojo. Ištartas Deivido vardas, matyt, pralaužė sielvarto užtvanką. Iš pradžių pamažėle ji suvirpėjo, ėmė drebėti. O paskui veržli kančios banga tartum plūstelėjo visomis jos gyslomis. Vos įstengdama suvaldyti

trukčiojančias lūpas, Suzana prasižiojo kalbėti. Bet iš burnos neišsiveržė nė žodžio.

Vis nenuleisdama į Stratmorą įremto ledinio žvilgsnio, ji ištraukė ranką iš jo švarko kišenės. Delne turėjo kažkokį daiktą. Drebėdama ištiesė jam.

Stratmoras bemaž tikėjosi nuleidęs akis pamatyti nutaikytą jam į pilvą beretą. Bet pistoletas tebegulėjo ant grindų, saugiai paremtas Heilo rankos. Daiktas, kurį laikė delne Suzana, buvo mažesnis. Stratmoras stebeilijo žemyn į jį ir po sekundėlės suprato.

Kol Stratmoras spitrijo, tikrovė deformavosi ir laikas taip sulėtėjo, kad vos slinko. Jis girdėjo savo širdies trinksnius. Žmogus, tiek daug metų priveikdavęs milžinus, buvo nugalėtas per mirksnį. Pražudytas meilės — savo paties kvailumo. Paprasčiausiai trokšdamas pasielgti riteriškai, jis paliko Suzanai savo švarką. O su juo — ir savąjį „SkyPager“ pranešimų gaviklį.

Dabar sustingo Stratmoras. Suzanos ranka drebėjo. Pranešimų gaviklis nukrito prie Heilo pėdų. Veidu, kuriame atsispindėjo nustebimas bei išdavystė ir kurio Stratmoras niekad nepamirš, Suzana Flečer pralėkė pro jį ir bėgte paliko Trečiąjį mazgą.

Komandoras jos nesivijo. Pamažėle pasilenkė ir pakėlė pranešimų gaviklį. Jokių naujų žinučių nebuvo — Suzana perskaitė jas visas. Pagautas nevilties, jis praslinko sąrašą.

SUBJEKTAS: ENSEJIS TANKADAS — BAIGTAS
SUBJEKTAS: PJERAS KLUŠARAS — BAIGTAS
SUBJEKTAS: HANSAS HUBERIS — BAIGTAS
SUBJEKTAS: ROSIJA EVA GRANADA — BAIGTAS...

Sąrašas tęsėsi. Stratmorą užplūdo siaubas. *Aš galiu paaiškinti! Ji supras! Garbė! Tėvynė!* Bet buvo viena žinutė, kurios jis dar nebuvo matęs — žinutė, kurios niekad nepajėgs paaiškinti. Drebėdamas jis persuko iki paskutiniojo pranešimo.

SUBJEKTAS: DEIVIDAS BEKERIS — BAIGTAS

Stratmoras nunarino galvą. Jo svajonė žlugo.

104

Suzana išsvirduliavo iš Trečiojo mazgo.

SUBJEKTAS: DEIVIDAS BEKERIS — BAIGTAS

Tartum sapne ji nuslinko pagrindinio Kriptografijos išėjimo link. Mintyse jai vis skambėjo Grego Heilo balsas: *Suzana, Stratmoras mane nužudys! Suzana, Stratmoras įsimylėjęs jus!*

Suzana siekė ranka didžiulio apskritimo formos portalo ir suskato spaudinėti skydelio mygtukus. Durys nepajudėjo. Ji pabandė darsyk, bet milžiniška plokštė nepasidavė — vis nesisuko. Suzana kimiai riktelėjo — matyt, nutrūkus srovei, išsitrynė išėjimo kodai. Ji tebebuvo spąstuose.

Netikėtai iš už nugaros ją apsivijo dvi rankos, sugriebdamos pusiau nutirpusį kūną. Prisilietimas buvo pažįstamas, bet nemalonus. Stokojo brutalios Grego Heilo jėgos, bet turėjo savyje kažkokio žūtbūtinio šiurkštumo, vidinio nepalenkiamo ryžto.

Suzana apsigręžė. Laikantis ją žmogus atrodė nusiminęs, išsigandęs. Tokio veido ji dar nebuvo regėjusi.

— Suzana, — meldė Stratmoras, laikydamas ją apglėbęs. — Aš paaiškinsiu.

Ji stengėsi išsivaduoti.

Komandoras laikė tvirtai.

Suzana pamėgino šaukti, bet buvo praradusi balsą. Pabandė bėgti, bet stiprios rankos sutūrėjo ją, tempdamos atgal.

— Myliu tave, — kuždėjo balsas. — Visąlaik tave mylėjau.

Suzaną vertė vemti.

— Lik su manimi.

Mintyse Suzanai sukosi šiurpūs vaizdai — pamažu paskutinįsyk užsimerkiančios šviesiai žalios Deivido akys; ant kilimo besisunkiantis iš Grego Heilo lavono kraujas; apdegęs ir išklaipytas Filas Čartrukianas ant generatorių.

— Skausmas praeis, — kuždėjo balsas. — Tu vėl mylėsi.

Suzana nieko negirdėjo.

— Lik su manimi, — meldė balsas. — Aš išgydysiu tavo žaizdas.

Ji bejėgiškai muistėsi ištrūkti.

— Aš tai padariau dėl mūsų. Mudu sukurti vienas kitam. Suzana, aš

myliu tave. — Žodžiai liejosi, lyg dešimtmečius jis būtų laukęs, kad galėtų juos ištarti. — Aš myliu tave! *Aš myliu tave!*

Tą pat mirksnį už trisdešimties jardų, tartum atmesdamas bjaurią Stratmoro išpažintį, TRANSLTR nirčiai, be gailesčio sušnypštė. Garsas buvo visiškai naujas — tolimas, grėsmingas spragesys, kuris nelyginant žaltys kilo iš šachtos gelmių. Regis, freonas laiku nepasiekė savo tikslo.

Komandoras paleido Suzaną ir atsigręžė į 2 milijardus dolerių kainavusį kompiuterį. Akys jam išsiplėtė iš baimės.

— Ne! — Jis susigriebė už galvos. — Ne!

Raketa, didumo sulig šešiais aukštais, ėmė drebėti. Stratmoras klūvančiais žingsniais nusvirduliavo prie griaudėjančio korpuso. Ten parpuolė ant kelių — nusidėjėlis priešais įpykusį Dievą. Veltui. Šachtos dugne ką tik užsidegė TRANSLTR titano ir stroncio procesoriai.

105

Ugnies kamuolys, skriejantis aukštyn trimis milijonais silicio lustų, sukelia unikalų garsą. Miško gaisro treškesys, tornado stūgesys, iš geizerio trykštąs garas... visa įkalinta dundančiame korpuse. Tartum velnio alsavimas, besiveržiantis per sandariai užkimštą urvą ir ieškantis kelio ištrūkti. Stratmoras klūpėjo sukaustytas baisingo garso, kylančio iš gelmių jų link. Brangiausias pasaulio kompiuteris buvo betampąs aštuonaukščiu pragaru.

Lėtu judesiu Stratmoras vėl atsigręžė į Suzaną. It suparalyžiuota ji stovėjo prie Kriptografijos skyriaus durų. Stratmoras spoksojo į dryžuotą nuo ašarų jos veidą. Visa tartum mirguliavo fluorescencinėje šviesoje. Ji — *angelas*, pagalvojo jis. Ieškojo jos akyse dangaus, bet teįžvelgė vien mirtį. Tikėjimo mirtį. Meilės ir garbės nebeliko. Fantazija, palaikiusi jį visus tuos metus, numirė. Jis niekad neturės Suzanos Flečer. Niekad. Staiga jį apėmusi tuštuma gniuždė.

Suzana nematančiomis akimis stebeilijo TRANSLTR. Žinojo, kad įkalintas keraminiame kiaute ugnies kamuolys skrieja į juos. Juto šį kylant vis sparčiau ir sparčiau, maitinamą deguonies, išsilaisvinusio iš degančių lustų. Dar keli mirksniai, ir didingas Kriptografijos pastatas taps liepsnojančiu pragaru.

Mintys mygo Suzaną bėgti, bet iš visų pusių ją slėgė Deivido mirties sunkuma. Jai pasirodė, lyg tartum girdi jo balsą, raginantį sprukti, bet nebuvo kur. Kriptografijos salė — aklinai užmūrytas kapas. Nesvarbu. Mintis apie mirtį jos nebaugino. Mirtis nutrauks skausmą, ir ji bus su Deividu.

Kriptografijos grindys sudrebėjo, tarsi po jomis iš gelmių kiltų įpykusi jūrų pabaisa. Deivido balsas sakytum šaukė: *Bėk, Suzana! Bėk!*

Stratmoras dabar pajudėjo jos link, jo veidas — lyg tolimas prisiminimas. Šaltos pilkos akys negyvos. Patriotas, gyvenęs jos mintyse, didvyris numirė — tai žmogžudys. Staiga jo rankos vėl apsivijo ją, desperatiškai surakindamos. Komandoras įniko bučiuoti jai skruostus.

— Atleisk man, — meldė jis.

Suzana bandė išsiveržti, bet Stratmoras laikė tvirtai.

TRANSLTR pradėjo vibruoti it raketa, kuri tuoj tuoj turėtų būti paleista į orą. Kriptografijos grindys ėmė purtytis. Stratmoras dar tvirčiau ją suspaudė.

— Laikykis manęs, Suzana. Tu man reikalinga.

Galingas įniršis plūstelėjo Suzanai į galūnes. Deivido balsas vėl šūktelėjo. *Myliu tave! Gelbėkis!* Staigiu energijos proveržiu Suzana išsiplėšė iš komandoro glėbio. TRANSLTR griausmas dabar kurtino. Šachtos viršūnėje plykstelėjo liepsna. TRANSLTR vaitojo braškėdamas per siūles.

Deivido balsas tartum pažadino Suzaną, vedė ją. Ji puolė per Kriptografijos salę ir suskato keberiotis Stratmoro trapu aukštyn. Jai už nugaros TRANSLTR kurtinamai sustūgo.

Suiro paskutinysis iš silicio lustų, ir baisingas karščio srautas, prasiveržęs iš apačios pro viršutinį šachtos apvalkalą, pažėrė trisdešimt pėdų aukštyn keramines šukes. Akimirksniu gausus deguonies Kriptografijos salės oras plūstelėjo užpildyti milžinišką vakuumą.

Suzana jau buvo pasiekusi viršutinę laiptų aikštelę ir įsitvėrusi turėklo, kai galingas vėjo gūsis pasigriebė jos kūną ir apsuko aplink. Toli apačioje, šalia TRANSLTR, dar suspėjo pamatyti direktoriaus pavaduotoją operacijų reikalams, spoginantį aukštyn į ją. Aplinkui iš visų pusių siautė audra, ir vis dėlto jo akys dvelkė ramybe. Jo lūpos prasiskyrė, ištardamos paskutinį žodį: „Suzana“.

Plūstantis TRANSLTR vidun oras užsiplieskė. Skaisčiame šviesos blyksnyje komandoras Trevoras Stratmoras iš žmogaus tapo siluetu, legenda.

Sprogimo banga nubloškė Suzaną penkiolika pėdų atgal, į Stratmoro kabinetą. Viena, ką ji prisiminė — tai tik deginantį karštį.

106

Direktoriaus konferencijų salės lange, aukštai virš prašmatnaus Kriptografijos pastato, pasirodė trys uždusę veidai. Sprogimas sukrėtė visą NSA kompleksą. Lelandas Fonteinas, Čedas Brinkerhofas ir Midžė Milken spoksojo be žado, visi apimti siaubo.

Septyniasdešimt pėdų žemiau Kriptografijos korpusas liepsnojo. Plastikinis stogas dar tebeliko nepaliestas, bet po permatomu kevalu siautėjo liepsnos. Kupolo viduje it rūkas sūkuriavo juodi dūmai.

Trejetas stebeilijo žemyn, nepratardami nė žodžio. Reginys buvo kraupiai didingas.

Fonteinas ilgai stovėjo tylėdamas. Galiausiai jis prašneko silpnu, bet ryžtingu balsu:

— Midže, pasiųskite ten komandą... tuojau pat.

Kitoje apartamentų pusėje sučirškė telefonas.

Skambino Džeba.

107

Suzana nenutuokė, kiek laiko praėję. Peršulys gerklėje sugrąžino jai sąmonę ir privertė pasikelti. Praradusi orientaciją, ji žvalgėsi aplinkui. Gulėjo ant kilimo už rašomojo stalo. Vienintelė šviesa kambaryje — keistas oranžinis bliksėjimas. Ore tvyrojo degančio plastiko kvapas. Kambarys, kuriame ji atsidūrė, iš tiesų buvo visai ne kambarys, o suniokotas kiautas. Užuolaidos degė, pleksiglazo sienos smilko.

Ir tuomet ji viską prisiminė.

Deividas.

Su vis didėjančia panika ji vargais negalais atsistojo. Juto trachėja oro aitrį. Besipinančiomis kojomis nuklupinėjo iki durų, ieškodama, kaip išsigauti iš čia. Žingtelėjo per slenkstį, ir pėda pakibo virš prarajos; ji vos suspėjo laiku įsitverti durų staktos. Trapas buvo išnykęs. Penkiasdešimt pėdų žemiau kėpsojo išklaipyto garuojančio metalo krūva. Pasibaisėjusi Suzana apžvelgė Kriptografijos salę. Ši buvo pavirtusi ugnies jūra. Išsilydę trijų mi-

lijonų silicio lustų likučiai buvo išmesti iš TRANSLTR it lava. Tiršti, aitrūs dūmai bangavo aukštyn. Suzana atpažino kvapą. Silicio dūmai. Mirtinas nuodas.

Traukdamasi į Stratmoro kabineto liekanas, ji juto tuoj nualpsianti. Gerklę peršėjo. Visa aplinkui buvo užlieta liepsnų šviesos. Kriptografija miršta. *Tas pat ištiks ir mane,* — pamanė Suzana.

Mirksnį jai toptelėjo galvon vienintelis galimas kelias ištrūkti — Stratmoro liftas. Bet sumojo, kad šis nepadės; elektronika niekaip nebūtų galėjusi atlaikyti sprogimo.

Bet, braudamasi per tirštėjančius dūmus, ji prisiminė Heilo žodžius: *Liftas gauna srovę iš pagrindinio korpuso! Aš mačiau schemas!* Suzana žinojo, kad tai tiesa. Taip pat žinojo, kad visa lifto šachta apsaugota sutvirtinto betono.

Visur aplik ją plaikstėsi nuodingos išgaros. Apgraibomis per dūmus ji kliuvinėdama stūmėsi lifto link. Bet atsidūrusi prie jo durų išvydo, kad iškvietos mygtukas tamsus. Suzana bergždžiai spaudinėjo užtemusį skydelį, paskui parpuolusi ant kelių suskato trankyti kumščiais duris.

Ir bemaž tučtuojau liovėsi. Kažkas už durų sukosi. Krūptelėjusi ji pakėlė akis. Garsas, lyg kabina būtų čia pat! Suzana vėl nuspaudė mygtuką. Už durų vėl kažkas ėmė suktis.

Staiga ji suprato.

Iškvietimo mygtukas anaiptol nebuvo negyvas — tik padengtas juodais suodžiais. Dabar jis silpnai žėrėjo po ištepliotais jos pirštų atspaudais.

Srovė yra!

Įgavusi vilties, ji stukseno mygtuką. Darsyk ir darsyk, ir kažkas už durų įsijungė. Išgirdo lifto kabinoje sukantis ventiliatorių. *Liftas čia! Kodėl tos prakeiktos durys neatsidaro?!*

Per dūmus ji tyrinėjo mažutį pagalbinį skydelį — su raidėmis nuo A iki Z pažymėtais mygtukais. Apimta nusivylimo, Suzana prisiminė. Slaptažodis.

Dūmai pradėjo rangytis vidun pro susilydžiusius langų rėmus. Vėl ji suskato trankyti lifto duris. Šios niekaip nenorėjo atsidaryti. *Slaptažodis!* — dingtelėjo jai. — *Stratmoras taip ir nepasakė man slaptažodžio!* Silicio dūmai dabar buvo bepripildą kabinetą. Dusdama Suzana nugalėta parpuolė prie lifto. Ventiliatorius sukosi vos už kelių pėdų. Ji gulėjo ant grindų apdujusi, gaudydama burna orą.

Užsimerkė, bet vėl Deivido balsas ją pažadino. *Gelbėkis, Suzana! Atidaryk duris! Gelbėkis!* Ji vėl pravėrė vokus, vildamasi išvysti jo veidą, tas pa-

dūkusias žalias akis, tą žaismingą šypseną... Bet išryškėjo tik raidės, nuo A iki Z. *Slaptažodis...* Suzana spoksojo į raides skydelyje. Vos pajėgė išlaikyti jas sufokusuotas. Ant šviesos diodo po skydeliu laukė penki tušti taškai. *Penkiaženklis slaptažodis,* — sumojo ji. Iškart suvokė savo šansus: dvidešimt šeši penktame laipsnyje, 11 881 376 galimų pasirinkčių. Kas sekundę po vieną spėjinį, tai užtruktų devyniolika savaičių...

Suzana dusdama gulėjo ant grindų po mygtukų skydeliu, ir ūmai jos sąmonę pasiekė graudus komandoro balsas: *Aš myliu tave, Suzana! Visada tave mylėjau! Suzana! Suzana! Suzana!..*

Ji žinojo, kad jis žuvo, ir vis dėlto balsas mygo atkakliai. Vis girdėjo savo vardą.

Suzana! Suzana!

Ir tuomet, stingdančio aiškumo mirksnį, ji suprato.

Iš silpnumo drebėdama, ji siekė ranka skydelio ir surinko slaptažodį.

S...U...S...A...N

Po sekundėlės durys atsivėrė.

108

Stratmoro liftas sparčiai smuko žemyn. Kabinoje Suzana kvėpė giliai į plaučius gaivų orą. Liftas lėtai sustojo, ir ji apdujusi pasirėmė į sieną. Netrukus trakštelėjo kažkokios pavaros ir transporteris vėl pajudėjo, šįsyk horizontaliai. Suzana juto kabiną greitėjant — ši pradėjo dundėti pagrindinio NSA komplekso link, iki galiausiai sukdamasi sustojo ir durys atsidarė.

Kosėdama Suzana Flečer paknopstom išvirto į užtemusį cementinį koridorių. Ji atsidūrė siaurame žemomis lubomis tunelyje. Priešais ją driekėsi dviguba geltona linija. Linija nyko tuščion tamsion juodumon.

Požeminis greitkelis...

Ji nusvirduliavo į tunelį, prisilaikydama sienos, kad nepaklystų. Užpakalyje užsitrenkė lifto durys. Vėl Suzana Flečer įbrido į tamsą.

Tyla.

Nieko daugiau, kaip tik silpnas ūžesys sienose.

Ūžesys, kuris vis garsėjo.

Staiga tarsi ėmė brėkšti aušra. Juoduma išskydo į padūmavusį pilkį.

Tunelio sienos pradėjo ryškėti. Visai netikėtai iš už kampo išnėrė kažkokia transporto priemonė, savo priekinėmis šviesomis apakindama Suzaną. Ji atšlijo prie sienos ir prisidengė akis. Padvelkė vėjo šuoras, ir mašinytė praskriejo pro šalį.

Po mirksnio čiuoždama cementu, sužviegė guma. Ūžesys vėl priartėjo, šįsyk iš kitos pusės. Mašinytė sustojo prie jos.

— Panelė Flečer! — šūktelėjo nustebęs balsas.

Suzana stebeilijo į miglotai pažįstamą figūrą golfo elektromobilio vairuotojo sėdynėje.

— Dievuliau, — aiktelėjo žmogus. — Jums nieko neatsitiko? Manėme, jūs negyva!

Nesusigaudydama Suzana išpūtė akis.

— Čedas Brinkerhofas, — metė jis greitakalbe, tyrinėdamas it kontūzytą kriptografininkę. — Asmeninis direktoriaus padėjėjas.

Suzana pajėgė tik apsvaigusi suinkšti:

— TRANSLTR....

Brinkerhofas linktelėjo:

— Pamirškite jį. Sėskitės!

Golfo elektromobilio priekinių žibintų šviesos skriejo cementinėmis sienomis.

— Pagrindiniame duomenų banke virusas, — išpoškino Brinkerhofas.

— Žinau, — išgirdo Suzana save sukuždant.

— Mums reikia jūsų pagalbos.

Suzana kovojo su ašaromis.

— Stratmoras... jis...

— Mes žinome, — pertraukė Brinkerhofas. — Jis apėjo Špicrutę.

— Taip... ir... — žodžiai įstrigo jai gerklėje. *Jis nužudė Deividą!*

Brinkerhofas padėjo ranką jai ant peties.

— Mes jau beveik vietoje, panele Flečer. Tik laikykitės.

Greitaeigis „Kensington“ golfo elektromobilis užsuko už kampo ir čiuoždamas sustojo. Prie jų statmenai nuo tunelio šakojosi koridorius, blausiai apšviestas raudonų žibintų palei grindis.

— Eime, — tarė Brinkerhofas, padėdamas jai išlipti.

Jis nusivedė ją į koridorių. Suzana slinko jam iš paskos it ūke. Plytelėmis klotas koridorius staigia nuožulnuma leidosi žemyn. Sekdama įkandin Brinkerhofo, Suzana įsitvėrė turėklo. Oras ėmė vėsti. Juodu vis žengė koridoriumi tolyn.

Kuo giliau po žeme, tuo vis labiau tunelis siaurėjo. Kažkur už jų suaidėjo žingsniai — stiprios, ryžtingos eigasties. Žingsniai garsėjo. Abu, Brinkerhofas ir Suzana, sustojo ir atsisuko.

Jų link plačiais žingsniais žirgliojo juodaodis milžinas. Suzana niekad anksčiau nebuvo jo regėjusi. Prisiartinęs jis nuvėrė ją skvarbiu žvilgsniu.

— Kas čia? — griežtai paklausė.

— Suzana Flečer, — atsakė Brinkerhofas.

Milžinas kilstelėjo antakius. Net suodina ir permirkusi, Suzana atrodė įspūdingesnė, nei jo įsivaizduota.

— O komandoras? — vėl griežtai paklausė jis.

Brinkerhofas papurtė galvą.

Vyriškis nieko nepasakė, tik mirksnį nusuko į šalį akis. Paskui vėl pasigręžė į Suzaną:

— Lelandas Fonteinas, — prisistatė ištiesdamas jai ranką. — Džiaugiuosi, kad jūs sveika.

Suzana išpūtė akis. Visad žinojusi, kad kada nors susitiks su direktoriumi, bet ne tokią pažintį ji įsivaizdavo.

— Eime, panele Flečer, — pakvietė Fonteinas, pirma rodydamas kelią. — Mums prireiks visokeriopos pagalbos, kokią tik pavyks pasitelkti.

Stūksanti raudonoje pašvaistėje nuo tunelio grindų, kelią jiems užtvėrė akmeninė siena. Priėjęs Fonteinas šifrų skydelio nišoje surinko kodą. Tuomet padėjo dešinį delną ant stiklinės plokštelės. Blykstelėjo spindulys. Po akimirkos masyvi siena nudundėjo kairėn.

NSA teritorijoje tebuvo viena šventesnė vieta už Kriptografijos skyrių, ir Suzana Flečer sumojo tuojau įžengsianti ten.

109

Pagrindinio NSA duomenų banko vadavietė atrodė it sumažinto mastelio NASA skrydžių valdymo centras. Dešimtys automatizuotų darbo vietų rikiavosi priešais trisdešimt iš keturiasdešimt pėdų pločio displėjų, užimančių visą sieną patalpos gale. Ekrane greitai vienas po kito sušvisdavo skaičiai ir diagramos, pasirodydami ir išnykdami, lyg kas nors nardytų po televizoriaus kanalus. Saujelė technikų it pašėlę lakstė nuo vienos darbo

vietos prie kitos, vilkdami ilgas paklodes kompiuterinių spaudinių ir šūkalodami komandas. Viešpatavo chaosas.

Suzana spoksojo į pribloškiantį įrenginį. Neaiškiai prisiminė girdėjusi, kad jam sukurti buvo iškasta 250 kubinių metrų grunto. Patalpa slypėjo 214 pėdų po žeme, kad jos visai nepaveiktų elektromagnetinio srauto bombos ir branduoliniai sprogimai.

Prie paaukštintos darbo vietos salės centre stovėjo Džeba. Nelyginant karalius savo valdiniams nuo tos pakylos jis rėkavo įsakymus. Tiesiai už jo ekrane švytėjo žinutė. Beje, labai pažįstama Suzanai. Reklaminio skydo didumo tekstas grėsmingai kybojo Džebai viršum galvos:

DABAR JUS IŠGELBĖS TIKTAI TIESA

ĮVESKITE PRIEIGOS RAKTĄ ______

It įstrigusi kažkokiame siurrealistiškame košmare, Suzana nusekė paskui Fonteiną paaukštinimo link. Pasaulis jai regėjos neryškus tarsi sulėtintame filme.

Džeba pamatė juos ateinančius ir pasisuko it įsiutęs bulius.

— Špicrutė mano sukurta ne šiaip sau!

— Špicrutės nebėra, — ramiai atsakė Fonteinas.

— Pasenusios naujienos, direktoriau, — tėškė Džeba. — Smūginė banga parbloškė mane ant subinės! Kur Stratmoras?

— Komandoras Stratmoras žuvo.

— Sukruštai poetiškas teisingumas.

— Atvėskite, Džeba, — įsakė direktorius. — Supažindinkite mus su padėtimi. Kiek tas virusas pavojingas?

Ilgą sekundėlę Džeba stebeilijo į direktorių, o paskui nei iš šio, nei iš to pratrūko kvatotis.

— *Virusas?* — šiurkštūs jo gagesiai nuaidėjo po visą požeminę salę. — Taip jūs manote?

Fonteinas išliko šaltas. Džebos įžūlumas buvo visai nederamas, bet Fonteinas suvokė, kad dabar ne metas ir ne vieta tuo užsiimti. Čia, apačioje, Džeba buvo viršesnis už patį Dievą. Kompiuterių problemos kažkaip gebėdavo nepaisyti įprastos subordinacijos.

— Tai *ne* virusas? — viltingai sušuko Brinkerhofas.

Džeba su pasidygėjimu prunkštelėjo:

— *Virusai* turi replikacines sekas, mielasis. O *šis* — ne.

Suzana stoviniavo čia pat, nepajėgdama susitelkti.

— Tad kas gi dedasi? — griežtai paklausė Fonteinas. — Maniau, kad pas mus virusas.

Džeba giliai įkvėpė oro ir pritildė balsą.

— Virusai... — prašneko jis, šluostydamasis nuo kaktos prakaitą. — Virusai dauginasi. Sudaro klonus. Jie pasipūtę ir kvaili — binariniai egocentrikai. Leidžia pasaulin kūdikėlius greičiau nei triušiai. Ir tai jų silpnybė — gali sukryžminti juos taip, kad dingtų užmarštin, žinoma, jeigu išmanai, ką darai. Deja, ši programa neturi savimeilės, poreikio reprodukuotis. Ji blaivios mąstysenos ir susitelkusi į vieną tikslą. Iš tiesų, jei įvykdys čia savo užduotį, veikiausiai atliks skaitmeninę savižudybę. — Džeba pagarbiai ištiesė rankas į suprojektuotą milžiniškame ekrane maišalynę. — Ponios ir ponai, — jis atsiduso. — Susipažinkite su kompiuteriniu įsibrovėlių kamikadze... *kirminu.*

— Kirminu? — sudejavo Brinkerhofas. Terminas atrodė pernelyg kasdieniškas klastingam įsibrovėliui apibūdinti.

— Kirminas, — karščiavosi Džeba. — Jokių sudėtingų struktūrų, tik instinktas — ryti, šikti, šliaužti. Štai kas. Paprastumėlis. Mirtinas paprastumėlis. Atlieka tai, kam yra užprogramuotas, o paskui išsiregistruoja.

Fonteinas griežtai nužvelgė Džebą.

— Ir kam gi tas kirminas užprogramuotas?

— Visai nenutuokiu, — atsakė Džeba. — Šiuo metu jis plinta ir tvirtinasi prie visų mūsų slaptųjų duomenų. Po to gali padaryti bet ką. Galbūt nuspręs ištrinti visus failus ar galbūt tik sugalvos išspausdinti šypsančius veidukus ant kai kurių Baltųjų rūmų perrašų.

Direktoriaus Fonteino balsas liko šaltas ir santūrus.

— Galite jį sustabdyti?

Giliai atsiduses, Džeba pasisuko į ekraną.

— Nežinau. Viskas priklauso nuo to, kiek įsiutęs jo autorius. — Jis parodė į žinutę ant sienos. — Gal kas nors teiktųsi man pasakyti, ką, po velnių, *tai* reiškia?

DABAR JUS IŠGELBĖS TIKTAI TIESA

ĮVESKITE PRIEIGOS RAKTĄ _______

Džeba laukė atsakymo ir negavo jokio.

— Panašu, kad kažkas kiša prie mūsų nagus, direktoriau. Šantažas. Tai išpirkos raštelis, jeigu kada nors tokį esu regėjęs.

Suzanos balsas teišsiveržė kaip kuždesys, negyvas ir nenatūralus:

— Tai... Ensejis Tankadas.

Džeba pasigręžė į ją. Sekundėlę spogino plačiomis akimis.

— *Tankadas?*

Suzana geibiai linktelėjo.

— Jis reikalavo mūsų išpažinties... dėl TRANSLTR... bet šitai kainavo jam...

— Išpažinties? — apstulbęs pertraukė Brinkerhofas. — Tankadas nori, kad mes prisipažintume turį TRANSLTR? Pasakyčiau, kad *tam* jau šiek tiek per vėlu!

Suzana prasižiojo kalbėti, bet iniciatyvą perėmė Džeba.

— Regis, Tankadas turi atšaukties kodą, — pasakė jis, nužvelgdamas žinutę ekrane.

Visi pasisuko.

— Atšaukties kodą? — pareikalavo paaiškinti Brinkerhofas.

— Taip, — linktelėjo Džeba. — Prieigos raktą, kuris sustabdytų kirminą. Paprastai tariant, jeigu mes pripažinsime, kad turime TRANSLTR, Tankadas duos mums atšaukties kodą. Surinkę jį, išgelbėsime duomenų banką. Prašom, štai jums skaitmeninis prievartavimas.

Fonteinas stūksojo it uola, nė kiek nesvyruodamas.

— Kiek turime laiko?

— Apie valandą, — atsakė Džeba. — Kaip tik tiek, kad suspėtume sukviesti spaudos konferenciją ir viešai atlikti išpažintį.

— Siūlykite, — pareikalavo Fonteinas. — Kaip manote, ką turėtume daryti?

— *Siūlyti?* — nebesusivaldė Džeba, negalėdamas patikėti. — Jūs norite, kad pasiūlyčiau? Gerai, aš pasiūlysiu! Liaukitės krušinėjęsis aplinkui, *štai ką* padarykite!

— Ramiau, — perspėjo direktorius.

— Direktoriau, — suburbuliavo Džeba. — Kaip tik dabar, kai mes kalbame, šis duomenų bankas priklauso Ensejui Tankadui! Duokite jam viską, *ko tik* reikalauja. Jeigu reikalauja, kad pasaulis sužinotų apie TRANSLTR, paskambinkite CNN ir nusimaukite trumpikes. Šiaip ar taip, TRANSLTR dabar — tik skylė žemėje, kas *jums* rūpi?

Stojo tyla. Fonteinas tartum svarstė galimus pasirinkimus. Suzana buvo beprašnekanti, bet Džeba ją aplenkė:

— Ko jūs laukiate, direktoriau? Susisiekite su Tankadu telefonu! Pasakykite, kad sutinkate žaisti pagal jo taisykles! Mums reikia to atšaukties kodo, antraip visa ši vieta prasmegs velniop!

Niekas nepajudėjo.

— Nejau jums visiems pasimaišė protas? — suriko Džeba. — Paskambinkite Tankadui! Pasakykite jam, kad mes susivyniojame meškeres! Gau-

kite man tą atšaukties kodą! TUOJ PAT! — Džeba išsitraukė savo mobilųjį ir nuspaudė jungiklį. — Tiek to! Duokite man jo numerį! Paskambinsiu tam šmikeliui *pats*!

— Nesivarginkite, — sukuždėjo Suzana. — Tankadas negyvas.

Po mirksnio nuostabos, ištartų žodžių prasmė įsmigo Džebai it kulka į pilvą. Atrodė, stambuolis Sistemų saugos viršininkas sukniubs čia pat vietoje.

— *Negyvas?* Betgi... tai reiškia... mes negalime...

— Tai reiškia, kad mums reikia naujo veiksmų plano, — dalykiškai pasakė Fonteinas.

Džebos akys tebebuvo sustiklėjusios nuo sukrėtimo, kai kažkas salės gilumoje išgąstingai sušuko:

— Džeba! Džeba!

Šaukė Soši Kuta, jo vyresnioji specialistė. Ji atbėgo prie pakylos, vilkdama paskui save ilgą kompiuterinį spaudinį. Atrodė pasibaisėjusi.

— Džeba! — duso ji. — Kirminas... Aš ką tik išsiaiškinau, kam jis užprogramuotas! — Soši kyštelėjo Džebai į rankas popieriaus juostą. — Ištraukiau šitai iš zondo, tikrindama sistemų aktyvumą! Išskyrėme vykdomąsias kirmino komandas — pavyko pažvelgti į programą! Tik pažiūrėkite, ką jis rengiasi padaryti!

Apstulbęs sistemų saugos šefas perskaitė išvestį ir įsitvėrė turėklo, kad nenugriūtų.

— Vajėzau, — aiktelėjo Džeba. — Tankadas... na ir *šunsnukis*!

110

Nematančiu žvilgsniu Džeba dėbsojo į ką tik jam Soši įteiktą išvestį. Išblyškęs jis rankove nusišluostė kaktą.

— Direktoriau, kitokio pasirinkimo nėra. Privalome nutraukti srovę į duomenų banką.

— Nepriimtina, — atrėmė Fonteinas. — Pasekmės bus pragaištingos.

Džeba žinojo, kad direktorius teisus. Į NSA duomenų banką susieina per tris tūkstančius ISDN* jungimų iš viso pasaulio. Kasdien karo vadai

* *Integrated-services digital network* — integruotų skaitmeninių paslaugų tinklas (*angl.*).

akimirksniu prieidavo prie palydovinių priešo judėjimo nuotraukų. „Lockheed" inžinieriai parsisiųsdindavo smulkius naujosios ginkluotės brėžinius. Veikiantieji operatyviniai agentai sužinodavo naujausias užduotis. NSA duomenų bankas sudarė daugybės Jungtinių Valstijų vyriausybinių operacijų pagrindą. Uždaręs jį be perspėjimo, sukeltum informacijos pertrūkį, pragaištingą žvalgybai visame pasaulyje.

— Suprantu pasekmes, sere, — atsakė Džeba, — bet neturime ko rinktis.

— Paaiškinkite, — įsakė Fonteinas. Jis greitai paskersakiavo į Suzaną, stovinčią greta ant pakylos. Ši atrodė taip, lyg būtų kažkur toli už daugybės mylių.

Džeba giliai atsiduso ir vėl nusišluostė kaktą. Iš jo veido grupelei ant pakylos tapo aišku, kad nieko malonaus neišgirs.

— Šis kirminas, — pradėjo Džeba, — šis kirminas nėra paprastas degeneracinis ciklas. Tai *selektyvusis* ciklas. Kitaip tariant, kirminas su *skoniu*.

Brinkerhofas prasižiojo kalbėti, bet Fonteinas pamojo jam nutilti.

— Daugelis niokojamųjų sistemų švariai išvalo duomenų bankus, — tęsė Džeba, — bet šioji kur kas sudėtingesnė. Ištrina tik tuos failus, kurie atitinka tam tikrus parametrus.

— Norite pasakyti, kad nepuls *viso* duomenų banko? — viltingai paklausė Brinkerhofas. — Tai *gerai*, tiesa?

— Ne! — pratrūko Džeba. — Blogai! *Labai* sukruštai *blogai*!

— Šalčiau! — paliepė Fonteinas. — Kokių parametrų šis kirminas ieško? Karinių? Slaptų operacijų?

Džeba papurtė galvą. Nužvelgė Suzaną, kuri vis dar buvo kažkur nutolusi, paskui susidūrė su direktoriaus akimis.

— Sere, kaip žinote, bet kas, kuris nori prisijungti prie šio duomenų banko, turi praeiti virtinę saugos užtvarų, iki bus įsileistas.

Fonteinas linktelėjo. Prieigos prie duomenų banko hierarchija buvo puikiai sumanyta; sankcionuotasis personalas galėjo prisijungti per internetą ir Pasaulinį žiniatinklį. Nelygu sankcionavimo eiliškumas, jiems buvo leidžiama prieiga prie atskirų savo zonų.

— Kadangi esame pririšti prie pasaulinio interneto, — paaiškino Džeba, — hakeriai, svetimų šalių vyriausybės ir EFF rykliai sukinėjasi apie šį duomenų banką kiaurą parą ir stengiasi įsilaužti.

— Taip, — sutiko Fonteinas, — ir kiaurą parą mūsų saugos filtrai jų nepraleidžia. Tad kur link sukate?

Džeba stebeilijo į spaudinį.

— Noriu pasakyti, kad Tankado kirminas nesitaiko į mūsų *duomenis*. — Jis atsikrenkštė. — Taikinys — mūsų *saugos filtrai*.

Fonteinas išblyško. Matyt, suprato pasekmes — kirminas taikėsi į filtrus, kurie padėjo išsaugoti NSA duomenų banko slaptumą. Be filtrų visa duomenų banko informacija taptų prieinama bet kuriam pašaliečiui.

— Privalome išjungti srovę, — pakartojo Džeba. — Maždaug po valandos bet kuris trečiaklasis, turintis modemą, galės kuo laisviausiai prieiti prie visiškai slaptų Jungtinių Valstijų saugumo duomenų.

Fonteinas ilgai stovėjo nepratardamas nė žodžio.

Džeba nekantraudamas laukė, galop pasigręžė į Soši:

— Soši! VR! DABAR PAT!

Soši metėsi nuo pakylos.

Džeba dažnai kliaudavosi VR. Daugelyje kompiuterininkų sferų VR reiškė „virtualiąją realybę", bet NSA viduje tai reiškė *vaizdinę reprodukciją*. Pasaulyje, kupiname specialistų ir politikų, turinčių skirtingus techninės nuovokos lygius, grafinis pavaizdavimas dažnai būdavo vienintelė priemonė savo teisumui įrodyti; vien tik pametėjęs grafiką, paprastai sukeldavai dešimteriopai stipresnę reakciją, nei pateikęs tomus skaičių išklotinių. Džeba žinojo, kad dabartinės krizės VR kaipmat pasieks savo tikslą.

— VR! — šūktelėjo Soši nuo vieno terminalo salės gale.

Ant sienos priešais juos sušvito kompiuterio sukurta diagrama. Suzana stebeilijo išsiblaškiusi, atsiribojusi nuo aplinkinės beprotybės. Visi salėje paskui Džebą sužiuro į ekraną.

Diagrama priešais juos priminė šaudymo taikinį. Centre buvo raudonas apskritimas, pažymėtas DUOMENYS. Apie jį ėjo penki koncentriški žiedai, įvairių storių ir spalvų. Išorinis žiedas buvo blankus, mažne permatomas.

— Mes turime penkiapakopį gynybos lygmenį, — paaiškino Džeba. — Pirminį „Svarbiausiąjį bastioną", du komplektus paketinių filtrų dėl FTP ir „X-eleven"*, tunelinį bloką ir PEM** grįstą sankcionavimo langą tiesiai iš „Triufelio" projekto. Išorinė priedanga, kuri jau nyksta, vaizduoja iškilusį pagrindiniam kompiuteriui pavojų. Faktiškai jos nebėra. Po valandos ja paseks visos penkios priedangos. Po to įsiverš pasaulis. Visi NSA duomenų baitai taps vieša teritorija.

* *File Transfer Protocol* — Failų perdavos protokolas (angl.); „X-vienuolika" — populiari programinė įranga susižinoti su draugais, giminėmis ir pažįstamais per kompiuterį, nesinaudojant telefonu.

** *Privacy Enhanced Mail* — Sustiprinto slaptumo paštas — interneto standartas elektroninio pašto sistemoms, šifruojančioms duomenų siuntas (teiktis), jų saugumui ir slaptumui užtikrinti.

Rūsčiomis akimis Fonteinas tyrinėjo VR.

Brinkerhofas silpnai suinkštė:

— Tas kirminas gali atverti pasauliui mūsų duomenų banką?

— Tankadui tai vaikų žaidimėlis, — metė Džeba. — Špicrutė buvo mūsų patikimas saugiklis. Stratmoras jį paleido niekais.

— Tai karo veiksmas, — sušnabždėjo Fonteinas su irzlia gaidele balse.

Džeba papurtė galvą.

— Aš tikrai abejoju, ar Tankadas tikėjosi, kad šitai nueis taip toli. Spėju, jis ketino būti kur nors čia pat, kad galėtų tai sustabdyti.

Fonteinas spoksojo į ekraną ir stebėjo pirmąją iš penkių užtvarų visiškai išnykstant.

— „Svarbiausias bastionas" gatavas! — šūktelėjo vienas technikas iš salės gilumos. — Apnuoginta antroji priedanga!

— Privalome pradėti stabdymą, — mygo Džeba. — Sprendžiant iš VR, turime apie keturiasdešimt penkias minutes. Stabdymas — sudėtingas procesas.

Tai buvo tiesa. NSA duomenų bankas buvo įrengtas taip, jog būtų galima užtikrinti, kad jis niekad nepraras maitinimo srovės — atsitiktinai ar užpultas. Daugybė patikimų saugiklių, skirtų telefonams ir energijai, buvo paslėpti giliai po žeme sutvirtintose plieninėse dėželėse ir, be maitinimo šaltinių iš NSA komplekso, nepertraukiamą srovę užtikrino daugybė atsarginių jungčių su pagrindinėmis viešosios energinės sistemos jėgainėmis. Stabdymo procedūrai reikėjo sudėtingos virtinės patvirtinimų ir protokolų — kur kas sudėtingesnių, nei paprastas raketos su branduoline galvute paleidimas iš povandeninio laivo.

— Dar yra laiko, — pasakė Džeba, — jeigu paskubėsime. Rankiniam stabdymui prireiks apie trisdešimt minučių.

Fonteinas vis stebeilijo į VR, matyt, svarstydamas savo pasirinkimo galimybes.

— Direktoriau! — pratrūko Džeba. — Kai tos užkardos sugrius, kiekvienas planetos vartotojas galės prieiti prie visiško slaptumo medžiagos! Ir aš kalbu apie *aukštesnįjį lygmenį*! Slaptų operacijų ataskaitas! Agentus užsienyje! Pavardes ir gyvenamąsias vietas visų, įtrauktų į federalinę liudytojų apsaugos programą! Raketų paleidimo kodų patvirtinimus! Mes privalome stabdyti! Tuojau pat!

Direktoriaus tai tartum nesujaudino.

— Turi gi būti kokia nors kita išeitis.

— Taip, — tėškė Džeba. — yra! Atšaukties kodas! Bet vienintelis vaikinas, kuris jį žino, kaip tik negyvas!

— O kaip, jei pabadytume iš jėgos pozicijų? — išpoškino Brinkerhofas. — Ar negalėtume atspėti atšaukties kodo?

— O Viešpatie! — Džeba pakėlė rankas. — Atšaukties kodai — tas pat kaip šifravimo raktai. Atsitiktiniai! Jų neįmanoma atspėti! Jeigu manote galįs surinkti 600 trilijonų įvesčių per ateinančias keturiasdešimt penkias minutes, labai prašom!

— Atšaukties kodas Ispanijoje, — nedrąsiai priminė Suzana.

Visi ant pakylos atsisuko. Per ilgą laiką ji pirmą sykį prabilo.

Suzana pažvelgė padėrusiomis akimis.

— Mirdamas Tankadas jį atidavė.

Visi atrodė suglumę.

— Prieigos raktas... — tardama žodžius Suzana drebėjo. — Komandoras kai ką pasiuntė jį surasti.

— Ir? — nekantravo išgirsti atsakymą Džeba. — Ar Stratmoro žmogus jį *surado*?

Suzana pabandė tramdytis, bet ašaros pasipylė iš akių.

— Taip, — sukūkčiojo ji. — Manau, surado.

111

Šaižus klyksmas perskrodė valdymo salę.

— *Rykliai!* — sukliko Soši.

Džeba staigiai pasigręžė į VR ekrane. Koncentrinių žiedų išorėje buvo pasirodę du ploni brūkšneliai. Priminė spermatozoidus, besistengiančius prasiskverbti į atsparų kiaušinėlį.

— Kraujas vandenyje, žmonės! — Džeba vėl pasisuko į direktorių. — Man reikia sprendimo. Arba mes pradedame stabdyti, arba niekaip nebespėsime. Kai tik tuodu įsibrovėliai išvys, kad „Svarbiausiasis bastionas“ sugriuvo, jie išleis karo šūksnį.

Fonteinas nesureagavo. Stovėjo giliai susimąstęs. Suzanos Flečer naujiena apie prieigos raktą Ispanijoje jam atrodė teikianti vilčių. Žvilgtelėjo į Suzaną salės gilumoje. Tartum skendėdama savo pačios pasaulyje, ji sėdėjo sukniubusi ant kėdės, paslėpusi galvą tarp rankų. Fonteinas tiksliai nežinojo, kas sukėlė tokią reakciją, bet kad ir kas tai buvo, jis neturėjo laiko tuo pasidomėti.

— Man reikia sprendimo! — mygo Džeba. — Dabar pat!

Fonteinas pakėlė galvą.

— Gerai, — ramiai tarė. — Turite jį. Mes *nestabdome*. Lauksime.

Džebai atkaro smakras.

— *Ką?* Betgi tai...

— Lošimas, — pertraukė Fonteinas. — Lošimas, kurį galbūt pavyks ir laimėti. — Direktorius paėmė iš Džebos mobilųjį ir nuspaudė kelis mygtukus. — Midže, — tarė, — čia Lelandas Fonteinas. Klausykitės atidžiai...

112

— Verčiau pagalvotumėte, ką, po velnių, jūs darote, direktoriau, — sušnypštė Džeba. — Mes netrukus prarasime galimybę stabdyti.

Fonteinas nesureagavo.

Tartum pagal signalą valdymo salės gale atsidarė durys, ir vidun įpuolė Midžė. Uždusi ji atbėgo ant pakylos.

— Direktoriau! Komutatorinė jau bando jungti!

Fonteinas lūkestingai pasigręžė į ekraną ant priekinės sienos. Po penkiolikos sekundžių ekranas trekštelėjo ir atgijo.

Vaizdas ekrane iš pradžių buvo neaiškus, su sniegeliu, bet pamažėle išryškėjo. „QuickTime"* skaitmeninis perdavimas — tik penki kadrai per sekundę. Ekrane pasirodė du vyriškiai. Vienas — blyškus, mašinėle apkirptas ežiuku, kitas — blondinas, šimtaprocentinis amerikietis. Juodu sėdėjo priešais kamerą nelyginant du žinių diktoriai, laukiantys, kol gaus išeiti į eterį.

— Kas čia dar per velniava? — paklausė Džeba.

— Sėdėkit ramiai, — įsakė Fonteinas.

Išaiškėjo, kad vyriškiai tūno kažkokiame furgone. Visur aplinkui kybojo elektronikos kabeliai. Trekštelėjęs atgijo garso ryšys. Staiga salę užpildė foninis triukšmas.

— Siunčiamas garsas, — šūktelėjo už jų vienas technikas. — Penkios sekundės iki abipusio ryšio.

* „Apple" kompiuterių grupės daugialypės informacinės terpės programinės įrangos pramoninis standartas vaizdui, garsui, animacijai, grafikai, tekstui, muzikai ir netgi 360° virtualiosios realybės scenoms perteikti.

— Kas jie tokie? — neramiai paklausė Brinkerhofas.

— Akis iš dangaus, — atsakė Fonteinas, žvelgdamas į savo pasiųstus Ispanijon du vyrukus. Tai buvęs būtinas atsargumas. Fonteinas tikėjo bemaž kiekvienu Stratmoro plano aspektu — apgailėtina, tačiau Ensejį Tankadą būtinai reikėjo likviduoti, perrašyti „Skaitmeninę tvirtovę“ — visa buvo solidu. Tik vienas dalykas vertė Fonteiną nerimauti: kad pasitelktas Hulohotas. Nors ir prityręs, bet Hulohotas vis dėlto samdinys. Ar juo buvo galima pasitikėti? Ar jis nepasisavintų prieigos rakto? Dėl viso pikto Fonteinas norėjo apsidrausti dėl Hulohoto ir todėl ėmėsi atitinkamų priemonių.

113

— Jokiu būdu! — šūktelėjo į kamerą apkirptasis ežiuku. — Mes turime įsakymus! Atsiskaitome tik direktoriui Lelandui Fonteinui, vieninteliam!

Fonteiną tai tartum šiek tiek pralinksmino.

— Jūs nežinote, kas aš, a?

— Juk tai nesvarbu, ar ne? — karštai atšovė blondinas.

— Leiskit man paaiškinti, — pertraukė Fonteinas. — Tik leiskite man kai ką paaiškinti, tuojau pat.

Po kelių sekundžių abu vyriškiai išraudę nėrėsi iš kailio atsiskaitinėdami Nacionalinio saugumo agentūros direktoriui.

— D-direktoriau, — pramikčiojo blondinas. — Aš agentas Koliande, ris. O čia agentas Smitas.

— Puiku, — tarė Fonteinas. — Glaustai informuokite mus.

Salės gilumoje Suzana sėdėjo kovodama su ją slegiančia vienatve, nuo kurios stigo oro. Užsimerkusi, vis tebespengiančiomis ausimis, ji verkė. Kūnas buvo nutirpęs. Valdymo salės chaosas prislopo iki duslaus murmesio.

Būrelis ant pakylos neramiai klausėsi, kai agentas Smitas ėmėsi informuoti.

— Jūsų įsakyti, direktoriau, — pradėjo jis, — dvi dienas mes buvome čia, Sevilijoje, sekėme poną Ensejį Tankadą.

— Pasakokit apie nužudymą, — nekantriai paliepė Fonteinas.

Smitas linktelėjo.

— Stebėjome iš furgono maždaug penkiasdešimties metrų atstumu. Nužudyta sklandžiai. Hulohotas aiškiai profesionalas. Bet paskui jo planas užkliuvo. Prisistatė kompanija. Hulohotas taip ir nepaėmė to daikto.

Fonteinas linktelėjo. Agentai buvo susisiekę su juo Pietų Amerikoje ir pranešę, kad reikalai pakrypo ne taip, tad Fonteinas gavo nutraukti savo kelionę.

Dabar įsikišo Kolianderis:

— Kaip ir įsakėte, mes laikėmės prie Hulohoto. Bet jis taip ir nepasuko į morgą. Užuot ten ėjęs, ėmė sekti kažkokį kitą tipą. Lyg civilį. Su švarku ir kaklaraiščiu.

— Civilį? — Fonteinas susimąstė. Panašu į Stratmoro žaidimą — išmintingai stengėsi palikti NSA nuošaly.

— FTP filtrai nebeatlaiko! — šūktelėjo vienas technikas.

— Mums reikia to daikto, — mygo Fonteinas. — Kur dabar Hulohotas?

Smitas žvilgtelėjo sau per petį.

— Na... jis su mumis, sere.

Fonteinas atsipūtė.

— Kur? — Tai geriausia žinia, kokią išgirdo per visą parą.

Smitas siekė ranka lęšio, pareguliuodamas vaizdą. Kamera perbėgo furgonėlio vidumi, išryškėjo du suglebę kūnai, atremti į užpakalinę sieną. Abu nejudėjo. Vienas — stambus vyriškis su vielinių rėmelių akiniais. Kitas — jaunas, su tamsių plaukų kupeta ir kruvinais marškiniais.

— Hulohotas — tas kairėje, — paslaugiai paaiškino Smitas.

— Hulohotas negyvas? — griežtai paklausė direktorius.

— Taip, sere.

Fonteinas žinojo, kad bus laiko paaiškinimams vėliau. Jis žvilgtelėjo į nykstančias priedangas.

— Agente Smitai, — tarė jis lėtai, aiškiai. — Tą daiktą. Man jis reikalingas.

Smitas atrodė suglumęs.

— Sere, mes vis dar nenutuokime, *kas* tai per daiktas. Stengiamės sužinoti.

114

— Tad paieškokite dar! — pareiškė Fonteinas.

Direktorius nerimastingai stebėjo blausų vaizdą agentų, apieškančių du suglebusius kūnus furgone ir besistengiančių surasti atsitiktinių skaičių ir raidžių sąrašą.

Džeba išblyško.

— O, Dieve mano, jie neranda. Mums galas!

— Prarandame FTP filtrus! — kažkas šūktelėjo. — Apnuoginta trečia priedanga! — Salėje kilo naujas sambrūzdžio šuoras.

Priekyje ekrane ežiuku apkirptasis agentas bejėgiškai skėstelėjo rankomis.

— Sere, prieigos rakto čia nėra. Apieškojome abu. Kišenes. Drabužius. Pinigines. Absoliučiai jokio ženklo. Hulohotas nešiojosi „Monoklio" kompiuterį, mes patikrinome ir šį. Neatrodo, kad jis kada nors būtų perdavęs ką nors bent kiek panašaus į atsitiktinius ženklus — vien nužudytųjų sąrašas.

— *Po perkūnais!* — užvirė Fonteinas, staiga prarasdamas šaltakraujiškumą. — Jis turi ten būti! Ieškokite!

Džeba, matyt, užtektinai prisižiūrėjo — Fonteinas lošė ir prakišo. Iniciatyvą perėmė Džeba. Stambuolis sistemų saugos šefas nusileido nuo pakylos it audra nuo kalno. Užgriuvo savo programuotojų armiją, šūkaudamas įsakymus.

— Imkitės atsarginių slopintuvų! Pradedam stabdyti! Nagi, vykdykite!

— Mes niekaip nebesuspėsime! — sušuko Soši. — Prireiks pusės valandos! Kai sustabdysime, bus jau per vėlu!

Džeba išsižiojo atsakyti, bet buvo pertrauktas sielvartingo riksmo iš salės gilumos.

Visi atsigręžė. Nelyginant šmėkla salės gilumoje, kur iki tol sėdėjo susigūžusi, atsikėlė Suzana Flečer. Išblyškusi nepajėgė atplėšti akių nuo sustabdyto kadro, kuriame Deividas Bekeris, nejudantis ir kruvinas, buvo atremtas į sieną ant furgonėlio grindų.

— Jūs nužudėte jį! — sukliko ji. — *Jūs nužudėte jį!* — Kliūvančiomis kojomis, tiesdama rankas, ji pajudėjo vaizdo ant sienos link. — Deividai...

Visi sutrikę sužiuro. Suzana prisiartino, vis nenuleisdama akių nuo Deivido kūno projekcijos ekrane. — Deividai, — duso ji, svirduliuodama priekin. — O, Deividai... kaip jie galėjo...

Fonteinas atrodė suglumęs.

— Jūs pažįstate tą žmogų?

Praeidama pro pakylą, Suzana vos laikėsi ant kojų. Sustojo per kelias pėdas priešais milžinišką atvaizdą ir įsistebeilijo aukštyn, išsigandusi ir nustėrusi, vis šaukdama ir šaukdama žmogų, kurį mylėjo.

115

Bekerio galvoje tūnojo absoliuti tuštuma. Aš miręs. Ir vis dėlto kažkoks garsas. Tolimas balsas...

— Deividai.

Po pažastimi kvaitinamai degė. Kraujas buvo pripildytas ugnies. *Čia ne mano kūnas.* Ir vis dėlto tas balsas, šaukiantis jį. Silpnas, tolimas. Bet sudarantis dalį jo. Taip pat ir kiti balsai — nepažįstami, nesvarbūs. Šaukiantys. Jis stengėsi anuos nuslopinti. Svarbus tik vienas balsas, tai sustiprėjantis, tai pritylantis.

— Deividai... man gaila...

Mirguliuojanti šviesa. Iš pradžių silpna, tik plyšelis pilkumos. Ji plėtėsi. Bekeris pamėgino pasijudinti. Skausmas. Pamėgino kalbėti. Tyla. Balsas vis šaukė.

Kažkas čia pat jį tempė aukštyn. Bekeris pasikėlė balso link. Ar buvo pakeltas? Vis šaukia. Jis spoksojo nieko nesuvokdamas į šviečiantį vaizdą. Matė ją mažučiame ekrane. Moteris, žvelgianti į jį iš kito pasaulio. *Ar stebi mane, kaip mirštu?*

— Deividai...

Balsas pažįstamas. Ji — angelas. Atėjusi jo. Angelas prašneko:

— Deividai, myliu tave.

Staiga jis suprato.

Suzana ištiesė rankas į ekraną, verkdama, juokdamasi, pasiklydusi jausmų sraute. Įnirtingai šluostėsi ašaras.

— Deividai, aš... aš maniau...

Operatyvinis agentas Smitas pasodino Bekerį į sėdynę priešais monitorių.

— Jis šiek tiek apkvaitęs, mem. Duokit jam sekundėlę.

— B-bet, — sumikčiojo Suzana, — aš mačiau pranešimą. Ten buvo sakoma...

Smitas linktelėjo.

— Mes irgi jį matėme. Hulohotas kiek per anksti skaičiuodavo savo viščiukus.

— Bet kraujas...

— Paviršutinė žaizda, — atsakė Smitas. — Mes ją užspaudėme tvarsčiu.

Suzanai pritrūko žodžių.

Kažkur iš už kameros sučirpė agentas Kolianderis:

— Mes jį pašovėme naujuoju J23 — ilgai veikiančiu elektrošoko automatu. Tikriausiai velniškai skaudėjo, bet mes jį pašalinome iš gatvės.

— Nesirūpinkite, mem, — nuramino Smitas. — Jam bus viskas gerai.

Deividas Bekeris stebeilijo į monitorių priešais save. Nesusivokė kur esąs, galva svaigo. Vaizdas ekrane — kažkokia salė, pilna chaoso. Joje Suzana. Stovi atvirame grindų lopinėlyje, žvelgia į jį.

Ji verkia ir juokiasi.

— Deividai. Ačiū Dievui! Maniau, kad tave praradau!

Jis pasitrynė smilkinius, pasislinko priešais ekraną ir prisidėjo prie burnos mikrofoną ant išlenktos kojelės.

— Suzana?

Ji spoksojo be žado iš nuostabos. Šiurkštūs Deivido bruožai dabar užpildė visą sieną priešais ją. Jo balsas griaudėjo.

— Suzana, noriu kai ko tave paklausti. — Bekerio balso rezonansas ir stiprumas trumpam tarsi sustabdė duomenų banke visą veiksmą. Visi, kur buvę, sustojo ir pasisuko į ekraną.

— Suzana Flečer, — skardėjo balsas, — ar tekėsi už manęs?

Salėje įsiviešpatavo tyla. Ant grindų nutrinksėjo kažkokia planšetė kartu su kubiliuku pieštukų. Niekas nepasilenkė jų pakelti. Tesigirdėjo silpnas terminalo ventiliatorių dūzgesys ir tolygus Bekerio alsavimas į mikrofoną.

— D-Deividai... — sumikčiojo Suzana, nejausdama, kad už jos stovi sukaustyti vietoje trisdešimt septyni žmonės. — Tu jau manęs to klausei, prisimeni? Prieš penkis mėnesius. Aš atsakiau — taip.

— Žinau, — nusišypsojo jis. — Bet šįsyk... — Deividas ištiesė į kamerą kairę ranką ir parodė auksinį lankelį ant bevardžio piršto, — šįsyk aš turiu žiedą.

116

— Perskaitykite, pone Bekeri! — paliepė Fonteinas.

Džeba sėdėjo prakaituodamas, iškėlęs rankas virš savo klaviatūros.

— Taip, — linktelėjo jis, — perskaitykite palaimingąjį įrašą!

Linkstančiais keliais ir švytinti, Suzana stovėjo šalia. Visi salėje, pertraukę tuometinius savo darbus, stebeilijo į milžinišką Deivido Bekerio projekciją ekrane. Profesorius, sukinėdamas pirštuose žiedą, tyrinėjo įrašą.

— Ir perskaitykite *atidžiai*! — įsakė Džeba. — Viena klaidelė, ir mes *išdurti*!

Fonteinas griežtai nužvelgė Džebą. Jeigu ką ir išmanė NSA direktorius, tai sunkias padėtis; dar labiau didinti įtampą niekad nėra protinga.

— Atsipalaiduokite, pone Bekeri. Jeigu suklysime, pakartotinai įvedinėsime kodą, iki šis tiks.

— Blogas patarimas, pone Bekeri, — nukirto Džeba. — Nuskaitykite teisingai iš pirmo karto. Atšaukties kodai paprastai turi nuobaudos kabliuką — kad nebūtų mėginama spėlioti bandymų ir klaidų metodu. Įvesi vieną kartą neteisingai, ir ciklas veikiausiai paspartės. Padarysi *dvi* klaidas, ir jis visam laikui mums užsirakins. Žaidimas bus baigtas.

Direktorius susiraukė ir vėl pasigręžė į ekraną.

— Pone Bekeri? Suklydau. Skaitykite atidžiai — skaitykite *itin* atidžiai.

Bekeris linktelėjo ir sekundėlę tyrinėjo žiedą. Paskui ramiai pradėjo cituoti įrašą:

— Q... U... I... S... tarpas... C...

Džeba ir Suzana vienu balsu pertraukė:

— *Tarpas?* — Džeba liovėsi rinkęs. — Esama *tarpo*?

Bekeris gūžtelėjo pečiais, pasitikrindamas žiedą.

— Taip. Ir ne vieno.

— Gal aš ko nors nesuprantu? — griežtai paklausė Fonteinas. — Ko gi mes laukiame?

— Sere, — atsakė Suzana, akivaizdžiai suglumusi. — Mat... mat, tik kad...

— Sutinku, — pritarė Džeba. — Tai keista. Slaptažodžiai *niekad* neturi tarpų.

Brinkerhofas sunkiai tramdė jaudulį.

— Taigi, ką jūs sakote?

— Jis sako, — įsiterpė Suzana, — kad tai galbūt ne atšaukties kodas.

— Žinoma, atšaukties kodas! — sušuko Brinkerhofas. — Kas daugiau galėtų būti? Antraip kodėl Tankadas būtų norėjęs jį kažkam atiduoti? Kurių velnių kam nors reikėtų atsitiktinai, be tvarkos išgraviruoti žiede krūvą raidžių?

Griežtu, piktu žvilgsniu Fonteinas nutildė jį.

— Ei... žmonės? — įsiterpė Bekeris, lyg dvejotų, ar jam derėtų kištis. — Jūs vis kalbate apie raides *be tvarkos*. Manau, turėčiau jums pasakyti... raidės ant šio žiedo *nėra* be tvarkos.

Visi kaip vienas ant pakylos riktelėjo;

— Ką?!

Bekeris, rodos, pasijautė nesmagiai.

— Atleiskite, bet čia tikrai esama žodžių. Sutinku, jie išgraviruoti gana glaudžiai vienas prie kito; iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad be tvarkos, bet atidžiau pažiūrėję pamatytumėte, kad įrašas iš tikrųjų... na... jis lotyniškas.

Džeba išsižiojo:

— Kokį šūdą jūs čia man paistote?!

Bekeris papurtė galvą:

— Ne. Galima perskaityti: *Quis custodiet ipsos custodes*. Apytikriai tai verčiama...

— Kas gi sargus išsaugos! — pertraukė Suzana, užbaigdama Deivido sakinį.

Bekeris nustebęs geriau įsižiūrėjo į ją.

— Suzana, aš nežinojau, kad tu galėtum...

— Tai iš Juvenalio *Satyrų*! — sušuko ji. — Kas gi sargus išsaugos? Kas gi išsaugos NSA, kai mes sergėjame pasaulį? Tai buvo mėgstamas Tankado posakis!

— Taigi, — pareikalavo Midžė, — tai prieigos raktas ar ne?

— *Privalo* būti prieigos raktas, — pareiškė Brinkerhofas.

Fonteinas stovėjo tylėdamas, matyt, dorojo informaciją.

— Nežinau, ar tai raktas, — abejojo Džeba. — Man atrodo mažai tikėtina, kad Tankadas panaudotų kitokią nei atsitiktinę konstrukciją.

— Tik praleiskite tarpus, — sušuko Brinkerhofas. — Ir surinkite tą prakeiktą kodą!

Fonteinas kreipėsi į Suzaną:

— O kokia *jūsų* nuomonė, panele Flečer?

Ji sekundėlę pagalvojo. Ne visiškai pajėgė perprasti, kur šuo pakastas, bet kažkas čia atrodė ne taip. Suzana pakankamai gerai pažinojo Tankadą, kad suprastų, jog šis labiausiai vertino paprastumą. Jo patikros ir kuriamos

programos visados būdavo kristališkai skaidrios ir grynos. Tas faktas, kad reikėtų pašalinti tarpus, atrodė keistas. Tai mažytė detalė, bet vis dėlto dėmelė, tikrai nėra *švaru* — ne to Suzana tikėtųsi kaip viską vainikuojančio Ensejo Tankado smūgio.

— Jaučiu, kažkas čia ne taip, — galiausiai pasakė Suzana. — Nemanau, kad tai raktas.

Fonteinas giliai atsiduso, tamsiomis savo akimis tyrinėdamas josios.

— Panele Flečer, kaip manote, jeigu tai ne raktas, kodėl Ensejis Tankadas būtų turėjęs jį kažkam atiduoti? Jeigu jis žinojo, kad mes jį nužudėme — ar nedarote prielaidos, kad jis galėjo norėti mus nubausti pradangindamas žiedą?

Naujas balsas įsiterpė į dialogą.

— Ee... direktoriau?

Visų akys nukrypo į ekraną. Kreipėsi agentas Kolianderis iš Sevilijos. Pasilenkęs Bekeriui per petį, kalbėjo į mikrofoną:

— Nesprendžiu, kiek tai gali būti svarbu, bet nesu toks tikras, kad ponas Tankadas *suvokė* esąs nužudomas.

— Atleiskite? — pareikalavo smulkiau paaiškinti Fonteinas.

— Hulohotas buvo profesionalas, sere. Mes matėme, kaip jį nužudė — buvome vos už penkiasdešimties metrų. Visi faktai leidžia manyti, kad Tankadas to nenutuokė.

— Faktai? — griežtai perklausė Brinkerhofas. — *Kokie* dar faktai? Tankadas atsikratė to žiedo. Tai pakankamas įrodymas!

— Agente Smitai, — pertraukė Fonteinas. — Kas jus verčia manyti Ensejį Tankadą nežinojus, kad esąs nužudomas?

Smitas atsikrenkštė.

— Hulohotas nužudė jį su NTK — neinvazinių traumų kulka. Tai guminis rutuliukas, kuris trenkia krūtinėn ir išsisklaido. Tylu. Labai švaru. Ponas Tankadas būtų tik pajutęs stiprų trinksnį prieš širdžiai sustojant.

— Trauminė kulka, — balsu sau mąstė Bekeris. — Tai paaiškina, kodėl buvo mėlynė.

— Abejotina, — pridūrė Smitas, — kad Tankadas susiejo pojūtį su ginkluotu žudiku.

— Ir vis dėlto jis atsikratė žiedo, — priminė Fonteinas.

— Teisybė, sere. Bet jis nė nežvilgtelėjo į savo užpuoliką. Nušaunama auka *visados* pasižiūri į žudiką. Toks instinktas.

Fonteinas suglumo.

— Ir jūs sakote, kad Tankadas nė nepasižiūrėjo į Hulohotą?

— Ne, sere. Mes viską nufilmavome, jeigu norėtumėte...

— Dingsta „X-eleven“ filtras! — šūktelėjo vienas technikas. — Kirminas jau prasiskverbė pusę kelio!

— Velniop tą filmą, — pareiškė Brinkerhofas. — Surinkite prakeiktą atšaukties kodą ir baigiam tai!

Džeba atsiduso, staiga vienintelis išlikęs šaltas.

— Direktoriau, jeigu mes įvesime neteisingą kodą...

— Taip, — pertraukė Suzana, — jeigu Tankadas neįtarė, kad mes jį nužudėme, tenka atsakyti į kai kuriuos klausimus.

— Kiek dar turime laiko, Džeba? — paklausė Fonteinas.

Džeba pažvelgė į VR.

— Apie dvidešimt minučių. Siūlau laiką išnaudoti protingai.

Fonteinas ilgai patylėjo. Paskui sunkiai atsiduso.

— Gerai. Paleiskite filmą.

117

— Po dešimties sekundžių perduodame vaizdo įrašą, — sutreškėjo agento Smito balsas. — Praleidžiame visus kitus kadrus, taip pat garsą — leisime kaip įmanoma arčiau tikrojo laiko.

Visi ant pakylos stovėjo tylūs, stebėjo ir laukė. Džeba nuspaudė kelis klavišus ir pertvarkė vaizdą ant sienos. Pačioje kairėje pasirodė Tankado žinutė:

DABAR JUS IŠGELBĖS TIKTAI TIESA

Sienos dešinėje švietė statiška furgonėlio vidaus su Bekeriu ir dviem agentais, susiglaudusiais apie kamerą, projekcija. Centre pasirodė neryškus kadras. Jis išskydo į atmosferinius trukdžius, o paskui į nespalvotą parko vaizdą.

— Perduodu, — pranešė agentas Smitas.

Kadrai atrodė it iš senovinio kino filmo. Buvo prislopinti ir trūkčiojantys — šalutinis efektas, sukeltas kadrų praleidinėjimo procedūros, perpus nurėžiančios informaciją ir leidžiančios paspartinti perdavimą.

Kadras perėjo į panoraminį vaizdą didžiulės aikštės, iš vienos pusės užvertos pusapskritimio fasado — Sevilijos *Ayuntamiento*. Priekiniame plane stūksojo medžiai. Parkas buvo tuščias.

— „X-eleven" filtras gatavas! — šūktelėjo technikas. — Tas blogiukas alkanas!

Smitas pradėjo pasakoti. Jo komentarai turėjo prityrusio agento atsainumo.

— Čia filmuota iš furgonėlio, — pasakė jis. — Apie penkiasdešimt metrų nuo nužudymo zonos. Tankadas artinasi iš dešinės. Hulohotas slepiasi tarp medžių kairėje.

— Mus čia spaudžia laikas, — mygo Fonteinas. — Pereikime prie paties svarbiausio.

Agentas Kolianderis spustelėjo kelis mygtukus, ir kadrai ėmė bėgti greičiau.

Visi ant pakylos lūkestingai stebėjo, kaip jų buvusysis bendradarbis Ensejis Tankadas įžengia į kadrą. Nuo pagreitintos vaizdajuostės visas reginys atrodė komiškai. Tankadas trūkčiojamai iškrypavo aikštėn, matyt, stengdamasis susiorientuoti aplinkoje. Prisidengęs akis, jis įsistebeilijo į milžiniško fasado smailes.

— Štai, — perspėjo Smitas. — Hulohotas — profesionalas. Atvirai paleido savo pirmą šūvį.

Smito būta teisaus. Ekrano kairėje iš už medžių blykstelėjo. Po akimirkos Tankadas susigriebė už krūtinės ir tuoj pat susvirduliavo. Kamera išdidino jį — vaizdas buvo nestabilus, tai paryškėjantis, tai vėl išskystantis.

Juosta sukosi didele sparta, ir Smitas šaltai pasakojo toliau:

— Kaip matote, Tankadui širdis sustojo akimirksniu.

Stebint vaizdus, Suzanai pasidarė bloga. Luošomis rankomis Tankadas laikėsi už krūtinės, jo veide atsispindėjo siaubas.

— Pastebėkite, — pridūrė Smitas, — jo akys nukreiptos žemyn, į save. Nėsyk neapsidairė aplink.

— Argi tai svarbu? — lyg pareikšdamas, klausdamas tarė Džeba.

— Labai, — linktelėjo Smitas. — Jeigu Tankadas būtų įtaręs bent kokį nešvarų žaidimą, jis instinktyviai būtų apieškojęs akimis vietovę. Bet, kaip matote, jis to nepadarė.

Ekrane Tankadas parpuolė ant kelių, vis tebesusigriebęs už krūtinės. Jis taip ir nepakėlė akių. Ensejis Tankadas buvo vienišas žmogus, mirštantis vienumoje, natūralia mirtimi.

— Keista, — tarė Smitas suglumęs. — Trauminiai rutuliukai paprastai

taip greitai nenužudo. Kartais, jeigu taikinys pakankamai stambus, jie išvis neužmuša.

— Silpna širdis, — kategoriškai pareiškė Fonteinas.

Smitas kilstelėjo antakius, jam tai padarė įspūdį.

— Vadinasi, puikiai pasirinktas ginklas, — pareiškė.

Suzana stebėjo Tankadą nuo kelių parvirstant ant šono ir galop aukštielninką. Jis gulėjo išsprogintomis aukštyn akimis, graibydamasis už krūtinės. Staiga kamera pasisuko nuo jo atgal į medžių guotą. Pasirodė kažkoks žmogus. Vielinių rėmelių akiniais ir nešinas itin dideliu portfeliu. Artindamasis prie aikštės ir besitampančio joje Tankado, pirštais pradėjo stuksenti keistą tylų šokį į kažkokį prie plaštakos pritvirtintą aparačiuką.

— Darbuojasi savo „Monokliu" — paaiškino Smitas. — Siunčia žinutę, kad Tankadas baigtas. — Jis pasigręžė į Bekerį ir sukikeno. — Regis, Hulohotas turėjo blogą įprotį pranešinėti apie nužudymus anksčiau, nei jo auka iš tikrųjų išleisdavo paskutinį kvapą.

Kolianderis dar šiek tiek pagreitino filmą, ir kamera sekė Hulohotą, bepajudantį savo aukos link. Staiga iš kiemo netoli išnėrė kažkoks pagyvenęs vyriškis, pribėgo prie Tankado ir priklaupė šalia. Hulohotas sulėtino žingsnius. Po sekundėlės iš kiemo pasirodė dar du žmonės — nutukęs storulis ir kažkokia raudonplaukė. Juodu taip pat pripuolė prie Tankado.

— Nevykusiai pasirinkta nužudymo zona, — pakomentavo Smitas. — Hulohotas manė, kad auka izoliuota.

Ekrane Hulohotas kurį laiką stebėjo, paskui pasitraukė atgal tarp medžių, matyt, palaukti.

— Štai vyksta perdavimas, — pasufleravo Smitas. — Pirmą sykį tenai mes to nepastebėjome.

Suzana žvelgė į šleikštulį keliantį vaizdą ekrane. Tankadas gaudė kvapą, ko gero, stengdamasis kažką pasakyti greta klūpantiems samariečiams. Paskui, apimtas nevilties, dūrė aukštyn kairę ranką, mažne pataikydamas seniokui į veidą. Laikė atkištą luošą galūnę seniui prieš akis. Kamera susitelkė į tris deformuotus Tankado pirštus, ir ant vieno iš jų Ispanijos saulėje aiškiai spindėjo auksinis žiedas. Tankadas vėl kyštelėjo jį priekin. Seniokas atšlijo. Tankadas pasigręžė į moterį. Laikė tris deformuotus savo pirštus tiesiai jai prieš veidą, lyg melsdamas, kad ši suprastų. Žiedas blykčiojo saulėje. Moteris nusuko akis į šalį. Tankadas, jau dusdamas, nebepajėgiantis išleisti nė garso, pasisuko į nutukėlį ir pabandė paskutinį kartą.

Senyvasis vyriškis staiga pašoko ir nulėkė tolyn, veikiausiai šauktis pagalbos. Tankadas, rodos, silpo, tačiau vis tebelaikė žiedą storuliui prieš veidą. Šis ištiesė ranką ir paėmė prilaikyti mirštančiojo riešą. Tankadas, re-

gis, įsispoksojo aukštyn į savo pirštus, į savo žiedą ir paskui į žmogaus akis. Tartum išsakydamas paskutinį priešmirtinį prašymą, Ensejis Tankadas vos pastebimai linktelėjo, lyg sakytų „taip“.

Paskui Tankadas suglebo.

— Vajėzau, — sudejavo Džeba.

Staiga kamera pasisuko ton vieton, kur slėpėsi Hulohotas. Žudiko nebebuvo. Pasirodė policijos motociklas, skriejantis *Avenida Firelli*. Kamera vėl nukrypo į gulintį Tankadą. Klūpanti prie jo moteris veikiausiai išgirdo policijos sirenas; nervingai apsidairiusi aplink, ėmė tempti šalin savąjį nutukusį kompanioną, melsdama dingti iš čia. Dvejetas nuskubėjo šalin.

Kamera sugrįžo prie Tankado, kurio rankos gulėjo sudėtos ant negyvos krūtinės. Žiedo ant piršto nebebuvo.

118

— Tai įrodymas, — ryžtingai pareiškė Fonteinas. — Tankadas atsikratė žiedo. Jis norėjo nukišti šį kuo toliau nuo savęs — kad mes niekad nesurastume.

— Betgi, direktoriau, — užginčijo Suzana, — čia nėra jokios logikos. Jeigu Tankadas nežinojo, kad buvo nužudytas, *kodėl* jis turėtų kažkam atiduoti atšaukties kodą?

— Sutinku, — pritarė Džeba. — Vaikinas maištautojas, bet maištautojas su sąžine. Priversti mus pripažinti, kad turime TRANSLTR, — vienas dalykas; atverti mūsų slaptų duomenų banką — visai kitas.

Fonteinas išpūtė akis, negalėdamas patikėti.

— Jūs manote, Tankadas *norėjo* sustabdyti šį kirminą? Manote, kad mirdamas jis pirmiausia galvojo apie vargšę NSA?

— Tunelinė užtvara įveikta! — sušuko technikas. — Visiškas pažeidžiamumas po penkiolikos minučių, daugių daugiausia!

— Štai ką jums pasakysiu, — pareiškė direktorius, perimdamas kontrolę. — Po penkiolikos minučių kiekviena planetos Trečiojo pasaulio šalis sužinos, kaip pasigaminti tarpžemyninę balistinę raketą. Jeigu kas nors šioje salėje mano turįs geresnį pasiūlymą dėl atšaukties kodo nei šį žiedą, maloniai išklausysiu. — Direktorius laukė. Niekas neatsiliepė. Jis vėl nukreipė žvilgsnį į Džebą ir susirėmė su juo akimis. — Tankadas atsikratė šio žiedo

ne be priežasties, Džeba. Ar jis stengėsi jį palaidoti, ar tikėjosi, kad storulis nubėgs prie telefono mums paskambinti ir pranešti informaciją, iš teisybės man nerūpi. Mes įvedame tą citatą. Dabar pat.

Džeba giliai atsiduso. Žinojo, kad Fonteinas teisus — geresnio pasirinkimo nebuvo. Laikas baigiasi.

— Gerai... tebūnie taip. — Jis pasitraukė prie klaviatūros. — Pone Bekeri? Prašom įrašą. Dailiai ir pamažėle.

Deividas Bekeris perskaitė įrašą, ir Džeba surinko raides. Kai baigė, juodu dar sutikrino tekstą ir praleido visus tarpus. Viduriniame sieninio ekrano segmente netoli viršaus pasirodė raidės:

QUISCUSTODIETIPSOSCUSTODES

— Man tai nepatinka, — tyliai sumurmėjo Suzana. — Nešvaru.

Džeba delsė palinkęs prie klavišo ĮVESTI.

— Nagi, — sukomandavo Fonteinas.

Džeba nuspaudė klavišą. Po kelių sekundėlių visi salėje suprato, kad padaryta klaida.

119

— Jis greitėja! — iš salės gilumos klyktelėjo Soši. — Kodas neteisingas!

Visi stovėjo tylomis pasibaisėję.

Ekrane priešais juos sušvito klaidos pranešimas:

NELEISTINOJI ĮVESTIS. LAUKAS TIK SKAIČIAMS

— Velniai rautų! — riktelėjo Džeba. — *Tik* skaičiams! Mes ieškome kažkokio prakeikto skaičiaus! Esame išdurti! Tas žiedas — mėšlas!

— Kirminas dvigubai pagreitėjo! — sušuko Soši. — Baudos ratas!

Ekrano centre, tiesiai po klaidos pranešimu, VR nupiešė siaubingą vaizdą. Trečiai užkardai kritus, koks pustuzinis juodų brūkšniukų, simbolizuojančių plėšikiškus hakerius, metėsi priekin, negailestingai artėdami šerdies link. Kiekvieną sekundėlę pasirodydavo vis naujas brūkšniukas. Paskui dar vienas.

— Jie plūste plūsta vidun! — sukliko Soši.

— Patvirtina prisijungimus iš užsienio! — sušuko kitas technikas. — Gandas pasklido!

Suzana nukreipė žvilgsnį nuo griūvančių užkardų vaizdo ir pasisuko į šoninį ekraną. Ensejo Tankado nužudymo scenos metražas sukosi nesibaigiančiu ciklu. Kaskart vis tas pat — Tankadas, susigriebęs už krūtinės, krintantis ir su beviltiškos panikos išraiška veide brukantis savo žiedą grupelei nieko neįtariančių turistų. *Čia nėra jokios logikos,* — dingtelėjo jai. — *Jeigu Tankadas nežinojo, kad mes jį nužudėme...* Suzana ničnieko negalėjo suprasti. Buvo jau per vėlu. *Mes kažką pražiūrėjome.*

Per pastarąsias kelias minutes VR besilaužiančių į vartus hakerių kiekis padvigubėjo. Nuo šiol jų skaičius didės eksponentiškai. Hakeriai it hienos sudarė vieną didelę šeimą, visados trokštantys paskleisti gandą apie naują grobį.

Regis, Lelandas Fonteinas jau pamatė užtektinai.

— Išjunkite srovę, — pareiškė jis. — Išjunkite tą prakeiktąją.

Nelyginant skęstančio laivo kapitonas Džeba stebeilijo tiesiai prieš save.

— Per vėlu, sere. Mes grimztame.

120

Keturių šimtų svarų masės sistemų saugos šefas stovėjo sustingęs, rankas užsidėjęs ant galvos, lyg sustabdytame kadre negalinčiojo patikėti poza. Buvo įsakęs išjungti srovę, bet tai būsią geras dvidešimt minučių pavėluota. Rykliai su sparčiaisiais modemais gebės įsikelti stulbinamą kiekį įslaptintos informacijos tame lange.

Iš košmaro Džebą pažadino Soši, atskubėdama į pakylą su nauju spaudiniu.

— Kai ką suradau, sere! — susijaudinusi pasakė ji. — Našlaičius šaltinyje! Alfabetinius susigrupavimus. Visur ten!

Džebos tai nesujaudino.

— Mes ieškome skaitinės eilės, velniai rautų! Ne alfabetinės! Atšaukties kodas — *skaičius*!

— Betgi mes turime našlaičius! Tankadas buvo pernelyg gudrus, kad paliktų našlaičius — ypač dar tiek daug!

Terminas „našlaičiai“ reiškė papildomas sudarytosios programos eilutes, kurios būdavo visai nereikalingos duotajam programos tikslui. Jos su niekuo nesisiedavo, į nieką nenurodydavo, niekur nenuvesdavo ir paprastai būdavo pašalinamos galutinio gryninimo ir kompiliacijos procedūros metu.

Džeba paėmė spaudinį ir ėmė tyrinėti jį.

Fonteinas stovėjo tylėdamas.

Suzana pažvelgė per Džebos petį į spaudinį.

— Mus puola Tankado kirmino *juodraštinis variantas*?

— Išgrynintas ar ne, bet jis spardo mums į subines.

— Manęs tai neįtikina, — užginčijo Suzana. — Tankadas visur kur siekdavo tobulumo. Jis niekaip negalėjo palikti savo programoje riktų.

— Jų daugybė! — sušuko Soši. Pačiupusi iš Džebos spaudinį, pakišo Suzanai. — Žiūrėkite!

Suzana linktelėjo. Tikrai, maždaug kas dvidešimt programos eilučių vis pasitaikydavo po keturis laisvai plaukiojančius ženklus. Suzana permetė juos akimis.

PFEE
SESN
RETM

— Keturių bitų alfabetiniai susigrupavimai, — mąstė ji. — Jie tikrai neįeina į programą.

— Išmeskit tai iš galvos, — suniurnėjo Džeba. — Jūs griebiatės už šiaudo.

— Gal ir ne, — atrėmė Suzana. — Daugelyje šifrų naudojamos keturių bitų grupės. Tai galėtų būti kodas.

— Taip, — atsiduso Džeba. — Ir juo sakoma: „Cha-cha, jūs išdurti“. Jis pažvelgė į VR. — Po kokių devynių minučių.

Suzana nuleido Džebos žodžius negirdom ir sutelkė dėmesį į Soši:

— Kiek ten yra našlaičių?

Soši gūžtelėjo pečiais. Ji pasisavino Džebos kompiuterio terminalą ir surinko visas grupuotes. Baigusi pasitraukė atgal. Esantieji salėje sužiuro į ekraną.

PFEE SESN RETM MFNA IRWE OOIG MEEN NRMA
ENET SHAS DCNS IIAA IEER BRNK FBLE LODI

Suzana buvo vienintelė, kuri šypsojosi.

— Tikrai atrodo pažįstama, — tarė ji. — Blokai po keturis — visai kaip „Enigmoje".

Direktorius linktelėjo. „Enigma" buvo istorijoje garsiausia kodavimo mašina — nacių dvylikatonė šifravimo pabaisa. Ji šifruodavusi blokais po keturis.

— Puiku, — sudejavo jis. — Ar kartais neturite vienos kokios kur nors nukištos pas mus, a?

— Ne čia esmė! — Suzana staiga atgijo. Tai buvo jos specialybė. — Esmė ta, kad Tankadas paliko mums nuorodą! Jis tyčiojasi iš mūsų, provokuoja perprasti prieigos raktą laiku. Išdėsto užuominas čia pat mums po ranka, bemaž pasiekiamai.

— Nesąmonė, — nukirto Džeba. — Tankadas suteikė mums tik vienintelę išeitį — atskleisti, kad turime TRANSLTR. Štai kaip. Tai buvo mūsų išsigelbėjimas. Ir mes juo nepasinaudojome.

— Turiu sutikti, — tarė Fonteinas. — Abejoju, ar Tankadas būtų galėjęs kaip nors rizikuoti ir leisti mums nutrūkti nuo kabliuko, suteikdamas nuorodų į savąjį atšaukties kodą.

Suzana neapibrėžtai linktelėjo, tačiau ji prisiminė, kaip Tankadas buvo davęs jiems NDAKOTA. Spitrijo į raides, klausdama save, ar tik jis nežaidžia dar vieno iš savųjų žaidimų.

— Tunelinis blokas perpus dingęs! — šūktelėjo technikas.

VR schemoje gausybė juodų jungimosi brūkšniukų plūstelėjo giliau į dvi išlikusias priedangas.

Deividas visą tą laiką sėdėjo tylus, stebėdamas monitoriuje prieš juos besirutuliojančią dramą.

— Suzana? — pasiūlė jis. — Man kilo viena mintis. Ar tai šešiolikos grupių po keturis tekstas?

— O, Viešpatie, — patylom ištarė Džeba. — Dabar visi panoro žaisti?

Suzana, nepaisydama Džebos, suskaičiavo grupes.

— Taip. Šešiolikos.

— Pašalinkite tarpus, — tvirtai pareiškė Bekeris.

— Deividai, — šiek tiek sutrikusi atsakė Suzana. — Nemanau, kad tu supranti. Grupės po keturis — tai...

— Pašalinkite tarpus, — pakartojo jis.

Sekundėlę padvejojusi, Suzana linktelėjo Soši. Ši skubiai pašalino tarpus. Rezultatas netapo bent kiek informatyvesnis.

PFEESESNRETMMFHAIRWEOOIGMEENNRM
AENETSHASDCNSIIAAIEERBRNKFBLELODI

Netekęs kantrybės, Džeba pratrūko:

— GANA! Žaidimų laikas baigėsi! Tas padaras dvigubai pagreitėjo! Mes teturime aštuonias minutes! Reikia ieškoti *skaičiaus*, o ne kažkokių sumautų raidžių mišrainės!

— Keturi iš šešiolikos, — ramiai pasakė Deividas. — Imkis matematikos, Suzana.

Suzana nužvelgė Deivido atvaizdą ekrane. *Imkis matematikos? Juk jis siaubingas matematikas!* Žinojo, kad Deividas geba įsiminti veiksmažodžių asmenuotes ir leksiką nelyginant „Xerox" mašina, bet matematiką?..

— Daugybos lentelė, — patikslino Bekeris.

Daugybos lentelė, — nusistebėjo Suzana. — *Apie ką jis čia kalba?*

— Keturi iš šešiolikos, — pakartojo profesorius. — Reikėjo man įsiminti daugybos lenteles ketvirtoje klasėje.

Suzana įsivaizdavo standartinę pradinės mokyklos daugybos lentelę. *Keturi iš šešiolikos.*

— Šešiasdešimt keturi, — tvirtai pasakė ji. — Na ir kas?

Deividas palinko į kamerą. Kadrą užpildė jo veidas.

— Šešiasdešimt keturios raidės...

Suzana maktelėjo galva.

— Taip, bet jos... — Ji sustingo.

— Šešiasdešimt keturios raidės, — pakartojo Deividas.

— O, Dieve mano! — aiktelėjo Suzana. — Deividai, tu genijus!

121

— *Septynios minutės!* — riktelėjo technikas.

— Aštuonios eilės po aštuonias! — susijaudinusi sušuko Suzana.

Soši ėmė rinkti. Fonteinas tylomis žvelgė. Priešpaskutinioji priedanga plonėjo.

— Šešiasdešimt keturios raidės! — Dabar viskam vadovavo Suzana. — Paprastojo skaičiaus kvadratas!

— Paprastojo skaičiaus kvadratas? — nekantriai paklausė Džeba. — *Na ir kas?*

Po dešimties sekundžių Soši pertvarkė ekrane iš pažiūros atsitiktinai surikiuotas raides. Dabar jos sudarė aštuonias eiles po aštuonias. Džeba tyrinėjo raides ir galiausiai beviltiškai iškėlė aukštyn rankas. Naujasis išsidėstymas nebuvo nė kiek aiškesnis nei pradinis.

P	F	E	E	S	E	S	N
R	E	T	M	P	F	H	A
I	R	W	E	O	O	I	G
M	E	E	N	N	R	M	A
E	N	E	T	S	H	A	S
D	C	N	S	I	I	A	A
I	E	E	R	B	R	N	K
F	B	L	E	L	O	D	I

— Šūdinai aišku, — suvaitojo Džeba.

— Panele Flečer, — pareikalavo Fonteinas, — paaiškinkite.

Visų akys nukrypo į Suzaną.

Suzana stebeilijo į teksto bloką. Pamažėle ji suskato linksėti, paskui nušvito plačia šypsena.

— Deividai, kad mane perkūnėliai!

Ant pakylos visi apsimainė sutrikusiais žvilgsniais.

Deividas pamerkė akį mažutėliam Suzanos Flečer atvaizdui ekrane priešais save.

— Šešiasdešimt keturios raidės. Julijus Cezaris vėl kerta.

Midžė atrodė suglumusi.

— Apie ką jūs čia kalbate?

— Apie Cezario gardelę. — Suzana švytėjo. — Skaityti nuo viršaus į apačią. Tankadas siunčia mums žinutę.

122

— *Šešios minutės!* — vėl riktelėjo technikas.

Suzana šūkavo įsakymus.

— Perrinkite nuo viršaus į apačią! Skaitykite žemyn, ne skersai!

Soši įnirtingai bėgo stulpeliais, perrinkinėdama tekstą.

— Julijus Cezaris siųsdavo kodus šitaip! — išpoškino Suzana. — Jo raidžių skaičius visados sudarydavo paprastojo skaičiaus kvadratą!

— Atlikta! — šūktelėjo Soši.

Visi sužiuro į iš naujo pertvarkytą vienintelę teksto eilutę ant sienos ekrano.

— Vis tiek šlamštas, — pasidygėjęs nusiviepė Džeba. — Pažvelkite, tai visiškai atsitiktinės nuotrupos iš... — žodžiai įstrigo jam gerklėje, akys išsiplėtė it lėkštės. — O... o Die...

Fonteinas irgi suprato. Jis kilstelėjo antakius, akivaizdžiai paveiktas įspūdžio.

Midžė ir Brinkerhofas sutartinai aiktelėjo iš nuostabos:

— Viešpatie... aukštielninkas!

Šešiasdešimt keturios raidės dabar susidėstė taip:

PRIMEDIFFERENCEBETWEENELEMENTSRESPONSIBLE
FORHIROSHIMAANDNAGASAKI

— Įstatykite tarpus, — paliepė Suzana. — Mes turime įminti mįslę.

123

Į pakylą atbėgo nupilkęs technikas.

— Tunelinis blokas tuoj dings!

Džeba pasigręžė į VR ekrane. Užpuolikai veržėsi pirmyn, tik per plauko atstumą nuo penktos, paskutinės sienos. Duomenų banko laikas buvo besibaigiąs.

Suzana atsiribojo nuo sumaišties aplinkui. Vis skaitė ir skaitė keistą Tankado žinutę.

PRIME DIFFERENCE BETWEEN ELEMENTS
RESPONSIBLE FOR HIROSHIMA AND NAGASAKI*

* Pirminis skirtumas tarp elementų, kaltų dėl Hirosimos ir Nagasakio (*angl.*).

— Tai netgi ne klausimas! — sušuko Brinkerhofas. — Kaip jis gali turėti atsakymą?

— Mums reikia skaičiaus, — priminė Džeba. — Atšaukties kodas sudarytas iš *skaičių*.

— Tylos, — ramiai sudraudė Fonteinas ir kreipėsi į Suzaną: — Panele Flečer, jūs jau nuvedėte mus taip toli. Man reikia geriausio jūsų spėjimo.

Suzana giliai įkvėpė oro.

— Atšaukties kodo įvesties laukas priima *tik* skaičius. Spėju, kad tai kažkokia nuoroda į teisingą skaičių. Tekste minima Hirosima ir Nagasakis — du miestai, nukentėję nuo atominių bombų. Galbūt atšaukties kodas susijęs su aukų skaičiumi, apytikriu žalos įvertinimu doleriais... — Ji mirksnį nutilo, darsyk perskaitydama nuorodą. — Žodis „skirtumas" atrodo svarbus. Pirminis *skirtumas* tarp Nagasakio ir Hirosimos. Matyt, Tankadui atrodė, kad tuodu įvykiai kažkuo skyrėsi.

Fonteino veido išraiška nepakito. Vis dėlto viltis sparčiai blėso. Panašu, kad būtina išanalizuoti, sulyginti ir išversti į kažkokį magišką skaičių politinius užkulisius, slypinčius už dviejų baisiausių sprogimų istorijoje... ir visa tai atlikti per ateinančias penkias minutes.

124

— *Puolama paskutinioji priedanga!*

VR schemoje dabar buvo ryjama PEM leidžiamosios kreipties programa. Juodi skvarbūs brūkšneliai, apspitę paskutinę saugos priedangą, skynėsi kelią jos šerdies link.

Pasalūniškieji hakeriai rinkosi iš viso pasaulio. Bemaž kas minutę jų skaičius dvigubėjo. Netrukus bet kas, turintis kompiuterį — užsienio šnipai, radikalai, teroristai — turės prieigą prie visos Jungtinių Valstijų vyriausybės įslaptintos informacijos.

Kol technikai bergždžiai stengėsi nutraukti srovę, susirinkusieji ant pakylos tyrinėjo žinutę. Net Deividas ir dvejetas NSA agentų iš savo furgonėlio Ispanijoje bandė perlaužti kodą.

PRIME DIFFERENCE BETWEEN ELEMENTS
RESPONSIBLE FOR HIROSHIMA AND NAGASAKI

Suzana balsu mąstė:

— Elementai, kalti dėl Hirosimos ir Nagasakio... Perl Harboras? Hirohitas, nesutikęs...

— Mums reikia *skaičiaus*, — pakartojo Džeba, — o ne politinių teorijų. Kalbame apie *matematiką* — ne istoriją!

Soši tylėjo.

— O gal tai koviniai užtaisai? — pasiūlė Brinkerhofas. — Aukų kiekis? Žala, išreikšta doleriais?

— Mes ieškome *tikslaus* skaičiaus, — priminė Suzana. — Žalos vertinimai skiriasi. — Ji stebeilijo į žinutę. — Elementai, kalti dėl...

Už trijų tūkstančių mylių Deivido akys išsiplėtė.

— Elementai! — pareiškė jis. — Mes kalbame apie matematiką, ne istoriją!

Visų galvos nukrypo į perduodamą per Žemės palydovą vaizdą.

— Tankadas žaidžia žodžiais! — tėškė Bekeris. — Žodis „elementai" daugiaprasmis!

— Klokite, pone Bekeri, — metė Fonteinas.

— Jis kalba apie *cheminius* elementus — o ne apie socialinius-politinius!

Bekerio pareiškimą sutiko nenuovokūs žvilgsniai.

— Elementai! — pasufleravo jis. — Periodinė lentelė! *Cheminiai* elementai! Nejau niekas iš jūsų nematė filmo *Storulis ir mažylis* — apie „Manhetano projektą"? Tos dvi atominės bombos buvo skirtingos. Joms panaudotas skirtingas užtaisas — *skirtingi elementai*!

Soši suplojo rankomis.

— Taip! Jis teisus! Skaičiau apie tai! Toms dviem bomboms panaudotas skirtingas kuras! Vienai — uranas, kitai — plutonis! Du *skirtingi* elementai!

Salėje įsitvyrojo tyla.

— Uranas ir plutonis! — sušuko Džeba, staiga vėl atgavęs viltį. — Nuorodoje klausiama apie *skirtumą* tarp tų dviejų elementų! — Jis pasisuko į savo darbuotojų armiją: — Skirtumas tarp urano ir plutonio! Kas žino?

Visur aplink tušti žvilgsniai.

— Nagi! — ragino Džeba. — Nejau jūs, vaikinai, nelankėte koledžo? Kas nors! Bet kuris! Man reikia skirtumo tarp plutonio ir urano!

Jokio atsako.

Suzana kreipėsi į Soši:

— Man reikia prieigos prie Tinklo. Ar esama čia naršyklės?

Soši linktelėjo.
— Greičiausia „Netscape".
Suzana sugriebė ją už rankos.
— Eime. Panaršysime.

125

— Kiek dar laiko? — nuo pakylos paklausė Džeba.

Nė vienas technikas salės gilumoje neatsakė. Jie stovėjo sustingę vietoje, spoksodami į VR. Paskutinioji priedanga pavojingai plonėjo.

Netoli Suzana ir Soši mąstė prie savo paieškos Tinkle rezultatų.

— „Outlaw Labs"? — paklausė Suzana. — Kas jie tokie?

Soši gūžtelėjo pečiais.

— Norite, kad atidaryčiau?

— Po šimts, tikrai, — linktelėjo Suzana. — Šeši šimtai keturiasdešimt septynios tekstinės nuorodos į uraną, plutonį ir atomines bombas. Panašu į geriausią mūsų šansą.

Soši atidarė tinklalapį. Pasirodė perspėjinys:

> *Informacija, esanti šiame faile, skirta griežtai tik akademiniam naudojimui. Ne specialistas, norintis susikonstruoti kurį nors iš čia aprašomų įtaisų, rizikuoja apsišvitinti ir/arba susisprogdinti.*

— Susisprogdinti? — paklausė Soši. — Vajėzau.

— Paieškokite, — metė sau per petį Fonteinas. — Pažiūrėkime, ką mes turime.

Soši įniko į dokumentą. Ji prabėgo karbamido nitrato — dešimt kartų galingesnės sprogstamosios medžiagos nei dinamitas — sudėtį. Informacija praslinko pro šalį nelyginant sviestinių šokoladinių pyragėlių receptūra.

— Plutonis ir uranas, — pakartojo Džeba. — Susitelkime.

— Grįžkite atgal, — paliepė Suzana. — Dokumentas per ilgas. Suraskite turinį.

Soši praslinko atgal, iki surado.

I. Atominės bombos sąranga.
   A) Aukščiamatis
   B) Oro slėgio detonatorius
   C) Detonuojančiosios galvutės
   D) Sprogstamieji užtaisai
   E) Neutronų kreiptuvas
   F) Uranas ir plutonis
   G) Švino gaubtas
   H) Sprogdikliai
II. Branduolinis skilimas/Branduolinis jungimasis.
   A) Skilimas (atominė bomba) ir jungimasis (vandenilinė bomba)
   B) 235U, 238U ir plutonis
III. Atominių ginklų istorija.
   A) Sukūrimas („Manhetano projektas“)
   B) Sprogdinimai
      1) Hirosima
      2) Nagasakis
      3) Šalutiniai atominių sprogdinimų produktai
      4) Sprogimo zonos

— Antrą skirsnį! — sušuko Suzana. — Uraną ir plutonį! Leiskit!

Visi laukė, kol Soši surado reikiamą skirsnį.

— Štai, — pasakė ji. — Palūkėkite. — Ji greitai perbėgo duomenis. — Čia daugybė informacijos. Visa schema. Kaip mums žinoti, kokio skirtumo ieškome? Vienas atsiranda savaime, kitas — žmogaus padedamas. Plutonį pirmąsyk atrado...

— *Skaičių,* — priminė Džeba. — Mums reikia *skaičiaus.*

Suzana darsyk perskaitė Tankado žinutę. *Pirminis skirtumas tarp elementų... skirtumas tarp... mums reikia skaičiaus...*

— Palaukite! — tarė ji. — Žodis „skirtumas“ turi daug prasmių. Mums reikia *skaičiaus* — taigi kalbame apie *matematiką.* Tai dar vienas iš Tankado žodinių žaidimų — „skirtumas“ reiškia *atimtį.*

— Taip, — sutiko Bekeris iš ekrano viršuje. — Galbūt šių elementų skirtingas protonų ar dar ko nors skaičius? Jeigu atimsite...

— Jis teisus! — pasakė Džeba, pasigręždamas į Soši. — Ar toje schemoje esama kokių nors *skaičių*? Protonų kiekio? Pusamžių? Ko nors, ką mes galėtume atimti?

— *Trys minutės!* — šūktelėjo technikas.

— O kas, jeigu tai virškritinė masė? — pamėgino spėti Soši. — Rašoma, kad plutonio virškritinė masė — 35,2 svarai.

— Taip! — sutiko Džeba. — Pasižiūrėkit uraną! Kokia urano virškritinė masė?

Soši paieškojo.

— Hm... 110 svarų.

— Šimtas dešimt? — staiga Džebai tartum sužibo viltis. — Kiek bus 35, 2 iš 110?

— Septyniasdešimt keturi kablelis aštuoni, — metė Suzana. — Bet aš nemanau...

— Šalin iš kelio, — sukomandavo Džeba, jau irdamasis prie klaviatūros. — Tai ir turi būti atšaukties kodas! Skirtumas tarp jų kritinių masių! Septyniasdešimt keturi kablelis aštuoni!

— Palaukite, — tarė Suzana, žvelgdama per Soši petį. — Čia yra daugiau. Atominės masės. Neutronų kiekiai. Gavybos technologijos. — Ji permetė akimis schemą. — Uranas suskyla į barį ir kriptoną; plutonis — kažkaip kitaip. Uranas turi 92 protonus ir 146 neutronus, bet...

— Mums reikia *akivaizdžiausio* skirtumo, — įsiterpė Midžė. — Juk nuorodoje sakoma „*pagrindinis* skirtumas tarp elementų".

— Dieve brangus! — pyktelėjo Džeba. — Iš kur mums žinoti, ką Tankadas laikė *pagrindiniu* skirtumu?

Pokalbį pertraukė Bekeris.

— Iš tiesų, nuorodoje rašoma *pirminis*, o ne *pagrindinis**.

Žodis smogė Suzanai tiesiai į tarpuakį.

— *Pirminis!* — sušuko ji — *Pirminis!* — ir staigiai pasisuko į Džebą. — Atšaukties kodas yra *pirminis* skaičius! Pagalvokite! Tai visiškai suprantama!

Džeba instinktyviai suvokė, kad Suzana teisi. Ensejis Tankadas pagrindė savo karjerą pirminiais skaičiais. Pirminiai skaičiai buvo pagrindiniai statybos visų šifravimo algoritmų blokai — vieninteliai dydžiai, neturį kitokių rodiklių kaip tik vieną, tai yra save pačius. Pirminiai gerai veikdavo koduojant, nes kompiuteriai negalėdavo jų atspėti, naudodami tipinį skaičių grafo skaidymą pirminiais daugikliais.

Kaipmat įsiterpė Soši:

— Taip! Puiku! Pirminiai skaičiai japonų kultūroje esminiai! Haiku

* *Prime* (pirminis) ir *primary* (pagrindinis) — panašūs savo rašyba ir prasmėmis (*angl.*).

panaudojami pirminiai skaičiai. *Trys* eilutės ir skiemenų skaičius jose *penki, septyni, penki.* Visi pirminiai. Kioto šventyklos visos turi...

— *Gana!* — pertraukė Džeba. — Net jeigu atšaukties kodas ir *yra* pirminis skaičius, na ir kas? Galimybių begalė!

Suzana žinojo, kad Džeba teisus. Kadangi skaičių eilė buvo begalinė, visados galėjai paieškoti kiek toliau ir surasti dar vieną pirminį skaičių. Tarp nulio ir milijono — per 70 000 pasirinkimų. Viskas priklausė nuo to, kokio dydžio pirminį skaičių Tankadas nusprendė panaudoti. Kuo anas didesnis, tuo sunkiau atspėti.

— Veikiausiai bus milžiniškas, — sudejavo Džeba. — Kad ir kokį pirminį skaičių Tankadas pasirinko, tai neabejotinai baisūnas.

Iš salės gilumos atskriejo balsas:

— *Perspėjame, liko dvi minutės!*

Nugalėtas Džeba spoksojo į VR. Paskutinioji priedanga pradėjo irti. Visur zujo technikai.

Kažkas Suzanai kuždėjo, kad jie netoli tikslo.

— Štai ką galime padaryti! — pareiškė ji, perimdama vadžias į savo rankas. — Kertu lažybų, kad iš visų skirtumų tarp urano ir plutonio, tik vienas gali būti išreikštas *pirminiu* skaičiumi! Tai mūsų paskutinis raktas. Skaičius, kurio ieškome, pirminis!

Džeba apžvelgė urano bei plutonio schemą monitoriuje ir iškėlė aukštyn rankas.

— Čia tikriausiai šimtai įvesčių! Niekaip nepajėgsime visų jų atimti ir pasitikrinti dėl pirminių skaičių.

— Daugelis įvesčių yra *neskaitinės*, — drąsino Suzana. — Jų galime nepaisyti. Uranas — gamtinis, plutonis — pagamintas žmogaus. Uranui reikia šautuvo vamzdžio tipo detonatoriaus, plutoniui — implozijos. Tai ne skaičiai, taigi mums nesvarbu!

— Imkitės, — įsakė Fonteinas. VR diagramoje paskutinioji siena tapo kiaušinio lukšto plonumo.

Džeba nusišluostė kaktą.

— Gerai, nėr ką kita daryti. Pradėkite atimtis. Aš imuosi viršutinės dalies. Suzana, jums vidurys. Visi kiti pasidalykite, kas likę. Mes ieškome pirminio skirtumo.

Per kelias sekundes paaiškėjo, kad jie niekaip nesuspėsią. Skaičių buvo daugybė, ir daugeliu atveju grupės nesutapo.

— Po šimts, čia nei į ratą, nei į batą, — susinervino Džeba. — Turime gama spindulius greta elektromagnetinės pulsacijos. Skylama ir neskylama. Kai kas gryna. Kai kas procentais. Jovalas!

— Tai turi būti čia, — tvirtai pasakė Suzana. Esama kažkokio skirtumo tarp urano ir plutonio, kurio mes nepastebime! Kažko tokio visai paprasto!

— Ei... žmonės? — pašaukė Soši. Ji buvo sukūrusi antrą dokumento langą ir peržiūrinėjo likusią „Outlaw Labs“ dokumento dalį.

— Kas yra? — griežtai paklausė Fonteinas. — Aptikote ką nors?

— Hm, lyg, — jos balsas nuskambėjo neramiai. — Prisimenate, aš jums pasakiau, kad Nagasakio bomba buvo plutonio?

— Aha, — atsakė visi sutartinai.

— Na... — Soši giliai įkvėpė oro. — Regis, aš suklydau.

— Ką?! — Džeba mažne užspringo. — Mes ieškojome ne to, ko reikėjo?

Soši parodė į ekraną. Susispietę aplinkui, jie perskaitė tekstą:

...visuotinai apsirinkama, kad Nagasakio bomba buvo plutonio. Iš tikrųjų įtaise panaudotas uranas kaip ir jos sesėje Hirosimos bomboje.

— Betgi... — aiktelėjo Suzana. — Jeigu jos abi buvo iš urano, tai kaip mums rasti skirtumą tarp jų?

— Galbūt Tankadas įvėlė klaidą, — pamėgino spėti Fonteinas. — Gal jis nežinojo, kad bombos buvo tokios pačios.

— Ne, — atsiduso Suzana. — Per tas bombas jis liko luošas. Jis gerai žinojo faktus.

126

— *Viena minutė!*

Džeba pažvelgė į VR.

— PEM leidžiamosios kreipties užtvara sparčiai nyksta. Paskutinė gynybos linija. O prie durų — minios.

— Susikaupkite! — įsakė Fonteinas.

Sėdinti priešais Tinklo naršyklę Soši perskaitė:

„...Nagasakio bomboje panaudotas ne plutonis, o dirbtinai pagamintas, neutronų prisotintas urano 238 izotopas.“

* * *

— Velniai griebtų! — susikeikė Brinkerhofas. — Abiem bomboms panaudotas uranas. Dėl Hirosimos ir Nagasakio kaltas tas pats uranas. Nėra jokio skirtumo!

— Mes žuvę, — suvaitojo Midžė.

— Palaukite, — tarė Suzana. — Darsyk perskaitykite tą paskutinę dalį!

Soši pakartojo tekstą: „...dirbtinai pagamintas, neutronų prisotintas urano 238 izotopas."

— 238? — sušuko Suzana. — Ar ką tik mes nematėme kai ko, kur pasakyta, kad Hirosimos bombai kurti panaudotas kažkoks kitoks urano izotopas?

Visi apsimainė suglumusiais žvilgsniais. Soši it paklaikusi persuko atgal ir surado tą vietą.

— Taip! Čia rašoma, kad Hirosimos bombai panaudotas kitoks urano izotopas!

Midžė aiktelėjo iš nuostabos.

— Abi jos iš urano — bet skirtingų rūšių!

— Abi urano? — įsibrovęs tarp jųdviejų Džeba išpūtė akis į terminalą. — Taigi vien batai! Puiku!

— Kuo skiriasi tuodu izotopai? — paklausė Fonteinas. — Turi būti kažkas esminio.

Soši slinko per dokumentą.

— Palūkėkite... ieškau... gerai...

— Keturiasdešimt penkios sekundės! — kažkas šūktelėjo.

Suzana pakėlė akis. Paskutinioji priedanga jau buvo bemaž nematoma.

— Štai! — sušuko Soši.

— Skaitykite! — Džeba prakaitavo. — Koksai skirtumas? Juk turi būti koks nors skirtumas tarp tų dviejų!

— Taip! — Soši parodė savo monitoriuje. — Pažvelkite!

Visi perskaitė tekstą:

„... dviem bomboms panaudoti du skirtingi užtaisai... tiksliai identiškų cheminių charakteristikų. Jokia įprasta chemine ekstrakcija neįmanoma atskirti tų dviejų izotopų. Jie, neskaitant mažutėlio masės skirtumo, visiškai identiški."

— Atominės masės! — susijaudino Džeba. — Būtent! Vienintelį skirtumą sudaro jų masės! Štai raktas! Duokite man jų mases! Mes jas atimsime!

— Palaukite. — Soši slinko priekin eilutes. — Jau beveik priėjau! *Taip!*
Visi sužiuro į tekstą.

...masių skirtumas labai nežymus...
...būtina dujinė difuzija jiems atskirti...
...10,032498X10^134 palyginti su 19,39484X10^23.**

— Štai jie! — sukliko Džeba. — Būtent! Tai masės!
— *Trisdešimt sekundžių!*
— Pirmyn, — sušnabždėjo Fonteinas. — Atimkite juos. Greičiau!
Džeba pasiėmė į delną savo kalkuliatorių ir suskato įvedinėti skaičius.
— O ką reiškia žvaigždutės? — paklausė Suzana. — Po skaičių yra žvaigždutės!
Džeba nuleido jos žodžius negirdom. Jis jau įnirtingai maigė kalkuliatoriaus klavišus.
— Atidžiai! — ragino Soši. — Mums reikia *tikslaus* skaičiaus.
— Žvaigždutės, — pakartojo Suzana. — Turi būti išnaša.
Soši perjungė į pastraipos apačią.
Suzana perskaitė žvaigždutėmis pažymėtą išnašą ir išblyško.
— O... Dieve brangus.
Džeba pakėlė akis.
— Kas?
Visi palinko priekin, ir nuskambėjo bendras pralaimėjimo atodūsis. Mažutėlėje išnašoje buvo parašyta:

** 12% paklaida. Pateiktieji skaičiai kiekvienoje laboratorijoje skirtingi.

127

Staiga grupelė ant pakylos pagarbiai nuščiuvo. Lyg visi stebėtų saulės užtemimą ar ugnikalnio išsiveržimą — neįtikimą virtinę įvykių, kurių jie niekaip negalėjo paveikti. Laikas tartum tiek sulėtėjo, kad vos slinko.
— Mes prarandame ją! — sušuko vienas technikas. — Prisijungimai! Ištisai brūkšniukai!

Pačioje ekrano kairėje Deividas ir agentai Smitas bei Kolianderis nenuovokiai spoksojo į savo kamerą. VR diagramoje iš paskutiniosios užkardos teliko šipulėlis. Ją supo masė juodumos — šimtai brūkšniukų, laukiantys prisijungti. Dešinėje buvo Tankadas. Neryškūs paskutiniųjų jo gyvenimo akimirkų klipai sukosi ir sukosi nesibaigiančiu ciklu. Nevilties išraiška — pirštai ištiesti aukštyn, spindintis saulėje žiedas.

Suzana stebėjo klipą, tai paryškėjantį, tai vėl išskystantį. Matė Tankado akis — šios atrodė kupinos gailesio. *Jis tikrai nenorėjo, kad šitai nueitų taip toli,* — pasakė ji sau. — *Norėjo išgelbėti mus.* Ir vis dėlto darsyk ir darsyk Tankadas tiesė pirštus aukštyn, kišdamas žiedą žmonėms prieš akis. Bandė kalbėti, bet nepajėgė. Tik vis stūmė pirštus priekin.

Sevilijoje Bekeris vis svarstė viską mintyse. Sumurmėjo sau: „Kokie, jie sakė, buvo tiedu izotopai? 238U ir U?..“ Jis sunkiai atsiduso — tiek to. Esąs kalbininkas, ne fizikas.

— Plūstantys brūkšneliai rengiasi patvirtinti prieigą!

— Dievuliau! — nevilties apimtas sustūgo Džeba. — Kuo gi tiedu prakeikti izotopai *skiriasi*? Po velniais, niekas nežino, kuo jie skirtingi?! — Atsakymo nesulaukė. Pilna salė technikų bejėgiškai stebėjo VR. Džeba vėl pasigręžė į monitorių ir iškėlė aukštyn rankas. — Kurgi sumautas branduolinis fizikas, kai tokio prireikia!

Suzana stebeilijo į „QuickTime“ klipą sienos ekrane ir suvokė, kad viskas baigta. Sulėtintame judesyje ji stebėjo be paliovos vis mirštantį Tankadą. Jis bandė kalbėti, springo žodžiais, laikė iškeltą savo deformuotą ranką... bandė kažką pasakyti. *Jis stengėsi išgelbėti duomenų banką,* — pasakė sau Suzana. — *Bet mes niekad nesužinosime kaip.*

— *Kompanija jau prie durų!*

Džeba spogino į ekraną.

— Štai mes ir grimztam! — Prakaitas sruvo jam veidu.

Ekrano viduryje dar išlikusi žymelė paskutiniosios užkardos bemaž pranyko. Juoda masė brūkšniukų, supančių šerdį, tirštėjo ir pulsavo. Midžė nusisuko į šalį. Fonteinas stovėjo sustingęs, išsprogusiomis akimis. Brinkerhofas atrodė lyg tuoj susivemsiąs.

— *Dešimt sekundžių!*

Suzana vis neatitraukė akių nuo Tankado. Neviltis. Gailesys. Ranka vis tiesiama aukštyn, spindintis žiedas, deformuoti pirštai kreivai sulenkti nepažįstamiems į veidus. *Jis kažką jiems sako. Ką būtent?*

Giliai susimąstęs Deividas žvelgė į ekraną sau viršum galvos.

— Skirtumas, — vis murmėjo sau. — Skirtumas tarp 238U ir 235U. Turėtų būti kažkas tokio paprasta.

Technikas pradėjo atskaitą:

— *Penkios! Keturios! Trys!*

Žodis pasiekė Ispaniją per dešimtadalį sekundės. *Trys...trys...*

Bekerį lyg vėl būtų pasiekęs elektrošoko automato smūgis. Jo gyvenimas tartum sustojo. *Trys...trys...trys. 238 minus 235! Skirtumas yra trys!* Jis pamažu siekė mikrofono...

Kaip tik tą mirksnį Suzana spoksojo į ištiestą Tankado ranką. Staiga ji pro žiedą... pro išgraviruotą auksą išvydo kūną žemiau... jo pirštus. *Tris* pirštus. Tai visai ne žiedas. Kūnas. Tankadas ne kalbėjo jiems, o rodė. Jis norėjo pasakyti savo paslaptį, atskleisti atšaukties kodą — meldė, kad kas nors suprastų... prašė, kad jo paslaptis kaip nors pasiektų NSA laiku.

— Trys, — sukuždėjo Suzana, apstulbusi.

— *Trys!* — sušuko Bekeris iš Ispanijos.

Bet per sumaištį niekas tartum neišgirdo.

— Smingame! — sušuko technikas.

VR ėmė pašėlusiai blykčioti — šerdis nebeatlaikė tvano. Viršum galvų pratrūko kaukti sirenos.

— *Duomenys išeina!*

— *Spartieji prisijungimai visuose sektoriuose!*

Suzana judėjo tartum sapne. Ji pasisuko į Džebos klaviatūrą. Ir tuo pat metu jos žvilgsnis apsistojo prie sužadėtinio, Deivido Bekerio. Vėl virš galvos sugriaudėjo jo balsas:

— *Trys! Skirtumas tarp 235 ir 238 yra trys!*

Visi salėje sužiuro aukštyn.

— *Trys!* — sušuko Suzana, perrėkdama kurtinančią sirenų ir technikų kakofoniją. Ji parodė į ekraną. Visų akys pasekė jos kryptimi į Tankado ranką, ištiestą aukštyn, beviltiškai mostaguojančius Sevilijos saulėje tris pirštus.

Džeba suakmenėjo.

— O, Dieve brangus! — staiga jis suprato, kad luošas genijus visąlaik rodė jiems atsakymą.

— Trys yra pirminis! — leptelėjo Soši. — Trys — *pirminis* skaičius!

Fonteinas atrodė pritrenktas.

— Nejau tai gali būti taip paprasta?

— *Duomenys išeina!* — sušuko technikas. — *Ir dargi sparčiai!*

Visi ant pakylos vienu metu puolė prie terminalo — galybė ištiestų rankų. Bet per spūstį Suzana, nelyginant tiesia linija smūgiuotas beisbolo

kamuoliukas, pirma pasiekė tikslą. Ji surinko numerį 3. Visi pasisuko į ekraną. Viršum tvyrančio chaoso jame paprasčiausiai sušvito:

ĮVESTI PRIEIGOS RAKTĄ? 3

— Taip! — sukomandavo Fonteinas. — Tuoj pat!

Suzana sulaikė kvapą ir nuleido pirštą ant klavišo ĮVESTI. Kompiuteris sykį pyptelėjo.

Nė vienas iš esančiųjų nesujudėjo.

Dar trys kankinamos sekundės — nieko neįvyko.

Sirenos tebekaukė. Penkios sekundės. Šešios.

— *Duomenys išeina!*

— *Niekas nepasikeitė!*

Staiga Midžė kaip padūkusi suskato rodyti į ekraną viršuje.

— Žiūrėkite!

Jame pasirodė žinutė:

ATŠAUKTIES KODAS PATVIRTINTAS

— Įkelkite užkardas! — įsakė Džeba.

Bet Soši žingsniu jį aplenkė. Jau buvo pasiuntusi komandą.

— *Duomenų išėjimas nutrauktas!* — pranešė technikas.

— *Prisijungimai atkirsti!*

Aukštai VR schemoje vėl ėmė rastis pirmoji iš penkių užkardų. Puolantiems šerdį juodiems brūkšniukams kelias buvo užtvertas.

— Atsigauna! — sušuko Džeba. — Ta nelemtoji atsigauna!

Sekundėlę tvyrojo nedrąsus nepatiklumas, tartum bet kurią akimirką viskas galėtų subyrėti. Bet paskui ėmė rastis antra užkarda... o po to ir trečioji. Dar kelios sekundės, ir vėl pasirodė visa serija filtrų. Duomenų bankas tapo saugus.

Salė sprogo. Lyg visi velniai būtų ištrūkę laisvėn. Technikai glėbesčiavosi, švęsdami mėtė oran kompiuterinius spaudinius. Sirenos pamažėle nutilo. Brinkerhofas sugriebęs prispaudė Midžę prie savęs. Soši apsiašarojo.

— Džeba, — griežtai paklausė Fonteinas. — Kiek pasiimta?

— Labai mažai, — atsakė Džeba, tyrinėdamas monitoriuje. — Labai mažai. Ir nieko iki galo.

Fonteinas pamažu linktelėjo, jo lūpų kamputyje formavosi kreiva šypsenėlė. Jis apsidairė Suzanos Flečer, bet ši jau žengė salės priekin. Ant sienos priešais ją ekraną užpildė Bekerio veidas.

— Deividai?

— Ei, gražuolėle! — nusišypsojo jis.

— Grįžk namo, — pasakė ji. — Grįžk namo tuojau pat.

— Susitinkame „Akmeniniame dvare“?

Ji linktelėjo, pajuto akyse tvenkiantis ašaras.

— Sutarta.

— Agente Smitai? — pašaukė Fonteinas.

Ekrane už Bekerio pasirodė Smitas.

— Klausau, sere?

— Regis, ponas Bekeris turi pasimatymą. Ar galėtumėte pasirūpinti, kad jis nedelsiant grįžtų namo?

Smitas linktelėjo.

— Mūsiškis reaktyvinis Malagoje. — Jis paplojo Bekeriui per nugarą. — Jūsų laukia nemokamas smagumėlis, profesoriau. Ar kada nors skridote „Learjet 60“?

Bekeris susijuokė.

— Nuo vakar — ne.

128

Kai Suzana pabudo, švietė saulė. Švelnūs spinduliai skverbėsi vidun pro užuolaidas ir smelkėsi skersai pūkinių patalų lovos. Ji siekė ranka Deivido. *Nejau aš sapnuoju?* Jos kūnas vis dar nejudėjo, išvargęs, tebeapsvaigęs nuo praėjusios nakties.

— Deividai? — suvaitojo ji.

Jokio atsako. Ji atsimerkė, odą dar tebedilgčiojo. Kitoje pusėje lovos matracas buvo šaltas. Deividas dingęs.

Aš sapnuoju, pagalvojo Suzana. Ji atsisėdo. Kambarys buvo karalienės Viktorijos laikų stiliaus, vien nėriniai ir antikvariniai daikčiukai — „Akmeninio dvaro“ geriausias numeris. Jos lagaminėlis stovėjo vidur kietmedžio grindų... apatiniai numesti ant karalienės Onos laikų krėslo greta lovos.

Ar Deividas iš tiesų grįžo? Užplūdo prisiminimai — jo kūnas šalia josios, jis žadina ją švelniais bučiniais. Nejau visa tai sapnavusi? Ji pasisuko į naktinį stalelį prie lovos. Tuščias šampano butelis, dvi taurės... ir raštelis.

Trindamasi užmiegotas akis, Suzana apsivyniojo nuogą kūną šilta antklode ir perskaitė žinutę:

Brangiausioji Suzana
Myliu tave.
Be vaško, Deividas.

Ji nušvito ir priglaudė laiškutį sau prie krūtinės. Taip, tikrai Deividas. *Be vaško...* tai vienintelis kodas, kurį ji dar gausianti perlaužti.

Kažkas kampe sujudėjo, ir Suzana pažvelgė tenlink. Ant pliušinės sofos, užlietas rytmečio saulės, susisupstęs storu maudymosi chalatu, sėdėjo Deividas Bekeris ir tykiai stebėjo ją. Ji ištiesė ranką, pamodama jam prieiti.

— Be vaško? — suburkavo ji, prisitraukdama jį glėbin.

— Be vaško, — nusišypsojo jis.

Ji karštai jį pabučiavo.

— Pasakyk, ką tai reiškia.

— Nieko nebus, — nusijuokė jis. — Porai reikia turėti paslapčių — šitaip viskas įdomiau.

Suzana koketiškai nusišypsojo.

— Dar kas nors įdomiau nei praeita naktis, ir aš niekad nebeatsikelsiu.

Deividas suėmė ją į glėbį. Jis jautėsi lyg besvoris. Vakar nedaug trūko, kad numirtų, ir vis dėlto esąs čia, toks gyvas kaip niekad.

Suzana gulėjo padėjusi galvą jam ant krūtinės, klausydamasi mylimojo širdies tvinksnių. Negalėjo patikėti, kad maniusi jį amžinai dingus.

— Deividai, — atsiduso ji, nužvelgdama raštelį ant stalelio šalia. — Pasakyk man apie „be vaško". Juk žinai, kad nekenčiu kodų, kurių nepajėgiu perlaužti.

Deividas tylėjo.

— Pasakyk. — Suzana papūtė lūpas. — Arba niekad manęs nebeturėsi.

— Melagė.

Suzana trenkė jam pagalve.

— Pasakyk! Tuojau pat!

Bet Deividas žinojo, kad niekad nepasakys. Paslaptis, slypinti už „be vaško" buvo pernelyg saldi. Jos kilmė senovinė. Renesanso laikais ispanų skulptoriai, kurie suklysdavo skaptuodami brangų marmurą, dažnai pridengdavo savo klaidas *cera* — „vašku". Statula, kuri neturėdavo trūkumų ir kurios nereikėdavo palopyti, buvo pripažįstama kaip „skulptūra *sin cera*" arba kaip „skulptūra be vaško." Galiausiai tuo posakiu imta apibūdinti vis-

ką, kas dora ir teisinga. Angliškas žodis „sincere" (nuoširdus) išsirutuliojo iš ispaniškojo *sin cera* — „be vaško". Slaptasis Deivido kodas nebuvo jokia didelė paslaptis — jis paprasčiausiai pasirašydavo savo laiškus „Nuoširdžiai" (sincerely). Kažkaip įtarė, kad Suzanos tai nepralinksmins.

— Tau bus malonu išgirsti, — pasakė Deividas, stengdamasis pakeisti temą, — kad skrisdamas namo aš paskambinau universiteto rektoriui.

Suzana viltingai pažvelgė į jį.

— Pasakyk man, kad atsistatydinai iš katedros vedėjo pareigų.

Deividas linktelėjo.

— Kitą semestrą vėl grįžtu į auditoriją.

Ji lengviau atsiduso.

— Kur visų pirmiausia tau ir vieta.

Deividas švelniai nusišypsojo.

— Taip, turbūt Ispanija man priminė, kas svarbiausia.

— Vėl daužyti studentėms širdis? — Suzana pabučiavo jį į skruostą. — Ką gi, bent turėsi laiko padėti man suredaguoti rankraštį.

— Rankraštį?

— Taip. Nusprendžiau išspausdinti.

— Išspausdinti? — Deividas tartum abejojo. — Išspausdinti *ką*?

— Kai kurias savo mintis apie variantinių filtrų protokolus ir kvadratines liekanas.

Jis suvaitojo.

— Iš tikrųjų skamba kaip bestseleris.

— Tu nustebsi, — nusijuokė ji.

Pasigrabaliojęs chalato kišenėje, Deividas ištraukė kažkokį daikčiuką.

— Užsimerk. Kai ką tau turiu.

Suzana užsimerkė.

— Nagi, leisk spėti — neskoningą auksinį žiedą, ištisai išraižytą lotynišku raštu?

— Ne, — suprunkštė Deividas. — Paprašiau Fonteiną, kad šį sugrąžintų į Ensejo Tankado palikimą. — Paėmęs Suzanos plaštaką, užmovė kažką jai ant piršto.

— Melagis, — nusijuokė Suzana ir atsimerkė. — Žinojau...

Bet Suzana iškart nutilo. Žiedas ant piršto buvo visai ne Tankado. Platininiame aptaise tviskėjo didžiulis briliantas.

Suzana aiktelėjo.

Deividas pažvelgė jai į akis:

— Ar tekėsi už manęs?

Suzanai užėmė kvapą. Pažvelgė į jį, o paskui Suzanai vėl užėmė kvapą. Pasižiūrėjo į jį, paskui vėl į žiedą. Staiga akys jai prisipildė ašarų.

— Ak, Deividai... nežinau, ką pasakyti.

— Pasakyk „taip“.

Nepratardama nė žodžio, Suzana nusisuko.

Deividas laukė.

— Suzana Flečer, myliu tave. Tekėk už manęs.

Suzana pakėlė galvą. Jos akys buvo pilnos ašarų.

— Atleisk, Deividai, — sukuždėjo ji. — Aš... aš negaliu.

Sukrėstas Deividas įsistebeilijo į ją. Ieškojo jos akyse žaismingos kibirkštėlės, kurią tikėjosi išvysti. Neišvydo.

— S-sjuzena, — sumikčiojo jis. — Aš... aš nesuprantu.

— Negaliu, — pakartojo ji. — Negaliu tekėti už tavęs. — Suzana nusisuko. Pečiai jai ėmė krūpčioti. Užsidengė veidą rankomis.

Deividas žvelgė suglumęs.

— Betgi, Suzana... Aš maniau... — Jis suėmė ją už drebančių pečių ir atgręžė į save. Ir tuomet suprato. Suzana Flečer anaiptol neverkė; buvo ištikta isteriško juoko priepuolio.

— Aš netekėsiu už tavęs! — nusikvatojo ji, vėl užpuldama jį pagalve. — Netekėsiu, kol nepaaiškinsi man, ką reiškia tavasis „be vaško“! Tu varai mane iš *proto*!

Epilogas

Sakoma, kad mirties akivaizdoje viskas paaiškėja. Tokugenas Numataka dabar žinojo, kad tai tiesa. Stovėdamas prie karsto Osakos muitinėje jautė gelianį aiškumą, kokio dar niekad nebuvo patyręs. Jo religijoje buvo kalbama apie ratus, apie gyvenimo sąsajas, bet religijai Numataka niekad neturėjo laiko.

Muitininkai įteikė jam voką su įvaikinimo dokumentais ir gimimo liudijimu.

— Esate vienintelis gyvas šio vaikino giminaitis, — pasakė jie. — Daug vargome, kol jus suradome.

Numataka mintimis grįžo trisdešimt dvejus metus atgal iki tos lietingos nakties, iki ligoninės palatos, kai jis pabėgo nuo savo deformuoto sūnaus ir mirštančios žmonos. Jis tai padarė vardan menboku — garbės — dabar tik tuščio šešėlio.

Prie popierių buvo įdėtas auksinis žiedas, išgraviruotas Numatakai nesuprantamais žodžiais. Koks skirtumas; žodžiai nebeturėjo Numatakai prasmės. Kažkada jis atsižadėjo vienintelio savo sūnaus. O dabar pati žiauriausioji lemtis juodu sujungė.

Brown, Dan

Br291 Skaitmeninė tvirtovė: [romanas] / Dan Brown; [vertė Jonas Čeponis]. — Kaunas: Jotema, [2005]. — 328 p.

ISBN 9955-13-037-7

Nacionalinio saugumo agentūros dešifravimo mašina susiduria su paslaptingu kodu, kurio nepajėgia įveikti. Agentūra išsikviečia savo vyriausiąją kriptografininkę matematikę Suzaną Flečer. Tai, ką ji išsiaiškina, valdžios koridoriuose sukelia sukrėtimo bangas. NSA laikoma įkaite ne šautuvais ar bombomis, bet kodu, tokiu išmoningai sudėtingu, kad paskelbtas jis suparalyžiuotų visą Jungtinių Valstijų žvalgybos veiklą. Įsukta vis stiprėjančios paslapčių ir melagysčių audros, Suzana Flečer, sutelkusi visas jėgas, stengiasi išgelbėti agentūrą, o netrukus visų išduota, ji pasijunta kovojanti ne tik už savo šalį, bet ir už savo pačios, o galiausiai ir už mylimo žmogaus gyvybę.

UDK 820(73)-3

Dan Brown

SKAITMENINĖ TVIRTOVĖ

Redaktorius *Jonas Vabuolas*
Neringa Žilinskaitė
Viršelio dailininkė *Daiva Zubrienė*
Maketavo *Elvyra Laipanova*

SL 250. 20,5 sp.l. Užsak. Nr. 5.826
UAB „Jotema", Algirdo g. 54, 50157 Kaunas
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
http://www.jotema.lt
Spausdino AB spaustuvė „Spindulys", Gedimino g. 10, 44318 Kaunas